

CIRAS Discussion Paper No. 73

Jawi Magazine Reprint Series 1

Peredaran

Compiled by Hiroyuki YAMAMOTO
Transcribed by Jawi Research Society in Japan

Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University

CIRAS Discussion Paper No. 73

Jawi Magazine Reprint Series 1

Peredaran

Compiled by Hiroyuki Yamamoto

Trascribed by Jawi Research Society in Japan

Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University

CIRAS Discussion Paper No.73

Compiled by Hiroyuki YAMAMOTO

Transcribed by Jawi Research Society in Japan

Jawi Magazine Reprint Series 1

Peredaran

© Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University
46 Shimoadachi-cho, Yoshida Sakyo-ku, Kyoto-shi,
Kyoto, 606-8501, Japan

TEL: +81-75-753-7302

FAX: +81-75-753-9602

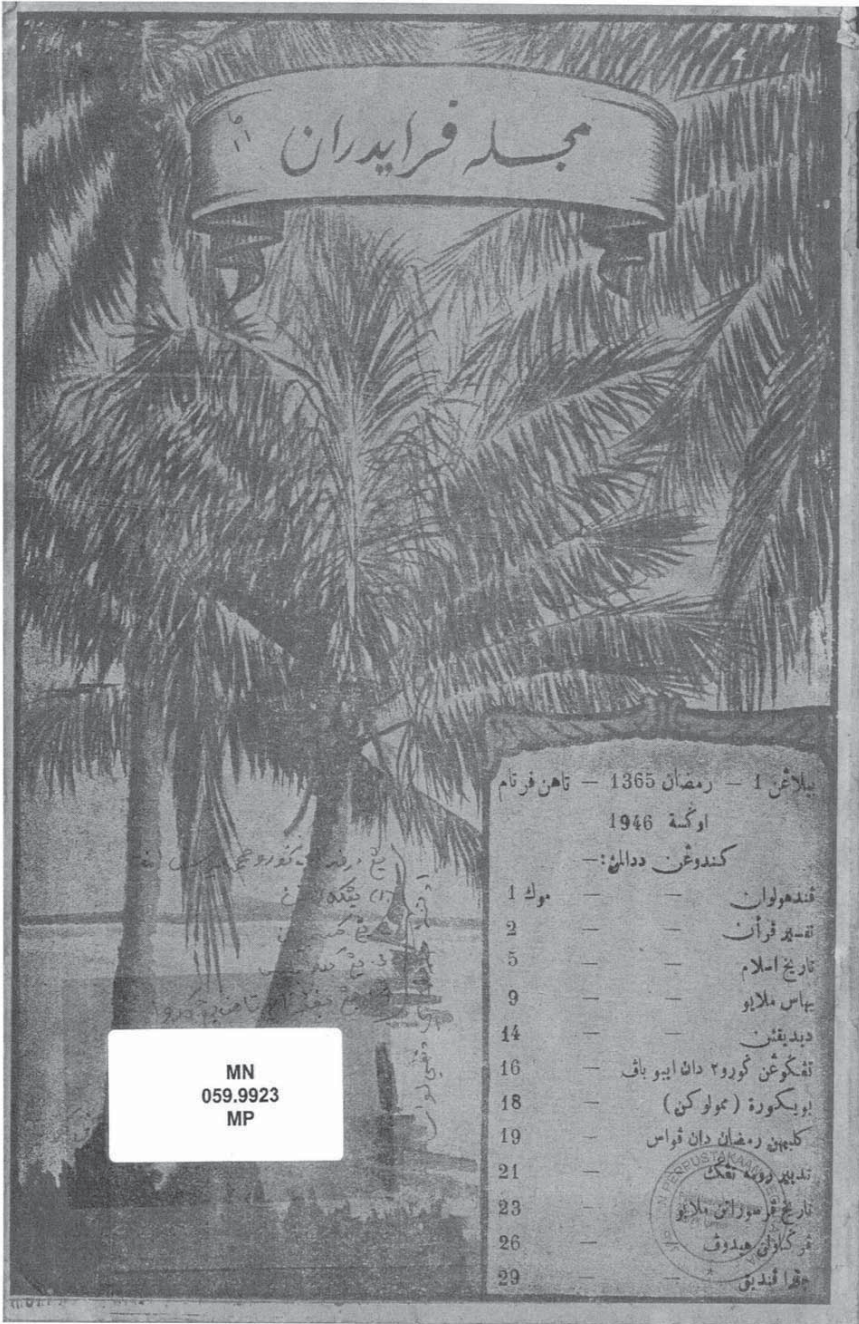
March, 2017

CIRAS Discussion Paper No. 73

Jawi Magazine Reprint Series 1

Peredaran

1946 August — 1947 February

Majalah Peredaran

Bilangan 1 – Ramaḍān 1365 – Tahun pertama

August 1946

Kandungannya di dalamnya:-

Pendahuluan	-	-	Muka	1
Tafsir Qur'an	-	-		2
Tārīkh Islam	-	-		5
Bahasa Melayu	-	-		9
Didikan	-	-		14
Tanggungjawab Guru-guru dan Ibu Bapa	-	-		16
Boikot (memulaukan)	-	-		18
Kelebihan Ramaḍān dan Puasa	-	-		19
Tadbir Rumah Tangga	-	-		21
Tārīkh Persuratan Melayu	-	-		23
Pergaulan Hidup	-	-		26
Cetera Pendek	-	-		29

MN
059.9923
MP

مجله فرايدران

مجله اين دتريبتكن سبولن سكلني فد تيف ۲ اول بولن اسلامي

بأيت مفندوغي ففشموان اكام، تاريخ، كصيحاتن

فرگاولن، بهاس ملايو، تدبير رومنتفك

دانلابن ۰۲

- فنصيحة — بفهر حرمة دائو* عبدالله بن عبدالرحمن *
- فقرية — كسفولن كورو* اكام جوهر دان دايرهن *
- سيدغ ففشارغ — * احمد بن يعقوب الجوهري (كفتوا)
- » — * محمد صالح بن علوي
- » — الأستاذ توان حاج خالد ايوب الازهري *
- » — * توان حاج عبدالغني بن حاج يحي *
- » — * سيد محمد بن عيروس العطاس *
- » — لفنين كزابل موسى بن يوسف *
- » — * انجي، صفيه بنت سايمان *
- » — * انجي فاطمه بنت محمد *

MW
059-9923
MP

سكل سورة بفهر كنان دغن فركارا بف هندق دسيار كن كدالم مجله
اين هندقله دعلامتكن كففد ففشارغن كفروف ففجابة فلاجران اكام جوهر،
دان سكل سورة ۲ بفهر كنان دغن لفكائن، اعلان ۲، وكيل ۵: دقله دعلامتكن
كففد «فقرية مجله فرايدران» كفروف فقوللا سكلوله ۲ اكام، دفجابة
فلاجران جوهر.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA	
Tarikh perolehan:	19 JUL 2013
Tarikh siap didokumentasi:	25 NOV 2013
Tarikh disusun atas rak:
2085216 NADIR	

- هر ك لفكائن ستامن
- » » 6 بولن
- » » 3 بولن
- » ساتو نسغه

Majalah Peredaran

Majalah ini diterbitkan sebulan sekali pada tiap-tiap awal bulan Islami

iaitu mengandungi pengetahuan agama, *tārikh*, kesihatan,

pergaulan, bahasa Melayu, tadbir rumahtangga

dan lain-lain.

Penasihat	–	Yang Berhormat Dato' Abdullah bin Abdul Rahman
Penerbit	–	Kumpulan guru-guru agama Johor dan daerahnya.
Sidang pengarang	–	En. Ahmad bin Yaakub al-Johori (Ketua)
“ “	–	En. Muhammad Soleh bin Alwi
“ “	–	al-Ustādh Tuan Haji Khalid Ayub al-Azhari.
“ “	–	“ Tuan Haji Abdul Ghani bin Haji Yahya.
“ “	–	“ Sayyid Muhammad bin Idrus al-Attas.
“ “	–	Leftenan Kernel ¹ Musa bin Yusuf.
“ “	–	Encik Sufiyah binti Sulaiman.
“ “	–	Encik Fatimah binti Muhammad.

Segala surat yang berkenaan dengan perkara yang hendak disiarkan ke dalam majalah

ini hendaklah dialamatkan kepada pengarangnya *Group* Pejabat Pelajaran Agama Johor,

dan segala surat-surat yang berkenaan dengan langganan, iklan-iklan, wakil hendaklah dialamatkan

kepada ((Penerbit Majalah Peredaran) *Group* Pengelola Sekolah-sekolah Agama, di Pejabat Pelajaran Johor.

Harga langganan setahun	–
“ “ 6 bulan	–
“ “ 3 bulan	–
“ satu naskhah	–

¹ Merujuk kepada Kolonel.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فندهولوان فغارغ

مکین باقی فرکارا ۲ باغ مستحق کیت
 بر کیندق سبکیان اورغلاين جوا نتغاي به تروتام
 ليه دهولو برحاجه ساعة کشف مبايقکي دان
 متشکيکن بهاگين فغتهوان باغ کيت بوله دافه دري
 فلاجران ۲ سام اددالم سکوله دانسبا کيت کران
 يايت باوا باغ منجاديسکن کيندوقن کيت اصلاح
 دالم کيندق ۱۲ کلام يايت دالم فرگاولن (اجتماع)
 دالم مبايقکي دان مشا يلو فکسن حال احوال کيت
 دالم بهاگين اداپ کسوقانن بوسام دان دالم
 بهاگين کچرماتن (اقتصاد) دان عالم تيف ۲ وجه
 کاجوان يشلان ۲

کيت دافه نقرتين تيف ۲ فرکارا يشرايدر
 ايت تيدقله سوپي درقد منقوه بر باغي ۲ کندالا
 دان هلاغن دهدافن چيتان باغ سکورا ۲ مندهشتکن
 هاقبه تمباهنقول منکل فرديرين کيت تباداشکف
 دغن سکل بکلن دان الاتن پشوله مناهن
 هوردهارا زمان باغ سنتياس برهنگه ۲ دغن کيسارن
 ايت، نتغاي کيت برهاف دغن هارائن باغ فنوه
 کشف سيدغ فباچ کيت يشوديمان سفاي بوسام ۲
 منجاک هلوان دان توجوان فرایدان اين کشف
 اره کسلاتن دنيا دان اخره دان کيت اوچسکن
 ليه دهولو دغن اوچافن تر يا کاسيه يشولس
 اخلاص اداان

برمول سکل جنس فوجي ايت باغي الله باغ نينجايدکن
 فرایدان باغي سکل ۲ بشددالم افلاک اين منوره
 سوکاتن ماس يفتله دتقد برکنش مک «مجله
 فرایدان» اين ساتو درقد يفتله دانگراهي توهن
 بر ايدر منظاهر کند بر ي کلام الوجود اين دري
 کندوغن چيتان ۲ کران هندق بوسام ۲ دغن راکن ۲
 سجاتن مشميل سديکيه بهاگين برخدمه کشف
 اکلام، قوم بغساء دان نانه اير يشد کاسيه براف
 داي اوفاي يشد کرناکن اوله توهن کانسش
 سکاليفون دغن صفتن بهاروه بلوم ستارا دغن
 سودارا ۲ يشله منابورکن بنيه ۲ فراسان يشتر فوجي
 دان برهک دسيسی امتن اکنتغاي فرایدان
 ککل هارافن کشف رحمة رحيم توهن مقرنباکن
 الهام دان توفيق دالم فرجلان هيدوف باغ بهيفيکن
 کشف توجوان باغ درضاي اوله الله سبحانه وتعالى
 دان رسولن، مدمدهان جاديله ابي سوات ميدان
 باغي فنديت ۲ اهل ۲ فيکران دان سيدغ فباچ ۲
 کيت سکارغ دالم ليشکوغن فرگاولن
 (اجتماع) يشقربوک، يايت بواه يشقربيه درقد تمدن
 باغ بهارو اين بهوا دالم فرایدان سکل احوال
 يشقربنده ۲ درقد سوات کسوات ماس ايت
 باغ فباچ کيت برحاجه کشف براف فرکارا ۲

Bismi Allāh al-Rahmān al-Rahīm**Rencana Pengarang**

Bermula segala jenis puji itu bagi Allah yang menjadikan peredaran bagi segala-gala yang di dalam *aftāk* ini menurut sukatan masa yang telah ditakdirkan-Nya. Maka ((Majalah Peredaran)) ini satu daripada yang telah dianugerahi Tuhan beredar menzahirkan diri ke '*ālam al-wujūd* ini dari kandungan cita-citanya kerana hendak bersama-sama dengan rakan-rakan sejawatnya mengambil sedikit bahagian berkhidmat kepada agama, kaum bangsa, dan tanah air yang dikasihi seberapa daya upaya yang dikurniakan oleh Tuhan ke atasnya. Sekalipun dengan sifatnya baharu, belum setara dengan saudara-saudaranya yang telah menaburkan benih-benih perasaan yang terpuji dan berharga di sisi umatnya. Akan tetapi Peredaran kekal harapannya kepada rahmat rahim Tuhan mengurniakan ilham dan taufik di dalam perjalanan hidup yang menyampaikan kepada tujuannya yang diredai oleh Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* dan rasul-Nya, mudah-mudahan jadilah ia suatu medan bagi pendeta-pendeta, ahli-ahli fikiran dan sidang pembaca-pembacanya.

Kita sekarang dalam lingkungan pergaulan (*ijtimā'*) yang terbuka, iaitu buah yang terbit daripada tamadun yang baharu ini. Bahawa dalam Peredaran segala ehwal yang berpindah-pindah daripada suatu ke suatu masa itu tak dapat tiada kita berhajat kepada beberapa perkara-perkara.

Sesungguhnya banyak perkara-perkara yang mustahak kita berkehendak sebagaimana orang lain jua tetapi yang terutama lebih dahulu berhajat sangat kepada memperbaiki meninggikan bahagian pengetahuan yang kita boleh dapat dari pelajaran-pelajaran sama ada di dalam sekolah dan sebagainya kerana ia itu nyawa yang menjadikan kehidupan kita *islāh* di dalam kehendak-kehendak agama iaitu di dalam pergaulan (*ijtimā'*), di dalam memperbaiki dan mengelokkan hal ehwal kita di dalam bahagian adab kesopanan bersama, dan dalam bahagian kecermatan (*iqtiṣād*) dan dalam tiap-tiap wajah kemajuan yang lain-lain.

Kita dapat pengertian tiap-tiap perkara yang beredar itu tidaklah sunyi daripada menempuh berbagai-bagai kendala dan halangan di hadapan cita-citanya yang sekira-kira mendahsyatkan hati, tambahan pula manakala perdirian kita tiada dilengkap dengan segala bekalan dan alatan yang boleh menahan hura-hara zaman yang sentiasa bermegah-megah dengan kebesarannya itu, tetapi kita berharap dengan harapan yang penuh kepada sidang pembaca kita yang budiman supaya bersama-sama menjaga haluan dan tujuan Peredaran ini kepada arah keselamatan dunia dan akhirat dan kita ucapkan lebih dahulu dengan ucapan terima kasih yang tulus ikhlas adanya.

تفسير قرآن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاعْبُدْ اللَّهَ وَلَا تَشْرِكْ بِهِ شَيْئًا وَبِالَّذِينَ
 إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ
 ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ
 وَالنَّسَبِ وَالسَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ
 لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَلًا فُضُورًا . اَرْتَيْنِ
 لِه كورخ : هندقله كامو برعبادات كغد الله
 سبحانه وتعالى دغن تولس اخلاص دان جاعنله
 كامو سسكتو كندي دغن سسوات جوا فد ظاهر
 دان باطن ، دان هندقله كامو برواة بقني بغ لثكف
 كغد دوا ايوو باف ، دان هندقله كامو مقهوبقن
 حلة الرحم (نالي فرصداران) كغد قرابة يايت
 سوداراء باف سوداراء اتق سوداراء دان سومفان
 دان هندقله كامو برواة كجيجكن كغد اتق ۲ يتيم
 دان اورغ مسكن دان كغد جيران بغ ممفرد دغن
 رومه كامو دان كغد جيران بشجاوله دان كغد
 صحابة هنداي دان تولن كامو دان كغد اهل
 فرجلان دان كغد مهب سهاي ، بهواسن الله
 سبحانه وتعالى نياد كاسيه كغد اورغشغ برومكه ۲
 ذات تكبر .

(اورايتن)

بهوا اداله الله سبحانه وتعالى تله مشد يشكن
 كواجيفن برواة بقني كغد ايوو باف كمدن درفد
 منجوقن دان برعبادة كغدان ايت مننجوقن
 سوات كواجيفن بشامة بسو كغد مانسي دان

بو كفن فد ايات ابن سهاج تنافي فد بروف ايات ۲
 يشلاين ددالم قرآن سمرت فرمانن وقضى رَبِّكَ
 اَلَّا تَعْبُدُوْا اِلَّا اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا
 ارتين تله مفروضو كن اوله توهنمو بهوا جاعنله كامو
 سمبه ملينكن كغدان سهاج دان هندقله كامو برواة
 بقني كغد ايوو باف دغن سمفردن دانلاين ۲ لاكي
 درفد ايت ، مك دغن ايات ۲ بغمربوه ايت بمداله
 باكي منجادي دليل مننجوقن بناف بسرن حق
 كواجيفن برواة بقني كغد كدوان ايت بكجان
 فرمان الله سبحانه دعالي : فَلَا تَقُلْ لِّهٖنَّ اَنْ
 وَلَا تَنْهَرْهٖنَّ هُنَّ وَقُلْ لِّهٖنَّ قَوْلًا كَرِيْمًا دَانَ وَوَصِيْنًا
 الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا اَرْتَيْنِ مك جاعنله
 كامو بروكات ۲ كغد كدوان ايت دغن هيس
 اومفان دان جاعنله كامو هرديق كدوان دان
 هندقله كامو بروكات كغد كدوان دغن
 فركدان بقلمه لبوه دان دغن بهاس بغ هالوس .
 دان تله كامي فرتهكن مانسي ايت برواة بقني
 كغد ايوو بشان دغن سبابك ۲ كبقين . دان
 هندقله كامو دعا كن كدوان بكجان فرمان الله تعالى
 رَبِّ اَرْحَمْهُنَّ كَمَا رَّبِّيْنِي صَغِيْرًا اَرْتَيْنِ ياتوهنكو
 چوچر كنهله كهوان رحمة توهنكو كغد كدوان
 بكجان اي تله مندديق دان ميلا قليرا همبامو فد
 ماس لاكي كچيل . دان هندقله كامو بروخمة
 كغد كدوان دغن سبابك ۲ خدمة . دان جاعنله
 ميسر كن سوارا اتو مغلوار كن بهاس يشكسر
 دهدفن . دان هندقله كامو بروصها بمفردان كن

Tafsir Qur'an

Bismi Allāhi al-rahmāni al-rahīm

Wa u'budu Allāha wa lā tushrikū bihi shay'an wa bi al-wālidayni

ihsānan wa bi dhī al-qurbā wa al-yyatāmā wa al-masākīni wa al-jāri

dhī al-qurbā wa al-jāri al-junubi wa al-shāhib bi al-janbi

wa ibni al-sabīli wa mā malakat aymanukum inna Allāha

lā yuḥibbu man kāna mukhtālan fakhūrā. Ertinya

lebih kurang: Hendaklah kamu beribadat kepada Allah

Subḥānahu wa Ta'ālā dengan tulus ikhlas dan janganlah

kamu sekutukan Dia dengan sesuatu jua pada zahir

dan batin, dan hendaklah kamu berbuat bakti yang lengkap

kepada dua ibu bapa, dan hendaklah kamu menghubungkan

silaturahmi (tali persaudaraan) kepada kerabat iaitu

saudara, bapa saudara, dan seumpamanya

dan hendaklah kamu berbuat kebajikan kepada anak-anak yatim

dan orang miskin dan kepada jiran yang hampir dengan

rumah kamu dan kepada jiran yang jauh dan kepada

sahabat handai dan taulan kamu dan kepada ahli

perjalanan dan kepada hamba sahaya, bahawasanya Allah

Subḥānahu wa Ta'ālā tiada kasih kepada orang yang bermegah-megah

dan takbur.

(Uraianya)

Bahawa adalah Allah *Subḥānahu wa Ta'ālā* telah mengiringkan

kewajipan berbuat bakti kepada ibu bapa kemudian daripada

mentauhid dan beribadah kepada-Nya itu menunjukkan

suatu kewajipan yang amat besar kepada manusia dan

bukannya pada ayat ini sahaja tetapi pada beberapa ayat-ayat

yang lain di dalam Qur'an seperti firman-Nya wa *qaḍā rabbuka*

allā ta'budū illā iyāhu wa bi al-wālidayni ihsānā

ertinya telah memfardukan oleh Tuhanmu bahawa janganlah kamu

sembah melainkan kepada-Nya sahaja dan hendaklah kamu berbuat

bakti kepada ibu bapa dengan sempurna dan lain-lain lagi

daripada ini, maka dengan ayat-ayat yang tersebut ini memadalah

bagi menjadi dalil menunjukkan betapa besarnya hak

kewajipan berbuat bakti kepada keduanya itu bagaimana

firman Allah *Subḥānahu wa Ta'ālā: Fa lā taqul lahumā uffin*

wa lā tanhar humā wa qul lahumā qaulan karīmā dan *wa waṣṣaynā*

al-insāna bi wālidayhi ihsānā ertinya maka janganlah

kamu berkata-kata kepada keduanya itu dengan his

umpamanya dan janganlah kamu herdik keduanya dan

hendaklah kamu berkata kepada keduanya dengan

perkataan yang lemah lembut dan dengan bahasa yang halus.

Dan telah Kami perintahkan manusia itu berbuat bakti

kepada ibu bapanya dengan sebaik-baik kebaktian. Dan

hendaklah kamu doakan keduanya bagaimana firman Allah Ta'ālā

rabbī irḥamhumā kamā rabbayānī ṣaghīrā ertinya ya Tuhanku

cucurkanlah kiranya rahmat Tuhanku kepada keduanya

bagaimana ia telah mendidik dan membela pelihara hamba-Mu pada

masa lagi kecil. Dan hendaklah kamu berkhidmat

kepada keduanya dengan sebaik-baik khidmat. Dan janganlah

membesarkan suara atau mengeluarkan bahasa yang kasar

di hadapannya. Dan hendaklah kamu berusaha menyempurnakan

شهدان دایر یسکن قول: اوله توهمن دغن
 کواجیفن کفد قوم قرابة بآیت دغن مشهور یسکن
 صله الرحم (تالی فرسوداران) دان منولیسکن سکل
 حق یهواجب کفدم ریسنیت . متله ایبت دایر یسکن
 دغن کواجیفن کفد اتق ۲ یتیم بآیت هندقله کامو
 برواة احسان کفدم ریسنیت دغن لمه لمبوة ، مپافو
 کفلاش ، مندیدیق دان مشاجر اکندی دغن
 جوبای ۲ علمه دان هندقله دجا کهرت بنداش جیک
 کیت منجادی و صرن ، دان جائنله و ماسمکن
 موک دان دماره کنندی بکیمان فرمان الله تعالی
 «وَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ» ارتین دان ادقون اتق یتیم ایبت
 مک جائنله کامو هیفا کنندی . دروایتکن تورن ایبت
 این ایله فد کتیک نی منکج اتق سیدتنا خدیجه
 رضی الله عنها . مک جیک سمات ۲ منکجیم اتو
 ماسمکن موک منجادی سوات کچرچان مک بقافکه
 اورغیم مقیما دان ماکن هرت اتق یتیم ایبت؟
 کمدین دایر یسکن قول دغن کواجیفن کفد
 اورغ مسکن بآیت هندقله کامو برواة کبجین
 کفدان بآیت مبری صدقه کفدان کران مشتکن
 سیمه قولن فرسوداران اتو جیک تیاده تولقله دغن
 فرکتان یقلحه لمبوة دان جائنله دقونق دغن کراس
 دان بهاس یشکسر کران دنگه اوله الله سبحانه
 و تعالی بکیمان فرمانن «وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ» ارتین
 دان ادقون اورغیم مننت ایبت جائنله کامو هریدیق
 دان هالو کنندی . متله ایبت دایر یسکن قول دغن
 کواجیفن کفد جهرا یشهر قرابة دغن کامو بآیت
 هندقله دستفرنا کن سکل حق ۲ یهواجب باکیت
 کران ای اد تیک کواجیفن بآیت کواجیفن کفد
 قرابة ، کواجیفن کفد جیزان دان کواجیفن مسام

کیندق ۲ دان مبلنجان کدوان دغن قدر
 یغ تراو فای ، دان جائنله منجابه منجات اتو مبیونه
 کدوان سکلایفون کدوان ایبت کافر کران تله
 دنگه قواة اوله نبی صلی الله علیه وسلم درهک کفد
 ایبو یاف ، بکیمان سبدان اکبر الکبائر الاشرک
 بالله وَعَقُوقِ الْوَالِدَيْنِ وَالْيَتِيمِ الْغَمُوسُ اَرْتِین
 - مپاس ۲ بسر دوسا درقد دوسا بسر ایبت ایاله
 - یهوقون الله صام اد فرکتان ، فریواتن دان
 اعتقاد ، دان درهک کفد ایبو یاف ، دان برسوفه
 بوغ دغن سفاج . بیکن دنگه اوله رسول الله اکن
 حنظله بن ابی عامر الراهب مبیونه بفان یغ مشرک .
 دانلائی دروایتکن اوله سعید الخدری رضی الله
 عنه جهوا ستورخ لای ۲ دانم دری یمن . مقادف
 رسول الله صلی الله علیه وسلم موهمن اذن هندق
 فرکی برفوخ سبیل الله کران هندق منکجین کله
 اسلام ، جواب بگندا اداکه کامو ستورخ یاف .
 دین ؟ سیمه اورغ ایبت اد ایبو یاف ، جواب رسول الله ،
 اداکه کدوان تله معاذنکن کامو ، سیمین تیاده
 جواب رسول الله هندقله کامو بالیق مننت اذن
 کفدان . جیک داذنکنن بولله کامو فرکی
 برفوخ . دان جیک تیدق ، هندقله کامو برواة بقی
 کفدان سفای مندافه کریشان الله دان کریشان
 کدوان بکیمان سبدان « مِنْ بَرٍّ وَآلِدٍ طُوبَى لَهُ
 وَزَادَ اللَّهُ فِي عَمْرِهِ » ارتین بارغیمان برواة بقی
 کفد ایبو یاف مک برهکیبا (شرگاله باگین) دان
 دلنجوتکن الله عمرن . دمکینله کواجیفن اتق
 کفد ایبو یاف .

kehendak-kehendaknya dan membelanjakan keduanya dengan kadar yang terupaya, dan janganlah mencabut senjata atau membunuh keduanya sekalipun keduanya itu kafir kerana telah ditegah kuat oleh Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* derhaka kepada ibu bapa, bagaimana sabdanya *akbaru al-kabā'iri al-ishrāku billāhi wa 'uqūqu al-wālidayni wa al-yamīnu al-ghamūs* ertinya sehabis-habis besar dosa daripada dosa besar itu ialah menyengutukan Allah sama ada perkataan, perbuatan dan *i' tiqād*, dan derhaka kepada ibu bapa, dan bersumpah bohong dengan sengaja. Bahkan ditegah oleh Rasulullah akan Ḥanzalah bin Abī 'Āmir al-Rāhib membunuh bapanya yang musyrik. Dan lagi diriwayatkan oleh Sa'īd al-Khudrī *raḍīya Allāhu 'anhū* bahawa seorang laki-laki datang dari Yaman mengadap Rasulullah *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* memohon izin hendak pergi berperang sabilillah kerana hendak meninggalkan kalimah Islam, jawab baginda adakah kamu seorang bapa di Yaman? Sembah orang itu ada ibu bapa, jawab Rasulullah, adakah keduanya telah mengizinkan kamu, sembahnya tiada, jawab Rasulullah hendaklah kamu balik minta izin kepadanya. Jika diizinkan bolehlah kamu pergi berperang. Dan jika tidak, hendaklah kamu berbuat bakti kepadanya supaya mendapat keredaan Allah dan keredaan keduanya bagaimana sabdanya (*Man barra wālidayhi ḡibā lahu wa zāda Allāhu fi 'umrihi*) ertinya barang siapa berbuat bakti kepada ibu bapanya maka berbahagia (syurgalah baginya) dan dilanjutkan Allah umurnya. Demikianlah kewajiban anak kepada ibu bapanya.

Syahadan diiringkan pula oleh Tuhan dengan kewajiban kepada kaum kerabat iaitu dengan menghubungkan silaturahim (tali persaudaraan) dan menunaikan segala hak yang wajib kepada mereka itu. Setelah itu diiringkan dengan kewajipan kepada anak-anak yatim iaitu hendaklah kamu berbuat ihsan kepada mereka itu dengan lemah lembut, menyapu kepalanya, mendidik dan mengajar akan dia dengan berbagai-bagai ilmu, dan hendaklah dijaga harta bendanya jika kita menjadi *waṣīnya*, dan janganlah dimasamkan muka dan dimarahkan dia bagaimana firman Allah Ta'ālā (*Wwa ammā al-ya'īmā fa lā taqhar*) ertinya dan adapun anak yatim itu maka janganlah kamu hina akan dia. Diriwayatkan turun ayat ini ialah pada ketika Nabi menengking anak Saiyidatina Khadijah *raḍīya Allāhu 'anhā*. Maka jika semata-mata menengking atau memasamkan muka menjadi suatu keceeraan maka betapakah orang yang menghina dan memakan harta anak yatim itu? Kemudian diiringkan pula dengan kewajipan kepada orang miskin iaitu hendaklah kamu berbuat kebajikan kepadanya iaitu memberi sedekah kepadanya kerana mengetatkan simpulan persaudaraan atau jika tiada, tolaklah dengan perkataan yang lemah lembut dan janganlah ditolak dengan keras dan bahasa yang kasar kerana ditegah oleh Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* bagaimana firman-Nya (*Wa ammā al-sā'ila fa lā tanhar*) ertinya dan adapun orang yang meminta itu janganlah kamu herdik dan halaukan dia. Setelah itu diiringkan pula dengan kewajiban kepada jiran yang berkerabat dengan kamu iaitu hendaklah disempurnakan segala hak-hak yang wajib baginya kerana ia ada tiga kewajiban iaitu kewajiban kepada kerabat, kewajiban kepada jiran dan kewajiban sesama

شرک اورغیغ تباد امان جیزانن درفد کجراتن -
 کدین درفد ایت دایریشکن فول اوله الله دغن
 کواجیقن کفد صحابه هندي دان تون ۲ او
 سابع کامو دالم فلایران، اتو رودوغ ۲ کامو دالم
 سکوله اتو دالم سوات فکرجان اتو اورغیغ
 دوق دسبله کامو دالم مسجد اتو دالم سوات مجلس،
 کات سنورغ ایله فرمقون یغ بار یغ دسبله کامو
 یا بیت استری کامو، کدین دایریشکن فول دغن
 کواجیقن کفد اهل فلایران یغ سیغمه کفد
 کامو یا بیت هندقله کامو بنتو دغن سفاوتن یا بیت
 جک ای ککوراغن بلنجا هندقله کامو بری اکندی
 اتوفون ضیف کامو یا بیت واجب داتس کامو مبری
 اهی ماکن مینوم سلام نیگ هاری . دان جیک لبه
 درفد ماس ایت نیفادی صدقه سنه کفد کامو
 بگیان سیدانی کیت صلی الله علیه وسلم: ما اکرم
 الضیف الا کریم ارین تباد اورغیغ ملیا کن
 ضیف ایت ملیکن اورغیغ ملیا .

سقله ایت دایریشکن فول دغن کواجیقن
 کفد عیدی کامو سام اد لاکي ۲ اتو فرمقون یا بیت
 هندقله کامو فریوایه بابک کفد مریکشیث کران
 ای سودارا کامو بهداوه فرنته دان ککوراگان
 کامو یا بیت واجبله داتس کامو مبری ای ماکن
 دغن سفاوتن دان جاعنله دغکوشکن فکرجان
 یشتیاد تراوقای ای هندق مثرجا کنن دان جاعن
 سکالی ۲ کامو فوکل اکندی دان جاعن کامو
 گونا کن فرکتان یسکاس کفدان تنافی هندقله
 برجمفور دغندی دغن فرکوانن یشابک . نی
 کیت ساعة منگه اورغیغ مپا کیتی عیدین بگیان

اسلام . نیف ۲ سوات درفد کواجیقن یغترسبوه
 ایت واجب کامو سمنفران کن دغن سچو کفن، کدین
 دایریشکن فول دغن کواجیقن کفد جیزان
 یسجاوه اتو فریوایه یسجاوه یا بیت هندقله کامو حرمة
 دان فریوایه بابک کفد مریکشیث کران یا بیت اد
 دوا حق کفد کامو یا بیت حق جیزان دان حق
 سام اسلام . بهوامنویکن حق جیزان یغواجب
 ایت بگیان یغد کندوغ اوله سیدانی صلی الله علیه
 وسلم « وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا يُؤْتِي حَقَّ
 الْجَارِ إِلَّا مِنْ رَحِمَةِ اللَّهِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ أَنْذَرُونَ
 مَا حَقَّ الْجَارُ إِنْ افْتَقَرَ أَعْيَبَهُ وَإِنْ اسْتَقْرَضَ
 أَقْرَضْتَهُ وَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ هُنَّ أَتُهُ وَإِنْ أَصَابَهُ شَرٌّ
 عَزَيْتُهُ وَإِنْ مَرَضَ عَدْتُهُ وَإِنْ مَاتَ شَبِعَتْ جَنَازَتُهُ
 اَرَبْنِ دِي قَوْهِنِ يَغْ دِيرِي مَحْمَدِ دَالِمِ
 كَعْمَانِنِ فِدْرَةِ ارَادَتِنِ يَغْ مَتُونِيكَرِ
 حَقِّ ۲ كَوَاجِيغِنِ جِيَزَانِ مَلِيكِنِ اورغِيغِنِ تَلِهْ دَرَحْمَتِنِ
 اللهُ . دان سدبکیه اورغیغ مغموي حق جیزان .
 مک حق جیزان ایت: جیک ای مسکین هندقله
 کامو بریسکندی، دان جیک ای هندق برهونتم
 هندقله کامو هوشکندی، دان جیک ای دافه
 کجیکن هندقله کامو تنجوقکن اندا کسوکان
 دان اوچکن سلامت کفدان، دان جیک ای دافه
 کجھان دان کلاغن هندقله کامو لیفور کندی، دان
 جیک ای دافه ساکیه هندقله کامو لاوه اکندی،
 دان جیک ای برکاتین هندقله کامو زیاره کرومهن،
 بهوا جاعنله سکالی ۲ کامو مپوسکندی کران
 یا بیت دنگه اوله نی دغن سیدان: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ
 مِنْ لَأْسِنِ حَارَةٍ بَوَاتِقِهِ ارَاتِنِ تباد اکن ماسق

Islam. Tiap-tiap suatu daripada kewajipan yang tersebut itu wajib kamu sempurnakan dengan secukupnya, kemudian diiringkan pula dengan kewajipan kepada jiran yang jauh atau kerabat yang jauh iaitu hendaklah kamu hormat dan berbuat baik kepada mereka itu kerana ia itu ada dua hak kepada kamu iaitu hak jiran dan hak sesama Islam. Bahawa menunaikan hak jiran yang wajib itu bagaimana yang dikandung oleh sabda Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* ((*Wa alladhī nafsu Muḥammadin bi yadihi lā yu'addī haqqa al-jāri illā man raḥima Allāhu wa qalīlun mā hum atadrūna mā haqqu al-jāri in iftaqara aghnaytah wa in istaqrada aqradahu wa in aṣābahu khayrun hanna'ahu wa in aṣābahu sharrun 'azzaytahu wa in marīda 'udtahu wa in māta shayya' ta janāzatah* ertinya demi Tuhan yang diri Muḥammad di dalam gengaman-Nya kudrat iradat-Nya tiada yang menunaikan hak-hak kewajipan jiran melainkan orang yang telah dirahmatkan Allah. Dan sedikit orang yang mengetahui hak jiran. Maka hak jiran itu: jika ia miskin hendaklah kami berikan dia, dan jika ia hendak berhutang hendaklah kamu hutangkan dia, dan jika ia dapat kebajikan hendaklah kamu tunjukkan tanda kesukaan dan ucapkan selamat kepadanya, dan jika ia dapat kejahatan dan kemalangan hendaklah kamu lipurkan dia, dan jika ia dapat sakit hendaklah kamu lawat akan dia, dan jika ia berkematian hendaklah kamu ziarah ke rumahnya, bahawa janganlah sekali-kali kamu menyusahkan dia kerana ia itu ditegah oleh Nabi dengan sabdanya: *Lā yadkhulu al-jannata man lā ya 'manu jārahu abawā'iqūh* ertinya tiada akan masuk

syurga orang yang tiada aman jirannya daripada kejahatannya. Kemudian daripada itu diiringkan pula oleh Allah dengan kewajipan kepada sahabat handai dan taulan-aulan atau saing kamu dalam pelayaran, atau rodong-rodong kamu dalam sekolah atau dalam suatu pekerjaan atau orang yang duduk di sebelah kamu dalam masjid atau dalam suatu majlis, kata seorang ialah perempuan yang baring di sebelah kamu iaitu isteri kamu, kemudian diiringkan pula dengan kewajipan kepada ahli pelayaran yang singgah kepada kamu iaitu hendaklah kamu bantu dengan sepatutnya iaitu jika ia kekurangan belanja hendaklah kamu beri akan dia ataupun *ḍayf* kamu iaitu wajib di atas kamu memberi ia makan minum selama tiga hari. Dan jika lebih daripada masa itu menjadi sedekah sunat kepada kamu bagaimana sabda Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam: Mā akrama al-ḍayfa illā karīm* ertinya tiada orang yang memuliakan *ḍayf* itu melainkan orang yang mulia.

Setelah itu diiringkan pula dengan kewajipan kepada abdi kamu sama ada laki-laki atau perempuan iaitu hendaklah kamu berbuat baik kepada mereka itu kerana ia saudara kamu yang di bawah perintah dan kekuasaan kami iaitu wajiblah di atas kamu memberi ia makan dengan sepatutnya dan janganlah ditanggungkan pekerjaan yang tiada terupaya ia hendak mengerjakannya dan jangan sekali-kali kamu pukul akan dia dan jangan kamu gunakan perkataan yang kasar kepadanya tetapi hendaklah bercampur dengan dia dengan pergaulan yang baik. Nabi kita sangat menegah orang yang menyakiti abadinya bagaimana

تاريخ اسلام

فندهلوان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حَمْدًا لِلّٰهِ الَّذِي جَعَلَ اَخْبَارَ الْاَوَّلِيْنَ مَوْعِظَةً
 لِلْاٰخِرِيْنَ كَافِي فَوْجِي دَعْنُ فَوْجِيْنَ بِمِ سِهَابِس ۲
 سمفون دان لشكف باكي تومن بقتله بنجاديكن
 سكل فرخبران اورغ ۲ بشدهولو كالا ايت بنجادي
 قوايقات دان اجران كنفد اورغيش كمدين .
 وَسَيَّرَ الْعَاصِيْنَ عِبْرَةً لِلْحَاضِرِيْنَ وَالْاٰتِيْنَ . دان
 تومن بغ بنجاديكن فرجلان اورغ ۲ بشدهولو كالا
 ايت بنجادي فرينديش باكي اورغيش قد ماس
 اين دان ماس بشا كندانع . وَصَلَاةً وَسَلَامًا عَلٰى
 رَسُوْلِهِ الْاَمِيْنَ قُدُوَّةً لِلْمُتَّقِيْنَ وَاِمَامًا الْمُرْسَلِيْنَ
 دان كافي صلوة دان سلامكن دغن صلوة بغ لشكف
 باكي نسورهن بغ كثر چيان لاكي بنجادي ايسكون
 اورغيش تاكوة دان بنجادي امام باكي سكلين
 رسول ۲ . اَرْسَلَهُ عَلٰى حَيْثُ فَرَّقَ مِنَ الرَّسُوْلِ .

داوتسكندي فد كفيك كنيادان رسول ۲ بقلان .
 فَهَدٰى يَدَهُ قَوْمًا فَسَقَوْا عَنِ الْهَدٰى الْاَلِيْنِي . مك
 مننحوق دان منزعكن اوله مريكثيت كنفد
 قوم اكن فرتنجوقفن درفد تومن . وَحَادِثًا مِّنْ
 الْوَحْيِ الْقَلْبِي . دان چندروغ مريكثيت درفد
 وحى بقتريسا كنفد هاتي . وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ
 وَمَنْ تَاَدَّبَ بِاَدَابِهِ . دان اتس سكلين قوم
 كلواركي دان صحابة ۲ دان جوا اتس اورغيش
 معاجر سكل اداين .

كمدين درفد ايت مك تنكل اداله فرجلان
 فسوره تومن يشمهالميا دان يشمهافماسيه كنفد
 سكلين همبان ايت سوات كواچين بغامة مستحق
 اتس كيت امة اسلام سفاي بفلاجري دان
 مشحفظكندي تراوتم باكي اورغيش بهارو بلاجر
 دان كانق ۲ بقلوم متهوي سديكية فون اكن تاريخ
 حال احوال فراغي دان كلبين نبي كيت صلى الله
 عليه وسلم ايت مك اينله كيت هيدشكن دغن

(تفسير قرأت - سمبوعن درفد موك 4)

بشدچترا كني: فد سوات هاري سنووخ لاكي ۲
 دمدينه سدغ موكل همبان مك كات همب ايت
 اَعُوذُ بِاللّٰهِ فَد حال ددغر اوله رسول الله كمدين
 دفوكن لاكي كات همب ايت قول اَعُوذُ بِرَسُوْلِ اللّٰهِ
 مك ايفون بروهني درفد موكل سيدار رسول الله
 جهوانن الله سبحانه وتعالى ترحق مناوغي اورغيش

بوليندوغ كنفدان . مك سمبه لايي ۲ ايت
 بارسول الله مك همب اين مردحك دغن كران الله
 جواب رسول الله دمي تومن بغ ديري محمد دالم
 كشمكمان قدرة ارادتن جك تياداله كاو بروكات
 دمكين نسچاي دهمينكن موك كامو كدالم افي
 تراك . كمدين درفد ايت دايريشكن اوله الله فد
 ميچاكن نياد سكللي ۲ اي كاسيه كنفد اورغيش
 بومگه ۲ دان تكبر .

Tārikh Islam

Pendahuluan

Bismi Allāhi al-raḥmān al-raḥīm

Hamdan li man ja'ala akhbāra al-awwāliṇa maw'izaton

li al-ākhirīn kami puji dengan pujian yang sehabis-habis sempurna dan lengkap bagi Tuhan yang telah menjadikan segala perkhabaran orang-orang yang dahulukala itu menjadi peringatan dan ajaran kepada orang yang kemudian.

Wa sīra al-mādīna 'ibratan li al-hādīrīna wa al-ātīn. Dan

Tuhan yang menjadikan perjalanan orang-orang yang dahulukala

itu menjadi perbandingan bagi orang yang pada masa

ini dan masa yang akan datang. *Wa ṣalātan wa salāman 'alā*

rasūlihi al-āmīna quḍwatan li al-muttaqīna wa imāma al-mursalīn

dan kami selawat dan selamatkan dengan selawat yang lengkap

bagi pesuruh-Nya yang kepercayaan lagi menjadi ikutan

orang yang takut dan menjadi imam bagi sekalian

rasul-rasul. *Arsalahu 'alā ḥīna firatīn mina al-rusul.*

(Tafsir Qur'an – sambungan daripada muka 4)

yang diceterakan: Pada suatu hari seorang laki-laki

di Madinah sedang memukul hambanya maka kata hamba itu

a 'ūdhu billāh padahal didengar oleh Rasulullah kemudian

dipukulnya lagi kata hamba itu pula *a 'ūdhu bi rasūli Allāh*

maka ia pun berhenti daripada memukul, sabda Rasulullah

bahawasanya Allah *Subḥānahu wa Ta'ālā* terhak menaungi orang yang

diutuskan dia pada ketika ketiadaan rasul-rasul yang lain.

Fa hadā bihi qawman fasaqū 'ani al-hudā al-ilāhī. Maka

menunjuk dan menerangkan oleh mereka itu kepada

kaum akan pertunjukan daripada Tuhan. *Wa hādū mina*

al-wahyi al-qalbi. Dan cenderung mereka itu daripada

wahyu yang terbangsa kepada hati. *Wa 'alā ālihi wa aṣḥabihi*

wa man ta'addaba bi ādābih. Dan atas sekalian kaum

keluarga dan sahabat-sahabatnya dan jua atas orang yang

mengajar segala adabnya.

Kemudian daripada itu maka tatkala adalah perjalanan

pesuruh Tuhan Yang Maha Mulia dan Yang Maha Pengasih kepada

sekalian hamba-Nya itu suatu kewajipan yang amat mustahak

atas kita umat Islam supaya mempelajari dan

menghafazkan dia terutama bagi orang yang baharu belajar

dan kanak-kanak yang belum mengetahui sedikit pun akan *tārikh*

hal ehwal, perangai dan kelebihan Nabi kita *ṣallā Allāhu*

'alayhi wa sallam itu maka inilah kita hidangkan dengan

berlindung kepada-Nya. Maka sembah laki-laki itu

ya Rasulullah maka hamba ini merdeka dengan kerana Allah,

jawab Rasulullah, demi Tuhan yang diri Muḥammad dalam

genggaman kudrat iradat-Nya jika tiadalah kamu berkata

demikian nescaya dihumbankan muka kamu ke dalam api

neraka. Kemudian daripada itu diiringkan oleh Allah pada

menyatakan tiada sekali-kali Ia kasih kepada orang yang

bermegah-megah dan takbur.

کیت صلی اللہ علیہ وسلم دان جوا ددالمن ددعکے
اولہ اللہ سبحانہ و تعالیٰ اکندی بنیادی رسول مک
نکری مکہ این جوا دننا کن بکے (تھے ۲) کران
رامی دان برسمنیہ ۲ مآسی ددالمن ایت ۰ دانلائی
مکہ ایتولہ جوک دننا کن أم القرى (ایو نکری)
تتانی اوزغ فریکلامنا کندی الباسہ اتو الباسہ ۰

ادفون نکری مدینة المنورة اتو یترب ایت ایله
نکری یغ نبی کیت صلی اللہ علیہ وسلم برفندہ دان
منجادی فوسہ کنناغان دغن سکلین کفارہ دان
ددالمن مقام نبی کیت یغ سوچی ۰ ددالمن نکری
مکہ دان مدینہ ایت اد تانہ حرام بکباب
یهدتتو کن اولہ کتاب ۲ فقہ ۰ مک نکری تہامہ ایت
تراسوق جوا ددالمن کندوغن حجاز ۰

2. بین دان کدودقکنن:

بین ایت دودقن دسلہ سلان حجاز دسلہ
اوتارا نکری عسدر دان ددالمن نکری بین ایت اد
بیراف بندر یغ مہلوار کن کوفی بایت دننا، حدیدہ،
دان عدان دان ددالمن جوا بندر سیاہ (مأرب) دان
صنعاہ (کفلا نکری بین ماس این) ۰ ادفون صیب
دننا کن بین کران کدودقکنن ایت دسلہ کان
کعبہ تتکل کیت مقادف کتیمور دري فنتی
بارتن، دان نکری شام ایت دننا کن دمکین کران
کدودقکنن ایت دسلہ اوتارا تتکل کیت
مقادف کتیمور دري فنتی بارتن ۰

3. حضرموت دان کدودقکنن:

حضرموت ایت دودقن دسلہ تبحور نکری
بین هکک کفنتی لاوتن اندبان دان ددالمن نکری این
اد باقی مہلوار کن کا یو یغ ہاروم یهدتتا کر العاقلی ۰

دعکسن بائی تتافن قباچ ۲ کیت ۰ مدمدماہن
بارعدهادیکن کپران سمات ۲ بائی ذاة ٹوہن
یسماسوچی لاکی بھمالمایا دان مہری مننہ ای
ددالمن نکری یشتیاد فائده سکل ہرت بندا دان
انق ملینکن اورغیغ مقادف کفندان دغن
ہاتی یغ سجدہا ۰

بہاگین یغترام

سمنجوغ تانہ عرب دان کدودقکنن

مک ادالہ سمنجوغ تانہ عرب ایت کدودقکنن
دسلانن بارۃ بنوا اشیاء سمنفادن دسلہ بارتن لاوہ
مہرہ دان فادغ بلنتارا تہہ یغیر سبوغ دغن تروسن
سویر، سبلہ تیمورن سہروقکن فرمی ۰ سبلہ سلانن
لاوہ عمان یغیر سبوغ دغن لاوتن اندبان، دان
سلہ اوتاران فادغ بلنتارا نکری شام دغن سوچی
فوات (یوفوائیس) مک لواسن لہہ کورغ
31567558 فرسکی میل اتو 11007000
کیلو میٹر فرسکی اتوقوت 1267000 فرسخ
فرسکی دان ایسی نکری لہہ کورغ 1270007000
اورغ ۰ مک سمنجوغ تانہ عرب این تہاگی کفد
دلانن بہاگین:—

1) حجاز دان کدودقکنن:

حجاز ایت دودقن دسلہ سلانن بارۃ بوکیہ
طور سبباً سمنج ای هکک کفنتی لاوہ مہرہ ۰
سببوقن دننا کن حجاز کران ای بنیادی فنتچراین
دان تارا تہامہ دان تجدہ مک ددالمنہ نکری مکہ
دان مدینہ ۰ دان ددالمن نکری مکہ ایت
اد سواہ مسجد جامع یغیر (مسجد الحرام)
دان تھے ۲ کعبہ دان دتقن حجوالاسود ۰ ہوا
ددالمن نکری مکہ ایبلہ تمقہ دتقرا دان بسر حجوجن

ringkasnya bagi tatapan pembaca-pembaca kita. Mudah-mudahan barang dijadikan kiranya semata-mata bagi zat Tuhan Yang Maha Suci lagi Yang Maha Mulia dan memberi manfaat ia di dalam negeri yang tiada faedah segala harta benda dan anak melainkan orang yang mengadap kepada-Nya dengan hati yang sejahtera.

Bahagian yang Pertama

Semenanjung Tanah Arab dan Kedudukannya

Maka adalah Semenanjung Tanah Arab itu kedudukannya di selatan barat benua Asia, sempadan di sebelah baratnya Laut Merah dan padang belantara Teh yang bersambung dengan Terusan Suez, sebelah timurnya Serokan Parsi. Sebelah selatannya Laut Oman yang bersambung dengan Lautan Indian, dan sebelah utaranya padang belantara negeri Syam dengan Sungai Furat (Euphrates) maka luasnya lebih kurang 1,100,000 persegi mil atau 3,156,558 kilometer persegi ataupun 126,000 farsakh persegi dan isi negerinya lebih kurang 12,000,000 9orang. Maka Semenanjung Tanah Arab ini terbahagi kepada delapan bahagian:-

(1) Hijaz dan Kedudukannya.

Hijaz ituuduknya di sebelah selatan barat Bukit Tursina memanjang ia hingga ke pantai Laut Merah. Sebab pun dinamakan Hijaz kerana ia menjadi penceraihan di antara Tihamah dan Najd, maka di dalamnyalah negeri Makkah, dan Madinah. Dan di dalam negeri Makkah itu ada sebuah masjid jamik yang besar (Masjidil Haram) dan tengah-tengahnya Kaabah dan di tepinya *Hajar al-Aswad*. Bahawa dalam negeri Makkah inilah tempat diputeri dan besar Junjungan

kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* dan jua di dalamnya diangkat oleh Allah *Subḥānahu wa Ta'ālā* akan dia menjadi rasul maka negeri Makkah ini jua dinamakan Bakkah (tengah-tengah) kerana ramai dan bersempit-sempit manusia di dalamnya itu. Dan lagi Makkah itulah juga dinamakan *Umm al-Qurā* (ibu negeri) tetapi orang purbakala menamakan dia al-Bāsah atau al-Basāmah.

Adapun negeri Madinah al-Munawwarah atau Yathrib itu ialah

negeri yang Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* berpindah dan menjadi pusat kemenangannya dengan sekalian kuffar, dan di dalamnya makam Nabi kita yang suci. Di dalam negeri Makkah dan Madinah itu ada tanah haram bagaimana yang ditentukan oleh kitab-kitab fekah. Maka negeri Tihamah itu termasuk jua di dalam kandungan Hijaz.

2. Yaman dan Kedudukannya:-

Yaman ituuduknya di sebelah selatan Hijaz di sebelah utara negeri Asir dan di dalam negeri Yaman itu ada beberapa bandar yang mengeluarkan kopi iaitu di Mokha, Hudadah, dan Aden dan di dalamnya jua bandar Saba' (Ma'rib) dan Sana'a (kepala negeri Yaman masa ini). Adapun sebab dinamakan Yaman kerana kedudukannya itu di sebelah kanan Kaabah tatkala kita mengadap ke timur dari pantai baratnya, dan negeri Syam itu dinamakan demikian kerana kedudukannya itu di sebelah utara tatkala kita mengadap ke timur dari pantai baratnya.

3. Hadhramaut dan Kedudukannya:-

Hadhramaut ituuduknya di sebelah timur negeri Yaman hingga ke pantai Lautan Indian dan di dalam negeri ini ada banyak mengeluarkan kayu-kayu yang harum yang dinamakan *al-'ūqālī*.

ابت اد باقی تانه بیغ صوری ۴ دان کودا بیغ مولیق ۲
نتافی بیغ مشهورن دتقیه یشدنماکن «الکحیل» ایاله
کودا یساعده دنگاری اوله اورغ دالم دنیا این .
دان دسلانن نجد ایت نگری بیامه .
8 . احقاق دان کدودقکنن:—

احقاق ایت سکنیغ تانه فامه یشدسلانن
سمنجوغ تانه عرب یا ایت دسبله سلانن باره نگری
عمان دان برسمیوخ ای دغن بیامه . دان تقیه این
باقی قوم یهیرانی دان فرکاس یشد کتاکن قوم عاده
دان سکنین تله دینساکن اوله الله دغن ربوبه
فاسهر بیامه کنجنم . مک سمنجوغ تانه عرب قد
ماس فریکالا ترهائی ای کتقد اتم بهاگین: یا ایت
حجازه بنه نجده بیامه، حسا دان بیامه . بیامه
دانتارا نجد دان بن یا ایت دسبله سلانن نجد دانتارا
حسا تیمور دان حجاز دسبله باره . دان
نگری ۲ دان قد ماس ایت بیامه، هجر اتو عروض
کران کدودقکنن . اینتقیه دانتارا نجد دان بنه
نتافی بیامه قد هاری این ترماسق کدالم بهاگین
حجاز بهاگین یقنله تردهولو . سبوتنن یا ایت
کدودقکنن بن دسبله سلانن دان حجاز دسبله
اوتاران . دان حسا ایت منجنغ فتنی سهروقکن
فرسی . دري عمان هتک کبصری دان دناکن
یجیرین دان کتقلا نگرین حسا دان فلیف .

بهاگین یسکدوا

(بقسا عرب دان مونسنتن)

۴ مونسن بقسا عرب ایت اد تیگ سومنن:—

1 . العاربه یهیرتام:—

بقسا عرب یقندناکن العاربه یهیرتام اتو العریاء

4 . میره دان کدودقکنن:—

میره ایت دودقن دسبله تیمور حضرموت .

5 . عمان دان کدودقکنن:—

عمان ایت کدودقکنن دسبله اوتاران فتنی ۲
سهروقکن فرسی، دسبله تیمور دان سلاننن لاونن
اندیا دان ججهان این اد مغلوارکن تمباگ .

6 . حسا دان کدودقکنن:—

حسا دان برمهیرانن ایت فولو یجیرین یا ایت
دالم سهروقکن فرسی دان منجنغ ای دري فتنی ۲
ایت هتک مهالا کسوغی فراه دان فندوق ۲ فولو
ایت فکر جانن مهلم مقیارا .

نجد دان کدودقکنن:—

نجد ایت کدودقکنن دتقه ۲ سمنجوغ تانه
عرب یا ایت دانتارا حجازه الحساء دان فادغ بلتارا
نگری شام دان ججهان بیامه یهیرسمیوخ دغن نگری
شام جواء دسبله اوتارا دان دسبله تیمورن نگری
عرق . دان دسبله بارتن نگری حجاز . دسبله
سلانن نگری بیامه مک بومی نگری نجد ایت
صاییس ۲ بابک تانه بیغ دسمنجوغ تانه عرب، دان
نگری ایت تاننن تریشگی، دان نگری اینله دلاوخی
اوله « کلب بن وایل بن ربیعہ » هتک ممفی قد
ماس ترابونن سرت برسمیوخ دغن ففراغن البسوس
یهیرفنجاعن هتک (4) تاهون لمان هتک دجادیکن
ییدل اوله بقسا عرب ففراغن ایت کتان « ادا که
له چلاک درفد ففراغن البسوس؟ » دالم نگری نجد
ایت اد سوات بوکیه یشدناکن جبل حکاد
یهیهاد تقی بهاس عرب بیغ فصیح کدین درفد
روسقن ملینکن اتق دتقیه اینله دالم نگری نجد

4. Mahrah dan Kedudukannya:—
Mahrah ituuduknya di sebelah timur Hadhramaut.
5. Oman dan Kedudukannya:—
Oman itu kedudukannya di sebelah utaranya pantai-pantai Serokan Parsi, di sebelah timur dan selatannya Lautan India dan jajahan ini ada mengeluarkan tembaga.
2. Hasa dan Kedudukannya:—
Hasa dan berhampirannya itu Pulau Bahrain iaitu di dalam Serokan Parsi dan memanjang ia dari pantai-pantai itu hingga menghala ke Sungai Furat dan penduduk-penduduk pulau itu pekerjaannya menyelam mutiara.
- Najd dan Kedudukannya:—
Najd itu kedudukannya di tengah-tengah Semenanjung Tanah Arab iaitu di antara Hijaz, al-Hasa dan padang belantara negeri Syam dan jajahan Yamamah yang bersambung dengan negeri Syam jua, di sebelah utara dan di sebelah timur nya negeri Iraq. Dan di sebelah baratnya negeri Hijaz. Di sebelah selatannya negeri Yamamah maka bumi negeri Najd itu sehabis-habis baik tanah yang di Semenanjung Tanah Arab, dan negeri itu tanahnya tertinggi, dan negeri inilah dinaungi oleh ((Kalîb bin Wā'il bin Rabī'ah)) hingga sampai pada masa terbunuhnya serta bersambung dengan Peperangan al-Basus yang berpanjangan hingga 40 tahun lamanya hingga dijadikan bidal oleh bangsa Arab peperangan itu katanya ((Adakah lebih celaka daripada Peperangan al-Basus?)) Di dalam negeri Najd itu ada suatu bukit yang dinamakan Jabal Akkad yang tiada tetap bahasa Arab yang fasih kemudian daripada rosaknya melainkan anak di tempat inilah di dalam negeri Najd
- itu ada banyak tanah yang subur-subur dan kuda yang molek-molek tetapi yang masyhurnya di tempat yang dinamakan ((al-Kahîl)) ialah kuda yang sangat digemari oleh orang di dalam dunia ini.
- Dan di selatan Najd itu negeri Yamamah.
8. Ahqaf dan Kedudukannya:—
Ahqaf itu sekeping tanah pamah yang di selatan Semenanjung Tanah Arab iaitu di sebelah selatan barat negeri Oman dan bersambung ia dengan Yamamah. Dan tempat ini banyak kaum yang berani dan perkasa yang dikatakan kaum 'Ād, dan sesungguhnya telah dibinasakan oleh Allah dengan ribut pasir yang amat kencang. Maka Semenanjung Tanah Arab pada masa purbakala terbahagi kepada enam bahagian: iaitu Hijaz, Yaman, Najd, Tihamah, Hasa dan Yamamah. Yamamah di antara Najd dan Yaman iaitu di sebelah selatan Najd di antara Hasa timur dan Hijaz di sebelah barat. Dan negeri-negerinya pada masa itu Yamamah, Hajar atau Arudh kerana kedudukannya melintang di antara Najd dan Yaman, tetapi Tihamah pada hari ini termasuk ke dalam bahagian Hijaz bagaimana yang telah terdahulu sebutannya iaitu kedudukannya Yaman di sebelah selatan dan Hijaz di sebelah utaranya. Dan Hasa itu memanjang pantai Serokan Parsi. Dari Oman hingga ke Basra dan dinamakan Bahrain dan kepala negerinya Hasa dan Qatif.
- Bahagian yang kedua
(Bangsa Arab dan Susunannya)
Susunan bangsa Arab itu ada tiga susunan:
1. *Al-'Arabîyah* yang pertama:—
Bangsa Arab yang dinamakan *al-'Arabîyah* yang pertama atau *al-'Urabî'*

ادبيراف اورغ انق: ستورغ درفدان برنام حميرء
 كهلانء مك سموا قبيله ۲ عرب بين دان راج ۲۳
 كتورن سباء يفتربصوة اينله ملينكن عمران دان
 سوداران. كران كدوان ايت انق عامر بن حارثه
 بن امري القيس. اداله بشاسا عرب ايت كبايقكن
 سوك ككشد تمدن (كننگرين) دري سبب مريكثيت
 تله مندباي بيراف بواه بندر يهدالم ممنجوج تاند
 عرب دان مباحونكن بيراف كراجانء مك ستورغ
 درفدان راج «الحيرة» راج شام يا ايت بني غسان.
 مك اداله موصنن عرب «المعربه» اين فد
 اخرن بوجعفر كراول دغن سوداران ۲۳ بشا
 عرب «العاربه يفترتام» دان بومهمون مريكثيت
 ددالم كفوغ ۲ يغ لواسء كدبن بوفجه ۲ قول ككشد
 بيراف فوق كران نجاواهكنديري درفد سوداران ۲۳
 «العاربه يفترتام» ايت تنافي سكهكثون دمكبن
 مريكثيت سما كبن لام سما كبن بياقء كدبن دافه
 مضمبفية باليق دغن قواني هفك فد اخرن دافته
 مريكثيت قلاوغ منيواسكن كراجان «العاربه
 يفترتام» ايت دان دافته سمولامريكثيت مباحونكن
 كراجان نئي بعتله بناس ايت. مك بولاكون فد
 قرون يشكدلاقن سيلوم دفتران سيدنا المسبح
 عليه السلام.

مك اداله قحطان بن عابو ايقوله يفترتام
 منيواسكن بين لالو مندودكي تخت كراجان ايت.
 دان دكنتيكن اوله انقن يفتربنام يعرب دان دياله
 يفترتام سكالې برتوت دغن بهاس عربء دان
 ادجوا مفاكنن بفان قحطان يغ. مولا ۲۲ دالم فوق
 بشاعرب «العاربه يشكدوا» تنافي يشبزن
 بوكنله اي اورثيغ مولا ۲ برتوت دغن بهاس عرب

دان جوا يهدنماكن البادنه دان مريكثيتوله عرب
 يفتربصيهء تنافي تله هيلغ كيتان ۲ مريكثيت اوله
 ترساعة بولمان ماسنء دان مريكثيت ادبيراف
 قواق دان قبيله درفد انق چچو ارم بن سام بن نوح
 يا ايت دلافن قبيله (قواق) عادهء نمودهء اميرء عيبيلء
 طسمء جديسء عمليق جرهم يفترتام دان وبار
 دان ستمه درفد مريكثيت نبي الله اسمعيل كتورن
 رسول يفتربشاسا عرب دان مريكثيت امة يفتربساعة
 لام كدبن درفد قوم نبي الله نوح عليه السلام دان
 بسرله قواة كواس دان كاگمه برانينء هفك
 ترجاديله بيراف كسن داتس موك بومي اينء مك
 مريكثيت برفنده دري تانه بابل كسمنجوج تانه
 عرب كران ديمبثية اوله انق چچو حام. كدبن
 ترجاديله فد تيف ۲ ساتو قواق ايت منديريكن
 ساتو كراجان سنديري سرت منديريكن كولو ۲ء
 دان اسقان ماسيغ ۲. تنافي مريكثيت تله دكالهكن
 اوله انق ۲ بعرب بن قحطان يفتربكديامن دياسه
 دان قولو ۲ عرب.
 ۲. العاربه يشكدوا:—

مك اداله بشاسا عرب يهدنماكن العاربه يشكدوا
 اتو ستمه مريكثيت منياكن المتعربه يا ايت
 درفد انق جرهم بن قحطان بن عابو (دان عابو
 اينله نبي الله هود عليه السلام) دان تمفة كديامن
 ايت دحجازء دان جوگك دنماكن عرب «البانية»
 كران كدودفكنن دالم نكري بنء مك ستمه درفد
 عرب «المعربه اتو العاربه يشكدوا» ايت انق ۲
 سباءء دان دنماكن عبد شمس اوله مريكثيت
 سلالو برفوغ دان مرمقس مك دنماكن سباءء دان
 يفتربشعب بن يعرب بن قحطان. سباء ايت

dan jua yang dinamakan *al-Bādi'ah* dan mereka itulah Arab yang bersih, tetapi telah hilang kenyataan-kenyataan mereka itu oleh tersangat berlamaan masanya, dan mereka itu ada beberapa puak dan kabilah daripada anak cucu Iram bin Sām bin Nūh iaitu delapan kabilah (puak) 'Ād, Thamūd, Umayma, 'Abīl, Tāsmīn, Jadīs, 'Amalīq Jurhum yang pertama dan Wabār dan setengah daripada mereka itu Nabi Allah Ismā'īl keturunan rasul yang berbangsa Arab dan mereka itu umat yang tersangat lama kemudian daripada kaum Nabi Allah Nūh '*alayhi al-salām* dan besarlah kuat kuasa dan gagah beraninya, hingga terjadilah berapa kesan di atas muka bumi ini, maka mereka itu berpindah dari tanah Bābil ke Semenanjung Tanah Arab kerana dihimpit oleh anak cucu Hām. Kemudian terjadilah pada tiap-tiap satu puak itu mendirikan satu kerajaan sendiri serta mendirikan kubu-kubu, dan istana masing-masing. Tetapi mereka itu telah dikalahkan oleh anak-anak Ya'rūb bin Qaḥṭān yang berkediaman di Yamamah dan pulau-pulau Arab.

2. *Al-'Āribah* yang kedua:—

Maka adalah bangsa Arab yang dinamakan *al-'Āribah* yang kedua atau setengah mereka itu menamakan *al-Muta'arabah* iaitu daripada anak Jurhum bin Qaḥṭān bin 'Ābir (dan Ābir inilah Nabi Allah Hūd '*alayhi al-salām*) dan tempat kediamannya itu di Hijaz, dan juga dinamakan Arab (*al-Yamāniyyah*) kerana kedudukannya dalam negeri Yaman, maka setengah daripada Arab (*al-Muta'arabah* atau *al-'Āribah* yang kedua) itu anak-anak Sabā' dan dinamakan 'Abd Shams oleh mereka itu selalu berperang dan merampas maka dinamakan Sabā' dan iaitu anak Yashjub bin Ya'rūb bin Qaḥṭān. Sabā' itu

ada beberapa orang anak: seorang daripadanya bernama Humayr¹, Kahlān, maka semua kabilah-kabilah Arab Yaman dan raja-rajanya keturunan Sabā' yang tersebut inilah melainkan 'Imrān dan saudaranya. Kerana keduanya itu anak 'Āmir bin Hārithah bin Imri al-Qays. Adalah bangsa Arab itu kebanyakannya suka kepada *tamaddan* (kenegerian) dari sebab mereka itu telah mendiami beberapa buah bandar yang dalam Semenanjung Tanah Arab dan membangunkan beberapa kerajaan, maka seorang daripadanya Raja ((al-Hīrah)) Raja Syam iaitu Banī Ghassān.

Maka adalah susunan Arab (*al-Muta'arabah*) ini pada akhirnya bercampur gaul dengan saudara-saudaranya bangsa Arab (*al-'Āribah* yang pertama) dan berhimpun mereka itu di dalam kampung-kampung yang luas, kemudian berpecah-pecah pula kepada beberapa puak kerana menjauhkan diri daripada saudara-saudaranya (*al-'Āribah* yang pertama,) itu tetapi sungguhpun demikian mereka itu semakin lama semakin banyak, kemudian dapat menghimpit balik dengan kuatnya hingga pada akhirnya dapatlah mereka itu peluang menewaskan kerajaan (*al-'Āribah* yang pertama) itu dan dapatlah semula mereka itu membangunkan kerajaannya yang telah binasa itu. Maka berlakunya pada kurun yang kedelapan sebelum diputerakan Saiyidina al-Masīh '*alayhi al-salām*.

Maka adalah Qaḥṭān bin 'Ābir itulah yang pertama menewaskan Yaman lalu menduduki takhta kerajaan itu. Dan digantikan oleh anaknya yang bernama Ya'rūb dan dialah yang pertama sekali bertutur dengan bahasa Arab, dan ada jua mengatakan bapanya Qaḥṭān yang mula-mula dalam puak bangsa Arab (*al-'Āribah* yang kedua) tetapi yang sebenarnya bukanlah ia orang yang mula-mula bertutur dengan bahasa Arab

¹ Juga dibaca Ḥimyar.

بھاس ملايو لائو

رغك كتاب « ليده ملايو » كاراغن الجوهري ، كارسار كن باكي فائده
فباج ۲ فبايدران تنافي تباد تروك باكي فربجان
ملينكن سكل تكوران يڠ مينا بوله متوليس تروس
كفد قارغن كروف فجابة فلاجران جوهر .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فیتہ فد مبتا کن مقصود ۲۰ دن اتس قوم کلوار گت
دان صحباة ۲ یغ مغلانی فد جان کر یضائن .

کدین درفد ایت مک ابنله همب سوسکن
سوات رساله یغ کچیل این فد مبتا کن فوانوران
بھاس بقدتو ترکن اوله بقسا ملايو فد ماس این یغ
سکیرا ۲ بوله بنیادی سوات متن اتو اساس
یقدینا دانسن دغن باغونن یبایک اوله فندیت ۲

کیت فوجی دغن فوجین یغ لشک باگی توهر یقتله
مبایدکن بھاس ایت منجوقکن بارغیم ددالم هاتی
مبان صفای موده مھمکن حکم ۲ اگان ، کیت
صلواة دان کیت سچھتر کن دغن صلواة دان
سچھترا یغ سمفرن اتس فسورھن بقیرتو تر دغن

(تاریخ اسلام - سمبوغن درفد موك 8)

دانستارا بھراف فواق ایت ساتو درفدان فواق
کلوار گت غسان راج نگرې شام سلوم کراجان رومان
دان جوا دنما کن غسانه . دان ساتو لائو کلوار گت
« المنذر » راج نگرې الخیره سلوم کراجان فرھی
دان جوا دنما کن « المناذره » .
3 . عرب المستعربه :-

ایت کران اداله بقسا عرب ایت اد فواق یھلاین
یهدنما کن « العاربه یغفر نام » یا ایت سئورغ درفدان
قحطان دان اتقن یهرب العربیه مک دتوا مسکن
اوله یهرب اکن قوم عاد ددالم نگرې بن دان
عمالقہ دحجاز ، دان برنتله عاد بن قحطان دنگرې
شحر دان عمان بن قحطان دنگرې عمان ، دان
درفد کتورنن دان یتیمسن یهرب بن قحطانله
بنیادی راج ۲ باگی نگرې بن یغ مشهور دغن
تمدن ، دان فد ماس ابنله ترچادی به العرم
(سیل العرم) هفک کارم دان بنساله نگرې بن
ایت ، دان فندودق ۲ نون برقیج بوله هفک بنیادی
بھراف فواق قول . مک حال این ترچادی کیرا ۲۱ دالم
ناهن 160 سلوم دفترا کن سیدنا المسیح علیه السلام .

مک اداله بقسا عرب یهدنما کن المستعربه
ارتین یغ معیکوة بقسا عرب یا ایت ستقه درفدان
نبی کیت صلی الله علیه وسلم ، دان جوا دنما کن
نبی عدنان مک اباله فواق یغ مشهور درفد یتیمسن
نبی الله اسمعیل علیه السلام . ادقون سب دنما کن
المستعربه کران نبی الله اسمعیل یقور یتیمسن هفک
کفد نبی کیت این ایهدن نبی الله ابراهیم الخلیل
دان بوندان سیدتنا هاجر ایت .

Bahasa Melayu

Rangka kitab (*Lidah Melayu*) karangan al-Jawhari, disiarkan bagi faedah

pembaca-pembaca Peredaran tetapi tiada terbuka bagi perbincangan

melainkan segala teguran yang membina boleh menulis terus

kepada pengarangnya *Group Pejabat Pelajaran Johor*.

Bismi Allāhi al-rahīm al-rahīm

Kita puji dengan pujian yang lengkap bagi Tuhan yang telah menjadikan bahasa itu menunjukkan barang yang di dalam hati hamba-Nya supaya mudah memahamkan hukum-hukum agama-Nya, kita selawat dan kita sejahterakan dengan selawat dan sejahtera yang sempurna atas pesuruh-Nya yang bertutur dengan

petah pada menyatakan maksud-maksudnya, dan atas kaum keluarga dan sahabat-sahabat yang menjalani pada jalan keredaan-Nya.

Kemudian daripada itu maka inilah hamba susunkan suatu risalah yang kecil ini pada menyatakan peraturan

bahasa yang dituturkan oleh bangsa Melayu pada masa ini yang sekira-kira boleh menjadi suatu matan atau asas

yang dibina di atasnya dengan bangunan yang baik oleh pendeta-pendeta

(*Tārīkh Islam* – sambungan daripada muka 8)

itu kerana adalah bangsa Arab itu ada puak yang lain yang dinamakan ((*al-'Aribah* yang pertama)) iaitu seorang daripadanya Qaḥṭān dan anaknya Ya'rub al-'Arabiyah maka ditewaskan oleh Ya'rub akan kaum 'Ād di dalam negeri Yaman dan 'Amāliqah di Hijaz, dan memerintahlah 'Ād bin Qaḥṭān di negeri Shihr dan 'Ummān bin Qaḥṭān di negeri Oman, dan daripada keturunan dan titisan Ya'rub bin Qaḥṭānlah menjadi raja-raja bagi negeri Yaman yang masyhur dengan tamadun, dan pada masa inilah terjadi Bah al-'Arim (*Sayl al-'Arim*) hingga karam dan binasalah negeri Yaman itu, dan penduduk-penduduknya pun berpecah belah hingga menjadi beberapa puak pula. Maka hal ini terjadi kira-kira dalam tahun 160 sebelum diputerakan Saiyidina al-Mas'ūh 'alayhi al-salām.

Di antara beberapa puak itu satu daripadanya puak

keluarga Ghassān raja negeri Syam sebelum kerajaan Roman

dan jua dinamakan Ghassāsīnah. Dan satu lagi keluarga

((al-Mundhir)) raja negeri al-Hīrah sebelum kerajaan Parsi

dan jua dinamakan ((al-Manādhīrah)).

3. Arab *al-Musta'rabah*:-

Maka adalah bangsa Arab yang dinamakan *al-Musta'rabah*

ertinya yang mengikut bangsa Arab iaitu setengah daripadanya

Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*, dan jua dinamakan

Banī 'Adnān maka ialah puak yang masyhur daripada titisan

Nabi Allah Ismā'īl 'alayhi al-salām. Adapun sebab dinamakan

al-Musta'rabah kerana Nabi Allah Ismā'īl yang bertitisan hingga

kepada Nabi kita ini ayahandanya Nabi Allah Ibrāhīm al-Khalīl

dan bondanya Saiyidatina Hājar itu.

ياگي نام تربيتن دوقدسوات فرپوانن اتو نام تربيتن
 درقد سوات نام يقدجاد بيکن فرپوانن سفرت بوا
 ترما م، مم، قن، مغ، فد، فن، فم، فتح، لک، نون
 وان، فر، دان، دان، يکدوا بيري. معنی يفتياد
 سفرن، مقصود فرپوتران يقد کهدکي جيک تيدق
 بوسرت دغن لاین ۲ فرپوتران سفرت تله، سدغ،
 تله، اکن، کن، هندقله، چاش، تاء، وسه، اوله،
 دري، درقد، فد، فون، مک، انوا، جيک، جکوا،
 کالو، لامون، ادثون، بومول، سبرول، شهدان،
 ارکين، کلکين، اتس، باوه، لفسان، سب، کران،
 بائي، باخي، بارغ، کالي، بارغبيلا، بهکن، بهوا،
 بهواسن، تنفاي، تنقل، به، کون، مليکن،
 مه، نسجاي، نه، نن، نون، دان، واه، ويه، هان،
 هکک، هه، هيس، هوري، يثم، نه، ماچم،
 توب، اليه، موگ، مدمدهان، القکه، بارغ
 کپران، بارغ اناله کپران، ام، اوه، ايه، اوي،
 امبوي، هي، ادوهي، واهي، سقاي، دانلاينغ.

فصل يفترتام
 (نام تفت)

مک اداله نام تفت اتونام اصلي ايت ايااله
 سوات نام يفتياد دامبيل اتو دتربيشکن درقد
 لاین ۲ فرپوتران سفرت لاکي، فرمشوان، کاني، ۲،
 علم دانساگين.

فصل يکدوا
 (نام تربيتن)

مک اداله نام تربيتن ايت ايااله بارغبيغ
 دتربيشکن درقد يغلایين يثم مناسبه دغن معنان
 بايت اد کالان مننجوقکن فرپوانن تنفاي تباد
 بوسرت دغن ماسن صام اد يقدظواهرکن اتو يثم

ملايو قد ماس بها کنداتق، دان بيري سدبکيه
 فرپوتنن کند اتق ۲ بقسا کيت يثم مولا ۲ هندق
 ماسکه کيدان فرسورانن دان کارغ مشارغ، دان
 جوا سنداقة سدبکيه بنتوان غد ميمکن عبارة ۲
 (سوسن کات) کتاب ۲. ملايو يفتله دکارغ اوله
 علماء ۲ اکام بقسا کيت، مک ممب نما کندي
 «ايده ملايو» کران ممب اماسکن کاراغن اين
 مفیکوه فرپوتران ملايو يفتريلم. مدمدهان بارغ
 درکاتي اناله کپران رساله اين دان اورغيم ميجان،
 امين يارب العالمين.

(فرمولان)

بهوا اداله بهاس ملايو ايت ترکندوخ ايم دالم
 نيک مهاگين: يفترتام «نام» - يکدوا «فرپوانن» -
 دان بهکنيک «سندبکات» (حروف) مک اداله
 نام بارغيم مننجوقکن سوات معنی يثم بوله بيري
 فهم سفرت مانسي، ناقع، کابو، باتو، امس، فيرق
 دان سباگين دانت فرپوانن ايت ايله بارغيم
 مننجوقکن سوات معنی يثبوله بيري فهم تنفاي
 بوسرت دغن سندبکات (حروف) يثم مننجوقکن
 ماس، کران اداله ماس ايت سوات مهاگين درقدان
 سفرت: تله مباح، تله مباح، اکن مباح دانساگين
 اکنتفاي سندبکات ابن هاروس دبواعکن منکل
 اد لاین ۲ فرپوتران يثم منجادي فريته يثم مننجوقکن
 ماس سقاي ميمکن بهاس. دان سندبکات ايت
 ايله بارغيم مننجوقکن سوات معنی، تنفاي تباد
 بيري فهم اکن کهدق ۲ جيک تباد بوسرت دغن
 لاین ۲ فرپوتران، مک بايت ترهاکي قول کفد دوا
 مهاگين: يفترتام تباد بيري فهم صام سکالي سفرت
 مککل حروف تبهان بائي فرپوانن دان حروف تبهان

Melayu pada masa yang akan datang, dan memberi sedikit pertolongan kepada anak-anak bangsa kita yang mula-mula hendak melangkah ke medan persuratan dan karang-mengarang, dan jua mendapat sedikit bantuan pada memahamkan ibarat-ibarat (susunan kata) kitab-kitab Melayu yang telah dikarang oleh ulama-ulama agama bangsa kita, maka hamba namakan dia ((*Lidah Melayu*)) kerana hamba asaskan karangan ini mengikut pertuturan Melayu yang terbilang. Mudah-mudahan barang diberkati apalah kiranya risalah ini dan orang yang membacanya, *āmīn yā rabb al-'ālamīn*.

(Permulaan)

Bahasa adalah bahasa Melayu itu terkandung ia dalam tiga bahagian: yang pertama ((nama)) – yang kedua ((perbuatan)) – dan yang ketiga ((sendi kata)) (huruf) maka adalah nama barang yang menunjukkan suatu makna yang boleh memberi faham seperti manusia, binatang, kayu, batu, emas, perak dan sebagainya dan perbuatan itu ialah barang yang menunjukkan suatu makna yang boleh memberi faham tetapi berserta dengan sendi kata (huruf) yang menunjukkan masa, kerana adalah masa itu suatu bahagian daripadanya seperti: telah membaca, tengah membaca, akan membaca dan sebagainya. Akan tetapi sendi kata ini harus dibuangkan manakala ada lain-lain pertuturan yang menjadi perintah yang menunjukkan masa supaya memetakan bahasa. Dan sendi kata itu ialah barang yang menunjukkan suatu makna, tetapi tiada memberi faham akan kehendak-kehendaknya jika tiada berserta dengan lain-lain pertuturan, maka iaitu terbahagi pula kepada dua bahagian: yang pertama tiada memberi faham sama sekali seperti segala huruf tambahan bagi perbuatan dan huruf tambahan

bagi nama terbitan daripada suatu perbuatan atau nama terbitan daripada suatu nama yang dijadikan perbuatan seperti ber, ter, me, mem, pen, meng, pe, pen, pem, peng, ke, nun, wan, per, dan di. Dan yang kedua memberi makna yang tiada sempurna maksud pertuturan yang dikehendaki jika tidak berserta dengan lain-lain pertuturan seperti telah, sedang, tengah, akan, kan, hendaklah, jangan, tak usah, oleh, dari, daripada, pada, pun, maka, atau, jika, jikalau, kalau, lamun, adapun, bermula, sebermula, syahadan, arakian, kalakian, atas, bawah, laksana, sebab, kerana, bagi, bagi barangkali, barangbila, bahkan, bahawa, bahawasanya, tetapi, tatkala, bah, konon, melainkan, maha, nescaya, nah, nan, nun, dan, wah, weh, hanya, hingga, hah, his, horey, yang, nya, macam, tiba-tiba, alih, moga-moga, mudah-mudahan, alangkah, barang kiranya, barang apalah kiranya, ah, oh, eh, oi, amboi, hai, aduhai, wahai, supaya, dan lainnya.

Fasal yang Pertama

(Nama Tetap)

Maka adalah nama tetap atau nama asli itu ialah suatu nama yang tiada diambil atau diterbitkan daripada lain-lain pertuturan seperti laki-laki, perempuan, kanak-kanak, ilmu dan sebagainya,

Fasal yang Kedua

(Nama Terbitan)

Maka adalah nama terbitan itu ialah barang yang diterbitkan daripada yang lainnya yang munasabah dengan maknanya iaitu ada kalanya menunjukkan perbuatan tetapi tiada berserta dengan masa sama ada yang dizahirkan atau yang

حروف پشاور باکی فریوانت ایت سفرت تاقین،
کو کوسن، دانسیا کین *

3. فد ستقه تمغه یا ایت منجادی « نام یهدر بواة »
تنگل برتبه دهول درفدان دغن حروف تمباهن یغ
منجوقکن اورغیغ ملاکوکن فریوانت ایت سفرت
نقادوان، قملہانت، فغانن، فندعران، فندانن
دانلاین.

4. فد ستقه تمغه فول ای منجادی « نام تمغه »
فد حال تیاد اف ۲ تمباهن لاین درفد تمباهن یغاصل
جوا یا ایت نون یهدر فادوکن کا تس دغن حرف
پشاور باکی فرکتان ایت سفرت تاکو غن،
سیرین دانلاین.

5. فد ستقه تمغه یا ایت منجوقکن کلکوان
باکی ستورغ سفرت دکات کپیلان، کچورین،
دانلاین ۲.

6. فد ستقه تمغه ای منجادی « نام یهدر بواة »
جوا فد حال تیاد اف ۲ تمباهن لاین درفد تمباهن
یغاصل یا ایت نون یهدر فادوکن کا تس دغن حرف
پشاور باکی فرکتان ایت سفرت ایکون، کوندان،
دانلاین دمکینلہ یهدر درفد لیدہ اورغ ملایو
یغ کیلا غن.

فصل یسکتبک

(نام عام)

مک ادالہ « نام عام » ایت ایله بارغیغ تیاد
بولہ دهم درفدان اکن سوات یغوتنتو سفرت
مانسی، لاکھی، قومقوات، کبیغ، کرلو، لمبو،
هربو، کابو، بانو، امس، فیرق، فادی، گندوم
سلام تیدق اد سندیکات یغ کدین درفدان
منجوقکنده « نام خاص » ازیغ نام عام ایت

تیدق دظاہر کن، دان ہاروس برتبه فد اخرن
دغن حروف فتغ نام تربیتن یا ایت نون یهدر فادوکن
کا تس دغن حروف یغ اخرن دان فد اولن قول
دغن حروف « ک » جیک یهدتجو قن ایت فریوانت
یغ ملمغوی مک تیاد ہاروس دتبه دغن حروف
« ک » فد اولن، ہان بولہ دتبه دغن حروف فقواة
فریوانت جوا یا ایت سفرت فوکن، تربیتن، فوغلن،
فرغراغن رعکسن فقراغن، کرسوان، کسواسن،
فرججین، فراوجین، فرادوان، کیندوران،
کدودکن، کلاغن، کلاقران، فرجلان،
فرلاجران رعکسن فللاجران، تولین دانسیا کین.*
دان اد کالان درتیتکنده درفد نام اتو صفہ نام
یغتلہ دجادیکن فریوانت سفرت کمانسیان،
کینانن، کلاکی ۲، کا یلوکن، کیوانن،
کاکون دانسیا کین.*

جوا ادالہ نام تربیتن ایت سام اد ای درفد
فریوانت چوکف اتو ملمغوی اد بواہ معنی
یشلاین درفد، منی یغ منجوقکن یا ایت سمات ۲ جادی
تمغه تربیة فریوانت جوا یا ایت بکجان دباوہ این
کتراعن:—

فد ستقه تمغه یا ایت منجادی « نام تمغه » تنگل
برتبه دهول درفدان حرف « فر » یشوکن ای
فقواة کات فریوانت (مبالغہ) سفرت فرمندن،
فرادوان، فرقوران، فرسبھگان، فرلابوہن،
رعکسن فللابوہن، فربوروان، فوراوہن،
دانلاین ۲ لاکھی.

2. فد ستقه تمغه یا ایت منجادی « نام فر کاس »
دغن تیاد اف ۲ تمباهن لاین درفد تمباهن یغ منتفکن
نام فریوانت یا ایت نون یهدر فادوکن کا تس دغن

tidak dizahirkan, dan harus bertambah pada akhirnya dengan huruf penutup terbitannya iaitu nūn yang dipadukan ke atas dengan huruf yang akhirnya dan pada awalnya pula dengan huruf ((ke)) jika yang ditunjukkannya itu perbuatan yang melampaui maka tiada harus ditambah dengan huruf ((ke)) pada awalnya, hanya boleh ditambah dengan huruf penguat perbuatan jua iaitu seperti pukulan, terbitan, pertolongan, peperangan ringkasnya peperangan, kerisauan, kesusahan, perjanjian, perujian, peraduan, ketiduran, kedudukan, kemalangan, kelaparan, perjalanan, pelajaran ringkasnya pelajaran, tulisan dan sebagainya. Dan adakalanya diterbitkan dia daripada nama atau sifat nama yang telah dijadikan perbuatan seperti kemanusiaan, kebinatangan, kelaki-lakian, keelokan, kehaiwanan, kejakunan dan sebagainya.

Bahawa adalah nama terbitan itu sama ada ia daripada perbuatan cukup atau melampaui ada beberapa makna yang lain daripada makna yang menunjukkan iaitu semata-mata jadi tempat terbit perbuatan jua iaitu bagaimana di bawah ini.

Keterangannya:-

Pada setengah tempat iaitu menjadi ((nama tempat)) tatkala bertambah dahulu daripadanya huruf ((per)) yang bukan ia penguat kata perbuatan (*mubāliḡah*) seperti permandian, peraduan, perkuburan, persinggahan, perlabuhan, ringkasnya pelabuhan, perburuan, pertaruhan, dan lain-lain lagi.

2. Pada setengah tempat iaitu menjadi ((nama perkakas)) dengan tiada apa-apa tambahan lain daripada tambahan yang menetapkan nama terbitan iaitu nūn yang dipadukan ke atas dengan

huruf yang akhir bagi perbuatan itu seperti tapisan, kukusan, dan sebagainya.

3. Pada setengah tempat iaitu menjadi ((nama yang dibuat)) tatkala bertambah dahulu daripadanya dengan huruf tambahan yang menunjukkan orang yang melakukan perbuatan itu seperti pengaduan, penglihatan, pengenalan, pendengaran, pendapatan dan lainnya.

4. Pada setengah tempat pula ia menjadi ((nama tempat)) padahal tiada apa-apa tambahan lain daripada tambahan yang asal jua iaitu nun yang dipadukan ke atas dengan huruf yang akhir bagi perkataan itu seperti takungan, siringan dan lainnya.

5. Pada setengah tempat iaitu menunjukkan kelakuan bagi seorang seperti dikata kehilangan, kecurian, dan lain-lainnya.

6. Pada setengah tempat ia menjadi ((nama yang diperbuat)) jua padahal tiada apa-apa tambahan lain daripada tambahan yang asal iaitu nūn yang dipadukan ke atasnya dengan huruf yang akhir bagi perkataan itu seperti ikutan, kandungan, dan lainnya demikianlah yang didengar daripada lidah orang Melayu yang kebilangan.

Fasal yang Ketiga

(Nama Am)

Maka adalah ((nama am)) itu ialah barang yang tiada boleh difaham daripadanya akan suatu yang tertentu seperti manusia, laki-laki, perempuan, kambing, kerbau, lembu, harimau, kayu, batu, emas, perak, padi, gandum. Selama tidak ada sendi kata yang kemudian daripadanya menunjukkan dia ((nama khas)) ertinya nama am itu

رمضان 1365

* مجله فرایدان *

اوگسټ 1946

کارین دھولو، مک تباد ھاروس دتبه ليه دھولو
درفدان دغن حرف «د» سفرت دکات دتغه
ھاري، دمام ایسوق، دتاهن لالو، دزمان این،
دانسباگین، ترکاوغ دبواغ «فد» ایت دانس
ترکاوغ دظاھر کندي، دمکینله بشددغر درفد
لیده اورغ ۲ ملابو.

فصل يشکاتم

(نام تمغه)

مک اداله «نام تمغه» ایت ايله سوات نام یغ
منجوکین تمغه سفرت هدافن، سان، سین، سیتو،
دکة، اره، اتس، باوه، ایریغ، دان سباگین.
مک سموان ایت فاتوة ددهولوي اوله حرف «د»
دان «فد» فد سته ۲ سفرت دکات: هدافن،
دبلاکغ، دسان، دسین، دسیتو، دکة، فد اره،
دأتس، دباوه، فد ایریغ، فد تنتم، دچله، دسلار،
داننار، فد ابه، ملیکن فد دکة تباد دتبه دھولو
درفدان دغن سوات جوافوف، دمکینله
بشددغر درفد لیده اورغ ملابو.

فصل يشکتوجه

(نام فرکاکس)

مک اداله «نام فرکاکس» ایت ايله نام
یقدهنتر کن کفدسوات، مک دغندیاله جادي واسطه
باکی میمفرناکن سسوات فریواتن، مک یایت
دکتھوي افییل برتبه دھولو درفد فرتوتزان
فریواتن دغن حرف تمباھن یغ منجادي علامه یغ
ملاکوکن فریواتن سفرت فچیلوف، فنوکل،
فیانوف، فنوکل دان سباگین سلام تیدق منداتشکن
کساران دغن نام یغ ملاکوکن فریواتن، دان جیک
منداتشکن کساران مک هندفله دپاکن جنس

بوله جادي نام خاص افییل دتبه کدین درفدان دغن
حرف فنتف نام (ایت) یشلاین درفدحرف اشاره.

فصل يشکامفة

(نام خاص)

مک اداله «نام خاص» ایت ايله بارغیغ دھیم
درفدان اکرن سوات یغترتنتو، ترماسق سکل
کتینام، نام یغدتنجوکن اوله سکل حرف اشاره،
نام یغدهوبشکن، نام یغدسندر کن کفد نام یغ
لاین دان سکل نام یغدسرو.

فصل يشکالم

(نام ماس)

مک اداله «نام ماس» ایت ايله سوات نام یغ
منجوکین ماس سفرت فاکي، فنتغ، ظھر، عصر،
مغرب، عشاء، صبح، فجر، دینبھاري، سنجا کالا،
سابورلیا، ترغ لارس، کتیک، سکارغ، کدین،
دھولو، ماس، زمان، وقتو، دیواس، سکاکیفرستوا،
کالا، قوبکالا، بولن، تاهن، میشکو، سلممان،
ازل، سمنجق، سمننار، قرون، رمیغ، جم، ساعة،
مینیه، کارین، سمام، ایسوق، ھاري، قولة، توبین،
کقي، دانسباگین، مک سموان ایت فاتوة ددهولوي
حروف «فد» دان «دالم» فد سته ۲ تمغه ملیکن
«کتق» سفرت دکات فدھاري سمام، فد مالم ھاري،
فد صیغ ھاري، فد وقت فاکي، فد وقت ظھر،
فد وقتو عصر، فد وقتو مغرب، فد وقتو
عشاء، فد وقتو دینبھاري، فد وقتو صبح،
فد ماس سنجا کالا، ماس سابورلیا، فد ماس ترغ
لارس، فد کتیک، فد ماس، فد وقتو، فد بولن،
فد تاهن، فد قرون يشکامفة بس، فد ساعة
يشکامک، فد ھاري ایسوق، فد ھاري لوسا، فد

boleh jadi nama khas apabila ditambah kemudian daripadanya dengan huruf penutup nama (itu) yang lain daripada huruf isyarat.

Fasal yang Keempat

(Nama Khas)

Maka adalah ((nama khas)) itu ialah barang yang difaham daripadanya akan suatu yang tertentu, termasuk segala ganti nama, nama yang ditunjukkan oleh segala huruf isyarat, nama yang dihubungkan, nama yang disandarkan kepada nama yang lain dan segala nama yang diseru.

Fasal yang Kelima

(Nama Masa)

Maka adalah ((nama masa)) itu ialah suatu nama yang menunjukkan masa seperti pagi, petang, Zohor, Asar, Maghrib, Isyak, Subuh, fajar, dinihari, senjakala, sabur lima (sabur limbur), terang laras, ketika, sekarang, kemudian, dahulu, masa, zaman, waktu, dewasa, sekali peristiwa, kala, purbakala, bulan, tahun, minggu, selama-lamanya, azali, semenjak, sementara, kurun, rembang, jam, saat, minit, kemarin, semalam, esok, hari, tulat, tubin, kelak, dan sebagainya. Maka semuanya itu patut didahului huruf ((pada)) dan ((dalam)) pada setengah-setengah tempat melainkan ((kelak)) seperti dikata pada hari semalam, pada malam hari, pada siang hari, pada waktu pagi, pada waktu Zohor, pada waktu Asar, pada waktu Maghrib, pada waktu Isyak, pada waktu dinihari, pada waktu Subuh, pada masa senjakala, masa sabur lima, pada masa terang laras, pada ketika, pada masa, pada waktu, pada bulan, pada tahun, pada kurun yang keempat belas, pada saat yang baik, pada hari esok, pada hari lusa, pada

kemarin dahulu, maka tiada harus ditambah lebih dahulu daripadanya dengan huruf ((di)) seperti dikata di tengah hari, di malam esok, di tahun lalu, di zaman ini, dan sebagainya. Terkadang dibuang ((pada)) itu dan terkadang dizahirkan dia. Demikianlah yang didengar daripada lidah orang-orang Melayu.

Fasal yang Keenam

(Nama Tempat)

Maka adalah ((nama tempat)) itu ialah suatu nama yang menunjukkan tempat seperti hadapan, sana, sini, situ, dekat, arah, atas, bawah, iring, dan sebagainya. Maka semuanya itu patut didahului oleh huruf ((di)) dan ((pada)) pada setengah-setengahnya seperti dikata: di hadapan, di belakang, di sana, di sini, di situ, dekat, pada arah, di atas, di bawah, pada iring, pada tentang, di celah, di sela, di antara, pada abah, melainkan pada dekat tiada ditambah dahulu daripadanya dengan suatu jua pun, demikianlah yang didengar daripada lidah orang Melayu.

Fasal yang Ketujuh

(Nama Perkakas)

Maka adalah ((nama perkakas)) itu ialah nama yang dihantarkan kepada suatu. Maka dengan dialah jadi *wāsītah* bagi menyempurnakan sesuatu perbuatan, maka iaitu diketahui apabila bertambah dahulu daripada pertuturan perbuatan dengan huruf tambahan yang menjadi alamat yang melakukan perbuatan seperti pencilup, penukul, penyapu, pemukul dan sebagainya selama tidak mendatangkan kesamaran dengan nama yang melakukan perbuatan. Dan jika mendatangkan kesamaran maka hendaklah dinyatakan jenis

ادافون سگل حرف تمباھن یغ منبوقسکن یغ
ملاکوکن فریوانن ایت اقبیل دتبه فد فریوانن
چو کف مک جادبله ای فتوآه کات جوا سفرت
دکات فنا کوه، فنیدوره، فناکن، فتجباتوه، فتیوال دان
سباگین کران هاروس دتبه دبلا کتشن. (بوسمبوغ)

او صفة الاتن ایت سفرت دکات «فنجلوف میره
فتوکل بسی، دان سباگین. دمکینله یغددغر
در فد لیده اورغ ملایو.

فصل یثسکدلافن
(نام یغ مفربوآه)

فرایدردان دنیا

(اوله جزیا)

هی عالم فرایدردانو لیگه
تا د دسکک تا دافه دتبه
بارغیم جاوه منجادی دکه
یغیم بهکیا منجادی جلاک.
تیدق ترفیکر تیدق ترعی
کهندق عالم اهشون لاکتق
بارغیم دتبه جادی کتشی
منجادی هینا اورغیم بوغسکتق.
رومفون نس تباد ریواتق
رومفون سراي تباد رودری
دسکک فانس لالو کتشتق
هوحن بودرای شه هاری.
سایغ جمحدق دسکک نغک
کتوفه دأبک بکل بو بودو
حرام تیدق دسکک ۲
صحابه بابک منجادی سترو.
دمسکین لاکو فرایدردان عالم
تا بوله برتشف دسوات چارا
سکالیفون کافر اتوفون اسلام
سموا مشتای بهکیا مساروا.

مک اداله « نام یغ مفربوآه » ایت ابله اورغیم
ملاکوکن فریوانن یغ ملسفوی. مک دکتهوی
اکندی اقبیل برتبه فد کله فریوانن یغ ملسفوی
ایت دغن حرف تمباھن « م » (Mé) مک لازمله
دتبه دغن حرف « ف » (Pè) فد یغ ملاکوکن
فریوانن ایت سفرت فلا کوف، فیایبی، فیافو،
فوکلی، فیاله دان سباگین دان جیک برتبه فد
کله فریوانن یغ ملسفوی ایت دغن حرف تمباھن
« م » (Mé) مک لازمله دتبه دغن حرف « فم »
(Pèm) فد یغ ملاکوکن فریوانن سفرت شمینی،
فباسوه، فباجق، فباکر، فیورو، فمبیدا، فیایر،
فباطل، دان سباگین. دان جیک برتبه فد کله
فریوانن ایت دغن حرف تمباھن « من » (Mén)
مک لازمله دتبه حرف تمباھن « فن » (Pèn) فد
یغ ملاکوکن فریوانن ایت سفرت فنجوری،
فنجاریتم، فنجاجه، فنجراچا، فنجانغ، فنجروه، دان
سباگین. دان جیک فریوانن ایت دتبه دغن
حرف « منغ » (Mèng) مک لازمله فد یغ
ملاکوکن فریوانن دتبه دغن حرف « فغ » (Pèng)
سفرت فمکادی، فمکاکن، فمقبور دان سباگین.
دان جیک فریوانن ایت برتبه دغن حرف « مغم »
(Mèngé) مک لازمله فد یغ ملاکوکن
فریوانن دتبه دغن حرف « فغ » سفرت فمحصال،
فمشمیل، فمشمیل دان سباگین.

atau sifat alatan itu seperti dikata ((pencilup merah penukul besi, dan sebagainya. Demikianlah yang didengar daripada lidah orang Melayu.

Fasal yang Kedelapan

(Nama Yang Memperbuat)

Maka adalah ((nama yang memperbuat)) itu ialah orang yang melakukan perbuatan yang melampaui. Maka diketahui akan dia apabila bertambah pada kalimah perbuatan yang melampaui itu dengan huruf tambahan ((mé)) (Mé) maka lazimlah ditambah dengan huruf ((pé)) (Pé) pada yang melakukan perbuatan itu seperti pelakon, penyanyi, penyapu, pemukul, penyalah dan sebagainya dan jika bertambah pada kalimah perbuatan yang melampaui itu dengan huruf tambahan ((mè)) (Mé) maka lazimlah ditambah dengan huruf ((pèm)) (Pèm) pada yang melakukan perbuatan seperti pembantai, pembasuh, pembajak, pembakar, pemburu, pembeza, pembayar, pembatal, dan sebagainya. Dan jika bertambah pada kalimah perbuatan itu dengan huruf tambahan ((mén)) (Mén) maka lazimlah ditambah huruf tambahan ((pèn)) (Pèn) pada yang melakukan perbuatan itu seperti pencuri, penjaring, penjajah, pencerca, pencanang, penjarah, dan sebagainya. Dan jika perbuatan itu ditambah dengan huruf ((mèng)) (Méng) maka lazimlah pada yang melakukan perbuatannya ditambah dengan huruf ((pèng)) (Pèng) seperti penggadai, pengkalan, pengkubur dan sebagainya. Dan jika perbuatan itu bertambah dengan huruf ((mèngé)) (Méngé) maka lazimlah pada yang melakukan perbuatan ditambah dengan huruf ((peng)) seperti penghasil, penghambat, pengambil dan sebagainya.

Adapun segala huruf tambahan yang menunjukkan yang melakukan perbuatan itu apabila ditambah pada perbuatan cukup maka jadilah ia penguat kata jua seperti dikata penakut, penidur, pemakan, penjatuh, pembual dan sebagainya kerana harus ditambah di belakangnya (bersambung)

Peredaran Dunia

(Oleh Mahziya)

Hai alam peredaranmu ligat
Tak disangka tak dapat dipeka
Barang yang jauh menjadi dekat
Yang berbahagia menjadi celaka.
Tidak terfikir tidak termimpi
Kehendak alam empunya lagak
Barang yang di tengah jadi ke tepi
Menjadi hina orang yang bongkak.
Rumpun nanas tiada berbatang
Rumpun serai tiada berduri
Disangka panas lalu ke petang
Hujan berderai di tengah hari.
Sayang cempedak disangka nangka
Ketupat diyak bekal berburu
Haram tidak disangka-sangka
Sahabat baik menjadi seteru.
Demikianlah laku peredaran alam
Tak boleh bertetap di suatu cara
Sekalipun kafir ataupun Islam
Semua mengenai bahagia sengsara.

دیدیقمن

(اوله کتی لوخ جوهر)

میچارا کن دیدیقمن ایت سفرت دیدیقمن کفد
انق ۲ دیدیقمن کفد رومتهنگ دیدیقمن کرات
سوءال اگام، دیدیقمن تانه ایر، دیدیقمن کفد
دیری کیت یعنی منچنوهکن بودی فکرتی ینم
مفندوخی انصاف دان بلس کسین دانتارا
سام مانسی.

کتویله واهی قوم ایبو! دانتارا دیدیقمن
یهدواجیکن این، مک قوم ایبو کیت تله ترلای
دان نیشگلکن بیوان ینم مستحق. مک ینم ساعته
دشکالی دان تیدق دیوتکن سام سکالی ایله تنغ
دیدیقمن بودی فکرتی لیتهله وقتو زمان ملایا
دفرته اوله کراجان جئون مک دغن ماس 3 سته
تاهن بودی فکرتی انق ۲ کیت تله دقراوبه دغن
سنغ کفد فراوبان ینم مرندهنک نیسهکه لاکون
دسپی اگام دان فراخی کانسیان ینم سجاتی.
فراخی انق ۲ ینم له دان کورغ دیدیقمن بودی
فکرتی کانسیان ینم سبیرن ایت دلور اوله
مریک دغن کوراهن درفد هرک وانغ چف فیسخ
یغرمبوران. سهشک سماس سکارغ ماسیه تیغکلله
کدهشائن لیوران ایت کفد انق ۲ کیت ینم ماسیه
روماج ایت ۶ برتقیارنله مریکشیت هاری این
ستوله ۲ مریک بلوم مشهوی بیوا مریکشیت ماسیه
کچیل دان بوله دودق دیشکو فلاجران لانی.
دسپی کیت یوسلپسیه نیم دغن مشتاکن بیوا
انق ۲ کچیل یغترلاتیه بکرج دان ماهو بکرج
جوری ارتی دان کسادرات کفد انق ۲ کیت

واهی سکلین قوم ایبو دملایا! ماربله کیت
چوب میوک سلافیس کلافیس اف نیکورن کیت
ینم سبیرن مک اکن کیت دائی امتله بایقن ینم
سستی کیت نونیکن دغن تا بوله تیدق. تنافی
دسپی کابی میاوا سودارا ۲ قوم ایبو یهد کابهی
برسام ۲ مفر کتا کن کواجین ینم سقرکارا سهاج
دهولو بابت دیدیقمن. افکه ارتی دیدیقمن.
دیدیقمن بو کنله برارتی هان مییلا انق ۲ کچیل
بابت نیجاک ماکن فا کین، منچوچی بدانن ینم
کوز، منیدور کن افکل انق ۲ ایت مینتوه
مندیکن افکل ای مناعیس مک سته هابیس این
برارتی ایله دیدیقمن. تنافی دغرله روغون ینم
سللا کیت دائی افکل انق ۲ این، ماس ماس
سبون، فرغوس، فلاون اورغتوا ۲ دانسیباکین،
دکات ساله اتو کورغ دیدیقمن. اتو رومه ینم
هاروبیرو، تندیر رومتهنگ ینم کوچر کاجیر، باجو
یغتا بوله دقوتق دیندا، مکان ینم تیدق برماسق
مک اینفون دئا کن کورغ دیدیقمن. والحال
فوکو ینم کورغ سو بو دکات کورغ دیدیقمن
جوک. سکینله منجوقکن بایقن فچاهن دری
سفاته کات «دیدیقمن» ایت. دری کران دیدیقمن
ایت قونچا سوءال کسلماین دان بنسان سوات
غواق دان اوندور ماجون سوات بھسا مک سوءال
دیدیقمن یسمه پوره این قول کونجی یغاد دناغن
قوم ایبو یهد کابهی. درایت واهی قوم ایبو! کیت
ایله مستحق میجشکن بگیان ینم سبیرن قد

Didikan

(Oleh Kak Long Johor)

Wahai sekalian kaum ibu di Malaya! Marilah kita cuba membuka selapis ke selapis apa tanggungan kita yang sebenarnya maka akan kita dapati amatlah banyaknya yang mesti kita tunaikan dengan tak boleh tidak. Tetapi di sini kami membawa saudara-saudara kaum ibu yang dikasihinya bersama-sama memperkatakan kewajipan yang seperkara sahaja dahulu iaitu didikan. Apakah erti didikan. Didikan bukanlah bererti hanya membela anak-anak kecil iaitu menjaga makan pakainya, mencuci badannya yang kotor, menidurkan apakala anak-anak itu mengantuk, mendiamkan apakala ia menangis maka setelah habis ini bererti inilah didikan. Tetapi dengarlah rungutan yang selalu kita dapati apakala anak-anak ini malas masa besarnya, perengus, pelawan orang-orang tua dan sebagainya, dikata salah atau kurang didikan. Atau rumah yang haru-biru, tadbir rumah tangga yang kucah-kacir, baju yang tak boleh dipotong dipinda, makanan yang tidak bermasak maka ini pun dinamakan kurang didikan. Walhal pokok yang kurang subur dikata kurang didikan juga. Sekianlah menunjukkan banyaknya pecahan dari sepatah kata ((didikan) itu). Dari kerana didikan itu punca soal keselamatan dan binasanya sesuatu puak dan undur majunya sesuatu bangsa maka soal didikan yang maha berat ini pula kunci yang ada di tangan kaum ibu yang dikasihinya. Dari itu wahai kaum ibu! Kita sangat mustahak membahaskan bagaimana yang sebenarnya pada

membicarakan didikan itu seperti didikan kepada anak-anak, didikan kepada rumah tangga didikan kerana soal agama, didikan¹ tanah air, didikan kepada diri kita yakni mencontohkan budi pekerti yang mengandungi insaf dan belas kasihan di antara sesama manusia.

Ketahuilah wahai kaum ibu! Di antara didikan yang diwajibkan ini, maka kaum ibu kita telah terlalai dan meninggalkan beberapa yang mustahak. Maka yang sangat-sangat dimengkali dan tidak diberatkan sama sekali ialah tentang didikan budi pekerti lihatlah waktu zaman Malaya diperintah oleh kerajaan Jepun maka dengan masa 3 setengah tahun budi pekerti anak-anak kita telah diperubah dengan senang kepada perubahan yang merendahkan tingkah lakunya di sisi agama dan perangai kemanusiaan yang sejati. Perangai anak-anak yang lemah dan kurang didikan budi pekerti kemanusiaan yang sebenar-benarnya itu dilebur oleh mereka dengan kemurahan daripada harga wang cap pisang yang berhamburan. Sehingga semasa sekarang masih tinggallah kedahsyatan leburan itu kepada anak-anak kita yang masih remaja itu, bertempiranlah mereka itu hari ini seolah-olah mereka belum mengetahui bahawa mereka itu masih kecil dan boleh duduk di bangku pelajaran lagi.

Di sini kita berselisih faham dengan mengatakan bahawa anak-anak kecil yang terlatih bekerja dan mahu bekerja memberi erti dan kesedaran kepada anak-anak kita

¹ Perkataan sebenar ialah didikan.

عماسکي سمولا کهاني انق ۲ بڻ مودا منته ايت .
 فلاجران اداب کسوفانن بشردا سرکن اگام اسلام
 يشما سوچي ايت سا بلوق ۲ بنيه ديديقنن فراغي
 کانسيان يفتاوة دسي کفد انق ۲ بڻ باکل نيچادي
 «ايو باف» فمکتني کيت دان قهلاون تانه اير فد
 هاري بڻ اکنديتغ، سفاي سوپوله سماعة کليان
 ايت دان اکن تورن دسگنغ تيشکانن انق چچو
 کيت يفا کنداتم . مدمدهان ديديقنن سچارا
 اين مياوا برنوکر کادان مورم کيت يثيرجادي ۲
 بهراف لام يفلالو ايت کفد زمان يثيرگميليغ
 يشدجيتا ۲ اداڻ .

ميااسکنديرين مفادف فلاجران «پوله بکرج»
 کون! دان ماس اين ماس بکرج، ايت بنر دان
 يتول واهي قوم ۲ ايوا! گورو فنديديق بڻ بيچقسان!
 نتافي دساليقنن ايت جوا اد کسلاهنن . کران
 ديديقنن بڻ بگيتو ميااسکن انق پوله بکرج ايت
 ميمغ ساتو ديديقنن يشد کهديقني نتافي ديديقنن
 فلاجران يثير نيچادي لغو بڻ مندو مريک کچالن
 ميواة کرج بڻ مستحق دان اوتام ايت دري دهولو .

منوغکله! انق ۲ کيت بڻ مندافة بلواغ بکرج
 ديواس ايت . توجوانن تيدق اد بکرج کران
 ميمغو ايوا باف اتو لايين ۴۲ نتافي بڻ سبهرن مريک
 ايشين ميمغ واغ جوا . مريک نه ماس بڻ درين
 نه سني ککو نيچ فقهدون بڻ فالين سکچيتا
 دان مگه کران کبولين فدا فنانن درين ايت
 افکل مريک نه بکرج دان برکاجي . مک بڻ
 ليه ۲ کچيو ايله مريک تيدق گنتر ميواع واغ
 کفدجالن ميمز دسمنجغ ۲ جالن دان دئمغه ميبوران
 کران مريک نه بکرج . بگيتوله نيشن بودي
 فکرتي انق ۲ بشا کيت ترديدق فدماس يفلالو
 موده دان سنغ اکن دفرمان اوله رتقون بڻ مياوا
 مريک کچالن کينسان دري کران مريک تا ارقه
 ميبدا ۲ کن بورق بايکن . سدغ کبھکو سکوله
 مريک تا ايشين فون ميبونن . مک کادان اين سياف
 يثير کچيو! تيدق لايين بشا کيت . نتافي سياف
 بڻ منغکوغ فونجا سوال کسلاهنن ايت? تيدق
 لايين ايوي! قوم سجنسو قرم ايپوله بڻ شگالسن!
 مک فد هاري اين ايوي قوم ايوا! باغونه بکرج
 کرس موليکن کبالي فراغي انق بڻ سفرت ايت .
 ايوا! ايوا! ايوا! ديديق فراغي بشمليا اکن دافة

کمالا حکمة

- 1 . ترکا دغ کلاکوان ايت تربه فصيح دري ليدہ .
- 2 . فرمولان يثير فوجي ايت اخرن تر فوجي .
- 3 . نياد بناس مسورغ بڻ ميمهوي قدر درين .
- 4 . نياد بڻ اشکنکن کليان ملبينکن حمار .
- 5 . جاشن کامو تگه اکن ساتو کلاکوان فد حال کامو ميواة اکندي .
- 6 . بارغسياف ورجالن فد تانه داتر نسچاي تزامنله اي درقد ترگلينچي .
- 7 . بارغسياف وهارفکن بکالن اورغلاين نسچاي فنجهله کلافرانن .
- 8 . بارغسياف ميبلي بارغيم اي نياد برکهدق نسچاي ترقساله اي منجوال اکن بارغيم اي برکهدق .
- 9 . بارغسياف بڻ له لبوة فرکتانن نسچاي دکاسهي اکندي .

membiasakan dirinya mengadap pelajaran ((boleh bekerja))

konon! Dan masa ini masa bekerja, itu benar dan

betul wahai kaum-kaum ibu! Guru pendidik yang bijaksana?

Tetapi di sebaliknya itu jua ada kesalahannya. Kerana

didikan yang begitu membiasakan anak boleh bekerja itu

memang satu didikan yang dikehendaki tetapi didikan

pelajaran yang menjadi lampu yang memandu mereka ke jalan

membuat kerja yang mustahak dan utama itu diberi dahulu.

Menungkanlah! Anak-anak kita yang mendapat peluang bekerja

dewasa itu. Tujuannya tidak ada bekerja kerana

membantu ibu bapa atau lain-lain, tetapi yang sebenarnya mereka

ingin memegang wang jua. Mereka telah merasa yang dirinya

telah sampai ke kemuncak penghidupan yang paling sukacita

dan megah kerana kebolehan pendapatan dirinya itu

apakala mereka telah bekerja dan bergaji. Maka yang

lebih-lebih kecewa ialah mereka tidak gentar membuang wang

kepada jalan membazir di sepanjang-panjang jalan dan di tempat hiburan

kerana mereka telah bekerja. Begitulah tipisnya budi

pekerti anak-anak bangsa kita terdidik pada masa yang lalu

mudah dan senang akan dipermain oleh runtutan yang membawa

mereka ke jalan kebinasaan dari kerana mereka tak erti

membeza-bezakan buruk baiknya. Sedang ke bangku sekolah

mereka tak ingin pun menyebutnya maka keadaan ini siapa

yang terkecewa? Tidak lain bangsa kita. Tetapi siapa

yang menanggung punca soal kesalahan itu? Tidak

lain ayuha! Kaum sejenisu kaum ibulah yang menggalasnya!

Maka pada hari ini ayuha! kaum ibu! Bangunlah bekerja

keras memulihkan kembali perangai anak yang seperti itu.

Ibu! Ibu! Ibu! Didik perangai yang mulia akan dapat

memasuki semula ke hati anak-anak yang muda mentah itu.

Pelajaran adab kesopanan yang berdasarkan agama Islam

yang maha suci itu seelok-elok benih didikan perangai

kemanusiaan yang patut disemai kepada anak-anak yang bakal menjadi

((ibu bapa)) pengganti kita dan pahlawan tanah air pada

hari yang akan datang, supaya suburilah semangat kemuliaan

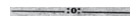
itu dan akan turun di segenap tingkatan anak cucu

kita yang akan datang. Mudah-mudahan didikan secara

ini membawa bertukar keadaan muram kita yang berjadi-jadi

beberapa lama yang lalu itu kepada zaman yang bergemilang

yang dicita-cita adanya.

Gemala Hikmat

1. Terkadang kelakuan itu terlebih fasih dari lidah.
2. Permulaan yang terpuji itu akhirnya terpuji.
3. Tiada binasa seseorang yang mengetahui kadar dirinya.
4. Tiada yang enggankan kemuliaan melainkan himar.
5. Jangan kamu tegah akan satu kelakuan padahal kamu membuat akan dia.
6. Barang siapa berjalan pada tanah datar nescaya teramanlah ia daripada tergelincir.
7. Barang siapa berharapkan bekalan orang lain nescaya panjanglah kelaparannya.
8. Barang siapa memberi barang yang ia tiada berkehendak nescaya terpaksalah ia menjual akan barang yang ia berkehendak.
9. Barang siapa yang lemah lembut perkataannya nescaya dikasihi akan dia.

تشمکوغن گورو ۲ دان ایبو باف مرید

(اوله یوسف الیاس المقلانی)

کلتی اکن برفکنم فوآه دان کوکھ سمام اد فد
اعتقادن دان عمالثن یغ میبیکن کتواهنن دان
کبکیانن کران دالم شریعه محمدیه اد برباگی ۳
فحاجران یغ بنیادیکن فلوکی ۲ بزهدیوف دغن
صنم دان صنومسا دنیا دان آخره . اد اورغ
معبارتکن گورو ایت سفرت اجوان منکل مریدن
سفرت بندا یغ هندق دماسوقکن کدالم اجوان
ایت ۶ کالو اجوان ایت بولته اومئان جادیله روف
کوبه ایت بولته دانسیباگین ۶ کهران اجوان یغ
تا باکوس دکوناکن انتو ۶ ماسق کوبه بوکنله
تقصیرن کفد کوبه بیکن اجوانله یغ مروسکن .
در سبب ایت سبکیاله گورو ۲ ایت مشاعر دغن
بتول بکجان یغد کهندقکھی اوله اکام اسلام دان
ترواجبله گورو ۲ ایت له دهولو مقهباسی دیرین
دغن اداب یغتر فوجی صفای ترجمه کیتله کفد
مریدن ۲ یغ کالیوقکن ادب گورو ۲ ایت . اداله
گورو ۲ یغ مشاعر دغن بتول منوره شریعه محمدیه
ایت بومعنی مریدن یغ عمل جاریه یغ پیادو کتوتسن
فهلان سکالیفون ای تله برفنده کعالم بزخ سان .
سبب علمون ایت تله مبریه منفعه کفد بیراف
بایق مریدن ۲ یغ تنف برفکنم فوآه ۶ مارجا کن اف ۲
فحاجران گورون، ملک اینله توآه یغأمه بسر
بایکی گورو ۲ .

سشمکوغن ایبو باف مرید ۲ ایت تله بپرهنکن
انتقن کسکوله بوکنله بومعنی ای تله لنس ناغن

بیاسن کانق ۲ یغتهله بومعنی اتم اتو توجه ناغن
ایت دهنترکن اوله ایبو بفان کسکوله دغن
توجوان صفای دافه ای مینیق بوماچم ۲ علم انتو
مندیوکن دیرین کفد جال ۲ یغ بربکیا لاکھی
دربضای الله دان صفای مقهبوی کواجیقن ۲
ترهادف کفد خاص دان عام منکل بسر کلتی ۶
در سبب ایت وواجهله اتس گورو ۲ دغن سهایس ۲
تاک دان دای اوفای ۶ مشاعر دان مندیدیق اکن
مریدن ۲ انتو ۶ معنوی چیتا ۲ ایبو بفان یغها بسر
لاکی ملیا ایت دغن برباگی ۲ چارا دان قاعده
سکیرا ۲ میگراکن ماسق فتمهوان ۲ کدالم اوتق
مریدن ۲ منوره درجه کتشمکن عقلن . دان
هندقله دهیاسکن موبکثیت دغن فرهایان اداب
یغتر فوجی . گورو ۲ جاشن موده کوسر له هاتی ۶
مالس دان سمیل لیوا مشاعر مریدن ۲ کران
گورو ۲ اکن بروجوما دغن برباگی ۲ حال دان راکم
وقتو مشاعر کانق ۲ یغ ماسیه منته بفر ۶ دریه
ربوعلمه ملتور بولوه کیران سده جادری اور تا گوت
لاکی ۶ دالم ففاته عرب ادعتاکن « اَلتَّعَلُّمُ فِي الصِّغَرِ
كَالتَّقِيَةِ فِي الْحَجَرِ ، التَّعَلُّمُ فِي الْكِبَرِ كَالنَّقِيَةِ
فِي الْبَحْرِ » توجوانن فلاجران ۲ یغ فد ماس کچیل
ایت سفرت لوکیسن فد باتو ۶ فلاجران یغ فد ماس
بسر ایت سفرت لوکیسن فد لاوله . اداله مرید ۲
یغتر لاتبه دان تردیدیق فد ماس کچیلن دغن
سماعه اکام دان شریعه محمدیه ایت فد ماس بسر

Tanggungjawab Guru-guru dan Ibu Bapa Murid

(Oleh Yusuf Ilyas al-Maqlani)

Biasanya kanak-kanak yang telah berumur enam atau tujuh tahun itu dihantarkan oleh ibu bapanya ke sekolah dengan tujuan supaya dapat ia memetik bermacam-macam ilmu untuk memanduk dirinya kepada jalan-jalan yang berbahagia lagi diredai Allah dan supaya mengetahui kewajipan-kewajipannya terhadap kepada khas dan am manakala besar kelak, dari sebab itu wajiblah atas guru-guru dengan sehabis-habis tenaga dan daya upaya mengajar dan mendidik akan murid-muridnya untuk memenuhi cita-cita ibu bapanya yang maha besar lagi mulia itu dengan berbagai-bagai cara dan kaedah sekira-kira menyegerakan masuk pengetahuan-pengetahuan ke dalam otak murid-muridnya menurut darjah ketinggian akalunya. Dan hendaklah dihiaskan mereka itu dengan perhiasan adab yang terpuji. Guru-guru jangan mudah gusar, lemah hati, malas dan sambil lewa mengajar murid-muridnya, kerana guru-guru akan berjumpa dengan berbagai-bagai hal dan ragam waktu mengajar kanak-kanak yang masih mentah benar, dari rebunglah melentur buluh kiranya sudah jadri¹ aur tak guna lagi. Dalam pepatah Arab ada mengatakan (*Al-ta'allumu fi al-sighari ka al-naqshi fi al-hajar, al-ta'allumu fi al-kibari ka al-naqshi fi al-bahr*)¹ Tujuannya pelajaran-pelajaran yang pada masa kecil itu seperti lukisan pada batu, pelajaran yang pada masa besar itu seperti lukisan pada laut. Adalah murid-murid yang berlatih dan terdidik pada masa kecilnya dengan semangat agama dan syariat Muhammadiyah itu pada masa besarnya

kelak akan berpegang kuat dan kukuh sama ada pada iktikadnya dan amalnya yang menyebabkan ketuahuannya dan kebahagiaannya kerana dalam syariat Muhammadiyah itu ada berbagai-bagai pengajaran yang menjadikan pemeluk-pemeluknya berhidup dengan senang dan sentosa dunia dan akhirat. Ada orang mengibaratkan guru itu seperti acuan manakala murid-muridnya seperti benda yang hendak dimasukkan ke dalam acuan itu, kalau acuan itu bulat umpamanya jadilah rupa kuih itu bulat dan sebagainya, kiranya acuan yang tak bagus digunakan untuk memasak kuih bukanlah taksirnya kepada kuih bahkan acuanlah yang merosakkan. Dari sebab itu seyogialah guru-guru itu mengajar dengan betul bagaimana yang dikehendaki oleh agama Islam dan terwajiblah guru-guru itu lebih dahulu menghiasi dirinya dengan adab yang terpuji supaya terjangkitlah kepada murid-muridnya yang keelokan adab guru-guru itu. Adalah guru-guru yang mengajar dengan betul menurut syariat Muhammadiyah itu bermakna mereka telah beramal jariah yang tiada berkeputusan pahalanya sekalipun ia telah berpindah ke alam barzakh sana. Sebab ilmunya itu telah memberi manfaat kepada beberapa banyak murid-muridnya yang tetap berpegang kuat mengerjakan apa-apa pengajaran guru-gurunya, maka inilah tuah yang amat besar bagi guru-guru.

Sungguhpun ibu bapa murid-murid itu telah menyerahkan anaknya ke sekolah bukanlah bermakna ia telah lepas tangan

¹ Perkataan sebenar ialah jadi.

وسلام منجیوم تاغن ایبو بفان جاعله ایبو بفان
منجیق ۲ کن اتو بروکات ۲ دغن فر کتاب یغ
مپندا کن اتو مہینا کن ۶ مہکن مستی دقوانکن
دان دایفہ کن تیغ ۲ کالی کیران لوف کران یا بیت
جادی سوات ککمان باگرن منکل بسر کلک دان
ترعادته دغن سنتیاس عملیا کن دان بحر متکر
ایبو بفان .

دانلاکی کبابککن ایبو باف مرید ۲ نامشعبیل
ہیراوا کن فلاجران اتغن ۶ ہیا مادا کن دغن اف ۲
یشداجر اولہ کرورن دہشو سکولہ سہاج ایبو باف
مستی سلاو بران کفد اتق ۲ کن فلاجران ۲
یشتلہ دفلاجرین درفد فر کاران دان حد ۲ یشتلہ
دفلاجری . ہندقلہ سلاو دفرسا کن کتاب ۲ دان
بو کو ۲ کران دسیتو کن دکیموین دالم ہاگین
افاکہ فر کارا یغ ماجو دان یغ لہ فلاجرانن ۶ ایبو
باف مستی سلاو ہرہاتیکن فکان ۲ توبہ بدان
اتغن کیران بردگیل اتو نامقرتی ہندقلہ ای
سندیری بکرج امقام مہواغ کو کوہا بوسوگی ۶
مشکوستی دای ۲ دان کو تر ۲ ران دیدان اتغن سفای
ترطعتلہ اتغن دغن فہر سبہ دان بوکادان صحبہ
سفای چرگس عقلن سکیرا ۲ مودھکن ہرہیا
فعاجران ۲ یغ تیغ ۲ ہاری دمہور کن اولہ کرورن
کفدان، کران ففانہ عرب اد بروکات : «العقل
السليم في الجسم السليم» ارتین عقل یغ صحبترا بیت
دودقن فد بدان یغ صحبترا .

دانلاکی ہندقلہ دنکہ دغن قواہ کیران تردغر
اتغن اد منوتر کن فر کتاب یغ کارا اتو ہاس یغ
کسہ ۶ افتہلاکی کلہ ۲ چاروہ ۶ کالو دہن کن کلک
ترطعتلہ ای دغن جاہہ مولہ تہکل بیت سوکرلہ

سام سکالی سمبیل بروکات : بیت مان فندي گورولہ ؟
ایبو باف جاعن لوف ادالہ اتغن بیت چوما ہیراف
جم سہاج دہشو فلاجران یغداہوہ کوالنی گورو ۲
نتافی کبابککن ماسن ایلہ دالم کوالرن دان
جگافن سندیری ، تا دافہ مشورغ گورو بیت
مہاول مرید ۲ن ہنگ دلوار سکولہ . والحاصل
تیدق کورغ کواجیقن ایبو باف مسفرت گورو
جوک . ایبو باف مستی ملہہ دان مہوانکن
فلاجران ۲ اتغن درومہ ، ایبو باف مستی بکر جسم
دغن گورو ۲ فد ماجو کن اتغن دالم فلاجران ،
اومقام فلاجران ۲ یغسورہ اولہ گورو مہاج ۶
مطالعہ دان محفظ درومہ مک ایبو باف مستی
بوسام ۲ مشعبیل ہاگین مہوانکن ۶ یغ سابلوق ۲ن
ہندقلہ دتقشکن ماس اتق ۲ن فد تیغ ۲
حالب اومقام ماس بوماین ۶ ماس مطالعہ ۶
ماس محفظ ۶ ماس ماکن مینوم ۶ ماس تیدور
دانساگین . اتو کیران گورو ہرنتہکن مرید ۲ن
مہراجن سمبیت لیم وقتو مثلاً مک تیاد مہری
بکس کفد مریکثیت لامون ایبو بفان مہر کن
سآوری ۲ ہاتی اتغن دغن تیدق دقوانکن ۶ جان
یغابلوقن سکالی ہندقلہ دہوا اتغن سمبیت بوسام ۲
سفای مدھمدان جادی طبیعہ کفدان . تیدیقن
اف ۲ فعاجران یغداجر دغن قاعدہ لسان الحال
بیت لہ مہری بکس کفد اتق ۲ بیت ارتین
دجنتوہکن فراشی کیت یغ مولیق کفد مرید ۲
بیت لہ مہری بکس درفد کیت اجر کندیہ
مفرہواہ بکیتو بکیتی فدحال تیدق دافہ دلہتن
چنتوہ یغ مولیق بیت ۶ اتو کیران گورو ہرنتہکن
مرید ۲ن مہلوم فر کی کسکولہ دان بالیقن ہندقلہ

sama sekali sambil berkata: Itu mana pandai gurulah?

Ibu bapa jangan lupa adalah anaknya itu cuma beberapa jam sahaja di bangku pelajaran yang di bawah kawalan guru-guru tetapi kebanyakan masanya ialah di dalam kawalan dan jagaannya sendiri, tak dapat seseorang guru itu mengawal murid-muridnya hingga di luar sekolah. Walhasil tidak kurang kewajipan ibu bapa seperti guru juga. Ibu bapa mesti melihat dan menguatkan pelajaran-pelajaran anaknya di rumah, ibu bapa mesti bekerjasama dengan guru-guru pada memajukan anaknya dalam pelajaran, umpama pelajaran-pelajaran yang disuruh oleh guru membaca, mutalaah dan mehafaz di rumah maka ibu bapa mesti bersama-sama mengambil bahagian menguatkan, yang seelok-eloknya hendaklah ditetapkan masa anak-anaknya pada tiap-tiap hal umpama masa bermain, masa mutalaah, masa mehafaz, masa makan minum, masa tidur dan sebagainya. Atau kiranya guru memerintahkan murid-muridnya mengerjakan sambahyang lima waktu misalan maka tiada memberi bekas kepada mereka itu lamun ibu bapanya memberikan seuri-uri hati anaknya dengan tidak dikuatkan, jalan yang eloknya sekali hendaklah dibawa anaknya sambahyang bersama-sama supaya mudah-mudahan jadi tabiat kepadanya. Pendeknya apa-apa pengajaran yang diajar dengan kaedah *lisān al-hāl* itu lebih memberi bekas kepada kanak-kanak itu ertinya dicontohkan perangai kita yang molek kepada murid-murid itu lebih memberi bekas daripada kita ajarkan dia memperbuat begitu begini padahal tidak dapat dilihatnya contoh yang molek itu, atau kiranya guru memerintahkan murid-muridnya sebelum pergi ke sekolah dan baliknya hendaklah

bersalam mencium tangan ibu bapanya janganlah ibu bapanya mencebik-cebikkan atau berkata-kata dengan perkataan yang menyenda-nyendakan atau menghinakan, bahkan mesti dikuatkan dan diingatkan tiap-tiap kali kiranya lupa kerana ia itu jadi suatu kemegahan baginya manakala besar kelak dan teradlatlah dengan sentiasa memuliakan dan menghormati ibu bapanya.

Dan lagi kebanyakan ibu bapa murid-murid tak mengambil hirau akan pelajaran anaknya, hanya memadakan dengan apa-apa yang diajar oleh gurunya di bangku sekolah sahaja. Ibu bapa mesti selalu bertanya kepada anak-anaknya akan pelajaran-pelajaran yang telah dipelajarinya daripada perkara-perkara dan had-had yang telah dipelajari. Hendaklah selalu diperiksa akan kitab-kitab dan buku-bukunya kerana di situ akan diketahuinya dalam bahagian apakah perkara yang maju dan yang lemah pelajarannya, ibu bapa mesti selalu memerhatikan pakaian-pakaian, tubuh badan anaknya kiranya berdegil atau tak mengerti hendaklah ia sendiri bekerja umpama membuang kuku, bersugi, menggosok daki-daki dan kotor-kotoran di badan anaknya supaya tertabiatlah anaknya dengan pembersih dan berkeadaan sihat supaya cergas akalnya sekira-kira memudahkan menerima pengajaran-pengajaran yang tiap-tiap hari dihamburkan oleh gurunya kepadanya, kerana pepatah Arab ada berkata: ((*Al-'aqlu al-salīmu fī al-jismi al-salīm*)) ertinya akal yang sejahtera itu duduknya pada badan yang sejahtera.

Dan lagi hendaklah ditegah dengan kuat kiranya terdengar anaknya ada menuturkan perkataan yang kasar, atau bahasa yang kesat, apatah lagi kalimah-kalimah carut, kalau dibiarkan kelak tertabiatlah ia dengan jahat mulut tatkala itu sukarlah

بويكورة

دالم تاهون 1880 فد ماس هوروارا دنكري
اير لندا ستورخ كفتن يغيرنام «بويكورة» تله
مبغادي و كين موعوة سيوارومه بانكي ستورخ كاي
قد تيف 2 بون . مك فندودوق 2 رومه يقدو كيان
ايت ستورخفون نياد هندق بمباير اوله سبب
ككاسرانن يفترفلوق 2، اكنشتافي كفتن بويكورة
تله مندافه فرولفن فوليس مقلواركن فندودوق 2
ايت . يهدمكين مريكشيت فون برمواقة دان
مبيري امارن كفتن بويكورة كتان : كامبي
سككين اكن مپوسهكن توان مشك ترفقسا توان
برفنده دري نكري اين . كفتن بويكورة فون منچيق .
دالم سدبكية ماس كمدن درفد ايت سموان بولاكو
يقول بگجان يشد كتاكن اوله مريكشيت كران
افبيل اي هندق بمبلي مكاكن ستورخ فون نياد
هندق ميخوال كفتان . دان نانم 2 منن افبيل ماسق
ستورخفون نياد هندق بمبلي دان بربانكي 2 لاكمي
كسواسن يشدداتشكن اوله مريكشيت فد اخرن
ترفقساله كفتن بويكورة منيقكلكن نكري ايت .
دمكينه اصل فركتان بويكورة مشك
ماس اينشون ماسيه دعملكن اوله اهل 2 فكرج
منكل ففكاجي 2 نياد دافة بمواسكن هاتي
مريكشيت . اكنشتافي لفظ بويكورة ايت تله
دكنتيكن اوله ملايو اندونسيا دغن «موكوه» دان
ملايو سمنجوخ «مولوكن»

اوله

شيخ منصور بن احمد

هندق موعوبن :

مك يغب سابلوع 23 هندقه دديديق اكندي
دغن لسان الحلال ارتين ايوو بان ايت سنديري
ملاكوكن نوتركات يشبايك 2 دان نيشكه لاكو
يهدرفوجي دهدافن انق 2 سقاي جادي ايكوتن
بانكين .

مك دغن جانن برتولغ 2 عر ، برنتقو 2 وان دان
بكرجسام دانتارا كورون 2 دان ايوو بان مريد 2
ان شاءالله ماجو فلاجران كاتق 2 ايت دغن سگرا
سرت جاديه اي ستورخ مودا يغب موقاي ايت
يهدرفوجي ، مدمدهان سمقه له اوچران دان چيتا 2
ايو بفان يشماليا لاني مهابسر صرت براوله كيهكياكن
بانكي كاتق 2 ايت دان جوا ايوو بفان صرت كورون
ددالم دنيا دان اخره . سقدر اين اگفن ماداي
بانكي جادي تتافن كفتن ايوو بان كاتق 2 يغب
سوكاكن كاجران اداكن .

احوال كيت

كيت تله مشككة فنوليس 2 خاص :-

- 1 . دوار — أ . محمد بن حاج ادريس .
- 2 . دباو فية — توانحاج عثمان بن
حاج محمد سعيد .
- 3 . دسگامة — توانحاج اشعري بن
حاج عبدالله .
- 4 . دفوتيتان — أ . صفر بن محمد صالح .
- 5 . دكوت تيفكي — أ . زكريا بن عبدالرحمن .
- 6 . دبرستغ — أ . طالب بن قاسم .

hendak mengubahnya.

Maka yang seelok-eloknya hendaklah dididik akan dia dengan *lisān al-hāl* ertinya ibu bapa itu sendiri melakukan tutur kata yang baik-baik dan tingkah laku yang terpuji di hadapan anak-anaknya supaya jadi ikutan baginya.

Maka dengan jalan bertolong-tolongan, berbantu-bantuan dan bekerjasama di antara guru-guru dan ibu bapa murid-murid *in shā-Allāh* maju pelajaran kanak-kanak itu dengan segera serta jadilah ia seorang muda yang mempunyai adab yang terpuji, mudah-mudahan sampailah tujuan dan cita-cita ibu bapanya yang mulia lagi maha besar serta beroleh kebahagiaan bagi kanak-kanak itu dan jua ibu bapanya serta gurunya di dalam dunia dan akhirat. Sekadar ini agaknya memadai bagi jadi tatapan kepada ibu bapa kanak-kanak yang sukakan kemajuan adanya.

Ehwal Kita

Kita telah mengangkat penulis-penulis khas:-

1. Di Muar – En. Muhammad bin Haji Idris.

2. Di Batu Pahat – Tuan Haji Osman bin

Haji Muhammad Said.

3. Di Segamat – Tuan Haji Ash'ari bin

Haji Abdullah.

4. Di Pontian – En. Safar bin Muhammad Saleh.

5. Di Kota Tinggi – En. Zakaria bin Abdul Rahman.

6. Di Mersing – En. Talib bin Kasim.

Boikot

Dalam tahun 1880 pada masa huru-hara di negeri

Ireland ada seorang kapten yang bernama ((Boycott)) telah menjadi wakil memungut suara rumah bagi seorang kaya pada tiap-tiap bulan. Maka penduduk-penduduk rumah yang diwakilinya itu seorang pun tiada hendak membayar oleh sebab kekasarannya yang terlampau-lampau, akan tetapi Kapten Boycott telah mendapat pertolongan polis mengeluarkan penduduk-penduduk itu. Yang demikian mereka itu pun bermuafakat dan memberi amaran kepada Kapten Boycott katanya: Kami sekalian akan menyusahkan tuan hingga terpaksa tuan berpindah dari negeri ini. Kapten Boycott pun mencebik. Dalam sedikit masa kemudian daripada itu semuanya berlaku betul bagaimana yang dikatakan oleh mereka itu kerana apabila ia hendak membeli makanan seorang pun tiada hendak menjual kepadanya. Dan tanam-tanamnya apabila masak seorang pun tiada hendak membeli dan berbagai-bagai lagi kesusahan yang didatangkan oleh mereka itu pada akhirnya terpaksalah Kapten Boycott meninggalkan negeri itu.

Demikianlah asal perkataan boikot hingga

masa ini pun masih diamalkan oleh ahli-ahli pekerja manakala penggaji-penggajinya tiada dapat memuaskan hati mereka itu. Akan tetapi lafaz boikot itu telah digantikan oleh Melayu Indonesia dengan ((mogok)) dan Melayu Semenanjung ((memulaukan))

Oleh

Syeikh Mansur bin Ahmad

کلمیہن رمضان دان فواس

ای مغاول دیری درفد بولبه ۲ هن فد ماکن دان
مینوم دان بوله قول میبکه دان پیچمکه اکن کهندق ۲
شهوآه دان هوا نفسون .

هوا دغن توجوان ابنله نوهن بقأمة موره لاگي
فقاویه ایت مواجیکن کأتس امة یهودی دانت
نصرانی بگیان فرمانی « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ
عَلَيْكُمْ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ » ارتین هی اورغ ۲ بقهر ایمان تله
دفرضو دان دواجیکن کأتس کامو فواس دالم
بولن رمضان سبگیان تله دواجیکن کأتس مریک
یهدهلولا کالا درفد نی ۲ دان آمن یا ایت درمنجیق
نبی الله ادم هتک کفد ماس کامو ۲ سفای کامو
ناکوة دان بوله مغاول دان منجاک دیری درفد
سکل معصبه دغن سبب پیچفرناکن فواس ایت .

منکل اذاله امة اسلام این امة یغ فرئشاهن
(تیدق تکغ برجیلا ۲ دان کندور بردنتیم ۲)
تیدق ای ملمقوی ساعته هتک تورن دری درجتن
یغ نیشکی کفد لیشکوعن حیوان ۲ دان تیدقله
قول ای ملمقو ۲ مناھنکندیری درفد ماکن مینوم
هتک ملمیکن توبه بدان دان مهبیاشکن کقواتن
تنگان سبگیان یثله جولا کو کفد امة بشا چینا
دان هندو ۲ مریکشیت بر فواس سفنغ ماس هتک
لمقوی درفد یثد کهندق کی اوله الله بگیان یثله
کیت لبه فواق ۲ برمان دان کتوا ۲ بودیس ،
مریکشیت منولق دان برنجیسکن صام سکالی درفد
مگوناکن نعه ۲ نوهن هتک له امة دان بشا

هوا کیت دغن تواضع شوچنکن کشکوران
یغ سمات ۲ باگی نوهن یهمها بر کواس دانت
یهمها موره اوله جولم ۲ کظاهران « فرایدوران »
کیت بر بقول دغن اول رمضان المبارک یا ایت سوات
بولن یغ سہاس ۲ بر کتہ دان نیشکی قدرن دسیسی
الله دان سیاہس ۲ بسر فاندغن کفد عالم مانسی ۲
کران دالمپاله دنویسکن قرأت الکریم کفد
ککسہن صلی الله علیه وسلم یا ایت سوات انداغ ۲
یغ سہاس ۲ سقسام دان بر فادن دغن تیف ۲ زمان
دان نغہ ۲ دان تریات دالم ایت سکل جنس علم
غفتھوان دان فندوان میدوف باگی مریک بقهر ایمان
دغندی دان نتف اکن بمغواله کھیکان دالم
دنیا دات آخره .

مک دسینی واجب کیت رقمکن سدبکیه
درفد کلبین دان حکمہ فواس ۲ مدمدان منجادی
سوات وصیلہ باگی مبرکاتی فرکوارت کیت
منجوعی فباج ۲ درفد اومه مسلمین عامن دان
امة ملایو خاصن :-

جیک ستورغ مالواسکن فرھاتین نسچای
ددا فانتن هوا الله سبحانه وتعالی تیدق سکالی ۲
مبیر کن همیان بشداتس مولک بوی این برکادان
چمر دان دغن نیاد بر کوسین دان دبیدقن یغ
نیشکی ۲ درایت تله دواجیکن کأتس سموا امة
بر فواس سفای منھاوھکندیری درفد تھکل دالم
لاوه کا یقین (شہوآه) دان ملمقو ۲ فد ماکن
مینوم ۲ کران دیری دان روح مانسی ایت اد حق
بوله نیشکہ کفد درجه یقابہ نیشکی اقبیل دافہ

Kelebihan Ramaḍān dan Puasa

Bahawa kita dengan tawaduk mengucapkan kesyukuran yang semata-mata bagi Tuhan Yang Maha Berkuasa dan Yang Maha Murah oleh julung-julung kezahiran ((Peredaran)) kita berbetul dengan awal Ramaḍān al-Mubārak iaitu suatu bulan yang sehabis-habis berkat dan tinggi kadarnya di sisi Allah, dan sehabis-habis besar faedahnya kepada alam manusia, kerana di dalamnyalah diturunkan Qur'an al-Karīm kepada kekasih-Nya *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* iaitu suatu undang-undang yang sehabis-habis saksama dan berpadan dengan tiap-tiap zaman dan tempat. Dan ternyata di dalamnya itu segala jenis ilmu pengetahuan dan panduan hidup bagi mereka yang beriman dengan dia dan tetap akan memperoleh kebahagiaan di dalam dunia dan akhirat.

Maka di sini wajib kita rakamkan sedikit daripada kelebihan dan hikmah puasa, mudah-mudahan menjadi suatu wasilah bagi memberkati perkeluaran kita mengunjungi pembaca-pembaca daripada umat Muslimin amnya dan umat Melayu khasnya:—

Jika seorang meluaskan perhatiannya nescaya didapatinya bahawa Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* tidak sekali-kali membiarkan hamba-Nya yang di atas muka bumi ini berkeadaan cemar dan dengan tiada berkebersihan dan didikan yang tinggi. Dari itu telah diwajibkan-Nya ke atas semua umat berpuasa supaya menjauhkan diri daripada tenggelam di dalam laut keinginan (syahwat) dan melampau-lampau pada makan minum, kerana diri dan roh manusia itu ada hak boleh meningkat kepada darjat yang lebih tinggi apabila dapat

ia mengawal diri daripada berlebih-lebihan pada makan dan minum dan boleh pula menyekat dan menyanggah akan kehendak-kehendak syahwat dan hawa nafsunya.

Bahawa dengan tujuan inilah Tuhan Yang Amat Murah lagi Pengasih itu mewajibkan ke atas umat Yahudi dan Nasrani bagaimana firman-Nya ((*Yā ayyuhā al-ladhīna āmanū kutiba 'alaykumu al-ṣiyāmu kamā kutiba 'alā al-ladhīna min qablikum la'allakum tattaqūn*)) ertinya hai orang-orang yang beriman telah difardu dan diwajibkan ke atas kamu puasa dalam bulan Ramaḍān sebagaimana telah diwajibkan ke atas mereka yang dahulukala daripada nabi-nabi dan umatnya iaitu dari semenjak Nabi Allah Ādam hingga kepada masa kamu, supaya kamu takut dan boleh mengawal dan menjaga diri daripada segala maksiat dengan sebab menyempurnakan puasa itu.

Manakala adalah umat Islam ini umat yang pertengahan (tidak tegang berjela-jela dan kendur berdenting-denting) tidak ia melampau sangat hingga turun dari darjatnya yang tinggi kepada lingkungan haiwan-haiwan dan tidaklah pula ia melampau-lampau menahankan diri daripada makan minum hingga melemahkan tubuh badan dan menghilangkan kekuatan tenaganya sebagaimana yang telah berlaku kepada umat bangsa Cina dan Hindu, mereka itu berpuasa sepanjang masa hingga melampau daripada yang dikehendaki oleh Allah bagaimana yang telah kita lihat puak-puak Brahman dan ketua-ketua *Buddhist*, mereka itu menolak dan merenjiskan sama sekali daripada menggunakan nikmat-nikmat Tuhan hingga lemah umat dan bangsa

* الو ۲ وان رمضان *

واهي رمضان بولن بضمليا
قدرو تيشكي لايكي بهيگيا
مپماكن تارف مسكين دان كاي
سفاهي هيدوف سام ساي .
كداتهنمو اين نيچادي رحمة

اوله مشندوخ بپراف حكمة
مبيري شفاعة يوم القيامة
كفد سكلين امة محمد .
واهي رمضان بغ تيشكي قدر
اولمو هلال فرتهامن بدر
اخر موابت ليلة القدر
له درقد سويبو بدر

فضيلتمو بسر تباد بوهفك
له درقد بونته كليگيا
دناگ كوئر موماسكن دهك
هفك كفد ستهكي ۲ شرگ .

* كمل حكمة *

- 10 . ساتو كچلاكان ايت له ريشن درقد
دوا چلاك .
- 11 . سبايك ۲ فكريجان ايت فكريجان بغ جاي .
- 12 . اورعيق فناكوة ايت دونه اكندي اوله
اورعيق دباوهن .
- 13 . جاشن كابو هارف بوله عميق اعكور
درقد قوهن دوروي .
- 14 . بنه علمو ايت لوف .
- 15 . بنه مروءه ايت موعكبر جنجي .

ايت دسيبي فنداغن دنيا هفك عاقبه مريكثيت
ترماشق دباوه تافق كاكي بقسا ۲ باره دان هيناله
مريكثيت دسيبي اورغ ۲ بغ طعم ۶ مك ايتوله
سبين الله سبحانه وتعالى تله مواجبكن كاتس امة
اسلام برفواس بپراف هاري - هاج دالم ستاهن
بايت سبولن بولن رمضان سفاهي دافه منچافي
كدوا ۲۱ مرچو كتهگين دان كهپكيان هيدوف
ددالم دنيا دان آخرة بايت قواة قوبه بدان دان
ترلايه روح منيشكة فد درجه يشابه تيشكي ،
مك امة بدمسكين اينله بغ ساعه لابق مگخ دان
مشاول كاريسن بوي تيمور دان باره . دان اينله
امة بشوله منجوقكن كفد امة بقلان اكر
كلاليفكن بوله مندو دان ميمفين مانسي كفدجالن
كهپكيان فد تيف ۲ زمان دان نمفة .

اكتفتافي جاشله كيت لوف بهوا فواس ايت
ترهباكي كفد نيگ بهاگين : فواس عموم ، فواس
خصوص دان فواس خصوص الخصوص ادفونن
فواس عموم ايت ايله مناهن هوا نفسو درقد ماكن
بينوم دان فرج دان شهواة دان كايشتنن بگيان
يشمله تريات حكم ۲ن ددالم كتاب ۲ فقه . دان
فواس خصوص ايت ايله مناهن تليغا، مات، ليده ،
كاكي، تاغن دانلارين ۲ اعكوت درقد سكل صفة
كچلان ۶ منسل فواس خصوص الخصوص ايت
فول ايله فواس دان مناهن هافي درقد سكل حال ۲
يشيرگتوخ دغن كچندورغن بتهربسا كفد دنيا ،
دان جوا مناهن ديري درقد ايشكن بقلان درقد
الله ، مك جادي بطل فواس اين دغن ميمكر كن
بقلان درقد الله تعالى، مك اينله ستهكي ۲ درجه
فواس بغ ملاكافي فد سكل معنان .

itu di sisi pandangan dunia hingga akibat mereka itu

termasuk di bawah tapak kaki bangsa-bangsa Barat dan hinalah mereka itu di sisi orang-orang yang tamak, maka itulah sebabnya Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* telah mewajibkan ke atas umat Islam berpuasa beberapa hari sahaja dalam setahun iaitu sebulan bulan Ramadān supaya dapat mencapai kedua-dua mercu ketinggian dan kebahagiaan hidup di dalam dunia dan akhirat iaitu kuat tubuh badan dan terlatih roh meningkat pada darjat yang lebih tinggi, maka umat yang demikian inilah yang sangat layak memegang dan mengawal garisan bumi timur dan barat. Dan inilah umat yang boleh menunjukkan kepada umat yang lain akan kelayakannya boleh memandu dan memimpin manusia kepada jalan kebahagiaan pada tiap-tiap zaman dan tempat.

Akan tetapi janganlah kita lupa bahawa puasa itu terbahagi kepada tiga bahagian: puasa '*umūm*, puasa *khusūs* dan puasa *khusūs al-khusūs*. Adapun puasa '*umūm* itu ialah menahan hawa nafsu daripada makan minum dan faraj dan syahwat dan keinginannya bagaimana yang telah ternyata hukum-hukumnya di dalam kitab-kitab fekah. Dan puasa *khusūs* itu ialah menahan telinga, mata, lidah, kaki, tangan dan lain-lain anggota daripada segala sifat kecelaaannya, manakala puasa *khusūs al-khusūs* itu pula ialah puasa dan menahan hati daripada segala hal-hal yang bergantung dengan kecenderungannya yang terbangsa kepada dunia, dan jua menahan diri daripada ingatkan yang lain daripada Allah, maka jadi batal puasa ini dengan memikirkan yang lain daripada Allah Ta'ālā, maka inilah setinggi-tinggi darjat puasa yang melengkap pada segala maknanya.

Alu-aluan Ramadān

Wahai Ramadān bulan yang mulia
Kadarmu tinggi lagi bahagia
Menyamakan taraf miskin dan kaya
Supaya hidup sama seia.
Kedatanganmu ini menjadi rahmat
Oleh mengandung beberapa hikmat
Memberi syafaat *Yawm al-Qiyāmah*
Kepada sekalian umat Muhammad.
Wahai Ramadān yang tinggi kadar
Awalmu *hilāl* pertengahan *Badr*
Akhirmu itu *Laylah al-Qadr*
Lebih daripada seribu *Badr*
Fadilatmu besar tiada berhingga
Lebih daripada buntat geliga
Di telaga *Kawthar* memuaskan dahaga
Hingga kepada setinggi-tinggi syurga.

Gemala Hikmat

10. Satu kecelakaan itu lebih ringan daripada dua celaka.
11. Sebaik-baik pekerjaan itu pekerjaan yang jaya.
12. Orang yang penakut itu dibunuh akan dia oleh orang yang di bawahnya.
13. Jangan kamu harap boleh memetik anggur daripada pohon duri.
14. Bunuh ilmu itu lupa.
15. Bunuh maruah itu mungkir janji.

تدبير رومه تشڪ

زمان مودرن اين يا بت زمان مانسي له مستمكن چارا بغيرفراوران دالم سگل حال . دسيني تيدق وراقي رومه تشڪ كيت مستي دهباس دغن فوراكس ۲ يڻ مهل ۲ دان اينده ۲، تنافي سباليقن سكاليفون هان دغن چارا بويتمقوه ۲ برفون دي هان دهباسي دغن فتنس ۲ بڻنديق وركومي دان بولاريق تنافي بوسيه، بوسيه دسان سيني . نباد هابوه، نباد دسلراقي سارخ لابه ۰۲ ۲تمقه مڪانم ۲ فڪاين چنتيق تراور . ددافور، دييلىق تيدور دسرات چروه دان لواغ ستهباس دساغو دان دماسقن چيبا، متاري . نباد بايق تين ۲ دان بوتل ۲ كوسغ داتس بلس، دباوه فتنس، دبايق فتنو بگيان چارا سومن فد كبايقن رومه تشڪ كيت ماس دهولو، همك همفرد ۲ سوكو درفد بياگين رومه ايت ترجادي تمقه سيمقان بارخ ۲ بعتباد وركون، بارخ ۲ يهدكار اوله ايوو ۲ كيت دهولو سباكي « يهدجوال تالاكو دبواغ ساينغ » مك ايتوله دسيغن ۰۲ منوره چارا كچره ان رومه ميمغ بارخ ۲ يڻ صفرت اين تين ۲، بوتل ۲ كوسغ، تالي، قرطس ۲ اوقبه د ۰ لا . ايت تيدق هاروس دبواغ استمبوا بارخ ۲ اين كرف دكهندقكي انتوه مېغن اتو مقيسي اف ۲ يڻ فرلو، تنافي ايوو چاغله بارخ ۲ اين دبير ترلق دمان ۲ سهاج دالم رومه تشڪ كيت . سموليق ۲۸ دسدباكن ساقو كوتق اتو تين بسره بارخ ۲ اين (تین د ۰ لا) ايت دباسوه دان دجهور دهولو . سده كريغ ايسپكن كدالم كوتق ايت دان صيمقته دمان ۲ تمسه يڻ مناسبه دييلىق سيمقان اتو سامقان . اين اداله سرشكس ۲ جال ماس بارخ ۲ ايت دكهندقكي دغن سرت سرت جوگ چارا يڻ

عالم كيشكيتن ملايو مستي دلواسكن، صايف كماجوانن مستي دلبركن دان دالم كيشكيتن اين تناك ۲ قوم ايوو كيت ساعة دكهندقكي دبسر دان دكفولكن انتوه مېوسن باريسن فقدي مفرجواغي نصيب تانه اير كيت يهدكابهسي سگهفون بگيتو چاغن هندقن قوم ۲ فقدي كيت ترساله نهم يا بت بو كتن فرجواغن اين وراقي يڻ تيف ۲ فقدي كيت مستي تروس ماسق برقفور دميدان ۲ فوليتيق مفرنجشك سوا ل نكري جوگ دميدان اقتصاد دان فلاجران يڻ نېگي ۲ دان سوليه ۲ ادان ايت . سبب دسيني نباد بوله دفرجواغي دغن هان ادان سماغه كسدران يغير كوبر ۲ سهاج تنافي مستي دفرجواغن دغن علم فقتهوان دان نيامن يڻ تشكي دالم فصل ۲ ايت، سباليقن تيف ۲ يڻ تشكي، تيف ۲ يڻ سوليه ايت سده نتوه براصل دري بونده ۲ دان بوسنم ۲ . درأيت دسينيله سودارا ۲ باريسن كيشكيتن كيت قوم فقدي هاري اين مستي دسومن دان داتور انتوه مېناه تانق نوشغن . شار كه كيت يڻ تكوه قواة دالم چارا ۲ برفوليتيق ورايكونومي دان سگل ۲ .

رومه تشڪ اداله ساتو دري تياغ ۲ شار كه دغن مېوسن كدودقكن، تلق دان اتورنن رومه تشڪ وراقي مېوسن چنتيق موليقن . شار كه دان مېناه كسمرنان فرديرين نكارا بگيتوله مېوسن . منوره ترتيب سومن اين مك كادان رومه تشڪ كيت اورخ ۲ ملايو دسيني داوه جورق ورنان سكهرا ۲ مناسبه انتوه دجادبكن تمغه هيدوف

Tadbir Rumah Tangga

Alam kebangkitan Melayu mesti diluaskan, sayap kemajuannya mesti dilebarkan dan dalam kebangkitan ini tenaga-tenaga kaum ibu kita sangat dikehendaki dibesarkan dan dikumpulkan untuk menyusun barisan puteri memperjuangi nasib tanah air kita yang dikasihi. Sungguhpun begitu jangan hendaknya kaum-kaum puteri kita tersalah faham iaitu bukannya perjuangan ini bererti yang tiap-tiap puteri kita mesti terus masuk bertempur di medan-medan politik memperbincangkan soal negeri juga di medan-medan iktisad dan pelajaran yang tinggi-tinggi dan sulit-sulit adanya itu. Sebab di sini tiada boleh diperjuangi dengan hanya adanya semangat kesedaran yang berkobar-kobar sahaja tetapi mesti diperjuangkan dengan ilmu pengetahuan dan fahaman yang tinggi di dalam fasal-fasal itu, sebaliknya tiap-tiap yang tinggi, tiap-tiap yang sulit itu sudah tentu berasal dari berendah-rendah dan bersenang-senang. Dari itu di sinilah saudara-saudara barisan kebangkitan kita kaum puteri hari ini mesti disusun dan diatur untuk membina tapak tunjangnya masyarakat kita yang teguh kuat dalam cara-cara berpolitik berekonomi dan segala-galanya.

Rumah tangga adalah satu dari tiang-tiang masyarakat dengan menyusun kedudukan, letak dan aturnya rumah tangga bererti menyusun cantik moleknnya masyarakat dan membina kesempurnaan perdirian negara begitulah seterusnya. Menurut tertib susunan ini maka keadaan rumah tangga kita orang-orang Melayu di sini diubah corak warnanya sekira-kira munasabah untuk dijadikan tempat hidup

zaman *modern* ini iaitu zaman manusia lebih memustahakkan cara yang berperaturan di dalam segala hal. Di sini tidak bererti rumah tangga kita mesti dihias dengan perkakas-perkakas yang mahal-mahal dan indah-indah, tetapi sebaliknya sekalipun hanya dengan cara bertempoh-tempoh biarpun dia hanya dihiasi dengan pentas-pentas yang tidak berkumai dan berlarik tetapi bersih, bersih di sana sini tiada habuk, tiada diselirati sarang labah-labah. Tempat-tempat makanan, pakaian cantik teratur. Di dapur, di bilik tidur di serata ceruk dan luang sentiasa disapu dan dimasukkan cahaya matahari. Tiada banyak tin-tin dan botol-botol kosong di atas belebas, di bawah pentas, di balik pintu bagaimana cara susunan pada kebanyakan rumah tangga kita masa dahulu, hingga hampir-hampir sesuku daripada bahagian rumah itu terjadi tempat simpanan barang-barang yang tiada berguna, barang-barang yang digelari oleh ibu-ibu kita dahulu sebagai ((yang dijual tak laku dibuang sayang)) maka itulah disimpan-simpan. Menurut cara kecermatan rumah memang barang-barang yang seperti itu tin-tin, botol-botol kosong, tali, kertas-kertas upih dll¹ itu tidak harus dibuang istimewa barang-barang ini kerap dikehendaki untuk menyimpan atau mengisi apa-apa yang perlu, tetapi ibu-ibu janganlah barang-barang ini dibiarkan terletak di mana-mana sahaja dalam rumah tangga kita. Semolek-moleknnya disediakan satu kotak atau tin besar. Barang-barang ini (tin dll) itu dibasuh dan dijemur dahulu. Sudah kering isikan ke dalam kotak itu dan simpanlah di mana-mana tempat yang munasabah di bilik simpanan atau seumpamanya. Ini adalah seringkas-ringkas jalan masa barang-barang itu dikehendaki dengan serta-merta juga cara yang

¹ Merujuk kepada 'dan lain-lain'.

لاگي، لانپهله انق ۲ فرموشان ايت دري مريك
كچيل سكاليفون مريك ماسيه بر عمر 4، 5 تاهن
سهاج سفاي منوكر اير دتقه ۲ بوغا ۲۳ ايت،
مبواغ داك مشكنتي مان ۲ يثم سده كر يثم . فوجي
اكن كراجهين مريك دغن گله يثم ميري كسو كان
دان كگمران انق ۲ ايت، نتي دي سوك بكرج
دان اين اداله جان ۲ ملاتيه انق ايت . كاسيه اكن
فكر جان، چوگك جانن باكي مچيكن كدالم
هاتي انق ۲ فرموشان ايت سهاي مستحقكن رومه
تفكشان دان منجاري سوات انتو ميري كانداهن
دتقه تيشگل مريك ادان .

(تامن عبارة)

- كالو صحابة داتم برتان ،
- تامن عبارة دمان ارهن .
- تمه سماعه تومشغ برتدوه ،
- لقس بكرج برمندي قلوه .
- ساي بروكات دسيبي توات ،
- ملير فرایدردان تامن هيوران .
- دسان بايق بوغا نن چنتيق ،
- توان نن بييس بوله ممتيق .
- كالو كن اد دورې يثم بواس ،
- چاشن كبران توان نن تيواس .
- دجيو بلبا يثم چكل كراس ،
- دسيبو بوغا توان نن هياس .
- نتفاني ساتو يثم ساي هارف ،
- فتناشن بوغا تولغ اعتراف .
- چاشن كبران دبهير لا بو،
- بوغا سماعه هيدوف ملابو!!
- اوله «صفيه»

مستحق انتو مليرا كصحاتن درومه تفك .
دندبغ يثم بايق براتور دغن بارغ ۲ دان كمبر ۲
ايت بوكان سهاج سوسه مبر-مركن، جوگك
دسيبو اكن جادي تمه فرصيگهان هابو يثم بايق
يشوله ميري هيا كشد انق ۲ يثيرمان ۲ دسيبو
استديو سباتي كلارين انق ۲ يمعن سوك مشولوم ۲
مكانن اتو فرماين ۲ ماس مريك برمان ۲ ايت،
سلاين دري اين اداله تمه ايت مقوسكن فنداغن
دان مريسو كن هاتي . فدهاري اين ادابو ۲ يفتله
منيشكن بوغا ۲ دان داون ۲ انتو دجادبكن
فرهياسن ددالم رومه ، اين باگوس دان فاقوه
دجادبكن سوات فراتوران يثم تيواس درومه تفك .
ددالم كهيدوفن بشا نيغون ساتو كسنين يفتله
دتيبو لکن اوله قوم ۲ فدين ايله دري چارا ۲
مريك معاوتور بوغا ۲ انتو فرهياسن درومه مريك .
راس ساي ترلالو موليق كالو كسنين اين دافه
دتيبو لکن ددالم شاركة قوم فقري كيت ملابو
يثم اكنداغ ، جوگك دماس اين . ديوي كيت ،
دتقي ۲ فاربه ، دچله ۲ فاكز ، دكشوغ ۲ برباكي ۲
روف بوغا ۲ دان داون ۲ يثم چنتيق سقرت فاكس ۲ ،
رسم ۲ دان برباكي ۲ فود يثم يثيرورن ۲ تمبه متهياسي
نگارا كيت . مك سده تنتوله موليق كالو
تمبه ۲ هن ايت دوسن دان دائور قول انتو
ميجادي فرهياسن درومه كيت يثيرارقي هوا كيت
فتدي ۲ ملابو تله نايك منيشكة لاگي دالم چارا
بر كانسيات اتو برسيملا يز ، سبب ساتو درفد
چاران برسيملا يز ايت ايله افكل بشا ۲ ايت تله
فندي مندغ دان مفرگونا كن چنتيق موليقن
كجادين ۲ عالم يثم سمولا جادي سام اد دري
تمبه ۲ هن ، هيدوف ۲ فن ، لاوه لاغيتن دولا .

mustahak untuk memelihara kesihatan di rumah tangga.

Dinding yang banyak beratur dengan barang-barang dan gambar-gambar itu bukannya sahaja susah membersihkannya, juga di situ akan jadi tempat persinggahan habuk yang banyak yang boleh memberi bahaya kepada anak-anak yang bermain-main di situ istimewa sebagai kelaziman anak-anak memang suka mengulum-ngulum makanan atau permainan-permainannya masa mereka bermain-main itu, selain dari ini adalah tempat itu mengusutkan pemandangan dan merisaukan hati. Pada hari ini ada ibu-ibu yang telah mementingkan bunga-bunga dan daun-daun untuk dijadikan perhiasan di dalam rumah, ini bagus dan patut dijadikan suatu peraturan yang terbiasa di rumah-rumah tangga.

Di dalam kehidupan bangsa Nippon satu kesenian yang telah ditimbulkan oleh kaum-kaum puterinya ialah dari cara-cara mereka mengatur bunga-bunga untuk perhiasan di rumah mereka. Rasa saya terlalu molek kalau kesenian ini dapat ditimbulkan di dalam masyarakat kaum puteri kita Melayu yang akan datang, juga di masa ini. Di bumi kita, di tepi-tepi parit, di celah-celah pagar, di kampung-kampung berbagai-bagai rupa bunga-bunga dan daun-daun yang cantik seperti pakis-pakis, resam-resam dan berbagai-bagai puding yang berwarna-warna tumbuh menghiasi negara kita. Maka sudah tentu lebih molek kalau tumbuh-tumbuhan itu disusun dan diatur pula untuk menjadi perhiasan di rumah kita yang bererti bahawa kita puteri-puteri Melayu telah naik setingkat lagi dalam cara berkemanusiaan atau *bercivilize*, sebab satu daripada cara-caranya *bercivilize* itu ialah apakala bangsa-bangsa itu telah pandai memandang dan mempergunakan cantik moleknnya kejadian-kejadian alam yang semula jadi sama ada dari tumbuh-tumbuhannya, hidup-hidupannya, laut langitnya dll.

Lagi, latihlah anak-anak perempuan itu dari mereka kecil sekalipun mereka masih berumur 4, 5 tahun sahaja supaya memutar air di tempat-tempat bunga-bunga itu, membuang dan mengganti mana-mana yang sudah kering. Puji akan kerajinan mereka dengan kalimah yang memberi kesukaan dan kegemaran anak-anak itu, nanti dia suka bekerja dan ini adalah jalan-jalan melatih anak itu kasih akan pekerjaannya, juga jalan bagi menyemaikan ke dalam hati anak-anak perempuan itu supaya memustahakkan rumah tangganya dan mencari sesuatu untuk memberi keindahan di tempat tinggal mereka adanya.

(Taman Ibarat)

Kalau sahabat datang bertanya,
Taman ibarat di mana arahnya.
Tempat semangat tumpang berteduh,
Lepas bekerja bermandi peluh.
Saya berkata di sini tuan,
Di lembar Peredaran taman hiburan.
Di sana banyak bunga nan cantik,
Tuan nan bebas boleh memetik.
Kalaupun ada duri yang buas,
Jangan kiranya tuan nan tewas.
Di jiwa belia yang cekal keras,
Di situ bunga tuan nan hias.
Tetapi satu yang saya harap,
Pintangan bunga tolong iktiraf.
Jangan kiranya dibiar layu,
Bunga semangat hidup Melayu!!

Oleh ((Sofiah))

تاریخ فرسوراتن بهاس ملايو

دالم علم راگمکات (صرف) بأیت حرف فندفن (فندبه هدافن) دفاکي فد فرکتان نام - سورة -
بغ منجادبکن فرکتان ایت فربوانن لمفوي دغن
مقصود بواة اتو جادبکن ارتين: بواة کا دأن بقتله
ولا کو دسيسې سوات بقتسا دالم بهاسن سفای
جادي برسورة اتو فرولیس دان جادبکن فریحال
کارغن ۲ بغ لورس اتو فرعکف دان برسوکه
دغن تیباعن سفای ترسورة دالم بوکو ایغانن
فرسوراتن بفاکن تیغکل سلملمان .

(فتخان ارتي فرسوراتن)

اداله علم فرسوراتن بأیت علم مېلیدیق اکن
فریشکة ۲ بقتله بولا کو زمان دهولو دالم بهاس
استمیوا دالم فرسوراتن مرت مبیامة فریحال ۲ بغ
مندانتسکن بیراف فراوبانن بهارو دان منتونکن
تاریخ هیدوف فندبت ۲ اتو فوجشک ۲ بغ ملاکوکن
فراوبانن ایت اتوفون سبب ۲ بغ منجادبکن
بولا کوکن، دان جوا مغورابکن معنا ۲ فرکتان
شعیر، فنتون، گربندم دان سلوک بغ فیته دان
کلبین ماسیغ ۲ اهل شعیر اتو اهل اوچاقن بقتله
دبو کاکن اوله توهن هاتی مریک اتو، نرییتسکن
برماچم ۲ کا بلوکن بواہ کارغن بقرعکف
دان نشر .

دانلاکي سوراتن ایت چرمین کتسگین عقل
فیکران بقتسا، تاریخ، اداب کسوفانن نوسا، فساک
فربندهران فرسوراتن دالم فلباکي فریشکة دیوان،
اوکران تمشکی رنده موتو بهاس، منوره کلیان دان

سان اداله تاریخ فرسوراتن بهاس ایت بوله
دکتاکن ساتو درقد چواغن علم بغ بهارو تریبة
دسیسی کیت اورغ ۲ ملايو بکن بلوم فرنه لاکي کیت
دغراد اورغ ۲ بقراسها معارغ تاریخ فرسوراتن
بهاسن فد حال فتهوان فرسوراتن مریک ددافاتی بایق
برتابور تیردهران فربندهران حکابة ۲ لام، چریتا ۲ دان
شعیر فنتون بغ اتو ۲ بقتیاد دکثولکن سفای جادي ساتو
علم بقرسندیرین بگجان دالم بهاس ۲ امیغ .

(فربندهغن)

حتی نام علم فرسوراتن ایفتون بهارو جوا
تیمبول دالم بهاگین فتمهوان دریکا اوله (فسکانن
بهاس ملايو فرسوراتن بوکو دراج جوهر) بأیت
برندیش دغن (کسوستران) دالم منتارات
بشدهمناکن اوله هیتق فوجشک بهارو دسبله اندونسیا
(أدب اللغة) دالم بهاس عرب (لیتویجو) دالم
بهاس اعگریس .

(فچانن فرکتان فرسوراتن)

اداله فرکتان فرسوراتن ایت ترسون درقد
سورة - تولیسن حرف دانس فرطس، داون، کولیه ۲
کایو اتو بتانغ اتوفون داو کیر دانس باتو سفرت
بشددافاتی دالم کس ۲ لام - بیوره - کا دأن
مقرحاکن فربوانن سورة اتو منولیس: بیوره - بأیت
فبواة کرج بیوره دان منولیس سفرت اهل فقارغ
دان فشمه دان سو فمیان - سوراتن - کا دأن
منتجوفکن کسن بقرحاصل درقد فربوانن بیوره
دان فرسوراتن ایت درقد دوا فانه فرکتان - فر -

Tarikh Persuratan Bahasa Melayu

Sanya adalah tarikh persuratan bahasa itu boleh dikatakan satu daripada cawangan ilmu yang baharu terbit di sisi kita orang-orang Melayu bahkan belum pernah lagi kita dengar ada orang-orang yang berusaha mengarang tarikh persuratan bahasanya padahal pengetahuan persuratan mereka didapati banyak bertabur tebar dalam perbendaharaan hikayat-hikayat lama, cerita-cerita dan syair-syair pantun tua-tua yang tiada dikumpulkan supaya jadi satu ilmu yang bersendirian bagaimana dalam bahasa-bahasa asing.

(Perbandingannya)

Hatta nama ilmu persuratan itu pun baharu jua timbul dalam bahagian pengetahuan direka oleh (Pakatan Bahasa Melayu Persuratan Buku Diraja Johor) iaitu berbanding dengan (kesusasteraan) dalam hantaran yang dimaknakan oleh pihak pujangga baharu di sebelah Indonesia (*adab al-lughah*) dalam bahasa Arab (*literature*) dalam bahasa Inggeris.

(Pecahan Perkataan Persuratan)

Adalah perkataan persuratan itu tersusun daripada surat – tulisan huruf di atas kertas, daun, kulit-kulit kayu atau binatang atau pun diukir di atas batu seperti yang didapati dalam kesan-kesan lama – menyurat – keadaan mengerjakan perbuatan surat atau menulis. Penyurat – iaitu pembuat kerja menyurat dan menulis seperti ahli pengarang dan pensyair dan seumpamanya – suratan – keadaan menunjukkan kesan yang berhasil daripada perbuatan menyurat dan persuratan itu daripada dua patah perkataan. Per –

dalam ilmu ragam kata (*sarf*) iaitu huruf pendepan (penambah hadapan) dipakai pada perkataan nama – surat – yang menjadikan perkataan itu perbuatan melampaui dengan maksud dibuat atau jadikan artinya: buat keadaan yang telah berlaku di sisi suatu bangsa dalam bahasanya supaya jadi bersurat atau bertulis dan jadikan perihal karangan-karangan yang lurus atau berangkup dan bersukut dengan timbangan supaya tersurat dalam buku ingatan persuratan yang akan tinggal selama-lamanya.

(Pengenalan Erti Persuratan)

Adalah ilmu persuratan iaitu ilmu menyelidik akan peringkat-peringkat yang telah berlaku zaman dahulu dalam bahasa istimewa dalam persuratan serta menyasiat perihal-perihal yang mendatangkan beberapa perubahan baharu dan menentukan tarikh hidup pendeta-pendeta atau pujangga-pujangga yang melakukan perubahan itu ataupun sebab-sebab yang menjadikan berlakunya, dan jua menguraikan makna-makna perkataan, syair, pantun, gurindam dan seloka yang petah dan kelebihan masing-masing ahli syair atau ahli ucapan yang telah dibukakan oleh Tuhan hati mereka untuk menerbitkan bermacam-macam keelokan buah karangan yang berangkup dan *nashar*.

Dan lagi suratan itu cermin ketinggian akal fikiran bangsa, tarikh, adab kesopanan nusa, pusaka perbendaharaan persuratan dalam pelbagai peringkat dewasa, ukuran tinggi rendah mutu bahasa, menurut kemuliaan dan

دانلانی ادول ستفه ۲ فندیت اتو فوجشک
یغ ملواسکن اوراین سوات بهاگین یغترسوة
دانس این منوره فینتر فندین فینا مرک، کیت
اکن شوریکن سیراف یغدافة یغ کیت فتیق دان
تربیتکن درقد فاتی فرسوراتن بهاس کیت یغاد
سده سدی دبو کو کنه ستفه درقد ستقین ددالم
بو کو ۲ کاراغن لام دان جوا کارغن ۲ بهارو فد
ماسیغ ۲ تمفتن دباوه این ۰

(کوگوسن فولو ۲، ملایو)

عالم ملایو اتو اندونسیا دان فندودقن
برمول اداله کلاسن دائره سلانن یغدلواتن
تدوه این لبه دکتموی اورغ دان مشهورن دغن
نام کوگوسن فولو ۲ ملایو منوره یغاد سدی ترسوره
دالم علم عالم ۰

ادفون فرکتان اندونسیا ایت گلارن بهارو
دتریتکن اوله فندیت (ادولف باستیان) کتوا
رومه فنتون کجاین اصل اصول کتورن مانسی
فرلین (ایشنوکرافی میوزیوم اوف برلین) ددالم
بو کو کارغنن یغورنام (ایندونسیا مالایزین
ارجیفل) دچیتق دیندر لیبزخ انتارا تاهن
1884 - 1889 ۰

(سبب فرکتان اندونسیا تیدق د، شهورکن)

فرکتان اندونسیا ایت سیحقولن درقد دوا فاته
فرکتان اندو (هندو) دان سیا (اسیا) یایت
برمعنی اداله قندوقد ۲ کلاسن ۲ سلانن ایت درقد
اندیا یغبراهل درقد تانه بسو اشیا دان جوا اد
مقندوغی سیاهه مفرساتوکن یغسا ۲ دسبله کلاسن
فولو ۲ سلانن یغ مپسکن قعرنته بلند دهلو
اٹکن ممای فرکتان ایت دغن رسمین دالم

کاجوان یغسا، یغدستناکن بهاس ایت کشدان
مک دغن سبب بهاسله منجوقکن یغسا ۰

(فرهوبشن دغن تاریخ عام)

فرهوبشن تاریخ فرسوراتن بهاس دغن تاریخ
عام یایت عبارة کو کو دغن ایسی اتو داکیغ
کرافت بهواسن اداله توجوان تاریخ عام ایت
منجربتاکن فریحال کجاین یغبرلا کو دعالم چاکه
این سرت مشحکن سبب ۲ کاجوان دان کجاتوهنن
دان فنداقتن کیت درقدان سفای یغیادی نغاجران
دان تولادان کشد اورغیغ کدین یایت سفرت
منجربتاکن فریحال سوات یغسا یغ ممویا یے
تانه ایر بوسو کو ساکه براج، بوکراجان دان
سواسی سهاگین عالم دنیا این اد یغ ماجو دان
تشی ممتی کونچق کتقیکن کدین ممتیله قول
گیلوانن اوندور دان جانوه کشف سرنده ۲ مرتبه
کانسیان هتک دفرمب ۲ دیشکو اوله مسام
مانسی یغ ساتو اصل کجادیتن تغانی باگی کیت
تیا داله فلیق یایت کواس الله تعالی یکن مخلوقن
ایت دغن برماچم ۲ کا دان ادان ۰

ادفون تاریخ فرسوراتن ایت یایت جابوتن
درقد ترس اتو فاتی فیکران فرسوراتن یغسا یایت
توله دهیمقونکن دالم دوا بلس فرکارا: بهاس،
تولین، شعر (ترماوقله فنتون، گریندم دان
سلوک) علم ۲ سوکاتن کارغن ۲ یغترسکف،
جانلیاس (نحو) راکمکات (صرف) اوبی نغچاهن
فرکتان، فریحال معنی ۲ فرکتان دان چارا
مشیکن (علم معانی)، فنراشیاس (علم بیان)
فثابولیک: بهاس (علم بدیع) اوچاقن اتو شرانن ۲
دانی کارغن ۲ یغ لورس ۰

kemajuan bangsa, yang disempenakan bahasa itu kepadanya
maka dengan sebab bahasalah menunjukkan bangsa.

(Perhubungannya Dengan Tarikh Am)

Perhubungan tarikh persuratan bahasa dengan tarikh
am iaitu ibarat kuku dengan isi atau daging
kerana bahawasanya adalah tujuan tarikh am itu
menceritakan perihal kejadian yang berlaku di alam jagat
ini serta menghukumkan sebab-sebab kemajuan dan kejatuhannya
dan pendapatan kita daripadanya supaya menjadi pengajaran
dan tauladan kepada orang yang kemudian iaitu seperti
menceritakan perihal suatu bangsa yang mempunyai
tanah air bersuku-sakat beraja, berkerajaan dan
menguasai sebahagian alam dunia ini ada yang maju dan
tinggi sampai kemuncak ketinggiannya kemudian sampailah pula
gilirannya undur dan jatuh kepada serendah-rendah martabat
kemanusiaan hingga diperhamba-hamba dibelenggu oleh sesama
manusia yang satu asal kejadiannya tetapi bagi kita
tiadalah pelik iaitu kuasa Allah Ta'ālā menjaikan¹ makhluk-Nya
itu dengan bermacam-macam keadaan adanya.

Adapun tarikh persuratan itu iaitu cabutan
daripada teras atau pati fikiran persuratan bangsa iaitu
boleh dihimpunkan dalam dua belas perkara: bahasa,
tulisan, syair (termasuklah pantun, gurindam dan
seloka) ilmu-ilmu sukatan karangan-karangan yang berangkap,
jalin basa (*nahū*) ragam kata (*sarf*) umbi pecahan
perkataan, perihal makna-makna perkataan dan cara
mengikatnya (*'ilm ma'ānī*), penerang basa (*'ilm bayān*)
pengelokan basa (*'ilm badī'*) ucapan atau syarahan-syarahan
dan karangan-karangan yang lurus.

¹ Perkataan sebenar ialah menjadikan.

Dan lagi ada pula setengah-setengah pendeta atau pujangga
yang meluaskan uraian sesuatu bahagian yang tersebut
di atas ini menurut pintar pandainya pena mereka, kita
akan menguraikan seberapa yang dapat kita petik dan
terbitkan daripada pati persuratan bahasa kita yang ada
sudah sedia dibukukan setengah daripada setengahnya di dalam
buku-buku karangan lama dan jua karangan-karangan baharu pada
masing-masing tempatnya di bawah ini.

(Gugusan Pulau-pulau Melayu)

Alam Melayu atau Indonesia dan penduduknya.

Bermula adalah kawasan daerah selatan yang di lautan
teduh ini lebih diketahui orang dan masyhurnya dengan
nama Gugusan Pulau-pulau Melayu menurut yang ada sedia tersurat
dalam ilmu alam.

Adapun perkataan Indonesia itu gelaran baharu
diterbitkan oleh pendeta (Adolf Bastian) ketua
rumah Pantauan Kejadian Asal Usul Keturunan Manusia
di Berlin (*Ethnography Museum of Berlin*) di dalam
buku karangannya yang bernama (*Indonesier Malayischen
Archipel*) dicetak di bandar Leipzig antara tahun
1884-1889.

(Sebab Perkataan Indonesia Tidak Dimasyhurkan)

Perkataan Indonesia itu simpulan daripada dua patah
perkataan Indu (Hindu) dan Sia (Asia) iaitu
bermakna adalah penduduk-penduduk kawasan-kawasan selatan itu daripada
India yang berasal daripada tanah bisu² Asia dan jua ada
mengandungi siasah mempersatukan bangsa-bangsa di sebelah kawasan
pulau-pulau selatan yang menyebabkan pemerintah Belanda dahulu
enggan memakai perkataan itu dengan rasminya dalam

² Perkataan sebenar ialah *Indonesien: Oder, Die Inseln Des Malayischen Archipel.*

³ Perkataan sebenar ialah besar

- فرتلان کراچان بهکن چاغن قول دچینا مندافه
کبناران مځکونا کنځن افلاځني کالفتن مپيار کن
دغن نام اندونسيا ايڅون تباد مندافه تفتن کران
مصلحه فچه بلهکن بهارو فرته ايتوله يځ سدي
بورجان دسيبي تيف ۲ فچاچه دري دهولو لاځي .
سکارغ فرکنان «اندونسيا» ايت تله شهوور
دفاځي بهکن سده منيادي بواه مولوه اورغ دسکوته
عالم دنيا دغن سمفنا يغبايک اندونسيا فون تله
منچافي کيبباس دان منيادي سوات نگارا ريفليک ،
درستنجق 17 هاريبولن اوگسټ تاهن 1945 .
(کاواسن عالم ملايو)
- ادفون بشد کځان کواوسن عالم ملايو اتو
اندونسيا منوره کاريسن باتسنن دري 45 ديگري
هڅک 180 ديگري تيمور گرينج دان دري 30
ديگري اوتارا خط الاستواء هڅک 50 ديگري
سلاتن خط الاستواء اتو دغن معني يغبله تراغ دري
قولو مداگسکر دسبله باره هڅک کفولو فاس دکه
امريکا سلاتن دسبله تيمور دان دري قولو فرموسا
دسبله اوتاراهڅک کفولو نيوزيلند دسبله سلاتن .
سندران ۳ يځ مځواتکن دعوان اين بهوا
بشسا ۳ يځ مندودکي دالم کاواسن ايت ترماسقله دالم
سوات کفولن بشسا بهرسنديري يايت بشسا ملايو
کران يايت منيليق دالم فنډاځن فنډبت ۲ بشسا يځ
مبديشکن کفد بتقوه روف مولک، عاده رسم ،
کشرچيان ۶ بهاس ۶ فرتو کاغځ ، او کپوان ۲ ،
بويي ۲ ين دانسبا گځن سنوان همين ۲ اکځ سام .
- فرایدان —
ف فالحمده لله شڪوره له کيټ
فرایدان بوايدر مبابا ورت
فبوليس فباچ ماريله برسرت
- فراسان مجده دساتو کن چيتا .
راميسکنله ايوهي جويت
ربوتکون ماس سيلوم لنا
رنچان نصيحه اتو تر دان کات
رتقو «فرایدان» فنوهکن رات .
ايسيسکنله ايوهي فنډبت
اداب سوځن سولوه نليقا
اوتقوه فنډوان آمة مرات
اتو هيبوران بليدا دان رينتا .
بورن درسا اخوان بهرهرت
يغسکرخسام طاعة مندرتا
يايت مبنقو دغن سکچيتا
يقينله فرایدان نتف برکوت .
داسر فرایدان سمات ۲
دهارفکن بنتوان علما فنډبت
دافقله سکلين اومه جلات
دهلامن فرایدان هواسکن چنتا .
راموان اگام رمقاين چريتا
رنچان علم برباځي بويتا
رونتونکن سکل بوځع دوسنا
رانفکن تکبر ربا چيتا ۲ .
اخلاص دنگرهي توهن سمستا
ايان احسان تيدقله بوت
اسلام جاديکن تاجوه مهکوت
ايدران منيادي تاهن فرمات .
نية فرایدان موک ۲ پات
نصيحه قوم صاغة دفنقا
نصيب فرایدان تيدقله ملات
نه؟ هيدوف ملايو هيدوف سکاټ .
«وا فرغ»

pemerintahan kerajaan bahkan jangan pula dicita mendapat		Perasaan mahabbah disatukan cita.
kebenaran menggunakannya apa lagi galakan menyebarkan	<i>Ra</i>	Ramaikanlah ayuhai juwita
dengan nama Indonesia itu pun tiada mendapat tempatnya kerana		Rebutkan masa sebelum lata
masalah pecah belahkan baharu perintah itulah yang sedia		Rencana nasihat tutur dan kata
berjalan di sisi tiap-tiap penjajah dari dahulu lagi.		Rantau ((Peredaran)) penuhihkan rata.
Sekarang perkataan ((Indonesia)) itu telah masyhur	<i>Alif</i>	Isikanlah ayuhai pendeta
dipakai bahkan sudah menjadi buah mulut orang di sekitah		Adab sopan suluh pelita
alam dunia dengan sempena yang baik Indonesia pun telah		Untuk panduan umat merata
mencapai kebebasan dan menjadi suatu negara republik,		Atau hiburan belia dan renta.
dari semenjak 17 haribulan Ogos tahun 1945.	<i>Ya</i>	Yuran derma <i>ikhwān</i> yang berharta
(Kawasan Alam Melayu)		Yang bekerjasama taat menderita
Adapun yang dikatakan kawasan alam Melayu atau		Iaitu membantu dengan sukacita
Indonesia menurut garisan batasnya dari 45 <i>degree</i>		Yakinilah Peredaran tetap berkota.
hingga 180 <i>degree</i> timur Greenwich ⁴ dan dari 30	<i>Dal</i>	Dasar Peredaran semata-mata
<i>degree</i> utara Khatulistiwa hingga 50 <i>degree</i>		Diharapkan bantuan ulama pendeta
selatan Khatulistiwa atau dengan makna yang lebih terang dari		Dapatlah sekalian umat jelata
Pulau Madagascar di sebelah barat hingga ke Pulau Paz dekat		Di halaman Peredaran memuaskan cinta.
Amerika Selatan di sebelah timur dan Pulau Formosa	<i>Ra</i>	Ramuan agama rampaian cerita
di sebelah utara hingga ke Pulau New Zealand di sebelah selatannya.		Rencana ilmu berbagai berita
Sandaran-sandaran yang menguatkan dakwaan ini bahawa		Runtunkan segala bohong dusta
bangsa-bangsa yang menduduki dalam kawasan itu termasuklah dalam		Ranapkan takbur riak cita-cita.
suatu kumpulan bangsa yang bersendiria iaitu bangsa Melayu	<i>Alif</i>	Ikhlas dinugerahi Tuhan semesta
kerana iaitu menilik dalam pendapatan pendeta-pendeta bangsa yang		Iman ihsan tidaklah buta
memandingkan kepada bentuk rupa muka, adat resam,		Islam jadikan tajuk mahkota
kepercayaan, bahasa, pertukangan, ukiran-ukiran,		Edaran menjadi taman permata.
bunyi-bunyian dan sebagainya semuanya hampir-hampir akan sama.	<i>Nūn</i>	Niat Peredaran moga-moga nyata
		Nasihat kaum sangat dipinta
		Nasib Peredaran tidaklah melata
		Nah! Hidup Melayu hidup sekata.
		((Wak Perang))

Peredaran

Fa *Fa al-hamdu lillāh* syukurilah kita

Peredaran beredar membawa warta

Penulis pembaca marilah berserta

⁴ Perkataan sebenar ialah Greenwich.

فرکاولن هيدوف

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين . والصلاة والسلام على
أشرف المرسلين سيدنا محمد وآله وصحبه أجمعين .

(فندوهولوان)

سبرمول اساس كهكبان ايت تولتق دأنس
فراآتورات اتو انداغ ۲ هيدوف (هيدوف ددالم
كندوش انداغ ۲) مك اساس انداغ ۲ اين
تدري ايس فلاجران سباليقن فلاجران بغ مويي
درفد ديديقشن ايت مبادوا كغد ماجله او مقام
اورغ يوتام فادي ددالم سيق مسكيقون اي بوله
مغالوار كن بواه تنافي كلوارن ايت دجله ۲ رومفوة
دان فوكو ۳ بغ مروسقن كسوران دان كهيدوفن .
درايت سلالو كيت ليهة فلاجران بغ كوسغ
درفد ديديقشن جيوا ايت سوات فالوان بغ مچيكن
فراآتوران . شار كه هيدوف .

مك ترتمغورغله دأنس فنديديق ۲ اتو كورو
مچيكن كغد مريد ۲ بنيه ديديقشن جيوا دان
سماغة بشبابك حتى منكل مريك سده بسر كلق
جاديله اي سئورغ بغ لواس فراسان ، سوچي هاتي
دان تنف فكاغان .

بارغ دكتهوي اب يفتو كندوش ددالم توليسن
ساي اين بوكنله سبائي نامن بغ لواس تنافي ايله
سوات رينتسپن اتو لونس يغبوله دتيمبو دأتسن
سكل چوتوه ، عبارات دان تولادان ، موك ۲ ترنام
ددالم ذهن مريكتيت سوات فان بغ تنف لقسان

لو كيسن فد بانو يغ فجل . مك اف يفتو توليس ددالم
بو كو ۲ ايت ايله سبائي جانل انغو . فندوان سجاج
تنافي كقواتن تناك كورو ۲ ايله سبوتن رهسبا
كبان دان كاجوان كغد مريد ۲ . مدمهدان توهن
يغ مبري فرتنجر . كيجيكن كغد مبان ادان .

باب يفتوتام

جهانين اداب

1 . كيباسن طبيعة :-

ايو اتو فونجا اتو اصل (النواميس) يفتريسا
كغد طبيعة سولا جادي ايت تنف ادان دسيي
تيف ۲ يغبواوا دان يغ تيدق يواوا . درايت چوب
كيت دانتسكن بغيراف سوال سفرت دباوه اين :
افكه يفتوليتس ددالم هاتي اتو فيكران توان سمالم
تنسكل توان ليهة متهاري چندورغ ماسق هالا
كبارة دان كفاف مولا يرهادف ؟ فرتام لينتاسن
هاتي ساي ممتاكن متهاري ايت تيدق اكن بالقي
لاكي دان سوغكوهن كلف ايت ككل ادان
تيدق بونده .

اف سلك توان كتيك توان ليهة بينتغ
بو كليف ۲ دلاعية ؟

ساي سلك فنداعن اين ككل دان بينتغ ۲
ايت اكن سنتياس بو كليف ۲ دلاعية .

افكل متهاري يربالقي تريبه سمول مشبشكن
چوبا كاكي لاعية افكه فيكران توان كتيك ايت ؟
ساي يقينه بغ ساي سئورغ يفتورساله سلك .
افكه تيجيه (كسوداهن) يغ توان دافسة

Pergaulan Hidup

Bismi Allāhi al-rahmān al-rahīm

*Al-hamdu lillāhi rabbi al-'ālamīn. Wa al-salātu wa al-salāmu 'alā
ashrafi al-mursalinā saiyidinā Muḥammadin wa ālihi wa ṣahbihi aḥma 'n.*

(Pendahuluan)

Sebermula asas kebahagiaan itu terletak di atas peraturan atau undang-undang hidup (hidup di dalam kandungan undang-undang) maka asas undang-undang ini terdiri atas pelajaran sebaliknya pelajaran yang sunyi daripada didikan itu membawa kepada majal, umpama orang bertanam padi di dalam semak meskipun ia boleh mengeluarkan buah tetapi keluarnya itu di celah-celah rumput dan pokok-pokok yang merosakkan kesuburan dan kehidupannya.

Dari itu selalu kita lihat pelajaran yang kosong daripada didikan jiwa itu suatu paluan yang memecahkan peraturan masyarakat hidup.

Maka tertanggunglah di atas pendidik-pendidik atau guru menyemaikan kepada murid-murid benih didikan jiwa dan semangat yang baik hatta manakala mereka sudah besar kelak jadilah ia seorang yang luas perasaan, suci hati dan tetap pegangannya.

Barang diketahui apa yang terkandung di dalam tulisan saya ini bukanlah sebagai taman yang luas tetapi ialah suatu rintisan atau lunas yang boleh ditimbau di atasnya segala contoh, ibarat dan tauladan, moga-moga tertanam di dalam *dhihn* mereka itu suatu pelan yang tetap laksana

lukisan pada batu yang pejal. Maka apa yang tertulis di dalam

buku-buku itu ialah sebagai jalan untuk panduan sahaja

tetapi kekuatan tenaga guru-guru itulah sebenarnya rahsia

kejayaan dan kemajuan kepada murid-murid. Mudah-mudahan Tuhan

yang memberi pertunjuk kebajikan kepada hamba-Nya adanya.

Bab yang Pertama

Bahagian Adab

1. Kebebasan Tabiat:—

Ibu atau punca atau asal (*al-nawāmis*) yang terbangsana

kepada tabiat semula jadi itu tetap adanya di sisi

tiap-tiap yang bernyawa dan yang tidak bernyawa. Dari itu cuba

kita datangkan beberapa soal seperti di bawah ini:

Apakah yang terlintas di dalam hati atau fikiran tuan semalam

tatkala tuan lihat matahari cenderung masuk hala

ke barat dan gelap mula berhadap? Pertama lantasan

hati saya mengatakan matahari itu tidak akan balik

lagi dan sesungguhnya gelap itu kekal adanya

tidak berpindah.

Apa sangka tuan ketika tuan lihat bintang

berkelip-kelip di langit?

Saya sangka pemandangan ini kekal dan bintang-bintang

itu akan sentiasa berkelip-kelip di langit.

Apakala matahari berbalik terbit semula mengembangkan

cahaya di kaki langit apakah fikiran tuan ketika itu?

Saya yakinlah yang saya seorang yang tersalah sangka.

Apakah natijah (kesudahan) yang tuan dapat

مهربيتكن درفد فنداغن اين؟

ساي دافه مهربيتكن بهواسن سگل بندا ۲
بشدلاغيه ايت بوجان دان بولا كو منوره اتوران
بغ تنف تيدق بواوبه .

ادا كه بندا ۲ بشدلاغيه ايت سهاج بشوجان
منوره فراتوران بغ تنف؟

بگيتوله ساي سگك . تيدق ، بوكن بگيتو . ادالله
سگل بندا (كائنات) بشدلاغيه دان لاي ۲ درفد
سگل بندا يشاد (بناتم ، قبوه ۲ من ، كابو كايان دان
بانو) سموان بولا كو منوره فراتوران يشتف بگيان
طبيعه سموا جادين تيدق بوله بواوبه ۲ . سَنَ اللهُ
وَلَنْ نَجِدَ لِسُنَّةِ اللهِ تَبْدِيلاً . ارتدن ايتوله فرجلان
دان اتوران الله دان كامو تيدق دافه اتوران الله
ايت بواوبه ۲۸ .

مك بانو يهدليمفر كن كاودارا ايت تا دافتيا د
جاتوه كبومي ، بنه يهدتاتم ايت اكن تومبوه
سلام تيدق دهلاغي اوله سوات هالاغن ، كودا
دان سامثان ايت بناس سام جوگك سفرت بناتم
بشلاين ۲ ، دان سگل نتيجه (بندا ۲ يهتوبيه درفد
سسوات) بغ سروف اتس جان هيتوعن فنجم
ايت تا دافتيا د سبين سروف جوگك مك اينله
قاعده بغ عام جادبه چونتوه اتس سسگل بندا
بشاد (كائنات) .

بو كنهله يهد كئاكن انداغ ۲ ايت دسپني
انداغ ۲ بشدانور اتو دفراوندغ ۲ كن اوله كراجان
تتافي يهد كهدقكن دغن انداغ ۲ ايت ايله انداغ ۲
الهي (انداغ ۲ كتهوانن) بقتله بولا كو منوره
كهدقن قد سگل كائنات بشدلاغيه دان دبومي
مثالن سفرت طبيعه جسم ايت مناريق شتعه جسم

بشلاين مك بانو يهدليمفر كانس ايت تا دافتيا د
جاتوه كبومي دغن كقوانن تاريخ بق عام سام
جوا سفرت سگل اتق بناتم اتو فوهن ۲ ايت
مشيكوه جنس ايبون . تيدقكه توان ليهه تلور
مرفاتي ايت مغلوار كن اتق مرفاتي جوگك ؟ داهن
رهپوتن يهدنوه ايت مغلوار بواه رهپوتن جوگك ؟
دان لاي ۲ بندا سموان ايت منوره انداغ ۲ بغ
دفرسقميكن دغن دليهه دان دندغ مسكيفون
كيت تيدق دافه ميلوق سگل رهسيان .

ادفون بندا بغ جادي بولان دغن طبيعه
انداغ ۲ بغ تنف اين سغكوهن بولا كو سچارا
كبتولن اتو تر كئا يهدتاترچاني اوله فهمان كيت .
2 . ديري دان كاهوان ماسني .

گورو - اف اشكو بواه سبله فنجم لفس
درفد سگوله .

مريد - ساي اكن بومان ۲ دغن كاون ۲
ساي سبلوم باليق كرومه .

گورو - جيك دمكبن ادان فيكران
اشكو ادا كه توليننس ددالم هاتي اشكو يا ايت
(فرمي بومان) ايت درفد انداغ ۲ بغ تنف بغ
بوله مالميشكن اشكو درفد باليق كرومه سفرت
بولا بشير گوليق فد تنقه بغ چورم ؟

مريد - تيدق ، كران بولا بشير كوايق دتمقه
بغ چورم ايت مسني بر گوليق ادفون ساي تيدق
بگيتو كران ساي بوله فرمي بومان ۲ دغن كاون ۲
ساي سينتو دان بوله جوگك ساي باليق تروس
كرومه اتو فرمي كشفه لاي ۲ دمكبن جوگك
كاون ۲ ساي ايت سموان بوله برواوه سفرت ايت .
گورو - كالو بگيتو ادله كادان اشكو ايت

menerbitkan daripada pemandangan ini?

Saya dapat menerbitkan bahawasanya segala benda-benda yang di langit itu berjalan dan berlaku menurut aturan yang tetap tidak berubah.

Adakah benda-benda yang di langit itu shaja yang berjalan menurut peraturan yang tetap?

Begitulah saya sangka. Tidak, bukan begitu. Adalah segala benda yang ada (*kā'inān*) yang di langit dan lain-lain daripada segala benda yang ada (binatang, tumbuh-tumbuhan, kayu-kayan dan batu) semuanya berlaku menurut peraturan yang tetap bagaimana tabiat semula jadinya tidak boleh berubah-ubah. *Sunnata Allāhi wa lan tajida li sunnati Allāhi tabdīlā*. Ertinya itulah perjalanan dan aturan Allah dan kamu tidak dapat aturan Allah itu berubah-ubah.

Maka batu yang dilemparkan ke udara itu tak dapat tiada jatuh ke bumi, benih yang ditanam itu akan tumbuh selama tidak dihalangi oleh suatu halangan, kuda dan seumpamanya itu binasa sama juga seperti binatang yang lain-lain, dan segala natijah (benda-benda yang terbit daripada sesuatu) yang serupa atas jalan hitungan panjang itu tak dapat tiada disebabkan serupa juga maka inilah kaedah yang am jadi contoh atas segala benda yang ada (*kā'inān*).

Bukanlah yang dikatakan undang-undang itu di sini undang-undang yang diatur atau diperundang-undangkan oleh kerajaan tetapi yang dikehendakkan dengan undang-undang itu ialah undang-undang Ilahi (undang-undang ketuhanan) yang telah berlaku menurut kehendaknya pada segala *kā'inān* yang di langit dan di bumi misalnya seperti tabiat jisim itu menarik setengah jisim

yang lain maka batu yang dilempar ke atas itu tak dapat tiada

jatuh ke bumi dengan kekuatan tarik yang am sama jua seperti segala anak binatang atau pohon-pohon itu mengikut jenis ibunya. Tidakkah tuan lihat telur

merpati itu mengeluarkan anak merpati juga? Dahan rambutan yang ditaut itu mengeluarkan buah rambutan juga?

Dan lain-lain benda semuanya itu menurut undang-undang yang dipersaksikan dengan dilihat dan dipandang meskipun kita tidak dapat menyeluk segala rahsiannya.

Adapun benda yang jadi berlain dengan tabiat undang-undang yang tetap ini sesungguhnya berlaku secara kebetulan atau terkena yang tiada tercapai oleh fahaman kita.

2. Diri dan Kemahuan Manusia.

Guru – Apa engkau buat sebelah petang lepas daripada sekolah.

Murid – Saya akan bermain-main dengan kawan-kawan saya sebelum balik ke rumah.

Guru – Jika demikian adanya fikiran engkau adakah terlintas di dalam hati engkau iaitu (pergi bermain) itu daripada undang-undang yang tetap yang boleh memalingkan engkau daripada balik ke rumah seperti bola yang bergolek pada tempat yang curam?

Murid – Tidak, kerana bola yang bergolek di tempat yang curam itu mesti bergolek adapun saya tidak begitu kerana saya boleh pergi bermain-main dengan kawan-kawan saya sebentar dan boleh juga saya balik terus ke rumah atau pergi ke tempat lain demikian juga kawan-kawan saya itu semuanya boleh berbuat seperti itu.

Guru – Kalau begitu adalah keadaan engkau itu

مک کاهوان مأنسی ایت سانو درفد کسن
کقوان جیوادان سانو دلیل درفد دلیل ۲ میدوف .

کیبسان

گورو - ائکو سده مئرعکن یغ ائکو
قرنی برمان ۲ دغن کاون ۳ ائکو ایت دغن
کاهوان ائکو سندیری دان مئکوہن ائکو
تیدق ترفقسا، تیدفکه ائکو حیران اتو فلیق کلو
اکو کتاکن کفد ائکو: مأنسی ایت تیدق بوله
مقریوآ مسوات فرکارا دغن سمات کاهوان سهاج؟
سید - بگمان قول بوله جادی بگیتو؟

بولیہکه مأنسی ایت توندو قول کفد مسوات
سبب یغلان یقدلوار درفد دیرین؟

گورو - تیدق؟ مأنسی ایت تیدق بوله توندو
کفد سوات سبب یغلان لوار درفد دیرین تنافی
دی ترهلوق دباوه کواس عقل دان کاهوان
هاتن . سکیران تیدق بگیتو تنفله ای تیدق بوله
دافه برصنم ۲ دغن کردھیکن یغ فئوه .

مرد - کالو بگیتو اف . معنی قضاء دان قدر
جیک کادان مأنسی ایت بوله بمبلیه سکھندق
هاتی (مخیر) تیدق ترفقسا دباوه کاهوان یغلان
(مسیز) .

الشرکة الوطنیه سرورم -- موار

کیت مقری الشرکة الوطنیه سرورم - موار
ایت سانو درفد شرکة ۲ یثمله ددیریکن دالم
ماس فرغ، مک شرکة ابن دا کو مہری فائده
کفد کاجوان بقسا دان تانہ ابر کران ایلہ یثاکن
میلامتکن کیبون ۲ اورغ ملابو ترجوال کفد
بقسا لابن، شہر ۲ شرکة ماسیہ تربوک لاگی .

برلین دغن سکل بندا (کائنات) یغ مئیکوآ
انداغ ۲ تنف؟

مرد - سبزلہ بگیتو؟

گورو - مئکوہن لینناسن هاتی ائکوایت
سده بقول دان کتا تنف کران باتو یغ بولہ ایت
برکولیق سفرت بندا بولہ یغلان دان فوکو کابو
ایت تو مہوہ سام ماچم فوکو یغلان تنافی تیف ۲
سئورغ درفد جنس مأنسی ایت تیدق سام انتارا
سئورغ دغن یغلان تنفغ روفان دان کچندروغن
هاتن حتی دوا اورغیغ کبر سکلیقون تیدق سام
قد روفی دان فرسدانن .

کتران داتس دمکین ایت کران باتو ایت
ایلہ فرمھونن درفد ببراف بندا ۲ یغ هالوس (ذره)
یغ سرورف سکل ذاتن اتو راموانن، ای تیاد
مقربای کاهوان داتس تباد بروصفہ دغن صفہ
کیبسان ادفون مأنسی ایت بوکنلہ نوئکل بدانن
یغ مقربای ائکوآ ایت دکتاکن مأنسی بھکن
بھد کتاکن مأنسی ایت سوات بندا یغلان
یغترسمیوبی، یا بولہ دیری یغ مقندوئی فراساٹ،
مک اقبیل سوات ائکوآ درفد ائکوآ ۲ توبہ بدان
ایت تراس ساکة مرابله ای کفد ساورہ بدانن .
دان دبالہ یغ مئکوآکن ائکوآ ایت بکرج منورہ
کاهوانن . مک فوبیدان انتارا مأنسی دغن سکل
بعدا (کائنات) یغلان ایت ہواسن مأنسی ایت اد
مقربای کاهوان (ارادہ) یغ مناریق ای برکات
دان مہوآہ فکرجان یثمله مہیکن سئورغ ایت
برکبہن دان ملیا، ادفون بندا ۲ یغلان ایت
سوی درفد مقربای کاهوان، تیدفکھہ ائکو
لہوآ ایت تیدق بولہ بکرج دغن سندیرین
دمکین جوا ایر، افی دانلابن ۲ .

berlain dengan segala benda (*kā'inān*) yang mengikut undang-undang tetap?

Murid – Sebenarnyalah begitu?

Guru – Sungguhnya lintasan hati engkau itu sudah betul dan kena tepat kerana batu yang bulat itu bergolek seperti benda bulat yang lain dan pokok kayu itu tumbuh sama macam pokok yang lain tetapi tiap-tiap seorang daripada jenis manusia itu tidak sama antara seorang dengan yang lain tentang rupanya dan kecenderungan hatinya hatta dua orang yang kembar sekalipun tidak sama pada rupa dan persediaannya.

Keterangan di atas demikian itu kerana batu itu ialah perhimpunan daripada beberapa benda-benda yang halus (*dharrah*) yang serupa segala zatnya atau ramuannya, ia tiada mempunyai kemahuan dan tiada bersifat dengan sifat kebebasan adapun manusia itu bukanlah tunggal badannya yang mempunyai anggota-anggota itu dikatakan manusia bahkan yang dikatakan manusia itu suatu benda yang lain yang tersembunyi, iaitulah diri yang mengandungi perasaan, maka apabila suatu anggota daripada anggota-anggota tubuh badan itu terasa sakit merayaplah ia kepada seluruh badannya. Dan dialah yang menggerakkan anggota-anggota itu bekerja menurut kemahuannya. Maka perbezaan antara manusia dengan segala benda (*kā'inān*) yang lain itu bahawasanya manusia itu ada mempunyai kemahuan (*irādah*) yang menarik ia berkata dan membuat pekerjaan yang telah menyebabkan seseorang itu berkelebihan dan mulia, adapun benda-benda yang lain itu sunyi daripada mempunyai kemahuan, tidakkan engkau lihat wap itu tidak boleh bekerja dengan sendirinya demikian jua air, api dan lain-lain.

Maka kemahuan manusia itu satu daripada kesan kekuatan jiwa dan satu dalil daripada dalil-dalil hidup.

Kebebasan

Guru – Engkau sudah menerangkan yang engkau pergi bermain-main dengan kawan-kawan engkau itu dengan kemahuan engkau sendiri dan sungguhnya engkau tidak terpaksa, tidakkah engkau hairan atau pelik kalau aku katakan kepada engkau: Manusia itu tidak boleh memperbuat sesuatu perkara dengan semata kemahuannya sahaja?

Murid – Bagaimana pula boleh jadi begitu?

Bolehkah manusia itu tunduk pula kepada sesuatu sebab yang lain yang di luar daripada dirinya?

Guru – Tidak! Manusia itu tidak boleh tunduk kepada suatu sebab yang lain luar daripada dirinya tetapi dia tertakluk di bawah kuasa akal dan kemahuan hatinya. Sekiranya tidak begitu tetaplah ia tidak boleh dapat bersenang-senang dengan kemerdekaannya yang penuh.

Murid – Kalau begitu apa makna qada dan qadar jika keadaan manusia itu boleh memilih sekehendak hati (*mukhayyar*) tidak terpaksa di bawah kemahuan yang lain (*musayyar*). (Bersambung)

Al-Sharikah al-Waṭaniyyah Serom – Muar

Kita mengerti *al-Sharikah al-Waṭaniyyah* Serom – Muar itu satu daripada syarikat-syarikat yang telah didirikan dalam masa perang, maka syarikat ini diakui memberi faedah kepada kemajuan bangsa dan tanah air kerana ialah yang akan menyelamatkan kebun-kebun orang Melayu terjual kepada bangsa lain, syer-syer syarikat masih terbuka lagi. v

چترا فنديق

== * توفى دان هريو * ==

شيكور توفى سدغ ملومقة دري ساتو داهن
 كسوات داهن تيبا ۲ ترجاتوه دهدافن شيكور
 هريو لالو دتسكنن اوله هريو دغن تاغن سري
 بروكات: سكارغ اكو اكن ماكن كامو ملينسكن
 جيك كامو بروخير كشد اكو يا بت مشاف كامو
 شيكور بنانغ بغ كچيل دان لمه تتافى سنتياس
 ددالم كسوكان فد حال اكو بگني هيبة دان
 فر كاس هك سوما بنانغ تاكوة كفا اكو تتافى
 اكو تباد مندافة كسوكان دالم كهيدون؟ جواب
 توفى لسكن اكو دهولو شفاي اكو خير كن كفا
 كامو اوله هريو دلنسكنن مك توفى ايتون
 بروكات هي هريو؟ تيدقكه كامو مئرفي اكو
 شيكور بنانغ يشباد سكالى ۲ برواة خيانه كفا
 صياف جواون ملينسكن اكو مماكن بواه ۲هن جوا
 دان تيدور دغن چندرا دان امان اكن تافى كامو
 سنتياس مهبيا كن كهيدون سنورغ يشباد بروسا
 يا بت كامو بونه دان كامو ماكن اكندي، برتمبه
 لائي اغن ۲ كامو ملاعبه تيشكن، درايت تيدقله
 حيران اقبيل كامو منداتسكن كسوساهن دان ميواة
 ظالم كفا حسام مخلوق ننتوله كاموفون اكن مندافة
 كسوساهن جوا بگيان بهتله كامو كتهوي
 دمكينه بارغصياف بغ ميواة ظالم دان انپاي
 اكن مندافة كسوساهن جوا ادان

== * فرمتان سنورغ بوت * ==

سنورغ بوت فنت صدقه بشا هندو ترلالو
 طاعة برواة عبادات كفا برهالان. فد سوات
 هاري سنورغ برهان فجاك برهالا ايت بروكات
 كفتان: اكو تله مفي ديوا ۲۰. كياغن اكن ميري
 كفا كامو ساتو فبرين سهاج. سام اد فنداغن،
 هرت بندها، فنسج عمر، استري دان اتق چجو
 جيجية. مك سي بوت ايتون ترلالو سوكان دان
 برويكر افكه صوت فرمتان بعامه مستحق
 دمتان. متله ايت ايتون مشوچفن ترما كاسيه
 كفا برهان دان ديوا ۲ ايت لالو بروكات: فرمتان
 ساي ساتو سهاج يا بت دافة (سندغ) جيجية باكي
 جيجية ساي دم ددالم رومه انه تيشكه، مينوم
 سوسو ددالم جاون امس، مماكن ناسي دالم فيسكن
 امس. مك فرمتان ايت مشوچتون ساتو سهاج تتافى
 برمهاله سوما سكالى يا بت فنداغن، فنسج عمر،
 بارق اتق چجو جيجية دان هرت بندها.
 دمكينه اورغيم چرديق ايت مدبكية
 فرچكافى تتافى لواس نجوانن.

== * گملا حكمة * ==

16. افكل كامو منظام اورغيم دباوه نسچاي
 تباداله كامو ترامان (ترلسن) درفد سقسا اورغ
 داس كامو.
17. كياغ ايت مشور كن كچرديقن.
18. فرمولان ماره ايت گيلادان اخرن بيسل.

Cerita Pendek

Permintaan Seorang Buta

Seorang buta peminta sedekah bangsa Hindu terlalu taat berbuat ibadat kepada berhalanya. Pada suatu hari seorang Brahman penjaga berhalanya itu berkata kepadanya: Aku telah mimpi dewa-dewa kayangan akan memberi kepada kamu satu pemberian sahaja. Sama ada pandangan, harta benda, panjang umur, isteri dan anak cucu-cicit. Maka si buta itu pun terlalu sukanya dan berfikir apakah suatu permintaan yang amat mustahak dimintanya. Setelah itu ia pun mengucapkan terima kasih kepada Brahman dan dewa-dewa itu lalu berkata: Permintaan saya satu sahaja iaitu dapat ((memandang)) cicit bagi cicit saya diam di dalam rumah enam tingkat, meminum susu di dalam cawan emas, memakan nasi dalam pinggan emas. Maka permintaan itu sungguhpun satu sahaja tetapi bermaknalah semua sekali iaitu pandangan, panjang umur, banyak anak cucu-cicit dan harta benda.

Demikianlah orang yang cerdik itu sedikit percakapan tetapi luas tujuannya.

Gemala hikmat

16. Apakala kamu menzalim orang yang di bawah nescaya tiadalah kamu teraman (terlepas) daripada seksa orang di atas kamu.

17. Kenyang itu menguburkan kecerdikan.

18. Permulaan marah itu gila dan akhirnya menyesal.

Tupai dan Harimau

Seekor tupai sedang melompat dari satu dahan ke suatu dahan tiba-tiba terjatuh di hadapan seekor harimau lalu ditekankan oleh harimau dengan tangannya seraya berkata: Sekarang aku akan makan kamu melainkan jika kamu berkhabar kepada aku iaitu mengapa kamu seekor binatang yang kecil dan lemah tetapi sentiasa di dalam kesukaan padahal aku begini hebat dan perkasa hingga semua binatang takut kepada aku, tetapi aku tiada mendapat kesukaan dalam kehidupan? Jawab tupai lepaskan aku dahulu supaya aku khabarkan kepada kamu. Oleh harimau dilepaskannya maka tupai itu pun berkata hai harimau! Tidakkah kamu mengerti aku seekor binatang yang tiada sekali-kali berbuat khianat kepada sesiapa jua pun melainkan aku memakan buah-buahan jua dan tidur dengan cendera dan aman. Akan tetapi kamu sentiasa membahayakan kehidupan seseorang yang tiada berdosa iaitu kamu bunuh dan kamu makan akan dia, bertambah lagi angan-angan kamu melangit tingginya, dari itu tidaklah hairan apabila kamu mendatangkan kesusahan dan membuat zalim kepada sesama makhluk tentulah kamu pun akan mendapat kesusahan jua bagaimana yang telah kamu ketahui.

Demikianlah barang siapa yang membuat zalim dan aniaya akan mendapat kesusahan jua adanya.

رمضان 1365

* مجله فرایداران *

اوكسة 1946

جموان سلامتة

* فہلاون دغن فدغن *

فد نوکل 1000 ہاری سبت 7 جولي 1946
این تله دادا کن سوات جموان نامی یو بانی اوله
گورو ۲ دایره فونتیان دسکوله بندر، دحاضری
اوله یفعلیا اعکو نکاوی دایره، فقلولا سکوله ۲
اکام جوهر، فکاوی ۲ کراجان دان لبه کورخ
150 اورغ گورو ملايو دان اکام لاکي ۲ دان
فرمقوان کران مبري اوچف سلامتة کفد تواجاج
عبدالرحمن بن يحي گورو فاسوتکن تھکی فونتیان
بوسارا فد اول بولن این کدین درفد بوجوتي
سلام دوا بولن.

اوچف سلامتة تله دبري اوله اعکو فکاوی
دایره، فقلولا سکوله ۲ اکام دان گورو ۲ مجلس
ایت بوسوراي لبه کورخ فوکل 3000 ففغ کدین
درفد دعا سلامتة دواج اوله تواف امام مسجد
جامع کراجان.

کیت مفرقي تواجاج عبدالرحمن این تله
بکرج دغن کراجان لبه کورخ 37 تاهن . طاعة
سبیا دان راجین دان ساعا دکاسیهي اوله اورغ ۲
یهدباوهن دان ساعا بعبادات کفد الله دان سوک
بکرج کران فایده عام باکي قوم بقسا دان تانه
ایرن . فیهق فرایداران بوسام ۲ مھوجفکن سلامتة
کفد تواجاج عبدالرحمن دممدھان بوفنجاعن
زمانن دالم طاعة کفد الله .

فد زمان فریکالا اد سئورغ فہلاون یفئله
مشهور مھالکن بیراف بابق موسن دغن سبیلہ
فدغ، مک ایفون بوجیتا ۳ ہندق منولیس اکن خال
کیرانین دان کشورائین ایت ددالم سبواہ بو کو
فراپاشان (ریکورڈ) سفای دکتھوي اوله انق
چچو دان اورغ ۲ یهدبلا کفن . مک ایفون فرگیلہ
کسبواہ کدی سئورغ فئدیت ہندق بمبلی سباتغ
قلم . کتان . بوي اکو سباتغ قلم! کران اکو ہندق
منولیس حال احوال کیرانین دان کشورائیکو
سفای دواج اوله اورغیغ کدین درفد اکو، دان
حیرانلہ مریکشیت بمباجن . مک اوله فئدیت دچا بوتن
بولو اعسا لالو داوینچو کفن کفد فہلاون ایت سمبیل
برکات فونئله دغن فدغ تواف یغ مشهور ایت
سفای دافا تواف منولیس اف یغ تواف کھندککي .
مک فہلاون ایفون منچوب بیراف کالی ہندق
مربینچو بولو اعسا ایت تبادجوا دافا هفکروسق
تیاد بولہ دفا کي لالو، فد اخرن ایفون مھا کو
کتان: مھکفون فدغ این تله مھالکن بیراف
موسه یغ فرکاس نتافی ای تیاد بولہ مربینچو
سباتغ قلم . درسنجق ایت تبادالہ ای برمکہ ۲ لاکي
کران تله دکتموین قلم ایت لبه فوفا درفد فدغ .
دکینلہ اورغیغ برمکہ ۲ دغن فربواتن ایت
فد سوات ماس ای اکن مندافا مالو .

20 . اقبیل کامو ہندق منجادیے کتوا

یهدطاعی ہندقلہ کامو سورہ سنورغ اکن بارغیغ
تردای ای مېواتن .

* کمالا حکمتہ *

19 . اقبیل برینتہ دوا اورغ فنجوري نسچاي

توبتالہ بندا ۲ یهدچوري .

 Pahlawan Dengan Pedangnya

Pada zaman purbakala ada seorang pahlawan yang telah masyhur mengalahkan beberapa banyak musuhnya dengan sebilah pedang, maka ia pun bercita-cita hendak menulis akan hal keberanian dan kemasyhurannya itu di dalam sebuah buku peringatan (*record*) supaya diketahui oleh anak cucu dan orang-orang yang di belakangnya. Maka ia pun pergilah ke sebuah kedai seorang pendeta hendak membeli sebatang kalam. Katanya: Beri aku sebatang kalam! Kerana aku hendak menulis hal ehwal keberanian dan kemasyhuranku supaya dibaca oleh orang yang kemudian daripada aku, dan hairanlah mereka itu membacanya. Maka oleh pendeta dicabutnya bulu angsa lalu diunjukkannya kepada pahlawan itu sambil berkata potonglah dengan pedang tuan yang masyhur itu supaya dapat tuan menulis apa yang tuan kehendaki. Maka pahlawan itu pun mencuba beberapa kali hendak merencong bulu angsa itu tiada jua dapat hingga rosak tiada boleh dipakai lalu, pada akhirnya ia pun mengaku katanya: Sungguhpun pedang ini telah mengalahkan beberapa musuh yang perkasa tetapi ia tiada boleh merencong sebatang kalam. Dari semenjak itu tiadalah ia bermegah-megah lagi kerana telah diketahuinya kalam itu lebih kuat daripada pedang.

Demikianlah orang yang bermegah-megah dengan perbuatannya itu pada suatu masa ia akan mendapat malu.

 Gemala Hikmat

19. Apabila berbantah dua orang pencuri nescaya ternyatalah benda-benda yang dicuri.

Jamuan Selamat

Pada pukul 1.00 hari Sabtu 7 Julai 1946

ini telah diadakan suatu jamuan nasi beriyani oleh guru-guru daerah Pontian di sekolah bandar, dihadiri oleh Yang Mulia Engku Pegawai Daerah, pengelola sekolah-sekolah agama Johor, pegawai-pegawai kerajaan dan lebih kurang 150 orang guru Melayu dan agama laki-laki dan perempuan kerana memberi ucapan selamat kepada Tuan Haji Abdul Rahman bin Yahya guru pasukan tinggi Pontian bersara pada awal bulan ini kemudian daripada bercuti selama dua bulan.

Ucapan selamat telah diberi oleh Engku Pegawai Daerah, pengelola sekolah-sekolah agama dan guru-guru. Majlis itu bersurai lebih kurang pukul 3.00 petang kemudian daripada doa selamat dibaca oleh tuan imam Masjid Jamik kerajaan.

Kita mengerti Tuan Haji Abdul Rahman ini telah bekerja dengan kerajaan lebih kurang 37 tahun. Taat setia dan rajin dan sangat dikasihi oleh orang-orang yang di bawahnya dan sangat beribadat kepada Allah dan suka bekerja kerana faedah am bagi kaum bangsa dan tanah airnya. Pihak Peredaran bersama-sama mengucapkan selamat kepada Tuan Haji Abdul Rahman mudah-mudahan berpanjangan zamannya dalam taat kepada Allah.

20. Apabila kamu hendak menjadi ketua yang ditaati hendaklah kamu suruh seseorang akan barang yang terdaya ia membuatnya.

سروان مجلہ فرایدران

(اولہ محمد صالح علوی، جوہر بہارو)

- فراوہاں ماس تلہ برایدرد
 فائوتلہ کیت سکلین سدر
 جاعنلہ لائی لیکسا بوسندر
 باغونلہ بکرج سہراف قدر
 تیدق برکون برتقیق بوسورق
 جکلو ہیدوف ماسیہ بوسہرق
 جاعن دیم مستیلہ برگرک
 بکرجسام جاعن برجارق
 مجلہ فرایدران سدی بونام
 سیون سکلکی منزیارہ منجلیا
 مہاجق بوسانو بکرجسام
 مینتو نفقین دغن مندرما
 دسینیلہ تمقن کیت برچشکرک
 بنتو مینتو دغن مقسام
 فاندغن باقی تیدق فرچوما
 مدمدماہن ہیدوفن لام
 ساریلہ کیت بونفین ناغن
 لاکئی ۲ فرمشوان بوسانو اغن ۲
 بوسانو موافقہ برقیچہ جاعن
 ککل ستیا دھارف برفنجاعن
 یاوا مجلہ واغ دان ہرت
 دھارفکن بنتو ملایو جلالت
 بواہ فیکران دمنٹالہ سرت
 بوسانو فادو ایتولہ سنجات
- باغونلہ بکرج رافتکن سنیا
 بوسانو فادو ہیدوف ملیا
 لاکئی فرمشوان مودا بلیا
 اساس فرایدران کلکی برجای
 اینلہ کتیک اینلہ ماس
 جاعن متقی ایسوء لوسا
 تنجو قکن کبولہن ایتولہ جاس
 داقتلہ فرایدران منزیاہی ہسا
 جاعن فایہ درنتون دان فقسا
 تنجو قکن راجین ہافوسکن کلیسا
 ہیدوف مردھیک تیدق رینسا
 تون منولغ ستیف ماس
 فرایدران بوسرو کسینی سان
 منزیاہی ہسان دارا ترون
 دتلوق تنجوغ ولوفون دمان
 سہمر ہیدوف سلوم فان
 کردھیکان وطن مستیلہ دینا
 جاعن دراجو قکن تیدق سمنا
 کلکی کچیوا ہیدوف مران
 ہیدوف ہشدمکین تیدق بومعنی
 بنتولہ ہسا جاعنلہ لینا
 جاعن دفیکر تا کنا مینا
 ہیدوف ملایو سبایک ۲ مینا
 سکل منفعہ بہارولہ سمشرن

Seruan Majalah Peredaran

(Oleh Muhammad Saleh Alwi, Johor Baharu)

Perubahan masa telah beredar	Bangunlah bekerja rapatkan setia
Patutlah kita sekalian sadar	Bersatu padu hidup mulia
Janganlah lagi leka bersandar	Lelaki perempuan muda belia
Bangunlah bekerja seberapa kadar.	Asas Peredaran kelak berjaya.
Tidak berguna bertempik bersorak	Inilah ketika inilah masa
Jikalau hidup masih berserak	Jangan menanti esok lusa
Jangan diam mestilah bergerak	Tunjukkan kebolehan itulah jasa
Bekerjasama jangan berjarak.	Dapatlah Peredaran menziah ¹ bangsa.
Majalah Peredaran sedia bernama	Jangan payah diruntun dan paksa
Sebulan sekali menziarah menjelma	Tunjukkan rajin hapuskan kelisa ²
Mengajak bersatu bekerjasama	Hidup merdeka tidak rinasa ³
Membantu nafkahnya dengan menderma.	Tuhan menolong setiap masa.
Di sinilah tempatnya kita bercengkerama	Peredaran berseru ke sini sana
Bantu-membantu dengan saksama	Menziarahi bangsanya dara teruna
Faedahnya banyak tidak percuma	Di telukanjung walaupun di mana
Mudah-mudahan hidupnya lama.	Seumur hidup sebelum fana.
Marilah kita berpimpin tangan	Kemerdekaan watan mestilah dibina
Laki-laki perempuan bersatu angan-angan	Jangan dirajukkan tidak semena
Bersatu muafakat berpecah jangan	Kelak kecewa hidup merana
Kekal setia diharap berpanjangan.	Hidup yang demikian tidak bermakna.
Nyawa majalah wang dan harta	Bantulah bangsa janganlah lena
Diharapkan bantu Melayu jelata	Jangan difikir tak kena-mengena
Buah fikiran dimintalah serta	Hidup Melayu sebaik-baik sempena
Bersatu padu itulah senjata.	Segala manfaat baharulah sempurna.

¹ Perkataan sebenar ialah menziarahi

² Perkataan sebenar ialah gelisah

³ Perkataan sebenar ialah binasa

کتاوا سديکيه

(اوله محز يا)

دسواه سکوله ماس جشون سبکيان عادتون
گورو مندفتوکن نام مرید ۲ سلوم وقت بلاجره
اوله سبب اتوران بهارو مرید بهارو، دان ۱۰ کو ایت
بهارو فول، ترفسا مندفتوکن ایت دغن دفهگیل
نام مرید ستورخ ۲ مشیکوه اکن گیلهدانن.

ستورخ مرید بر نام عبدالکریم اد دالم کلسه
نانه پوتالو ۲ دفهگیل گورو: کاریموسم، کاریموسم
تتافی ای نیاد میاهوه گورو پوتان کشف مرید
یغلاینه عبدالکریم تبادا که؟ مرید ۲ کات، اد
اه کو ایت دی سمیل مننجوکن کشف عبدالکریم
اه گو دغن مبلیا فکن مات منان عبدالکریم
اف اوق نکفکه؟ شاه اوق نیاد میاهوه
پوکالی ۲ سای فگیل نامو؟ دغن برانی عبدالکریم
یاغون منجواب: بکیمان سابه هندق میاهوه اه کو؟
اه کو فگیل سای «کاریموسم» سای فیکر اه کو
هندق ممبلی کاری داگیتم موسم دغن جینا جوال
پو بر ایت، انبیل ددغر اوله اه کو ایفون ترسغیه
دغن مالون.

کملا حکمه

- 21 جک کادان بکرج ایت مواجیکن هندقله
پوسمکه ۲ نسچای نیاد بکرج ایت مواجیکن بناس
22 بواه حیرانکن دیری ایت کمرکان
23 اورغیمه جاهیل ایت سترو دیرین مک
بتاف ای هندق منجادی صحابه اورغلابن.

سنگ دان سوسه بوسام مراس
پو کنن ستورخ منجوغ سقا

هندقله بوجانک سلوم ترفسا
پوسانو فادو لا کوکن سنتیاس

پوسام میمول بیان داعکه
پوجاله کرج جاوه دان دکه

بهاروله دغاکن پوسانو فاکه
سکل فکر جان دافله بروهه

ولو بکیمان فون مستی پوسانو
پوتولم ۲ عت برننتو ۲

دیاله اساس منجیککن موتو
فیکران فون لافغ تیدقله بونتو

جیک پوسانو دافله کسناغن
کرج یهبره منجادی ریغن

حسد دغکی سکالی ۲ جاغن
ان شاء الله بوجای سکل اغن ۲

پاوا فرایدردان دناغن کیت
بأیت بنتوان رعیه جلالت

کای مسکین دهار فکن بسرت
ملیا دان هینا طرفن رات

فرایدردان بوسرو پارینغ سوارا
هارف فرتولغن ترون دان دارا

فرایدردان منجیوسم دکه دان دورا
کر بیان بقسا کو فتردی دان فترا

هشک این شمیر دتمکن
سلام دان دعا کامی ایریفکن

اف یسهاله تولغ معافکن
صفا خلاف تا بوله دسه کلکن

Senang dan susah bersama merasa

Bukannya seorang menanggung seksa
 Hendaklah berjaga sebelum terpaksa
 Bersatu padu lakukan sentiasa.
 Bersama memikul bebanan diangkat
 Berjayalah kerja jauh dan dekat
 Baharulah dinamakan bersatu pakat
 Segala pekerjaan dapatlah berkat.
 Walau bagaimanapun mesti bersatu
 Bertolong-tolongan berbantu-bantu
 Dialah asas meninggikan mutu
 Fikiran pun lapang tidaklah buntu.
 Jika bersatu dapatlah kesenangan
 Kerja yang berat menjadi ringan
 Hasad dengki sekali-kali jangan
In shā-Allāh berjaya segala angan-angan.
 Nyawa Peredaran di tangan kita
 Iaitu bantuan rakyat jelata
 Kaya miskin diharapkan beserta
 Mulia dan hina tarafnya rata.
 Peredaran berseru nyaring suara
 Harap pertolongan teruna dan dara
 Peredaran mengunjung dekat dan dura
 Ke ribaan bangsaku puteri dan putera.
 Hingga ini syair ditamatkan
 Salam dan doa kami iringkan
 Apa yang salah tolong maafkan
 Sifat khilaf tak boleh disangkalkan.

Ketawa Sedikit

(Oleh Mahziya)

Di sebuah sekolah masa Jepun sebagaimana adatnya
 guru-guru mendaftarkan nama murid-murid sebelum waktu belajar,
 oleh sebab aturan baharu murid-murid baharu, dan En. Gu itu
 baharu pula, terpaksa mendaftarkan itu dengan dipanggil
 nama murid seorang-seorang mengikut akan gilirannya.
 Seorang murid bernama Abdul Karim, ada dalam kelasnya,
 namanya bertalu-talu dipanggil guru: Karimusang, Karimusang,
 tetapi ia tiada menyahut. Guru bertanya kepada murid-murid
 yang lain, Abdul Karim tiadakah? Murid-murid kata, ada
 En. Gu. Itu dia sambil menunjukkan kepada Abdul Karim.
 En. Gu dengan membelakangkan mata menanya Abdul Karim
 apa awak pekakkah? Mengapa awak tiada menyahut
 berkali-kali saya panggil namamu? Dengan berani Abdul Karim
 bangun menjawab: Bagaimana saya hendak menyahut En Gu!
 En. Gu panggil saya ((Karimusang)) saya fikir En. Gu
 hendak membeli kari daging musang dengan Cina jual
 bubur itu, apabila didengar oleh En. Gu ia pun tersengih
 dengan malunya.

Gemala Hikmat

21. Jika keadaan bekerja itu mewajibkan hendaklah
 bersungguh-sungguh nescaya tiada bekerja itu mewajibkan binasa.
 22. Buah hairankan diri itu kemurkaan.
 23. Orang yang jahil itu seteru dirinya maka
 betapa ia hendak menjadi sahabat orang lain.

ف 101-45
ق 146-46

جہان اکام جوہر
اسکبہ

چاہو نہی کہتاں وقت ۲ پتلا دصحت اولہ جہان اکام باکی کر جان جوہر تو کونان باکی رمضان 1365 بر مکان دفعی 1946 نامہ مسیحی جدول این دمولای جہن فوکل 30 12 زوال وسطی مشہورہ جم ملایا انوران ہندک عبتو لکن جم دریس نام قد سوات ثقہ نام سام تیشگی دانہ د کورس دانس ثقہ ایت دری فہقی اوزار فہقی سہنگ فہقی سلاتن دفن سوات کورس نام معانی ثقہ بو دری فہقی ایت دان فہقی کورسین اوزار ابو سلاتن ایت مشہورہ قدر فہقی ایت مک اقبال تو کلبچید نام فہقی ایت کسبہ تیسور کورس پتہ سبزوہ ایلوہ وقت ظہر دان دینو لکن جاروم جم بوسام دفن جم ظہر دالم جدول این وقت ۲ دالم جدول این باکی جوہر ہزارو کورت تیشگی دان برسویچ دان مندقلہ دقید 5 مینیہ پانزہ ثبہ دانس سگامہ دان ۷ مینیہ فو تیان دان کراخ * اقبال تہ دمولای عکلم فواس مک بولہہ دنویس سندیری دالم رواقی بولن اسلام ایت بلالقی ہارن دری اول عسک اکھنن یا ایت مندقلہ دناروہ غیر ساتو ہاری گولا عکلم فواس دعا بیغ شہور کتیک ساسی بولوک (اللهم لك صحت وعلى رزقك الطهرت و لك ایت و عیاك تو كلت و رحمتك رحوت و ایاك تبت ذہب الطاء و ایتات العروق و بنت الاجر ان شاء الله تعالی یا واسع الغفرل انقولی) اہ ملخصا ارشاد العباد

زکاة فطرہ بقدر ما یسکر اولہ شرح انس سنو ریح اسلام جوہر دالم مذہب شافعی سکتہ بیغ ابتدای درقد جنین برس پدما کنن دفن بقا بن جوہر 3 کافی 12 تاہل
2 - بر کتان فطرہ دفن داغ نقیب الزکاة اکی منتو کن کاف ہر کات دالم سوات فیز نامو پیا کن دکرا ککن باکی فو تیان راہی

تربیت سہاری		صبح ملایا		اساتک 1		شاہ ملایا		نہرب ملایا		صہر ملایا		ظہر ملایا		نام ہجری	نام ہجری	نام ہجری	نام ہجری
جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	جم ملایا	نام ہجری	نام ہجری	نام ہجری	نام ہجری
ع	۱	ع	۱	ع	۲	ع	۱	ع	۲	ع	۱	ع	۲	۸	۱	۸	۱
6	37	5	15	5	03	8	00	6	49	4	06	12	42	احد	رمضان	*	جولای
"	"	"	17	"	05	7	59	"	"	"	04	"	"	"	"	"	۱
"	"	"	"	"	"	"	58	"	"	"	03	"	"	"	"	"	6
"	"	"	"	"	"	"	57	"	"	"	02	"	"	"	"	"	11
"	36	"	"	"	"	"	55	"	48	"	02	"	"	"	"	"	16
"	35	"	"	"	04	"	55	"	47	3	59	"	"	"	"	"	21
"	34	"	"	"	"	"	53	"	46	"	56	"	"	"	"	"	26
"	33	"	"	"	03	"	52	"	44	"	52	"	"	"	"	"	26

Imsakiyah

Jabatan Agama Johor

Cabutan ketetapan waktu-waktu yang telah ditetapkan oleh Jabatan Agama bagi kerajaan Johor. Perguman bagi Ramadan 1365 bersamaan dengan 1966 tahun Masihi. Jadual ini dimula jamnya pukul 12.30 *zawal* *wasal* mengikut jam Malaya. Awuran hendak membentulkan jam. Didirikan satu pancung yang luas pada suatu tempat yang sama tinggi dan digores di atas tempat itu dari pihak utara pancung sehingga pihak selatannya dengan suatu gores yang lurus yang mengena tempat berdiri pancung itu. Dan panjang goresan utara atau selatan itu mengikut kadar pancung itu, maka apabila tergelincir buayan pancung itu ke sebelah timur gores yang tersebut itulah waktu Zohor dan dibentulkan jarum jam bersama dengan jam waktu Zohor dalam jadual ini. Waktu-waktu dalam jadual ini bagi Johor Baharu, Kota Tinggi dan Mersing, dan hendaklah ditambah 5 minit Muar, 4 minit Batu Pahat dan Segamat dan 2 minit Pontian dan Klang. Apabila telah dimula memegang puasa maka bolehlah ditulis sendiri dalam ruangan bulan Islam itu bilangan hari-hari dari awal hingga akhirnya iaitu hendaklah ditaruh nombor satu hari memula memegang puasa. Doa yang menyusur ketika selesai berpuasa (*Allahumma laka summa wa tairi rajika qifra wa baka amana wa talyka amakalahu wa rajamaka rajawtu wa layka tabu dhalaha al-samā' u wa dhallat al-urduq wa hubu al-qira in shā'a Allahu la ilāha yā wācī 'a al-jahī (ghfir) ināha mukhlisā ihād al-ihād.*

- Zakat ftrah yang diwajibkan oleh syarak atas seseorang Islam Johor dalam mazhab Shafi'i kesugamang bighadadi daripada jenis becus yang dimakannya dengan timbangan Johor 3 kali 12 tahl.
2. Berkemauan berftrah dengan wang, *maghb al-zakāt* akan menentukan ketiak harganya dalam suatu perbentuhan yang akan dikemukakan bagi pengetahuan ramai.

Nama bulan <i>Shamsiyah</i>	Bilangan hari	Nama bulan Hijrah	Bilangan hari															
			Zohor		Asar		Maghrib		Isyak		Imsak		Subuh		Terbit Matahari			
			Jam Malaya	M	Jam Malaya	M	Jam Malaya	M	Jam Malaya	M	Jam Malaya	M	Jam Malaya	M	Jam Malaya	M		
Julai	8	Ahad	Ramadhān	42	12	06	4	49	6	00	8	03	5	15	5	37	6	
Agust	1	Khamis	"	"	"	04	"	"	"	59	7	05	"	17	"	"	"	
	6	Selasa	"	"	"	03	"	"	"	58	"	"	"	"	"	"	"	
	11	Ahad	"	"	"	02	"	48	"	57	"	"	"	"	"	36	"	
	16	Jumaat	"	"	"	02	"	59	3	47	"	04	"	16	"	35	"	
	21	Rabu	"	"	"	39	"	56	"	46	"	53	"	"	"	34	"	
	26	Isnin	"	"	"	38	"	52	"	44	"	52	"	03	"	15	"	33

د فو س ما ل م ۱۳۶۵

فمبر يتاهو

جياتن اكام جوهر

كتنافن ممكث اول فواس رمضان تاهن ۱۳۶۵

هوا دبريتاهو كنفد سكالين اورغ اسلام اداله اول ممكث فواس
رمضان تاهن ۱۳۶۵ (تاهن اين) نله ثابت دسيبي فم . قاضي بسر جوهر
فد مالم ثلاث 30 جولي 1946 جيڪ اد تيدق رو به اول بولن رمضان
فد مالم اثنين 28 جولي 1946 .

دغن فرنته

داتو حاج عبدالله بن عبدالرحمن

يقدر نوا جياتن اكام جوهر

فجابه اكام جوهر بهارو

21 شعبان 1365

دريتكن اوله احمد بن يعقوب كران كنفولن گورو ۳ اكام جوهر دان دا برهن دان دجيتن اوله مطبعه الاحديه سيفانورا .

Pemberitahu

Jabatan Agama Johor

Ketetapan Memegang Awal Puasa Ramaḍān Tahun 1365.

Bahawa diberitahu kepada sekalian orang Islam adalah awal memegang puasa Ramaḍān tahun 1365 (tahun ini) telah sabit di sisi PM. Kadi besar Johor pada malam Selasa 30 Julai 1946 jika ada tidak *ru'yah* awal bulan Ramaḍān pada malam Isnin 28 Julai 1946.

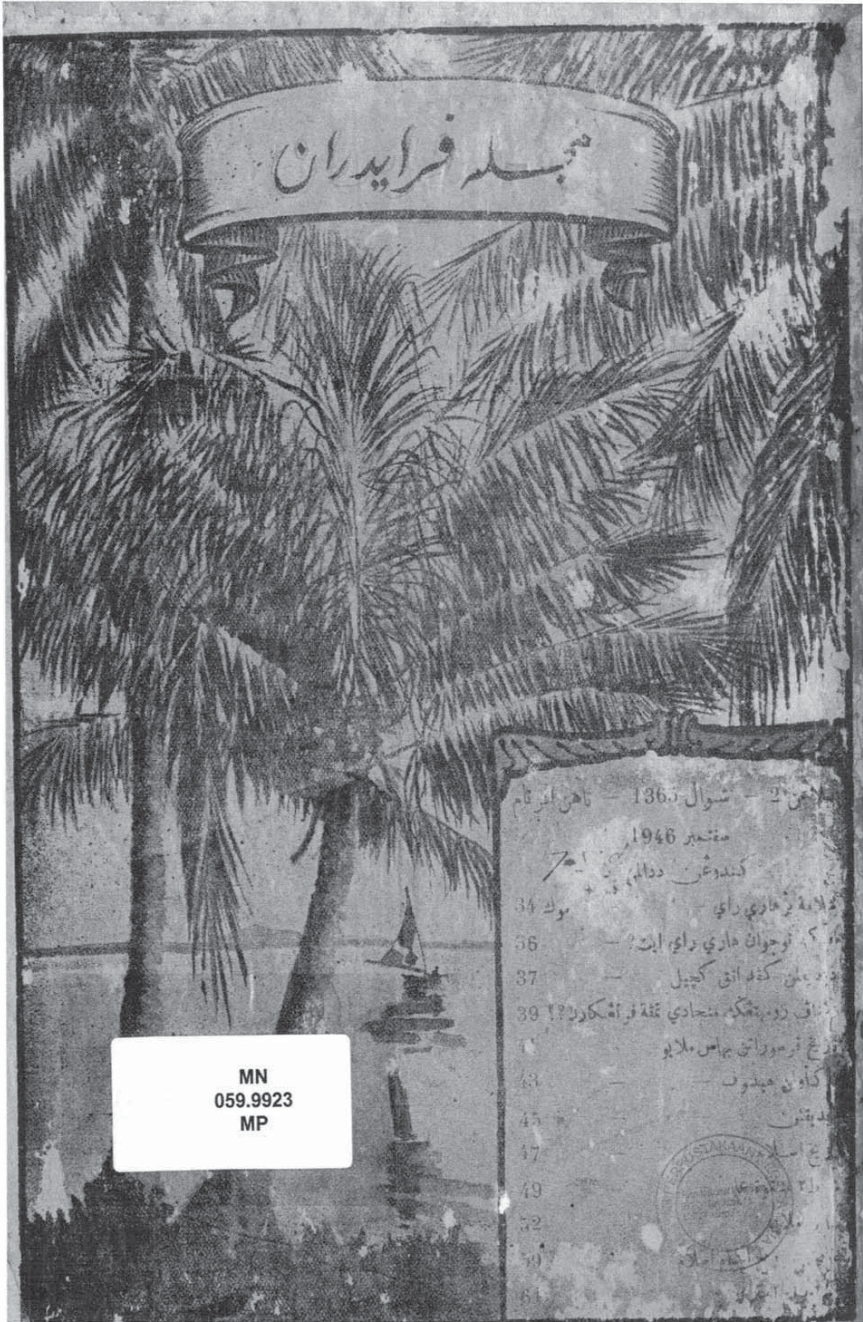
Dengan perintah

Dato' Haji Abdullah bin Abdul Rahman

Yang Dipertua Jabatan Agama Johor

Pejabat Agama Johor Baharu

21 Sha'abān 1365

MN
059.9923
MP

- 34 - ناهن لوت تام
- 35 - سنوال 1367
- 36 - ستمبر 1946
- 37 - كندوغن ددالم
- 38 - نولامه فر هاري راي
- 39 - نوجوان هاري راي ايت
- 40 - نوجوان كلفه اتى كچيل
- 41 - نفاق زور و هكاه منجادي فنة فو اة كارولا
- 42 - نونج فر موراتي براس ملايو
- 43 - كاهن هينوف
- 44 -
- 45 -
- 46 -
- 47 -
- 48 -
- 49 -
- 50 -
- 51 -

Majalah Peredaran

Bilangan 2 – Shawwal 1365 – Tahun pertama

September 1946

Kandungannya di dalamnya:-

Selamat berhari raya	Muka 34
Apakah tujuan Hari Raya itu?	Muka 36
Didikan kepada anak kecil	Muka 37
Kenapa rumahtangga menjadi tempat pertenggaran?!	Muka 39
Tarikh Persuratan Bahasa Melayu	Muka 41
Pergaulan Hidup	Muka 43
Didikan	Muka 45
<i>Tārīkh al-Islām</i>	Muka 47
Syarat-syarat menuntut ilmu	Muka 49
Bahasa Melayu	Muka 52
Ilmu itu roh agama Islam	Muka 59
Peredaran masa	Muka 64

MN
059.9923
MP

مجله فرايدران

مجله اين در تريبينگن سبولن سگلي قد تيف ۲ اول بولن اسلامي

يا بت مقنودغي فغتموان اگام، تاريخ، كهصيحان

فرگاولن، بهاس ملايو، تدبير روم، هفت

دانلابن ۰۲

فصیحة — يغير حرمة داؤو عبدالله بن عبدالرحمن

فترية — كغولن كورو ۲ اگام جوهر دان دا برهن

سبدغ فغارغ — اه احمد بن يعقوب الجوهري (كتوا)

» — اه محمد صالح بن عوي

» — الأستاذ توان حاج خالد ابوب الازهري

» — توان حاج عبدالغني بن حاج يحي

» — سيد محمد بن عيدير وس العطاس

» — لفتنن كرايل موسى بن يوسف

» — انجي صفيه بنت صليان

» — انجي فاطمه بنت محمد

سگلي سورة يغير كنآن دغن فركارا بتغ هندق دسبار كور كدالم مجله
اين هندقله دغلا تگن كقد فغارغن كهروف فجابة فلاجران اگام جوهر،
دان سگلي سورة ۲ يغير كنآن دغن لفكان، اعلان ۲، وكيل هندقله دغلا تگن
كقد « فترية مجله فرايدران » كهروف فغوللا سگوللا ۲ اگام، دفجابة
فلاجران جوهر

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA	
Tarikh perolehan:	9 JUL 2013
Tarikh stap didokumentasi:	25 NOV 2013
Tarikh disusun atas rak:	
2085217 NADJR	

- هرگ لفكانن متامن
- » » 6 بولن
- » » 3 بولن
- » ساتو نسخه

اه دسبن فر ماگ صليان

Majalah Peredaran

Majalah ini diterbitkan sebulan sekali pada tiap-tiap awal bulan Islami

iaitu mengandungi pengetahuan agama, *tārīkh*, kesihatan

pergaulan, bahasa Melayu, tadbir rumah tangga

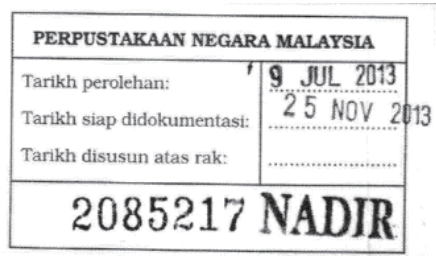
dan lain-lain lagi

Penasihat	-	Yang Berhormat Dato' Abdullah bin Abdul Rahman
Penerbit	-	Kumpulan Guru-guru Agama Johor dan Daerahnya
Sidang Pengarang	-	En. Ahmad bin Yaacob al-Johori (Ketua)
“ “	-	En Ahmad Salleh bin Alwi
“ “	-	Al-Ustaz Tuan Haji Khalid Ayub al-Azhari.
“ “	-	Al-Ustaz Tuan Haji Abdul Ghani bin Haji Yahya.
“ “	-	Al-Ustaz Syed Muhammad bin Idrus al-Attas.
“ “	-	Leftenan Kolonel Musa bin Yusof.
“ “	-	Encik Safiyah binti Sulaiman.
“ “	-	Enck Fatimah binti Muhammad.

Segala surat yang berkenaan dengan perkara yang hendak disiarkan ke dalam majalah ini hendaklah dialamatkan kepada pengarangnya *Group* Pejabat Pelajaran Agama Johor, dan segala surat-surat yang berkenaan dengan langganan, iklan-iklan, wakil hendaklah dialamatkan kepada ((Penerbit Majalah Peredaran)) *Group* Pengelola Sekolah-sekolah Agama, di Pejabat Pelajaran Johor.

Harga langganan setahun

“ “	6 bulan
“ “	3 bulan
“	Satu naskhah

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رنجان فقارخ

اربعین ۲۰۰۵
کتابخانه ملی

کیت مؤویفکن بریو ۲ شکور کفد الله
تسجانه وتعالی بقده مقرنیا کن فرایدان مندافه
تیمونن یقباک دري سیدخ فباج ۲۳ یقدمکن
کیت فیبق یغ مشاولا کن فکرجا ابن مؤویفکن
نویایق ۲ تریم کاسیه انس فر تولعن دان بنتوان
بغات بوهرک ایت .

مک اداله فلاجران ۲ یقدا کو بوله مؤوشکن
اوتق ایت ابله فلاجران یغیریمه دري فیبا کبسه یغ
ملهمکن فر کرفتن فقهوان .

سبالیقن اچوان ۲ ایت بوله کیت دافاتی دغن
سمفران اقبیل ۱۰۰۰ کیت تردیدق دغن فقهوان
یغ بوله منجافی سبب ۲ حقیقه سوات فر کارا نتفانی
ولو ماچم مان سکالیقون هندقله فقهوان ۲ ایت
بوله مئیکیس دان مغانو مکن ایکوتن بوت
تولی، دان تیدق اکن مزیما سوات فرکارا
یقدساجیکن ملینکن ستله فرکارا ایت اد بودیری
دغن دلیل یغترخ .

اقبیل سکل کرج ۲ کیت سده بوجان دغن =
بتول دان یواتور دغن فراتوران یغ سمفرن
تأدافتیاد تشکیله فراغی کیت دسیسی فنداعن
۲۱۰ کنتتانی تیدقله موده کیت هندق بمباعتون
اتو مندیریکن کرج ۲ یغسوسه ملام نیاد کیت
بوصفه دغن صبره قواة چیتا ۲، سوچی
هاتی دان بوانی داتس یغ حق .

مک سمیوتن سیدخ فباج ۲ یقدسوماتی ایت
مواقله کیت مؤو کور اتو ملتقکن باتو اوجی
سجاوله مان امة کیت جوهر خاصن دان ملایو
تامن نله مغورق لئکه متبئکه کجان کماجران دان
کبهکیان .

مک کبهکیان سوات یغسا ایت تولتق داتس
بواسر اوتق یغترخ، فراغی یغملیا دان چندروخ
کمند ملولسکن کهندق انداخ ۲ اتو فراتوران
میدوفن .

سان داتس ابنله فرایدان و داسر، مدمهدان
منجادی فندوان اتو فدونم دالم فلایران هیدوف
دمیدان کلامتقن کران اقبیل کیت فرهاتیکن
داسر ۲ یقدبناء داتس اوله کتوا ۲ اگام زمان
دهولو اکن سکل کماجران هیدوف یغیریمیا
دالم دنیا دان اخره ایت ابله دغن صبر مندربقا
سکل جنس کسوامن، قواة چیتا ۲ دالم سوات
توجوان بوسرت دغن تولس اخلاص اذان .

بارعدایفه دغن ترخ اوتق ایت دافته مشادا کن
جان ۲ انلاجران دان فقهوان کران یغسا ۲ یغترلمباک
ووغن اورخ ۲ یغتیاد فلاجران ایت ساعه سوکر
هندق بر کرف اقبیل ترهاف کفد فرکارا کبیمکن
اتو مصلعه هیدوفن .

harga-nya sa-bwah 75-cto

ini-lah di-namakan majalah Pentama

Bismi Allāh al-Rahmān al-Rahīm

Rencana Pengarang

Kita mengucapkan beribu-ribu syukur kepada Allah

Subhānahu wa Ta'āla yang telah mengurniakan Peredaran mendapat

sambutan yang baik dari sidang pembaca-pembacanya yang demikian

kita pihak yang mengelolakan pekerjaan ini mengucapkan

berbanyak-banyak terima kasih atas pertolongan dan bantuan

yang amat berharga ini.

Maka sambutan sidang pembaca-pembaca yang dihormati itu

dapatlah kita mengukur atau meletakkan batu uji

sejauh mana umat kita Johor khususnya dan Melayu

amnya telah mengorak langkah meningkat ke jalan kemajuan dan

kebahagiaan.

Maka kebahagiaan sesuatu bangsa itu bertolak di atas

dasar untuk yang terang, perangai yang mulia dan cenderung

kepada meluluskan kehendak undang-undang atau peraturan

hidupnya.

Barang diingat, dengan terang untuk itu dapatlah mengadakan

jalan-jalan pelajaran dan pengetahuan kerana bangsa-bangsa yang terlembaga

dengan orang-orang yang tiada pelajaran itu sangat sukar

hendak bergerak apabila terhadap kepada perkara kebajikan

atau maslahat hidupnya.

Maka adalah pelajaran-pelajaran yang diaku boleh menerangkan

untuk itu ialah pelajaran yang bersih dari penyakit yang

melemahkan pergerakan pengetahuan.

Sebaliknya acuan-acuan itu boleh kita dapati dengan

sempurna apabila umat kita terdidik dengan pengetahuan

yang boleh mencapai sebab-sebab hakikat sesuatu perkara tetapi

walau macam mana sekali pun hendaklah pengetahuan-pengetahuan itu

boleh mengikis dan menghapuskan ikutan buta

tuli, dan tidak akan menerima sesuatu perkara

yang disajikan melainkan setelah perkara itu ada berdiri

dengan dalil yang terang.

Apabila segala kerja-kerja kita sudah berjalan dengan

betul dan beratur dengan peraturan yang sempurna

tak dapat tiada tinggillah perangai kita di sisi pandangan

bangsa-bangsa. Akan tetapi tidaklah mudah kita hendak membangun

atau mendirikan kerja-kerja yang susah selama tiada kita

bersifat dengan sabar, kuat cita-cita, suci

hati dan berani di atas yang hak.

Sanya di atas inilah Peredaran berdasar, mudah-mudahan

menjadi panduan atau pedoman di dalam pelayaran hidup

di medan keselamatannya kerana apabila kita perhatikan

dasar-dasar yang dibina di atasnya oleh ketua-ketua agama zaman

dahulu akan segala kemajuan hidup yang berbahagia

dalam dunia dan akhirat itu ialah dengan sabar menderita

segala jenis kesusahan, kuat cita-cita di dalam suatu

tujuan berserta dengan tulus ikhlas adanya.

سلامة برهاري

كيت مشوچفكن برهاري ۲ شکر كحضرة الله سبحانه وتعالى يقتله مقرنبا كن داي اوقاي دافة
كيت برسام ۳ دغن راكن سجاوه كيت مېحيوه
هاري راي عبدالفطري 1365 اين دغن نياد
اف ۲ بغ مېكندالا كن فرجلان وجود كيت
بهكن دغن فرسان بغ ريا دانم منزاري كشد
تيف ۲ فباچ كيت يشوديمان توا مودا مسكين
دان كاي ددالم ماس يشاعة برهاري دغن مشوچفكن
سلامة برهاري راي، سلامة برسوك ريا، دغن قوم
قرايه دان صحابه هندي جاوه دان دكة، دغن
امان ۴ ستروس دان بركة ۴ سكاليفون قد ماس
اين بلوم لاكي كهالي كشد زان كمعموران
يشد چيتا ۳ بگيمان ماس سلوم قفراش دهلوا
تقاي كيت واجب شكر اكن نعمة يشامة بسر يقتله
دكرنبا كن نوهن كا نس كيت يا بت تنف كيت
ددالم امان دان كفر چيان بشقنه كفدان، دان
دافة كيت و قمو دغن رمضات المبارك دان
عبدالفطري السعداء دان دافة فول كيت منجونج
تبه فرتهن دغن قدر يشد توفيق كن كشد كيت

هوا كمعموران دان يشد چيتا ۲ ايت كيت
فرچاي اكن فولغ قوليه سفرت سديكالا تيدق
براف لام لاكي مشكل اون سياحة دنيا اين كهالي
كشد ترغ دان فاسر كلف ايقفون اكن برنوكر
مخادي فاسر ترغ - فرمان الله سبحانه وتعالى
فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا اريتن مك بهوا
ومرت دغن كوساهن دان كقباهن ايت كسناغن
بعاية لسو دان سفرن دان سيداني كيت صلى الله

عليه وسلم وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ كَانَ الْمُسْرِي فِي
جَحْرِ ضَبٍّ لَتَبِعَهُ حَتَّى يَخْرُجَهُ لَنْ يَلْبَسَ عَسْرَ سَرِيْنِ
اريتن داي نوهن بقدر بركو ددالم كغيمان قدرة
ارادتن، جكالو اذاله كوساهن ايت ددالم لوبغ
ضب سكاليفون نسچاي دايكوه اكندي اوله
كسناغن هفك دكلوار كتنن كران تيار اكن منغ
ساتو كوساهن ايت دغن دوا كسناغن دنيا دان اخره
اكتنننني هندقله دايقه بتول ۲ بهوا كمعموران
ينم سيزن ايت ترفولم كغد اوسها دان اختيار كيت
جوا كران ايله يشوله مندوك سوكانن ازلي سام
اد كمعموران دان كسناغن ايت بوله وجود قد
ماس اين داتس فشكلوان كيت اتو فد ماس بغ
دنتي ۲ ۴ تقاي كارا ۴ مننتي ۲ ايت سلالو چالوس
دان لوفوه درفد ان بغ كيت كهندقكي اذان
عبدالفطري هاري يشهريه كيا

مجرى سوك مسكين دان كاي
توا مودا هينا دان مليا
سفنجم هاري برسوك ريا
عبدالفطري هاري يقاوتام
سقاان سكالاي داتم منجملا
مسكين دان كاي دودق برسام
بمجه الله نوهن مقسام

موجي نوهن چاغله والغ
بجابه مكيد براولغ ۲
دغن وجه بغ كيلغ كميلغ
لقسان بدر جهيا چمرلغ
سلام دعا كيت اوچفكن
كغد سكلين تولن دان راكن
صحابه هندي قرايه دهرتا كن
مسلمين مسلمات سام دراتا كن

Selamat Hari Raya

Kita mengucapkan beribu-ribu syukur ke hadirat Allah *Subhānahu wa Ta'āla* yang telah mengurniakan daya upaya dapat kita bersama-sama dengan rakan sejawat kita menyambut Hari Raya Aidil Fitri 1365 ini dengan tiada apa-apa yang menggendalakan perjalanan wujud kita. Bahkan dengan perasaan yang ria datang menziarahi kepada tiap-tiap pembaca kita yang budiman tua muda miskin dan kaya di dalam masa yang sangat berbahagia dengan mengucapkan Selamat Hari Raya, selamat bersuka ria, dengan kaum kerabat dan sahabat handai jauh dan dekat, dengan aman, santun dan berkat, sekalipun pada masa ini belum lagi kembali kepada zaman kemakmuran yang dicita-cita bagaimana masa sebelum peperangan dahulu, tetapi kita wajib syukur akan nikmat yang amat besar yang telah dikurniakan Tuhan ke atas kita iaitu tetap kita di dalam iman dan kepercayaan yang penuh kepada-Nya, dan dapat kita bertemu dengan Ramaḍān al-Mubārak dan Aidil Fitri *al-Su'adā'* dan dapat pula kita menjunjung titah perintah-Nya dengan kadar yang ditaufiqkan kepada kita.

Bahawa kemakmuran dan yang dicita-cita itu kita percaya akan pulang pulih seperti sedia kala tidak berapa lama lagi manakala awan siyasa dunia ini kembali kepada terang dan pasar gelap itu pun akan bertukar menjadi pasar terang. Firman Allah *Subhānahu wa Ta'āla* "*Fa'innama 'a' al-'usriyusri'anna ma'a al-'usriyusri'*" artinya "Maka bahawa berserta dengan kesudahan dan kepayahan itu kesenangan yang amat besar dan sempurna" dan sabda Nabi kita *ṣallā Allāhu*

'alayhi wa sallam "Wa alladhī nafsi biyadini law kāna al-'usru fi hujri ḍabbin latabi 'ahu ḥattā bukhrjahu lan yughliba 'usrun yusrayni"

ertinya 'Demi Tuhan yang diriku di dalam genggaman kudrat iradat-Nya, jikalau adalah kesesahan itu di dalam lubang dad sekalipun nescaya diikut akan dia oleh kesenangan hingga dikeluarkannya kerana tiada akan menang satu kesesahan itu dengan dua kesenangan dunia dan akhirat.

Akan tetapi hendaklah diingat betul-betul bahawa kemakmuran yang sebenarnya itu terpalang kepada usaha dan iktihar kita jua kerana ialah yang boleh menduga sukatan azali sama ada kemakmuran dan kesenangan itu boleh wujud pada masa ini di atas pangkuan kita atau pada masa yang dinanti-nanti, tetapi keadaan menanti-nanti itu selalu calus dan luput daripada apa yang kita kehendaki adanya.

Aidil Fitri hari yang berbahagia

Memberi suka miskin dan kaya

Tua muda hina dan mulia

Sepanjang hari bersuka ria

Aidil Fitri hari yang utama

Setahun sekali datang menjelma

Miskin dan kaya duduk bersama

Menyembah Allah Tuhan saksama

Memuji Tuhan janganlah walang

Bacalah takbir berulang-ulang

Dengan wajah yang gilang gemilang

Laksana badar² cahaya cemerlang

Salam doa kita ucapkan

Kepada sekalian taulan dan rakan

Sahabat handai kerabat di sertakan

Muslimin muslimat sama diratakan

¹ Sūrah al-Sharḥ ayat 5-6.

² Bulan purnama - Dewan Bahasa dan Pustaka.

سلامة برهاري رای

اوچاقن سلامتة برهاري رای کفد مسلمین دان مسلمات دان دایر یقی دغن ایقانتن مجبه یقتولس درفد:-

احمد بن یعقوب
جوهر بهارو فرقسا سکوله ۲ اکام جوهر
1 شوال 1365

سلامة هاري رای عیدالفطري

1365

بوابة بایک بر فادا

دغن ایقانتن یتم مجبه
فحیابة فلاجران جوهر ابراهیم بن محمد نور

1 شوال 1365

سلامة هاري رای

انصافکنله دیری

دوقت یتم مسیلم
ایقانتن یتم مجبه
سکوله قوتتیان کچیل ابراهیم بن محمد

1 شوال 1365

سلامة برهاري رای

داوچقکن سلامتة هاري رای
کفد سکلبین مسلمین خصوصاً کفد راکن ۲
دغن ایقانتن یسکاسیه
محمد ظاهر بن محمد نور

سکوله قوتتیان تمکلی
1 شوال 1365

سلامة برهاري رای

داوچقکن سلامتة هاري رای کفد راکن ۲
سجاوله خاصن دان کفد قوم مسلمین عامن ۶ مرت
دایر یقی دغن ایقانتن مجبه یقتولس دري:-

محمد یوسف بن حاج الیاس
کوردو سکوله اکام بوکیه سیوم جوهر
جوهر بهارو

1 شوال 1365

سلامة برهاري رای

داوچقکن سلامتة برهاري رای
کفد سکلبین نمودا قویدی

فی الدارین بر اوله بهگیسا
امانت دامی کککل ابندی

ایقانتن یسکاسیه درفد
سید ابراهیم بن جعفر
فحیابة فلاجران جوهر

1 شوال 1365

سلامة برهاري رای

تهنته دسمیه میوسن جاری
اوچقسلامة عیدالفطري

کفد قنباچ فتورا دان فترتی
دداکان بهگیسا دوا نگری

ایقانتن مجبه دري
حسین بن زکریا
فحیابة فلاجران جوهر
1 شوال 1365

	Selamat Hari Raya	Selamat berhari raya
Ucapan selamat berhari raya kepada muslimin dan muslimat dan diiringi dengan ingatan muhibbah yang tulus daripada:	Ahmad bin Yaakob	Diucapkan selamat hari raya kepada rakan-rakan seawajut khasnya dan kepada kaum Muslimin amnya, serta diiringi dengan ingatan muhibbah yang tulus dari:
Johor Bahru	Pemeriksa Sekolah-sekolah Agama Johor 1 Shawwal 1365	Muhammad Yusuf bin Haji Ilyas Guru Sekolah Agama Bukit Senyum Johor
	* * * *	
	Selamat hari raya Aidil Fitri 1365	Johor Bahru 1 Shawwal 1365
	Buat baik berpada-pada Dengan ingatan yang muhibbah	* * * * Selamat berhari raya
Pejabat Pelajaran Johor	Ibrahim bin Muhammad Noor 1 Shawwal 1365	Diucapkan selamat berhari raya kepada sekalian pemuda pemudi <i>Fi al-dārayni³</i> beroleh bahagia aman damai kekal abadi ingatan yang kasih daripada Syed Ibrahim bin Jaafar
	* * * *	
	Selamat hari raya Insafkanlah diri di waktu yang silam ingatan yang muhibbah	Pejabat Pelajaran Johor Johor Bahru 1 Shawwal 1365
Sekolah Pontian Kechil	Ibrahim bin Muhammad 1 Shawwal 1365	* * * * Selamat berhari raya
	* * * *	
	Selamat berhari raya Diucapkan selamat berhari raya Kepada sekalian Muslimin <i>khusūsan</i> kepada rakan-rakan dengan ingatan yang kasih Muhammad Tahir bin Muhammad Nur	Tahniah disembah menyusun jari Ucap selamat Aidil Fitri Kepada pembaca putera dan puteri Didoakan bahagia dua negeri Ingatan muhibbah dari Pejabat Pelajaran Johor Husin bin Zakarian Johor Bahru 1 Shawwal 1365
Sekolah Tambatan Tinggi	1 Shawwal 1365	

³ Bermaksud dalam kedua-dua alam/tempat/negeri – adakah merujuk kepada dunia dan akhirat?

افکھ توجوان هاري راي ايت؟

اوله اين سعد تفکھ

اکن دسوکا کن اوله الله فد هاري قيامه کتق .
کتیک، اورغ ۲ بقبراد مہا کیکن زکاة کفد
مستحقن اتوکفد عامل زکاة بقاکن مہا کیکن
کفد سودارا ۲ کیت یغ فقیر سٹای دافہ مرکیتیت
جوسام ۲ بوسوک ریا دغن سو داران اورغ ۲ سلہین
مک دغن صیب ایت ترناملہ فراسان مجہ دانہارا
اورغ کای دغن اورغ مسکین دان منمہکن
قوای ایکن ترسواتوان اسلام مک اینلہ ستمہ درفد
حکمة بوزکاة بقد کیندقکي اوله اکام اسلام .
اکنتانی دغن سدہن کیا بقککن مریک ۲ بقتیاد
مقتمہوي توجوان هاري راي ایت مک فد هاري
ایتولہ مریکیت برسولغ مینوم ارق دان برمان
جودی دان بوسوک ریا بقدرامکن اوله شرع
دان مرکیتیت بوکات بوکنن سلاو ہیلہ ستاھن
سکالی، کدین ایقون ترولہ مہراجا کن فرکارا ۲
یغ منکر ایت؟ ادالہ توجوان یغ سماچم این
بوکنلہ توجوان بقد کیندقکي اوله اکام
دمکینلہ ادان .

کمالا حکمة

- سمبوغن مجله فرایدران بیلاغن 1
24. اورغیغ جاهل ایت رضا ای اکن
ہوا تقسوت .
25. کاسیہ کامو اکن سموات ایت مہدوتا
دان مہولیکن کامو کفد بقیلان .

ہواسن هاري راي ایت ایلہ هاریے یقامت
ملیا دان ساغہ برھرک دسیسی الله سبحانہ ونعالی
کران دجادیکنن هاري ایت هاري کسوکان
دان کریانن یاکی سکلین مسلمین دان مسلمات
تراوام اورغ ۲ اسلام بقتلہ مہقنونا کن فواس .
اد فون کسوکان یقد کیندا کی دسیسی
یغفرنام ایلہ بران ۲ اورغ ۲ اسلام حاضر کسجد
دغن فکاین بقمولیق ۲ کران مہراجا کن سمبوغن
هاري راي ایت دغن مقصود منظر کن کشکوران
کفد الله سبحانہ واتسالی اتس توفیقن کفد
کیت سموا دافہ مہقنونا کن نیتہ فرنتهن برقواس
سیولن یولن رمضان یقلنس ایت ۲ کران مسیر ۲
نعمتہ دان انگرهن الله کاتس کیت ایلہ نعمتہ یغ
کیت سموا طاعة دان ستیا کفد فرنتهن دان
شکور فول اتس رحمة بقتلہ دلیمہکنن کفد
کیت فد هاریے راي ایت، مدمدہان دککلیکنن
نعمتہ ایت سلمان .

بقکدوا، دافہ کیت بوتمو دغن سودار امازا
قوم قرابہ دان صحابہ ۲ ہندیے کیت اورغ ۲ اسلام
یغ ہمفیغ دان دغن سورة ۲ کفد بقجاوہ لاکي دافہ
کیت دغن سقدر دلواسکن اوله الله مہدیا کن
بوماچم ۲ مکانن دان مینوبن یفحلل لاکي لذہ
چینا راسان . کران بحرمتکنن سودارادان صحابہ
ہندیے کیت دان دافہ کیت مہو کا کن ہاتی مریکیت
کران صیاف یغ مہو کا کن ہاتی اورغ موعمن

Apakah Tujuan Hari Raya Itu?

Oleh Ibn Saad Tangkak

Bahwasanya hari raya itu ialah hari yang amat mulia dan sangat berharga di sisi Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* kerana dijadikan-Nya hari itu hari kesukaan dan keraian bagi sekalian Muslimin dan Muslimat terutama orang-orang Islam yang telah menyempurnakan puasa.

Ada pun kesukaan yang dikehendaki di sini yang pertama ialah beramai-ramai orang-orang Islam hadir ke masjid dengan pakaian yang molek-molek kerana mengerjakan sembahyang hari raya itu dengan maksud menzahirkan kesyukuran kepada Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* atas taufik-Nya kepada kita semua dapat menyempurnakan titah perintah-Nya berpuasa sebulan bulan Ramadān yang lepas itu. Kerana sebesar-besar nikmat dan anugerahan Allah ke atas kita ialah nikmat yang kita semua taat dan setia kepada perintah-Nya dan syukur pula atas rahmat yang telah dilimpahkan-Nya kepada kita pada hari raya itu, mudah-mudahan dikekalkan-Nya nikmat itu selama-lamanya.

Yang kedua, dapat kita bertemu dengan saudara-mara, kaum kerabat dan sahabat-sahabat handai kita orang-orang Islam yang hampir dan dengan surat-surat kepada yang jauh lagi dapat kita dengan sekadar diluaskan oleh Allah menyediakan bermacam-macam makanan dan minuman yang halal lagi lazat cita rasanya. Kerana menghormati saudara dan sahabat-handai kita dan dapat kita menyukakan hati mereka itu kerana siapa yang menyukakan hati orang mukmin.

akan disukakan oleh Allah pada hari kiamat kelak.

Ketiga, orang-orang yang berada membahagikan zakat kepada mustahaknya atau kepada amil zakat yang akan membahagikan kepada saudara-saudara kita yang fakir supaya dapat mereka itu bersama-sama bersuka ria dengan saudaranya orang-orang Muslimin maka dengan sebab itu tertanamlah perasaan muhibbah di antara orang kaya degan orang miskin dan menambahkan kuat ikatan persatuan Islam maka inilah setengah daripada hikmah berziarah yang dikehendaki oleh agama Islam. Akan tetapi dengan sedihnya kebanyakan mereka-mereka yang tiada mengetahui tujuan hari raya itu maka pada hari itulah mereka itu bersulang minum arak dan bermain judi dan bersuka ria yang diharamkan oleh syarak dan mereka itu berkata bukannya selalu hanyalah setahun sekali, kemudian ia pun teruslah mengerjakan perkara-perkara yang mungkar itu? Adalah tujuan yang semacam ini bukanlah tujuan yang dikehendaki oleh agama demikianlah adanya.

Gemala hikmat.

Sambungan majalah Peredaran bilangan 1

24. Orang yang jahil itu reda ia akan hawa nafsunya.

25. Kasih kamu akan sesuatu itu membantu dan menulikan kamu kepada yang lain.

دیدیقمن کفد اتق کچیل

اوله کق لوغ جوهر

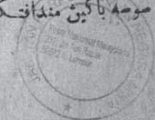
کانق ۲ بگیني بیاسن فتاغیس سانه ، مک
ایبقون ساتومستحق جوک باکي ایبو ۲ ایت مقهوي
اکن فراشي اتقن ۲ - کران دغن کیت مقهوي
اکن بکجان فراشي اتق ۲ کچیل ایت کلقی مودهله
کیت ملتور اتق ۲ ایت منوره کچندروغن روف
فراشي بشیاک - میم بیاسن اتق کچیل ایت سلالو
سوک کفد بارخ ۲ بشو کن لایق باکي دیرین ، دان
تا مناسبه دغندي . لیپتله اتق ۲ کچیل بشلالو
مناعیس کران مریک جو کهندقکن و مابن بارخ ۳
یغ سوان منداتقکن مریبا کفدان سفرت فیسو ۴۲
بول ، هککا کن تر کادخ ۲ فوتوغ ائی دافونون
د کهندقکین .

مک دسینی ماعوله ایبو ۲ فندیبق یشلیا
منهنکن فرمتانغ یغ منجاد بکن بیبا ایت
دغن مریبکن بارخ ۳ فرمابن یغ مناسبه بوله
دفرماینکن دان بریله راس فریضان فرمتانغ
ایت اتقار یغ مناسبه دان یغ مریبا فند وقت ایت
دغن قولان ۲ سفای دارساری کساری کلقی
اتق ۲ ایت اکن مقرفی فرمتانغ یغانوة دان
تاقانن .

ساله فمهله کیت ایبو ۲ یغتر کادخ ۲ اوله
تاسمفی هاتی مندغر تاغیس اتق ۲ ایت اتو کران
هندق مپقر تاکن لاین فکرجان مک اتق ۲ ایت
دیوی اف ؟ یهد کهندقکین مسکیفون منجادی
مریبا اتو فرنه جوک یعاد تجادی دباکي - فانه
کات بیدانن « سایشکن ابر مات اتق یغ
سدیکه تاقی منچور هکن ابر مات ایبو یشابوق » -
هباکي ۱۲ و اهی ایبو یغ اغبین مندغ اتق

دری کجیات یغ کچیل ۲ ایتوله دانغن
کجیان یغ بسر ۲ - مک بکیتوله چارا ۲ اتق ۲
کیت ملابو یغبا کل منجادی فیلان تانه ابرا فودا
هارفن یغسا ، اتو ایبو درو بهتقک فودی تیاغ
نگارا سده تنو تیدق اکن اد اتو جایی مریک
این کیوان تیدق اد اسوهن یغ مبعکیتکن عزم
مریک ۲ - هبوا مریک موقیای کواجیقن منقوغ
دالم سوا احوال این کالو تیدق دغن اسوهن
یغسیمی کفد مریک یغ ماسیه کچیل لاغی .

مک بکیتوله مستحق دیدیقمن کفد اتق ۲
یغ ماسیه کچیل یغ سیکیا یتر دهاتی ۲ اوله ایبو ۲
فد چارا ۲ منافکنن کصنوباری اتق ۲ ایت سفای
مریک این اکن بشکیه بسر کلقی دغن فراسان
ساعة یغ سدیا فاده دغن ملیا بودی فکرتین ،
قیشکی همپن دان انصاف سادر کفد کواجیقن
یغ سیزن ۲ یهد کهندقکی اوله بشا دان اکامن .
ایبو ۲ یهدرماون ! دری اتق ۲ کچیل یغ
هبوو فندی . بریاق اتق دان ایه اتو عنتا ماکن
دان مینوم مک درماس ایتله ایبو ۲ واجب مقاسوهی
کرس مینتو فراشي اتق ۲ یغ ماسیه لمبوة او مقام
دیوخ ایت دغن ماسوقکی دان منچنتوهکن
صده ۲ فراشي یغملیا سفرت صبر ، تولى اخلاص ،
چکل دان بوانی منتیغ فکرجان یسوکر ۲
واهی ایبو ! فمکنله کرق کرمی اتق یغ
ماسیه کچیل ایت ماکران ستهین اتق ۲ ایت فرغوس
فراشیقن ستهین فرابوو ، بتر ، کادخ ۲ قول موده
فونس هارفن فد منداتی سوات بارخ یقاکق
صوبه باکین منداتقکن .

Didikan Kepada Anak Kecil

Oleh Kak Long Johor

Dari kejayaan yang kecil-kecil itulah datangnya kejayaan yang besar-besar. Maka begitulah cara-caranya anak-anak kita Melayu yang bakal menjadi pahlawan tanah air, pemuda harapan bangsa, atau ibu rumah tangga pemudi tiang negara sudah tentu tidak akan ada atau jaya mereka ini kiranya tidak ada asuhan yang membangkitkan azam mereka. Bahawa mereka mempunyai kewajipan menanggung di dalam semua ehwal ini kalau tidak dengan asuhan yang disampaikan kepada mereka yang masih kecil lagi.

Maka begitulah mustahaknya didikan kepada anak-anak yang masih kecil yang seyogianya benar dihati-hati oleh ibu-ibu pada cara-cara menanamkannya ke sanubari anak-anak itu supaya mereka ini akan bangkit besar kelak dengan perasaan semangat yang sedia padat dengan mulia budi fikirannya, tinggi hemahnya dan insaf sedar kepada kewajipannya yang sebenar-benar yang dikehendaki oleh bangsa dan agamanya.

Ibu-ibu yang dermawan! Dari anak-anak kecil yang baharu pandai meneriak emak dan ayah atau meminta makan dan minum maka dari masa inilah ibu-ibu wajib mengasuh keras membentuk perangai anak-anak yang masih lembut umpamanya rebung itu dengan memasuki dan mencontohkan sifat-sifat perangai yang mulia seperti sabar, tulus ikhlas, cekat dan berani menentang pekerjaan yang sukar-sukar.

Wahai ibu! Fahamkanlah gerak-geri anak yang masih kecil itu, kerana setengahnya anak-anak itu perengus perangnya, setengahnya perajuk benar, kadang-kadang pula mudah putus harapan pada mendapati sesuatu barang yang agak susah baginya mendapatkan.

Kanak-kanak begini biasanya penangis sangat, maka ini pun satu mustahak juga bagi ibu-ibu itu mengetahui akan perangai anak-anaknya. Kerana dengan kita mengetahui akan bagaimana perangai anak-anak kecil itu kelak mudahlah kita melentur anak-anak ini menurut kecenderungan rupa perangai yang baik. Memang biasanya anak kecil itu selalu suka kepada barang-barang yang bukan layak bagi dirinya, dan tak munasabah dengan dia. Lihatlah anak-anak kecil yang selalu menangis kerana mereka berkehendakkan bermain barang-barang yang semuanya mendatangkan marabahaya kepadanya seperti pisau-pisau, botol, hingganak terkadang-kadang puntung api di dapur pun dikehendaknya,

Maka di sini mahulah ibu-ibu pendidik yang mulia menahankan permintaannya yang menjadikan bahaya itu dengan memberikan barang-barang permainan yang munasabah boleh dipermainkannya dan berilah rasa perbezaan permainannya itu antara yang munasabah dan yang marabahaya pada waktu itu dengan perlahan-lahan supaya dari sehari ke sehari kelak anak-anak itu akan mengerti permintaannya yang patut dan tak patutnya.

Salah fahamlah kita ibu-ibu? Yang terkadang-kadang oleh tak sampai hati mendengar tangis anak-anak itu atau kerana hendak menyempurnakan lain pekerjaan maka anak-anak itu diberi apa-apa yang dikehendaknya meski pun menjadi marabahaya atau pernah juga yang ada terjadi sebagai sepele kata bidalan ini "sayangkan air mata anak yang sedikit tetapi mencurahkan air mata ibu yang banyak".

Hubaya-hubaya! Wahai ibu yang ingin memandang anak

دیدیقن بغ کیت راس هان باکی مینشکن باکی
کیت سهاج تنائی مرومکنن ثواسان روح
کقتوان انق ایت سقرت منا کورتکن انق ۲ کچیل
بغ تاهاو مندی، لمبه تیدور دانلابتن دغن بروکات
« ایت مومو، ایت انجینغ هیت، اتو کوچیم ایت
بسر » سفای انق ۲ ایت تا کوة دان سگرا میسقرنا کن
اف ۲ بغ کیت کیندقکي ایت -

کتمویله واهی ایبو ۲! فراسان یقنله روسق
دری ماس کچیل ایت تیدق اکن هیلمغ سهشک
بسرث انق ۲ ایت سنتیاس دغن تر تا کوة ۲ کشد
اوگو تن - بیاسکنله مرته انق ۲ ایت دغن بر
دان له لمبوه یو کتن دغن او کوة ۲ . انق ۲ بغ اشکر
ایت اقبیل قاقوة با کین منیما حکومن مک ایبو ۲
هندقله مشحوم کیندی - اوسله تریاس انق ۲
ایت هان درقد مبادا انق ۲ ایت تیدق مشاندھکن
اکو خبر کن بیدر دحکومن کامو » کران اینتون
سوات درقد مبادا انق ۲ ایت تیدق مشاندھکن
قرکتان ۲ ایبو دان برفیکر هیوا ایبو تیدق
اکن برواه اتو مشحوم کسلاھتن سلاین درقد
ایبن - جادیله انق ۲ ایت اورغیغ تیدق مشمرماقی
اکن ایبو فد ماس بسرث کلق -

واھی ایبو ۲! دیدقله انق ۲ ایت دغن صفة
فراعی کانسیات بغ سجاتی درماس کچیلن -
کران دیدیقن یعملیا ایت ابله فاسو ذات تانه
باکی بنیه انام اسلام .

ایشله سنتیاس هیوا بروو بابکن سنورغ
انق ایت ترفتا دری بتوقن اجوان دیدیقن
ایبو - بکیموله بسرث واهی قوم ایبو تگوغن

سبووغن فد کاکی موک 39 -

کیت ایما کندانم سیکپا بغترصبوه
مولانا ۲ دانس ایت جاعنله سکلی ۲ کیت مونسکن
هارافن کیت فد ماس دهدافن دغن حبب اسوهن
کیت جوک ۰ ایبو ۲ تیدق دکیندقکي لمقو ۲
گراغ هسکک مپیکن انق ۲ ایت مندغ ایبو
سباکی سرات کتوا یساعه یغیس - کران انق ۲ ایت
اکن میجادی له ۲ ناکل لاکي افکل دبلا کغ ایبو -
تنافی تبدقله قول دکیندقکي ایبو بغ لمقویسه
میبارکن کلا کوان انق ۲ ایت دغن ساوری ۲
سهاج - سب انق ۲ این قول تیدق اکن سکن
اتو برفیکر لاکي هندق ملا کو کن اف جوا
فروانن دهدافن ایبو - مک ایبو دکیندقکي
برفراعی بغ سدرهان یا ایت ماره دان مشحوم
اکن انق ایت افکل ملا کو کن کسلاھتن، دان
دقوجی فروانن یهایلو ۲۰ . دغن چارا این مبادا
انق ۲ ایت تاهو کشد یهان بر دان مان یساله -

تیف ۲ ایبو دان قندیدیق انق کچیل تنو
اکن ترناوا داگ سوک کالو مندغ انق کچیل بغ فیته
چردیق دان بروانی - مک دسیی کق لوغ مشمیل
فلواغ قول یغیاتی وسام ۲ اکن قوم ایبو کیت
ملاو یغد کاسیسی، مدمداهن سگرا دافه - چافی
بکیات جینا ۲ کیت ایت -

سودارا ۲ قوم ایبو سلوروهن نه سدر دان تاهو
ماس سنتیاس برابدر، بو کتله ماس یقدهولو ۲
ایت لاکي بغ کیت حادافی سکارغ این - مک
چارا دیدیقن فون فاقونله منوره سیکپا اتوران
ماس یغرابدر ایت جوک -

درا ایت ماربله سکلین قوم ایبو کیت برعزم
مچبکن دیدیقن بغ سوچی ایت کدالم
روح انق ۲ کیت یسحاسیه کچیل ایت - یواغله

kita yang akan datang sebagai mana yang tersebut mula-mula di atas itu janganlah sekali-kali kita memutuskan harapan kita pada masa di hadapan dengan sebab asuhan kita juga. Ibu-ibu tidak dikehendaki melampau-lampau garang hingga menyebabkan anak-anak itu memandang ibunya sebagai suatu ketua yang sangat bengis. Kerana anak-anak itu akan menjadi lebih-lebih nakal lagi apakala di belakang ibunya. Tetapi tidaklah pula dikehendaki ibu yang melampau membiarkan kelakuan anak-anak itu dengan seurai-urainya sahaja. Sebab anak-anak ini pula tidak akan segan atau berfikir lagi hendak melakukan apa jua perbuatan di hadapan ibunya. Maka ibu dikehendaki berperangai yang sederhana iaitu memarahi dan menghukum akan anak itu apakala melakukan kesalahannya, dan dipuji perbuatannya yang elok-elok. Dengan cara ini membawa anak-anak itu tahu kepada yang mana benar dan mana yang salah.

Tiap-tiap ibu dan pendidik anak kecil tentu akan tertawa dan suka kalau memandang anak kecil yang petah cerdik dan berani. Maka di sini Kak Long mengambil peluang pula mengingati bersama-sama akan kaum ibu kita Melayu yang dikasihi, mudah-mudahan segera dapat mencapai bagaimana cita-cita kita itu.

Saudara-saudara kaum ibu seluruhnya telah sedar dan tahu masa sentiasa beredar, bukanlah masa yang dahulu-dahulu itu lagi yang kita hadapi sekarang ini. Maka cara didikan pun patutlah menurut sebagaimana aturan masa yang beredar itu juga.

Dari itu marilah sekalian kaum ibu kita berazam menyemaikan didikan yang suci itu ke dalam roh anak-anak kita yang masih kecil itu. Buanglah

didikan yang kita rasa hanya bagi menyenangkan bagi kita sahaja tetapi merosakkan perasaan roh kekuatan anak itu seperti menakutkan anak-anak kecil yang tak mahu mandi, lambat tidur dan lain-lainnya dengan berkata "itu momok, itu anjing hitam, atau kucing itu besar" supaya anak-anak itu takut dan segera menyempurnakan apa-apa yang kita kehendaki itu.

Ketahuilah wahai ibu-ibu! Perasaan yang telah rosak dari masa kecil itu tidak akan hilang sehingga besarnya anak-anak itu sentiasa dengan tertakut-takut kepada ugutan. Biasakanlah memerintah anak-anak itu dengan benar dan lemah-lembut bukannya dengan ugut-ugut. Anak-anak yang ingkar itu apabila patut baginya menerima hukuman maka ibu-ibu hendaklah menghukumkan dia. Usahlah terbiasa anak-anak itu hanya diperugut dengan kata "nanti ayahmu kembali aku khabarkan biar dihukumnya kamu" kerana ini pun suatu daripada membawa anak-anak itu tidak mengendahkan perkataan-perkataan ibunya dan berfikir bahawa ibunya tidak akan berbuat atau menghukum kesalahannya selain daripada ayahnya. Jadilah anak-anak itu orang yang tidak menghormati akan ibunya pada masa besarnya kelak.

Wahai ibu-ibu! Didiklah anak-anak itu dengan sifat perangai kemanusiaan yang sejati dari asa kecilnya. Kerana didikan yang mulia itu ialah pisau dan tanah bagi benih agama Islam.

Ingatlah sentiasa bahawa buruk baiknya seseorang anak itu terpeda dari bentuknya acuan didikan ibunya. Begitulah besarnya wahai kaum ibu tanggungan

sambungan pada kaki muka 39

Kenapa Rumah tangga menjadi tempat pertengkaran

شوال 1365

☆ مجله فرایدران ☆

سپتمبر 1946

کناف رومہتھک منجادی تمفہ فرتھکارن!؟

اولہ صفیہ سلیمان

Sapiah Selaiman Johore.

دنائ چوانب «دستوب» اتس بلس ایت اتو بارشکالی
 ددالم کروبو ایت، چاریلہ سندیری! اخیرن گول
 تاہمچقا، سوامی سدہ ہاوس بوتبہ مارہ قول،
 فراسائن سدہ جادی سما کین فانس، ماسق کدالم
 تروس مفلوارکن کات ۲ فسدس کفد استرین
 «فرموان تا برگون - فالس - تا فندی براتو رے ایت
 دچاری تا ۱۰ اے این دچاری تا دافہ «تلیٹا استرین
 سدہ نایک میڑہ سدہ فٹہ دلیتیر کن فول - تروس
 منجواب اف سہاج یشکلوار اخرن فر کلاہین فون
 میالا، یغریٹن فائن تروس بر فوکل ۲۰ فندیقن بکینیلہ
 یغ کرف تراجادی درومہتھک یغتیقن دلہٹکارا
 دغن بایک منورہ اتوران ۲ یغ سٹانوان - جانہ
 منجاوہکٹن:

میغ ترعاده ددنیا این تیف ۲ کوچ ولو اف
 اتو دمانت جوگ، - سرت فغیہدوفن ۲ یغتیقن
 سما کئی چارا ۲ یغیر فرائوران سبائی یغٹنا کن
 براوگایزاشن (Organization) سدہ تنٹو
 کرج ۲ اتو تمفہ ۲ فغیہدوفن ایت آکن منجادی
 بر کچو بیلو دمانت کوسہ ماسی اوروسن ۲ ن نیاد
 دافہ ذکر جا کن دغن باگوس دان لیچین. کفو تسن
 تیدق بولہ منداتھکن کٹھران دان کفواسن
 ہاتی:

ددالم رومہتھک جوگ فولو تیف ۲ سواتون
 دانور دان دتدیبر کن منورہ چار ۲ یغیر فرائوران
 این انتو منداتھکن کٹھنائن دان فردا این
 فندودق ۲ ن. باق باف ۲ یغٹنا یک مارہ، سوامی
 فرادغ تروس ملونتیر کن اف سہاج یغیر چافی
 اولن سب بارغ ۲ ایت بو کن اف یغہ چاری ۲ ن
 تنکل ماس بکرج تلہ لیوان، دان تمفہ فکر جان
 جاوہ فول فول. کا دغ ۳ ماس استدی سیو بکرج
 سوامی ہاروس مہو۴ مینومنن سندیری تعافی بیلا
 ددانور گولاد چاری تا ادا کوفی انہ دمان، استری

- 1. فندودق ۲ ددالم سبواہ رومہ ماہو فون
- استدی ۲، جوگ سوامی ۲ ماس مہمبیل، ملتق
- اتو مقانور سوات بندا اتو فرکا کس ہاروس
- سلالو بر سمبوین «دمان دامیل - دستبو
- دکابلیکن - تیف ۲ سوات مستیلہ دلق فد
- تمفٹن» سب ککاچوانف ۲ این کا دغ ۲ بوکنن

مبوغن درفد موک 38- دیدیقن کٹھ اتق کچیل
 کیت مندیقن اتق ۲ یغلیہ ۲ اتام مپمی بنیہ ۲
 یغ ایلو ایت ایلہ دری ماس ای ماسیہ کچیل
 کرات جادین گونف یغسر ۲ ایت دری فاسپر
 یغ کچیل ۲ موگ ۲ دافہ کیت ملیہ دغن سوچم

دان ترناوا اکن کبولین اتق ۲ کیت یغاکندانغ،
 کرات کچیان اتق کیت ایت ایلہ سبائی اوغبن
 کفد فٹہ ایبو یغ برلیلمین فلوہن مندیقن
 سربکیت - برسام ۲ لہ کیت برسمٹا کن «ہیدوف
 ددالم دیدیقن یغلیا! تقف برجای»

Kenapa rumahtangga menjadi tempat pertengkaran?!

Oleh Sufiyah Sulaiman

Memang teradat di dunia ini tiap-tiap kerja walau apa atau di mana juga, serta penghidupan-penghidupan yang tidak memakai cara-cara yang berperaturan sebagai yang dinamakan berorganisasi (Organization) sudah tentu kerja-kerja tau tempat-tempat penghidupan itu akan menjadi berkacau-bilau dan kusut-masai. Urusan-urusannya tiada dapat dikerjakan dengan bagus dan licin. Keputusannya tidak boleh mendatangkan kegemaran dan kepuasan hati.

Di dalam rumah tangga juga perlu tiap-tiap suatunya diatur dan ditadbirkan menurut cara-cara yang berperaturan ini untuk mendatangkan ketenangan dan perdamaian penduduk-penduduknya. Banyak bapa-bapa yang naik marah, suami peradang terus melontarkan apa sahaja yang tercapai olehnya sebab barang-barang itu bukan apa yang dicari-carinya tatkala masa bekerja telah lewat, dan tempat pekerjaan jauh pula pula'. Kadang-kadang masa isteri sibuk bekerja suami harus membuat minumannya sendiri tetapi bila di dapur gula dicari tak ada, kopi entah di mana, isteri

ditanya jawabnya "di situ" atas belebas itu atau barangkali di dalam gerobok itu, carilah sendiri! Akhirnya gula tak dijumpa, suami sudah haus bertambah marah pula, perasaannya sudah jadi semakin panas, masuk ke dalam terus mengeluarkan kata-kata pedas kepada isterinya "Perempuan tak berguna – pemalas – tak pandai beratur, itu dicari tak ada, ini dicari tak dapat" telinga isterinya sudah naik merah, sudah penat diletarkan pula – terus menjawab apa sahaja yang keluar akhirnya perkelahian pun menyala, yang ringan tangan terus berpukul-pukul. Pendeknya beginilah yang kerap terjadi di rumahtangga yang tidak diselenggara dengan baik menurut aturan-aturan yang sepatutnya. Jalan menjauhkannya:

1. Penduduk-penduduk di dalam sebuah rumah mahu pun isteri-isteri, juga suami-suami masa mengambil, meletak atau mengatur sesuatu benda atau perkakas harus selalu berseboyan "di mana diambil – di situ dikembalikan – tiap-tiap suatu mestilah diletak pada tempatnya" sebab kekacauan-kekacauan ini kadang-kadang bukannya

sambungan daripada muka 38 – Didikan kepada anak kecil

kita mendidik anak-anak yang lebih-lebih utama menyemai benih-benih yang elok itu ialah dari masa ia masih kecil kerana jadinya gunung yang besar-besar itu dari pasir yang kecil-kecil. Moga-moga dapat kita lihat dengan senyum

dan tertawa akan kebolehan anak-anak kita yang akan datang, kerana kejayaan anak kita itu ialah sebagai upahan kepada penat ibu-ibu yang berlelahan peluhunya mendidik mereka itu. Bersama-samalah kita bersempenakan "Hidup di dalam didikan yang mulia! Tetap berjaya".

¹ Pengulangan perkataan pula.

تريادي هان دري تباد الموق تدبيرن استري ۲
 ايت تئافي جوگك دري كخيلائن سوامي ۲
 ايت سندبري دغن سبب تباد منوره اتوران ۲
 جوگك اومفمان كالو سوامي ملتقنك فاف روكون
 ديلىق اير اتو تالي فيكشن دكفلا تفك اتو
 ساومفمان . بيلاي ترلوف - دان سله دچاري ۲
 دتمقه ۲ يقباس تاد تنو دي سندبري اكن
 مفومين ۲ دان ترچاري ۲
 ۲. اتق ۲ مستي دياسكن منوره سمبون
 اين دان بيلا كداهن بغ كاتق ۲ ايت مقهالي
 باليكن نيف ۲ سوانون تيدق عمد اي كالو دنكور
 مريك دغن ۲ كات ۲ بغلوكر سهاج تئافي مريك
 مستي دسوره بتولكن كسلاهن ۲ ايت دغن
 سورت مورت
 ۳. ايوي ۲ موليقه مقانور تيف ۲ سوات بارغ
 فد تمنتن ايت دغن چارا ۲ بغ سنغ دليهه دان
 موده داميبيل سفرت رفق ۲ دانلابن ۲ ساوشام
 تبه، كوفي گولا، گارم، اسم، تقوغ دانلابن ۲
 ايت سام اد دايسي دالم بوتل كچ اتولابن ۲ تمقه
 يقدري تندا ۲ دري لوار سام اد دغن دتوليس
 نان اتولابن ۲ اشاره يغ سنغ مشچمكش . بوتل ۲
 اين دوسون دغن كس بسر سام بسر دان كچيل
 سام كچيل دتمقه ۲ يشرمفيران دغن دافور سفاي
 لكس داغه داميبيل دان تيدق مستي بوجان بايق
 ماس بركرج . دمكينه جوا دغن الاتن ۲ رومه
 يشلان سفرت كاين ۲ باجوه فرهاسن ۲ اتو ساومفمان .
 ايوي ۲ بغ فسوليق ماو فون دي كورغ فتهوات
 كادان رومه تئكان له تراور، له دسكافي اوله
 را كنه ۲، سبالين ايوي ۲ يشرمفيران تئافي تباد
 مندافه لانين دالم ممتيكن رومه تئكان دري

مريك كچيل كبايكن كهيدوفن هان برله
 كورغ سهاج سكل اتوران ۲ تمقه ديم مريك .
 سبب ايت كاتق ۲ فرلودلانيه دان دبياسكن
 مريك براتور دان منوره اتوران درستمجق مريك
 دظاهر كن بهيكن سكل لانين يهددافاتي دري
 مولاي ۲ يتوله بغله ترانم كدالم جبووا كاتق ۲ ايت .
 درايث ايغله ايوي ۲ دالم رومه تئك كالو
 سلالو سهاج برتشكر ۲ اتو بر كادوه ۲ مانغ سهاج
 برماسم ۲ موك اتو مشلوار كن كات ۲ فاهيه ترهادف
 سئورغ دغن لاي، سده تنو تباد بابك اخن
 استمبوا كلاكوان ايت اكن ميري چنقه بغبورق
 دالم ممتنو بودي فكري اهل رومه كيت .
 يهدمكين برقرينه ايوي ۲ دالم سكل تناك دان
 كبولين اتو . مبون رومه تئك يقامان دامي دان
 اتو ميري قهيدوفن يغ ربا كغد سوامي ۲ دان اتق ۲
 يغ كيت كاسبي ايت سفاي ترديله دالم مشاركة
 كيت رومه تئك يغ فنوه دغن سيومن دان سوارا
 يغ كبرغ ربا، يا يتوله مشاركة يهدر صوسن دري
 قهيدوفن يهدر اتور مولىق ۲ دان دري كنه كين
 بودي اتق ۲ كيت منوره داسر كا نسيان يغ سجاتي .

كئلا حكمة

26 . ترله واجب كامو منجناك رهسيا كامو
 درفد اولابن .
 27 . جگاهه رهسيا صحابه كامو سكاليقون
 دالم افني .
 28 . مندقله كامو برواة كيجيكن جك
 كامو بر كنهدفكن اورغلاين برواة كيجيكن
 كغد كامو .

terjadi hanya dari tiada elok tadbirnya isteri-isteri

itu tetapi juga dari kekhilafan suami-suami

itu sendiri dengan sebab tiada menurut aturan-aturan

juga umpamanya kalau suami meletakkan paip rokoknya

di bilik air atau tali pinggangnya di kepala tangga atau

seumpamanya. Bila ia terlupa – dan setelah dicari-cari

di tempat-tempat yang biasa tak ada tentu dia sendiri akan

mengomel-ngomel dan tercari-cari.

2. Anak-anak mesti dibiasakan menurut semboyan

ini dan bila kedapatan yang kanak-kanak itu menghali

balikan tiap-tiap suatunya tidak memada kalau ditegur

mereka dengan kata-kata yang langgar sahaja tetapi mereka

mesti disuruh betulkan kesalahan-kesalahan itu dengan

serta-merta.

3. Ibu-ibu moleklah mengatur tiap-tiap suatu barang

pada tempatnya itu dengan cara-cara yang senang dilihat dan

mudah diambil seperti rempah-rempah dan lain-lain seumpama

teh, kopi gula, garam, asam, tepung dan lain-lain

itu sama ada diisi di dalam botol kaca atau lain-lain tempat

yang diberi tanda-tanda dari luar sama ada dengan ditulis

namanya atau lain-lain isyarat yang senang mengecamkannya. Botol-botol

ini disusun dengan kemas besar sama besar dan kecil

sama kecil di tempat-tempat yang berhampiran dengan dapur supaya

lekas dapat diambil dan tidak mesti berjalan banyak

masa bekerja. Demikianlah jua dengan alatan-alatan rumah

yang lain seperti kain-kain baju, perhiasan-perhiasan atau seumpamanya.

Ibu-ibu yang pesolek mau pun dia kurang pengetahuan

keadaan rumahtangga lebih teratur, lebih disegani oleh

rakan-rakannya, sebaliknya ibu-ibu yang berpengetahuan tetapi tiada

mendapat latihan dalam mementingkan rumah tangganya dari

mereka kecil kebanyakan kehidupannya hanya berlebihan

kurang sahaja segala aturan-aturan, tempat diam mereka.

Sebab itu kanak-kanak perlu dilatih dan dibiasakan

mereka beratur dan menurut aturan dari semenjak mereka

dizahirkan bahkan segala latihan yang dipapati dari

mula-mula itulah yang telah tertanam ke dalam jiwa kanak-kanak itu.

Dari itu ingatlah ibu-ibu di dalam rumah tangga kalau

selalu sahaja bertengkar-tengkar atau bergaduh-gaduh madang sahaja

bermasam-masam muka atau mengeluarkan kata-kata pahit terhadap

seorang dengan lain, sudah tentu tiada baik akhirnya

istimewa kelakuan itu akan memberi contoh yang buruk

dalam membentuk budi pekerti ahli rumah kita.

Yang demikian berkorbanlah ibu-ibu di dalam segala tenaga dan

kebolehan untuk menyusun rumahtangga yang mana damai dan

untuk memberi penghidupan yang ria kepada suami-suami dan anak-anak

yang kita kasih itu supaya terdirilah di dalam masyarakat

kita rumah tangga yang penuh dengan senyuman dan suara

yang girang ria, iaitulah masyarakat yang tersusun dari

penghidupan yang teratur semolek-moleknya dan dari ketinggian

budi anak-anak kita menurut dasar kemanusiaan yang sejati.

Gemala Hikmah

26. Terlebih wajib kamu menjaga rahsia kamu

daripada orang lain.

27. Jagalah rahsia sahabat kamu sekali pun

di dalam api.

28. Hendaklah kamu berbuat kebajikan jika

kamu berkehendakkan orang lain berbuat kebajikan

kepada kamu.

Tarikh Perisuratan Bahasa Melayu
Oleh Khaleel Syed

شوال 1365

* مجله فرایدران *

سپتمبر 1946

تاریخ فرسوراتن بهاس ملايو

هاروسله امپيلن فر کتآن ملايو درند فرسمآف
کتبگ ۲ بهاس ايت کران دافه دهمسکن درند
فيليد بکن کرنيل کرني يفرسبوة دالم اشياتيک
سوسيائي مونوگراف ييلاشن (1) دجيتق اوله
رويال اشياتيک سوسيائي لندن تاهن 1909 دري
موک 530 دمکين چريتآن: بهوا اداله اي تسبخ
بشسا چينا درند صامي بوذا تله ملاوة کتسغه ايت
فد تاهن 672 م دان ددافاؤن تله جادي تعلق
کراجآن فليمنگ مک بدمسکن بوستوجو قول
دغن چريتا کراجآن فليمنگ متعلق کسي تانه ملايو
فد تاهن 671 م دان بقاله اورغ ۲ نکري ايت دتاؤن
دان دباوا کفليمنگ دان دمفتککن فد سوات اتق
سوشي يث ابرن مقالو درس بأيت چاواغن سوشي
موسي تان سرت دهينا کنن موبسکيت دسات
دان هاروس جوا بايق درند مريک يث لقس لاري
پرفنده رنده دري سوات کسوات تمغه يثلاين
کران تله منجادي طبعه کفد مأنسي انبيل اي
دهمشيه ددسق اوله بشسا يثله قواة دان ظالم
نسچاي مريک له سوک متشکلکن تمفتن فرکي
منچاري تمغه يثهارو بشدهارف اکن متفراوليبي
کبيدرفن بييس بوسنغ لينغ دان فنچارين برتبه
لواس امتميوا کفد اورغ ۲ ملايو مک اينله يث
مناسبه منوره فنداقتن علم تاريخ اصل اصول بشسا
دان مأنسي بهکن بوله ددافاتي طبعه ايت ترسي
دالم داره اورغ ۲ ملايو تراوتام درند بشسا بوکيس،
جاوا، بنجر دانالين ۲ن سهنگ سفي سکارغ
بايق ددافاتي کتورن مريکسيت دگر کوس قولو ۲

(اوله حاج خالد ايوب)

(سمبوغن بيلاغن (1) تاهن بشقوتام)

بقدمسکن بترله فونچا يث اصل باکي بشسا يث
مندوقکي کلاسن ۲ ايت اباله درند بشسا (ملايو)
دان فر کتآن ملايو ايت درند سيحقولن دوا فاته
فر کتآن سنسکروية بأيت ملا - ارتين مولا
دان يو - ارتين نکري جادي معنا (مولا نکري)
تتافي دالم قاعده جالبهاس چشکوغ دمولا کن دغن
روفتام ترله دهولو درند نام اوله ايت جاديله
سيمفونن يث بتول (نکري مولا) اداله فر بنديشن
يث تمغه اد سبواه نام نکري دالم برما فدمان دهولو
(موبسکيو) تان دان جوهر لام اد تمغه برنام
(لکسيو اتو کفکسيو اتو کفکسيو) دان يث
سو متمان، اوله بدمسکن بوستوجو فول کلارن
تمغه نکري ملايو ايت دبشسا کن کفد اورغ ۲
ملايو کران ددافاتي دالم بهاس تامل ملايو ايت
ارتين تانه تفکي دان مناسبه دکهرا کن بأيت تمغه
دسوشي ملايو بومفيران دغن جوهر بهارو يثاد
سکارغ کران دسيتوله اصل باکي نکري ملايو
سبکيمات کات فندبت بهاس (سوير بچد اوه
وينبشد) دالم حکاية ملايا اداله بوکيه جي کيرا ۲
30 کا کي تشکين دودق دان تارا سوشي باقم هاري
دغن چابقن تتافي سوشي ملايو جوهر بوسين 65
کا کي فودقن دثي سوشي ملايو ايت - دانلاکي
دالم بهاس جاوا اد ترسبوة ملايو بومعنا درس اتو
لاري پرفنده رنده کلان تمغه، اوله بدمسکن

Tarikh Persuratan Bahasa Melayu

(Oleh Haji Khalid Ayub)

(Sambungan bilangan (1) tahun yang pertama)

Yang demikianlah benarlah punca yang asal bagi bangsa yang menduduki kawasan-kawasan itu ialah daripada bangsa (Melayu) dan perkataan Melayu itu daripada simpulan dua patah perkataan Sanskrit iaitu mala – ertinya mula dan yu- ertinya negeri jadi makna (mula negeri) tetapi dalam kaedah jalan bahasa cangkung dimulakan dengan rupanama terlebih dahulu daripada nama oleh itu jadilah simpulannya yang betul (negeri mula) adalah perbandingannya yang tepat ada sebuah nama negeri dalam Burma pada zaman dahulu (Munyi¹) namanya dan Johor lama ada tempat bernama (Linggü atau Kalangkiu atau Kangkayu) dan yang seumpamanya, oleh yang demikian bersetuju pula gelaran tempat negeri Melayu itu dibangsakan kepada orang-orang Melayu kerana didapati dalam bahasa Tamil Melayu itu ertinya tanah tinggi dan munasabah dikira iaitu tempat di sungai Melayu berhampiran dengan Johor Bahru yang ada sekarang kerana di situlah asal bagi negeri Melayu sebagaimana kata pendapat bahasa (Sir Richard O. Winstedt) dalam Hikayat Malaya adalah bukit Jambi kira-kira 30 kaki tingginya duduk di antara sungai Batang Hari dengan cabangnya tetapi sungai Melayu Johor businya 65 kakiuduknya di tepi sungai Melayu itu. Dan lagi dalam bahasa Jawa ada tersebut Melayu bermakna deras atau lari berpindah-randah ke lain tempat, oleh yang demikian

haruslah diambil perkataan Melayu daripada persamaan ketiga-tiga bahasa itu kerana dapat difahamkan daripada penyelidikan Kolonel Gerini² yang tersebut dalam *Asiatic Society Monograph* bilangan (1) dicetak oleh *Royal Asiatic Society London* tahun 1909 dari muka 530 demikian ceritanya: Bahwa adalah I Tsing bangsa Cina daripada sami Buddha telah melawat ke tempat itu pada tahun 672M dan didapitinya telah jadi takluk kerajaan Palembang maka yang demikian bersetuju pula dengan cerita kerajaan Palembang menakluki Tanah Melayu pada tahun 671M dan nyatalah orang-orang negeri itu ditawannya dan dibawa ke Palembang dan ditempatkannya pada suatu anak sungai yang airnya mengalir deras iaitu cawangan sungai Musi namanya serta dihinakannya mereka itu di sana. Dan harus jua banyak daripada mereka yang lepas lari berpindah-randah dari suatu ke suatu tempat yang lain kerana telah menjadi tabiat kepada manusia apabila ia dihimpit didesak oleh bangsa yang lebih kuat dan zalim nescaya mereka lebih suka meninggalkan tempatnya pergi mencari tempat yang baharu yang diharap akan memperolehi kehidupan bebas bersenang-lenang dan pencarian bertambah luas istimewa kepada orang-orang Melayu. Maka inilah yang munasabah menurut pendapatan ilmu *tārikh* asal-usul bangsa dan manusia, bahkan boleh didapati tabiat itu tersampai dalam darah orang-orang Melayu terutama daripada bangsa Bugis, Jawa, Banjar dan lain-lainnya sehingga sampai sekarang banyak didapati keturunan mereka itu di gugus pulau-pulau

¹ Adakalah merujuk kepada Monywa – Salah sebuah bandar di Burma.

² Merujuk kepada G.E. Gerini.

فرجمقوران داره بئسا فوقامیس دان موئگولیا
بئسا کتا کن داره اریان اد مقالیر دالم توبه مریک .
(دالم داره جقون اد مقالیر داره ملایو)

اداله فنودوق ۲ فولو جقون ایت داتقن دري
کاواسن ۲ سلاتن بئهرجمقوروات درقد داره
موئگول یایت بئسا کوریا بئهرفنده ککاواسن
سلاتن لالو برجمقور داره دشن بئسا ۲ ملایو مکینله
کات فنیدت بئسا (کولین بوندن) دالم قنافتنن .
دانلائی قرنه جوگ ساي بمباج دالم کتاب
(أمة الملايو) دالم بهاس عرب کاغفن (لوبر
محمد صالح حوده) بئهرتسیمئن دالم کئبخانه
(ریغون بو کوز) مصر ترسبوه « بهوا اداله داره
بئسا ملایو ایت اد برجمقور دشن داره بئسا جقون » .
(فنودوق کوگوسن فولو ۲ ملایو)

منوره قیلیدیقن فنیدت ۲ (دوزوار) الفرید ۶
دان سخمیدیت) اداله فنودوق ۲ کاواسن سلاتن
این ترهاگی کفدلیم بهاگین :-

(1) فنودوق ۲ بئ مولا سکالی مندیاپی
گوگوسن فولو ۲ ملایم ایت ایله فواق ۲ اصلي کران
فواق ۲ ایت ماسیه کادان لیار اتو سقنه لیار یایت
فواق (نیگریتو) بئقوفن سفرت بئسا نیگرو
(عبده) دبنوا افرییکا ایتوله سبین دغاکن
نیگریتو فواق ۲ این ماسیه بوله ددافاتی بوکدیامن
دقولو اندامن دغاکن (میسکوفی) سمغ ساکی
دان جا کورن دسمنجوخ تانه ملایو ۶ اورغ دیوا
دقولو ریو ، اورغ توا دقولو بئسا دان بلیتوخ دان
بیراف فواق ددائرہ سمترا سفرت اورغ یاتیق دان
مامق دانساگین نگا بانو دان مانیاک دقولو فلشینا .
(برسمبوغ)

ملایو احتمیوا دالم سمنجوخ تانه ملایو دان جوگ
بئسا ملایو ایت بوله ددافاتی اد کتورنن دکیف
تاون افرییکا سلاتن دقولو سیاون دان دسبله اونارا
بنوا اوسترالیا .

سئگنون دمکین قأدافة کیت منتتوکن
دغن تحقیقن تنتغ مولا اصل کداتانغن بئسا ملایو
ایت کران تیادیمیقن کسن ۳ لام بئسوله دقوانکن
کبران تاریخ ایت ادا که دري سمترا اتو اصل
کتورن دري اره اندوچینا اتو دري کتورن
یافت دان حام اتق نی نوح نتاتی جکلو منوره
سومن فنداهن بئسا ملایو ایت بولله کیت
یقینکن سبتن بهوا اصل اصول بئسا ملایو ایت
درقد فقچان کتورن اتق نی نوح نادیه کران
کجاین بئسابسر ایت سته بولا کون مالا فتاک
طوقن دنیاقد تاهن 2348 س . م . بئهرتسبوه
قصن دالم قرآن الکریم . کتورن بئهارو داتق
دیلا کت درقد مالا فتاک ایت تتوله تریتن دري
تانه بسر اشیا بئ ملیفوقی ججهان نیسور لاده اندیا
ترماسوق نگری اسام دان جوتانگا فوردهندوستان
سرت کاره بوما دان اندوچینا کدین دریسقو
بهارو مریق تورن کسمنجوخ تانه ملایو دریسقو
کسمترا . دري سمترا تروس بوتیتن کفرو جاوا
کیالی کلمیوق سھنگ بونا بورتیبران ککوگوسن
فولو ۲ ملایو دکاواسن لاوتن تدوه این دمکینله
یوله داتق دسقیسکن درقد قیلیدیقن اهل ۲ بئسا
سقرت (الفرید ، دوزوار دان سخمیدت) .

(داره اریان اد دالم توبه بئسا ملایو)

منوره فنداقن (کینا) اداله اصل ملایو
فوق بئریا (کوگوسن فولو ۲ ملایو) ایت ایله

Melayu istimewa dalam Semenanjung Tanah Melayu dan juga bangsa Melayu itu boleh didapati ada keturunannya di Cape Town Afrika Selatan di pulau Ceylon dan di sebelah utara benua Australia.

Sungguh pun demikian, tak dapat kita menentukan dengan *tahqīq*nya tentang mula asal kedatangan bangsa Melayu itu kerana tiada menyimpan kesan-kesan lama yang boleh dikuatkan kebenaran *tārīkh* itu adakah dari Sumatera atau asal keturunan dari arah Indo-China atau dari keturunan Yāfith dan Hām anak Nabi Nūh tetapi jikalau menurut susunan perpindahan³ bangsa Melayu itu bolehlah kita yakinkan sebenarnya bahawa asal-usul bangsa Melayu itu daripada pepecahan⁴ keturunan anak Nabi Nūh tadi kerana kejadian yang maha besar itu setelah berlakunya malapetaka taufan dunia pada tahun 2348 S.M yang tersebut kisahnya dalam Qur'an al-Karim. Keturunan yang baharu datang di belakang daripada malapetaka itu tentulah terbitnya dari tanah besar Asia yang meliputi jajahan timur laut India termasuk negeri Assam dan Jutanegapur di Hindustan serta ke arah Burma dan Indo-China kemudian dari situ baharu merebak turun ke Semenanjung Tanah Melayu dari situ ke Sumatera. Dari Sumatera terus bertitah ke Pulau Jawa ke Bali, ke Lombok sehingga bertabur tebaran ke gugusan pulau-pulau Melayu di kawasan lautan teduh ini. Demikianlah boleh dapat disaksikan daripada penyelidikan ahli-ahli bangsa seperti (Alfred, Duzwar dan Schmidt).

(Darah Aryan ada dalam tubuh bangsa Melayu)

Menurut pendapat (Kina) adalah asal Melayu pulau Nabzia (gugusan pulau-pulau Melayu) itu ialah

percampuran darah bangsa Caucasid dan Mongolia yang dikatakan darah Aryan ada mengalir dalam tubuh mereka.

(Dalam darah Jepun ada mengalir darah Melayu)

Adalah penduduk-penduduk pulau Jepun itu datangnya dari kawasan-kawasan selatan yang bercampuran daripada darah Mongol iaitu bangsa Korea yang berpindah ke kawasan selatan lalu bercampur darah dengan bangsa-bangsa Melayu demikianlah kata pendita bangsa (Colin Bernard) dalam pendapatannya.

Dan lagi pernah juga saya membaca dalam kitab (*Ummah al-Malāyū*) dalam Bahasa Arab karangan (*Lawyer* Muhammad Salleh Judah) yang tersimpan di dalam kutubkhanah (ripunan buku-buku) Mesir tersebut "bahawa adalah darah bangsa Melayu itu ada bercampur dengan darah bangsa Jepun."

(Penduduk gugusan pulau-pulau Melayu)

Menurut penyelidikan pendita-pendita (Duzuar, Alfred, dan Schmidt) adalah penduduk-penduduk kawasan selatan ini terbahagi kepada lima bahagian:

(1) Penduduk-penduduk yang mula sekali mendiami gugusan pulau-pulau Melayu itu ialah puak-puak asli kerana puak-puak itu masih keadaannya liar atau setengah liar iaitu puak (Negrito) bentuknya seperti bangsa Negro (abdi) di benua afrika itulah sebabnya dinamakan Negrito puak-puak ini masih boleh didapati berkediaman di pulau Andaman dinamakan (Mingkupai), Semang, Sakai dan Jakun di Semenanjung Tanah Melayu, orang Benua di pulau Riau, orang Tua di pulau Bangka, dan Belitung dan beberapa puak di daerah Sumatera seperti orang Batak dan Mamak dan sebagainya Teka Batu dan Manian di Pulau Filipina,

(Bersambung)

³ Perkataan sebenarnya adalah perpindahan.

⁴ Perkataan sebenarnya adalah perpecahan.

Pergaulan Hidup oleh Ab. Ghani Yahya

شوال 1365

مجلة فرايدران

سپتمبر 1946

« فرکاؤلن هيدوف »

(اوله عبدالغني يحي)

(سمبوغن بيلانغن (1) تاهن بقهرنام)

سباليقن دغن اعتقادكن قضا دان قدر ددالم
 كواس الله ايقوله يغ مزي بيككن مانسي برصفا برا يا،
 مارا بوجواغ، برصفا، برصفا، برصفا، دان ترميري
 ددالم جيوآن طبعه تنف، تاهن منقوگ حال ۲
 يقيدق دموكايين دان تيدق مشيروكن هينا
 بقدهدافين، سنوان دسمبو دغن كسنانغن دان
 كليان، چوب تولادنكن فد دمكين ايت
 درفدحال ۲ يقته لولاك فد اورغ مسلمين ديواس
 فرمولان اسلام، مريك تله ميوك بيراف تكري،
 تله مندوقكن بيراف راج ۲ دان تله مشيركن
 فنجي ۲ كليان اتس - ساتو فرامفة درند يولانن بومي
 اين تيمور دان باره ۶ مريك تله مفرما ورباكي ۲
 كسو كاران يقعباد تزوي ايله كران منويككن
 سنوان چيتا ۲ دان كاهوان جيووا،
 تيدق لايين .

يهكن اعتقاد ايله مشكرفكن سماءه سوات
 فا- وفكن بچ كجبل درفد اورغ مسلمين منتفق
 تنتر ۲ موهن بچ گامگه فركاس دان بركند ۲۱-
 سبرمول اورغيغ بر اعتقادكن قضا ددالم كمشكان
 توهن تيدق فرنه تاهو تاكوة كران مريك انصاف
 اكنديرين دغن سمات ۲ بر توكل كند الله يغ
 مفرنياكن امان دان سنتوس درفد سايرغ
 فنچروب دان يقين تيدق بوله مسوات ايت مشاي
 كشدان بليكن اف يقته دوليسكن اوله لله .
 اداكه اشكوهي اتكوه تاهو سوات بندا
 يقلاين بوله مبري بكس كاتس ديري اشكوه .
 مريد - تيدق ا ساي تيدق تاهو .
 كورود - اداكه مانسي سوا سام طبعين ؟
 مريد - تيدق كران منغه مانسي ايت اد

(بكيته سلك منغه فواق درند اورغ ۲ بروفه
 دان كبايقكن اورغ ۲ سبله تيمور يقلمه عقل) .
 تيدق اد ساتو فون درند مذهب ۲ اورغ مسلمين
 بقهركات اختيار مانسي ايت ترجابوة سام سكال
 يهكن اعتقاد يغ صح دسيي اكام، مانسي ايت
 اد جوگ صبايكن اختيار فد فكر جان ۲ ن يا يتوله
 دفاكن اوسها، تسوسة دالم كتاب « جوهره
 الترحيد » « وَعِدْنَا لِلْعَبْدِ كَسْبًا كَلْفًا » ارتين
 دسيي كيت (مذهب اهل السنة والجماعة) باكي
 هب ايت ديراقي اكندي براوسها - مك فانس
 اوسها اينله - كتبوكن جنجي بلاسن فهلا دان سقساء
 مك اين سوا تيدق مقالغ اكن اعتقاد تيف ۲
 سوات ايت ددالم كواس الله ، دي بوله منازيق
 بالق اف ۲ شد كهندقكن دان بوله منتفقن
 (مفروسكن) اف ۲ شد كهندقكن (اينله
 شد كشاكن قضا مهلق دان قضا مبرم) نكل تله
 لولاكو حكمة توهن بر كهندق اكن سسوات ياداله
 كاهوان مانسي ايت بوله منولقن اورغيغ
 بر اعتقادكن تسفوه ماتي (اجل) ايت برحد ماچم
 مان قول اي تاكوتكن ماتي دان بسوگكوه ۲
 ميبلا حق ديرين ، دان منقككن موتو بشان
 اتو اكام ؟ اتو بتاق اي تاكوتكن فاف فد
 هندق مشلواركن هرنان كران منتفوة حق دان
 مشراشكن كليانن .

((Pergaulan Hidup))

(Oleh Abdul Ghani Yahya)

(Sambungan bilangan (1) tahun yang pertama)

(Bagaimanalah sangka setengah daripada orang-orang Eropah

dan kebanyakan orang-orang setelah Timur yang lemah akal).

Tidak ada satu pun daripada mazhab-mazhab orang Muslimin

yang berkata ikhtiar manusia itu tercabut sama sekali

bahkan iktikad yang sah di sisi agama, manusia itu

ada juga sebahagian ikhtiar pada pekerjaan-pekerjaannya iaitulah

dinamakan usaha, tersebut dalam kitab "*Jawharatu*

al-Tawhīd" "*wa 'indānā lil 'abdi kasbu kullifā*" ertinya

di sisi kita (mazhab Ahli Sunnah Wal Jamaah) bagi

hamba itu diberati akan dia berusaha. Maka di atas

usaha inilah digantungkan janji balasan pahala dan siksa,

maka ini semua tidak menghalang akan iktikad tiap-tiap

suatu itu di dalam kuasa Allah, dia boleh menarik

balik apa-apa yang dikehendakinya dan boleh menetapkan

(meneruskan) apa-apa yang dikehendakinya (inilah

yang dikatakan *qadā' ma 'luq* dan *qadā' mabrūm*) manakala telah

berlaku hikmah Tuhan berkehendak akan sesuatu tiadalah

kemahuan manusia itu boleh menolaknya orang yang

beriktikadkan tempoh mati (ajal) itu berhad macam

mana pula ia takutkan mati dan bersungguh-sungguh

membela hak dirinya, dan meninggikan mutu bangsanya

atau agamanya? Atau betapa ia takutkan papa pada

hendak mengeluarkan hartanya kerana menuntut hak dan

menguatkan kemuliaannya.

Sebaliknya dengan iktikadkan qada' dan qadar di dalam

kuasa Allah itulah yang menerbitkan manusia bersifat berani,

mara berjuang, bersemangat, bergembira, dan termeterai

di dalam jiwanya tabiat tetap, tahun menanggung hal-hal

yang tidak disukainya dan tidak menghiraukan bahaya

yang di hadapannya, semuanya disambut dengan kesenangan dan

kemuliaan, cuba tauladankan pada demikian itu

daripada hal-hal yang telah berlaku pada orang Muslimin dewasa

permulaan Islam, mereka telah membuka beberapa negeri,

telah menundukkan beberapa raja-raja dan telah mengibarkan

panji-panji kemuliaan atas satu perempat daripada bulatan bumi

ini timur dan barat, mereka telah menerima berbagai-bagai

kesukaran yang tiada terperi ialah kerana menunaikan

seruan cita-cita dan kemahuan jiwa,

tidak lain.

Bahkan iktikad inilah menggerakkan semangat suatu

pasukan yang kecil daripada orang Muslimin menentang

tentera-tentera musuhnya yang gagah perkasa dan berganda-ganda.

Sebermula orang yang beriktikadkan qada' di dalam genggamannya

Tuhan tidak pernah tahu takut kerana mereka insaf

akan dirinya dengan semata-mata bertawakkal kepada Allah yang

mengurniakan aman dan sentosa daripada sebarang

penceroba dan yakin tidak boleh sesuatu itu mengenai

kepadanya melainkan apa yang telah dituliskan oleh Allah.

Adakah engkau hai anakku tahu sesuatu benda

yang lain? Boleh memberi bekas ke atas diri engkau.

Murid – Tidak! Saya tidak tahu.

Guru – Adakah manusia semua sama tabiatnya?

Murid – Tidak, kerana setengah manusia itu ada

بهر طبعه دموی، اذ یغی طبعه عصیی، دان ادیهر طبعه
صغرا دی داتلا یغ بیغ ساي تاهو طبعه دموی ایت
دوس ماره دان سوک برکادوه دان طبعه عصی
ایت لکس منار بیغ فراسان کلوه کسه دان طبعه
صغراوی ایت سنتیاس بر دو کچیقا دان ریسو.

گورو - برلاین ۲ بن طبعه ایت بوله مبري
بکس فد کاهوان مأنسی کران اورغیغ بر طبعه
دموی ایت جارغ بوله مناهن دیرین کتیک ماره
دان یغ بر طبعه عصی ایت جارغ بوله مناهن فراسان
کلوه کسه دمکین جوک یهر طبعه صغراوی -
تتافی. صرا یکتیت ترکانغ ۲ اد جوک
یغتر دای بوله مهبشکر ثیا کیت این دلیلن اد
سوات چریقا سترغ عسکر فرنجیس نام نورین
دالماس راج لوپس یهکامفه بلس عسکر این مولان
بر طبعه موده ترنجه اقبیل ای مندغر بوپی مری
تتافی دلاون دغن سکل تنگان نیف ۲ کالی بر بوپی
سراء دی سحرية سچارا بر گوراو دغن کلون ۲
کشان اشکو ترنجه؟ اشکو ثنا کوه؟ لکلمان
هیلغ فراسان ایت .

ریفکسن کاهوان مأنسی ایت بوله نفس
درد سب ۲ یغ مهابشکر دتتافی دسان اذ سب ۲
یغلا یغ لبیه قواة لاکي یا بت بوله مبري بکس
کغد کاهوان مأنسی اف دي؟ یا بتوله عاده یقتله
یپاس هفک منجاد بکن کاهوان مأنسی سقرت
کبون بشوله دجوال ۲ دکادی دانسا کین .
این سما سوکر هندق دتولق سقرت عاده ما کین ،
مینوم ۲ نذود داتلا یغ ۲ مک عاده این بر کراس
منار بیغ کاهوان مأنسی تیدق اذ لبه فانوه دمکین

ایت دغا کندي دغن نام فیا کیه کاهوان ،
کران تیدق که اشکو رلیه اورغیغ کتا کید مهبس
چندو اتو گنجباتو میتومن کراس ایت سیراف
دای هندق کلوار درقد عاده یغ تیدق بایک این
تتافی مریکتیت تیدق دافه جال هندق بر نفس
دیری . مک جادله سترغ ایت سوله ۲ باجول
دهدافن عادتین درقد مغروسکن کاهوان
یغته دکریا کین اوله نوهن ، کتیک ایت هیلغه
کرده یکان دان کاهوان یغ بیس مک ابولغه
ای جادی سقرت الة جنتوا مشکوه کاهوان
لاین یغ لوار درقد دیرین .

مرید - مأنسی اد کراس بوله مونتهو سکن
عاده ۲ یغنا بایک ایت قرلاهن ۲ هفک قبتس
فرهوبنن صام سکالی . دلیلن اد باقی اورغ ۲ یغ
کتا کیه ایت دافه نفس درقد طبیعه یغ تا بایک این
دان براف باقی سده اورغ ۲ ایت رجوع دات
توبه کغد الله دغن توبه نصحوا . داری ایت سغه
درد و اجب اتس مأنسی ممدغ کاهوان لبیه
برهرک درقد کاهوان یقلاین . داتن واجب ای
مقال دان منجاک فراسان این .

گورو - بتوله بکیتوه کران فراسان اینبله
سقواة ۲ فقگالک یغ مهبشکر مأنسی چندرغ
کغد کییاسو بکن سیشکی ۲ سماعة فرکشان اشکو
«کو مردهیک» ایت دجوا بکن کغد اورغ ۲ یغ
مشکان اشکو ترفقسا .

دمکینله کتواغن اتس تیاد برلادن کاهوان
مأنسی دغن نوندون دپوه قضاً دان قدر ادان .

(برمیوغ)

yang bertabiat *damawīyyu*, ada yang bertabiat '*aṣabīyyu*, dan ada yang bertabiat *safrāwīyyu* dan lainnya yang saya tahu tabiat *damawīyyu* itu deras marah dan suka bergaduh dan tabiat '*aṣabīyyu* itu lekas menarik perasaan keluh kesah dan tabiat *safrāwīyyu* itu sentiasa berdukacita dan risau.

Guru - Berlainan tabiat itu boleh memberi bekas pada kemahuan manusia kerana orang yang bertabiat *damawīyyu* itu jarang boleh menahan dirinya ketika marah dan yang bertabiat '*aṣabīyyu* itu jarang boleh menahan perasaan keluh kesah demikian juga yang bertabiat *safrāwīyyu*. Tetapi mereka itu terkadang-kadang ada juga yang terdaya boleh menghilangkan penyakit ini dalilnya ada suatu cerita seorang askar Perancis nama Tourin dalam masa Raja Louis yang keempat belas askar ini mulanya bertabiat mudah terperanjat apabila ia mendengar bunyi meriam tetapi dilawannya dengan segala tenaganya tiap-tiap kali berbunyi meriam dia menjerit secara bergurau dengan kawan-kawannya katanya engkau terperanjat? Engkau penakut? Lama kelamaan hilang perasaan itu.

Ringkasnya kemahuan manusia itu boleh lepas daripada sebab-sebab yang mengalahkan dia tetapi di sana ada sebab-sebab yang lain lebih kuat lagi iaitu boleh memberi bekas kepada kemahuan manusia apa dia? Iaitulah adat yang telah biasa hingga menjadikan kemahuan manusia seperti kebun yang boleh dijual, digadai dan sebagainya. Ini semua sukar hendak ditolak seperti adat makan, minum, tidur dan lain-lain. Maka adat ini berkuasa menarik kemahuan manusia tidak ada lebih patut demikian

itu dinamakan dia dengan nama penyakit kemahuan, kerana tidakkah engkau lihat orang yang ketagih menghisap candu atau ganja atau minuman keras itu seberapa daya hendak keluar daripada adat yang tidak baik ini tetapi mereka itu tidak dapat jalan hendak terlepas diri. Maka jadilah seorang itu sekolah-olah bacul di hadapan adatnya daripada meneruskan kemahuannya yang telah dikurniakan oleh Tuhan, ketika itu hilanglah kemerdekaan dan kemahuannya yang bebas maka eloklah ia jadi seperti alat jentera mengikut kemahuan lain yang luar daripada dirinya.

Murid – Manusia ada kuasa boleh meruntuhkan adat-adat yang tak baik itu perlahan-lahan hingga putus perhubungannya sama sekali. Dalilnya ada banyak orang-orang yang ketagih itu dapat lepas daripada tabiat yang tak baik ini dan berapa banyak sudah orang-orang itu rujuk dan taubat kepada Allah dengan taubat nasuha. Dari itu setengah daripada wajib atas manusia memandang kemahuannya lebih berharga daripada kemahuan yang lain. Dan wajib ia mengawal dan menjaga perasaan ini.

Guru – Betullah begitu, kerana perasaan inilah sekuat-kuat penggalak yang membangkitkan manusia cenderung kepada kebebasan bahkan setinggi-tinggi semangat perkataan engkau "aku merdeheka" itu dijawabkan kepada orang-orang yang mengatakan engkau terpaksa.

Demikianlah keterangan atas tiada berlawanan kemahuan manusia dengan tunduknya di bawah qada' dan qadar adanya.

(Bersambung)

حال ایت سقاي منوجو کشف فهدافن ادب فراشي
دان عقل دغن سراعیکن کاهوان چهفوقر کداول
هیدوف منوره کچندروغن کانق ۲ ایت کشف
کایلو فکن سراف بوله .

سباگیلاکي هندقله نیف ۲ سوسن فچکافن کانق ۲
ایت جاغن سماجم سهاج هندق برابده ۲، گوتان
سقاي مغبلکن درقد جادي بکو فرسدیان
کران دسکن ایت ممباسکندی سبانی دغن
سوات حال سهاج (طبعة دگیل) دان دغن سبب
اد طبیعه ایت بوله جادي اي نیدق اتو سوسه
هندق هریما سوات بشو کو دهمکن مسقیفون
فرچکافن اتورنجان ۲ یغترهسا کشف علم ترله
لاکي دایشتکن جاغن مشکونا کن سوسن فرکتان
یغفابه کتیک نندیدق کانق ۲ تنافی هندقله
فندیق داغ ایبو بان اتو کورو ایت مشکونا کن
فرچکافن یغ مناسبه مشکوه سکبران ترچافی
اوله فراسان کانق ۲ ایت دغن نیدق فابه براولغ ۲
کالی .

سکبران بوله ددافاتی نهقی قوم ایبو ایت لبه
فانوه مهاجر کانق ۲ درقد نهقی لاکي ۲ مستحقله
دسرهن فکربران مهاجر ایت کشف قوم ایبو
سببن کچندروغن اورغ ۲ فرمشوان ترله بابق
سوسوی دغن کادان کانق ۲ ایت دان فرسدیان
قوم فرمشوان ۲ ایت لبه لایق دغن کادان کانق ۲
یغ ماسیه ای کران فرمشوان ۲ ایت کچندروغن
بوا کشف کاسیه اکن کانق ۲ درقد اورغ
لاکي ۲ . ا

اداله کادان ماس یغفرنام باغی کانق ۲ ایت
دری عمرن ستابن هفک ماسق عمون ام اتو توجه
تاھن . مک دالم سفنچف ۲ ماس یغترهسوه ایت

دیدیقمن

اوله «عجم» جوهر

اداله ستورغ طیب بقسا جرمن برنام «خال»
یغ مشهور فد تاھن (1758 - 1828) دان
ستورغ فندیق جرمن یغفرنام «لانارت» فد تاھن
(1741 - 1801) فناج علم تیلیق منیلیق (فراسه)
دان فهیق ۲ یغ مشیکوه فرجلانن کدوان تله بروکات
دان منتفکن ، ایداله نیف ۲ کچندروغن دان فرامان ۲
ایت دودقن فداغکوت کانق ۲ یایت جیک سمفون صعه
سمفوناله کانسبان ، جیک کورغ کصیحانن اشکوت
ایت تبادلله برجای فدان دیدیقمن . دانلاکي متفه
درقد کمتناقن سربیکیت مشتاکن کانق ۲ ایت سفرت
لیلین یغ لبوه ددالم تاھن فندیقمن بوله دروفاکن
بریاگی ۲ جیک فندیق ایت هندق ممباسککن
یایقله ای دان جیک ای هندق سروسککن روسقله
ای . ددالم این اد لاین فندیق قول بروکات اداله
فرجلانن یغترهسوه ایت ترلالو تکم دان سمفون
ترلالو کندور یغترکاور درقد تیجاغن مقسام ،
اداله یغبرن ایت سدرهان کران تله دیساسة دغن
تراغ کادان دیدیقمن ایت بروکون فد ممباسککن
فیکران کلکسوان دان فراشي کانق ۲ صام اد
اشکوتان چوکف سمفون اتو کورغ ، ترکادغ ۲
اد جوک کیت لبیه کانق ۲ یغچو کف سمفون
کصیحانن اشکوتان تنافی هوده اوله کورغ
دیدیقمن دان کوالن دري ماس کچیلن . درایت
واجبله دراعیکن فهیق طبعه ایت اکن مغریتنکن
بریاگی ۲ حال یغندیق سکات منوره مشک ۲
یغترهسلان . ادقون دیدیقمن ایت کونان مناریق

Didikan

(Oleh "Aba" Johor)

Adalah seorang tabib bangsa Jerman bernama "Gall"¹ yang masyhur pada tahun (1758-1828) dan seorang pendeta Jerman yang bernama "Lavater"² pada tahun (1741-1801) penaja ilmu tilik-menilik (firasat) dan pihak-pihak yang mengikut perjalanannya keduanya telah berkata dan menetapkan, adalah tiap-tiap kecenderungan dan perasaan-perasaan itu duduknya pada anggota kanak-kanak iaitu jika sempurna sihat sempurna adalah kemanusiaan, jika kurang kesihatan anggota itu tiadalah berjaya padanya didikan. Dan lagi setengah daripada ketetapan mereka itu mengatakan kanak-kanak itu seperti lilin yang lembut di dalam tangan pendidiknya boleh dirupakan berbagai-bagai jika pendidik itu hendak membaikkan baiklah ia dan jika ia hendak merosakkan rosaklah ia. Di dalam ini ada lain pendeta pula berkata adalah perjalanan yang tersebut itu terlalu tegang dan setengahnya terlalu kendur yang terkeluar daripada timbangan saksama, adalah yang benarnya itu sederhana kerana telah disiasat dengan terang keadaan didikan itu berguna pada membaikkan fikiran kelakuan dan perangai kanak-kanak sama ada anggotanya cukup sempurna atau kurang, terkadang-kadang ada juga kita lihat kanak-kanak yang cukup sempurna kesihatan anggotanya tetapi hodoh oleh kurang didikan dan kawalan dari masa kecilnya. Dari itu wajiblah diraikan pihak tabiat itu akan menerbitkan berbagai-bagai hal yang tidak sekata menurut sangka-sangka yang bersalahan. Ada pun didikan itu gunanya menarik

hal itu supaya menuju kepada penghadapan adab perangai dan akal dengan meraikan kemahuan campur-gaul hidup menurut kecenderungan kanak-kanak itu kepada keelokan seberapa boleh.

Sebagai lagi hendaklah tiap-tiap susunan pecapakan³ kanak-kanak itu jangan semacam sahaja hendak berubah-ubah, gunanya supaya mengelakkan daripada jadi beku persediaannya kerana demikian itu membiasakan dia sehati dengan suatu hal sahaja (tabiat degil) dan dengan sebab ada tabiat itu boleh jadi ia tidak atau susah hendak menerima sesuatu yang sukar difahamkan meskipun percakapan atau rencana-rencana yang terbangsa kepada ilmu terlebih lagi diingatkan jangan menggunakan susunan perkataan yang payah ketika mendidik kanak-kanak tetapi hendaklah pendidik dan ibu bapa atau guru itu menggunakan percakapan yang munasabah mengikut sekiranya tercapai oleh perasaan kanak-kanak itu dengan tidak payah berulang-ulang kali.

Sekiranya boleh didapati pihak kaum ibu itu lebih patut mengajar kanak-kanak daripada pihak laki-laki mustahaklah diserahkan pekerjaan mengajar itu kepada kaum ibu sebabnya kecenderungan orang-orang perempuan terlebih banyak sesuai dengan keadaan kanak-kanak itu dan persediaan kaum perempuan-perempuan itu lebih banyak dengan keadaan kanak-kanak yang masih *ummi* kerana perempuan-perempuan itu kecenderungannya berat kepada kasih akan kanak-kanak daripada orang laki-laki.

Adalah keadaan masa yang pertama bagi kanak-kanak itu dari umurnya setahun hingga masuk umurnya enam atau tujuh tahun.^v Maka dalam sepanjang-panjang masa yang tersebut itu

¹ Franz Joseph Gall.

² Johann Kaspar Lavater. Namun berdasarkan sumber internet (contohnya Wikipwdia), beliau adalah orang Swiss, bukannya German.

³ Perkataan sebenarnya adalah percakapan.

سیکاه ایو بٹان اتو فیهق فنجگان مشمبیل یو
 دالم بهاگین دیدیقن جیک لالی اتو دجوابکن
 درقد مشمبیل فرهاتین انس کادان کاتق ۲ ایت
 بوله جادی موسقکن کهندق علم دیدیقن کران
 دالم ماس یقتوسبوة ایتوله بشواجب دفرهاتیکن
 ات قرق گری یپهلا کو قدان سبب دالم ماس
 ایتوله کاتق ۲ ایت مولای برلانیه برجالن برجا کف
 دات مولای ای تاهو اکن سسوات فرکارا
 یغددر دان دلپتن دان کنیک ایتوله مولای
 ترلقن بایک دان جاهتن نیف ۲ قرق گرن منوره
 سیکیات فرسدیان یقدهادف دهادفن . جیک
 ابوه اسوهتن دالم ماس ایت کلق سنله فدریدیقن
 ملنوروا کنیدی کفد اف یغد کهندقکی کران
 کاتق ۲ ایت سنکل نله لیووه عمرن درقد توجه
 تاهن نسجای سوکر هندق مشوبه فراغی یغتله جادی
 کییاسان قدان مسکقون دالم حال ۲ یقثا توره
 بوله برکسن . سبالیقن کالو درقد ماس ایت ای
 تله بیاس مشیکوره قیکران قنداشن دان فرجکافن
 یغلوروس دان بیاسی ملنقکن سسوات حال ایت
 دقتن یقتول نسجای کییاسان ایت بوله جادی
 کککل باگین هکک سقی عمرن توجه تاهوت
 دات فراسان چندروغ کفد فراغی یق تنف
 کوالان دات فرهاتین قندیقن فد ماس ایت
 بر کهندقله کفد ماکمرکن کاتق ۲ ایت مننجوقکن
 یغ ۲ بندای یغ یغق دان . مائل اکن سسوات دغن
 جالن برامین دان دتجوقکنندی فرکارا اتو
 بندای یغ موده دان سنغ مشرقی . قاعده یغدمکین
 ایت سوله ۲ مینی دالم فراسان کاتق ۲ ایت
 فراسان اتو اساس قنموان عام بایت سفرت کادان
 ایدوارا سوخی ۴ ایر ۲ کونق ۴ بوه کیه ۲ تمان ۲ دان

بناق دغن سبب کیکارن دالم فرکارا ایلله کلق
 اکن میمقین اکندی کفد سوکاکن فرکارا دان
 قنالی یقله تکی لاکي دان قنداشن اکن برقبه
 لواس منوره قنهای عمرن یقبوله جادی سماکین باق
 بر کهندق مشمبیل تاهو تنکل ایت هاروسله ای
 اکنجادی سئورغ یقبوله منجافی قنموان دالم
 فرکارا یقبولم دکتھوی اوله سنغه فیهق رانی دغن
 تیدق روسوه اتس دیرین دان اتس گورون .

یغفرتام: فیاسوف روسو تله برکات اداله نکر جان
 مندیدیق مأنسی ایت د کهندقکی دري
 مولا ۲ هاری ای دفرانقکن .

یغکدوا: فیلسوف قیلوب برکات اداله رسمی
 یغکله فد دیری مأنسی ایت ایلله رسمی
 درماس ای کجبل .

یغکنیک: فیلسوف مونتین برکات سالی لیهه اداله
 کیایقکن عیب کیت جادین درقد
 هام ۲ یغبرو یغ درماس کیت کجبل ایتوله
 میسکن حکومین کراجات کیت
 قریتن دري اورغیم پیوسمکن کیت .
 (برستبوغ)

کمالا حکمة

- 29 کاسمکن دنیا دان هرت ایت کفلا
سکل کلاهن .
- 30 علم حکمة ایت بارشیم ترچچید باکی
اورغیم برامین .
- 31 حرکة ایت برکة .
- 32 - بایک ۲ هرت کامو ایت ایلله هرت یغ
میری فائده کفد کامو .

seyogialah ibu bapanya atau pihak penjaganya mengambil berat dalam bahagian didikan jika lalai atau ducuaiakan daripada mengambil perhatian atas keadaan kanak-kanak itu boleh jadi merosakkan kehendak ilmu didikan kerana dalam masa yang tersebut itulah yang wajib diperhatikan apa gerak-geri yang berlaku padanya sebab dalam masa itulah kanak-kanak itu mulai berlatih berjalan bercakap dan mulai ia tahu akan sesuatu perkara yang didengar dan dilihatnya dan ketika itulah mulai terletak baik dan jahatnya tiap-tiap gerak-gerinya menurut sebagaimana persediaan yang terhadap di hadapannya. Jika elok asuhannya di dalam masa itu kelak senanglah pendidikan melentur akan dia kepada apa yang dikehendaki kerana kanak-kanak itu manakala telah lewat umurnya daripada tujuh tahun nescaya sukar hendak mengubah perangai yang telah jadi kebiasaan padanya meskipun dalam hal-hal yang patut boleh berkesan. Sebaliknya kalau daripada masa itu ia telah biasa mengikut fikiran pandangan dan percakapan yang lurus dan biasa meletakkan sesuatu hal itu di tempatnya yang betul nescaya kebiasaan itu boleh jadi gagal baginya hingga sampai umurnya tujuh tahun dan perasaan cenderung kepada perangai yang tetap. Kawalan dan perhatian pendeknya pada masa itu berkehendaklah kepada menggambarkan kanak-kanak itu menunjukkan tiap-tiap benda yang nampak dan mengenal akan sesuatu dengan jalan bermain dan ditunjukkan dia perkara atau benda-benda yang murah dan senang mengerti. Kaedah yang demikian itu seolah-olah menyemai di dalam perasaan kanak-kanak itu punca atau asas pengetahuan am iaitu seperti keadaan udara, sungai, air, gunung-ganang, bukit, tanaman-tanaman dan

binatang dengan sebab kegemaran di dalam perkara inilah kelak akan memimpin akan dia kepada sukakan perkara dan pengenalan yang lebih tinggi lagi dan pandangannya akan bertambah luas menurut tambahan umurnya yang boleh jadi semakin banyak berkehendak mengambil tahu tatkala itu haruslah ia akan jadi seorang yang boleh mencapai pengetahuan di dalam perkara yang belum diketahui oleh setengah pihak ramai dengan tidak bersusah atas dirinya dan atas gurunya.

Yang pertama: Filsuf Rousseau telah berkata adalah pekerjaan

mendidik manusia itu dikehendaki dari
mula-mula hari ia diperanakkan.

Yang kedua: Filsuf Faqilun berkata adalah resmi

yang lekat pada diri manusia itu ialah resmi
dari masa ia kecil.

Yang ketiga: Filsuf Montaigne berkata saya lihat adalah

kebanyakan aib kita jadinya daripada
XXX yang berhubung dari masa kita kecil itulah
menyebabkan hukuman kerajaan kita
terbitnya dari orang yang menyusahkan kita.

(Bersambung)

Gemala Hikmah

29 Kasihkan dunia dan harta itu kepala
segala kesalahan.

30 Ilmu hikmah itu barang yang tercicir bagi
orang yang beriman.

31 *Harkat*⁴ itu berkat.

32 Sebaik-baik harta kamu ialah harta yang
memberi faedah kepada kamu.

⁴ Bermaksud perniagaan.

تاریخ الاسلام

(سموئیل بیلاغن (1) تاهن بقفرنام)

مک سنووخ درفد انق عدنانک معد دان اتقن
 نزار، داننارا انق ۳ نزار این اد امة اورهیم مشهورن
 یأیت دیدا انبار، و بیعه دان مضر. مک انق ۲
 مضرله یجادی اورخ ۲ برهت دان فرکاس ددالم
 نگرے حجاز. مک دغن سبب اینله ای
 منجادی کتوا باگی تانه حرام، دان یقتربله مشهور
 درفدان کنانه، کمدین قریش یقتر کنورن کفد
 ای کیت صلی الله علیه وسلم. مک درفد کنورن
 قریش اینله یقتر مشهور باقی اورخ ۲ یقتر بلتم دان
 تیشکی همه هتک سمعی کفد قرون یسکا تم درفد
 دفتر کن سیدنا عیسی علیه السلام دان درفد
 کنورن اینله منجادی کتوا مسجد الحرام
 کران ای ساقه درفد کراچان دان فرته باگی
 سکلین قبیله یقلاین. دانتارا سربکیت یغ ماجو
 سکلی ایله انق ۲ لوی دان کتوان قصی کران
 ای تریله ملیا دغن سبب باقی هت دان قوم قراة
 دري ایت ترسرهله جواتن منجادی کتوا کعبه
 ایت کفدان دالم تاهن مسیعی 440 دان درفد
 کنورن اینله عبدمناف دان اتقن هاشم
 منجادی فرته، کمدین سواران المطلب کمدین اتقن
 عبدالمطلب ایله ندان ای کیت صلی الله علیه وسلم.
 مک دناله سوسنن یسکام کمدین درفد
 تمدن اسلام هتک فید هاری این تله روسی بهاس
 سربکیت اوله ترساقه لام تله برجعفور دغن
 یساقه ۲ لاین دان تله ملالو می سربکیت اکن

ادقون سبب دنما کن المستعربه کران نی اقه
 اسمعیل علیه السلام یقتر نیتیس هتک کفد نی کیت
 ایت ایندنان نی الله اورهیم الخلیل دان بندان
 سیدنا هاجر ایت بو کنن یساقه عرب، هان ای
 برفنده کتکری مکه کمدین دفراسر بکنن
 فادک اتقندان نی الله اسمعیل دغن انق فرمفوان
 مضاض کتوا قبیله جرهم. مک دغن سبب ایتوله
 نی الله اسمعیل برهاس دغن بهاس عرب فد حال
 بو کن بهاس ایندنا بوندان.

شهدان بمیاقله کنورن ایت هتک بیراف
 فوق دان قبیله دان برتابوران سته درفدان
 ککفوخ ۲ دان بو کهدوفن دغن چارا کهدوفن
 اورخ ۲ کفوخ (بدوی) دان دیم دالم خیمه ۲
 صهاج. دان ایله بدغا کن الاعراب ارتین
 بارشساف یغ مندیمی کفوخ ۲ دالم تانه عرب
 دنما کن الاعراب اتو بدوی، مک مکان سربکیت
 سوسو اتقا، کسب دان داگخ ۲ دان کادان
 سربکیت سنتیاس برفنده رنده دري سوات تنقه
 کسوات تنقه کران منجاری نفقه کهدوفن دان
 ایر. دان اد جوا سته درفدان دیندر مکه، مدینه
 دان جده داتلین ۲ لاکي. مک سربکیت دنما کن
 عرب دان نیاد سکلی ۲ سربکیت ماو توندو
 دیاوه ککواسان اورخ لوار ملیکن کفد فوق
 سربکیت صهاج.

Tārikh Islam

(Sambungan bilangan (1) tahun yang pertama)

Ada pun sebab dinamakan *al-musta'ribah* kerana Nabi Allah Ismā'īl 'alayhi *al-salām* yang bertitis hingga kepada Nabi kita itu ayahandanya Nabi Allah Ibrāhīm al-Khalīl dan bondanya Saiyidatina Hajar itu bukannya bangsa Arab, hanya ia berpindah ke negeri Mekah kemudian diperisterikannya paduka anakanda Nabi Allah Ismā'īl dengan anak perempuan Mudād ketua kabilah Jurhum. Maka dengan sebab itulah Nabi Allah Ismā'īl berbahasa dengan bahasa Arab pada hal bukan bahasa ayahanda bondanya.

Syahadan membiaklah keturunannya itu hingga beberapa puak dan kabilah dan bertaburan setengah daripadanya ke kampung-kampung dan berkehidupan dengan cara kehidupan orang kampung (Badwi) dan diam dalam khemah-khemah sahaja. Dan ialah yang dinamakan *al-'Irāb* ertinya barang siapa yang mendiami kampung-kampung di dalam tanah Arab dinamakan *al-'Irāb* atau Badwi, maka makanan mereka itu susu unta, kambing dan daging-daging dan keadaan mereka itu sentiasa berpindah-randah dari suatu tempat ke suatu tempat kerana mencari nafkah kehidupannya dan air. Dan ada jua setengah daripadanya di bandar Makkah, Madinah dan Jeddah dan lain-lain lagi. Maka mereka itu dinamakan Arab dan tiada sekali-kali mereka itu mahu tunduk di bawah kekuasaan orang luar melainkan kepada puak mereka itu sahaja.

Maka seorang daripada anak 'Adnān Ma'ad dan anaknya Nazār, di antara anak-anak Nazār ini ada empat orang yang masyhurnya iaitu Diyād, Athmār, Rabī'ah dan Muḍar. Maka anak-aak Muḍarlah yang jadi orang-orang berharta dan perkasa di dalam negeri Hijaz. Maka dengan sebab inilah ia menjadi ketua bagi Tanah Haram, dan yang terlebih masyhur daripadanya Kinānah, kemudian Quraysh yang berketurunan kepada Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*. Maka daripada keturunan Quraysh inilah yang termasyhur banyak orang-orang yang terbilang dan tinggi hemah hingga sampai kepada kurun yang keenam daripada diputerakan Saiyidina 'Īsā 'alayhi *al-salām* dan daripada keturunannya itulah menjadi ketua Masjidil Haram, kerana ia satu daripada kerajaan dan pemerintah bagi sekalian kabilah yang lain. Di antara mereka itu yang maju sekali ialah anak-anak Luay dan ketuanya Qusay kerana ia terlebih mulia dengan sebab banyak harta dan kaum kerabat, dari itu terserahlah jawatan menjadi ketua Kaabah itu kepadanya dalam tahun Masihi 440 dan daripada keturunannya inilah 'Abd Manāf dan anaknya Hāshim menjadi pemerintah, kemudian saudaranya al-Muṭṭalib kemudian anaknya 'Abdul Muṭṭalib ialah nenda Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*.

Maka di sanalah susunan yang kelima kemudian daripada tamadun Islam hingga pada hari ini telah rosak bahasa mereka itu oleh tersangat lama telah bercampur dengan bangsa-bangsa lain dan telah melalui mereka itu akan

نیاد تردریقا منگوخ کسواسن یعدتیمقا کن
 کاتسن. قد اخرن سفیله فرخیرا. ابث کفشد
 «ایوهه» سنورخ درقد کفلا ننترا حیشه مک
 کسپهنله ای لالو دپتوتن سر یسکینت دان یوفرغله
 داتارا کدوان هسک قد اخرن تربونه اریاط. مک
 اووه فون برنته هسک ماتی دگتیکن اوله انقن
 یونام «یکسوم» کدین سوداران یونام «سروق»
 مک ای دنیواسکن نول اوله «سیف بن ذی یزن»
 دغن بنتوان کسری آتو شردان سر یبراج فرسی،
 کدین درقد ماتی سیف ذی یزن مک لالو دفرنته
 تروس اوله کسری بو ککان هسک قد تاهن
 مسیحی 634 بهاروله دنیواسکن اوله مسلمین
 تشکل فرتتمن یونام «یاذن» یغ کدین ماتی
 کاکام اسلام فد زمان رسول الله صلی الله علیه وسلم.
 یسکدوا راج ۲ نگری عراق یأبت کلوارک
 المناذرة دان کفلا نگری «الحقه» دغن کوفه
 اکتفتای سکالین راج ۲ ابث منجادی فدر هجای
 یائی کسری کفشد بقسا عرب «نگری عراق دان
 یسمولان سکالی «مالک بن فهم» دان بو کسوداهن
 تیتسن کفد قحطان (کراجان ابث قد مولان ۲
 سکالی فد زمان راج «الطوائف» سلوم کسری)،
 کدین مرآی اوله سوداران یغیرام «جدیمه
 بن مالک بن فهم، کدین یعلابن هسک دوا فوله
 ام راج، کدین درقد ابث دجابوتکن اوله خالد
 بن ولید دغن کنانن اسلام، دان یغایر سکالی
 راج ۲ ابث «الذیر بن النعمان»
 یسکتیک : راج ۲ نگری شام : ابث یسک
 فوله دوا راج یأبت درقد کلوارک «الفسان»
 نقتای سکالین ابث منجادی فسور هجای قیصر
 روم یائی نگری شام، دان یسمولان «حیشه بن

یونامی ۲ حال، دان کادانن تله ترکره قواة کواسان
 سام اد قد ماس جاهلیه (سلوم اسلام) اتو ندماس
 اسلام. سر یسکینت یبراف فنیله داب فواق
 مندودسکی دیاهه ۲ خیمه دان دارة ۲ نگری، دان
 یغیرله مشهور داتاران ابث قبیله عنزه، قبیله ضحر
 دان قبیله سیاعه دانلابن مک تله یابق عرب ۲ فولو
 ماسق کدالم بندر دان یومقة تیتف ددالین کدین
 درقد اسلام دان یومفور دغن اورغ ۲ بندر یأبت
 دري شام، مصر دان مغربی هسک جادبله تیف ۲
 اورغیغ برچاکف دغن بهاس عرب دیبله سکن
 یغسا عرب.

(بهائین یسکتیک)

(کراجان عرب سلوم اسلام)

بهوا اذاله کراجان عرب سلوم اسلام ابث
 ترهائی کفشد یبراف کراجان، مک یغیرسرتن ایله
 تیک کراجان : یغیرتام راج ۲ بین دان کفلا نگری
 صنعاء دان یغ مولان ۲ سکالی قحطان بن عارب، دان
 ایله قد ستمه فرکتان مشکان نبی الله هود علیه
 السلام. دان کدین درقد ابث دوا فوله دلافن
 راج، کدین برنته فول سر یسکینت کفد
 کراجان یسکدوا مک یسمولان ۲ یونام «تبع»
 یغیرتام انق الاقران دان دبلان کف درقدان دوا فوله
 راج دان یغایر سکالی «ذوجدن الحمیری» یسکله
 دنیواسکن دی اوله «اریاط» فغایما راج حیشه
 یغیرتام «النجاشی» یأبت قد تاهن 529 مسیحی.
 مک برنتله اریاط دنگری بین داب
 دساتو کتن دغن کراجان حیشه مک فرنتاهن
 ابث ترساعة ظالم یأبت ممسا انق ۲ نگری ابث دغن
 فکر جان یغیدای تراوقای سر یسکینت مغربواتن.
 یعدتیکن کلوهسکله انق ۲ نگری ابث اوله

berbagai-bagai hal, dan keadaannya telah terkerat kuatkuasanya sama ada pada masa jahiliah (sebelum Islam) atau pada masa Islam. Mereka itu beberapa kabilah dan puak menduduki di bawah-bawah khemah dan darat-darat negeri, dan yang terlebih masyhur di antaranya itu kabilah 'Anzah, kabilah Dahr dan kabilah Saba'ah dan lainnya. Maka telah banyak Arab-Arab pulau masuk ke dalam bandar dan bertempat tetap di dalamnya kemudian daripada Islam dan bercampur dengan orang-orang bandar iaitu dari Syam, Mesir dan Maghrabi¹ hingga jadilah tiap-tiap orang yang bercakap dengan bahasa Arab dibilangkan bangsa Arab.

(Bahagian Yang Ketiga)

(Kerajaan Arab Sebelum Islam)

Bahawa adalah kerajaan Arab sebelum Islam itu terbahagi kepada beberapa kerajaan, maka yang terbesarnya ialah tiga kerajaannya: yang pertama raja-raja Yaman dan kepala negerinya San'ā' dan yang mula-mula sekali Qahtan bin 'Ābir, dan inilah pada setengah perkataan mengatakan Nabi Allah Hūd *'alayhi al-salām*. Dan kemudian daripada itu dua puluh depalan raja, kemudian berpindah pula mereka itu kepada kerajaan yang kedua maka yang mula-mulanya bernama "Tabi"² yang pertama anak al-Aqrān dan di belakang daripadanya dua puluh raja yang akhir sekali "Zūjdan al-Ḥamīf" yang telah ditewaskan dia oleh "Aryād" panglima raja Habsyah yang bernama "al-Najāshī" iaitu pada tahun 529 Masihi. Maka memerintahlah Aryād di negeri Yaman dan disatukannya dengan kerajaan Habsyah maka pemerintahannya itu tersangat zalim iaitu memaksa anak-anak negeri itu dengan pekerjaan yang tiada terupaya mereka itu memperbuatnya. Yang demikian keluh-kesahlah anak-anak negeri itu oleh

tiada terderita menanggung kesusahan yang ditimpakan ke atasnya. Pada akhirnya sampailah perkhabaran itu kepada "Abrahah" seorang daripada kepala tentera Habsyah maka kasihanlah ia lalu dibantunya mereka itu dan berperanglah di antara keduanya hingga pada akhirnya terbunuh Aryād. Maka Abrahah pun memerintah hingga mati digantikan oleh anaknya bernama "Yaksum" kemudian saudaranya bernama "Masruq" maka ia ditewaskan pula oleh "Sayf bin Dhi Yazan" dengan bantuan Kisrā Anū Shirwān Seri Maharaja Parsi, kemudian daripada mati Sayf Dhi Yazan maka lalu diperintah terus oleh Kisrā berkekalan hinggalah pada tahun Masihi 634 baharulah ditewaskan oleh Muslimin tatkala pemerintahnya bernama "Bādhan" yang kemudiannya masuk ke agama Islam pada zaman Rasulullah *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*.

Yang kedua raja-raja negeri Iraq iaitu keluarga al-Munādhrahah dan kepala negeri "al-Hirah" dengan Kufah akan tetapi sekalian raja-raja itu menjadi pesuruhjaya bagi Kisrā kepada bangsa Arab di negeri Iraq dan yang mula-mula sekali "Malik bin Fahm" dan berkesudahan titisannya kepada Qahtān (kerajaan itu pada mula-mulanya sekali pada zaman raja "al-Tawā'if" sebelum Kisrā), kemudian merajai oleh saudaranya yang bernama "Jadhīmah bin Mālik bin Fahm, kemudian yang lainnya hingga dua puluh enam raja, kemudian daripada itu dicabutkan oleh Khālid bin Walīd dengan kemenangan Islam, dan yang akhir sekali raja-rajanya itu "al-Mundhir bin al-Nu'mān".

Yang ketiga: raja-raja negeri Syam sebanyak tiga puluh dua raja iaitu daripada keluarga "al-Ghassān" tetapi sekaliannya itu menjadi pesuruhjaya Kaisar Rom bagi negeri Syam, dan yang mula-mulanya "Jafnah bin²

¹ Perkataan sebenarnya adalah Maghribi.

² Bersambung ke nukasurat 49

شرط ۲ منتوتة علم

اوله یوسف الیاس المتقانی

كُنْ تَذَالُوا الْعِلْمَ الْإِسْتِئْتِ
سَأْتِيكَ عَنْ تَقْصِيْلِهَا بَيَانِ
ذِكَاةٍ وَحَرَمِ وَأَحْتِجَاةٍ وَبَلَاةٍ
وَأَرْشَادِ أَسْتَاذِ وَأَطْوَلِ الزَّمَانِ

ایوهی اتقنکو مودا تربیلغ
کوسواهن منتوتة بوکن کفناغ
انم شرط جاعنه کورغ
اکن دیتاکن دشغن ترغ
چردیق دان طمع هندقله اد
بوسمگوه واغ فون اد

گورویغ چردیق مسکیفون مودا
فنتغ ماس جاعنه تباد
شعیر بقتره بوقه این سیگیاله جدایدکن فندوان
دانس تیف ۲ فنتوتة بیغ سوك ملیتة کجیسا آن
دالم یوایگی ۲ علم، یقدهارف دشغن علم اینوله بوله
ای ملایرکن بهترا کبیدوقن منوجو کتلا بوغن
کسلاین، کناغن دان کبیکیان دنسا اخره
اداله تیف ۲ سانورفد اتم شرط یقدرقمکن دانس
ایت یولاین ۲ ن ارتی دان کبندقن ۰۰ مک دهورایکن
دسینی دشغن سچارار عکس - هاج -

مک اینله تیک کراجان یغیسر دالم ممنجوغ نانه
عرب، مک کراجان بی کجیک ۳ شمرت «کنده»
قیس بن زهد العیسی، کتب راج بی وایل دان
تغاب یقتله ماتی دیونه اوله جساس بن مره،
(بوسمیوخ)

عمر بن نعلبه دان یغاخیر سکالی یونام «جبله
بن الایم» دان ماسق اسلام ای قد زمان خلیفه
سیدنا عمر بن الخطاب رضی الله عنه قد تاهن هجرة
یغکاتم بلس، دجتورا سدغ جبله طواف دمسجد
الحرام مک سکویغ ۲ دقیق اوله شورش قوم
فزاره جبهن مک دتقنن موک اورغ ایت هسک
فجه هیدوغن مک اورغ ایفون مقادو کفد سیدنا
عمر، اوله بکندا امیر المؤمنین دفهکایئ سراي
بوسبدا: تبوس اکندیریمو، جیک تیدق
نسچای اکو مورده ای منمقر کامو، مک سمبه جبله
بکیک قول دمکین؟ بو کنگه ممب شورش راج
قد حال ای شورش اتق فاسر؟ مک جواب سیدنا
عمر: اداله اگام اسلام نله بیجاکن کدوان یا ایت
یرستار دانتارا راج دشغن اتق فاسر قد حد، مک
سمبه جبله ممب اکن یوالبق جادی نصرانی، جواب
سیدنا عمر، جیک کامو جادی نصرانی نسچای اکو
فنجوغ لبهیز کامو سمبه جبله تمه مکن افاله کیران
ممب قد مالم این یا امیر المؤمنین، مک اوله سیدنا
عمر دتقو مکن، ایبل مالم جبله نون لاری کنگری
شام لاله کفطنطه، مک اورغیم مقیکوتن 500
اورغ لاکي ۰۲ مک سکلیتن فون یوالبق منجادی
نصرانی، یقدمکین ساحتله سوك دان دلایا کن اوله
هرقل، کدین جبله فون بیسل اوله فریوانتن ایت
لالو برشعیر: منجادی نصرانی اورغیم ملیا اوله
کها فن تمقر - قد حال تباد منجادی اف جکلو
کو صبرکن - مضرتن ایت - تقافی اکو نله
دفنوهی اوله کفناسن هاتی - مک اکو توکرکن
مات یشتراغ دشغن مات بشوت - مک کیران تباداله
دفرلقن اوله ایبو کو - اتومنوره بگیان یشد کفاکن
اوله عمر - نسچای تباداله اکو منجادی بکری:

'Amru bin Tha'labah" dan yang akhir sekali "Jublah

bin al-Ayham" dan masuk Islam ia pada zaman Khalifah

Saiyidina 'Umar bin al-Khaṭṭāb *raḍīya Allāhu 'anhu* pada tahun Hijrah

yang keenam belas, dicetera sedang Jublah tawaf di Masjidil

Haram maka sekonyong-konyong dipijak oleh seorang kaum

Fizārah jubahnya maka ditamparnya muka orang itu hingga

pecah hidungnya, maka orang itu pun mengadu kepada Saiyidina

'Umar, oleh baginda *Amīr al-Mu'minīn* dipanggilnya seraya

bersabda: "Tebus akan dirimu, jika tidak

nescaya aku suruh ia menampar kamu", maka sembah Jublah

"Bagaimana pula demikian? Bukankah hamba seorang raja

padahal ia seorang anak pasir?" Maka jawab Saiyidina

'Umar: "Adalah agama Islam telah menyamakan keduanya iaitu

bersamaan di antara raja dengan anak pasir pada *ḥad*", maka

sembah Jublah "Hamba akan berbalik menjadi Nasrani", jawab

Saiyidina 'Umar, "Jika kamu jadi Nasrani nescaya aku

pancung leher kamu", sembah Jublah "Tempohkanlah apalah kiranya

hamba pada malam ini ya *Amīr al-Mu'minīn*", maka oleh Saiyidina

'Umar ditempokkannya, apabila malam Jublah pun lari ke negeri

Syam lalu ke Qastantiniyyah, maka orang yang mengikutnya 500

orang laki-laki. Maka sekaliannya pun berbalik menjadi

Nasrani, yang demikian sangatlah suka dan dimuliakan oleh

Harqal. Kemudian Jublah pun menyesal oleh perbuatannya itu

lalu bersyair: Menjadi Nasrani orang yang mulia oleh

keampilan tampar – padahal tiada menjadi apa jikalau

ku sabarkan – mudaratnya itu – tetapi aku telah

dipenuhi oleh kepanasan hati – maka aku tukarkan

mata yang terang dengan mata yang buta – maka kiranya tiadalah

diperanakkan oleh ibu ku satu menurut bagaimana yang dikatakan

oleh 'Umar – nescaya tiadalah aku menjadi begini.

Syarat-syarat menuntut ilmu

Oleh Yusuf Ilyas al-Muqalāni

Lan tanālū al-'ilma illā bisittatin

Sa 'unbūka 'an taqṣīlīhā bayāni

Dhakā'in waḥarāṣin wa 'jūhādīn wa balghatin

Wa irshādī ustadhin wa ūlī al-zamān

Ayuhai anaku muda terbilang

Kesusahan menuntut bukan kepalang

Enam syarat janganlah kurang

Akan dinyatakan dengan terang

Cerdik dan tamak hendaklah ada

Bersungguh-sungguh wang pun ada

Guru yang cerdik meskipun muda

Panjang masa janganlah tiada

Syair yang tersebut ini seyogialah dijadikan panduan

di atas tiap-tiap penuntut yang suka melihat kejayaannya

dalam berbagai-bagai ilmu, yang diharap dengan ilmu itulah boleh

ia melayarkan bahtera kehidupannya menuju ke pelabuhan

keselamatan, kemenangan dan kebahagiaan di dunia akhirat.

Adalah tiap-tiap satu daripada enam syarat yang dirakamkan di atas

itu berlain-lainan erti dan kehendaknya. Maka dihuraikan

di sini dengan secara ringkas sahaja: -

maka inilah tiga kerajaan yang besar dalam Semenanjung Tanah

Arab, maka kerajaan yang kecil-kecilnya seperti "Kindah"

Qays bin Zuhayr al-'Abāsī, Kulaib raja Banī Wa'īl dan

Tahglib yang telah mati dibunuh oleh Jusās bin Murrah,

(bersambung)

دسوره کران دروتون اوله صفة طمع • بکتوجوک مر بک یغنه مغللاجری ساتو دوا بها کین علم کتا کله علم نعو، صرف مک تیاد فاد دغن ایت مهاج بهکن دغن سهراف دای مر بک مسموع بها کین علم یغلاین اومقام بیان، معانی، بدیع، بلاغه دان ۰۰۰

والخصل مرید ۲ بقمرس کاهوانی فند مشهوری برماچم ۲ علم ایت منجوجکن او فدان صفة طمع یهدفوجی ۶ دان طمع اینله مناریق ساتو صفة یغلاین بایت «برسوعگوه ۲» •

کتیک «برسوعگوه ۲» • واهی مرید ۲! اداله فر کتان «برسوعگوه ۲» این ترلفو موده دتو ترکی دغن لیده تنافی سوسه مقمکنکن •

اف ۲ جوا فکرجان تیدق دغراوله کجیان لامون تیاد دکراکن دغن برسوعگوه ۲ • سبالیقن مرید اکن برجای کیران برسوعگوه ۲ ایت دجادبکن ساتو شرطن کامو نتو او مندغر درفد کورو کامو فر کتان «من جد وجد» اریان بارغسیاف

یهرسوعگوه ۲ نسجای دافة ای • مک عملکنله تیک فانه فر کتان یهرحکمه این ان شاءالله کامو اکن محفراوله تیجین یشابک دغن تأشک لاگی • درایت ایوهی مرید ۲! هندقله کامو راجین، نکون دان برسوعگوه ۲ دالم فلاجران، جاشنه موده جمو،

مالس دان چوای، بجاه سلالو فلاجران کامو سفای حفظ، هارقله کورو یغ سدغ • منسرحکن دان منجورهکن متیارا ۲ علم ایت دغن تومفوان یغ ساتو : مات کامو، هاتی کامو، یله کامو، نیکران کامو سموان تومفو کن کفد ساتو ایتوله دلیل کامو برسوعگوه ۲ کیران هاتی کامو لالی سکالیتون

مات کامو تنغه مندغ کورو، جاشنه دهارف اکن دافة برسوعگوه ۲ یهرتابوران کلوار دري مولوه

قرتام «چردیق» اداله چردیق ایت ساتو شرط یغتاوبوله تیدق باکی تیغ ۲ قنتوه یغ روکهندکن کجیان دالم فلاجران، کران مرید ۲ یغتیاد چردیق ایت سوده تنلوبه مغریا فعاجران ۲ کورون یغ سبیک تیاد برجای • مرید ۲ یغ چردیق ایت مرید دافت مقادا کن بیراف مثال دغن سندیرین لاین درفد یغته دشالکن اوله کورون، دان مرید بوله مهورایکن له جوه دغن فنیغ لیبر اکن شران ۲ کورون یغ قندیق دان مرید مقسوق بمبندیقکن فرکارا ۲ یغداجر ایت دغن یغلاین • جوجک مرید دافة مغریا دان مهمکن شرح ۲ کورون دغن موده • عکس درفد چردیق ایت ابله مشکف، بوده، بنق، بیل مک بایت جادی کلاغن دانس کیان فننوه ۲ • واهی مرید ۲ یهر بهکیا! جادیکن دیری کامو درفد مرید ۲ یغ چردیق دالم سلوق ییلوق فلاجران

کدوا «طمع» اداله طمع ایت دنگه کران اورغی برفه طمع ایت اکن برعاقبه دغن کروکین دان کسالن جوا، کامو نتوسه میاج چر بقا در بحال انجیم دغن بایغ ۲ بوکنکه عاقبت روگی دان سسل؟! دمکنله اد بیراف بایق چر بقا یغلاین • تنافی طمع یغ کهندکن دسبی بوکن بکتو ۶ بهکن طمع دسبی ساعه دکهندکن دان دغوجی کران طمع فد فرکارا یهر کجیکن • تیغ ۲ مرید هندقله برفه طمع هندق مندافة بایق علم کران دغن صفة اینله کامو اکن ماجو دن برجای دالم فلاجران کامو اوممان مرید یههارو حفظ ساتو دوا ایات لازم مرید تنف معنظ بیراف ایاه لازم یغلاین لاگی دغن تا فیه

Pertama “cerdik” adalah cerdik itu satu syarat yang tak boleh tidak bagi tiap-tiap penuntut yang berkehendakkan kejayaan dalam pelajarannya, kerana murid-murid yang tiada cerdik itu sudah tentu lambat menerima pengajaran-pengajaran gurunya yang menyebabkan tiada berjaya. Murid-murid yang cerdik itu mereka dapat mengadakan beberapa misal dengan sendirinya lain daripada yang telah dimisalkan oleh gurunya, dan mereka boleh menghuraikan lebih jauh dengan panjang lebar akan syarahan-syarahan gurunya yang pendek dan mereka mengerti membandingkan perkara-perkara yang diajar itu dengan yang lain. Juga mereka dapat menerima dan memahami syarah-syarah gurunya dengan mudah. ‘Aksu daripada cerdik itu ialah mengkap, bodoh, benak, bebal maka iaitu jadi kalangan di atas kejayaan penuntut-penuntut. Wahai murid-murid yang berbahagia! Jadikan diri kamu daripada murid-murid yang cerdik dalam selok-belok pelajaran.

Kedua “tamak” adalah tamak itu ditegah kerana orang yang bersifat tamak itu akan berakibat dengan kerugian dan kesalan jua, kamu tentu sudah membaca cerita darihal anjing dengan bayang-bayangnyanya bukannya akibatnya rugi dan sesal!? Demikianlah ada beberapa banyak cerita yang lain. Tetapi tamak yang dikehendakkan di sini bukan begitu, bahkan tamak di sini sangat dikehendakkan dan dipuji kerana tamak pada perkara yang berkebakikan. Tiap-tiap murid hendaklah bersifat tamak hendak mendapat ilmu kerana dengan sifat inilah kamu akan maju dan berjaya dalam pelajaran kamu umpamanya murid yang baharu hafaz satu dua ayat *lāzim* mereka tetap menghafaz beberapa ayat *lāzim* yang lagi dengan tak payah

disuruh kerana diruntun oleh sifat tamak. Begitu juga mereka yang telah mempelajari satu dua bahagian ilmu katakanlah ilmu *nahū*, *ṣaraf* maka tiada pada dengan itu sahaja bahkan dengan seberapa daya mereka menyambung bahagian-bahagian ilmu yang lain umpama *bayān*, *ma’ānī*, *badī’*, *balāghah* dan ...

Walhasil murid-murid yang keras kemahuannya pada mengetahui bermacam-macam ilmu itu menunjukkan ada padanya sifat tamak yang dipuji, dan tamak inilah menarik satu sifat yang lain iaitu “bersungguh-sungguh”.

Ketiga “bersungguh-sungguh”. Wahai murid-murid! adalah perkataan “bersungguh-sungguh” ini terlampau mudah dituturkan dengan lidah tetapi susah mengamalkannya. Apa-apa jua pekerjaan tidak diperoleh kejayaannya lamun tiada dikerjakan dengan bersungguh-sungguh. Sebaliknya mereka akan berjaya kiranya bersungguh-sungguh itu dijadikan satu syaratnya. Kamu tentu ada mendengar daripada guru kamu perkataan “*man jadda wa jada*” artinya barangsiapa yang bersungguh-sungguh nescaya dapat ia. Maka amalkanlah tiga patah perkataan yang berhikmah ini *in shā-Allāh* kamu akan memperoleh natijahnya yang baik dengan tak syak lagi. Dari itu ayuhai murid-murid! Hendaklah kamu rajin, tekun dan bersungguh-sungguh di dalam pelajaran, janganlah mudah jemu, malas dan cuai, bacalah selalu pelajaran kamu supaya hafaz, hadaplah guru yang sedang mensyarahkan dan mencurahkan mutiara-mutiara ilmu itu dengan tumpuan yang satu: mata kamu, hati kamu, telinga kamu, fikiran kamu semuanya tumpukan kepada satu itulah dalil kamu bersungguh-sungguh kiranya hati kamu lali sekalipun mata kamu tetap memandang guru, janganlah diharap akan dapat memungut mutiara-mutiara yang bertaburan keluar dari mulut

گورو یت جیک تیدق دامه ۲۰ تي کران دجادیکن
 باکی شورخ، مأنسي هاتي تننوله تا دافه یوفیکر قد
 ساتو کتیک دوا نیگ ماچم فیکران. دانلاکي
 یوسو عکوه ۲ این بوکنن ترنتو ماس کامو دمدافن
 گورو سهاج بهکن ملیثوقی داتس شکل ۲۰ :
 یوسو عکوه ۲ فد سهاج، مطالعه، مذکره، محفظ
 دانلان ۲۰۲ مرید ۲ یغ ملالو بران کفد راکن ۲۰
 یغلبه مفرقی دالم فرکارا یغ ای تا مفرقی اتو کورخ
 فهم ایبقون دنا کن یوسو عکوه ۲ جوگ والحاصل
 لواس هنان، فیکر کله سنديري .
 کامه «واغ» میبع سده معلوم! اداله واغ
 این ساتو شرط یغ مستحق ادان دمیسی تیف ۲
 فننوه کران فسیل کامو، بو کو ۲ کامو، کتاب ۲
 کامو، بیاران سکوله کامو دان ۰۰۰ دان ۰۰۰ سموان
 بو کهندکن واغ. کیران تباد واغ بگیانکه کامو
 هندق مفرق دالم فلاجران لیهه بیراف یایق مرید ۲
 یغتریتوه دان تا مفرقی مقصودن ایله دسیکن
 کتبادان واغ. خصوصاً فننوه ۲ یغ سوک منجهکن
 کتشیکن درجه فلاجران دلوار نگري امفادازهر
 مصر، دبیروه، دایروه، دمسکه بوکنکه
 بو کهندکن بیراف یایق واغ؟ فننوتن تا فایهله
 دهویرکن دغن لنجوه اکن گگونات واغ
 ماداله دکتاکن «واغ ایب بسر فغاروهن»
 کلیم «گورو یغ چردیق» شرط این مستحق .
 یغ. کران بقاف گورو یغ بوده ایب بوله مجری
 فلاجران کفد مرید ۲ بهکن ای اکن منومشکن
 شکل کبودوهن دان کسانتن، کران دري
 مولوه گوروله دریا فلاجران، درفند تیشکه
 لا کو گوروله دنولادانی، کیران ایلو وان یایک
 میجری بسکله کفد یایک بگتوله عسکن. چاریله

گورو یغ مفرقی بتول دالم فرکارا یغ ۲ کامو
 کهندکن منتوتن او مفا کامو هندق بلاجر علم
 صرف دان نحو چاریله گورو یغ مفرقی بتول دالم
 فرکارا ایب، اتو کامو هندق بلاجر یو کو یغ کایو
 چاریله گورو تو کو یغ کایو یغ فندي دانلاکي
 گورو یغ چردیق ایب سلاين درفند دیرین مفرق یای
 علم یغواس، مرید دافه منومشکن علمون دغن
 بریاکي چارا دان قاعده یغ سکیرا ۲ دافت دثماي
 دغن سکرا اوله مرید ۲ (مرید مفرقی قاعده
 مفاجر) کران اد سغه گورو میبع فندي! تنافي
 چارا ۲ مفاجر دان منومشکن علم کفد مرید ۲
 کورخ فندي، جادي لیه ماجو مرید ۲ کران مرید ۲
 ایب اد بریاکي ۲ حال دان برلان ۲۰ درجه او قن -
 کاتم «فجتم ماس» لاکي ساتو شرط یغ کورخ
 مستحقن ایله «فنج ماس» کبا یقکن مرید ۲
 متشکلکن فلاجران اتو توهني درفند میبعوش
 اوله دیکرکن لیهه دافه فلاجران ۲ ایب هتک
 براس جو دان ماس مک فیکران یغ ساهه مقام
 این ساهه کران بندا یشابک ایب تاموده مندافتن
 تنافي بو کهندکن ماس یغ فنج. فنديقن وای
 مرید ۲؟ برتسون، برقف ایتوله نونچا کیاف
 کامو، اد سغه مرید قول یوفیکر مرید ده
 لام بلاجر، ده توا تا فافوه لاکي، مک سما کین رقمه ۲
 کپرو فهم این کران مرید لوف اکن حدیث
 نبی پوره بلاجر دري یواين هتک کیایغ حدیث
 بوکن هتک توا. چوب فیکر بر یغ لیهه منیتیق
 مستیق ۲ داتس باتو یغ کراس هتک لکو، باتو
 ایب بوکنکه دسیکن «لان» امیل اعتبارله
 کامو هی اورغیغ مفرق یای قفلهاتن مدمدامن
 کامو براوله کنانن دان کهنیان فی الدارین آمین .

guru itu jika tidak diamat-amati kerana dijadikan bagi seseorang manusia hati tentulah tak dapat berfikir pada satu ketika dua tiga macam fikiran. Dan lain lagi bersungguh-sungguh ini bukannya tertentu masa kamu di hadapan guru sahaja bahkan meliputi di atas segala-galanya: bersungguh-sungguh pada membaca, *muṭāla'ah*, *mudhakarrah*, menghafaz dan lain-lain. Murid-murid yang selalu bertanya kepada rakan-rakannya yang lebih mengerti dalam perkara yang ia tak mengerti atau kurang faham itu pun dinamakan bersungguh-sungguh juga walhasil luas maknanya, fikirkanlah sendiri.

Kecempat “wang” memang sudah maklum! Adalah wang ini satu syarat yang mustahak adanya di sisi tiap-tiap penuntut kerana pensel kamu, buku-buku kamu, kitab-kitab kamu, bayaran sekolah kamu dan ... dan...semuanya berkehendakkan wang. Kiranya tiada wang bagaimanakah kamu hendak sempuma dalam pelajaran. Lihat beberapa banyak murid-murid yang terbantut dan tak sampai maksudnya ialah disebabkan ketiadaan wang. *Khuṣūṣan* penuntut-penuntut yang suka menambahkan ketinggian darjah pelajarannya di luar negeri umpama di Azhar Mesir, di Beirut, di Eropah, di Makkah bukannya berkehendakkan beberapa banyak wang? Pendeknya tak payahlah dihuraikan dengan lanjut akan kegunaan wang memadalah dikatakan “wang itu besar pengaruhnya”

Kelima “guru yang cerdik” syarat ini mustahak. Benar. Kerana betapa guru yang bodoh itu boleh memberi pelajaran kepada murid-murid bahkan ia akan menumpahkan segala kebodohnya dan kesesatannya, kerana dari mulut gurulah diterima pelajaran, daripada tingkah laku gurulah ditauladani, kirannya elok dan baik memberi bekaslah kepada baik begitulah *'aksunya*. Carilah

guru yang mengerti betul dalam perkara yang apa-apa kamu kehendakkan menuntunya umpama kamu hendak belajar ilmu *ṣaraf* dan *nahī* carilah guru yang mengerti betul dalam perkara itu, atau kamu hendak belajar bertukang kayu carilah guru tukang kayu yang pandai. Dan lagi guru yang cerdik itu selain daripada diberinya mempunyai ilmu yang luas, mereka dapat menumpahkan ilmunya dengan berbagai cara dan kaedah yang sekira-kira dapat difahami dengan segera oleh murid-muridnya (mereka mengerti kaedah mengajar) kerana ada setengah guru memang pandai! Tetapi cara-cara mengajar dan menumpahkan ilmu kepada murid-muridnya kurang pandai, jadi lambat maju murid-muridnya kerana murid-murid itu ada berbagai-bagai hal dan berlain-lainan darjah untuknya.

Keenam “panjang masa” lagi satu syarat yang tak kurang mustahaknya ialah “panjang masa” kebanyakan murid-murid meninggalkan pelajarannya atau terhenti daripada menyambunginya oleh difikirkan lambat dapat pelajaran-pelajaran itu hingga berasa jemu dan malas maka fikiran yang seumpama ini salah. Kerana benda yang baik itu tak mudah mendapatnya tetapi berkehendakkan masa yang panjang. Pendeknya wahai murid! Bertekun, bertetap itulah punca kejayaan kamu, ada setengah murid pula berfikir mereka dah lama belajar, dah tua tak patut lagi. Maka semakin bertambah-tambah keliru faham ini kerana mereka lupa akan hadith Nabi menyuruh belajar dari buaian hingga ke liang lahad. Bukan hingga tua. Cuba fikir air yang lembut menitik setitik-setitik di atas batu yang keras sehingga lekuk batu itu bukannya disebabkan “lamanya” ambil iktibarlah kamu hai orang yang mempunyai penglihatan mudah-mudahan kamu beroleh kemenangan dan kebahagiaan *fi ad-dārayni Āmīn*.

بھاس ملايو

دعك كتاب «ليده ملايو» كراغن الجوهرية، دسيار كن باكي فاندہ فمباچ۲ فرایدران
تغافي تباد تروك باكي فریحاتن ملیتكن سكل تگوران بھ مینا، بوله منولیس تروس
كفد فماعتن كیروث فجابا فلاجران جوهر

فربواتن اورغیم ملاكو كین فربواتن ایت كاتسن
بأیت اد كالان فد نام ظاهر سفرت دكات «جعفر
تله موكل احمد» مك بقد كیند قسكي دسینی
«احمد» بأیت تمقه برلاكو فربواتن كنینام جعفر
مك علامتن ایت فد بیاس دهولو درفدان حروف
«اكن» جك منداتفكن كسارن . اكنتغافي
لازمه دبواعتكندی منكل یكنا فربوابة ایت
منجادی سوات جمله بھجادی بریت كات سفرت
مثل بھترسیوه كران احمد ایت تله تنف جادی
تمقه برلاكو فربواتن . كنینام جعفر بھ ملاكو كن
فربواتن بھ كیالی كفدان بقتله دبواعتكن بأیت
«ای» كران تباد هاروس فد كینك این بھ
ملاكو كن فربواتن ایت دهولو درفد فربواتن
كران ای نام، اقبیل ددهولو كندی مك جادبله
فربوالاتن كات . دان كنینام بھ جادی ملاكو كن
فربواتن ایت تباد جوا بوله دظاهر كن كران تباد
منداتفكن ق۲ كسارن، دان جك دظاهر كندی
نساچایه چكبوخ بوپي فرتوواتن ایت فد
فندعزان اورغ ملايو، مك هورابن :-

- 1 جعفر فربوالاتن كات .
- 2 تله موكل فربواتن سده .
- 3 احمد بھكنا فوكل .

بھ ملاكو كن فوكل ایت كنینام بھ كیالی كفد
جعفر بأیت «ای» مك جمله بھ موكل دان بھكنا

(سمبوعن بیلاغن (1) تاهن فرنام)

ادفون سكل حروف تمباهن بھ منجوقكن
بھ ملاكو كن فربواتن ایت اقبیل دتبه فد فربواتن
چو كف مك جادبله ای فغواة كات جوا سفرت
دكات فناكوة، فیندور، فاكی، فنجابوه، فیوال،
دانساكین كران هاروس دتبه دبلاكن دغن
حروف فغواة كات لاگی بأیت ساعت، بتر دان امة .
فندیقن سكل حروف تمباهن «ف» «فسم» «فن»
«فتم» «دان» «فغ» فیدق ترنتنو منجادی حروف
تمباهن بھ منجوقكن «نام فركاكس» اتو فربت
منجوقكن جادی فغواة كات، كران فد نام
فركاكس ایت تباد بوله ترغ ملیتكن اد دسبوكن
صفا اتو جنین . دان فد فغواة كات فول اد
تمباهن دبلاكن بقتله دبواعتكن بأیت امة،
ساعة بتر . اكنتغافي اقبیل جادی كسارن بھ
ملاكو كن فربواتن ایت دغن نام فركاكس اتو
دغن فغواة كات مك فد تتكال ایت هندقله
دتوكر دغن حرف «بغ» بھ منجوقكن تنف
باكي بھ ملاكو كن فربواتن سفرت بھ فربوابة،
بھ بھافوا بھ جانوه، بھ شهسفیة، بھ بھجاصیلكن
دانساكین دمكبله بقددعز درفد لیده اورغ ملايو .

فصل بھكسمبیلن

(نام بھد فربوابة)

مك اداله نام بقد فربوابة ایت ابله نام بھجانوه

Bahasa Melayu

Rangka kitab "Lidah Melayu" karangan al-Johori, disiarkan bagi faedah pembaca-pembaca Peredaran tetapi tiada terbuka bagi perbahasan melainkan segala teguran yang membina boleh menulis terus kepada pengarangnya *Group Pejabat Pelajaran Johor*

(Sambungan bilangan (1) tahun pertama)

Adapun segala huruf tambahan yang menunjukkan yang melakukan perbuatan itu apabila ditambah perbuatan cukup maka jadilah ia penguat kata jua seperti di kata penakut, penidur, pemakan, pencabut, pembual, dan sebagainya kerana harus ditambah di belakangnya dengan huruf penguat kata lagi iaitu sangat, benar dan amat. Pendeknya segala huruf tambahan "Pe" "Pem" "Pen" "Penge" dan "Peng" tidak tertentu menjadi huruf tambahan yang menunjukkan "nama perkakas" atau pun menunjukkan jadi penguat kata, kerana pada nama perkakas itu tiada boleh terang melainkan ada disebutkan sifat atau jenisnya. Dan pada penguat kata pula ada tambahan di belakangnya yang telah dibuangkan iaitu amat, sangat benar. Akan tetapi apabila jadi kesamaran yang melakukan perbuatan itu dengan nama perkakas atau dengan penguat kata maka pada tatkala itu hendaklah ditukar dengan huruf "yang" yang menunjukkan tetap bagi yang melakukan perbuatan seperti yang memperbuat, yang menyapu, yang jatuh, yang menghimpit, yang menghasilkan dan sebagainya demikianlah yang didengar daripada lidah orang Melayu.

Fasal yang kesembilan

(Nama yang diperbuat)

Maka adalah nama yang diperbuat itu ialah nama yang jatuh

perbuatan orang yang melakukan perbuatan itu ke atasnya iaitu ada kalanya pada nama zahir seperti di kata "Ja'afar telah memukul Ahmad" maka yang dikehendaki di sini "Ahmad" iaitu tempat berlaku perbuatan ganti nama Ja'afar. Maka alamatnya itu pada biasa dahulu daripadanya huruf "akan" jika mendatangkan kesamaran. Akan tetapi lazimlah dibuangkan dia manakala yang kena berbuat itu menjadi suatu jumlah yang jadi berat kata seperti misal yang tersebut kerana Ahmad itu telah tetap jadi tempat berlaku perbuatan. Ganti nama Ja'afar yang melakukan perbuatan yang kembali kepadanya yang telah dibuangkan iaitu "ia" kerana tiada harus pada ketika ini yang melakukan perbuatan itu dahulu daripada perbuatannya kerana ia nama, apabila didahulukan dia maka jadilah permulaan kata. Dan ganti nama yang jadi melakukan perbuatan itu tiada jua boleh dizahirkan kerana tiada mendatangkan apa-apa kesamaran, dan jika dizahirkan dia nescaya anggung bunyi pertuturan itu pada pendengaran orang Melayu, maka hurainya:-

1. Ja'afar permulaan kata
2. Telah memukul perbuatan sudah.
3. Ahmad yang kena pukul.

Yang melakukan pukul itu ganti nama yang kembali kepada

Ja'afar iaitu "ia" maka jumlah yang memukul dan yang kena

میسو کندیرین ، دان « کیت » کران رانی قد
 کدوا فیق یقبرکات دان یقدهالا کن فرکتان
 کفدان « ممب » کران سئورخ « ساي اتو سهاي »
 « دغن » کران سئورخ یأیت برهاس کفقد
 اورخ بایک ۲ « ائسکو » کران سئورخ اتو لبه
 دهساکن کفقد راج ۲ یقتهاد مرتنه « تئسکو »
 کران سئورخ اتو لبه دهساکن کفقد فترا راج یغ
 مرتنه اتو کفقد یاکل راج فرته .

مک « کامی » ایت دغر درقد لیده اورخ
 ملایو سللو دتمبه دغن فرکتان سکلین دیلا کفن
 سقرت دکات « کامی سکلین برهاف اکن
 فرتلن توان جوا » فدحال یقبرن سکلین ایت بوله
 دتکو غکن جادی یقواء کات سهاج یتدق لاین .
 اکتتافی سونن کات یقترسیره این یققرله مانیس
 هندقله دتوکر دغن « ساي سکلین برهاف اکن
 فرتلن توان جوا » دکیتله یقددشر درقد لیده
 اورخ ملایو . فایتیک کران سئورخ یأیت ماکو
 کفقد راج فرته ، « ممب حبیب » کران سئورخ
 دهساکن کفقد توان سید سهاج « ممب ائسکو »
 کفقد راج یقتهاد مرتنه « ممب تئسکو » کفقد
 انق راج یغ مرتنه .

مک گتینام یقدهالا کن فرکتان کفدان
 ایت سقرت دکات ۷۶ توانکو — کباوه دولی «
 کران سئورخ دهساکن کفقد راج فرته .
 « کباوه فاوس — کباوه چرفو » کران سئورخ
 جوا یأیت دهساکن کفقد راج یقتهاد مرتنه .
 ۷۶ میکا ۶۶ کران سئورخ اتو لبه دهساکن کفقد
 سام سیابه « اوق » کران سئورخ دهساکن
 کفقد اورغیغ سام سیابه جوا « ائسکو » کران
 سئورخ یقدهاده فقکنن درقد یقبرکات « کاو »

فوکل جادی ورت کات . اکتتافی دالم کتاب ۲
 اکام کارانن چارا لام سللو دظاهر کنن گتینام
 یغ ملاکو کن فریوانن ایت دان جوا حرف « اکو »
 یسجادی علامه یسکنا فوکل ایت سقرت دکات
 « جعفر تله موکل ای اکن احمد » دان اد کلان
 یغ کنا فریواة ایت سکل گتینام سقرت دکات
 « عمر تله موکل اکندی » اکندا کو ، اکنکامو ،
 اکن مریکیت دانسا گن .

فصل یسکسوله

(نام یغ میتاکن ماس یاکي فریوانن)
 جیک اداله سونن کات یغ یقندوشی فریوانن
 دان یغ ملاکو کن فریوانن دان تباد ملعقوی
 فریوانن ایت کفقد سوات تتافی ای میتاکن ماس
 اتو تمقه بولا کو فریوانن سقرت دکات « اکو بکرج
 سمام » ، « اکو دودق درومه » دان سیا گن .

فصل یسکسلس

(نام یغ میتاکن سبب بولا کو فریوانن)
 جیک اداله سونن کات یغ یقندوشی فریوانن
 دان یغ ملاکو کن فریوانن فد حال تباد ملعقوی
 ای کفقد یسکنا فریواة دان تباد قول میتاکن
 ماس اتو تمقه بولا کو فریوانن تتافی ای میتاکن
 سبب بولا کو فریوانن جوا مک دماکن « سبب
 بولا کو فریوانن » سقرت دکات ساي دانق کران
 مفرمتکن اوق دان سیا گن .

فصل یسکدوا بلس

(گتینام)

مک اداله گتینام ایت ایله بارغیغ دهنقدن
 کران یسجادی گتی یقبرکات ۲ سقرت « اکو »
 کران سئورخ « کاسی » کران رانی فیق
 یقبرکات ۲ جوا تتافی کفقد الله کران اس اتو

pukul jadi warta kata. Akan tetapi dalam kitab-kitab agama karangan cara lama selalu dizahirkannya ganti nama yang melakukan perbuatan itu dan jua huruf “akan” yang jadi alamat yang kena pukul itu seperti di kata “Ja’ afar telah memukul ia akan Ahmad” dan ada kalanya yang kena perbuat itu segala ganti nama seperti di kata “Umar telah memukul akan dia” akan daku, akan kamu, akan mereka itu dan sebagainya.

Fasal yang kesepuluh

(Nama yang menyatakan masa bagi perbuatan)

Jika adalah susunan kata yang mengandungi perbuatan dan yang melakukan perbuatan dan tiada melampaui perbuatannya itu kepada suatu tetapi ia menyatakan masa atau tempat berlaku perbuatan seperti di kata “Aku bekerja semalam”, “Aku duduk di rumah” dan sebagainya.

Fasal yang kesebelas

(Nama yang menyatakan sebab-sebab berlaku perbuatan)

Jika adalah susunan kata yang mengandungi perbuatan dan yang melakukan perbuatan pada hal tiada melampaui ia kepada yang kena perbuat dan tiada pula menyatakan masa atau tempat berlaku perbuatan tetapi ia menyatakan sebab berlaku perbuatan jua maka dinamakan “Sebab berlaku perbuatan” seperti di kata saya datang kerana menghormati awak dan sebagainya.

Fasal yang kedua belas

(Ganti nama)

Maka adalah ganti nama itu ialah barang yang dihantarkan kerana menjadi ganti yang berkata-kata seperti “Aku” kerana seorang “Kami” kerana ramai pihak yang berkata-kata jua tetapi kepada Allah kerana Esa atau

membesarkan dirinya, dan “Kita” kerana ramai pada kedua pihak yang berkata dan yang dihalakan perkataan kepadanya “Hamba” kerana seorang “Saya atau Sahaya” “Dengan” kerana seorang iaitu berbahasa kepada orang baik-baik “Engku” kerana seorang atau lebih dibahasakan kepada raja-raja yang tiada memerintah “Tengku” kerana seorang atau lebih dibahasakan kepada putera raja yang memerintah atau kepada bakal raja pemerintah.

Maka “Kami” itu didengar daripada lidah orang

Melayu selalu ditambah dengan perkataan sekalian di belakangnya seperti di kata “Kami sekalian berharap akan pertolongan tuan jua” pada hal yang sebenarnya sekalian itu boleh ditanggungkan jadi penguat kata sahaja tidak lain. Akan tetapi susunan kata yang tersebut ini terlebih manisnya hendaklah ditukar dengan “Saya sekalian berharap akan pertolongan tuan jua” Demikianlah yang didengar daripada lidah orang Melayu. Patik kerana seorang iaitu mengaku kepada raja pemerintah “Hamba Habib” kerana seorang dibahasakan kepada Tuan Sayyid sahaja “Hamba Engku” kepada raja yang tiada memerintah “Hamba Tengku” kepada anak raja yang memerintah.

Maka ganti nama yang dihalakan perkataan kepadanya

itu seperti di kata “Tuanku - Ke Bawah Duli” kerana seorang dibahasakan kepada raja pemerintah. “Ke Bawah Kaus - Ke Bawah Cerpu” kerana seorang jua iaitu dibahasakan kepada raja yang tiada memerintah. “Mika” kerana seorang atau lebih dibahasakan kepada sama sebatat. “Awak” kerana seorang dibahasakan kepada orang yang sama sebatat jua. “Engkau” kerana seorang yang di bawah pangkatnya daripada yang berkata. “Kamu”

کران سئورخ اتو له دهساکن کفد اورغیثم
 ترکباوه فککن درفد بفرکات ۲ «انچی» کران
 سئورخ دهساکن کفد کفلا فجابة کیت اتو
 اورغیثم ترحق دغن کلاران ایت اوله فککن
 دري کراخان «توان» دهساکن کفد اورغیثم
 تله مفرجا کنی حج کفد سید ۲ اتو کفد بقسا ایروقه،
 اکتتانی گنتینام توان ایت سلاو دسندرکن
 کفد حاج اتو کفد نام بقدهالا کن فرکفان
 کفدان سفرت دکات توان حاج عبدالله، توان
 سولم، توان شو دان سیاگین -

دان جیک دتوانکن سهاج مک بابت له ۲
 حرمة، دان جیک قد ساهوتن کفد حاج اتو کفد
 بقسا ایروقه سلاو دغن ساي سهاج، دان کفد
 توان سید دغن مهب حبیب اتو مهب اعکو -
 «توانکو» کفد راج یغ موزنه دان «ن»
 کفد سئورخ بقتیاد قد مجلس بروتات ۲ اتو
 دحکمکن تیادان سبب اد سوات کهندق اتو
 فون کفد راجی دغن شرط نام بقد کنتیککن ایت
 بوکن ای نام یسکنا فریوآه ۰ دانلاکی نام
 یشد کنتیککن تردهولو درفدان دان سکیرا ۲
 تیاد دسلاخی اوله نیموعمکات دان سیاگین -
 ادقون جیک ای تردهولو درفد نمان سفرت
 دکات «لوانن تانه ایت ساو ایکر» اتو تیاد
 سام سکالی نام بقد کنتیککن سفرت دکات
 «اله ساي دغن حرمتن» مک کدوان ایت
 مبری فائده باکی مشواتکن کات، دان جوادی حروف
 قهواة کات سفرت «سان - بهواسن - سهکین»
 دان ترکادغ جادی ای جزء کلمه سفرت ۶۶ هان ۶،
 ۶۶ ای دان دي ۶، کفد سئورخ اتو کفد راجی
 دان دواسر بکنتیه ۶۶ کفد راجی بقدرتقو -

اکتتانی ۱۱ ای، تیاد بوله سکلی ۲ بخادی
 گنتینام یغ کنا فریوآه مکن «دي» سهاج -
 شهادت مک اداله مک گنتینام بقدرتقو
 ایت ترهاگی کفد دوا بهاگین:

1. گنتینام توغکل اتو بچری
2. گنتینام بقهرهونق اتو بوسندر دغن
 فریوانن سفرت دکات: اکو فوکل - دي ماکن -
 اعکو لاری - توان فککیل - توان سوره دان
 سیاگین

مک گنتینام بقهرهونق ایت مواجیککن
 فریوانن بقدسندن ایت تیاد بوله دقمه دغن
 حرف ۲ تباهن لاکي بگیمان مثال ۲ بقدرتقو -

فصل بقشکیتیک بلس
 (نام بقهرهونکن)

مک اداله «نام بقدهونکن» ایت ابله
 بارغیثم دهنترکن کفد نام بقدرتقو دغن واسطه
 جمله ۲ سوسن کات بقد سوسن کمدین درفدان
 بایت دفانکن «هوبشن» دان لفظ ۲ ایت «یغ»
 کفد بقهر عقل سام اد ما نسی اتو بناتغ ۰ ۱۱ اورغیثم
 - بارغیثاق ۶۶ کفد ما نسی سهاج ۰ ۶۶ بارغیثم ۶،
 کفد بشلاین درفد بقهر عقل سفرت کابو، باتو
 دان سیاگین - مک دشرطکن فد جمله هوبشن
 ایت هندقله ای بروت کات بقدرتقو بایت هندقله
 اد مئندرغی گنتینام بقهرهونق دغن نام بقدهونکن
 «گنتینام باکی بقدهونکن» ایت مک گنتینام
 ایت دفانکن فناریک اتو فیکسه سفرت دکات
 ۶۶ ملیاکن اورغیثم تله معاجر کابو ۶۶ مک
 هوراینن -

1. ملیاکن - فریوانن سوره ۶ یغ ملاکوکن
 سبوعن قد موک 55

kerana seorang itu lebih dibahaskan kepada orang yang terkebahawah pangkatnya daripada yang berkata-kata "Encik" kerana seorang dibahaskan kepada kepala pejabat kita atau orang yang berhak dengan gelaran itu oleh pangkatnya dari kerajaan "Tuan" dibahaskan kepada orang yang telah mengerjakan haji, kepada Sayyid-Sayyid atau kepada bangsa Eropah, akan tetapi ganti nama Tuan itu selalu disandarkan kepada Haji atau kepada nama yang dihalakan perkataan kepadanya seperti dikatakan Tuan Haji Abdullah, Tuan Sulong, Tuan Shaw dan sebagainya.

Dan jika dituankan sahaja maka iaitu lebih-lebih hormat, dan jika pada sahutan kepada Haji atau kepada bangsa Eropah selalu dengan saya sahaja, dan kepada Tuan Sayyid dengan Hamba Habib atau Hamba Engku. "Tuanku" kepada raja yang memerintah dan "Nya" kepada seorang yang tiada pada majlis berkata-kata atau dihukumkan tiadanya sebab ada suatu kehendak atau pun kepada ramai dengan syarat nama yang digantikannya itu bukan ia nama yang kena perbuat. Dan lagi nama yang digantikannya terdahulu daripadanya dan sekira-kira tiada diselangi oleh pembukaan dan sebagainya. Adapun jika ia terdahulu daripada namanya seperti di kata "Luasnya tanah itu satu ekar" atau tiada sama sekali nama yang digantikannya seperti di kata "Ialah saya dengan hormatnya" maka kedua-duanya itu memberi faedah bagi menguatkan kata, dan jua jadi huruf penguat kata seperti "Sanya - Bahawasanya - Sesungguhnya" dan terkadang jadi ia jujuk kalimah seperti "Hanya" "Ia dan Dia" kepada seorang atau kepada ramai dan "Mereka itu" kepada ramai yang tertentu.

Akan tetapi "Ia" tiada boleh sekali-kali menjadi ganti nama yang kena perbuat bahkan "Dia" sahaja.

Syahadan maka adalah segala ganti nama yang tersebut itu terbahagi kepada dua bahagian:

1. Ganti nama tunggal atau bercerai.
2. Ganti nama yang berhubung atau bersandar dengan

perbuatan seperti di kata: Aku pukul – Dia makan – Engkau lari – Tuan panggil – Tuan suruh dan sebagainya.

Maka ganti nama yang berhubung itu mewajibkan perbuatan yang disandarnya itu tiada boleh ditambah dengan huruf-huruf tambahan lagi bagaimana misal-misal yang tersebut.

Fasal yang ketiga belas

(Nama yang dihubungkan)

Maka adalam "Nama yang dihubungkan" itu ialah barang yang dihantarkan kepada nama yang tertentu dengan *wāsifah* jumlah-jumlah susunan kata yang disebutkan kemudian daripadanya iaitu dinamakan "Hubungan" dan lafaz-lafaznya itu "Yang" kepada yang berakal sama ada manusia atau binatang. "Orang yang - Barangsiapa" kepada manusia sahaja. "Barang yang" kepada yang lain daripada yang berakal seperti kayu, batu dan sebagainya. Maka disyaratkan pada jumlah hubungan itu hendaklah ia berbat kata yang tertentu iaitu hendaklah ada mengandungi ganti nama yang berbetulan dengan nama yang dihubungkan "Ganti nama bagi yang dihubungkan" itu maka ganti nama itu dinamakan penarik atau pengikat seperti di kata "Muliakan orang yang telah mengajar kamu" maka hurainya:-

1. Muliakan – perbuatan suruh, yang melakukan

Sambungan pada muka 55

منفوء اير ددواع

(اوله محمد صالح علوي جوهر)

هيدوف ملابو سنتياس دسبوة ۲ دغن گمبيران
 دسگنڤ تمنة سالوره سمجنجوغ تانه ملابو درفد
 سگل فريشكة كرات مريكنيت بهارو سدر
 اكنحال كهيدوفن دري ايت ماريله كيت فهمكن
 دان عملكن اكن ازتين هيدوف ملابو ايله
 هيدوف نغ بئمان ؟ سفاي سبوة ۲ تن بغير گمپيرا
 ايت نيدق سهاج تزلق دليده هيك مستيله
 مپرف ماسق كغد تيف ۲ سهلي لياغ روما دغن
 مئكلئق فانس ايت مك هنتوان فانس دسبي
 بو كئله بومعني فانس رادغ ايت چانوه كغد بيدال
 ملابو كيت فانس ۲ تاهي ايم

انو فون فانس فاكي فغم هيلغ، فانس فغم
 فاكي هيلغ كيت ماسيه بوسيق بروكجي جوگ
 لاكي دغن كا دان سيمنغ فرينغ نيدق مضميل
 تاهو حال ماسيغ ۲ اغكو ۲ اكو ۲ چاكنف تيشگل
 دغن چا كغ بوال تيشگل بوال سهاج ولولون
 دفسيق جربة دان دسروكن اوله فپرو ۲ دسگنڤ
 لوروغ تفافي كا دان كيت ماسيه جوگ دگيل
 دان بقل دغن فربوانن زمان فربكالا بايت

(جاس ملابو - سمبوغن درفد موك 54)

فربوانن ايت گنتينام يقئله ديواغن تقديرون اولهسو.

2: اورغيم - نام يقدوهوشكن بايت جادي كنا فربوة.

3: تله مشاجر - فربوانن يقئله لالو علامتن تله

4: گنتينام نغ ملاكوكن مشاجر ايت

مبوروسكن واغ دغن بوكن تفتن بخيل طع
 نيدق فربوه نغ سفغ بربوة ۲ دغن كسناغ نغ
 كاي مسمفولكن ككيائن سفاي برتيمه بون ۲
 منجادي گونتم . نغ فالس فول منوغكو ۲ فواغ
 لوف دان سيلف تولن غندق دفر دابا كئن . نغ
 چرديق ماكن نغ بوده جاتوهله بيدال ايكن
 ماكن ايكن ، اورغ ماكن اورغ . الله اكبر
 انكه نصيب بشاكو ملابو هاري اين ماسيه
 جوگ لاكي ترئفكل دغن كا دان سريو تاهن
 يشلالو دلو فون هيدوف ملابو ايت سنتياس
 دليدهن ايت تفافي هباله جادي سوات سئدارت
 اتو قرليناوغن اتو برتوفيق فلسو، سدبكية بتر
 بلاغئن نغ هندق بجر جسم برسگوه ۲ هاقى هندق
 مندبريكن كلابات . روه ملابو دغن برونلس
 اخلاص دان بتروس تراغ دغن نيدق منچوري
 فادن، ففة لوار دلم دغن بوسيه درفد توجوانن
 مشلهدوكن سوداران .

جيك بئنيله جوگ حال اورغ ملابو بقفاله
 كئي اكن منيمقا بواكي ۲ كچلاكا ن دان
 كهبنان دانس اتق چچون كئي فد حال فد ماس
 اينفون اف اد كغد اورغ ملابو ۲ سمات ۳ اد
 تيشگل ليد سهاج . كبي فون هاييس ريس نيدق

گنتينام يقدبواغن تقديرون ۱۶ي، نغ كيبالي
 كغد اورغيم . مك گنتينام اينله جادي فناريك
 اتو ثقيكه باكي جمله نغ ميمفوناكن معني
 يقدوهوشكن (اورغيم) ايت دان تركاغ تجادي
 هوش ايت وو تئمة ، شفرت دكات ۷ اورغيم
 همشير دغن كامو ، دان سباكئن .

(برمبوغ)

Menepuk air di dulang

(Oleh Muhammad Salleh Alwi Johor)

Hidup Melayu sentiasa disebut-sebut dengan gambarannya di segenap tempat seluruh Semenanjung Tanah Melayu daripada segala peringkat kerana mereka itu baharu sedar akan hal kehidupannya dari itu marilah kita fahamkan dan amalkan akan ertinya hidup Melayu ialah hidup yang bagaimana? Supaya sebut-sebutan yang gembira itu tidak sahaja terletak di lidah bahkan mestilah menyerap masuk kepada tiap-tiap schelai liang roma dengan menggalak panasnya itu maka hantaran panas di sini bukanlah bermakna radang itu jatuh kepada bidal Melayu kita panas-panas tahi ayam.

Ataupun panas pagi petang hilang, panas petang pagi hilang kita masih berserak berkecai juga lagi dengan keadaan simpang-perenang tidak mengambil tahu hal masing-masing engkau-engkau aku-aku. Cakap tinggal dengan cakap bual tinggal bual sahaja walaupun dipekik-jerit dan diserukan oleh penyeru-penyeru di segenap lorong tetapi keadaan kita masih juga degil dan bingal dengan perbuatan zaman purbakala iaitu

(Bahasa Melayu – Sambungan daripada muka 54)

perbuatan itu ganti nama yang telah dibuangkan takdirnya olehmu.

2. Orang yang – nama yang dihubungkan iaitu jadi kena perbuat.
3. Telah mengajar – perbuatan yang telah lalu alamatnya telah
4. Kamu – ganti nama yang melakukan mengajar itu

memboroskan wang dengan bukan tempatnya bakhil tamak tidak berperumah yang senang berbuat-buat dengan kesenangan yang kaya mengumpulkan kekayaan supaya bertimbin-timbin menjadi gunung. Yang pemalas pula menunggu-nunggu peluang lupa dan silap taulannya hendak diperdayakannya. Yang cerdik makan yang bodoh jatuhlah bidal ikan makan ikan, orang makan orang, *Allāhu Akbar* apakah nasibnya bangsaku Melayu hari ini masih juga lagi tertinggal dengan keadaan seribu tahun yang lalu walaupun hidup Melayu itu sentiasa di lidahnya itu tatapi hanyalah jadi suatu sandaran atau perlindungan atau bertopeng palsu, sedikit benar bilangannya yang hendak bekerjasama sungguh-sungguh hati hendak mendirikan kemuliaan maruah Melayu dengan bertulus ikhlas dan berterus-terang dengan tidak mencuri padan, papat luar dan dalam dengan bersih daripada tujuan mengelirukan saudaranya.

Jika beginilah juga hal orang Melayu betapalah kelak akan menimpa berbagai-bagai kecelakaan dan kehinaan di atas anak cucunya kelak pada hal pada masa ini pun apa ada kepada orang Melayu? Semata-mata ada tinggal lidah sahaja. Gigi pun habis rembas tidak

ganti nama yang dibuangkan takdirnya “Ia” yang kembali kepada orang yang. Maka ganti nama inilah jadi penarik atau pengikat bagi *jumlah* yang menyempurnakan makna yang dihubungkan (orang yang) itu. Dan terkadang terjadi hubungan itu “Tempat” seperti di kata “Orang yang hampir dengan kamu” dan sebagainya.

(Bersambung)

سپتمبر 1946

مجله فرایردان

شوال 1365

دافه عامه مك سكل كجاتوهن بقده سو تكنن اين
تيدق سكالې ۲ بوله دسالم كرن دانس سياف ۲
كران تريتن كسلاهن اين، دانس ديري تيف ۲
اومه ملايو ايت سنديري .

اگام اسلام دري زمان ظاهر جنجوعن كيت
نبي محمد صلي الله عليه وسلم سمنبله هاري اين
ماسيه اد ترنتم دغن ترغن دالم كتاب ۲ اگام
منجوقن برباكي ۲ جان كسناهن دنيا دان اخره،
اگده سايك ۲ دان سمليا ۲ انداغ ۲ بقواجب
دعملكن اوله ديري تيف ۲ سئورغ بڃ مكاكو
بر اگام اسلام چوكف لشكف ددالمن باغي
منجاني سكل جنس چيتا ۲ بڃ مبالوا كند كسناهن
دنيا اخره بايت ملشكاني دغن سئوه ۲ سكل
جنس كليهن سياف ۳ جوا بقبر عمل اكندي دغن
عمالن بقسبنر اخلاص . لورس تيدق دغن عملن
بقبر دوق دليق دغن مبقرناكن دان منونيكن
سكل حق ۲ سوداران بڃمان بقند كندكي اوله
اگام اسلام بشمليا ۲ بايت روسيه درفد بومكه ۲
ديري دانس سام سنديري سام اد عملكن
ككيا، كسيران دان كليا، بڃ
ميسكن منجادي بوقجه بله بوچري بري
دان برفوق ۲ دان روسيه درفد سكل حسد
دغكي . انباي دان تيقو داي دان سوبوغ بوغكن
بقندق بومهي سكالې ۲ بركن سكل جنس
كليهن ايت بوكنله بورتوجوان كران دمكه ۲ كني
مك بڃ سبنن سياف ۲ جوك بقد كرياكن توهن
تيف ۲ كليهن ملبسكن كران دسوره ميبنو منولم
سكل كسوساھن دان كضيقن سوداران بايت
سودارا سقسا ۲ سا گام سدازه دانكش انبله دي
بڃ كيت سبوه ۲ كني تالي فوا بكتن مجبه (بو كاسيه

سايغ بڃ سبنن ۲) بايت كاسيه دغن كران الله
دان بوكنله كران بركران دغن سبارغ كران بايت
كاسيه اتو بربودي دغن منجادسكن بالن تيدق ۲
درفد سكل اف بقدنوليسكن اين تباد
سئورغ فون بقلسن درفد بيدال منقوق اير ددالم
دولم درايت ماريله دانس جمفونه براي ۲ كيت
فيكر كني . كيت روند بقسكن افكه سوات جان
اتو قدومن بڃ سستي كيت چوب تمقوه دان لالوي
شمبيل بهاكين بكرج سام برسانو فادو سفاي
منقاني دغن . ميني دان كهدق بقده سبوه ۲ هيدوف
ملايو ايت بايت «هيدوف دغن بركاس» بوكنن
«هيدوف كليسا» ، «هيدوف سئو سنتوسا»
«هيدوف برسانو ستياسل» «هيدوف سكر توكر»
«هيدوف نالوشكر» ، «هيدوف بوكنن فقكر ۲»
«هيدوف براني متكرا» .

سده ليواة بفر ماسن بڃ كيت مئندلكن
چاكف سمات ۲ تقاني تيدق بكرج اداكه بايت
بوله دترما اوله عقل بڃ سمفرن دغن دچا كف ۲ كن
سماج ايت بوله بركاي اتو ماجو سبارغ چيتا ۲
تيدقكه تريتنكمل چاكف ايت دغن كا دان كوسغ
سكل چيتا ۲ اتو بقندا كندي اوبوغ كوسوغ .
واهي سودارا كامي بقد كاسيهي تراونام اتق ۲
مودا بقبر داره فانس دان تكف ساس بنتوله سودارا
مارا كيت ۲ ايبو باف كيت بائونله بكرج براومها
دغن ترف دان كوكس سفاي جان فچارين هيدوف
كيت بوقجه لواس دان معمور . فونهن نئها بر
دغن تاقمن ۲ فونهن فاسر دغن فونبكتان ۲
فونهن بندر دغن روه ۲ سوا دغن جان بكرجسام
برسانو فادو دغن سروان هيدوف ملايو هيدوف
بقبر معنا) ادن .

dapat memamah maka segala kejatuhan yang disebutkan ini tidak sekali-kali boleh disalahkan di atas siapa-siapa kerana terbitnya kesalahan-kesalahan ini di atas diri tiap-tiap umat Melayu itu sendiri.

Agama Islam dari zaman zahir Junjungan kita Nabi Muhammad *shallā Allāhu 'alayhi wa sallam* sampailah hari ini masih ada terbentang dengan terangnya dalam kitab-kitab agama menunjukkan berbagai-bagai jalan kesenangan dunia dan akhirat, agamalah sebaik-baik dan semulia-mulia undang-undang yang wajib diamalkan oleh diri tiap-tiap seorang yang mengaku beragama Islam cukup lengkap di dalamnya bagi mencapai segala jenis cita-cita yang membawa kepada kemenangan dunia akhirat iaitu melengkap dengan sepenuh-penuhnya segala jenis kelebihan siapa-siapa jua yang beramal akan dia dengan amalan yang sebenar ikhlas. Lurus tidak dengan amalan yang berdolok-dalik dengan menyempurnakan dan menunaikan segala hak-hak saudaranya bagaimana yang dikehendaki oleh agama Islam yang mulia iaitu bersih daripada bermegah-megah diri di atas sama sendiri sama ada memegahkan kekayaan, kebesaran dan kemuliaannya yang menyebabkan menjadi berpecah-belah bercerai-berai dan berpuak-puak dan bersih daripada segala hasad dengki. Aniaya dan tipu daya dan sombong bongkak yang tidak bermakna sekali-kali bahkan segala jenis kelebihan itu bukanlah bertujuan kerana dimegah-megahkan maka yang sebenarnya siapa-siapa juga yang dikurniakan Tuhan tiap-tiap kelebihan melainkan kerana disuruh membantu menolong segala kesusahan dan kedaifan saudaranya iaitu saudara sebangsa, seagama sedarah daging inilah dia yang kita sebut-sebutkan tali perikatan mahabbah (berkasih

sayang yang sebenar-benarnya) iaitu kasih dengan kerana Allah dan bukanlah kerana berkerana dengan sebarang kerana iaitu kasih atau berbudi dengan mencadangkan balasan tidak-tidak.

Daripada segala apa yang dituliskan ini tiada seorang pun yang lepas daripada bidal menepuk air di dalam dulang dari itu marilah dan jemputlah beramai-ramai kita fikirkan. Kita rundingkan apakah suatu jalan atau pendoman yang mesti kita cuba tempuh dan lalu mengambil bahagian bekerjasama bersatu-padu supaya mengenai dengan makna dan kehendak yang disebut-sebut hidup Melayu itu iaitu "Hidup Dengan Berjasa" bukannya "Hidup Kelesa", "Hidup Senang Sentosa" "Hidup Bersatu Sentiasa" "Hidup Segar-Pugar" "Hidup Tak Longgar" "Hidup Bukannya Punggar" "Hidup Berani Menegur"

Sudah lewat benar masanya yang kita mengandalkan cakap semata-mata tetapi tidak bekerja adakah iaitu boleh diterima oleh akal yang sempurna dengan dicakap-cakapkan sahaja itu boleh berjaya atau maju sebarang cita-cita tidakkah tertinggal cakap itu dengan keadaan kosong segala cita-cita atau yang dinamakan dia omong kosong.

Wahai saudara kami yang dikasih terutama anak-anak muda yang berdarah panas dan tegap sasa bantulah saudara mara kita, ibu bapa kita bangunlah bekerja berusaha dengan tetap dan tugas supaya jalan pencarian hidup kita bertambah luas dan makmur. Penuhkan tanah air dengan tanamannya, penuhkan pasar dengan perniagaannya, penuhkan bandar dengan rumah-rumah sewa dengan jalan bekerjasama bersatu padu dengan seruan hidup Melayu hidup yang bermakna) adanya.

چترا فندیق

(سٹیکور ایم جنتن دغرن موسغ)

سٹیکور موسغ تله معندقکن سٹیکور ایم جنتن
بھتر بیگیق دانس سغرن کایو دان موسغ ایت
برنیة هندق مما کن ایم ایت سراي برکات جمقوتله
توان تورن، افا که یقتوان تا کونکن لاکي کران
تله دمهور کن سکل بنائم سمان تله بردایم، ائیل
ددغر اوله ایم جنتن ایت ایقون منجسکن لیه
منیغوه کباوه. کات موسغ افکه یقتوان ایله
جمقوتله تورن جاعن خواطر اف ۲ لاکي! جواب ایم
مب ترفندغ دوا ایسور انجیم دانغ کمارے!
ایقیل ددغر اوله موسغ ایت ایقون لاری ۰ کات
ایم جنتن معاف مک توان لاری ترکوفه ۲ فد حال
تله دمهور کن فردامین دانقارا سکل بنائم؟ جواب
موسغ دغرن فندیق: مہب تا کوة کالو ۲ انجیم ایت
بلوم دافه قرخبران ایت لاکي ۰ ایقون لاری دغرن
ترسیغوه ۰۲

دسکینله جیک وراف فندیق سکلشون
اورغیم هندق منیغوه ایت ترکادغ ۲ کتارا جوا ۰

== * نصیب سغورغ فقیر * ==

سغورغ فقیر تله دھالو دري کفوغن، مک
ایقون معسبارا فدادغ ۲ فاسر دغرن مپاوا سونیزلمو
اونتوق مطالعه، سٹیکور ایم جنتن کران فیکدا کن
ای سبیم صبح دان سٹیکور کلدی کران
توغکاشان ۰

ایقیل سغنی وقو مغرب ایقون سغنی کفد
کفوغ دغنی فادغ فاسر ایت مک ایقون

ممت اورغ کفوغ ایت منومفکندی برمالم
اکنتتافی دغرن نصیبان بشمالغ نیاد سغورغ
هندق منومفکندی مک ایقون برجالله منوجو
کدالم سوات سغنی د کفوغ ایت دغرن فونس
ھارف دان فتنن سراي برکات شکورله اکو کفد
توھن یھمعاادل کران اف ۲ یھد تقدیر کنن ایت
سمان جادی بایک کفد مھمان ۰ ایقون دودق ماسغ
لقون هندق مطالعه کتاب ۲، بہارو سغوروس
لقو ایقون قائم اوله اعین ۰ ایقون برکات واه!
معاف اکو هندق مہاج فون تیدیق دہتر کن؟
اکنتتافی شکورله اف یھدلا کو کن توھن سمان بایک
کفد مھمان، سئلہ ایت ایقون برار یغ، بلوم وراف
لام ایمن فون برکیوع دتکف سرنیگالا ۰ مک
ایقون برکات واه! این سوات مالغ لاکي؟ سیافکه
هندق مہاجونکن اکو فد وقت صبح کلغ؟ تئافی
شکورله سمان یھد تقدیر کن توھن ایت اکن
منجادی بایک کفد مھمان، ایقون بار یغ سولاء
بلوم سئمفہ ای هندق معجمکن ۲ تان نیبا کلدین
فون دتکف اوله سیما، ایقون مہلوه فنجغ لار
برکات اف یغ هندق دبوآه لاکي؟ اکو نیاد دافه
مہاج، اکو نیاد دافه تیدور اوله نیاد ایم یھان
معجونکن فد وقتو صبح کلغ دان اکو سغنی
برجالن کا کی ایسوه اوله نیاد کنایقکن؟ اکنتتافی
شکورله کران اف یھد تقدیر کن افھ ایت سمان اد
حکمة یغسرا ۰

ایقیل فاکي ۲ ایقون ماسق کدالم کفوغ ایت
کران هندق مہلی کنایقکن دان بارغ ۲ بکالن

Cetera Pendek

(Seekor Ayam Jantan dengan Musang)

Seekor musang telah mengendapkan seekor ayam jantan yang tertenggek di atas seponon kayu dan musang itu berniat hendak memakan ayam itu seraya berkata jemputlah tuan turun, apakah yang tuan takutkan lagi kerana telah dimasyhurkan segala binatang semuanya telah berdamai, apabila didengar oleh ayam jantan itu ia pun memanjangkan leher menengok ke bawah. Kata musang apakah yang tuan lihat jemputlah turun jangan khuatir apa-apa lagi? Jawab ayam hamba terpadang dua ekor anjing datang ke mari! Apabila didengar oleh musang ia pun lari. Kata ayam jantan mengapa maka tuan lari tergopoh-gopoh pada hal telah dimasyhurkan perdamaian di antara segala binatang? Jawab musang dengan pandainya: hamba takut kalua-kalau anjing itu belum dapat perkhabaran itu lagi. Ia pun lari dengan tersipu-sipu.

Demikianlah jika berapa pandai sekalipun orang yang hendak menipu itu terkadang-terkadang ketara jua.

(Nasib Seorang Fakir)

Seorang fakir telah dihalau dari kampungnya, maka ia pun mengembara di padang-padang pasir dengan membawa sebutir lampu untuk *muṭāla'ah*, seekor ayam jantan kerana menjagakan ia sembahyang subuh dan seekor keldai kerana tunggangannya.

Apabila sampai waktu maghrib ia pun sampai kepada sebuah kampung di tepi padang pasir itu maka ia pun

meminta orang kampung itu menumpangkan dia bermalam, akan tetapi dengan nasibnya yang malang tiada seorang pun hendak menumpangkan dia maka ia pun berjalannya menuju ke dalam suatu semak dekat kampung itu dengan putus harap dan penatnya seraya berkata syukurlah aku kepada Tuhan yang Maha Adil kerana apa-apa yang ditakdirkan-Nya itu semuanya jadi baik kepada hamba-Nya. Ia pun duduk memasang lampunya hendak *muṭāla'ah* kitab-kitabnya, baharu sejurus lampu itu pun padam oleh angin. Ia pun berkata Wah! Mengapa aku hendak membaca pun tidak dibenarkan? Akan tetapi syukurlah apa yang dilakukan Tuhan semuanya baik kepada hamba-Nya, setelah itu ia pun berbaring, belum berapa lama ayamnya pun berkiuk ditangkap serigala. Maka ia pun berkata Wah! Ini suatu malang lagi! Siapakah hendak membangunkan aku pada waktu subuh kelak? Tetapi syukurlah semuanya yang ditakdirkan Tuhan itu akan menjadi baik kepada Hamba-Nya, ia pun berbaring semula, belum sempat ia hendak mengejamkan matanya tiba-tiba keldainya pun ditangkap oleh singa, ia pun mengeluh panjang lalu berkata apa yang hendak dibuat lagi? Aku tiada dapat membaca, aku tiada dapat tidur oleh tiada ayam yang akan mengejutkan pada waktu subuh kelak dan aku mesti berjalan kaki esok oleh tiada kenaikan! Akan tetapi syukurlah kerana apa yang ditakdirkan Allah itu semua ada hikmah yang besar.

Apabila pagi-pagi ia pun masuk ke dalam kampung itu kerana hendak membeli kenaikan dan barang-barang bekalan

تفاني بېلا اكو مائي باجو بهارو سوا اورغ مشحرمه
 دان مليا كندا كو بشدمكين بو كنده مريكشيت
 مشحرمتكندا كو اتو علمو كو بهكن باجو بهارو كو
 درآيت فائو تله باجو اين دلفقنن كشد برهالا
 دمكينله تركادغ دغن سبب فكائين ايت دحرماتي
 اورغ دات تركادغ دغن سبب فكائين چوئك
 دهيتاكن اورغ ادان.

اوله

(شيخ منصور بن احمد)

كئلا حكمة

- 33. سبائك ۳ فكر جان ايت ايله فكر جان
 بق سقاوتن.
- 34. سبائك ۲ كاي ايت ايله اورغيم برقادا.
- 35. سجاهة ۲ فقير ايله اورغيم مرندمكن ديري.
- 36. دليل اورغيم بر عقل ايت اختيارن.
- 37. اوبه ماس ايت صبر درقدان.
- 38. تركادغ كادان ديم ايتوله جوانن.
- 39. تركادغ كسوكان بر باليق منجادي
 كدوكان.
- 40. تركادغ ساتو كله ايت ايله ملسكن نعمة.
- 41. تركادغ ساتو فركقان توبله لولس درقد
 ساتو فراعن.
- 42. كئلا اكلام ايت علم.
- 43. كئلا حكمة ايت تاكو تكن الله.
- 44. كئلا سكل كسلاهن ايت هلوب.
- 45. كسلاهن اورغ عالم ايت دنگرن.
- 46. كسلاهن اورغ جاهل دسمبوييكن اوله
 سي جاهل.

تيا ۳ ددافانين سوا اورغ ۲ كفوغ ايت تله مائي
 دابونه اوله فرومفق فد مالم ايت . مك ايقوت
 مغوجف شكر. دان عنت امشون كشد قوهن .
 سرامي بر كات كالو تيدق اكو دهالو اوله اورغ
 كفوغ اين تنقوله اكو تركنا بونه بگيان مريكشيت
 جوا، دان كيران لمشا اكو تيدق قادم تنقوله ابي
 مناربيق فداعن فرومفق ايت دان اكر دبونن،
 دان كيران ايم دان كلدي تيدق دماكن اوله
 سريكالو دابن سببعا تننو كدوان مناربيق
 فندغران فرومفق ايت اوله سواران دان اكو فون
 دبونن . بشدمكين شكرله اكو كشد قوهن
 بعامه مشتهوي اف بقوليله بابك باكي هميان .

دمكينله اورغيم صبر دان بابك سحك كند
 قوهن ايت اكن مندافة كلفاسن جوا فد اخرن .

== سنورغ بر همان دغن باجو بهاروا ==

سنورغ بر همان بق مشهور علمن ساقه دحرماتي
 دان دملياكن اوله اورغ نكري، فد سوات هاري
 ابي برجاله كئكن دغن فكائين بقبورق دان
 رويق رايق تباد سنورغ فون مغيراو كندي .
 افتراكي هندق مبري حرمة . مك ايشون باليق
 برصاليان دغن فكائين بهارو لالو فركي سولا كفاسر
 فد كالي اين دمان جوا ابي برجان دنگور دان
 دحرممكن اورغ دان اد بق مبري برباكي ۲ هديه .
 سته ايت ايقون باليق دان ملتقن باجو ايت كشد
 برهالان لالو موج دغن كنان: واهي باجو يشمامايا
 اعكوله يشله دحرماتي دان دملياكن ليه درقد
 لاينان دالم دنيا اين! مك هاسبع ۳ فون جيران دان
 بزان كقدان . جواب بر همان ايت تمكل اكو
 مائي باجو بورق سنورغ فون تباد فضوليكن اكو .

tiba-tiba didapatinya semua orang-orang kampung itu telah mati
dibunuh oleh perompak pada malam itu. Maka ia pun
mengucap syukur dan meminta ampun kepada Tuhan.
Seraya berkata kalau tidak aku dihalau oleh orang
kampung ini tentulah aku terkena bunuh bagaimana mereka itu
jua, dan kiranya lampu aku tidak padam tentulah ia
menarik pandangan perompak itu dan aku dibunuhnya,
dan kiranya ayam dan keldai tidak dimakan oleh
serigala dan singa tentu keduanya menarik
pendengaran perompak itu oleh suaranya dan aku pun
dibunuhya. Yang demikian syukurilah aku kepada Tuhan
yang Amat Mengetahui apa yang terlebih baik bagi hamba-Nya.

Demikianlah orang yang sabar dan baik sangka kepada
Tuhan itu akan mendapat kelepasan jua pada akhirnya.

(Seorang Berhman¹ dengan Baju Baharu)

Seorang berhman yang masyhur ilmunya sangat dihormati
dan dimuliakan oleh orang negeri, pada suatu hari
ia berjalan ke pekan dengan pakaian yang buruk dan
robak-rabik tiada seorang pun mengiraukan dia.
Apatah lagi hendak memberi hormat. Maka ia pun balik
bersalin dengan pakaian bahari lalu pergi semula ke pasar
pada kali ini di mana jua ia berjalan ditegur dan
dihormati orang dan ada yang memberi berbagai-bagai hadiah.
Setelah itu ia pun balik dan meletakkan baju itu kepada
berhalanya lalu memuja dengan katanya: Wahai baju yang maha mulia
engkaulah yang telah dihormati dan dimuliakan lebih daripada
layannya dalam dunia ini! Maka masing-masing pun hairan dan
bertanya kepadanya. Jawab berhman itu tatkala aku
memakai baju buruk seorang pun tiada pedulikan aku.

Tetapi bila kau memakai baharu semua orang menghormat
dan memuliakan daku yang demikian bukanlah mereka itu
menghormati daku atau ilmuku bahkan baju baharunya.
Dari itu patutlah baju ini diletakkan kepada berhalanya.
Demikianlah terkadang dengan sebab pakaian itu dihormati
orang dan terkadang dengan sebab pakaian jua
dihinakan orang adanya.

Oleh

(Syeikh Mansur bin Ahmad)

Gemala Hikmah

33. Sebaik-baik pekerjaan itu ialah pekerjaan yang sepatutnya.
34. Sebaik-baik kaya itu ialah orang yang berpada.
35. Sejaht-jahat fakir ialah orang yang merendahkan diri.
36. Dalil orang yang berakal itu iktitarnya.
37. Ubat masa itu sabar daripadanya.
38. Terkadang keadaan diam itulah jawabnya.
39. Terkadang kesukaan berbalik menjadi keduakaan.
40. Terkadang satu kalimah itu boleh melepaskan nikmat.
41. Terkadang satu perkataan terlebih luas daripada satu peperangan.
42. Kepala agama itu ilmu.
43. Kepala hikmah itu takutkan Allah.
44. Kepala segala kesalahan itu haloba.
45. Kesalahan orang alim itu ditentarkan.
46. Kesalahan orang jahil disembunyikan oleh si Jahil.

¹ Bermaksud pendeta, pertapa – Dewan Bahasa dan Pustaka.

علم ایت روح اکام اسلام

(اوله سید محمد العبدروس)

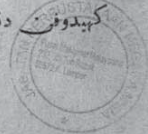
برچوچق تائم، علم فلایران، علم برانوتق، علم جروترا، علم دقور، علم نکوام، علم ملوبوسغ، علم بنچوهن (کیمیا)، علم فرهبواتن، علم فلک، علم بینتق دانلاب ۲ لاکي. مک سکل علم ۲ بقترسبوة ابن سموان فرض کفایه اتس اورغ اسلام ممفلاجرین تتافی قنولیس موارف بابق اورغ ۳ کیت مابو بلاجر دان مقهوی سرب سرب علم سقای دشن سگرا ترسبار دان بیاق علم ۳ ایت کشف سکالین لافین بقسا کیت دانلاب ۲ یهوان علم ایتوله بقد کتاکن تیباغ ایماں کران تیادصح سنورغ برایمان کشف الله سبحانه تعالی سلام تیدق ای برعلم تراواتم علم توحید (مفساکن الله) مقفک سکیرا ۲ تیاد دسکتو کندی دشن سموات جوا فون.

یهواسن بارعسیاف بق مهاجر اکن سموات علم مک اکن دکرنیاکن الله اکن فهلان یقامة بابق کران ایله سموات عبادة بقتیاد فونس ۳ مقفک ندهاری قیامة، سکالیئون کیت تله مانی. کران سیدانی صلی الله علیه وسلم اذا مات ابن آدم اقطع عمله الا من ثلاث: صدقة جارية واولد صالح وعلیم نافع ارنون افیبل مانی سنورغ اتق ادم نسجای ترهوتسله عمل عبادتن بلینسکن نیک فرکارا بایت صدقه بقترسبواتن فاندن کشف عام سفرة عبوة مسجد، واقسکن تابه فرقبوران، عبوة جبان، عبوة رومه سا کیت، دانلاب ۲ سنومشمان، دان اتق بق صالح بق

العلم حياة الإسلام. وعماد الإيمان. ومن علم علما أتم الله أجره. ومن تعلم فعمل علمه الله علم ما لم يعلم. رواه ابو الشيخ. ارنون برمول علم ایت روح اکام اسلام دان تیباغ ایماں دان بارعسیاف مهاجر اکن سموات علم نسجای دسقرناکن الله فهلان، دان بارعسیاف یسلاجر سموات علم، دسملکنن مک دیری کتھوی اوله الله تعالی کشف علم بقتیاد دکترین.

(اوراین)

یهوا واجب اتس تیفا ۲ اسلام لاکي ۲ دان فرموان بلاجر علم، مک بقترواتم دان یسجولا سکالی ایله علم توحید (علم مفساکن توهن) کران اورغیح تیاد مقهوی علم توحید ایت باومله دفا کندی براکام اسلام دسیسی الله سکالیئون ای ملاکوکن سکل فکرجان دان عمان اورغ اسلام. ستله ایت هندقله فول اورغ ۲ اسلام ایت بلاجر علم بکیات کیفیة برعبادة کشف الله بایت علم فقه دان سکل چاواغ ۲ کران برعبادة دشن تیاد برعلم ایت سیاف ۳ مهاج. کدین درقد ایت واجب فول بلاجر سکل علم فرض کفایه ارنون مادامی ددلم ساتو کقولن مانیس اد سنورغ بق مقهوی علم ایت، جبک تیدق، نسجای سموان برودس بسر. یهوا فرض کفایه ایت بوکله سفرت مندیدی دان مپمبیهسکن اورغ مانی سیاف، مپسکن ات جوا علم بق مپبری فایده باکی کهدوفن دنیا اخره سفرة علم برنیاک، علم

Ilmu Itu Agama Roh Islam

(Oleh Syed Muhammad al-Edrus)

Al-'Ilmu hayātu al-Islāmi. Wa 'imādu al-īmāni.

Wa man 'allama 'ilmān atamma Allāhu ajrah. Wa man ta'allama fa'amila

'allamahu Allāhu 'ilma mālam ya 'lam. Rawāhu Abu al-Shaykh.

Ertinya bermula ilmu itu roh agama Islam dan tiang

iman dan barangsiapa mengajar akan suatu ilmu

nescaya disempurnakan Allah pahalanya, dan barangsiapa

yang belajar suatu ilmu, diamalkannya maka diberi ketahui

oleh Allah Ta'ālā kepada ilmu yang tiada diketahuinya.

(Uraianya)

Bahawa wajib di atas tiap-tiap Islam laki-laki dan

perempuan belajar ilmu, maka yang terutama dan yang mula

sekali ialah ilmu tauhid (ilmu mengesakan Tuhan)

kerana orang yang tiada mengetahui ilmu tauhid itu belum

dinamakan dia beragama Islam di sisi Allah sekalipun

ia melakukan segala pekerjaan dan amalan orang

Islam. Setelah itu hendaklah pula orang-orang Islam

itu belajar ilmu bagaimana kaifiat beribadat kepada Allah

iaitu ilmu fekah dan segala cawang-cawangnya kerana beribadah

dengan tiada berilmu itu sia-sia sahaja. Kemudian daripada

itu wajib pula belajar segala ilmu fardu kifayah

ertinya memadai di dalam satu kumpulan manusia ada seorang

yang mengetahui ilmu itu, jika tidak, nescaya

semuanya berdosa besar. Bahawa fardu kifayah itu bukanlah

seperti memandi dan menyembahyangkan orang mati sahaja,

bahkan apa jua ilmu yang memberi faedah bagi

kehidupan dunia akhirat seperti ilmu berniaga, ilmu

bercucuk tanam, ilmu pelayaran, ilmu bertukang, ilmu

jurutera, ilmu doktor, ilmu peguam, ilmu melombong,

ilmu banchuan (kimia), ilmu perubatan, ilmu falak,

ilmu binatang dan lain-lain lagi. Maka segala ilmu-ilmu

yang tersebut ini semuanya fardu kifayah atas orang

Islam mempelajarinya tetapi penulis berharap baik

orang-orang kita Melayu belajar dan mengetahui serba-

serbi ilmu supaya dengan segera tersiar dan biak

ilmu-ilmu itu kepada sekalian lapisan bangsa kita.

Dan lagi bahawasanya ilmu itulah yang dikatakan tiang

iman kerana tiada sah seorang beriman kepada

Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* selama tidak ia berilmu terutama

ilmu tauhid (mengesakan Allah) hingga sekira-kira

tiada disekutukan Dia dengan sesuatu jua pun.

Bahawasanya barangsiapa yang mengajar akan suatu

ilmu maka akan dikurniakan Allah akan pahala-Nya yang amat

banyak kerana ialah suatu ibadah yang tiada putus-putus hingga

pada hari kiamat, sekalipun kita telah mati. Kerana

sabda Nabi *shallā Allāhu 'alayhi wa sallam* "*Idhā māta ibnu Adam*

inqaja'a 'amaluhu illā min thalāthin: sadaqatin jāriyyatin wa waladin

sālihīn wa 'ilmīn nāfi'in" Ertinya apabila mati seorang

anak Adam nescaya terputuslah amal ibadatnya melainkan

tiga perkara iaitu sedekah yang berpanjangan faedahnya

kepada am seperti membuat masjid, mewakafkan tanah

perkuburan, membuat jambatan, membuat rumah sakit,

dan lain-lain seumpamanya, dan anak yang soleh yang

شوال 1365

مجله فرایدران

سپتمبر 1946

هشک کفتون هندق مراس بواه کفایین این *
 دانلاکي بارغسیاف یغ بلاجر سسوات علم
 مک دعملکن علم ایت دغن برسوغکوه ۲، راجین
 دان اوسها انسچای دتنجوفکن اوله توهن اکن علم
 یقتیاد دفلاجر بن سام ادند فیبق علم اکام دان دنیا
 مثالن سفرت سنورخ یقتله بلاجر علم انجنیر مک
 دکرجاکن بیکان فقتوانن ایت لام کلمان دافقله
 ای مریکا لاین ۲ جنترا یقبولم قرنه دادا کن
 اوله اورغلائن یقلبه بابک دان لبه سنخ لاگی
 مشکوناکن مک اینله بواه تجربیه (کاهوران)
 یقتربیه درفد اوسها دان تکون ددالم سسوات
 فکرجان یقتله کیت کتوی - بهکن سما کین تکون
 دان راجین کیت سما کین ونبیه ۲ تجربه کیت ددالم
 فکرجان ایت هشک مندافه فقتوان یقلاین ۲
 دسکینله ادان *

مندعا کندي دان علم یغ مبري کون کفد مانسي
 سفرت مشاجر قرآن، مشاجر اکام اسلام دانلاین ۲
 علم یقدسوره اوله شرع اسلام - دانلاکي دغن
 واسطه علموله یقبوله علمهراکن کبیدوفن کیت
 ددالم دنیا دان مشاول تانه ایر دان یقسا درفد ترهیناه
 مسکین دان تراوفوه درفد تاغن کیت، چوب
 کیت فرها تیکن قد هاري این تله لوفوه فد سرب
 سربني درفد تاغن یقسا کیت فد حال یقسا لاین
 یغ منومفغ نگرې کیت تله مفر اوله ککبان هیدوف
 فد حال کیت ترکلیف ۲ تیدق تاهواف هندق
 دفر بواه دغن سبب نیاد برعل، تمابهفول دسرتا کن
 دغن مالس، نیاد چکل دان اکون دالم سبارخ
 کرج، بهکن کبا یقتکن یقسا کیت دالم سسوات
 فکرجان انبیل تراس فایه دان لمبه دافه
 کاتوغنن برالیله ای کفد یقلاین دسکینله

سلامة عبدالغطري 1365

دغن ایفانن یغبر ککالن کفد اخوان المسلمین
 والمسلمات
 درفد ساي -
 قمریه بنت احمد
 گورو سکوله فرمفوان کفوغ بهارو جوهر
 جوهر بهارو
 1 شوال 1365

سلامة عبدالغطري 1365

یغدایر یغی دغن دعا دان ایفانن یغبر ککالن
 کفد اخوان المسلمین والمسلمات
 درفد:
 عز یزه بنت احمد
 گورو سکوله فرمفوان کفوغ بهارو
 جوهر
 جوهر بهارو
 1 شوال 1365

سلامة بهاري رای 1365

دایر یغی دغن ایفانن یغبر کفد اخوان المسلمین
 والمسلمات
 درفد ساي
 خدیجه بنت احمد
 گورو سکوله اکام تمبانن جوهر
 جوهر بهارو، 1 شوال 1365

سلامة بهاري رای 1365

دغن ایفانن یغفولس اخلاص
 سلام دعا درفد ساي:
 عائشه بنت احمد
 گورو اکام سکوله تمبانن جوهر
 جوهر بهارو، 1 شوال 1365

mendoakan dia dan ilmu yang memberi guna kepada manusia seperti mengajar Qur'an, mengajar agama Islam dan lain-lain ilmu yang disuruh oleh syarak Islam. Dan lagi dengan *wāsīyah* ilmulah yang boleh memelihara kehidupan kita di dalam dunia dan mengawal tanah air dan bangsa daripada terhina, miskin dan terluput daripada tangan kita, cuba kita perhatikan pada hari ini telah luput pada serba-serbi daripada tangan bangsa kita pada hal bangsa lain yang menumpang negeri kita telah memperoleh kekayaan hidup pada hal kita terkelip-kelip tidak tahu apa hendak dibuat dengan sebab tiada ilmu, tambahan pula disertakan dengan malas, tiada cekal dan tekun dalam sebarang kerja, bahkan kebanyakan bangsa kita dalam sesuatu pekerjaan apabila terasa payah dan lambat dapat keuntungannya beralihlah ia kepada yang lainnya demikianlah

hingga kemampuan hendak merasa buah kepayahannya itu.

Dan lagi barangsiaapa yang belajar sesuatu ilmu maka diamalkannya ilmu itu dengan bersungguh-sungguh, rajin dan usaha nescaya ditunjukkan oleh Tuhan akan ilmu yang tiada dipelajarinya sama ada pada pihak ilmu agama dan dunia misalnya seperti seorang yang telah belajar ilmu *engineer* maka dikerjakannya bagaimana pengetahuannya itu lama kelamaan dapatlah ia mereka lain-lain jentera yang belum pernah diadakan oleh orang lain yang lebih baik dan lebih senang lagi menggunakannya maka inilah buah *tajribah* (kemahiran) yang terbit daripada usaha dan tekun di dalam sesuatu pekerjaan yang telah kita ketahui. Bahkan semakin tekun dan rajin kita semakin bertambah-tambah *tajribah* kita di dalam pekerjaan itu hingga mendapat pengetahuan yang lain-lain demikianlah adanya.

Selamat Aidil Fitri 1365

Yang diiringi dengan doa dan ingatan yang berkecalan

kepada *Ikhwan al-Muslimīn wa al-Muslimāt*

Daripada:

Azizah binti Ahmad

Guru Sekolah Perempuan Kampung Baharu

Johor Bahru

Johor.

1 Shawwal 1365

Selamat Aidil Fitri 1365

Dengan ingatan yang berkecalan kepada *Ikhwan al-Muslimīn*

wa al-Muslimāt

Daripada saya -

Kamariah binti Ahmad

Guru Sekolah Perempuan Kampung Baharu Johor

Johor Bahru

1 Shawwal 1365

Selamat berhari raya 1365

dengan ingatan yang tulus ikhlas

Salam doa daripada saya:

Aisyah binti Ahmad

Guru Agama Sekolah Tambatan Johor

Johor Bahru, 1 Shawwal 1365

Selamat berhari raya 1365

diiringi dengan ingatan mahabbah kepada *Ikhwan al-Muslimīn*

wa al-Muslimāt

Daripada saya:

Khadijah binti Ahmad

Guru Agama Sekolah Tambatan Johor

Johor Bahru, 1 Shawwal 1365

شوال 1365

مجله فرایدران

سپتمبر 1946

کواجیفن استري

(اوله ملاقي جوهر)

افيل سئورخ باف تله كلوار دري رومين
 فاکي ۲ هاري کران منونیسکن کواجیفن کفد انق ۳
 استرین دغن بوماچم ۲ حال احوال دلوار رومه
 دان بالیق کتیک فغغ دغن کادان لتیه لسو
 دان فنه سهاری ۲ین معايسکن ماس دان تنکان مک
 بقوله ساعة بوحاجة کن دافه مورتا سمبون دري انق
 سترین دغن تگورساق یقبايک انو مونق بغمانیس.
 تنکل ایت تنقوله اهی لوف آن سوسه فابه دان
 فنه للهن تادی. فروغان ۳ یشرعقل ولو ماچم مان
 سکالیقوت جاعنله اهی منداتشکن مسوات
 کروسیغن انو بمباوا مسوات فرخبران یقبايک
 کفد سوامین دغن سرت سرت کتیک سوامی
 ایت بالیق انتھلاکي معايسکن موك دغن سبب
 مسوات کسلاهن یقبوله دماغفکن دري سوامی
 ایت اتوفون معادو ۲ کن کنسکالن انق ۲ اتم لایین
 شھدان فرمشوان یقاد فراسان انصاف دان
 تیسیم راس تنقوله دافه اهی ممیکرکن بگیانکھ
 سوسین سئورخ سوامی ایت بکرج سھاری ۲ین
 کران منونیسکن کواجیفن اتو مھری کسناعن
 کفد انق استرین درایت هندقله استري ۲ مینتو
 برسوغکوه ۲ مندیدیق انق ۲ دن فراتوران
 یقبايک دان مھرسھکن رومھتھک دان معا یلوقکن
 سکل فراتوران سقاي سدف دقندغ اوله سوامین
 مھشک جادبله رومین سوات تمقه ملافشکن
 هاقی کدین درقد فنه بکرج .
 ایبو یغ چردیق دان برشمه یغ هندیق مامجون

بشساء اگام دانف نانہا برن ایت درقد ماس این
 واجبله اهی مندیدیق دان منجاک فلاجران انق ۲
 دغن چوکف سلیا دان ممیسکن کدالم فراسان
 انق ۲ کن فرکارا ۳ بقتر فوجی دان سکل جنس
 فقتموان یغبر کونہ کران فقتموان ایت لیه بروکواس
 دان ملیا درقد ککبیان . سکیران دالم فرنیگانہ
 کیت برکندیسکن مودل واغ تنافی کماجوان
 نگری قول کیت مستیمله برمودلکن کانتی ۲ لاکي ۲
 دان فرمشوان یغچردیق دان صھه . ائکل کانتی ۲
 ایت تله دھنتکن کسکوله جاعنله ایبو فواسھاتی
 دغن اجران گورو دسکوله ایت سھاج تنافی ایبو ۲
 سندري هندقله مرقسا اف ۳ فلاجران بقدسوره
 اوله گورو مقحفظ اتو بمبوا درومه دان هندقله
 ایبو برسوغکوه ۲ معاجر انق ۲ درومه سقاي
 برسواتوله کھندیق گورو ۲ ایت دشندی، کران
 دیدیقشن یغ سقرت این کن مھری فراسان
 کفد انق ۲ فرکارا یغد بقدسوره اوله گورو ایت ایله
 جوا فرکارا یغد کھندیق ایبو بقان . ایبو ۲ واجب
 ملاکوکن دیرین سقرت صحابہ اتو قولن یغدا کایھی
 کفد انق ۲ دان ترکا دغ سقرت سئورخ گورو
 بقول ۲ یأیت مرقسا سکل جنس فلاجران انق ۲
 سرت معاجر اف ۲ کسلاهن دالم فلاجران
 ایت . دان ترکا دغ هندقله اهی برصفا سقرت سئورخ
 قرنته یغبر کواس فدسوره فد دان . ننگه فد تیف ۲
 فرکارا یغد کھندیق سقاي تنافلہ کدالم هاقی
 انق ۲ فراسان ناکوه سرت کاسبه ساین کفد
 ایبو دغن تولس اخلاص ، بوکاش کران ناکوه
 یغبرسرت دغن بیچی .
 فندیقن کادان سئورخ ایبو ایت سبتر ۲ باله
 منجادی گورو یغقرتام سکالی قد مندیریکن

Kewajipan Isteri

(Oleh Melati Johor)

Apabila seorang bapa telah keluar dari rumahnya pagi-pagi hari kerana menunaikan kewajipan kepada anak-anak isterinya dengan bermacam-macam hal ehwal di luar rumah dan balik ketika petang dengan keadaan letih lesu dan penat sehari-seharian menghabiskan masa dan tenaganya maka tentulah sangat berhajat akan dapat menerima sambutan dari anak isterinya dengan tegur sapa yang baik atau muka yang manis. Tatkala itu tentulah ia lupa akan susah payah dan penat lelahnya tadi. Perempuan-perempuan yang berakal walau macam mana sekalipun janganlah ia mendatangkan sesuatu kerungsingan atau membawa sesuatu perkhabaran yang tak baik kepada suaminya dengan serta-merta ketika suami itu balik. Apatah lagi memasakkan muka dengan sebab sesuatu kesalahan yang boleh dimaafkan dari suami itu ataupun mengadu-adukan kenakalan anak-anak atau lainnya. Syahadan perempuan yang ada perasaan insaf dan timbang rasa tentulah dapat ia memikirkan bagaimanakah susahnyanya seorang suami itu bekerja sehari-seharian kerana menunaikan kewajipan untuk memberi kesenangan kepada anak isterinya dari itu hendaklah isteri-isteri membantunya bersungguh-sungguh mendidik anak-anaknya dengan peraturan yang baik dan membersihkan rumah tangga dan mengelokkan segala peraturannya supaya sedap dipandang oleh suaminya sehingga jadilah rumahnya suatu tempat melapangkan hati kemudian daripada penat bekerja.

Ibu yang cerdik dan berhemah yang hendak memajukan

bangsa, agama dan tanah airnya itu daripada masa ini wajiblah ia mendidik dan menjaga pelajaran anak-anaknya dengan cukup selia dan menyemaikan ke dalam perasaan anak-anaknya akan perkara-perkara yang terpuji dan segala jenis pengetahuan yang berguna, kerana pengetahuan itu lebih berkuasa dan mulia daripada kekayaan. Sekiranya dalam perniagaan, kita berkehendakkan modal wang tetapi kemajuan negeri pula kita mestilah bermodalkan kanak-kanak laki-laki dan perempuan yang cerdik dan sihat. Apakala kanak-kanak itu telah dihantarkan ke sekolah janganlah ibu puas hati dengan ajaran guru di sekolah itu sahaja tetapi ibu-ibu sendiri hendaklah memeriksa apa-apa pelajaran yang disuruh oleh guru menghafaz atau membuat di rumah, dan hendaklah ibu bersungguh-sungguh mengajar anak-anaknya di rumah supaya bersatulah kehendak guru-guru itu dengan dia, kerana didikan yang seperti ini akan memberi perasaan kepada anak-anak perkara yang disuruh oleh guru itu ialah jua perkara yang dikehendaki ibu bapanya. Ibu-ibu wajib melakukan dirinya seperti sahabat atau taulan yang dikasihinya kepada anak-anaknya, dan terkadang seperti seorang guru betul-betul iaitu memeriksa segala jenis pelajaran anak-anaknya serta mengajar apa-apa kesalahan di dalam pelajaran itu dan terkadang hendaklah ia bersifat seperti seorang pemerintah yang berkuasa pada menyuruh pada dan menegah pada tiap-tiap perkara yang dikehendaki supaya tertanamlah ke dalam hati anak-anaknya perasaan takut serta kasih sayang kepada ibunya dengan tulus ikhlas, bukannya kerana takut yang berserta dengan benci.

Pendeknya keadaan seseorang ibu itu sebenar-benarnyalah menjadi guru yang pertama sekali pada mendirikan

دجاد بکن سنگل هاتی ایت کاسیه کفد اورغیغ
بروایه بابک کانسن . دان ماره کفد اورغیغ
بروایه کجهان کانسن . اینله کواجیغن یغقرتام
سکالی باکی استزیبے اتو ایبو ددالم فرهمفون
کلوارک یغ منجادی اغکوت باکی فرهمفون
سوات بسا .

ادفون استری اتو ایبو یغتیاد منونیکن کواجیغن
یغامة مستحق این تئافی ماسق ای کفد کواجیغن
بشکره وایت دغن سبب هندق منچشوری
فکرچان لاکي ۲، فایده عام دان تانه ایر کون؟
نچای برقندهله فکرچان مندبیق ایت کتغان
اورغ یغتیاد هیراکن کاجوان کانق ۲ لاین درفد
ایبون سندیری اتو نیاد برجات لاو . مک تشکل
ایت روتوهله بنا دبدیقن دان اسوهن یغبابک
دان فتمهوان یغدهارف ایت ۲، برتوکرله کانق ۲
ایت کلک منجادی سوات اغکوت یغلاس ددالم
فرهمفون قوم یغسان هکک بھراف برکتورن . دان
جیک برلا کوجوا فرکارا یغدتا کوی این مک ادا که
لاکی هھارافن کیت یغدفکیق ۲ بر کھدفکن کاجوان
دنیا دان اخره ؟ اتو بر کھدفکن اکام دبدیق ،
موردن دبالا ؟

ادفون فرمشوان یغتیاد ترغکوغ واجب داتسن
مندبیق انق ۲ مک ساعتله فائوه ای بکرج کران
فایده عام کفد بھسا دان تانه ایر سلام بر ککالین
مریکیت ددالم کولوسن اکام اسلام . دان جیک
نیاد ترقلیرا ای اکن کھندق ۲ اکام مک نیاد نفس
مریکیت درفد عذاب الله ددالم نگری اخره
سکالیفون ددالم دنیا منداقه سمیوتن یغبابک دری
مریک ۲ یغتیاد انصاف . دمکینه دهارف یغجادی تئافن
دان تیجباشن راکن سجاوه سای قوم فرمشوان ادا .

اساس فلاجران دان دبدیقن انق ۲
دان برکواس مینتو اکن فرغی سئورغ کانق ۲ ،
بوکنق قد ماس دهنرکندی کسکوله سھاج .
تئافی داسوه دان دبدیق روح کانق ۲ ایت دری
مولای ای مغرتی اکن سوات دان بوله برکات ۲ .
سئورغ فرمشوان یغ منجادی استری دان ایبو
هندقله ای منجادی بکندیری دان رومبشکان ایت
سوات تمغه مھسبیل کسوکان دان فھمپوران باکی
سوامین دان جوا منجادی بکن دروهن ایتوله سکوله
یغقرتام باکی انق ۲ .

شھدان تشکل اداله کواجیغن یغدتشکوغ
اوله استری اتو ایبو یغکیان یغترسبوه ایت مک
اداکه لاکي ماس باکیین یغبوله منولم سوامین
بکرج دلوار رومه ؟ اتو مھسبیل بھاکین دالم
فرکارا یغکورغ مستحقن ددالم فرکاران (اجتماعی)
کالوکیت فرھاتیکن دغن فرھاتین یغ انصاف
دان عادل نچای تمفقله کفد کیت فرمفوان ایتوله
یغاکن منتوکن نصیب قوم بھسا دان تانه ایر کیت
قد ماس یغاکندائغ اتوفون ایبو ایتوله تمغه هھارافن
بھسا ، کران کانق ۲ یغددبیقن قد هھاری این
اکن منجادی لاکي ۲ یغکرج ددالم فرهمفون امة
انتو منکریکن موتو بھسا دان تانه ایر کتی .

درایت تیاداله سیکیان دفرموده کن
تشکوغن سئورغ ایبو ، اتو بر کھدفکن لاکي
بنتوانن ددالم میدان اقتصاد ، بھکن واجب باکی
سوامی یغاد کھفون مھری فنولم کران مھفرناکن
تھکوغن یغامة راتا ایت سکورغ ۲ دکالککندی
دغن بروایه احسان کفدان بگیمان سیدا نی کیت
صلی الله علیه وسلم : *جَبَّتِ الْقُلُوبُ عَلَى حَبِّ مَنْ
أَحْسَنَ الْيَتِيمَ وَبَعْضُ مِنْ أَسَاءِ الْيَتِيمِ* ارتقن

asas pelajaran dan didikan anak-anaknya
 dan berkuasa membantu akan perangai seseorang kanak-kanak,
 bukannya pada masa dihantarkan dia ke sekolah sahaja.
 Tetapi diasuh dan dididik roh kanak-kanak itu dari
 mulai ia mengerti akan suatu dan boleh berkata-kata.
 Seorang perempuan yang menjadi isteri dan ibu
 hendaklah ia mejadikan diri dan rumah tangganya itu
 suatu tempat mengambil kesukaan dan penghiburan bagi
 suaminya dan jua menjadikan di rumahnya itulah sekolah
 yang pertama bagi anak-anaknya.

Syahadan tatkala adalah kewajipan yang ditanggung
 oleh isteri atau ibu bagaimana yang tersebut itu maka
 adakah lagi masa baginya yang boleh menolong suaminya
 bekerja di luar rumah? Atau mengambil bahagian dalam
 perkara yang kurang mustahak di dalam pergaulan (*jijima*)¹
 kalau kita perhatikan dengan perhatian yang insaf
 dan adil nescaya nampaklah kepada kita perempuan itulah
 yang akan menentukan nasib kaum bangsa dan tanah air kita
 pada masa yang akan datang ataupun ibu itulah tempat harapan
 bangsa, kerana kanak-kanak yang dididiknya pada hari ini
 akan menjadi laki-laki yang bekerja di dalam perhimpunan umat
 untuk meninggikan mutu bangsa dan tanah air kelak.

Dari itu tiadalah seyogianya dipermudah-mudahkan
 tanggungan seorang ibu, atau berkehendakkan lagi
 bantuannya di dalam medan iktisad, bahkan wajib bagi
 suami yang ada kemampuan memberi penolong kerana menyempurnakan
 tanggungan yang amat berat itu sekurang-kurangnya digalakkan dia
 dengan berbuat ihsan kepadanya bagaimana sabda Nabi kita
*shallā Allāhu 'alayhi wa sallam: Jubilti al-qulūbu 'alā ḥubbi man
 aḥsana ilayhā waba'du min asā'a ilayhā*"¹ Ertinya

dijadikan segala hati itu kasih kepada orang yang
 berbuat baik ke atasnya. Dan marah kepada orang yang
 berbuat kejahatan ke atasnya. Inilah kewajipan yang pertama
 sekali bagi isteri atau ibu di dalam perhimpunan
 keluarga yang menjadi anggota bagi perhimpunan
 suatu bangsa.

Adapun isteri atau ibu yang tiada menunaikan kewajipan
 yang amat mustahak ini tetapi masak ia kepada kewajipan
 yang kedua iaitu dengan sebab hendak mencampuri
 pekerjaan laki-laki, faedah am dan tanah air konon!
 Nescaya berpindahlah pekerjaan mendidik itu ke tangan
 orang yang tiada hiraukan kemajuan kanak-kanak lain daripada
 ibunya sendiri atau tiada berjaga lalu. Maka tatkala
 itu runtuhlah *bina*¹ didikan dan asuhan yang baik
 dan pengetahuan yang diharap-harap itu, bertukarlah kanak-kanak
 itu kelak menjadi suatu anggota yang lasa di dalam
 perhimpunan kaum bangsanya hingga beberapa berketurunan. Dan
 jika berlaku jua perkara yang ditakuti ini maka adakah
 lagi harapan kita yang dipekek-pekek berkehendakkan kemajuan
 dunia dan akhirat? Atau berkehendakkan agama dididik,
 morden¹ dibela?

Adapun perempuan yang tiada tertanggung wajib di atasnya
 mendidik anak-anak maka sangatlah patut ia bekerja kerana
 faedah am kepada bangsa dan tanah air selama berkekalan
 mereka itu di dalam ketulusan agama Islam. Dan jika
 tiada terpelihara ia akan kehendak-kehendak agama maka tiada lepas
 mereka itu daripada azab Allah di dalam negeri akhirat
 sekalipun di dalam dunia mendapat sambutan yang baik dari
 mereka-mereka yang tiada insaf. Demikianlah diharap menjadi tatapan
 dan timbangan rakan sejawat saya kaum perempuan adanya.

¹ Perkataan sebenarnya adalah moden.

فردیرین اسلام

(اوله توه چي جوهر بهارو)

کتاوا سدیکه

اوله «مجزیا»

اسلام ایت ایله اگام یهدتورنکن کفد
سکلین همیان دمک بومی این یثله دا کو کن
کبا یکن دان کلیاً نین سفرت فرمانن «ان الدین
عند الله الاسلام» اردن بیوا سسگوهن اگام
یهدتورن دسیسی الله ایت ایله اگام اسلام» اسلامه
اگام یهدتورن ما اوله سکلین نی ۲ دان رسول ۲ درفد
زمان دهولو کالا سنی کفد نی کیت محمد صلعم
کسوداهن سکلین رسول ۲-۳ اسلام برمعنی دالم
بهاس ملايو «سکلانن» بتاف تیدق اکران دالم
انداغ ۲ اگام اسلام چوکف دترعکن سکل
فوراتوران هیدوف یثا کن پیلامتکن دیری کیت
ماسیغ ۲ لاگی برفاتونن کفد فعیکوة ۲ دان
سسوای دغن فرایدران ماس دان تمقه .

رعسکسنن اف جوا فراتوران سموان اد
ترکندوخ دالم انداغ ۲ اگام اسلام مداله سکلین
فعیکوتن دغن فراتوران یغاد ددالمن ایت تا فابه ای
میندا اتو میسکندا کن فراتوران ایت، لاگی
کتراغن اتو دلیل یغ ممتا کن اگام اسلام ایت
اد منو پای فراتوران یغ چوکف دان متهوی
سرب جنس علمو فتمتوان یثملیا دان سسوای
عقل فیکران مأنسی بایق ددافاتی دالم قرآن دان
حدیث نی اد موعسکن یثدمکین ایت . ستا کة
اینله سهاج انتو فرمولان مجله «فرایدران» یغ
چورلغ ان شاء الله اکنداغ توه چي اکن بنتشکن
لاگی سرب سدیکه درفد انداغ ۲ اسلام دان
کابلوقکنن . معاف . (برسبوغ)

3 اورغ مرید سیواه سکوله بروراق ۲
هندق ماسکن کاراغن دان رنجان کدالم اخبار
اتو مجله تنافی کاراغن اتو رنجان ایت بلوماد ، هان
مریکیت تله ایغین هندق براتس ۲ دان همکین
تا یقل دهوغ غمان : یاسین اتق فوتیان برکات :
کاون اکن تاروه دهوجغ نام کاون «یاسین فونبانی»
وهب اتق موار برکات : کاون «عدالوهاب موار»
سکارغ تیباله کیلوران کفد هاشم ، هاشم این
کتورن یثان دري بیروت ، دغن سرنتق یاسین
دان وهب برتان «اوق اف قول هاشم ؟ هاشم
دغن تا برفیکر فنجم منجواب : کاون اف لاگی
«الاستاذ هاشم بیرونی» له ! ها ! ها ! ها ! وهب
دان یاسین سرمشق کتاوا گلک هغک تر بلاحق ۲-۰
هاشم ملوقوغ مولن کیران لالو برتان : معاف
اوق کتاوا کن کاون ؟ باکوس ! شیم کات
وهب دانت یاسین . جادی اوق «الاستاذ
(أ . کو) پای روتی ، جیک تا فرچای چوب سیوه
سمولا ، ۰۰ . موعیا جواب این هندق تا هندق
هاشم کتاوا جوک سام ، تنافی کتاوا تھی ، دمکینله
کسوداهن یثسده ننتو اکن دتریا ترله دهولو
اوله اورغیغ هندق برمکه ۲۰ داتس سوات یثلوم
بات بوختی فکر جانن .

Perdirian Islam

(Oleh Tok Chik Johor Bahru)

Islam itu ialah agama yang diturunkan kepada sekalian hamba-Nya di muka bumi ini yang telah diakukan kebaikan dan kemuliaannya seperti firman-Nya “*Inna al-dīna ‘inda Allāhi al-Aslāmī*”¹ Ertinya bahawa sesungguhnya agama yang sebenar-benarnya di sisi Allah itu ialah agama Islam” Islamlah agama yang diterima oleh sekalian nabi-nabi dan rasul-rasul daripada zaman dahulu kala sampai kepada nabi kita Muhammad *ṣal ‘am*³ sesudah sekalian rasul-rasul. Islam bermakna dalam bahasa Melayu “Keselamatan” Betapa tidak! Kerana dalam undang-undang agama Islam cukup diterangkan segala peraturan hidup yang akan menyelamatkan diri kita masing-masing lagi berpatutan kepada pengikut-pengikutnya dan sesuai dengan peredaran masa dan tempat.

Ringkasnya apa jua peraturan semuanya ada terkandung di dalam undang-undang agama Islam memadamkan sekalian pengikutnya dengan peraturan yang ada di dalamnya itu tak payah ia meminda atau mengandakan peraturan itu, lagi keterangan atau dalil yang mengatakan agama Islam itu ada mempunyai peraturan yang cukup dan mengetahui serba jenis ilmu pengetahuan yang mulia dan sesuai akal fikiran manusia banyak didapati dalam Qur’an dan hadith Nabi yang menerangkan yang demikian itu. Setakat inilah sahaja untuk permulaan majalah “Peredaran” yang cemerlang *in shā-Allah* akan datang Tok Chik akan bentangkan lagi serba sedikit daripada undang-undang Islam dan keelokkannya. Maaf.

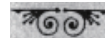
(Bersambung)

Ketawa Sedikit

(Oleh Mahzia)

3 orang murid sebuah sekolah berborak-borak hendak memasukkan karangan dan rencananya ke dalam akhbar atau majalah tetapi karangan atau rencana itu belum ada, hanya mereka itu telah ingin hendak beratas-atas dan memegahkan tak *yaqal* di hujung namanya: Yassin anak Pontian berkata: Kawan akan taruh di hujung nama kawan “Yassin Pontiani” Wahab anak Muar berkata: Kawan “Abdul Wahab Muari” Sekarang tibalah gilirannya kepada Hashim, Hashim ini keturunan bapanya di Beirut, dengan serentak Yassin dan Wahab bertanya “Awak apa pula Hashim? Hashim dengan tak fikir panjang menjawab: Kawan apa lagi “al-Ustādh Hashim Bairuti” lah! Ha! Ha! Ha! Wahab dan Yassin serempak ketawa gelak hingga terbahak-bahak. Hashim melompong mulutnya kehairannan lalu bertanya: Mengapa awak ketawakan kawan? Bagus! Shim kata Wahab dan Yassin. Jadi awak “al-Ustādh (A.Gu) Bai Roti, jika tak percaya cuba sebut semula, .. menerima jawab ini hendak tak hendak Hashim ketawa juga sama, tetapi ketawa tengi, demikianlah kesudahannya yang sudah tentu akan diterima terlebih dahulu oleh orang yang hendak bermegah-megah di atas suatu yang belum nyata bukti pekerjaannya.

¹ Perkataan sebenarnya adalah *al-Islāmi*.

² Sūrah ‘Alī ‘Imrān ayat 19.

³ Ringkasan bagi *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam*.

فرایدردان ماس

دمکینه کون فرایدردان ماس
 لاین کارین لاینه لوسا
 لاین رابو لاین ثلاث
 یو باکی ایدردان عالم اشکاس
 واء بوجان دبول قواس
 اد ترجمه اد ترقسا
 اسلام باک اسلام سبسا
 ماکن سیغ سفرت روسا
 دبالیق سکرین دبالیق خاس
 مپودو کوفی سیاهی اشسا
 اد ستمه تر کدسا
 لقسان کرامبام تمبوسا
 کونن له نیدق تر کواس
 کهراتن کرج جادے ترقسا
 ستمقن مبعق بوت رقسا
 هندقن فروه تکخ سنتیاس
 ستمقن بر لایه انتوه تماس
 بر توفیق کن کاجوان نا تولغ بشسا
 فد حال بر موتو امس سواس
 بو کن ابوران تمباک کشسا
 تا کنله کاجوان اکام بناس
 هندقکن مکه نام دات نوسا
 ناهن بلنجا ماکن تا فواس
 کران نا تنجوه اکو برجاس
 دمکینه جاهل کات مباس
 اصول توحید تا چوکف فرقسا
 نیدقله کنل یغمها کواس
 نیاداله مالو مپوانه روسا

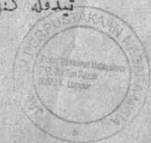
منورتکن نفسو امفون رسا
 ماسوقه کدالم فوکه دان کیسا
 منجادی ابلیس امفون ماسا
 شیطان فون دانغ منچشکوقکن کوسا
 ایقه ویه ایقه جاعن ترقسا
 انتتکن ییسو انتتکن لوسا
 عزرائیل اکن بر تندغ دیسا
 مندافتکن کیت بو کن تماس
 اتپای فون نیدق اتو فقسا
 حق کیت سندیری دیری راس
 تاهوله دیری سیاف فرکاس
 رضوات فناور زبانیه بیسا
 واء فرغ

== * سلامه بلایر * ==

کیت مغوچقکن سلامه بلایر کشف سئورغ
 در فد سیدغ فقارغ کیت لیفتنن کرنیل موسی بن
 یوسف کسکه الشرفه کران منویسکن قرینه تو هن
 دالم شوال 1365 این، کیت بوهارف ای سلامه
 فرکی بالیق سرت مفر اوله حج یغ مبروران شاء الله

== * احوال کیت * ==

دغن در کچیت کیت هندق مپیار کن مقاله
 یغد هنتر کن کفد کیت اوله فیماچ ۲ کیت یغبود بان
 کرات ددافاتی مقاله این فنجم ملیریة فد حال
 کهندق دان نوجوانن سدیکیه تمباخن فول
 نیاد برفانده کفد عام مپکن کفد سوات قواقی
 سهاج، اتو یابیت مپتوره مروءه سئورغ بقدرت سئو

Perdirian Masa

Demikianlah konon peredaran masa

Lain kemarin lainlah lusa

Lain Rabu lain Selasa

Berbagai edaran alam angkasa

Wak berjalan di bulan puasa

Ada terjumpa ada terpaksa

Islam baka Islam sisa

Makan siang seperti rusa

Di balik *screen* di balik khas

Menyudu kopi sebagai angsa

Ada setengah tergesa-gesa

Laksana kera membaham tembosa

Kononnya lemah tidak berkuasa

Keberatan kerja jadi terpaksa

Setengahnya memang buta raksasa

Hendakkan perut tegang sentiasa

Sentiasa berlatih untuk temasa¹

Bertopengkan kemajuan nak tolong bangsa

Pada hal bermutu emas suasa

Bukan leburan tembaga gangsa

Tak kenal kemajuan agama binasa

Hendakkan megah nama dan nusa

Tahan belanja makan tak puasa

Kerana tak tunjuk aku berjasa

Demikianlah jahil kata bahasa

Usul tauhid tak cukup periksa

Tidaklah kenal Yang Maha Kuasa

Tiadalah malu membuat dosa

¹ Perkataan sebenarnya adalah temasya.

Menurutkan nafsu ampunya rasa

Masuklah ke dalam pukut dan kisa

Menjadi Iblis ampunya mangsa

Syaitan pun datang mencangkukkan kosa

Ingat weh ingat jangan terpaksa

Entahkan besok entahkan lusa

Izrail akan bertandang desa

Mendapatkan kita bukan temasa²

Aniaya pun tidak atau paksa

Hak kita sendiri diberi rasa

Tahulah diri siapa perkasa

Riḍwān penawar Zabānīyah bisa.

Wak Perang

Selamat Belayar

Kita mengucapkan selamat belayar kepada seorang

daripada sidang pengarang kita Leftenan Kolonel Musa bin

Yusuf ke Mekah *al-Musharrifah* kerana menunaikan perintah Tuhan

di dalam Shawwal 1365 ini, kita berharap ia selamat

pergi balik serta memperoleh haji yang mabrur *in shā-Allāh*.

Ehwal Kita

Dengan dukacita kita hendak menyiarkan makalah

yang dihantarkan kepada kita oleh pembaca-pembaca kita yang budiman

kerana didapati makalah itu panjang meleret pada hal

kehendak dan tujuannya sedikit, tambahan pula

tiada berfaedah kepada am bahkan kepada suatu puak

sahaya, atau iaitu menyentuh maruah seorang yang tertentu.

² Ibid.

Idris bin Hj Salleh

ا.د. ا.س. ب. بن ق.ح. ص.ا.ح. س.ك.و.ك. ا.ك.ا.م. ف.ا.ر.ي.ه. ج.ا.و. م.و.ا.ر.
م.ج.ل.ه. ل.ن.ش.ا.ن. ن.م.ا.ن. ن.د. م.و.ل.ن. ه.د.ا.ف.ت. ع.ا.ر.ف. ن.د.ف.ع. د.ه.و.ل.و.ك.
و.ا.ن.خ. س.ب.ا.ي.ت. 2.50 ر.ب.ا.ي.ن. ر.س.ا.ي. ا.و.ج.ي.ن. ن.ز.ي.ك.ا.س.ي.ه.
ا.ل.ح. و.ا.ل.س.ل.ا.م.

ا.ت.ب.ر.

دسيواكن گران اعلان

دسيواكن گران اعلان

Di-milikki oleh Idris bin Hj Salleh
Jalan Mahmood Pait Jawa Muar
majalah Peredaran harga-nya
pada sa-buah 75 cents sahaja

oleh
Idris

Pait Jawa Muar
Johore.

Disewakan kerana iklan

نمبر ۱۰۱۱ / ۱۰۱۱ م ۱۰۱۱ م ۱۰۱۱ م ۱۰۱۱ م

اوس !!
بوكو چريتا لوار بياس
جاڳ ۲
جاڳن كهايسن
Balek dari Suam

“وواليق دري سيام”

کارغن کوماسي داتوربے
دجله امس کلوارن فرتام

فدریتان بشا کیت دزمان چتون چریتا کن . سديه - فيلو - بيدغ
مپرف داره فييلان فانوة منجادي بجان سکنف لافيسن نوصا تراوتام
هياکي لفسکه ممشکاي سيواه چندرامات يثروايه کفد اتق ۲ چوچو کيت
سڀاي مريکثيت توره برسام مقتمهوي فراشيوا فاهية ماوع دانو نيپتن
دزمان مومو تارو . ستروسن مريک اکن انصاف ۰۰۰۰۰۰ درایت بوسديه
هاري اين اتتو ميشکن قدر سيواه . فنچنتا بو ۲ چريتا اکن . فنچنت
سکيران کتيفشکان سماچ چريتا اين . فباج ۲ اکن برفلواغ جوگ . مرياهديه
\$30.00 - کيران بوجاي ممشکا تکا ميلمگ کات بقدسوتيشکن . بيدغ سدرهان
جوميل . کوليه بوکون ورت بوجيا . مناريق هاتي .

سکرا فسن کفد فترينن

سيواه \$1.50
توني \$20.00

نامن اعگگنن مودا - ناروقکرغ فونتيان جوهر

اوله احمد بن بقوب کراڳن کفولان ۲ روم ۱۲ گام جوهر دان دأبرهن دان دجيتق اوله مطبة الاحديه سينر

Awas!!!

Jaga-jaga

Buku cerita luar biasa

Jangan kehabisan

“Balik Dari Siam”

Karangan Kumasi Dainuri

Di Majalah Emas keluaran pertama

Penderitaan bangsa kita di zaman Jepun diceritakan. Sedih – pilu – berang menyirap darah pembelaan patut menjadi bacaan segenap lapisan nusa. Terutamanya sebagai langkah mempesukai sebuah cenderamata yang beriwiyat kepada anak-anak cucu kita supaya mereka itu turut bersama mengetahui peristiwa pahit-maung datuk-neneknya di zaman Momotaro. Seterusnya mereka akan insaf dari itu bersedialah hari ini untuk menyimpankannya kadar sebuah. Pencinta buku-buku cerita akan mengeluh panjang sekiranya ketinggalan membaca cerita ini. Pembaca-baca akan berpeluang juga menerima hadiah \$30.00 sekiranya berjaya meneka teka silang kata yang disuntingkan. Bidang sederhana comel. Kulit bukunya warna bercahaya menarik hati.

Segera pesan kepada penerbitnya.

Sebuah \$1.50

xxx¹ \$20.00 tunai

Taman Angkatan Muda – Telok Kerang Pontian Johor

¹ Teks asal kabur.

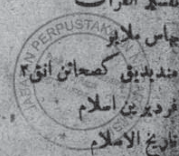
مجلد فیضان

پلاشن 3 - تاهن فرنام - سنسحه 75 - بين
ذی القعدہ ۱۳۶۵ - لوقتوبر 1946

کندوختن:-

- 65 مولك رنجات نثارغ
- 67 قاتونكه فرمفوان ديوي نلواغ ؟ . .
- 69 نندوق سمننورغ صدر
- 70 مانسي دان علقن
- 73 فر كاولن هيدوف
- 75 ويديشن
- 78 نفسير القرآن
- 81 جهاس ملايو
- 83 هندپديق كصحاتن انق
- 85 فرديرين اسلام
- 86 تاريخ الاسلام
- 93 كاجان كسند اهل زومه

MN
059.9923
MP

Majalah Peredaran

MN
059.9923
MP

Bilangan 3 – Tahun pertama – Senakshah 75 sen

Dhu al-Qa'idah 1365 – Oktober 1946

Kandungannya:-

Rencana pengarang	muka	65
Patutkah perempuan diberi peluang . . ?		67
Penduduk Semenanjung sedar		69
Manusia dan akal nya		70
Pergaulan hidup		73
Didikan		75
Tafsir al-Qur'ān		78
Bahasa Melayu		81
Mendidik kesihatan anak-anak		83
Perdirian Islam		85
<i>Tārikh al-Islām</i>		86
Kewajipan kepada ahli rumah		93

مجله فرايدران

مجله اين در بريتكن سبولن سكللي فد تيف ۲ اول بولن اسلامي

بأيت مشدوشي فتهوان اگام، تاريخ ۴ كصيحاتن

فرگاولين، بهاس ملايو، تدبير بروه تهنگ

دانلابن ۲

- فصیحة — يشهر حرمة داتو عبدالله بن عبدالرحمن
- فخریة — كمشولن كورو ۲ اگام جوهر دان دايرهن
- سیدخ قشارخ — اء احمد بن يعقوب الجوهري (كتوا)
- » — اء محمد صالح بن علوي
- » — الأستاذ تون حاج خالد ايوب الازهري
- » — تون حاج عبدالغني بن حاج يحيى
- » — سيد محمد بن عيدروس العطاس
- » — لفتنن كرنيل موسى بن يوسف
- » — انجيء صفيه بنت سليمان
- » — انجيء فاطمه بنت محمد

سكل سورة يشهر كنان دغن فركارا يث هندق دسياركن كدالم مجله
اين هندقله دعلا. تكن كشد قشارغن كيزوف فجابة فلاجران اگام جوهر،
دان سكل سورة ۲ يشهر كنان دغن لشگان، اعلان ۲، وكبل هندقله دعلا. تكن
كشد «فخریة مجله فرايدران» كيزوف فقلولا سكلوله ۲ اگام، وفجابة
فلاجران جوهر.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA	
Tarikh perolehan:	19 JUL 2013
Tarikh stap didokumentasi:	25 NOV 2013
Tarikh disusun atas rak:
2085218 NADIR	

- هر ك لشگان سناهن
- » » 6 بولن
- » » 3 بولن
- » سائو نسخه

Majalah Peredaran

Majalah ini diterbitkan sebulan sekali pada tiap-tiap awal bulan Islami

iaitu mengandungi pengetahuan agama, *tārikh*, kesihatan,

pergaulan, bahasa Melayu, tadbir rumahtangga

dan lain-lain.

Penasihat	–	Yang Berhormat Dato' Abdullah bin Abdul Rahman
Penerbit	–	Kumpulan guru-guru agama Johor dan daerahnya.
Sidang pengarang	–	En. Ahmad bin Yaakub al-Johori (Ketua)
“ “	–	En. Muhammad Soleh bin Alwi
“ “	–	al-Ustaz Tuan Haji Khalid Ayub al-Azhari.
“ “	–	“ Tuan Haji Abdul Ghani bin Haji Yahya.
“ “	–	“ Sayyid Muhammad bin Idrus al-Attas.
“ “	–	Leftenan Kolonel Musa bin Yusuf.
“ “	–	Encik Sofiyah binti Sulaiman.
“ “	–	Encik Fatimah binti Muhammad.

Segala surat yang berkenaan dengan perkara yang hendak disiarkan ke dalam majalah

ini hendaklah dialamatkan kepada pengarangnya *Group Pejabat Pelajaran Agama Johor*,

dan segala surat-surat yang berkenaan dengan langganan, iklan-iklan, wakil hendaklah dialamatkan

kepada ((Penerbit Majalah Peredaran) *Group Pengelola Sekolah-sekolah Agama*, di Pejabat Pelajaran Johor.

Harga langganan setahun	–	
“ “ 6 bulan	–	
“ “ 3 bulan	–	
“ satu naskhah	–	

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رنجان فقارغ

هوا کیت سبأکی خادم امة مسلمین تراس
واجب میناکن درواغن کیت این دشن یوتروس
ترغ اف بیغ کیت دافاتی قد سکللیغ مشارکة
کیت امة مسلمین فد هاری این . مدمهدان
دافة مناریق فرهاتین دان تیباعن کتوا ۲۱ اکام
دان علماء ۲۴ کیت . مک فد فرهاتین کیت سکل
تدبیر نینالینکن کرج ۲ اکام یغیرسشکوتن دشن
فائده مشارکة امة مسلمین فد هاری این بوله
دکشاکن بلوم چوکف تراور ائو بلوم چوکف
کس، اومقام منکاحکن اورغ اسلام جوهر تیاد
برسمان دشن فواتوران بیغ دجالنکن دسیفاورا ائو
دکوالا لثور دان تدبیر مشورثول هرت زکاة
دکننن بولاین دشن دفریق دانلین ۲ لاکي .

مک حال یغیرسبوة ابت بهری فلواغ کفد
بغسا لاین دان اورغ ۲ اسلام بیغ سبکة فقهوانن
مقتان حکم ۳ اکام اسلام ایت تیاد روسکت
دان برفجه بله . مک سکتان یغدمکن اینله بیغ
مړندهکن متو کتیغشکین اکام کیت کفد
فرهاتین بغسا ۲ لاین بیغ سنتیاس منجاری جالن
مچه بلهکن فرساتوان (کلمه) مسلمین دان
منجاری لو بیغ ۲ یبوله مقتان اکام اسلام ایت
جامد (مشکف) دان نیدق بوسواین دشن زمان
یغیرلوبا ۲۱ دشن کاجوانن .

مک سکارغ سمفیله ماسن کتوا ۲۱ اکام دان
علماء ۳۰ یغاد دمنجنو غ قانه ملایو این مفاداکن

سوات نورجئان کران برتوکر ۲ فیکران دان
مړوندیشکن اف ۲ لشکه بیغ مستحق دجالنکن
باکی فائده امة مسلمین سشای دشندی بوله
منیغشکین طرف امة اسلام دسیدان فرهاتین
سکلین بغسا سرت منیغشکن جمورغ جهبا
کا بلوقکن اکام کیت یغها سوچی .

کیت مشورکن هوا لشکه فرنام بیغ مستحق
دهولون ابله منوبشکن سوات مجلس اتو
فرسکتوان علماء دان کتوا ۲۱ اکام، دان مشکة
اشکوتن ۲ درفد وکیل علماء فد تیف ۲ سبواه
نکری دلم سمنجو غ این ترما سوق نکری ۲ ملایو
یغدیباوه فرتهان سیم . منکل تله دوجودکن
فرسکتوان یغترسبوة مستحقه فول اشکوتن ۲
مننکن اندغ ۲ یغیرسشکوتن دشن فردیرین
فرسکتوان ایت . دان مړوندیشکن اف جوا
لشکه یغقاوة دجالنکن دشن برسکتو دلم فائده
امة مسلمین . اکننتانی یغترلبه مستحق سکلای ابله
مقهرکن سوات رایوان اتو فرنتان کشد کراجان
فناوغ کیت سشای مشاعتراف فرسکتوان ایت
سبأکی فرسکتوان بیغ رسمی . فندیق جادبله اف ۲
کفوتسن دان کتتافن مجلس علماء این منجادی
سبأکی فنصیحة کفد راج ۲ بیغ مولسکن حکم ۲
اکام اسلام دنکری ماسیم ۲ .

لشکه یشکدوا مجلس علماء دان کتوا ۲
اکام ایت مستحق بړوندیغ دان براختیار بگیان
چارا هندق بیاتوکن فراسان دان دای اوقای امة
مسلمین سشک جادبله بگیان یغد کیندک
اوله سیدا نی کیت (ص) آل مؤمن للمؤمنین
کالبتیان یشد بغضه بغضاً . ارتیق اورغیغ برامان
ایت دانقارا ساور دشن لاین سفرت ایکانن تیحبوق

Bismi Allāh al-Rahmān al-Rahīm

Rencana Pengarang

Bahawa kita sebagai khadam umat Muslimin terasa wajib menyatakan di ruangan kita ini dengan berterusterang apa yang kita dapati pada sekeliling masyarakat kita umat Muslimin pada hari ini. Mudah-mudahan dapat menarik perhatian dan timbangan ketua-ketua agama dan ulama-ulama kita. Maka pada perhatian kita segala tadbir menjalankan kerja-kerja agama yang bersangkutan dengan faedah masyarakat umat Muslimin pada hari ini bolehlah dikatakan belum cukup teratur atau belum cukup kemas, umpama menikahkan orang Islam Johor tiada bersamaan dengan peraturan yang dijalankan di Singapura atau di Kuala Lumpur dan tadbir mengumpul harta zakat di Kelantan berlainan dengan di Perak dan lain-lain lagi.

Maka hal yang tersebut itu memberi peluang kepada bangsa lain dan orang-orang Islam yang singkat pengetahuannya mengatakan hukum-hukum agama Islam itu tiada bersekata dan berpecah-belah. Maka sangkaan yang demikian inilah yang merendahkan mutu ketinggian agama kita kepada perhatian bangsa-bangsa lain yang sentiasa mencari jalan memecah-belahkan persatuan (*kalimah*) Muslimin dan mencari lubang-lubang yang boleh mengatakan agama Islam itu *jāmad* (mengap) dan tidak bersesuaian dengan zaman yang berlumba-lumba dengan kemajuannya.

Maka sekarang sampailah masanya ketua-ketua agama dan ulama-ulama yang ada di Semenanjung Tanah Melayu ini mengadakan

suatu perjumpaan kerana bertukar-tukar fikiran dan merundingkan apa-apa langkah yang mustahak dijalankan bagi faedah umat Muslimin supaya dengan dia boleh meninggikan taraf umat Islam di medan perhatian sekalian bangsa serta menambahkan cemerlang cahaya keelokan agama kita yang maha suci.

Kita mengesyorkan bahawa langkah pertama yang mustahak didahulukan ialah menubuhkan suatu majlis atau persekutuan ulama dan ketua-ketua agama, dan mengangkat anggota-anggotanya daripada wakil ulama pada tiap-tiap sebuah negeri dalam semenanjung ini termasuk negeri-negeri Melayu yang di bawah pemerintahan Siam. Manakala telah diwujudkan persekutuan tersebut mustahaklah pula anggota-anggotanya menetapkan undang-undang yang bersangkutan dengan perdirian persekutuan itu. Dan merundingkan apa jua langkah yang patut dijalankan dengan bersekutu dalam faedah umat Muslimin. Akan tetapi yang terlebih mustahak sekali ialah menghantarkan suatu rayuan atau permintaan kepada kerajaan penaung kita supaya mengiktiraf persekutuan itu sebagai persekutuan yang rasmi. Pendeknya jadilah apa-apa keputusan dan ketetapan Majlis Ulama ini menjadi sebagai penasihat kepada raja-raja yang meluluskan hukum-hakam agama Islam di negeri masing-masing.

Langkah yang kedua Majlis Ulama dan ketua-ketua agama itu mustahak berunding dan berikhtiar bagaimana cara hendak menyatukan perasaan dan daya upaya umat Muslimin sehingga jadilah bagaimana yang dikehendaki oleh sabda Nabi kita (S.A.W.) *al-mu' minu lil-mu' minika al-bunyāni yashuddu ba'duhu ba'da*. Artinya orang yang beriman itu di antara satu dengan lain seperti ikatan tembok

كملا حكمة

- 47. رهسيا كامو ايت داره كامو.
- 48. فرنته يفتياد عادل ايت سقرت سوشي بيع كونتمغ.
- 49. فرنته يغم ظالم ايت ترليه بايك درفد فنته يغير ككالن.
- 50. كتنوا يفتياد موره ايت سقرت راج يفتياد برنتقا.
- 51. سئورعئغ تياد براداب سقرت توبه يغم تياد بر پاوا.
- 52. سجاهه ۲ مانسي ايت ايله اورعئغ تياد هيراو كغد اورعئغ مندغ كجاتن.
- 53. صبر درفد يهدحرامكن الله ايت ترليه ريشن درفد صبركن عذبن.
- 54. صبر ايت انق كونچي كلواسن.
- 55. كوفه كرافه ايت انق كونچي كسالن.
- 56. ممتولكن رعية ايت ترليه بوفانده درفد ميايقن تتقوا.
- 57. سقايه ۲ انس مانسي ايت ايله مقتهوي اكن ديرين طاعتكن ليده ايت سسل.
- 59. منجسكن ليده ايت منديسكن اجل.
- 60. طاعتكن فرنته ايت مغلكن كليان.
- 61. منجسكن تجربه ايت منممكن عقل.
- 62. تركنچيز كاكي ايت ترليه سجهترا درفد ترلجور كات.
- 63. اورعئغ منظاهر كن نسنا ايت ترليه بايك درفد اورعئغ ميمبو بيگن حسد.
- 64. ايوو اعسكه يغم كاميه ساينغ ايت ترليه بايك درفد ايوو بنر يغم نچي اتو جمو.

مواتكن ستمه اكن ستمهن . دان دافته مياتوكن
 فراسان بروكسيه ساينغ دان ماليا كن ساتودغن لاي
 بكيان يهدفرتمكن اوله جنجوعن كيت (ص)
 مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَرَحُّبِهِمْ وَأَوْثَاقِهِمْ كَمَثَلِ
 الْجَسَدِ إِذَا شَتَّكَ عَضُوهُ تَدَاعَى لَهُ فِي سَائِرِ الْجَسَدِ
 بِالْحَمَى وَالسَّهَرِ « ارئين مثالي اورغ ۲ يغيرايان
 ايت فد بروكسيه بس دان بروكسيه ساينغ
 دانتارا ساتو دغن لايبن سئومقام سوات توبه افيل
 ساكية ساتو اعكوت نسچاي ملارته اي فد
 سكلين توبه دغن دم دان تادافه تيدور، ليه
 ترغ لاي مثالن سقرت سئورغ مسلمين تركنا ظالم
 اتو مندافه سوسه دسيغانورا مك اومة مسلمين
 دسرات سمنجوع اين كلوه كسه فراس انصاف دان
 بوسفكوه ۲ منتوه ييلا اتو منولغ سوداران ايت .
 داتلاكي دافته جوا مرونديشكن لئسكه يفتاوة
 دابيل دان دجالسكن بكيان چارا ۲ هندق
 مشمشكن سكل اجران دان ديديتن اكام اسلام
 دان مشافوسكن سكل اجران كاروه يهدبساكن
 كغد اكام . فنديقن اد بايق لاكي لئسكه ۲ يغم واجب
 دانس مجلس ايت ممتول دان مناجسكن جالن ۲ .
 كيت منوعسك دغن گيرغ سوافكه
 اگتن درفد درفد كتوا ۲ اكام دان علماء ۲ .
 كيت يهاد دسمنجوع نانه ملايو ملواركن
 جفونن كران توجوان يفترسبوه جهوا كيت
 هارف تيدق كيران يفتك يغم كيت هندق
 شاهر ايتيق برغ . تيدق سكال ۱۲ جهكن سماء ۲
 بروكندق مغممكن حديث نبي (ص) « الدال
 على الخير كفا عليه » ارئين اورعئغ منجوعكن كغد
 كسجسكن ايت ستماله جواسفرت اورعئغ مفر بو اتن .

menguatkan setengah akan setengahnya. Dan dapatlah menyatukan

perasaan berkasih-sayang dan memulihkan satu dengan lain

bagaimana yang diperintahkan oleh Junjungan kita (S.A.W.)

“mathalu al-mu’minīna fi tarāḥūmihim wa-tawaddu dihim kamathali

al-jasadi idhā ashtaka ‘udwun tadā’ā lahu fi sā’ir al-jasadi

bi al-ḥummā wa al-saḥar” ertinya misalan orang-orang yang beriman

itu pada berkasihan belas dan berkasih-sayang

di antara satu dengan lainnya seumpama suatu tubuh, apabila

sakit satu anggota nescaya melaratlah ia pada

sekalian tubuh dengan demam dan tak dapat tidur, lebih

terang lagi misalan seperti seorang Muslimin terkena zalim

atau mendapat susah di Singapura maka umat Muslimin

di serata Semenanjung ini keluh-kesah berasa insaf dan

bersungguh-sungguh menuntut bela atau menolong saudaranya itu.

Dan lagi dapatlah juga merundingkan langkah yang patut

diambil dan dijalankan bagaimana cara-cara hendak

mengembangkan segala ajaran dan didikan agama Islam

dan menghapuskan segala ajaran karut dibangsakan

kepada agama. Pendeknya ada banyak lagi langkah-langkah yang wajib

di atas majlis itu membetul dan menajakan jalan-jalannya.

Kita menunggu dengan girang siapakah

agaknya daripada¹ daripada ketua-ketua agama dan ulama-ulama

kita yang ada di Semenanjung Tanah Melayu mengeluarkan

jempunan kerana tujuan yang tersebut. Bahawa kita

berharap tidak kiranya menyangka yang kita hendak

mengajar itik berenang. Tidak sekali-kali bahkan semata-mata

berkehendak mengamalkan hadis Nabi (S.A.W.) *“al-Dāllu*

‘alā al-khayri ka fā’ilihi” ertinya orang yang menunjukkan kepada

kebaikan itu samalah jua seperti orang yang memperbuatnya.

Gemala Hikmah

47. Rahsia kamu itu darah kamu.
48. Pemerintah yang tiada adil itu seperti sungai yang kontang.
49. Pemerintah yang zalim itu terlebih baik daripada fitnah yang berkekalan.
50. Ketua yang tiada maurah² itu seperti raja yang tiada bertentera.
51. Seorang yang tiada beradab seperti tubuh yang tiada bernyawa.
52. Sejaht-jahat manusia itu ialah orang yang tiada hirau kepada orang yang memandang kejahatanannya.
53. Sabar daripada yang diharamkan Allah itu terlebih ringan daripada sabarkan azab-Nya.
54. Sabar itu anak kunci keluasan.
55. Gopoh-gapah itu anak kunci kesesalan.
56. Membetulkan rakyat itu terlebih berfaedah daripada membanyakkan tentera.
57. Sepayah-payah atas manusia itu ialah mengetahui akan dirinya.
58. Taatkan lidah itu sesal.
59. Memanjangkan lidah itu memendekkan ajal.
60. Taatkan pemerintah itu mengekalkan kemuliaan.
61. Memanjangkan *tajribah* itu menambahkan akal.
62. Tergelincir kaki itu terlebih sejahtera daripada terlanjur kata.
63. Orang yang menzahirkan nista itu terlebih baik daripada orang yang menyembunyikan hasad.
64. Ibu angkat yang kasih-sayang itu terlebih baik daripada ibu benar yang benci atau jemu.

¹ Perkataan berulang dua kali

² Perkataan sebenar adalah maruah

فالتونکه قوم فرمفوان دبریه فلواغ منجمفوري فکر جان قوم لاکي ۱۱۲

(اوله مخالب)

ایت منوره بایک تدبیر دان ترتیب منجانکن دان
مبشرناکنش .

سلاین درفد فکر جان بقاوتام ایت تادی مک
ابلقله جوک قوم فرمفوان ایت مندلمکن لاخي
فقموانن دان دبري فلواغ منبیشکن فلاجرانن
بهنکن سکل اوسها دات تناک فرمفوان ایت
واجب دتموکن کغد فکر جان منبانی لبشکوخن
فرگاولن جنیس قوم لمه لمبوه .

کاکت أهل ۲ فیکران دان فندبعا ۲ دیدیقنن
دان اسوهن بایت « هندقله فرمفوان ایت بلاجر
چارا بگیان ای بوله منجادی سنورخ ایبو یغ
سینر ۳ بایت دغن جانن فملاجرای فر یحال طبیعه
کجادین دبرین سندری سفوت علم متهوی
بنقو توبه بادن دان سکل اشکوت (انانوی) دان
علم کصیحجانن سرت برهشکوه ۲ فول مشعبیل دان
میسق اکن سکل رهسیاکیان علم دیدیقنن دان
مماسوه کانق ۲ دان علم تدبیر رومبشک دغن قائده
یغ تراورن دان ترتیب « سقای دافه دفر بایقی
بنقو بادن دان اداب-وفن انق ۲ کیت دالم دیواس
یفا کندانغ بایت دیواس کردهیکان کیت یغ
قنوه کلق سراتس فرانس جنکلو تیدق لمهله بنقو
روحانی دان جسمانی کزوبن بقسا کیت کران کشف
مر یکشیتوله هارافن بقسا کیت یفا کندانغ
قوم فرمفوان بایق لاقنن فرخدما تن یغ بوله
دکر جانن دالم لبشکوخن رومبشکان اساکن
فرمفوان ۲ ایت مشعبیل تمقنن ماسیم ۲ دان دالم
فرگاولن سسام فرمفوانن سجاج دان فکر جانن

قوم فرمفوان دالم مشرکه فرگاولن سهاری ۲
اد ممویای تفکوخن بقامه لواس دان کواجینن
بقاوتام درفد بقلاینن بایت باکی بشکلکن کجادین
جنیس مانسی بهکن سوات فرکارا یغ تادافه قوم
لاکي ۲ منربوایه دمکین کران بولاینن بیذا بنقو
کجادین توبه بادن فرمفوان جسمانی دان روحانین
بایت مستحیل یوله ددافاتی فرسمان داننارا دوا
جنیس کجادین ایت سکالیقون دغن جانن دبوایه ۲
اتو دتیرو ۲ ؟

فکر جان یغ کیت مقصودکن دسینی ایله
فکر جان یغ ترتتو کغد دبري فرمفوان سجاج کران
اد فوهو یغن یغ امه بسر دغن فر یحال کجادین
فرمفوان بایت مشندوشی ببراغ فر یشکه ، دالم
تیف ۲ فر یشکه ایت ماسیم ۲ اد کواسن ۶ سبب ۲
دان اد فول مرهیان ۶ دسین مدای کیت بو تیر کن
اف دی کواجینن بقاوتام ایت دانن اصلی کغد
فرمفوان منوره طبیعه سمولا جادین بوکن تیروان ۶ ۱۲
بایت سفوت مشندوخ ۶ بوسالین، میوسو انق دان
مماسوهن مک بارغسیان یغ ملبدیق دان پیاسه
دغن نلیتی انس تیف ۲ کجادین نسچای پات کفدان
ببوا اداله تیف ۲ کجادین ایت اد ممویای فکر جانن
سندیری دان حکمه دجادیکندی شهک هام
یغ کیت تیدق غنق ملینکن دغن تروفوخ فبسر
(تیلوسکو) ایقونن اد فکر جانن ۶ هان سان نایده
سسوات ایت منبانی بایک بورقن دان کلینن
سرت کسفر تان سواتو فرکارا ایت منوره کجادین
اهلن دان ماجو سرت برجای فکر جانن سنورخ

Patutkah kaum perempuan diberi peluang mencampuri pekerjaan kaum laki-laki!!

 (oleh Mukhalib)

Kaum perempuan dalam masyarakat pergaulan sehari-hari ada mempunyai tanggungan yang amat luas dan kewajipan yang utama daripada yang lainnya iaitu bagi mengekalkan kejadian jenis manusia bahkan suatu perkara yang tak dapat kaum laki-laki memperbuat demikian kerana berlainan beza bentuk kejadian tubuh badan perempuan jasmani dan rohaninya iaitu mustahil boleh didapati persamaan di antara dua jenis kejadian itu sekalipun dengan jalan dibuat-buat atau ditiru-tiru?

Pekerjaan yang kita maksudkan di sini ialah pekerjaan yang tertentu kepada diri perempuan sahaja kerana ada perhubungan yang amat besar dengan perihal kejadian perempuan iaitu mengandungi beberapa peringkat, dalam tiap-tiap peringkat itu masing-masing ada kuasanya, sebab-sebabnya dan ada pula mara bahayanya, di sini memadai kita butirkan apa dia kewajipan yang utama itu dan asli kepada perempuan menurut tabiat semulajadinya bukan tiru-tiruan!, iaitu seperti mengandung, bersalin, menyusui anak dan mengasuhnya maka barangsiapa yang menyelidik dan menyiasat dengan teliti atas tiap-tiap kejadian nescaya nyata kepadanya bahawa adalah tiap-tiap kejadian itu ada mempunyai pekerjaan sendiri dan hikmah dijadikan dia sehingga hama yang kita tidak nampak melainkan dengan teropong pembesar (*telescope*) itu pun ada pekerjaannya, hanyasanya faedah sesuatu itu mengenai baik buruknya dan kelebihan serta kesempurnaan satu-satu perkara itu menurut kejadian asalnya dan maju serta berjaya pekerjaan seseorang

itu menurut baik tadbir dan tertib menjalankan dan menyempurnakannya.

Selain daripada pekerjaan yang utama itu tadi maka eloklah juga kaum perempuan itu mendalami lagi pengetahuannya dan diberi peluang meninggikan pelajarannya bahkan segala usaha dan tenaga perempuan itu wajib ditumpukan kepada pekerjaan mengenai lingkungan pergaulan jenis kaum lemah-lembut.

Kata ahli-ahli fikiran dan pendeta-pendeta didikan dan asuhan iaitu "Hendaklah perempuan itu belajar cara bagaimana ia boleh menjadi seorang ibu yang sebenar-benarnya iaitu dengan jalan mempelajari perihal tabiat kejadian dirinya sendiri seperti ilmu mengetahui bentuk tubuh badan dan segala anggota (*anatomy*) dan ilmu kesihatan serta bersungguh-sungguh pula mengambil dan menyemak akan segala rahsia kejayaan ilmu didikan dan mengasuh kanak-kanak dan ilmu tadbir rumahtangga dengan kaedah yang teratur dan tertib" supaya dapat diperbaiki bentuk badan dan adab sopan anak-anak kita dalam dewasa yang akan datang iaitu dewasa kemerdekaan kita yang penuh kelak seratus peratus jikalau tidak lemahlah bentuk rohani dan jasmani keturunan bangsa kita kerana kepada mereka itulah harapan bangsa kita yang akan datang.

Kaum perempuan banyak lapangan perkhidmatan yang boleh dikerjakannya dalam lingkungan rumahtangganya asakan¹ perempuan-perempuan itu mengambil tempatnya masing-masing dan dalam pergaulan sesama perempuan sahaja dan pekerjaan

¹ Perkataan sebenar adalah asalkan

یشتوتنغو باکرن چاغن چو با هندق مالککه باتسن
فکر جان لا کي ۲ اتو ماسق چشور دالم فرکارا
یغ معنائی لا کي ۲. مک اداله سبورق ۲ صفة
کلا کي ۲ بن بهکن دبوث نمان یغ بمیار کن فرمفوان ۲
مریک معیکوة سکهندق هاتین فرکی منجاری
فکر جان یغ منجانو مکن ایر مو کان دان منجفقکن
توبه بادن مریک یغ له لبوة دان فراسان یغ
هالوس دان هاتی یغ ملیشوتی رحمة بلس کسین
کران مشجر دان بولیا ۲ هندق مندافة فرسمان
میدوف بوسایغ اتو بوسندیل باهو دغن لا کي ۲
ددالم سوات فکرجان فد سوات نمقه یغ تیاد
بوسکة منورة بیکان کادان دان تلانه اورغ ۲ باره
دان بقسا ۲ یغ سدغ منوروجق چاراکا برو فان یغ
سولک منجافی سقنوه ۲ کبیاسن دري ککواسان لا کي ۲.

کیت تله کمپوي انکه سپن نتوتن هندق
بیسس اتو فرسمان دغن لا کي ۲ ایت تر بنتوة فد
حال تیدق ادکالتقن کران ددافاتی عاقبن یغ تیدق
بابک، سده نمقق تر بقی دهدافن مات کفلا
کیت دان جوک یغ مبیکن اهل ۲ فیکران بقسا
باره تله سادر کن بهیا کبیاسن ایت یغ معنای
چنوغ هاتی کاجوان بقسان؟
مک سبلوسن بولا کو فقراغن دنیا یفکدوا
این اهل ۲ سیاست دان اهل ۲ فرگاولن یغ انصاف
تله بوسوارا عننا سفای دتاهن فرکرقتن کبیاسن
دان فرسمان یغدنتوة اوله فرمفوان ۲.

بهراسن اداله تیغ ۲ سنورغ فرمفوان
سکالئون بکیان اتیشکی درجه علمون تیدقله
وله بوسمان دغن لا کي ۲ سبب منمغ کجادیبن
دسکین، دان افبیل ای برکس جوک هندق
مندافتکن نتوتن ایت نسچای جادبله درهاک

فون برسکوه ۲ هندق بیسقرنا کن چیتا ۲ دان
توجوان یغ مستحیل ایت سامله جوک مشرت
کادان اورغ یغ هندق معوبه کدودقکن اندغ ۲
کجادین عالم این فرمانن «لَا تَسْبُلْ لِيْ رِجْلُ اللَّهِ
ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ» ارتین تیدق بوله داوبه ۲ اکن
فرانوران کجا بن یعتله دجادیکن اوله توهن
کأتس مخلوق دان سیاف یوکغ کفد اکام
(اسلام) مک ایتوله اکام یغ لورس دان تنف
دسبسی توهن فرمانن لا کي «إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ
الْإِسْلَامُ» ارتین بهوا اداله اکام یقاد دسبسی
توهن ایت اباله اکام اسلام دان فرمانن لا کي
«وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ
وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» ارتین بارغسیاف
ملوق اکام یقلاین درفد اکام اسلام نسچای کلق
داخرة تیدق اکن دتریا عملالنن ملاینکن اورغ ۲
ایت دالم کروکین ادان.

yang tertentu baginya jangan cuba hendak melangkah batasan pekerjaan laki-laki atau masuk campur dalam perkara yang mengenai laki-laki. Maka adalah seburuk-buruk sifat kelaki-lakian bahkan dayus namanya yang membiarkan perempuan-perempuan mereka mengikut sekehendak hatinya pergi mencari pekerjaan yang menjatuhkan air mukanya dan mencampakkan tubuh badan mereka yang lemah-lembut dan perasaan yang halus dan hati yang meliputi rahmat belas kasihan kerana mengejar dan berlumba-lumba hendak mendapat persamaan hidup bersaing atau bersendel bahu dengan laki-laki dalam sesuatu pekerjaan pada suatu tempat yang tiada bersekat menurut bagaimana keadaan dan telatah orang-orang Barat dan bangsa-bangsa yang sedang meniru jejak cara keceropahan yang suka mencapai sepenuh-penuh kebebasan dari kekuasaan laki-laki.

Kita telah ketahui apakah sebabnya tuntutan hendak bebas atau bersamaan dengan laki-laki itu terbantu pada hal tidak ada galakan kerana didapati akibatnya yang tidak baik, sudah nampak terbukti di hadapan mata kepala kita dan juga yang menyebabkan ahli-ahli fikiran bangsa Barat telah sedar akan bahaya kebebasan itu yang mengenai jantung hati kemajuan bangsanya?

Maka sebelumnya berlaku Peperangan Dunia yang Kedua ini ahli-ahli siyasah dan ahli-ahli pergaulan yang insaf telah bersuara meminta supaya ditahan pergerakan kebebasan dan persamaan yang dituntut oleh perempuan-perempuan.

Bahwasanya adalah tiap-tiap seorang perempuan sekalipun bagaimana tingginya darjat ilmunya tidaklah boleh bersamaan dengan laki-laki sebab memang kejadiannya demikian, dan apabila ia berkeras juga hendak mendapatkan tuntutan itu nescaya jadilah derhaka

kepada tabiat kejadian asalnya dan terkeluar dari batasan tanggungan yang telah dikurniakan Tuhan ke atas tubuh badan yang lemah lembut itu.

Oleh yang demikian segala kebebasan dan persamaan yang diangan-angankan itu semata-mata suatu perkara yang mustahil berlakunya di dalam lingkungan tabiat semula jadi perempuan istimewa pula perempuan-perempuan Timur kita ini ada mempunyai adat resam dan agama (Islam) yang tiada meluluskan cita-cita yang demikian, kecuali persamaan dalam tuntutan kewajipan amal ibadat dan taat kepada kewajipan suami isteri serta memelihara kehormatan dan kesucian diri dan diberi sepenuh-penuh kebebasan pada menguasai atas harta bendanya.

Ada pun orang yang menggalakkan, mengharuskan atau pun bersungguh-sungguh hendak menyempurnakan cita-cita dan tujuan yang mustahil itu samalah juga seperti keadaan orang yang hendak mengubah kedudukan undang-undang kejadian alam ini firman-Nya "*Lā tabdtla li-khalqi Allāh dhālika al-dīn al-qayyim*"² artinya tidak boleh diubah-ubah akan peraturan kejayaan² yang telah dijadikan oleh Tuhan ke atas makhluk-Nya dan siapa berpegang kepada agama (Islam) maka itulah agama yang lurus dan tetap di sisi Tuhan firman-Nya lagi "*Inna al-dīna 'inda Allāhi al-Islām*"² artinya bahawa adalah agama yang ada di sisi Tuhan itu ialah agama Islam dan firman-Nya lagi "*Wa man yabtaghi ghayr al-Islāmi dīna fa lan yuqbalah minhu wa huwa fi al-ākhirati min al-khāsirīn*"² artinya barangsiapa memeluk agama yang lain daripada agama Islam nescaya kelak di akhirat tidak akan diterima amalannya melainkan orang-orang itu dalam kerugian adanya.

² Perkataan sebenar adalah kejadian

فندودق سمینجوج سدر

(اوله محمد صالح علوي جوهر بهارو)

مشهد امٲة تاهن لان بٲسا جٲون يرمهر اجليللا ملاكوكن برباني ٢ كظاليعن داتس فندودق ٢ سمینجوج - لاکي ٢ دان فرموان بٲلوم فرنه دراسأي سمور هيدوف مريکٲيت مک سکارغ ماسيٲم ٢ تله سدر دان منجوب هندق مشوه لٲکهن بٲ سلام اين ليک دٲن ربيٲة دان بوسدف ٢ باٲق فرسکتوان ٢ بٲقله دباشونکن ٠ باٲق فشرح ٢ بٲ بيجق مبري نصيٲة کسان کاري دات تيدق کٲيشگالان فول مفادان کن برباني ٢ تماش دٲن توجوان مشاجق برساتو بکر جسام لاکي ٢ دان فرموان ٠ سيبوق کٲت دٲر دسيٲو دان دسيٲي اد سهاج جفونٲ ٢، دان اد بٲغ موعٲة واغ بايران ماسق فرسکتوان دان موعٲة واغ درما کٲشسان ٠ سٲٲوهٲون دسکين سيبوقن اد جوٲک دانتاران بٲهرتليشگهٲم فد تٲتم چارا موعٲة درما کٲشسان دان بٲگٲتو جرٲک تيدق سوٲبي درفد بولا کو ساله ٲم دانتارا اشکوت ٢ انواهل سوات فرسکٲة وان دٲن فرسکتوان بٲغ لام ٠ ميمٲ لازم بولا کو حال بٲغ ساومنام ٠ ايت افکل هندق مولان کن مسوات فکرجان عينا لٲکه بهارو بو کنن دتانه سمینجوج سهاج بٲکن دنکري ٢ بٲسبر سکلينون سام اد دٲيمور دان دٲارة ٠

منجوقکن فندودق سمینجوج تله سدر تٲافي سماعة مريکٲيت بلوم سيٲاي دٲن فراسان کٲشسان بٲغ جاتي کران منشکوج عذاب سٲسارا ايت بلوم سمٲة امٲة تاهن بلوم بوله داکو دافٲ

بودري دٲن تنف دان چکل بٲاف تيدق کران باٲق دانتاران مٲاوا هلون ماسيٲم ٢ تراوام سکلبي مريک بٲغ فنوه دٲن کسناٲن هيدوفن سده تنٲو دان بات منجوري فادن دان بروکٲية دٲن برباني ٢ سنداران اتو دالهن دٲن نجوان تيدق ماهو بکر جسام دٲن بوسشکوه ٢ هاتي دٲن تولس اخلاص دکچوالیکن سدبکٲية بٲر بيلاعٲن بٲغ سٲکرف بروجن برفانس اتو هندق بوسام ٢ منشکوج کبران کران بٲسا دان تانه ايرن تٲافي تله لوف مريکٲيت سٲغ دان سوسه بٲغ سٲسا دان سواٲن دٲندي ايت تيدق اکن لٲس مريکٲيت مٲر ٢ سام بٲجک تيدق فد ماس هيدوف مريکٲيت کٲتي درٲما اوله اتق چوچون ٠

مک دانتارا مريک بٲسدر دان ريبلا بکر جسام تيدق سوٲبي فول بولا کو ساله فهم دان اد سٲٲون منومٲع مٲابور مٲابر کنديري سٲرت سٲورعٲغ تولس اخلاص بتول تٲافي دسيٲوله تٲمٲن تٲيوال تيفوداي دٲن برباني ٢ جانن دٲن تجوان هندق ممنوهکن کوچيٲن دان اد سٲٲن هندق مٲگه ٢ کن ديري سٲرت سٲورعٲم بيجق دان لايق جادٲي فٲٲن مريک ايتوله سلالو مٲکوناکن فرکتان بٲغ چلوفر مٲالهن اورغ ايت دان مٲالهن اورغ اين کسوان ساله بلاک اد ٢ سهاج سالن تٲافي تيدق ماهو مٲبولکن مک بومگه ٢ له اي دٲن سٲب فندي مٲالهن راکنٲ ٠

دان سٲٲن مٲهندلکن چاکف بٲهر جيبلا ٢ فنجٲن هابيس چاکف هابيله تٲافي کرج جاوه سکلبي دان اد سٲٲن فول مٲم بويکن نجوانٲ سمات ٢ مٲندلکن کا بلوقکن فارس دان کودانٲن دسيٲيله باٲق لا کو دکٲن ابليس عليه اللعنة روسق

Penduduk Semenanjung sadar

(oleh Muhammad Salleh 'Alwi Johor Baharu)

Hampir empat puluh tahun lamanya bangsa Jepun bermaharajalela melakukan berbagai-bagai kezaliman di atas penduduk-penduduk Semenanjung – laki-laki dan perempuan yang belum pernah dirasai seumur hidup mereka itu maka sekarang masing-masing telah sadar dan mencuba hendak mengubah langkahnya yang selama ini leka dengan rehat dan bersedap-sedap banyak persekutuan-persekutuan yang telah dibangunkan. Banyak pensyarah-pensyarah yang bijak memberi nasihat ke sana ke mari dan tidak ketinggalan pula mengadakan berbagai-bagai temasya dengan tujuan mengajak bersatu bekerjasama laki-laki dan perempuan. Sibuk kita dengar di situ dan di sini ada sahaja jemputan-jemputan dan ada yang memungut wang bayaran masuk persekutuan dan memungut wang derma kebangsaan. Sungguhpun demikian sibuknya ada juga di antaranya yang bertelingkah faham pada tentang cara memungut derma kebangsaan dan begitu juga tidak sunyi daripada berlaku salah faham di antara anggota-anggota atau ahli suatu persekutuan dengan persekutuan yang lama. Memang lazim berlaku hal yang seumpama itu apakala hendak memulakan sesuatu pekerjaan membina langkah baharu bukannya di Tanah Semenanjung sahaja bahkan di negeri-negeri yang besar sekalipun sama ada di Timur dan di Barat.

Menunjukkan penduduk Semenanjung telah sadar tetapi semangat mereka itu belum sehati dengan perasaan kebangsaan yang jati kerana menanggung azab sengsara itu belum sempat empat tahun belum boleh diakui dapat

berdiri dengan tetap dan cekal betapa tidak kerana banyak di antaranya membawa haluan masing-masing terutama sekali mereka yang penuh dengan kesenangan hidupnya sudah tentu dan nyata mencuri padan dan berkali dengan berbagai-bagai sandaran atau dalihnya dengan tujuan tidak mahu bekerjasama dengan bersungguh-sungguh hati dengan tulus ikhlas dikecualikan sedikit benar bilangannya yang sanggup berhujuhan berpanas atau hendak bersama-sama menanggung keberatan kerana bangsa dan tanah airnya tetapi telah lupa mereka itu senang dan susah yang sebangsa dan sewatan dengan dia itu tidak akan lepas mereka itu menerima bersama-sama jika tidak pada masa hidup mereka itu kelak diterima oleh anak cucunya.

Maka di antara mereka yang sadar dan rela bekerjasama tidak sunyi pula berlaku salah faham dan ada setengahnya menumpang menyabur menyamakan diri seperti seorang yang tulus ikhlas betul tetapi di situhal tempatnya menjual tipu daya dengan berbagai-bagai jalan dengan tujuan hendak menemukan kewajibannya dan ada setengahnya hendak menegah-megahkan diri seperti seorang yang bijak dan layak jadi pemimpin mereka itulah selalu menggunakan perkataan yang celupar menyalahkan orang itu dan menyalahkan orang ini kesemuanya salah belaka ada-ada sahaja salahnya tetapi tidak mahu membetulkan maka bermegah-megalah ia dengan sebab pandai menyalahkan rakannya.

Dan setengahnya menhandalkan cakap yang berjela-jela panjangnya habis cakap habislah tetapi kerja jauh sekali dan ada setengahnya pula menyembunyikan tujuannya semata-mata menhandalkan keelokan paras dan kemudaannya di sinilah banyak laku dagangan iblis '*alayhi al-la'nah*'. Rosak¹

¹ Bersambung ke mukasurat 70.

مانسي دان عقلن

اوله يوسف الياس المقلاني

ايوهي سكلين مر بده ٣ يهبرهيا! چوب كامو
 امة ٣ في دان فندغ ايه جاوه اكن كلمه «مانسي»
 يهدجا ديسكن تاجوه. مقاله اين نسجاي كامو. دافه
 مهندقم دان مييذا كندي دشن بجادين ٢ بقلان.
 اداله «مانسي» ايت دالم بهاس عربن «انسان»
 درقد فچاهن «انس» بقرارتي: هراشي بتم هرجاكن
 توهن، بولس كسين، رجيتن ٢ كن هاني، بوله
 لمبوه دانتارا سسام مانسي، برستوجوه، بروافقه.
 داب بوله دكنا كرت جو ك «مانسي» ايت
 تريبه درقد دوا فانه فر كنان «انيس اي» يهبرارتي:
 مانيس تو تر كنان، مانيس تيشكه لا كوش، دان
 مانيس فراسانن يعبقباد بوله ددافاني قد حيوانات.
 بهواسفكوهن دجاديسكن اوله توهن مانسي اين
 سيابك ٢ دان ٣ ايلوه ٣ بجادين كران اشكف دان
 ترسو سن دشن ايلون، قد توبه مانسي ايت بهراف
 بايق اشكوت بق سدرهان دان برفادن قد تيف ٢
 سواتون. مك سوسنن توبه مانسي بق فبيق اين
 مننجوقكن بشاف بسر حكمة دان كسفقرنان قدرة
 ارادة الله سبحانه وتعالى يشمها كواس. دكرنياكن
 مانسي ايت ليده يعبوله بروكات ٢ دان منظاهر كن
 بارشيع ترسمبوبي دالم هاتي. دان دواتاغن يشبوله
 نمكتم دان منچافي اكن سسوات دان بوله منجربوابة
 اف ٢ بقد كهندكسين. دكثلا سهاج از بهراف
 بايق اشكوت سؤ مقام مات، هيدوغ، نلشما، مولوه
 دان از بهراف بايق اشكوت بشلان ٢ دسلوره توبه
 تا فابه دهورايسكن دشن قنچع ليبر دسيبي. مك

قول فرديرين سسوات كفون ايت دان هيلغ هارافن
 بشا بقاصلن برتوبه جادي قمفين ايت نادي دان
 ستمهن فول بروكهندق سفاي ديرين دملباكن اورغ
 تقافي ديرين مهبيناكن تولنن والاصل بروباكي ٢
 حال لاكي يناد بولا كو دالم فرگاوان يا ايت حال
 يتم بايق مياوا كغد نچه بله داب مروسةكن
 كرماني مرواه بغسا. استمبوا جك ادلاكي
 فراسان مييذاكن طرف دانتارا ساتو دشن لاين.
 جك بگي كادانن بلومله بوله داكو فندوق
 سمنجوبغ ايت تله سدر يا ايت كسدان يتم مبري
 فائده كغد بشا دان تانه اير كران فربواتن
 مريكنيت ميلاهي كغد كهندق اندغ ٢ اكام
 اسلام منكه برومكه ٢ ديري دان مهبيناكن تولنن.

اكنن مبعغ بگي توله كادان سسوات بشا ايت
 افكل هندق سماجو كن فانه ايرن مستيله بولا كو حال
 يفترسوبه دانس اين. كيت بق نون رواغن. مقاله
 اين سدبا نبريا تكوران انو سبارغ فيسكران بق
 تر بشا كغد تولى اخلاص دشن تجوان منچاري
 كبران دان برسبه درقد منچاري كنانن كران
 كبران ٢ ايت اكن دراساي اوله بشا كيت فابدهن
 دان كيت سندري تيدق برسبه انو نفس درقد
 ترماسوق دالم بهاگين بهترسوبه دانس اين كران
 تيف ٢ يهبرصفه كهسان ايت تيدق سوپي درقد
 كسلانن والسلام.

كتملا حكمة

65. انپاي قرابة ايت توله قديه درقد دلوكاي

اوله فندغ

pula perdirian sesuatu kumpulan itu dan hilang harapan

bangsa yang asalnya berniat jadi pemimpin itu tadi dan

setengahnya pula berkehendak supaya dirinya dimuliakan orang

tetapi dirinya menghinakan taulannya. Walhasil berbagai-bagai

hal lagi yang ada berlaku dalam pergaulan iaitu hal

yang banyak membawa kepada pecah-belah dan merosakkan

kehormatan maruah bangsa. Istimewa jika ada lagi

perasaan membezakan taraf di antara satu dengan lain.

Jika begini keadaannya belumlah boleh diaku penduduk

Semenanjung itu telah sedar iaitu kesedaran yang memberi

faedah kepada bangsa dan tanah air kerana perbuatan

mereka itu menyalahi kepada kehendak undang-undang agama

Islam menegah bermegah-megah diri dan menghinakan taulannya.

Agaknya memang begitulah keadaan sesuatu bangsa itu

apakala hendak majukan tanah airnya mestilah berlaku hal

yang tersebut di atas ini. Kita yang punya ruangan makalah

ini sedia menerima teguran atau sebarang fikiran yang

terbangsa kepada tulus ikhlas dengan tujuan mencari

kebenaran dan bersih daripada mencari kemenangan kerana

kebenaran-kebenaran itu akan dirasai oleh bangsa kita faedahnya

dan kita sendiri tidak bersih atau lepas daripada

termasuk dalam bahagian yang tersebut di atas ini kerana

tiap-tiap yang bersifat kehambaan itu tidak sunyi daripada

kesalahan. *Wa al-salām*.

Gemala Hikmah

65. Aniaya kerabat itu terlebih pedih daripada dilukai oleh pedang.

Manusia dan Akalnya

(oleh Yusuf Ilyas al-Maqalani)

Ayuhai sekalian murid-murid yang berbahagia! Cuba kamu

amat-amati dan pandang lebih jauh akan kalimah “manusia”

yang dijadikan tajuk makalah ini nescaya kamu dapat

memandang dan membezakan dia dengan kejadian-kejadian yang lain.

Adalah “manusia” itu di dalam bahasa Arabnya “*insān*”

daripada pecahan “*anisa*” yang bererti: merangai¹ yang mengrajakan

Tuhan, berbelas kasihan, berjinak-jinakkan hati, berlemah

lembut di antara sesama manusia, bersetuju, bermuafakat.

Dan boleh dikatakan juga “manusia” itu

terbit daripada dua patah perkataan “manis ia” yang bererti:

manis tutur katanya, manis tingkah lakunya, dan

manis perasaannya yang tiada boleh didapati pada *hayawānāt*.

Bahawa sesungguhnya dijadikan oleh Tuhan manusia ini

sebaik-baik dan seelok-elok kejadian kerana lengkap dan

tersusun dengan eloknya, pada tubuh manusia itu beberapa

banyak anggota yang sederhana dan berpadan pada tiap-tiap

suatunya. Maka susunan tubuh manusia yang pelik ini

menunjukkan betapa besar hikmah dan kesempurnaan *qudrah*

irādah Allah *Subhānahu wa Ta’āla* Yang Maha Kuasa. Dikurniakan

manusia itu lidah yang boleh berkata-kata dan menzahirkan

barang yang tersembunyi di dalam hati. Dan dua tangan yang boleh

memegang dan mencapai akan sesuatu dan boleh memperbuat

apa-apa yang dikehendakinya. Di kepala sahaja ada beberapa

banyak anggota seumpama mata, hidung, telinga, mulut

dan ada beberapa banyak anggota yang lain-lain di seluruh tubuh

tak payah dihuraikan dengan panjang lebar di sini. Maka

¹ Perkataan sebenar adalah perangai

تباد سرتان سنجات بشلکه فد توبه بدان سقرت تندو تارنغ اتو کوکو یشناجم بقبوله ملاون دان بمورو بناتغ ۲ اتو منولتکن ۳ ایت یغ هندق مروسکندی . فندیق کات: کقوان بقاد فد توبه بدان مأنسی ایت تآبوله مقلای کقوان بناتغ . بولسکه کقوان مأنسی ایت مهای دغن گاجه؟ بولسکه کقوان مأنسی ایت مهای هریمو اتو سیفاد حال بناتغ ۲ ایت دغن موده مولى لپیهد مشان انتو؟ حیوان فرون؟ تیدق سکلی؟ ۱ نتافی؟؟ ترمبوی دسبالیق اغکوت یقله ایت سوات سنجات بشرحکه بقبوله معلوق دان منودوقن سکل بناتغ ۲ بقواس یغ مقویای سنجات یغ مناگونکن دان مگرونکن ایت سهشک خضوع دباوه ککواسان، بیکن بوله ای مرنته بناتغ ۲ ایت منوره اف سکهدقن مک یأیتوله «عقل» .

واهی مرید؟ کامو تنقو تله مقسیکن دغن مات کفلا کامو سندیری برف بابق بناتغ یغ کارغ ۲ شویشام هریمو، سیفا دافه کقوان مأنسی دغن موده دان بوله دجادیکن را کن برمان ۲ قول؟ سسرو ۲ بناتغ ایت دافه دقربا کن مأنسی سقرت گاجه، کریو، لمبو دازلین . چوباله کامو فیکر دغن هالوس بناف نغکی درجه عقل دان کلیان ایت . سلان درقد ایت مک دغن عقل دافه میکر کن کجادین توهن یغ عجائب ۲ . بقاف تیدق؟ کران دغن واسطه عقله دافه مشکو ناکن سکل کجادین ۲ توهن قد میقیسکن سکل کهدقن . سقرت درقد کافس دافه دجادیکن فکین بشبوله منوتف توهن دات برنام سکل جنسی تمبو ۲ هن ۶ بیجی ۲ دن دان بوا ۲ هن بقبوله دجادیکن

تیب ۲ ساتو اغکوت ایت سمان منداتمکن فائده بشیر کغد کیت، بیکن ایتوله نعمة الله تعالی بقدانگره کن کغد کیت بقیتباد ترنلی هرکا . یاهی منمبکن ابلو کجادین مأنسی ایت مک دجادیکن فردیرین نغق داتس دوا کا کین یغ منجوقکن کتوان دان برجان مشایونکن دواتاغن بشیرتلیسکه دغن فرکرکن دوا کا کین یغ منمبه ۲ کن کأیلوقکن فنداغ، فد حال دجادیکن بناتغ ۲ ایت ترموس موکان کتانه دان برجان مندو، مرعکق داتس امقه کا کین اتو دادان یغ منجوقکن مهب یاهی مأنسی . دانلاکی مانگراهی توهن اکن مأنسی ایت عقل دغندباله دافه میبدا کن بایک دان جاحه بیکن دغن عقله جادی فریذان یغ اوام سکلی دانتارا مأنسی دغن بناتغ . ترسیوه دالم کتاب «انحاف المرید» معنی عقل فد لغه یأیت نکه کران ای منمکن برفالیح یغ مقویان درقد جان بقبتول (تباد ماهو برجان داتس فرجلان بقیتباد بتول) کات شیخ الاسلام عقل ایت طبعه فراتی بقسدیا کن دغندی مفر دافه اکن فتمهوان بقسوکر ۲ سوله ۲ سوات لمقوغ ترغ دالم هاتی دان منجر چهبان تآبک کغد اوق دغندباله بوله میبدا کن بردان ساله، بورو دان بایک .

شهدان بقاله مأنسی ایت ترهشون کفدان سکل جنسی کبهن دان کبکبان، سبب ایتوله سکل نبی ۲ دقلیه درقد بقسا مأنسی . سگهوشون توبه بدان مأنسی این لمه فد ظاهرن جک دبندیکن دغن حیوان ۲ اوله تباد دملاقوتی توهن دغن بولو یغ تبل اتو کولیة یغ کراس بقبوله منهن درقد سکل جنس مضرة سقرت فانس دان سجو ۲ دان

tiap-tiap satu anggota itu semuanya mendatangkan faedah yang besar kepada kita, bahkan itulah nikmat Allah *Ta'ālā* yang dianugerahkan-Nya kepada kita yang tiada terilai harganya. Bagi menambahkan elok kejadian manusia itu maka dijadikannya pendiriannya tegak di atas dua kakinya yang menunjukkan ketuanan dan berjalan mengayunkan dua tangannya yang bertelingkah dengan pergerakan dua kakinya yang menambah-nambahkan keelokan pemandangan, padahal dijadikannya binatang-binatang itu tertumus mukanya ke tanah dan berjalan menunduk, merangkak di atas empat kakinya atau dadanya yang menunjukkan hamba bagi manusia. Dan lagi meanugerahi Tuhan akan manusia itu akal, dengan dialah dapat membezakan baik dan jahat bahkan dengan akallah jadi perbezaan yang utama sekali di antara manusia dengan binatang. Tersebut dalam kitab "*Itihāf al-marīd*" makna akal pada *lughah* iaitu tegah kerana ia menegakkan berpaling yang mempunyainya daripada jalan yang betul (tiada mahu berjalan di atas perjalanan yang tiada betul) kata *Shaykh al-Islām* akal itu tabiat perangai yang disediakan dengan dia memperdapat akan pengetahuan yang sukar-sukar seolah-olahnya suatu lampu yang terang di dalam hati dan memancar cahayanya naik kepada otak dengan dialah boleh membezakan benar dan salah, buruk dan baik.

Syahadan nyatalah manusia itu terhimpun kepadanya segala jenis kelebihan dan kebahagiaan, sebab itulah segala nabi-nabi dipilih daripada bangsa manusia. Sungguhpun tubuh badan manusia ini lemah pada zahirnya jika dibandingkan dengan haiwan-haiwan oleh tiada diselaputi tubuhnya dengan bulu yang tebal atau kulit yang keras yang boleh menahan daripada segala jenis mudarat seperti panas dan sejuk, dan

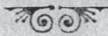
tiada sertanya senjata yang lekat pada tubuh badannya seperti tanduk taring atau kuku yang tajam yang boleh melawan dan memburu binatang-binatang atau menolakkan apa yang hendak merosakkan dia. Pendek kata: kekuatan yang ada pada tubuh badan manusia itu tak boleh mengalahi kekuatan binatang. Bolehkah kekuatan manusia itu menyamai dengan gajah? Bolehkah kekuatan manusia itu menyamai harimau atau singa padahal binatang-binatang itu dengan mudah memulus leher mangsanya untuk habuan perutnya? Tidak sekali-kali! Tetapi!! Tersembunyi di sebalik anggota yang lemah itu suatu senjata yang berhikmah yang boleh menakluk dan menundukkan segala binatang-binatang yang buas yang mempunyai senjata yang menakutkan dan menggerunkan itu sehingga *khudā'* di bawah kekuasaannya, bahkan boleh ia memerintah binatang-binatang itu menurut apa sekehendaknya maka iaitulah "akal".

Wahai murid-murid! Kamu tentu telah menyaksikan dengan mata kepala kamu sendiri beberapa banyak binatang yang garang-garang seumpama harimau, singa dapat ke tangan manusia dengan mudah dan boleh dijadikan rakan bermain-main pula! Sebesar-besar binatang itu dapat diperhambakan manusia seperti gajah, kerbau, lembu dan lainnya. Cubalah kamu fikir dengan halus betapa tinggi darjah akal dan kemuliaannya itu. Selain daripada itu maka dengan akal dapat memikirkan kejadian Tuhan yang ajaib-ajaib. Betapa tidak? Kerana dengan *wāsījah* akallah dapat menggunakan segala kejadian-kejadian Tuhan pada menyampaikan segala kehendaknya. Seperti daripada kapas dapat dijadikan pakaian yang boleh menutup tubuhnya dan bertanam segala jenis tumbuh-tumbuhan, biji-bijian dan buah-buahan yang boleh dijadikan

واهي مرید ۱۲ منکل برقمه عمر کامو نسجای
برقمه فنجمله عقل کامو جک کامو بچا کندي دغن
سکل جنس علم فتمهوان دان فلاجران دان کامو
کیلف آکندي دغن فیکران بچ تنم . واجبله کامو
سنتیاس منجاک عقل کامو سفای تیاد داناتی اوله
هوروهارادان کروسکن دان تنف ای ددالم کادان
سجتهرا دان صیحه . منکل کامو برکتهدفکن
یهدمکن ایت مک لازمه منجاک کصیحاتن بدان
دغن مشیکوه انداغ ۲ کصیحاتن کران عقل بچ
سجتهرا ایت ترلتق دتوبه بدان اورغتم صیحه .

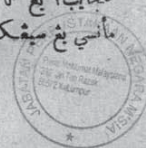
سگن رو کیله مریک یشتیاد مشکلیف عقلن اتو
مشکونا کن کدفر کارا یشتیاد منداتکن کبجیکن .
برقمه ۲ لاکي روگي مریک بچ سوک مشهلمکن
عقلن دغن سوات میتومن مقام ارق سهنگک تیاد
اق ۲ فریدانن دغن کادان «حیوان» مک اداکه
کامو رضا منورنکن درجه کامو سهنگک سثی
کدرجه حیوان ۲ .

فاعتبروا یا اولی الأَبصار لعلکم تفلحون ارتین
مک مشبیل اعتبارله کامو هی مریک بچ منمای
فرهاتین سثای کامو مندافه کناعن دنیا دان آخره .

سکانتو . دغن عقله دافه مندسهکن بارغ ۲ بهراره
دری سوات تمغه کسوات تمغه بقلاین دغن موده ،
بوله عمجککن کونغم ، بوله مهنچورکن سوات بچ
کراس ، مینا باغونن بچ چنتیق ۲ انتو تمغه کدیامنن
بوله تر بچ دغن تیاد برکشتی والحال لیه لاجودرفد
بورغ ۲ بوله برجان داتس ایر دغن تیاد باسه ،
بوله مندای کونغم دغن تیاد فته دان بوله ماسق
کدالم کونغم کدین تمبوس کسلین . بیراک بایق
فر کاس ۲ دان الاتن ۲ بهارو یهدریکا اوله عقل
اورغیم کندي ۲ دان بیجق ۲ دان ببراق بایق
سججات ۲ بهارو بچ موردن یهد کونا کن ددالم ففراعن .
قد ماس بچ اخر این (سهنگک دگر اورغ زمان
انوم) دان دافه عقل ایت معاداکن سجتیس
سججات بهارو بقدمتا کن « انومیق بوم » انو
« بوم ذره » بچ عاقبن بوله میونه مانسی دان
مشهچورکن باغونن ۲ دغن دهسه یا ایت لیه درفد
بوم ۲ بقلاین 2۰00 کالی گندا . (بوم اینله بچ
میسکن سی فندیق مشککه دوا بله تاغن انتو .
منمشکن روایة ففراعن دنیا بشکدوا این) .

والحاصل لیلله قلم هندق مشهورایکن ساتورساتو
دان مشورک کنیهکن درجه عقل مانسی . منکل
اداله عقل ایت سوات فرکارا بقترساعة یتشگی
درجهن دمیسی مانسی مک واجبله انس کامو ایوهی
مرید ۲ مقاسه دان مشکلیف عقل کامو دغن برواکي ۲
فلاجران بچ منداتکن منفعه ، کران عقل بچ
سنتیاس داسه دان دگیلف ایت تنتوله منچر
مشوار کن چیهان ترغ ، مک فنجاران چیهه عقل
ایتوله بشدافه مریکا اتو عمیکرکن فرکارا ۲ بچ
عجایب ۲ بچ تا ترسیمی رهسیان اوله سثه عقل
مانسی بچ مشککه .

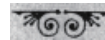
makanannya. Dengan akalallah dapat memindahkan barang-barang yang berat dari suatu tempat ke suatu tempat yang lain dengan mudah, boleh memecahkan gunung, boleh menghancurkan suatu yang keras, membina bangunan yang cantik-cantik untuk tempat kediamannya boleh terbang dengan tiada berkepak, walhal lebih laju daripada burung-burung, boleh berjalan di atas air dengan tiada basah, boleh mendaki gunung dengan tiada penat dan boleh masuk ke dalam gunung kemudian tembus ke sebelahnya. Beberapa banyak perkakas-perkakas dan alatan-alatan baharu yang direka oleh akal orang yang pandai-pandai dan bijak-bijak dan beberapa banyak senjata-senjata baharu yang morder² yang digunakan di dalam peperangan. Pada masa yang akhir ini (sehingga digelar orang zaman atom) dan dapat akal itu mengadakan sejenis senjata baharu yang dinamakan "atomic bomb" atau "bom zarah" yang akibatnya boleh membunuh manusia dan menghancurkan bangunan-bangunan dengan dahsyat iaitu lebih daripada bom-bom yang lain 2 000 kali ganda. (Bom inilah yang menyebabkan si pendek mengangkat dua belah tangan untuk menamatkan riwayat Peperangan Dunia yang Kedua ini).

Walhasil lemahlah kalam hendak menghuraikan satu persatu dan mengukur ketinggian darjah akal manusia. Manakala adalah akal itu suatu perkara yang tersangat tinggi darjatnya di sisi manusia maka wajiblah atas kamu ayuhai murid-murid mengasah dan menggilap akal kamu dengan berbagai-bagai pelajaran yang mendatangkan manfaat, kerana akal yang sentiasa diasah dan digilap itu tentulah memancar mengeluarkan cahayanya terang, maka pancaran cahaya akal itulah yang dapat mereka atau memikirkan perkara-perkara yang ajaib-ajaib yang tak tersampai rahsianya oleh setengah akal manusia yang singkat.

Wahai murid-murid! Manakala bertambah umur kamu nescaya bertambah panjanglah akal kamu jika kamu bacakan dia dengan segala jenis ilmu pengetahuan dan pelajaran dan kamu gilap akan dia dengan fikiran yang tenang. Wajiblah kamu sentiasa menjaga akal kamu supaya tiada didatangi oleh huru-hara dan kerosakan dan tetap ia di dalam keadaan sejahtera dan sihat. Manakala kamu berkehendakkan yang demikian tu maka lazimlah menjaga kesihatan badan dengan mengikut undang-undang kesihatan kerana akal yang sejahtera itu terletak di tubuh badan orang yang sihat.

Sungguhnya rigulah mereka yang tiada menggilap akalinya atau menggunakan kepada perkara yang tiada mendatangkan kebajikan. Bertambah-tambah lagi rugi mereka yang suka menghilangkan akalinya dengan suatu minuman umpama arak sehingga tiada apa-apa perbezaannya dengan keadaan "haiwan" maka adakah kamu reda menurunkan darjat kamu sehingga sampai ke darjat haiwan!

*Fa' tabirū yā ulī al-abyari la'allakum tufihūn*³ ertinya maka mengambil iktibarlah kamu hai mereka yang mempunyai perhatian supaya mendapat kemenangan dunia dan akhirat.

³ Merupakan gabungan dua ayat al-Qur'an. *Fa' tabirū yā ulī al-abyari* diambil daripada Sūrah al-Hasyr ayat 2. *La'allakum tufihūn* pula diambil daripada Sūrah al-Mā'idah ayat 100.

² Perkataan sebenarnya adalah *modern*.

فرکانون هیدوف

اوله عبدالغني يحيى

(سمبوغن بیلاغن (2) تاهن یثفرتام)

(فصل یثکدوا)

(انداغ ۲ ادب)

1. فراسان هاتی.

جيك كيت فرماتيكن كادان سما
 مانسي نسچاي كيت دافاتي اد بڠ فرمكي برسوك ۲
 دان برمان ۲ دغن تيدق مڠهرواكن كرج ۲ن دان
 تيدق مڠهفرناكن كواجيقن كقد ايو بڠان بڠله
 دان تا برواي هندق براوسها قد حال كدوا ۲
 ايت ديسي اف جوا اكام تله مواجيكن اتس اتق
 ميري بيقون دان فرتولن بڠ منچو كفنك سارا
 كپيدوقن كدوان، تمباهن لاي اي تيدق
 مڠهرواكن لغسوخ. كالو تيدق اد كراجان ملارغ
 سسورغ ايت مڠهرواة اف يقدسو كائن كران
 مڠيكوة كايئين هوا نسون دان تيدق دپلهمكن
 بردوس قد فندان كراجان ايت كران اي برسدف ۲
 سچارا كرهيكان يثقبسا كقد ديري
 سكاليفون تنافي يقدمكن ايت مياوا كقدسيوتن
 تيدق بابك كقد ديري، دان كان ۲ن فون لاري
 مڠهكنديري درفدان اكنتنافي لمكلمان قد
 سوات ماس مڠهريقله سوات سوارا دالمهاتين منمقلق
 ديري دغن سبب مڠهرواة فكرجان يثقا بابك ايت
 مڠه ايشون تروس برفالبع توندو كقد سوارا ايت.
 واهي فباج ۲ بڠ بيجهسان افكه ديه سوارا
 يثعلما دات ترساعه ميري كسن ايت؟

اتو حاكم افكه يثترساعه كانه فركاس ايت؟
 اينله سوات صفة بڠ مڠاكف ديري سسورغ قد
 صبارغ ماس دان سبارغ تمفة، دان دپاله بڠ منمقلق
 اورغ ۲ يثبردوس يا يتوله فراسان هاتي، فراسان
 هاتي ايتوله حاكم بسر يثبر كواس ددالم ديري
 مانسي دان دپاله بڠ منچرج اورغ ۲ يثبردوس دغن
 سبب فرواتن، دان دپاله جومك بڠ منمچوقكن
 جان فرنچوقن كقد نتيجه ۲ فكوچانن.

فراسان هاتيله بڠ مڠياديكن قابيل بيقوغ
 ستله ميمونه سوداران هابيل هكك دپهتن سئكور
 بورغ كاكن منامكن سوداران يثتله ماتي سراي
 يركات: هي سايقن اداكه اكو له درفد منورة
 تولدن بورغ كاكن اين سفاي اكو منونف
 سودارا اكو يثتله بوسق؟ مك جاديله اي سسورغ
 درفد جمه اورغيم ميسل.

تيدق اد بنديشن بڠله دكة داومفانكن
 فراسان هاتي ايت له درفد لقسان بينتغ يثبركف
 چهبان دلاعية مك دغندپاله اهل فلك مندافة
 فرتنجو، دان سمفي كشمفة يقد مقصودكن.

بهواسن مڠكوهن كواس فراسان هاتي ايت
 له يو كواس درفد كواس اندغ ۲ يثدفراندغ ۲كن
 مسكيفون اندغ ۲ ايت دواوغ كدالم اجوان
 يثجو كف لكف دان كتمة. مڠكن سوارا فراسان
 هاتي ايت له تيكفي درفد سكل سوارا.
 يركات ايو نواس له كورغ ملايون:

تاكن ديري بوله برياليك

دري كودان نفسو بڠ جلق

سلام تباد دسان منيليق

فراسان هاتي سوارا مناربق

Pergaulan Hidup

oleh Abdul Ghani Yahya

(sambungan bilangan (2) tahun yang pertama)

(fasal yang kedua)

(undang-undang adab)

1. Perasaan hati

Jika kita perhatikan keadaan semua manusia nescaya kita dapati ada yang pergi bersuka-suka dan bermain-main dengan tidak menghiraukan kerja-kerjanya dan tidak menyempurnakan kewajibannya kepada ibu bapanya yang lemah dan tak berdaya hendak berusaha padahal kedua-dua itu di sisi apa jua agama telah mewajibkan atas anak memberi bantuan dan pertolongan yang mencukupkan sara kehidupan keduanya, tambahan lagi ia tidak menghiraukan langsung. Kalau tidak ada kerajaan melarang seseorang itu memperbuat apa yang disukainya kerana mengikut keinginan hawa nafsunya dan tidak dibilangkan berdosa pada pandangan kerajaan itu kerana ia bersedap-sedap secara kemerdekaan yang terbangsa kepada diri sekalipun tetapi yang demikian itu membawa kepada sebutan tidak baik kepada diri, dan kawan-kawannya pun lari menjahkan¹ diri daripadanya akan tetapi lama kelamaan pada suatu masa menjeritlah suatu suara dalam hatinya menempelak dirinya dengan sebab memperbuat pekerjaan yang tak baik itu maka iapun terus berpaling tunduk kepada suara itu.

Wahai pembaca-pembaca yang bijaksana apakah dia suara yang mulia dan tersangat memberi kesan itu?

Atau hakim apakah yang tersangat gagah perkasa itu?

Inilah suatu sifat yang mengakap diri seseorang pada sebarang masa dan sebarang tempat, dan dialah yang menempelak orang-orang yang berdosa iaitulah perasaan hati, perasaan hati itulah hakim besar yang berkuasa di dalam diri manusia dan dialah yang mencerca orang-orang yang berdosa dengan sebab perbuatannya, dan dialah juga yang menunjukkan jalan pertunjukan kepada natijah-natijah pekerjaannya.

Perasaan hatilah yang menjadikan Qabil bingung setelah membunuh saudaranya Habil hingga dilihatnya seekor burung gagak menanamkan saudaranya yang telah mati seraya berkata: Hai sayangnya adakah aku lemah daripada menurut tauladan burung gagak ini supaya aku menutup saudara aku yang telah busuk? Maka jadilah ia seorang daripada jumlah orang yang menyosal.

Tidak ada bandingan yang lebih dekat diumpamakan perasaan hati itu lebih daripada laksana bintang yang berkelip cahayanya di langit maka dengan dialah ahli falak mendapat pertunjuk dan sampai ke tempat yang dimaksudkan.

Bahawasanya sungguhnya kuasa perasaan hati itu lebih berkuasa daripada kuasa undang-undang yang diperundang-undangkan meskipun undang-undang itu dituang ke dalam acuan yang cukup lengkap dan ketat. Bahkan suara perasaan hati itu lebih tinggi daripada segala suara.

Berkata Abu Nawas lebih kurang Melayunya:

Tak akan diri boleh berbalik

Dari godaan nafsu yang jelek

Selama tiada di sana menilik

Perasaan hati suara menarik

¹ Perkataan sebenar adalah menjauhkan

ذی القعدة 1365

* مجله فرایدران *

اوقتنور 1946

2- انس سیاف ترنکوغ جواب؟

گورو - عمر اشکو تله دوا بلس تاهرن گنف اشکو ماسیه کچیک جوا؟ این سوات فر کارا یغ تیدق باگوس!

مرید - ایت بو کنئن فکرجان دان کاهوان ساي . تنافي ساي بو کهندي سام بسردغن اءگو . گورو - معاف کصیحان اشکو ترنکوغ . کران اگو لیه اشکو تیدق تیدور سفنج مام دان معاف اشکو اشکن مشیکوتکن نفسو هندق ماکن؟ اگو تیدق بو کادان بکیتو!

مرید - ساي تیدق اد کواس ميري کتراضن لیه درفد ان بيشاي تله لیه . بولکه ترداي مستورغ ایت تیدوردان ماکن مشیکوة ائ کاهوان؟

گورو - اگو تنقی یغ اشکو ماس بلاجردام سکوله سمام اد ماس . ادا که بایت تریه درفد کاهوان اشکو جوگ؟

مرید - بو کن بکیتو اگو . کران ماس ایت سغه درفد فکرجان یغتراساس دانس کاهوان ساي . درابت ساي متتا معاف .

گورو - اگو سده معافکن . تنافي اگو سوک اشکو جواب سئوال این:-

معاف اشکو کات ماس ایت تریه درفد اشکو فد حال اشکو سده چاکف تادي کورغ صیعه دان کادان کچیک بدان اشکو ایت بو کن درفد فکرجان اشکو؟ معاف فول رضا اشکو مشاکن ماس درفد ديري اشکو دان کدوا ۲۱ حال تادي تیدق درفدان؟

مرید - مشکن سکل فکرجان مانسي ایت

اد باق ماچم : ستهون اد یغ تریه سمات ۲ درفد کاهوان سقرت ماس دان راجین ، بوديري دان دودق دان ستهون تیدق تریه درفد کاهوان سقرت کچیک ، بسر صیحه دان ساکیه .

گورو - کالو بکیقو اشکو تیدق ترنکوغ جواب دري نیف ۲ فر کارا یغتریه درفد اشکو؟ مرید - ساي هارف اگو تولغ شرحکن کفدساي معنی یغد کتا کن ترنکوغ جواب ایت .

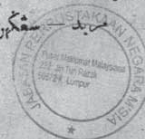
گورو - معنان اشکو کتا سئوال دان کتا نان دریحال کلاس دان کچوا این اشکو فد یغترنا کن کواچین اشکو بو کن کتا سئوال دان کتا نان تنتم کچیک بدان اشکو ایت ادا که اشکو سده فهم؟

مرید - ساي سده مقرقي جوا ساي کتا سئوال دري فکرجان ۲ ساي یغتریه دغن کهندي ساي سنديري .

گورو - سکهران اشکو دنقسا اوله اورغلا این مشرکان سوات فکرجان یغترلاون دغن کاهوان اشکو ادا که اشکو ترنکوغ جواب انس فکرجان ایت؟

مرید - تیدق . درابت کلاساي فوکی کلاوة مندي دغن کاهوان ساي سنديري ساي ترنکوغ جواب تنافي کالو داو کوة اوله سستورغ دان دفقسان ساي ماسق ترحون کلاوة مندي دان میل نسچاي تیدقله بوله دکتا کن ساي ترنکوغ جواب کران بایت میلای کاهوان ساي .

گورو - اگو مقوفکن تریما کاسیه انس فیکران اشکو ایت سده بتول . کران فکرجان فد مثال یغترتام ایت تریه درفد اشکو دان دغن کاهوان هاتي اشکو سنديري دان فد مثال

2. Atas siapa tertanggung jawab

Guru – Umur engkau telah dua belas tahun genap engkau masih kecil² jua? Ini suatu perkara yang tidak bagus!

Murid – Itu bukannya pekerjaan dan kemahuan saya. Tetapi saya berkehendak sama besar dengan cikgu.

Guru – Mengapa kesihatan engkau terganggu. Kerana aku lihat engkau tidak tidur sepanjang malam dan mengapa engkau enggan mengikutkan nafsu hendak makan? Aku tidak berkeadaan begitu!

Murid – Saya tidak ada kuasa memberi keterangan lebih daripada apa yang saya telah lihat. Bolehkah terdaya seseorang itu tidur dan makan mengikut apa kemahuannya?

Guru – Aku nampak yang engkau masa belajar dalam sekolah semalam ada malas. Adakah iaitu terbit daripada kemahuan engkau juga?

Murid – Bukan begitu cikgu. Kerana malas itu setengah daripada pekerjaan yang terasas di atas kemahuan saya. Dari itu saya minta maaf.

Guru – Aku sudah maafkan. Tetapi aku suka engkau jawab soal ini:-

Mengapa engkau kata malas itu terbit daripada engkau padahal engkau sudah cakup tadi kurang sihat dan keadaan kecil badan engkau itu bukan daripada pekerjaan engkau? Mengapa pula reda engkau mengatakan malas daripada diri engkau dan kedua-dua hal tadi tidak daripadanya?

Murid – Sungguhnya segala pekerjaan manusia itu

ada banyak macam: setengahnya ada yang terbit semata-mata daripada kemahuan seperti malas dan rajin, berdiri dan duduk dan setengahnya tidak terbit daripada kemahuannya seperti kecil, besar sihat dan sakit.

Guru – Kalau begitu engkau tidak tertanggung jawab dari tiap-tiap perkara yang terbit daripada engkau?

Murid – Saya harap cikgu tolong syarahkan kepada saya makna yang dikatakan tertanggung jawab itu.

Guru – Maknanya engkau kena soal dan kena tanya darihal kemalasan dan kecuaiannya engkau pada menyempurnakan kewajipan engkau bukan kena soal dan kena tanya tentang kecil badan engkau itu adakah engkau sudah faham?

Murid – Saya sudah mengerti bahawa saya kena soal dari pekerjaan-pekerjaan saya yang terbit dengan kehendak saya sendiri.

Guru – Sekiranya engkau dipaksa oleh orang lain mengerjakan suatu pekerjaan yang berlawanan dengan kemahuan engkau adakah engkau tertanggungjawab atas pekerjaan itu?

Murid – Tidak, dari itu kalau saya pergi ke laut mandi dengan kemahuan saya sendiri saya tertanggung jawab tetapi kalau diugut oleh seseorang dan dipaksanya saya masuk terjun ke laut mandi dan menyelam nescaya tidaklah boleh dikatakan saya tertanggung jawab kerana iaitu menyalahi kemahuan saya.

Guru – Aku mengucapkan terima kasih atas fikiran engkau itu sudah betul. Kerana pekerjaan pada misal yang pertama itu terbit daripada engkau dan dengan kemahuan hati engkau sendiri dan pada misal³

² Bermaksud kecil.

³ Bersambung pada mukasurat seterusnya.

سلامتله اي . مك بالاسن احسان بڃ سماج اين
تيدق بربندبڃ دغن بالاسن احسان لاكي ۲ يهوراني
تيدق مهورا حياتن ترچون كدالم لاوه ، پلامتكن
اورغڻ هندق تڙگلم .

رغڪن فراسان هاتي سنورخ ايت منقياس
مهاكف گرغري دبرين سام اد فد ماس سينغ اتو
فون فد ماس مالم تنافي اي تيدق ، سميل كسلاهن
مليكن اف يقرتية دغن كاهوانن سهاج مك
دغن اين ماداله اونو، كتراعن باكي عميلا اورغ ۲
يهرسقم مانسي ايت تباد مڦو پاي كيپيان ديري .
(اد سمبوغن)

ديديقتن

« اوله عجب جوهر »

(سمبوغن بيلانغ (2) تاهن يهورتام)

اداله تڙگون ايوو باف كشد انقن ايت تيدق
اد سمفادن دان فرهنگانن، كسني بڃ تنه دريے
كدوان اكن فراوله انقن دان حاصله فرناوخن
كانق ۲ ايت ، سبب كدوا ايوو بڻان برسانو هاتي
ددالم حال كهيدوقن بايت كهيدوقن كدوا ايوو
باف ايت دغن برڪاسيه ساينغ دان تولغ منولغ ،
بهكن اينله سوات فونچا كيان ديدقن كشد
انق ۲ دغن فرساتوان ايت، تيدق بوله ددافاتي
مليكن دغن ادكاسيه ، دان كاسيه ايت تيدق
بوله تروف مليكن تيف ۲ سنورخ مشحرممكن
توانن دان صبر .

سيگياله اصتري ايت مقتهوي اكن درجه
سواي انس دبرين دان سواي ايت تراوقاله اي

يشكدوا ايت دلوار كاهوان اشكو دمكينه
بندبشكن فد فكرجان ۲ بشلان بشلان يقرتية
دردف مانسي ، درابت دكتاكن « إِنَّمَا الْأَعْمَالُ
بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى » لرتن سڙگن
صح سگل فكرجان ايت دغن نية (سهاج هاتي
ماهو) دان سڙگن بهجاي باكي تيف ۲ سنورخ ايت
اف يقدنيكنن مك دانس داسر (Principle) بڃ
قوة اينله رلاكون سگل سڙگه ۲ ددالم دنيا مولسكن
بالاسن مقسا انس اورغ ۲ يهوردوس ، دان سڙگه ۲
ايت تيدق بمالس مقسا سنورخ انس سمات ۲
فروانن سهاج تنافي سڙگه ايت مندغ كشد نية دان
كاهوان يهورسرت دغن فكرجان ايت .

اداله مثالن سفرت سنورخ منيحق سڙگور
بورغ تيبا ۲ تركنا كشد سنورخ بڃ دودق دبالق
فوكو كلاف ايقون ماتي مك يقدمكن ايت
تيدفله دجالنن حكومن انس اورغڻ منيحق ايت
سيائي حكومن اورغڻ بمونه اورغ فد حال كدوا ۲
مسئله اين سرورق فد تنتغ ماتي دغن اورغڻ كنا
تيدق ايت .

داسر اين علم: تركندوغله ددالمن سگل
فركارا بهبايك دان فركارا يغبنااد بايك مك
سنورخ ايت تركادغ اي بايك تنافي تيدق ترحق
مندافه بالاسن بايك انس احسانن مثالن سفرت
ساي بوزياره دكون بوغا دجوهر بهارو سدغ
ساي بوجالن ۲ دغن كاون ۲ ساي دكيليغ
فاكر بمانغ دالم كيون بوغا ايت تيبا ۲ كامي دغر
بوپي سوارا مغلوه مك كامي فون فركي دكة، كامي
دافاتي اي سنورخ داگڻ سسه جالن مهمفر هندق
ماتي كران كنا كوتن دان لافر . درابت كامي
تونجو كسندي جالن منوجو كيندر دغن دمكين

yang kedua itu di luar kemahuan engkau demikianlah bandingkan pada pekerjaan-pekerjaan yang lain¹ yang lain yang terbit daripada manusia, dari itu dikatakan “*Innamā al-a'mālu bi al-niyāti wa-innamā li-kulli imri 'in mā nawā*” ertinya “Sungguhnyalah segala pekerjaan itu dengan niat (sengaja hati mahu) dan sesungguhnya yang jaya bagi tiap-tiap seorang itu apa yang diniatkannya”. Maka di atas dasar (*Principle*) yang kuat inilah berlakunya segala mahkamah-mahkamah di dalam dunia meluluskan balasan siksa atas orang-orang yang berdosa, dan mahkamah-mahkamah itu tidak membalas siksa seseorang atas semata-mata perbuatannya sahaja tetapi mahkamah itu memandang kepada niat dan kemahuan yang berserta dengan pekerjaan itu.

Adalah misalnya seperti seorang menembak seekor burung tiba-tiba terkena kepada seorang yang duduk di balik pokok kelapa. Iapun mati maka yang demikian itu tidaklah dijalankan hukuman atas orang yang menembak itu sebagai hukuman orang yang membunuh orang padahal kedua-dua masalah ini serupa pada tentang mati dengan orang yang kena tembak itu.

Dasar ini am: terkandunglah di dalamnya segala perkara yang baik dan perkara yang tiada baik maka seseorang itu terkadang ia baik tetapi tidak terhak mendapat balasan baik atas ihsannya misalnya seperti saya berziarah ke kebun bunga di Johor Baharu sedang saya berjalan-jalan dengan kawan-kawan saya di keliling pagar binatang dalam kebun bunga itu tiba-tiba kami dengar bunyi suara mengeluh maka kami pun pergi dekat, kami dapati ia seorang dagang sesat jalan hampir hendak mati kerana ketakutan dan lapar. Dari itu kami tunjukkan dia jalan menuju ke bandar dengan demikian

¹ Perkataan 'yang lain' berulang

selamatlah ia. Maka balasan ihsan yang semacam ini tidak berbanding dengan balasan ihsan lagi-lagi yang berani tidak mehirau² hayatnya terjun ke dalam laut menyelamatkan orang yang hendak tenggelam.

Ringkasnya perasaan hati seseorang itu sentiasa mengkap gerak-geri dirinya sama ada pada masa siang atau pun pada masa malam tetapi ia tidak mengambil kesalahannya melainkan apa yang terbit dengan kemahuannya sahaja maka dengan ini memadalah untuk keterangan bagi membela orang-orang yang bersangka manusia itu tiada mempunyai kebebasan diri.

(ada sambungan)

Didikan

((oleh Abang Johor))

(sambungan bilangan (2) tahun yang pertama)

Adalah tanggungan ibu bapa kepada anaknya itu tidak ada sempadan dan perhinggaannya, kesan yang tenat dari keduanya akan diperoleh anaknya dan hasilah pernaungan kanak-kanak itu, sebab kedua ibu bapanya bersatu hati di dalam hal kehidupannya iaitu kehidupan kedua ibu bapa itu dengan berkasih sayang dan tolong-menolong, bahkan inilah suatu punca kejayaan didikan kepada anak-anak dengan persatuan itu, tidak boleh didapati melainkan dengan ada kasih, dan kasih itu tidak boleh terupa melainkan tiap-tiap seorang menghormati taulannya dan sabar.

Seyogialah isteri itu mengetahui akan darjat suami atas dirinya dan suami itu terutamatlah ia

² Perkataan sebenar adalah menghirau

بہا کران ککوارشن چرمه دان سیاست بگیاہ
بم کیت بولہ نمق باف ۲ یغملہ مہرما ککاسران
درقد بقان ایت قد حال اہی چندروغ مننجوقکن
لمہ لمبوء دان کاسیہ کفد انقن، بگیتو جو کک
ستغہ باف یغملہ برو کچینا اتس کچواہن اہلین
قد ماس دھولو مندیدیق اکندی دغن لمہ لمبوء
قیبا ۲ ایے قول مندیدیق انقن دغن ککاسران .

ادفون سکل کلا کوان دان حال یسکولوار
دری نیمبشراس یغ سقسام سقرت یغترسبوء ایت
تیدیق سکالی ۲ بولہ دھارف اکن مہری بکس دالم
فکر جان دیدیقن . ہبالہ اکن مہاوا ترلہ ہمیشہ
کلق مروسقکن فر کاولن دان فرچمقوراف .

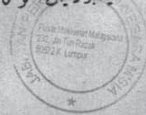
ستغہ درقد فرکارا یغفانوء دامیل فرہاتین
یأبت جاعن سکالی ۲ سوک برالبیق اتو مٹولاعی
مہبوتکن سسوات کسالہن کانق ۲ یسودہ افس
مک ہندقلہ کدوا ایبو باف دھدھان انقن بر کادان
دان بر کلا کوان چو کف بولہ لمبوء مننجوقکن
بلس کہین دان مہری چو کف کبیاسن .
اکنتفافی ہندقلہ دغن سرت مہرت ایبو باف ایت
مٹوبہ فراعی این اقبیل نمقی انق ۲ ایت اد ملا کو کن
بیادب اتو کلا کوان یغ تیدیق بابک دالم سبارغ
فکر جان . مک ہندقلہ دہری امارن یغ فرادان
دغن کلا کوان ایت، دان مننجوقکن
کلا کوان دان فکر جان ایت فرکارا یغقیاد
دسو آہی، کتیک ایت بارعکالی کیت بولہ نمق
انق ۲ ایت اکن مٹوبہ طبیعتن دغن سندیری دان
چندروغ قد مہا یسککن کلا کوان دسمی ایبو
بقان .

دانلاکی ہندقلہ دتنجوقکن کسوکات
فکر جان دان کلا کوان ایت ہشابک دان دتنجوقکن

مٹوبہ یغ ای جادی فقاوول یغ مسٹول کفد اہل
زومن . ادفون جیک لوفوء شرط ۲ این نسچای
برلا کو فرسٹکیتان دان ہورو ہارا کیدوفن
اہل رومہ ایت، کسوداھن نتیجین تر بین اتس
تسکوء انق ۲ .

فندیق علم دیدیقن مہوا بنتامن دغن کفان:
ستغہ درقد فرکارا یغ مہر بیتکن بہا کفد کانق ۲
جیک بقان برسکوء ۲ ہندق منجاد یکن انقن
ایت اورغیغ کدوا درقدان، ارتیق ہندق
منجاد یکن انقن سفرتیق قد حال تر کادغ
کچندروغن کانق ۲ ایت تیدیق سسواہی دغن کھندقن .
دغن سبب یغترسبوء ایت ستغہ ۲ باف برسکوء ۲
ہندق مٹواسکن دیدیقن کدالم اچوان دیرین،
مٹان جیک باف ایت فندیق دالم علم طبیعہ مک
ددیدیقن انقن سٹای بلاجراتوفندی دالم علم طبیعہ
جوا . دان جیک باف ایت سوداگر بر کھندق ای
مٹواد یکن انقن ایت فندیق دالم فٹھوان جادی
سوداگر، دسکینلہ لاین ۲ یغ سٹومقمان .
فرہوان یغ سفرت این مپسکہ دان مٹکالغ
کانق ۲ یغ ککمارن تیدیق برستوجو دغن کھندق
دیدیقن ایت . مک باق ۲ دان فندیق یغ
اخلاس دان یسبیر ۲ بر کھندقکن کماجوان
انقن ہندقلہ مہواغ ایٹان یغدمکین ایت، دان
جاعتلہ کانق ۲ ایت دقتسا کفد فرکارا ۲ یغبرلاون
دغن کچندروغن سٹای کبیاسن ایت بر جاسیے
مناریق اکندی منجائی فرکارا ۲ یغبرکون دان
برہرگ .

ادالہ بر باکی ۲ باوان تلہ برلا کو دالم حال
فندیق، ماسبہ ۲ اد مہاوا دان مٹیکوء جان
یغبرلاین، تر کادغ قول ستغہ قد ستغہن منسقوء

mengetahui yang ia jadi pengawal yang *mas'ul* kepada ahli rumahnya. Adapun jika luput syarat-syarat ini nescaya berlaku persengketaan dan huru-hara kehidupan ahli rumah itu, kesudahan natijahnya terbeban atas tengkuk anak-anak.

Pendeta ilmu didikan membuat bantahan dengan katanya: setengah daripada perkara yang menerbitkan bahaya kepada kanak-kanak jika bapanya bersungguh-sungguh hendak menjadikan anaknya itu orang yang kedua daripadanya, ertinya hendak menjadikan anaknya sepertinya padahal terkadang kecenderungan kanak-kanak itu tidak sesuai dengan kehendaknya. Dengan sebab yang tersebut itu setengah-setengah bapa bersungguh-sungguh hendak menuangkan didikannya ke dalam acuan dirinya, misalnya jika bapa itu pandai di dalam ilmu tabiat maka dididiknya anaknya supaya belajar atau pandai di dalam ilmu tabiat jua. Dan jika bapa itu saudagar berkehendak ia menjadikan anaknya itu pandai di dalam pengetahuan jadi saudagar, demikianlah lain-lain yang seumpamanya. Perbuatan yang seperti ini menyekat dan menggalang kanak-kanak yang kegemarannya tidak bersetuju dengan kehendak didikan itu. Maka bapa-bapa dan pendidik yang ikhlas dan yang sebenar-benar berkehendakkan kemajuan anaknya hendaklah membuang ingatan yang demikian itu, dan janganlah kanak-kanak itu dipaksa kepada perkara-perkara yang berlawanan dengan kecenderungan supaya kebebasannya itu berjaya menarik akan dia mencapai perkara-perkara yang berguna dan berharga.

Adalah berbagai-bagai bawaan telah berlaku di dalam hal pendidik, masing-masing ada membawa dan mengikut jalan yang berlainan, terkadang pula setengah pada setengahnya menempuh

bahaya kerana kekurangan cermat dan siyash bagaimana yang kita boleh nampak bapa-bapa yang telah menerima kekasaran daripada bapanya itu padahal ia cenderung menunjukkan lemah-lembut dan kasih sayang kepada anaknya, begitu juga setengah bapa yang telah berdukacita atas kecuaiannya pada masa dahulu mendidik akan dia dengan lemah-lembut tiba-tiba ia pula mendidik anaknya dengan kekasaran.

Adapun segala kelakuan dan hal yang keluar dari timbang rasa yang saksama seperti yang tersebut itu tidak sekali-kali boleh diharap akan memberi bekas di dalam pekerjaan didikan. Hanyalah akan membawa terlebih hampir kelak merosakkan pergaulan dan percampuran.

Setengah daripada perkara yang patut diambil perhatian iaitu jangan sekali-kali suka berbalik atau mengulangi menyebutkan sesuatu kesalahan kanak-kanak yang sudah lepas. Maka hendaklah kedua ibu bapa di hadapan anaknya berkeadaan dan berkelakuan cukup berlemah-lembut, menunjukkan belas kasihan dan memberi cukup kebebasan. Akan tetapi hendaklah dengan serta-menyerta ibu bapa itu mengubah perangai ini apabila nampak anak-anaknya itu ada melakukan biadap atau kelakuan yang tidak baik di dalam sebarang pekerjaan. Maka hendaklah diberi amaran yang berpadan dengan kelakuannya itu, dan menunjukkan kelakuan dan pekerjaannya itu perkara yang tiada disukai, ketika itu barangkali kita boleh nampak anak-anak itu akan mengubah tabiatnya dengan sendiri dan cenderung pada membaikkan kelakuan di sisi ibu bapanya.

Dan lagi hendaklah ditunjukkan kesukaan pekerjaan dan kelakuannya yang baik dan ditunjukkan

ستغه درفد جان فرجوبان یغ مجرب فد
 مپقساکن کانق ۲ دقاهن اکندی درفد ماکن
 برلاوق ائو درفد ماکن کولا کران یا بیت سوات
 سقسا بیبوله بهری بکس فد کانق ۲۰ تنافی ستغه
 قندیت نیاد برستوجودغن فریواتن سقسا یغ سفرت
 ایت، بهکن بغفاؤره سقسا ایت منوره مناصبه
 کسلاهن دان دوسا کانق ۲ ایت، کانق ایت
 تیدق فائوره دسقسا اکندی ماینکن چک ای
 بمبوره کسلاهن دغن سهاج، ادفون دغن سبب
 تیدق سهاج اومشام فچه فیگش یهدباوان سبب
 تر کذچیر کا کی اتو جاتوره مک بولله دایشتکن
 یهدی چوای دان تیدق چرمة، سکران ددافاتی
 سوات فراغی یهجاهه باکی کانق ۲ هسک نیاد
 بهری بکس فدان جان ۲ دان اختیاری یشتول
 هندق مبابسکی نیاد جوگک بوله جادی بایک تله
 نغقله کانق ۲ ایت تیدق لایق، نریا دیدقن ایبو
 بفان، مک سیایک ۲۸ دتومفکندی دالم چکان
 صحابه ۲۸ سفای ای دافه فراسان دیرین تیدق
 بیس، بارعشکلی دغن جانن این ای بوله مناریق
 بالیک فراغی یهجاهه ایت دان دافه فراسان بندیشن
 بکچان بسر نعمة کنساعن یغقله دراسان دالم
 ماس دودق برسام ۲ دغن ایبو بفان.

(بوسمیوغ)

کدوکاٹ اقبیل ددافاتی ای بمبوره سوات
 فکرجان یغ عیب دان جاهه مک فائوتله دقلیبرا
 انق ۲ ایت درفد فرکارا یغ مپیکن سدیه هاتین
 کران یا بیت بوله مروسکن فراسان، منداتکن
 فرکارا ۲۱ مپو کا کن هاتین ترله بایک معاهد تکندی
 تاهو اکن کاسیه ایبو بفان.

نافق کدودقکن حال بمیلدان مندیدیق
 انق ۲ ایت اداله ای سوات حال بقسوکر کفد
 کدوا ایبو باق کران کالو ترلفو، نغش بهری
 کمایشن کفد انق ۲ نسجای میخادیکندی جاهه
 سشک دان نهریتکن فراسان یقتیاد بایک، ترکارغ ۲
 بوله جادی بمبوا کفد طبعه بمسر کن دیری اتو
 دگیل، نغکل ایت نیاد دافه دهیلکن لایق.
 دانلاکی نیاد سیکیان انق ۲ ایت سلالو دفوکل
 کران فوکل ایت تیدق بهری گون کران ترکارغ
 تیدق سریق ای دغن فوکل ایت، تنافی یغلبه
 برکون دیباسکندی فراسان هوا کسلاهن ایت
 اکن مندافه بالاسن یقتیاد بایک، دان فریواتن
 اتو کلاکوان بایک ایت اکن مندافه بالاسن یغ
 بایک، مداله دچلا دغن فرکتان اتس کرج یغ
 جاهه دان دفوجی اتس فکرجان دان کلاکوان
 یسایک.

اداله سوات درفد یسواج دایغاتی برکنان
 دغن حال کچرماتن واغ دویبه، کران فراغی بوروس
 ایت مروسکن فرجلان هیدوف، دمکین جوگک
 مگش بندا یغبرکون ایت اد برفای فائده ددالمق.
 اکدیتنافی بو کتله دغن توجوان برکهندق سنورغ
 ایت جادی بخیل دان کیسکیر بهکن یسبیرن
 بو کهندق میخادیکن سنورغ ایت ددالم حال
 یغ سدوهان.

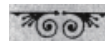
kedukaan apabila didapati ia membuat sesuatu pekerjaan yang aib dan jahat maka patutlah dipelihara anak-anak itu daripada perkara yang menyebabkan sedih hatinya kerana iaitu boleh merosakkan perasaannya. Mendatangkan perkara-perkara menyukakan hatinya terlebih baik mengadakan dia tahu akan kasih ibu bapanya.

Tapak kedudukan hal membela dan mendidik anak-anak itu adalah ia suatu hal yang sukar kepada kedua ibu bapa kerana kalau terlampau tegang memberi keaiban kepada anak-anak nescaya menjadikan dia jahat sangka dan menerbitkan perasaan yang tiada baik, terkadang-kadang boleh jadi membawa kepada tabiat membesarkan diri atau degil, tatkala itu tiada dapat dihilangkan lagi. Dan lagi tiada seyogianya anak-anak itu selalu dipukul kerana pukul itu tidak memberi guna kerana terkadang tidak serik ia dengan pukulan itu. Tetapi yang lebih berguna dibiasakan dia berperasaan bahawa kesalahan itu akan mendapat balasan yang tiada baik. Dan perbuatan atau kelakuan baik itu akan mendapat balasan yang baik. Memadalah dicela dengan perkataan atas kerja yang jahat dan dipuji atas pekerjaan dan kelakuan yang baik.

Adalah suatu daripada yang wajib diingati berkenaan dengan hal kehormatan wang duit, kerana perangai boros itu merosakkan perjalanan hidup, demikian juga memegang benda yang berguna itu ada beberapa faedah di dalamnya. Akan tetapi bukanlah dengan tujuan berkehendak seorang itu jadi bakhil dan kikir bahkan yang sebenarnya berkehendak menjadikan seseorang itu di dalam hal yang sederhana.

Setengah daripada jalan percubaan yang mujarab pada menyeksakan kanak-kanak ditahan akan dia daripada makan berlauk atau daripada makan gula kerana iaitu suatu seksa yang boleh memberi bekas pada kanak-kanak. Tetapi setengah pendeta tiada bersetuju dengan perbuatan seksa yang seperti itu, bahkan yang patut seksa itu menurut munasabah kesalahan dan dosa kanak-kanak itu. Kanak itu tidak patut diseksa akan dia melainkan jika ia membuat kesalahan dengan sahaja. Adapun dengan sebab tidak sengaja umpama pecah pinggan yang dibawanya sebab tergelincir kaki atau jatuh maka bolehlah diingatkan yang dia cuai dan tidak cermat. Sekiranya didapati suatu perangai yang jahat bagi kanak-kanak hingga tiada memberi bekas jalan-jalan dan ikhtiar yang betul hendak membaiki tiada juga boleh jadi baik telah nampaklah kanak-kanak itu tidak layak menerima didikan ibu bapanya. Maka sebaik-baiknya ditumpangkan dia dalam jagaan sahabat-sahabatnya supaya ia dapat perasaan dirinya tidak bebas, barangkali dengan jalan ini ia boleh menarik balik perangai yang jahat itu dan dapat perasaan bandingan bagaimana besar nikmat kesenangan yang telah dirasanya di dalam masa duduk bersama-sama dengan ibu bapanya.

(bersambung)

تفسير القرآن

(اوله عبي)

بغ ممشوبأى توجوان اٲو ساموان بغ مبادوا كفد
كجائوهن دان بناس سفرت سفنه راج ٢ بدهولو
كلاء، كران نيف ٢ اورغيم مميٲين قوم كفد فركارا
بغ نيدق مبيگيا كدين هفك نزاريق كفد
سفارا سام او دنيا سفرت جادي همب داب
سباگين اٲو داخرة دغن ماسق نزاله سده تنتو
فهبق فيبقو دان نيو كفن بولفس ديري درفدان
دان اخرن ميسل قول سكلين فقيسكوة ٢٠ انس
ايكون بغ مبادوا كونو ايت ٠ ايله سوات سروان
بغ مواجيكن اداٲن مجلس مشواره اٲو دكتاكن
فرلانك درالم اسلام ٠ كران دغن سمات ٢ فيمٲين
سئورغ - هاج نيدق اكن بوكون كفد مانسي دالم
دنياه دان داخرة كرف كالي مبادوا اورغ راهي
كفد ترچور كدالم كهينان دان تركاوغ كفد
تومفه داره ٠

بارعدايقه: دغن ترغ پتاله دسبني اسلام ايت
ايله اكام بهرداسر كشد علم فقهوان دان تباغن
ترديري دري تبليق فيسكران عقل، منكل اتف
دان دنديقن، مندوشي حكمة ٠ درأيت بارغنياف
مبادوا سوات فكريجان اٲو مكنوناكن فيسكران
اورغ فاكي ايكوة هاج اورغ ايت اكن سسة،
اخرن برفورق فرلما دان برفجه بله بوئوده ٢ اتارا
ساتودغن بهلاين ٠ كبايقسكن مانسي ابن تولي دالم
فرگاولن هيدوفن نيدق مدشر سروان فرآن دان
بوت نيدق تردي هندق مندافة فرتنجوق كد
بهزبر ٠ مك افبيل دكتاكن كفد مريكيت:

فرمان الله تعالى دالم سورة البقرة «وَإِذَا
قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ
مَا آفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ» ارتٲن دان افبيل دكتاكن
كفد مريكيت (مانسي): ايكوتله اف ٢ فرنمه
بدهتورنكن اوله الله (سروان نبي (ص) كفد
برامان دان مبيكوة قرآن) جواب مريكيت:
بهكن كلامي مبيكوة اف ٢ لشكه يفته دجالنكن
اوله باف ٢ كاني - لشكه دوشون؟ اداكه مريك
مبيكوة جوك لشكه ايت مسكيفون باف ٢٠
ايت نيدق مفرقي دان نيدق فهم اكن سوات
دربحال اكام دان ترالينچوغ درفد جالن بقتول؟
آية ابن كدين درفد آية «وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَتَّبِعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَلِدَادَ يُحِبُّوهُمْ
كَحُبِّ اللَّهِ» دان سفنه درفد مانسي اد اورغيم
مجاد يكن لابين درفد الله ايت تولن دان كتوان
(برهالا دان كتوا ٢) بده كاسهين سفرت
كاسهين الله ٠

مك بده دكتاكن مانسي ايت عام (ترماسوقله
سبارغ روف جنس مانسي دري اف بشا دان اف
اكام سام اد اورغ مشركين اٲو يهودي اٲو فون
اورغ بغ مبيكوة سوات فركارا دغن بوت تولي) ٠
آية بغ سفرت ابن سفنه درفد آية ٢ بغ
مماسوقسكن كفد مانسي فراسان موره چليه دان
ليار درفد برطاعة دغن بوت تولي كشد كتوا ٢٠

Tafsir Qur'an

(Oleh Ubay)

Firman Allah Ta'ālā di dalam sūrah al-Baqarah "*Wa idhā qāla lahumu 'tabi'ū mā anzala Allāhu qālū bal natta'ibū mā alfa'aynā 'alayhi ābā'anā awalaw kāna ābā'uhum lā ya'qitūna shay'an wa la yahtadūn*"¹ artinya "Dan apabila dikatakan kepada mereka itu (manusia): Ikutlah apa-apa perintah yang diturunkan oleh Allah (seruan Nabi (S.A.W.) kepada beriman dan mengikut Qur'an) jawab mereka itu: Bahkan kami mengikut apa-apa langkah yang telah dijalankan oleh bapa-bapa kami – alangkah dungunya! Adakah mereka mengikut juga langkah itu meskipun bapa-bapanya itu tidak mengerti dan tidak faham akan suatu darihal agama dan terpelencong daripada jalan yang betul?"

Ayat ini kemudian daripada ayat "*Wa mina al-nāsi man yattakidhu min dūni Allāh andādan yuhibbūnahum ka hubbi Allāh*"² "Dan setengah daripada manusia ada orang yang menjadikan lain daripada Allah itu taulan dan ketuanan (berhala-hala dan ketua-ketua) yang dikasihinya seperti kasihkan Allah."

Maka yang dikatakan manusia itu am (termasuklah sebarang rupa jenis manusia dari apa bangsa dan apa agama sama ada orang musyrikin atau Yahudi atau pun orang-orang yang mengikut sesuatu perkara dengan buta tuli).

Ayat yang seperti ini setengah daripada ayat-ayat yang memasukkan kepada manusia perasaan menyuruh celih dan liar daripada bertaat dengan buta tuli kepada ketua-ketua

yang mempunyai tujuan atau sasaran yang membawa kepada kejatuhan dan binasa seperti setengah raja-raja yang dahulu kala, kerana tiap-tiap orang yang memimpin kaum kepada perkara yang tidak seyogya kemudian hingga tertarik kepada sengsara sama ada di dunia seperti jadi hamba dan sebagainya atau di akhirat dengan masuk neraka, sudah tentu pihak pembantu dan penyokongnya berlepas diri daripadanya dan akhirnya menyesal pula sekalian pengikut-pengikutnya atas ikutan yang secara kuno itu. Inilah suatu seruan yang mewajibkan adanya majlis mesyuarat atau dikatakan parlimen di dalam Islam. Kerana dengan semata-mata pimpinan seorang sahaja tidak akan berguna kepada manusia dalam dunia, dan di akhirat kerap kali membawa orang ramai kepada tercebur ke dalam kehinaan dan terkadang kepada tumpah darah.

Barang diingat: dengan terang nyatalah di sini Islam itu ialah agama yang berdasar kepada ilmu pengetahuan dan tiangnya terdiri dari tilik fikiran akal, manakala atap dan dindingnya mengandungi hikmah. Dari itu barangsiapa membuat sesuatu pekerjaan atau menggunakan fikiran orang pakai ikut sahaja orang itu akan susah, akhirnya berporak-peranda dan berpecah-belah bertuduh-tuduh antara satu dengan yang lain. Kebanyakan manusia ini tuli di dalam pergaulan hidupnya tidak mendengar seruan Qur'an dan buta tidak terdaya hendak mendapat pertunjuk kepada yang benar. Maka apabila dikatakan kepada mereka itu:

¹ Sūrah al-Baqarah ayat 170.

² Sūrah al-Baqarah ayat 165.

آخرن كدوا ۲۱. فیهق ترجبور كدالم عذاب نراك
 نتافی كیت جاعن لوف اخره ایتوله بواه اتو جاس
 سوارا ددنیا کران دنیا تله مننچوكن تولادن
 اف لئكه اخره ایت سبگان بئ كیت تله لیهه
 فد هاری ابن كدوا ۲۱ فیهق ایت تله ملاكونكن
 دغن سجالس ۲ لاكونن فرمان الله تالی « وَمَنْ كَانَ
 فِي هَذِهِ اَعْمَى فَبُو فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمَى » ارتن
 دان بارغسیاف ددنیا این بوت مك وآخرة كئی
 بوت جوگ . مك بوت بقد كهندهكئی دستي ایله
 بوت هاتی بوكن بوت مات بگیان تله دترشكن
 اوله آیه بعلاین سكرهآن فریحال اخره ایت تیدق
 نیجادی تولادن كشد حال دنیا مساكن توهن
 بركات بوت دنیا ایت برکن وآخرة .

انس هوراین بئ ریشكس این توهن تله
 میلسكن فگاغن اسلام دغن فرچای اتو مشیكوه
 سجارا ستولوی ایت اتو سمات ۲ ای جادی فآتوره
 ایت بوكنله داصر اسلام بئ سبترن .

ادقون بهاگین مانسی يشكدوا درفد فهامن
 آیه این توهن تله مواجبكن سكل فركارا ایت
 دغن مشواره ادان دان مواجبكن مانسی كیالی
 كشد قرأت . مك ددالم مجلس مشواره ایتوله
 تر كندوخ اهل الخال والعقد درفد فواق اورعككی
 اتو قوم مودل دغن اورغ مسكین قوم فر كولین
 جادی بروكسیه صایغ انقاراساتو دغن بعلاین
 سبگان تله فرنه بولا كو فد زماط سیدنا عمر
 (رضی الله عنه) دسناله مرلیك بمیکبر کن انداغ ۲ بئ
 قاتوره دان سوامی دغن مصلحه رای دان كاهوان
 رای . كیت اد نبی دان كیت اد دكرتیا کن توهن
 عقله كیت اد تلیقا دان مات مك واجبله كیت
 ملیهفر کن سكل ایكونن بشوت تولی .

هندقله كامو تبايق دغن مفكوناكن عقل دان
 فیکران كامو دان ایكوه اف یغدفرنتهنك اوله
 الله تروس دجوانن : كامی تیدق بوله اوبه دان
 مستی مشیكوه اف ۲ فونته دك كرق لئكه باق ۲
 كامی . فد حال باق ۲ دان دائو ۲ نینقن ایت تیدق
 فهم دانست تیدق شرقی بارغیغ بئر . مانسی ایت
 حكمن مانقی دغن سبب ترفو جاهل دان ككوراغن علی .
 شهدان حك دفتدغ كادان مانسی این بولله
 دربركسكس كشد دوا بهاگی : بقشورتام فواق بئ
 لیک مشیكوه شهوة كایغینن نفسو بر فوراً
 تیدق نغق دربحال مصلحه عام دان تیدق عمدوكن
 أمة دان اورغ رنمی ملیكن کران اتوو فاندھ بئ
 كیالی كشد دریغ ، درایت سلالو ددافاتی بواق
 بايق درفد بفسا ددالم دنیا این مپوهه دان مشولغ
 فر كتآن : مردھبك ، سامرات دان كمدایل بئ اخرن
 فر كتآن ۲ ایت بمباوا كشد مھیدوكن بفسان
 سندیری دغن مغربكن بفسا بئ ضعیف دان له .
 ادقون فیهق مشجور أمة قول تیدقله سوبی
 حالن درفد كرق لئكه بئ فغه دلوار دان رینچوغ
 درالم اتو مپیداكن دار ۲ بئ كیالی فاندھن كشد
 سوات فواق بئ خاص ، مسكیفون فیهق بھرامی
 متھكوخ كچیوا ، سوسه فایه دان سسه جالنه مك
 دلاین بھیات بوله ددافاتی درفد فرمان الله تالی :
 « وَقَالُوا رَبَّنَا اِنَّا اَصْحَابُ سَادَاتِنَا وَاَنْتَا فَاضْلُوْنَا
 السَّيِّئَاتِ » بركات فواق مشیكوه اتو فواق بئ له : هی
 توهن مشكین كامی تله طاعة كن كدوا ۲ دان اورغ ۲
 بسر اتو فغشجور كامی تیبنا مریکتیت تله مپسكن
 كامی . آیه این سكاپتون مغربكن حال كادان
 مانسی وآخرة كئی دسان مرلیك بركاوه برونده ۲
 انقارا فیهق بئ مشیكوه دغن فیهق بقدايكوه

hendaklah kamu tilik dengan menggunakan akal dan fikiran kamu dan ikut apa yang diperintahkan oleh Allah terus dijawabnya: kami tidak boleh ubah dan mesti mengikut apa-apa perintah dan gerak langkah bapa-bapa kami. Padahal bapa-bapa dan datuk neneknya itu tidak faham dan tidak mengerti barang yang benar. Manusia itu hukumannya mati dengan sebab terlampau jahil dan kekurangan ilmu.

Syahadan jika dipandang keadaan manusia ini bolehlah diringkaskan kepada dua bahagi: yang pertama puak yang leka mengikut syahwat keinginan nafsunya, berpura-pura tidak nampak darihal maslahat am dan tidak memandukan umat dan orang ramai melainkan kerana untuk faedah yang kembali kepada diri, dari itu selalu didapati berapa banyak daripada bangsa-bangsa di dalam dunia ini menyebut dan mengulang perkataan: merdeheka, sama rata dan keadilan yang akhirnya perkataan-perkataan itu membawa kepada menghidupkan bangsanya sendiri dengan meringankan bangsa-bangsa yang daif dan lemah.

Adapun pihak penganjur umat pula tidaklah sunyi halnya daripada gerak-langkah yang tepat di luar dan rencong di dalam, atau menyediakan dasar-dasar yang kembali faedahnya kepada suatu puak yang khas, meskipun pihak yang ramai menanggung kecewa, susah-payah dan sesat jalan, maka dalilnya yang nyata boleh didapati daripada firman Allah Ta'ālā: *"Wa qālū rabbanā innā ata nā sādatanā wa kubarā anā fa'adallinā al-sabīla"*³ "Berkata puak pengikut atau puak yang lemah: Hai Tuhan sesungguhnya kami telah taat akan ketua-ketua dan orang-orang besar atau penganjur kami tiba-tiba merka itu telah menyesatkan kami." Ayat ini sekalipun memperikan hal keadaan manusia di akhirat kelak di sana mereka bergaduh bertuduh-tuduh antara pihak yang mengikut dengan pihak yang diikuti

akhirnya kedua-dua pihak tercebur ke dalam azab neraka tetapi kita jangan lupa akhirat itulah buah atau jasa suara di dunia kerana dunia telah menunjukkan tauladan apa langkah akhirat itu sebagaimana yang kita telah lihat pada hari ini kedua-dua pihak itu telah melakukan dengan sejelas-jelas lakonan firman Allah Ta'ālā *"Wa man kāna fī hādhihi 'a'mā fahuwa fī al-ākhirati 'a'mā"* artinya "Dan barangsiapa di dunia ini buta mata di akhirat kelak buta juga." Maka buta yang dikehendaki di sini ialah buta hati bukan buta mata bagaimana telah diterangkan oleh ayat yang lain sekiranya perihal akhirat itu tidak menjadi tauladan kepada hal dunia masakan Tuhan berkata buta dunia itu berkesan di akhirat.

Atas huraian yang ringkas ini Tuhan telah menjelaskan pegangan Islam dengan percaya atau mengikut secara setelo ia itu atau semata-mata ia menjadi pak turut itu bukanlah dasar Islam yang sebenarnya.

Adapun bahagian manusia yang kedua daripada fahaman ayat ini Tuhan telah mewajibkan segala perkara itu dengan mesyuarat adanya dan mewajibkan manusia kembali kepada Qur'an. Maka di dalam majlis mesyuarat itulah terkandung *ahlu al-hāli wa al-'aqdi* daripada puak orang kaya atau kaum modal dengan orang miskin kaum perkulian jadi berkasih-sayang antara satu dengan yang lain sebagaimana telah pernah berlaku pada zaman Saiyidina Umar (*radiya Allahu 'anhu*). Di sanalah mereka memikirkan undang-undang yang patut dan sesuai dengan maslahat raya dan kemahuan ramai. Kita ada Nabi dan kita ada dikurniakan Tuhan akal, kita ada telinga dan mata maka wajiblah kita melemparkan segala ikutan yang buta tuli.

³ Sūrah al-Ahzāb ayat 67.

⁴ Sūrah al-Isrā' ayat 72.

عصري دغن فرمقوان موردن

(اوله سيد محمد العيدروس)

سنورخ سوداگر نمان عبدالرحمن، اد سنورخ استري نمان صالحه دان اد سنورخ اتق نمان عصري عمر ليه كورخ 2 تاهن . دغن تقدير الله سبحانه وتعالى مانيله صالحه ايت، بقدمسكين بسلره كدوكان عبدالرحمن اوله كپيلاغن استري پشربقي دان بشاعته دكاسين ايت . دغن سبب ايت سماو هرت بندا دجوال اوله عبدالرحمن دان دخيرا اكنن كغد بر باكي 2 كچيكن . مك ايفون اوندور كدالم هوتن دودق دالم سيواه فوندوه بربووه عبادت كغد الله سوت مشاجر دان منديديق اتقن عصري دالم فركارا اكم دان كاجوان . قد ماس عصري تله بر عمر 18 تاهن بهاروله دباوان ملاوه بندر بنغ سيبوه دغن بر باكي 2 حال، مك عصري فون ترسانته حيرات ملهيه سكل كابلوقن بندر دان باغون بنغ چتقيق 2 دان حال 2 راي بنغ سيبوه دغن كرينا 2 . اكننتافي بنغ ليه مناريق هاتن ايله فرمقوان موردن پشبر كيليار دسرات 2 بندر دان روبه ماكن دان برقمين تاغن دغن لايكي 2 مودا سئومشان، يارغكالي ايله دغن سبب ناريقن طبعه كجادين . انسي يقتياد تر كچوالي سنورخ فون مابنكن مرلك يشدقليا ران اوله الله سهاج . اوله قوه ساعه تاريقن ايت بر كتاله كغدشان : واهي ايهكو؟ نيدقكه اينندا هندق مبري اتق فلواغ بر جانن بر ساه 2 دغن فرمقوان 2 دالم سميتارا كيت براد دبندر اين؟ جواب عبدالرحمن : جاشن اتقكو

برچينا 2 هندق براهه دغن فرمقوان موردن ايت كران اهي اكنن مناريق كامو كغد كچيلاكان ميدون دنيا دان آخرة . ننتي ايه چار بيكن سنورخ فرمقوان پشبر صفة بگيان بقدمسيداكن اوله جنجوعن كيت حلي الله عليه وسلم : خير النساء امرأة ان نظرت اليها سرتك وان امرتها اطاعتك وان غيب عنها حفتك في مالك ونفسها ارتن سبابك 2 فرمقوان ايت ايله فرمقوان بنغ جييك كامو لهيه ا كندي نسچاي ميو كاكن هاتي كامو دان جييك كامو سوره نسچاي طاعة اي مشرجا كغن دان جييك كامو تباد درومه نسچاي دجكان هرت بندا كامو دان ديريبن .

واهي اتقكو فرمقوان ايله يشوله منولغ كامو قد ميشيكن سكل كهندق 2 كامو دنيا دان آخرة ادان .

-----:0:-----

فر تشاركن دوا اورغ قندي

كات سنورخ قندبت كغد تولنن اكو تله باير 20 - بين هرگ ايكن اين . كات سنورخ قول همب فون بوله بمباير بگيان هرگ يقتهله توان باير ايت تنافي همب نياد بر كهندق . جواب يشتر نام كلو بگيتو ننتوله توان برفيكر بنغ همب ساعه سو كاكن ايكن بو كر؟ تنافي هندقه توان كتهوي بنغ ساييه برفيكر توان ساعه سو كاكن واغ؟ دمكينله تيف 2 اف بنغ كيت سوك جاعنله كيت سقك اورغ لاي فون سوك، دمكين جوا عكسن . اوله شيخ منصور بن احمد :

Asri dengan Perempuan Morden¹

(oleh Syed Muhammad al-Edrus)

Seorang saudagar namanya Abdul Rahman, ada seorang isteri namanya Solehah dan ada seorang anak namanya Asri berumur lebih kurang 2 tahun. Dengan takdir Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* matilah Solehah itu, yang demikian besarlah kedukaan Abdul Rahman oleh kehilangan isteri yang berbakti dan yang sangat dikasihinya itu. Dengan sebab itu semua harta benda dijual oleh Abdul Rahman dan dikhairatkannya kepada berbagai-bagai kebajikan. Maka iapun undur ke dalam hutan duduk dalam sebuah pondok berbuat ibadah kepada Allah serta mengajar dan mendidik anaknya Asri dalam perkara agama dan kemajuan. Pada masa Asri telah berumur 18 tahun baharulah dibawanya melawat bandar yang sibuk dengan berbagai-bagai hal, maka Asri pun tersangatlah hairan melihat segala keelokan bandar dan bangunan yang cantik-cantik dan jalan-jalan raya yang sibuk dengan kereta-kereta. Akan tetapi yang lebih menarik hatinya ialah perempuan morden² yang berkeliaran di serata-rata bandar dan rumah makan dan berpimpin tangan dengan laki-laki muda seumpamanya, barangkali ialah dengan sebab tarikan tabiat kejadian manusia yang tiada terkecuali seorang pun melainkan mereka yang dipelihara oleh Allah sahaja. Oleh kuat sangat tarikan itu berkatalah kepada bapanya: "Wahai ayahku! Tidakkah ayahanda hendak memberi anak peluang berjalan bersama-sama dengan perempuan-perempuan dalam sementara kita berada di bandar ini?" Jawab Abdul Rahman: "Jangan anakku

bercita-cita hendak berapat dengan perempuan morden³ itu kerana ia akan menarik kamu kepada kecelekaan hidup dunia dan akhirat. Nanti ayah carikan seorang perempuan yang bersifat bagaimana yang disabdakan oleh Junjungan kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*: "*Khayr al-nisā' i imra'atun in nazarta ilayhā sarratka wa in amartahā aṭā'atka wa in ghibta 'anhā hafzātka ft mālika wa nafsihā*" Ertinya "Sebaik-baik perempuan itu ialah perempuan yang jika kamu lihat akan dia nescaya menyukakan hati kamu dan jika kamu suruh nescaya taat ia mengerjakannya dan jika kamu tiada di rumah nescaya dijaganya harta benda kamu dan dirinya."

Wahai anakku perempuan inilah yang boleh menolong kamu pada menyampaikan segala kehendak-kehendak kamu dunia dan akhirat adanya.

Pertengkaran Dua Orang Pandai

Kata seorang pendeta kepada taulannya "Aku telah bayar 20 sen harga ikan ini." Kata seorang pula "Hamba pun boleh membayar bagaimana harga yang telah tuan bayar itu tetapi hamba tiada berkehendak." Jawab yang pertama "Kalau begitu tentulah tuan berfikir yang hamba sangat sukakan ikan bukan? Tetapi hendaklah tuan ketahui yang saya berfikir tuan sangat sukakan wang!"

Demikianlah tiap-tiap apa yang kita suka janganlah kita sangka orang lain pun suka, demikian jua 'aksunya. Oleh Syeikh Mansur bin Ahmad.

¹ Perkataan sebenarnya adalah moden

² Ibid.

³ Ibid.

« بهاس ملايو »

رغك كتاب « ليده ملايو » كاراغن الجوهرية ، دسيار كن باكي فأيده قباچ ۲
فرايدران تنافي تباد تربوك باكي فربحانن ملينكن شكل نكوران بڃ
مبنا بوله منوليس ثروس كغد فقارغن كبروف قباچة فلاجران جوهر .

فر بوائن فد ظاهرن مك بشـبـنن ايت ايله نام بڃ
جادي بويت كات بقتله دبواغكن علامتن بايت
« بڃ » تمباهن قول بودريه ايت تباد علامه بڃ
منجوقكن فر بوائن بايت ماس . مك فد فرمولان
كات ايت بوله جادي تركدين اي درفد بربقان
دغن شرط ورتان ايت نام تمغه سفرت دكات « ددالم
رومه ايت سي زيد » « دسي سي كامو ايت سي عمر »
دان سباگين . مك ددالم كتاب اگام كاراغن
چارا لام سلالو دهولو درفد فرمولان كات ايت
دهولو كتن دغن فركتان « بومول اتو بومول »
فدحال بومول اتو سهرمول ايت بوكنله اي منجادي
حرف بڃ منجوقكن فركتان بڃ كدين درفدان
ايت جادي فرمولان كات بھكن جادي فقواة باكي
فرمولان كات جوا . اكننتاني ددالم كاراغن چارا
بهارو قول دبويهن بومول اتو سهرمول ايت دهولو
درفد تيف ۲ فرمولان كات بڃ فد اول فصل
سهاج .

فرايغانن :-

- بومول نام عام ايت تباد بوله سكالني
منجادي فرمولان كات ملينكن دغن ايم شرط :-
- 1 . هندقله دهولو ي اوله حروف « تباد »
سفرت دكات « تباد اورغيغ بودري » .
 - 2 . اتو دهولو ي اكندي حرف سوال
سفرت دكات « اداكه اورغيغ بودري » .

(سمبوغن بيلاغن (2) تاهن فرتام)

(فصل بشكامة بلس)

(فرمولان كات دان ورت كات)

مك اداله « فرمولان كات دان ورت كات »
ايت كدوان درفد نام بھرسوسن منجادي سوات
جمله فرغكنكات بڃ سمفون معنى مقصودن سفرت
دكات « احمد ايت بڃ بودري » تنافي فد ليده دان
توليسن اورغ ملايو دبواغكن حروف « بڃ »
ايت ، جادي « احمد ايت بودري » دان تركادغ
حرف « ايت » بڃ منجوقكن نام بقترتنتو اينفون
دبواغكن جوگك هھكك جاديله احمد ايت برسندر
كغد بودري مك فد ظاهرن ستوله ۳ نام برسندر
كغد فر بوائن سفرت احمد بودري . مك اينله
بقتربه فيته فد فندغراب اورغ ملايو . مك
هوراينن :- احمد - نام خاص بقتله دبواغكن
حرف علامتن ، فرمولان كات .

بودري - بويت كات احمد بقتله دبواغكن
علامه بڃ منجوقكن كادان بويت كات بايت
« بڃ » كران هندق ميمتهكن كات .

مك بوله بولاكو فرمولان كات ايت نام
ظاھر سفرت مثال بھترسبوة دان بوله جوا گبتينام
سفرت دكات « اي ايت بڃ بودري » دان
سباگين . سفرت دكات « اي ايت بودري » .
فرايغانن : بيك سوات نام بھرسندر كن كغد

((Bahasa Melayu))

Rangka kitab ((Lidah Melayu)) karangan al-Johori, disiarkan bagi faedah pembaca-pembaca

Peredaran tetapi tiada terbuka bagi perbahasan melainkan segala teguran yang

membina boleh menulis terus kepada pengarangnya *Group Pejabat Pelajaran Johor*.

(Sambungan bilangan (2) tahun pertama)

(Fasal yang ke-empat belas)

(Permulaan kata dan warta kata)

Maka adalah "permulaan kata dan warta kata"

itu kedua-duanya daripada nama yang bersusun menjadi suatu jumlah perenggan kata yang sempurna makna maksudnya seperti dikata "Ahmad itu yang berdiri" tetapi pada lidah dan tulisan orang Melayu dibuangkannya huruf "yang" itu, jadi "Ahmad itu berdiri" dan terkadang huruf "itu" yang menunjukkan nama yang tertentu itu pun dibuangkan juga hingga jadilah Ahmad itu bersandar kepada berdiri maka pada zahirnya seolah-olah nama bersandar kepada perbuatan seperti Ahmad berdiri. Maka inilah yang terlebih petah pada pendengaran orang Melayu. Maka huraiannya: - Ahmad – nama khas yang telah dibuangkan huruf alamatnya, permulaan kata. Berdiri – berita kata Ahmad yang telah dibuangkan alamat yang menunjukkan keadaan berita kata iaitu "yang" kerana hendak memetahkan kata. Maka boleh berlaku permulaan kata itu nama zahir seperti misal yang tersebut dan boleh jua ganti nama seperti dikata "Ia itu yang berdiri" dan sebagainya. Seperti dikata "Ia itu berdiri". Peringatan: Jika suatu nama yang disandarkan kepada

perbuatan pada zahirnya maka yang sebenarnya itu ialah nama yang jadi berita kata yang telah dibuangkan alamatnya iaitu "yang" tambahan pula berdiri itu tiada alamat yang menunjukkan perbuatan iaitu masa. Maka pada permulaan kata itu boleh jadi terkemudian ia daripada beritanya dengan syarat wartanya itu nama tempat seperti dikata "Di dalam rumah itu si Zaid", "Di sisi kamu itu si Umar" dan sebagainya. Maka di dalam kitab agama karangan cara lama selalu dahulu daripada permulaan kata itu didahulukannya dengan perkataan "bermula atau sebermula" padahal bermula atau sebermula itu bukanlah ia menjadi huruf yang menunjukkan perkataan yang kemudian daripadanya itu jadi permulaan kata bahkan jadi penguat bagi permulaan kata jua. Akan tetapi di dalam karangan cara baharu pula di bubuhnya bermula atau sebermula itu dahulu daripada tiap-tiap permulaan kata yang pada awal fasal sahaja.

Peringatan:-

Bermula nama am itu tiada boleh sekali menjadi permulaan kata melainkan dengan lima syarat:-

1. Hendaklah didahului oleh huruf "tiada" seperti dikata "Tiada orang yang berdiri".
2. Atau didahului akan dia huruf soal seperti dikata "Adakah orang yang berdiri".

ذی القعدة 1365

* مجله فرایدان *

1946 اوقتنبر

1. زید - فرمولان کات یقترتام .
2. کبیغ - فرمولان کات یقشدوا .
3. ن - گنتینام یغ مېمبوغکن یغ کبالی کفد زید .
4. لاری - ورت کات یقشدوا . مک جمله فرملان کات یقشدوا دغن بریثان ایت جادی ورت کات یقترتام مک یغ مېمبوغکندی ایله گنتینام یغ کبالی کفد زید ایت .
- هبوا سوسنن کات یغ سئومغام این جارغ یز ددغر درفد لیده اورغ ۲ ملایو اتو فون فد تولیسن اورغ ملایو ملینکن ددالم کتتاب اگام کاراشن چارلام . اد فون سوسنن دالم مېناس ملایو یقترله قیتمن سقره دکات «کبیغ زید ایت لاری» .
- مک هوراین ایت :-
1. کبیغ - فرملان کات یقهرسندر ایی کفد زید یایت مننجوقکن نام یقترنتو .
2. زید - نام یقشدندرکن کفشدن کبیغ .
3. ایت - فننتو کات یغ مننجوقکن نام یقدهولو درفدان ایت نام خاص (معرفه) .
4. لاری - ورت کات یقترله دیواغکن حرورف علامتن یایت «یغ» دان سباکین دان ترکاوغ ۲ ورت کات درفد ساتو جمله فریوانن سقرت دکات «زید ایت تله بردیری یقان» مک هوراین ایت :-
1. زید - فرمولان کات .
2. ایت - فننتو کات یغ مننجوقکن زید یقترنتو .
3. تله بردیری - فریوانن سده
4. بان - یغ مسلاکوکن فریوانن بردیری .

3. هندقله نام عام ایت بروفه سقرت دکات «مب یقهرایمان ایت بابک» .
4. هندقله نام عام ایت بوسندر کفد نام یقلاین سقرت دکات «لیم مېمبوغ یقدهو فوضو کن الله تعالی» .
5. هندقله نام عام یقجادی فرملان کات ایت ورت کاتنن دسلاغی اوله حرف یغ مننجوقکن تمغه سرت نام تمغنن سکالی سقرت دکات دسیسی کامو اتو دکه کامو ایت اورغ اتو ددالم رومه ایت فرمقوان «دان سباکین مک هوراین :-
1. دسیسی کامو اتو دکت کامو ایت - نام تمغه یقهرسندرای کفد کامو یغ جادی ورت کات یقدهولو کن .
2. اورغ - فرملان کات یقده کدینکن .
3. ددالم - حرف یغ مننجوقکن تمغه .
4. رومه - ورت کات یقدهولو کن .
5. ایت - فننتو کات .
6. فرمقوان - فرملان کات یقده کدینکن .
- برمول ورت کات ایت ساتو سوکو کله یغ مېمغرناکن مقصود فرمولان کات کرات یایت حال بابکین دان ترکاوغ توغکل (بوسندیری) سفرة دکات «زید ایت بردیری» مک هوراین :-
1. زید - فرملان کات .
2. ایت - فننتو کات یغ مننجوقکن نام یقدهولو درفدان ایت نام یقترنتو یغ جادی فرمولان کات .
3. بردیری - ورت کات یقترله دیواغکن علامتن یایت «یغ» مک مقصود کیت دسینی ایله «بردیری» دان ترکاوغ ورت کات ایت درفد ساتو جمله کات سقرت دکات «زید کبیغ ایت لاری» مک هوراین :-

3. Hendaklah nama am itu bersifat seperti dikata

“Hamba yang beriman itu baik”.

4. Hendaklah nama am itu bersandar kepada nama yang lain seperti dikata “Lima sembahyang yang difardukan Allah Ta’āla”.

5. Hendaklah nama am yang jadi permulaan kata itu warta katanya diselangi oleh huruf yang menunjukkan tempat serta nama tematnya¹ sekali seperti dikata “Di sisi kamu” atau “Dekat kamu itu orang” atau “Di dalam rumah itu perempuan” dan sebagainya maka huraiannya:-

1. Di sisi kamu atau dekat kamu itu – nama tempat yang bersandar ia kepada kamu yang jadi warta kata yang didahulukan.

2. orang – permulaan kata yang dikemudiankan

3. di dalam – huruf yang menunjukkan tempat.

4. rumah – warta kata yang didahulukan.

5. itu – penentu kata.

6. perempuan – permulaan kata yang dikemudiankan.

Bermula warta kata itu satu suku kalimah yang menyempurnakan maksud permulaan kata kerana iaitu hal baginya dan terkadang tunggal (bersendiri) seperti dikata “Zaid itu berdiri” maka huraiannya:-

1. Zaid – permulaan kata

2. itu – penentu kata yang menunjukkan nama yang dahulu daripadanya itu nama yang tertentu yang jadi permulaan kata.

3. berdiri – warta kata yang telah dibuangkan alamatnya iaitu “yang” maka maksud kita di sini ialah “berdiri” dan terkadang warta kata itu daripada satu jumlah kata seperti dikata “Zaid kambingnya itu lari” maka huraiannya:-

1. Zaid – permulaan kata yang pertama.

2. kambing – permulaan kata yang kedua.

3. nya – ganti nama yang menyambungkan yang kembali kepada Zaid

4. lari – berita kata yang kedua. Maka jumlah permulaan kata yang kedua dengan beritanya itu jadi warta kata yang pertama. Maka yang menyambungkan dia ialah ganti nama yang kembali kepada Zaid itu.

Bahawa susunan kata yang seumpama ini jarang benar didengar daripada lidah orang-orang Melayu ataupun pada tulisan orang-orang Melayu melainkan di dalam kitab agama karangan cara lama. Adapun susunan dalam bahasa Melayu yang terlebih petahnyanya seperti dikata “Kambing Zaid ayat² lari”.

Maka huraiannya itu:-

1. Kambing – permulaan kata yang bersandar ia kepada Zaid iaitu menunjukkan nama yang tertentu.

2. Zaid – nama yang disandarkan kepadanya kambing.

3. itu – penentu kata yang menunjukkan nama yang dahulu daripadanya itu nama khas (*ma’rifah*).

4. lari – berita kata yang telah dibuangkan huruf alamatnya iaitu “yang” dan sebagainya dan terkadang-kadang warta kata daripada satu jumlah perbuatan seperti dikata “Zaid itu telah berdiri bapanya”. Maka huraiannya itu:-

1. Zaid – permulaan kata.

2. itu – penentu kata yang menunjukkan Zaid yang tertentu

3. telah berdiri – perbuatan sudah.

4. bapa - yang melakukan perbuatan berdiri.³

¹ Perkataan sebenar adalah tempatnya

² Perkataan sebenarnya adalah itu.

³ Bersambung di mukasurat seterusnya.

« مندبدیق کصحاتن انق ۲ »

اوله کنی لوغ جوهر

کصحاتن ایت اداله فونچا کسلامتن توبه
 انق یهدبدیق کران برکهندقکن انق ۲ کیت دیواس
 ماس یها کندغ بولومقانت دغن کچر گاسن دان
 کچر دقنن . مک دسینی یوکنله فول کنی لوغ
 منوده انق ۲ کیت تیدق دجاک کصحاتن اوله ایو
 اتو فندبدیقن . نتانی ماربله کیت قباهی لاکی
 چارا مندبدیق یغ منعمکن کچر گاسن مربکشیث
 دان بواغکن سکل یغ منچدران توبه مربک
 تراواتم انق ۲ کچیل یهلوم معتبوی ساعته فد
 بمبیداکن کوتر دان برسیمه ، برسکوه ۲ له
 فندبدیق ایت مسنی منجاگ مربک درقد ترانسوخ
 کفد ماکن اتو بحربواة فرکارا یغ منچدران
 کصحاتن . انق لاکی ۲ یغبر عمر انم اتو توجه تاهن
 یهیهارو برسکوله کییاسأنن مربک این قولغ
 تهباری درقد سکولین دغن قلوه یغبر سیمبه ۲
 تیدق ابغه مربک هندق منچوچی کاکي ناعنن دان
 مپالین فکابنن ، مهن تروس ، نوجو کچیا ماکن
 یاکي مسفرنانکن کفرضوان تهباری ایت . انق ۲
 یغ بکئی بیاسکنله فد تیفا ۲ هاری ییلا مربک
 بالیق دري سکوله هندقله بمباسوه کاکي ناعنن
 دان بوسالین فکابنن یغبر سیمه ، کمدین بهاروله
 مربک منوجو کتحقه ماکن ، سفای مربک ترلاتیه
 کفد اتوران یغ ایاو دري کچیلن یهاکن مپاوا
 کبسرن دغن قرانی یعلیما ، بکتیو قول انق ۲
 فرموان سام جوا فرانونوا این دحکمکن
 کفدان ، دان جوک هندقله ایو ۲ دان فندبدیق

5 . ن — گنتینام یغبر سندر کفد بان ایت ،
 مک گنتینام اینله جادی ایکانتن یغ مپانو کن
 جمله یجادی بریت کات زید .

مک سوسنن کات یغ مو مقام این بوله
 دکتا کن تیاد سام سکالی ددغر درقد لیده اورغ
 ملایو اتو فون ددالم کاراغن ، ملایو ملینکن ددالم
 کتاب ۲ اکام کاراغن چارالام . مک یهددغر درقد
 لیده اورغ ملایو سقرت دکات « بان زید ایت بودیری »
 مک هورابنن :-

- 1 . بان — فرمولان کات یغبر سندر کفد
 زید یأت منجوقکن بان یغترنتو یغ صح
 منجادی فرمولان کات .
- 2 . ایت — فنتنو کات .
- 3 . تله بودیری فربولان سده .

مک یغ ملا کوکن فربولان ایت گنتینام یغ
 کبالی کفد بان ، تقدیرن ای . مک جمله فربولان
 دان یغ ملا کوکن فربولان ایت جادی بریت کات .
 دان ترکاغ ورت کات ایت لبه درقد ساتو سقرت
 دکات « زید ایت قشارغ لاکی اهل شهید » مک
 هورابنن :-

- 1 . زید — فرمولان کات .
- 2 . ایت — فنتنو کات یغ منجوقکن زید یغترنتو .
- 3 . قشارغ — ورت کات یغفر نام .
- 4 . لاکی — حرف فیمبوغ کات دانقارا ورت
 کات یغفر نام دغن ورت کات یغکدوا یأت
 « اهل » یغبر سندر ای کفد شهید .

دمکنله یهددغر درقد لیده اورغ ملایو
 دانن جیک لبه درقد ساتو خبر یغکدوا ایت
 دسیمو عکن دغن حرف فتمبه کات .
 (برسیمو غ)

5. nya – ganti nama yang bersandar kepada bapa itu, maka ganti nama inilah jadi ikatan yang menyatukan jumlah yang jadi berita kata Zaid.

Maka susunan kata yang seumpama ini boleh dikatakan tiada sama sekali didengar daripada lidah orang Melayu ataupun di dalam karangan Melayu melainkan di dalam kitab-kitab agama karangan cara lama. Maka yang didengar daripada lidah orang Melayu seperti dikata “Bapa Zaid itu berdiri” maka huraianya:-

1. Bapa – permulaan kata yang bersandar kepada Zaid iaitu menunjukkan bapa yang tertentu yang sah menjadi permulaan kata.

2. itu – penentu kata.
3. telah berdiri perbuatan sudah.

Maka yang melakukan perbuatan itu ganti nama yang kembali kepada bapa, takdirnya ia. Maka jumlah perbuatan dan yang melakukan perbuatan itu jadi berita kata. Dan terkadang warta kata itu lebih daripada satu seperti dikata “Zaid itu pengarang lagi ahli syair” maka huraianya:-

1. Zaid – permulaan kata
2. itu – penentu kata yang menunjukkan Zaid yang tertentu.
3. pengarang – warta kata yang pertama
4. lagi – huruf penyambung kata di antara warta

kata yang pertama dengan warta kata yang kedua iaitu “ahli” yang bersandar ia kepada syair.

Demikianlah yang didengar daripada lidah orang Melayu dan jika lebih daripada satu (khabar yang kedua itu disambungkan dengan huruf penambah kata).

(bersambung)

“Mendidik Kesihatan Anak-anak”

oleh Kak Long Johor

Kesihatan itu adalah punca keselamatan tubuh anak yang dididik kerana berkehendakkan anak-anak kita dewasa masa yang akan datang berlompitan dengan kecergasan dan kecerdikan. Maka di sini bukanlah pula Kak Long menuduh anak-anak kita tidak dijaga kesihatannya oleh ibu atau pendidiknya. Tetapi marilah kita tambah lagi cara mendidik yang menambahkan kecergasan mereka itu dan buanglah segala yang mencederakan tubuh mereka.

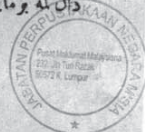
Terutama anak-anak kecil yang belum mengetahui sangat pada membezakan kotor dan bersih, bersungguh-sungguhlah pendidik itu mesti menjaga mereka daripada terlansung¹ kepada memakan atau memperbuat perkara yang mencederakan kesihatannya. Anak laki-laki yang berumur enam atau tujuh tahun yang baharu² bersekolah kebiasaannya mereka ini pulang tengahari daripada sekolahnya dengan peluh yang bersimbah-simbah tidak ingat mereka hendak mencuci kaki tangannya dan menyalin pakaiannya, bahkan terus menuju ke meja makan bagi menyempurnakan kefarduan tengahari itu. Anak-anak yang begini biasakanlah pada tiap-tiap hari bila mereka balik dari sekolah hendaklah membasuh kaki tangannya dan bersalin pakaian yang bersih, kemudian baharulah mereka menuju ke tempat makan, supaya mereka terlatih kepada aturan yang elok-elok dari kecilnya yang akan membawa kebesarnya dengan perangai yang mulia, begitu pula anak-anak perempuan sama jua peraturan ini dihukumkan kepadanya, dan juga hendaklah ibu-ibu dan pendidik

¹ Perkataan sebenarnya adalah terlansung.

² Perkataan sebenar adalah baharu

مینوم، لملکمان تیمبوله فراسان کیسا ایت
 یروایی دهاتی انق ۲ یم ماسیه کچیل ایت .
 مک یملبه دهشتن افکل انق ۲ ایت تله
 بر فراشی ماس دان له میاوا کفد اوتفن بره فد
 مفر ما فلاجران ذات فقهوان . درایت جان فد
 منجاوهکن انق ۲ این سنقیاس معاچو ایون دان
 مفساکن ایون ترکندالا درفد منونیکن
 کواجیفن یم ساعة مستحق ایت . لاتبه دري
 فرمولان انق این دیوی ماکن مینوم دغنی ماس
 یغترتنقو، افیل مر یکشیت تله بوی ماکن دغن
 سجو کف ۲ن جاغله دبیرکن ای دودق لاگی
 دتمقه مکانن یغبرهیدغ کران اورغلابن . تاروهله
 ای دصوات تمقه یغبوله ای یرمین ۲ دان بره ای
 فرماین یم مناسبه دغن دیرین ایت . دان چاشن
 افکل ای تله ماکن کیت اکن بریکن فول
 لاگی مکانن ۲ ایت کران بکیتو هان مندیدیق
 انق ۲ ایت جاهه فراشی دان سوله ۲ کیت شهج
 منچدراکن کصحاتن . دان جوا هندقله دجاگ
 فکاین دان کیرسین توبه بدان انق ۲ ایت .
 سا بلوق ۲ن تیف ایوهندقله مفری سرب سدیکیه
 علم کصحاتن بوکن شهج کران باگی منجاگ
 انق ۲ن تافی جوگ کفد رو بهتقک دان دیرین
 سدریے .
 واهی ایو اتو فنیدیق ۲؟ جاغله سکلی ۲
 برچیتا ۲ افکل انق بسر کاق بوله بمالس فنه
 له دان بودین ایت تافی هندقله ایشکن سمات
 منونیکن کواجیشن کیت سبایگی فنجاگ امانه
 توحن دغن تولى اخلاص دان ایلوه تراورن
 دیدیقن کفد انق ایت اکن میاوا ای منجادی
 سئورغ مانیس یغودیمان . مرک اکن دکرق اوله

متراعکن بگیان مر یک منجاگ کصحاتن دتمه
 جانن، کران فد ماس موسیم فانس کسوکاڠ بسر
 باگی انق ۲ میلی ایسکریم اتو ایر بانو یغدهجوال
 دتفی ۲ جانن، دغن این صلابن درفد فائده منجاگ
 کصحاتن، مک بمیاسکن مر یک دغن اداب
 منقون، بودی فکرفی یغملیا دان ترجاوه درفد
 بیادب .
 مک کفد انق ۲ کچیل یغلولم برسکوله
 دان برمان جاوه تنتوله مر یک سنقیاس اد درومه
 دسیسی ایون یم سدغ سیبوه بکرج میدیاکن
 مکانن اهل رومین یساکن فولغ ماکن تقهاری
 کاقی . دسینی اداله کرف کالی برلا کو کفد
 انق ۲ ایت معاچو دان ممت مکانن دغن تاغیسن .
 ولوقون انق ایت بهارو سلسی درفد ماکن مینوم .
 اوه! کرج سدغ باقی ایه اکن کبابی، مکانن
 بلوم برصدی، حیوان بلوم ترهیدغ . عاه! افیل
 سفیکن مکانن دتاروهکن دهفان انق ایت
 سفای دیر درفد معاچو . بکیتوله حالن، ستمه
 درفد ایو ۲ ذات فنیدیق ۲ یم کورغ جاوه
 فنداعن، لملکمان انق این اکن ترباس کفد
 مکانن یغ تبدق برسوکه ذات برماس، فتغ
 بر بوی فییکن مشکوه دی اکن منجره
 بر کفندقن مکانن . کیت اکن برکات فول
 کسین! بودق میغ بکیتو ماسیه بلوم چو کف
 لاگی، برله . ایو ۲؟ افکه جادین کفد
 کصحاتن انق این دان فکرنین دیواس مر یک
 بسر کلق؟ فوهانیکله، مسکیشون ماکن مینوم
 ایت دیریکن دغن سفاس ۲ن کفد انق ایت
 تافی کبابیکن حال انق ۲ ایت فوجة لسی وجهن
 دان له برمان ۲ . دی هان ابغه کفد ماکن دان

menerangkan bagaimana mereka menjaga kesihatan di tengah jalan, kerana pada masa musim panas kesukaan besar bagi anak-anak membeli aiskrim atau air batu yang dijual di tepi-tepi jalan, dengan ini selain daripada faedah menjaga kesihatan, maka membiasakan mereka dengan adab santun, budi pekerti yang mulia dan terjauh daripada biadab.

Maka kepada anak-anak kecil yang belum bersekolah dan bermain jauh tentulah mereka sentiasa ada di rumah di sisi ibunya yang sedang sibuk bekerja menyediakan makanan ahli rumahnya yang akan pulang makan tengahari kelak. Di sini adalah kerap kali berlaku kepada anak-anak itu mengacau dan meminta makanan dengan tangisnya. Walaupun anak itu baharu selesai daripada maka minum. Oh! Kerja sedang banyak ayah akan kembali, makanan belum bersedia, habuan belum terhidang. Ah! Apabila sepinggan makanan ditaruhkan di hadapan anak itu supaya diam daripada mengacau. Begitulah halnya, setengah daripada ibu-bu dan pendidik-pendidik yang kurang jauh pandangannya, lama-kelamaan anak ini akan terbiasa kepada makanan yang tidak bersukat dan bermasa, pantang berbunyi pinggan-mangkuk dia akan menjerit berkehendakkan makanan. Kita akan berkata pula kashihan! Budak memang begitu masih belum cukup lagi, berilah. Ibu-ibu! Apakah jadinya kepada kesihatan anak ini dan pekertinya dewasa mereka besar kelak? Perhatikanlah, meskipun makan minum itu diberikan dengan sepuas-puasnya kepada anak itu tetapi kebanyakan hal anak-anak itu pucat lesi wajahnya dan lemah bermain-main. Dia hanya ingat kepada makan dan

minum, lama-kelamaan timbullah perasaan kelesa³ itu berumbai di hati anak-anak yang masih kecil itu.

Maka yang lebih dahsyatnya apakala anak-anak itu telah berperangai malas dan lemah membawa kepada otnaknya berat pada menerima pelajaran dan pengetahuan. Dari itu jalan pada menjauhkan anak-anak ini sentiasa mengacau ibunya dan memaksakan ibunya tergendala daripada menunaikan kewajipan yang sangat mustahak itu. Latihlah dari permulaan anak ini diberi makan minum dengan masa yang tertentu, apabila mereka itu telah diberi makan dengan secukup-cukupnya janganlah diberikan ia duduk lagi di tempat makanan yang berhidang kerana orang lain. Taruhlah ia di suatu tempat yang boleh ia bermain-main dan berilah ia permainan yang munasabah dengan dirinya itu. Dan jangan apakala ia telah makan kita akan berikan pula lagi makanan-makanan itu kerana begitu hanya mendidik anak-anak itu jahat perangai dan seolah-olah kita sengaja mencederakan kesihatannya. Dan jua hendaklah dijaga pakaian dan kebersihan tubuh badan anak-anak itu. Seelok-eloknya tiap ibu hendaklah mengerti serba sedikit ilmu kesihatan bukan sahaja gunanya bagi menjaga anak-anaknya tetapi juga kepada rumahtangga dan dirinya sendiri.

Wahai ibu atau pendidik-pendidik! Janganlah sekali-kali bercita-cita apakala anaknya besar kelak boleh membalas penat lelah dan budinya itu tetapi hendaklah ingatkan semata-mata menunaikan kewajipan kita sebagai penjaga amanah Tuhan dengan tulus ikhlas dan elok teraturnya didikan kepada anak itu akan membawa ia menjadi seorang manusia yang budiiman. Mereka itu akan digerak oleh

³ Selesa?

«فرديرين اسلام»

اوله تۇرۇچي جومر بهارو

٠٠٠

كسجد دانسباگين. سموان مننجوقكن سفاي
 كيت سكلين مليهرا ادب كووفان سفاي
 منمبهكن كاسيه ساينغ انتارا ساتو دغن لايين.
 اسلام ميوره كيت مسام اورغ موئنين سفاي
 بوكاسيه ساينغ انتارا ساتو دغن لايين سفرت
 فرمانن « اِنَّ الْمَوْتُ مَيُوتُ اِخْوَةٌ فَاصْلِحُوا بَيْنَ
 اَخْوِيْكُمْ » ارتين هياسن اورغ ٢ موئين ايت
 برسودارا انتارا ساتو دغن لايين مك فربايقكندله
 فرسوداران كامو. دالم فركاولن اسلام بئ مشهور
 ملارغ كيت ميالكيتي سوادرا مسام اسلام سام اد
 دغن فركتان اتو فرلوپتن دان دري ايشة كالو
 هندق منگور مسوات كلاهن ايت هندقله كيت
 گوناكن دغن فركتان يعلمه لمبوة. فرمان توهن
 ترهاف كشد نبي موسى دان هارون عليهما السلام
 قَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيْسَا اَرْتِيْن كَقَا كندله اولمعو بردوا
 هي موسى دان هارون كفدان (فرعون) دغن
 فركتان يعلمه لمبوة هندق ميكة اتو مناريق هاتي
 مانسي ايت بوكتن سوات فكرجان بئ سئغ،
 تئافي بو كهندقكن كيت بوصفة صبر دات حلم
 (منهن ماره) دان ماهير دالم فكرجان ايت. كران
 دالم ماس كيت منجالسكن مسوات كوايجتن
 ايت تا سويي درفد برتمو اتو برقبوغ دغن ابرباكي ٢
 فرچوبان. جنجوغن كيت تله عاجوكن اكام
 اسلام بو كندله دالماس ساتودوا هاري تئافي عماكن
 دالم بوناهن ٢ دغن منقكوغ بوبايي ٢ عذاب دان
 فرچوبان درفد قوم قريش دان سقده درفد قراپتن
 سندري. سباليسكن جنجوغن كيت نيدق مندداغ
 فركارا ايت سوات كلالاشن كفدان درفد
 منجالسكن فكرجان بهكن تروس اي منونيكن

اسلام ميوره كفد مفساكن توهن دان بربووة
 بابك كفد ابوبو يان كران بئ له دكة كفد كيت
 كمدن قوم قراپة كيت كمدن كشد اتق ٢ يتيم ٤
 كفد اورغ ٢ مسكين، كمدن بهاروله كشد
 سكلين مانسي سفرت فرمانن « لَا تَعْبُدُوا اِلَّا اِلَهَ
 وَ بِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَ بِالْقُرْبَىٰ وَ الْيَتَامَىٰ
 وَ الْمَسْكِيْنِ وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حَسَنًا » ارتين له
 كورغ: چاغندله كامو مبهبه لايين درفد الله دان
 بربووة بققبيله كفد دوا ابوبو يان دان قوم كلوارك
 دان كشد اتق ٢ يتيم دان اورغ ٢ مسكين دان
 كنداكنله بابكي مانسي دغن فركتان يشايك.
 دانلاكي اسلام ميوره بوبايك دان مهابوقكن
 فركاولن دغن اورغيش بردكان دغن رومه كيت
 يابت يقدنماكن جهان سبدا رسول الله (ص)
 « مَا زَالَ جِبْرِيْلُ يُؤْتِيْنِي بِالْبَحَارِ حَتَّىٰ ظَنَنْتُ اَنَّهُ
 سَيُورِيْنِي » ارتين سنتياسله جهولن هاري نصيحة
 كفتدا كو سفاي بربووة كجيجكن كفد اورغ ٢
 كقوغ هئك اكو مبهك دي اكن موارنم.
 اسلام مفرانسكن كيت سفاي مليهرا ادب اجتماع
 اتو فركاولن سبهك ملارغ دانس اورغيش هندق
 بوچمقور دغن اورغ راهي ايت عماكن باوغ دان
 مسوات ابتدا بئ بوسو سبكيرا ٢ مروسقكن ادب
 بوتوران مجلس ايت، تئافي دسوره كيت عماكي
 فندا بهاروم دان دغن فساكن بهرسيه جيك
 هندق محاضريي مسوات مجلس اورغراهي اتو

“Perdirian Islam”

oleh Tok Chik Johor Baharu

Islam menyuruh kepada mengesakan Tuhan dan berbuat baik kepada ibu bapa kerana yang lebih dekat kepada kita kemudian kaum kerabat kita kemudian kepada anak-anak yatim, kepada orang-orang miskin, kemudian baharulah kepada sekalian manusia seperti firman-Nya “*Lā ta’budū’ illā Allāha wa bi al-wāliidayni ihsānā wa dhi al-qurbā wa al-yatāmā wa al-masākīna wa qūlā li al-nāsi husnā*”² ertinya lebih kurang: “Janganlah kamu menyembah lain daripada Allah dan berbuat baktilah kepada dua ibu bapa dan kaum keluarga dan kepada anak-anak yatim dan orang-orang miskin dan katakanlah bagi manusia dengan perkataan yang baik.”

Dan lagi Islam menyuruh berbaik dan mengelokkan pergaulan dengan orang yang berdekatan dengan rumah kita iaitu yang dinamakan jiran. Sabda Rasulullah (S.A.W.) “*Mā zāla Jibrīlu yūṣīnī bi al-jāri ḥatta zanantu annahu Sayuwaththiruhu*” ertinya “Sentiasalah Jibril memberi nasihat kepadaku supaya berbuat kebajikan kepada orang-orang kampung hingga aku menyangka dia akan mewarisinya.”

Islam menguatkan kita supaya memelihara adab ijtimak atau pergaulan sehingga melarang di atas orang yang hendak bercampur dengan orang ramai itu memakan bawang dan sesuatu benda yang busuk sekira-kira merosakkan adab beraturan majlis itu, tetapi disuruh kita memakai penda³ yang harum dan dan dengan pakaian yang bersih jika hendak menghadiri sesuatu majlis orang ramai atau

ke masjid dan sebagainya. Semuanya menunjukkan supaya kita sekalian memelihara adab kesopanan supaya menambahkan kasih sayang antara satu dengan lain.

Islam menyuruh kita sesama orang mukminin supaya berkasih sayang antara satu dengan lain seperti firman-Nya “*Inmāā al-mu’mināna ikhwatun fa asliḥū bayna akhawaykum*”⁴ ertinya “Hanyasanya orang-orang mukmin itu bersaudara antara satu dengan lain maka perbaikkanlah persaudaraan kamu.” Dalam pergaulan Islam yang masyhur melarang kita menyakiti saudara sesama Islam sama ada dengan perkataan atau perbuatan dan diberi ingat kalau hendak menegur sesuatu kesalahan itu hendaklah kita gunakan dengan perkataan yang lemah-lembut. Firman Tuhan terhadap kepada Nabi Musa dan Harun *alayhimā al-salām* “*Faqūlā lahu qawlan layyinā*”⁵ ertinya “Katakanlah olehmu berdua hai Musa dan Harun kepadanya (Firaun) dengan perkataan yang lemah-lembut.” Hendak memikat atau menarik hati manusia itu bukannya suatu pekerjaan yang senang, tetapi berkehendakkan kita bersifat sabar dan *hilm* (menahan marah) dan mahir dalam pekerjaan itu. Kerana dalam masa kita menjalankan sesuatu kewajipan itu tak sunyi daripada bertemu atau bertembung dengan berbagai-bagai percubaan. Junjungan kita telah memajukan agama Islam bukanlah dalam masa satu dua hari tetapi memakan dalam bertahun-tahun dengan menanggung berbagai-bagai azab dan percubaan daripada kaum Quraisy dan setengah daripada kerabatnya sendiri. Sebaliknya Junjungan kita tidak memandang perkara itu suatu galangan kepadanya daripada menjalankan pekerjaan bahkan terus ia menunaikan⁶

¹ Perkataan sebenarnya adalah *ta’budūna*.

² Sūrah al-Baqarah ayat 83.

³ Perkataan sebenarnya adalah benda.

⁴ Sūrah al-Hujurat ayat 10.

⁵ Sūrah Tāha ayat 44.

⁶ Bersambung di mukasurat 86.

تاریخ الاسلام

مغارغ شعیر، دان برچا کف دغن چکافن یت
ریفکس نتافی ساعة لواس تجوانن (حکم) دان
فندی، بواة ۲۰ نال ۲ دان جوا ترساعة لمبة ماره، فینه
دالم بهاس دان ترساعة قواة متجاک کرمائن
سئورغلاین .

هوا بشا عرب ایت ساعة عملیاکن بهاسن لبه
دردف فرکارا ۲ بعلاین مک دغن سبب ایت بنجی
ای برچمفور دغن بشا لاین کران متجاک بهاسن
سقای تباد روسق اوله برچمفور گاول .

مک عادة ۲۳ یشتیاد بابک ایت منام اتق ۲
فرمفوان کران تا کونکن عأیب (سقرت تباد کفو
اتو سیابة باکی اتق ۲ فرمفوان ایت دانلابنن) دان
میونه اتق لاکی ۲ کران تا کوة ترجاتوه کدالم
مسکین، دانلاکی ساعة برسمکوه منتوة بیلا

جنجوعن کیت سبیر ۲ فشنجور دان قسفین کفد
سکلبین مخلوق نتافی بگندا بکرچ دان منفکیکن
موتو اسلام دان دبتنو اوله سکلبین صحابة ۲۷ دغن
تتاک دان هرت بندها، سیگیاله کیت مقعبیل
فرهاتین دالم فرکارا این تراواتم قوم بشا کیت فد
ماس این سدغ هندق ملشکه میدان کماجوان
بوانله چرمین دغن انداغ ۲ یقتله دجالنکن اوله
جنجوعن کیت سقای فرجلانن کیت یتدق تراباس .
واهی چچو کو سکلبین؟ متفک این عماداله تزجی .
بنتشکن رعکاسن فردیرین اسلام . شیکوة فهم
تو جی . إن شاء الله کالو اد کلافنن اکو دسبوعنکن
لاکی

(سمبوعن بیلاغن (2) تا هن یغفرنام)
(بهاگین یسکا مفة)

(فراقی دان عادة بشا عرب)

هوا مک اداله فراقی دان عادة بشا عرب
یها بیک ۲ ایت ابله برانی، تباد بر بواة کبها تن،
بیجفسان، منولم اورغیم دالم کسوساهن، تیشکی
همه، معاول اورغیم برناوغ دیلوهن، بیجفونا کن
جنجی، ساعة قواة متجاک کرمائن دیری یا ایت
ترلبه بابک ای ماتی دردف مندافة عانیب، دغن
سبب ایت ای شکوف منام اتق ۲ فرمفوانن جیک
دیفیکر کتن اکن مندافة عانیب . دانلاکی میفتق
اف یغ هندق مروسکن جیران، موره، سوک
منجامو اورغ داکنم دان قوم قرابه، بسر هاتی،
بنجیکن کظالیمن، ساعة برانی، ساعة فندی

(فردیرین اسلام - سمبوعن دردف موک 85)

کواجیقن ایت هتک جای . دسویی فاقوتله کیت
مقعبیل اعتبار دردف فرکرقتن یقتله دجالنکن
اوله جنجوعن کیت دان صحابة ۲۷ . درایت
سو بر کنله هالم هاتی کیت سماغة بوینتو ۲۷ دان
تولم منولم انتارا ساتو دغن لاین دالم فرکارا
کبجیکن، دان جاعنله کیت ببواغ ماس دغن
سیا ۲۱ سهاج . نتافی بکر جاله دغن سچارا یقتله
دانورکن اوله اگام کیت سکبرا ۲ تباد ملشکر
دردف بتاسنن . اسلام ابله اگام یغ میوره کیت
بکر ج بوکن عمادا دغن منوشکة دانگو اتو
منتشکن هردغن نورن دري لایغیه سهاج .

Tārikh Islam

(Sambungan bilangan (2) tahun yang pertama)

(Bahagian yang keempat)

(Perangai dan adat bangsa Arab)

Bahawa maka adalah perangai dan adat bangsa Arab

yang baik-baik itu ialah berani, tiada berbuat kejahatan, bijaksana, menolong orang yang di dalam kesusahan, tinggi hemah, mengawal orang yang bernaung di bawahnya, menyempurnakan janji, sangat kuat menjaga kehormatan diri iaitu terlebih baik ia mati daripada mendapat aib, dengan sebab itu ia sanggup menanam anak-anak perempuannya jika difikirkannya akan mendapat aib. Dan lagi menyangkai apa yang hendak merosakkan jiran, murah, suka menjamu orang dagang dan kaum kerabat, besar hati, bencikan kezaliman, sangat berani, sangat pandai

mengarang syair, dan bercakap dengan cakapan yang ringkas tetapi sangat luas tujuannya (*hikam*) dan pandai membuat misal-misal dan jua tersangat lambat marah, petah di dalam bahasa dan tersangat kuat menjaga kehormatan seorang lain.

Bahawa bangsa Arab itu sangat memuliakan bahasanya lebih daripada perkara-perkara yang lain maka dengan sebab itu benci ia bercampur dengan bangsa lain kerana menjaga bahasanya supaya tiada rosak oleh bercampur gaul.

Maka adat-adat yang tiada baik itu menanam anak-anak perempuan kerana takutkan aib (seperti tiada kufu atau sebab bagi anak-anak perempuan itu dan lainnya) dan membunuh anak laki-laki kerana takut terjatuh ke dalam miskin, dan lagi sangat bersungguh-sungguh menuntut bela

(Perdirian Islam – sambungan daripada muka 85)

kewajipannya itu hingga jaya. Di sini patutlah kita mengambil iktibar daripada pergerakan yang telah dijalankan oleh Junjungan kita dan sahabat-sahabatnya. Dari itu suburkanlah dalam hati kita semangat berbantu-bantuan dan tolong-menolong antara satu dengan lain dalam perkara kebajikan, dan janganlah kita membuang masa dengan sia-sia sahaja. Tetapi bekerjalah dengan secara yang telah diaturkan oleh agama kita sekira-kira tiada melanggar daripada batasannya. Islam ialah agama yang menyuruh kita bekerja bukan memada dengan menongkat dagu atau menantikan hidangan turun dari langit sahaja.

Junjungan kita sebesar-besar penganjur dan pemimpin kepada sekalian makhluk tetapi baginda bekerja dan meninggalkan mutu Islam dan dibantu oleh sekalian sahabat-sahabatnya dengan tenaga dan harta benda, seyogialah kita mengambil perhatian dalam perkara ini terutama kaum bangsa kita pada masa ini sedang hendak melangkah medan kemajuan buatlah cermin dengan undang-undang yang telah dijalankan oleh Junjungan kita supaya perjalanan kita tidak terbasas. Wahai cucuk sekalian! Hingga ini memadalah Tok Chik bentangkan ringkasan perdirian Islam mengikut faham Tok Chik. *In sha-Allah* kalau ada kelapangan akan disambungkan lagi. Maaf.

¹ Perkataan sebenar adalah dalam

(تاریخ الاسلام - سمبوتن درفد موك 86)

هنگك تجادي بيراف فراعن بقدمشة، سوك
مغلكر دغن گلاراك بغ هينا دان منجادىكن انق
اشكة سفرت انق بقول همك بوله موارثي، برواة
عبادة كغد يقلاين درفد الله . دان چارا۲ عبادتن
ايت برلاين ۲ن . دان اد بيراف برهالا سفرت
بشدة، كن آلات العزى . هبل . نسا . سواغ .
بغوث . بغوث . دانلاين ۲ لاي درفد بغترسوة .
دان اد قول ستغين ميمبه بيشتم سفرت متاري،
بولن، عطارد، منتوي دانلاين . در سب ايت اد
بغ برنام عبدالعزي . عبدالغوث . عبدالشمس .
دان سباگين مك ددالم نگري عرب ايت اد بغ
بر اگام جهودي، نصراني، دان مجوسي والحال بقسا
عرب ايت لبه دهولون متوحيد كن الله دغن اگام
نبي الله ابراهيم خليل دان نبي الله اسمعيل عليها السلام .
كدين مريكثيت مغربواة بيراف برهالا سفاي
منجادي واسطه (فرهوتن دان تاران) دغن الله تعالى
كران منورة شكائين بغ سمة هنگك دسمين كران
هندق مندقميشكن ديري، دان برقربان دغن نام
برهالا ۲ن ايت .

هوا اقبيل سقبيله درجه كجاهيلن دان
ككفران مريكثيت هنگك ميمبه يقلاين درفد
الله بغ منجادىكن تيف ۲ سوات ايت مك
داوتسكن اوله الله سبحانه وتعالى فسورهن بغ
فيلين دان نبين بشدر ضاي كغد مريكثيت كران
ميمشيكن نيشه فرنتهن سفاي كيبالي مهيكوة
شريعة شينر بايت شريعة نبي الله ابراهيم، موسى،
عيسى دان نبي ۲ يقلاين يقبله دهولون درفدان كران

شريعة نبي محمد ايت ملكثاني سكل شريعة نبي
يغد هولوكالا، يقدمكن دانقله مريكثيت
فرنتجوتن دان كچرديقن كدين درفد سمة
بوده دان ييغوخ .

فرسدان :-

كتهوي اولهوا؟ هوا الله سبحانه وتعالى نله
منجادىكن مخلوقن نيدقله دبير كتن دغن ستوري ۲
سراج مهيكوة كگماران دان كچندروغن هوا
نقسون كغد سبارغ فري، اكنقتاني دكاولن دغن
انداغ ۲ بقرحكة دان ايكتن بغتريشا
كغد نبي مك اداله رسول ۲ ايت برسكوة ۲
ميمشيكن حك ۲ دان انداغ ۲ توهن كغد مانسي
سفاي منجادىكن فرنتجوتن كغد جان يشتر
دان لورس بغ كيبالي فاندمن كغد مريك جوا .
مك اداله بقسا عرب ايت مهيكوة شريعة نبي الله
ابراهيم خليل، اكنقتاني دغن سب نله لام ماسن
مك داوبه دان دنوكر اوله مريكثيت اكن حك ۲
اگام دان انداغ ۲ بقسبتر كغد بقساله، دان مريكا
اوله مريكثيت اكن سوات دان برسندله اي
كغدان دالم سبارغ فري دان حال احوال كران
نله دهياسكن اوله عقل مريكثيت بغ چدرا دان
روسق هنگك جاديله اي سوات أمة بغ ميمبه
برهالا فد حال دهولون سوات أمة بغ مقساكن
توهن، مك دغن سب ايت سووله ددالم فرمفوتن
مريكثيت سكل جنس كچاتن، فاسق، بروونه ۲ن
دان كلوار درفد ليكوعن تمدن دان اگام .
اكنقتاني اقبيل كجاهيلن مريكثيت هندق منجادي
بايك مك دغن رحمة رحيم الله سبحانه وتعالى
مرچوفله ددالم هاتي مريكثيت سكل فيكران

(Tarikh al-Islām – sambungan daripada muka 86)

hingga terjadi beberapa peperangan yang dahsyat, suka menggelar dengan gelaran yang hina dan menjadikan anak angkat seperti anak betul hingga boleh mewarisi, berbuat ibadah kepada yang lain daripada Allah. Dan cara-cara ibadahnya itu berlain-lainan. Dan ada beberapa berhala seperti yang dinamakan *al-Lāta*. *al-'Uzzā*. *Hubal*. *Nasar*. *Suwāgh*. *Yaghūth*. *Ya'ūq*. Dan lain-lain lagi daripada yang tersebut. Dan ada pula setengahnya menyembah bintang seperti matahari, bulan, Utarid, Musytari dan lainnya. Dari sebab itu ada yang bernama '*Abd al-'Uzzā*'. '*Abd Yaghūth*'. '*Abd al-Shams*'. Dan sebagainya maka di dalam negeri Arab itu ada yang beragama Yahudi, Nasrani, dan Majusi walhal bangsa Arab itu lebih dahulu mentauhidkan Allah dengan agama Nabi Allah Ibrahim *al-Khalīl* dan Nabi Allah Isma'īl *alayhimā al-salām*. Kemudian mereka itu memperbuat beberapa berhala supaya menjadi *wāsītah* (perhubungan di antaranya) dengan Allah Ta'ālā kerana menurut sangkaannya yang sesat hingga disembahnya kerana hendak mendampingi diri, dan berkorban dengan nama berhala-halanya itu.

Bahawa apabila sampailah darjah kejahatan dan kekufuran mereka itu hingga menyembah yang lain daripada Allah yang menjadikan tiap-tiap suatu itu maka diutuskan oleh Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* pesuruh-Nya yang pilihan dan Nabi-Nya diredai kepada mereka itu kerana menyampaikan titah perintah-Nya supaya kembali mengikut syariat yang benar iaitu syariat Nabi Ibrāhīm, Muṣā 'Isā dan nabi-nabi yang lain yang lebih dahulu daripadanya kerana

syariat Nabi Muḥammad itu melengkapi segala syariat nabi yang dahulukala, yang demikian dapatlah mereka itu pertunjukan dan kecerdikan kemudian daripada sesat bodoh dan bingung.

Persediaan:-

Ketahui olehmu! Bahawa Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* telah menjadikan makhluknya tidaklah dibiarkannya dengan seori-seori² sahaja mengikut kegemaran dan kecenderungan hawa nafsunya kepada sebarang peri, akan tetapi dikawalinya dengan undang-undang yang berhikmah dan ikatan yang terbangsa kepada nabi. Maka adalah rasul-rasul itu bersungguh-sungguh menyampaikan hukum-hukum dan undang-undang Tuhan kepada manusia supaya menjadikan pertunjukan kepada jalan yang benar dan lurus yang kembali faedahnya kepada mereka jua. Maka adalah bangsa Arab itu mengikut syariat Nabi Allah Ibrāhīm *al-Khalīl*, akan tetapi dengan sebab telah lama masanya maka diubah dan ditukar oleh mereka itu akan hukum-hukum agama dan undang-undang yang sebenar kepada yang salah, dan mereka oleh mereka itu akan suatu dan bersandarlah ia kepadanya dalam sebarang peri dan hal-ehwal kerana telah dihiaskan oleh akal mereka itu yang cedera dan rosak hingga jadilah ia suatu umat yang menyembah berhala padahal dahulunya suatu umat yang mengesakan Tuhan, maka dengan sebab itu suburlah dalam perhimpunan mereka itu segala jenis kejahatan, fiasiq, berbunuh-bunuhan dan keluar daripada lingkungan tamadun dan agama. Akan tetapi apabila kejahatan mereka itu hendak menjadi baik maka dengan rahmat *rahīm* Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* mencuplah di dalam hati mereka itu segala fikiran³

² Perkataan sebenar adalah seorang-seorang

³ Bersambung di mukasurat 88.

﴿ فرایدران ماس ﴾

اوله قادیری - اندو

دری نیاد کفد ادم، دری کچیل مباوا کبسر،
دری مودا کفد نوا، سکوبخ ۲ فمگین توهن نیبا.
بکیقوله ستروسن کادان مخلوق، نیاد سکالی ۲ بوله
دناهن ۲ ماس بشرایدر دری دتیف ۲ جم
بشیرحالن ایت. مک کهران کیت لالی دان الف
درقد مشکوناکن کفد حالن بشیرگون، کچبوا
دان رو کله کیت، سبالیقن سیاف یغ - سردان برحاک
درقد مشیلمکن ماس دغن فرچوما برهکیاله ای.

بلوم براف لام لفسن کیت دالم فرنتاهن سوات
قوم بظلام، سکارغ تله هافوس دان رو کتی دغن
فرنتاهن لاین، فرجلان دان لاکون بشلاو ایت
کیت راس سیاکی مئی سهاج - دمکینله ادا
ککواسان توهن ملاکوکن کهندقن دان
مفرایدرکن ماس دغن چفتن. ساندین قد وقتو
این کیت اد معاجر براف اورغ مریدنتانی هاروس
قول قد سوات ماس دبلاکن کیت اکن داجر
اوله مرید کیت ایت، اورغغ نیاد برفیکر دغن
هالوس دان سایدیق یعدالم تنتو برهک سئورغ
گورو ایت سمنی بیلا ۲ فون ایس نیاد اکن منجادی
سرید کفد مرید یهداچرن ایت.

ایغله! فرایدران ماس مباوا کفد برناکی ۲
حال، صحابه یشابک ترکاغ جادی سترو یغ هیبه.
عکسن سترو یغ دهشه بوله حادی سئورغ توان
یهدا کاسی. هی ماس ادغنموا کو برحاس - سبجو
کو مراس - تنگامو ساعه فرکاس - واهی انسانک
ایغله سن - جیک لکس بوسن - عاقهن فشن.

یغ سمفرن تیمان فولا داوتسکن اوله الله - سئورغ
رسول یغ کفرچیان درقد قومن یا ایت سیدنا محمد
بن عبدالله نبی بقتیاد تاهو مباح منولیس اوله نیاد
بلاجر دغن سیاف جوانون سهای منجوقکن
کفد جان بشیر دان ترغ دان دفرقواتسکن فول
اوله توهن دغن معجزه یسها برس یا ایت «القرآن
الحکیم» مک دقیمینه اوله رسول الله سکالین
مریک بشجاهل دان سسه بارة ایت کجالن بهلورس
هشک نشله کفرچیان دان حال احوال مریکشیت
سرت بمز اوله کریشات توهن دان منداقة
کچیان هیدوف یغ سمفرن. مک دغن سبب ایت
رسول الله فون مندریتا براف کوساهن دان فنه
له یغ سکرا ۲ نیاد ترهکوغ اوله کونغ یغ تشکی.
اکنتانی سگشون یهدمکین ایت ادا مک نیاداله
دهراوکن اوله رسول الله، بهکن سماکین برقمه ۲
فوا عزم دغن راجین دان نکون دالمحال میرو
دان منصیحتکن مانسی کفد جالن یهدرضای
کران تله دکتوین هوا توهن اکن مقرنیا کنیدی
سکل کقوان، کچر کاسن، دان تنف دهدان
سکل الاغن یهدراتسکن اوله قومن، دان فد
اخرن اکن منداقة کچیان دان کنانغ یغ چمرلم.
هوا جکلو بکیان سکالیقون کیشکین دان
کقوان اورغغ نیاد دجنجیکن توهن مساکن
برجای سروان ایت کران سکالین مانسی فدکتیک
ایت تله تشکر دالم لاوتن جاهل دان طاعة منوره
هوا نفسو یشتیاد برحد.

(برسبوغ)

yang sempurna tambahan pula diutuskan oleh Allah seorang
 rasul yang kepercayaan daripada kaumnya iaitu Saiyidina Muhammad
 bin Abdullah, nabi yang tiada tahu membaca menulis oleh tiada
 belajar dengan sesiapa jua pun supaya menunjukkan
 kepada jalan yang benar dan terang dan diperkuatkan pula
 oleh Tuhan dengan mukjizat yang maha besar iaitu "al-Qur'ān
 al-Hakīm" maka dipimpinlah oleh Rasulullah sekalian
 mereka yang jahil dan sesat barat itu ke jalan yang lurus
 hingga tetaplah kepercayaan dan hal ehwal mereka itu
 serta memperoleh keredaan Tuhan dan mendapat
 kejayaan hidup yang sempurna. Maka dengan sebab itu
 Rasulullah pun menderita beberapa kesusahan dan penat
 lelah yang sekira-kira tiada tertanggung oleh gunung yang tinggi.
 Akan tetapi sungguhpun yang demikian itu adanya maka tiadalah
 dihiraukan oleh Rasulullah, bahkan semakin bertambah-tambah
 kuat azam dengan rajin dan tekun dalam hal menyeru
 dan menasihatkan manusia kepada jalan yang diredai
 kerana telah diketahuinya bahawa Tuhan akan mengurniakan dia
 segala kekuatan, kecergasan, dan tetap di hadapan
 segala alangan yang didatangkan oleh kaumnya, dan pada
 akhirnya akan mendapat kejayaan dan kemenangan yang cemerlang.
 Bahawa jikalau bagaimana sekalipun kebangkitan dan
 kekuatan orang yang tiada dijanjikan Tuhan masakan
 berjaya seruan itu kerana sekalian manusia pada ketika
 itu telah tenggelam dalam lautan jahil dan taat menurut
 hawa nafsu yang tiada berhad.

(bersambung)

Peredaran Masa

oleh Qadiri - Endau

Dari tiada kepada ada, dari kecil membawa ke besar,
 dari muda kepada tua, sekonyong-konyong panggilan Tuhan tiba.
 Begitulah seterusnya keadaan makhluk, tiada sekali-kali boleh
 ditahan-tahan masa yang beredar dari di tiap-tiap jam
 yang berjalan itu. Maka kiranya kita lalai dan alpa
 daripada menggunakannya kepada jalan yang berguna, kecewa
 dan rugilah kita, sebaliknya siapa yang sedar dan berjaga
 daripada menghilangkan masa dengan percuma berbahagialah ia.

Belum berapa lama lepasnya kita dalam pemerintahan suatu
 kaum yang zalim, sekarang telah hapus dan berganti dengan
 pemerintahan lain, perjalanan dan lakonan yang lalu itu
 kita rasa sebagai mimpi sahaja. Demikianlah adanya
 kekuasaan Tuhan melakukan kehendak-Nya dan
 memperedarkan masa dengan cepatnya. Seandainya pada waktu
 ini kita ada mengajar beberapa orang murid tetapi harus
 pula pada suatu masa di belakang kita akan diajar
 oleh murid kita itu, orang yang tiada berfikir dengan
 halus dan selidik yang dalam tentu bersangka seseorang
 guru itu sampai bila-bila pun ia tiada akan menjadi
 murid kepada murid yang diajarnya itu.

Ingatlah! Peredaran masa membawa kepada berbagai-bagai
 hal, sahabat yang baik terkadang jadi seteru yang hebat.
 'Aksinya seteru yang dahsyat boleh jadi seorang taulan
 yang dikasihi. Hai masa! Denganmu aku berjasa - sebabmu
 ku merasa - tenagamu sangat perkasa - wahai insan -
 ingatlah pesan - jika lekas bosan - akibatnya pengsan.

تاریخ فرسوراتن بهاس ملايو

(اوله حاج خالد ایوب)

هولو سمترتا فندودق ۲ فولو سوندا کچیل دسله تیمورن بهسا نکالوق ذلیفینا، دایق دهولو ایر بورنیو دان توراجا سلیمیس بایت منوره فیلیدیقتن فنیدت هاگین بنتو این ادرسمانن دغن بهسا فقوا ملیسییا کولیتن چوکلہ مودا رمبوتن اد سدبکیه کریتغ قد ستهه درفد ستهه دن منوره فیلیدیقتن (نیو ونهویس) اداله فواق دایق ایٹ ترهاکی دوا:-

1 - دایق کاین - ترماوق دالم بهاگین بشکلیم دباوه این .

2 - دایق دهولو ایر دیو - ترماوق دالم بهاگین بشکا مقة داتس این .

(5) بهسا ملايو جاتی: بایت براصل دري اسام اندوچینا سبب فون دکتا کن دمکین کران بهاس ملايو ایٹ سرومفون دغن بهاس اورغ چم دنکری انام دان دغن بهاس اورغ فیکوه دیوما دان فولو مر کرای دان دغن اورغ کاسی دالم نگری اسام دان بهاس اورغ موندنا دالم نگری چوتا نکافور هندوستات بایت حاصل درفد فرجمهوراف داره دغن بهسا ۲ موغکول اتو داره اریات .

اداله صفة ۲ اورغ ملايو ایٹ بنتوق بلدانن صدرهان، فنجشن اتو کل رات دري 135 ستمیجیند هسک 162 ستمیجینر . کولیتن صغرت کولیه ساوه اتو لسه رمبوتن هینم لوروس دان ترکاوغ ۲ اد بوکلو مبع سدبکیه، جشکوه دان بولو توبه بلدانن

(سمبوغن بیلاغن (2) تاهن بهغرتام

(2) - دانلاکي ترماوق درفد فندودق ۲ اصلي بایت فواق یٹ مهبو بای بنتوق (ویدا) فواق این برأصل درفد فولو سیلون بلدانن کچیل کولیتن ساوه ماتم رمبوتن هینم دان براومبق (کریتغ) مٹان چوکلہ هیدوغن فیسیه دان لیبر هوچشن . اداله فواق ۲ این بوله دکتا کن سوده ما اد دداتاتی لاکي کران بایق فرجمفوران دارهن دغن بهسا ۲ یغلائن امقام فواق ۲ فونان، آوه ۶ یوکیان، دقولو بورنیو، اشکانو، کوبو، لوبو، تالم اتو تووالا دقولو سلیمیس اورغ موق ۶ دقولو مر کرای برما سلانن، اورغ لاوه دفتی ۲ باره سمبجوغ تانه ملايو، دقولو ۲ ریو دان بشکا دنما کن اورغ رعایه دالم فاسوقکن اورغ لاوه این ترهاکی قول کشد اورغ - نینتر دان بدوندا کالغ دسیغافورا، فواق منتوغ دقولو یسکا، اورغ ساکی دقولو بشکا دان بلینوغ، فواق انباس دان ناتونا دقولو تبلان، اورغ بابو اتو باجو دقولو ۲ بورنیو سلیمیس ملوکو دان سوندا کچیل، اورغ سامل دسولو، فواق ۲ متوای نیاس بانق کارو دسمترا دان اورغ دایق بورنیو .

(3) - بهسا نیاس ایٹ اصلن دریه دایره موغکول کولیتن کونیت مٹان صیغیه .

(4) - بهسا ملايو فورتو اتو فورو (اکفن توتو) براصل دري تانه بسر اشیا دائره کراسن اسام دان اندوچینا بایت فواق ۲ بانق، دایق

Tārīkh Persuratan Bahasa Melayu

(Oleh Haji Khalid Ayub)

(Sambungan bilangan (2) tahun yang pertama)

(2). Dan lagi termasuk daripada penduduk-penduduk asli iaitu puak yang mempunyai bentuk (Weda) puak ini berasal daripada Pulau Ceylon badannya kecil kulitnya sawo matang rambutnya hitam dan berombak (kerinting) matanya coklat hidungnya peset¹ dan lebar hujungnya. Adalah puak-puak ini boleh dikatakan sudah tak ada dipapati lagi kerana banyak percampuran darahnya dengan bangsa-bangsa yang lain umpama puak-puak Punan, Ot, Bukitani, di Pulau Borneo, Enggano, Kubu, Lubu, Talang atau Tuala di Pulau Celebes orang Muwak, di Pulau Merkawi Burma Selatan, Orang Laut di Pantai-pantai Barat Semenanjung Tanah Melayu, di Pulau-pulau Riau dan Bangka dinamakan orang riayah dalam pasukan Orang Laut ini terbahagi pula kepada orang Seletar dan Biduanda Kallang di Singapura, puak Mantong di Pulau Lingga, orang Sakai di Pulau Bangka dan Belitung, puak Anambas dan Natuna di Pulau Tambelan, orang Bayau atau Bajau di Pulau Borneo, Celebes, Maluku dan Sunda Kecil, orang Samal di Sulu, puak-puak Mentawai Nias Batak Karo di Sumatera dan orang Dayak Borneo.

(3). Bangsa Nias itu asalnya dari daerah Mongol kulitnya kuning matanya sepet.

(4). Bangsa Melayu Proto atau Poro (agaknya totok) berasal dari tanah besar Asia di daerah kawasan Assam dan Indochina iaitu puak-puak Batak, Dayak

Hulu, semetara² penduduk-penduduk Pulau Sunda Kecil di sebelah timurnya bangsa Tagalog di Filipina, Dayak di Hulu Air Borneo dan Toraja Celebes iaitu menurut penyelidikan pendeta Hagin bentuk ini ada persamaannya dengan bangsa Papua Malenesia³ kulitnya coklat muda rambutnya ada sedikit kerinting pada setengah daripada setengahnya dan menurut penyelidikan (Nieuwenhuis) adalah puak Dayak itu terbahagi dua:-

1. Dayak Kayan – termasuk dalam bahagian yang kelima di bawah ini.
2. Dayak di Hulu Air Debu – termasuk dalam bahagian yang ke empat di atas ini.h

(5) Bangsa Melayu jati: iaitu berasal dari Assam Indochina sebab pun dikatakan demikian kerana bahasa Melayu itu serumpun dengan bahasa orang Cham di negeri Annam dan dengan bahasa orang Pegoh di Burma dan Pulau Merkawi dan dengan orang Kasi dalam negeri Assam dan bahasa orang Monda dalam negeri Cheuta Najpur Hindustan iaitu hasil daripada percampuran darah dengan bangsa-bangsa Mongol atau darah Aryan.

Adalah sifat-sifat orang Melayu itu bentuk badannya sederhana, panjangnya pukul rata dari 135 sentimeter hingga 162 sentimeter. Kulitnya seperti kulit sawo atau langsung, rambutnya hitam lurus dan terkadang-kadang ada bergelombang sedikit, janggut dan bulu tubuh badannya

¹ Perkataan sebenar adalah pesek

² Perkataan sebenar adalah sementara

³ Perkataan sebenarnya adalah Melanesia.

ادفون اورخ ۲ ملایو اتو اندونسیا یم مندودقکی کاواسن لواری درفد لیشکوغن تیک فیرسکی ایت هیاله دسبوة کلایوان کران مریکیت لیه سوک دغن نام تانه ایر ماصیح ۲ منوروة بقسا دان بهاس یشد سمنفا کن کفدان کچوالی یم مریک تله بروکتورن دنانه ملایو این سدهله دشتکن اورخ ملایو ادان.

(فاسوقکن ۲ بهاس دالم دنیا)

برمول بهاس ایت ایاله فتو تران بائی ملفظکن فیکران دان فراسان دغن سوارا بوپی اتو دغن اشاره سیمین اتو تندا دهنم اوله اورغیغ وها دکن چا کف ایت اکفدان یغ سبغسا دغن سکاالیئون سفانه کات تنافی اد بیری فاندہ دنما کندی فر کتاهن دان درفد فر کتاهن ترسوسن مجادی بهاس اتو فرچا کفن بائی ماصیح ۲ بقسا ماصی (برسبوغ)

فد فوکل $4 \frac{1}{2}$ فتنه 19 ستمبر 1946 این تله دادا کن اوله گورو ۲ ملایو دان اگام لا کی ۲ دان فرمفوان سرت کاکی ناغن فجایة فلاجران سوات جاموان تبه یغ برسری دسکوله فرمفوان بندر جوهر کران بیری صلامه فر تو کاران توان یلیس فمشکو فحواس فلاجران کسکوله اعگریس سباتی گورو بر اعگریس کولبج جوهر دان نبیوة کدانغن توان ظومس مجادی کنتین ۱۰ داتارا یم بیری اوچان دالم مجلس ایت ایله فمشکو ناظر سکوله ملایو، فتلولا سکوله اگام، فیلیا سکوله فرمفوان، فیلیا سکوله اگام فرمفوان، دان ناظر سکوله تاملیل مجلس ایت برسورای لیه کورخ فوکل 6۰00 فتم

همفد تباد، لیاغ اتارا کلوفق مات لیه تربوک درفد اورخ چینا، مات ایت تیدق فینچوغ، فوتن موک لیبر، تولغ فیشی بویغ، هیدوغ فیسیه، لیاغ هیدوغ غنق لیبر تمغه کدیامن مریکیت دنانه سمنچوغ دفتنی ۲ تیمور فولو سمنفا دان سلاتن سرت دفتنی ۲ اوتارا دان باره فولو بورنیو دانلاین ۲۰.

کاواسن نگرې ملایو یشتول

ادفون یشد کتا کن کاواسن نگرې ملایو یغ بتول ایت ددافاتی مناسبه دالم لیشکوغن سکی تیک داومفا کن سمرت کا دان \triangle اب ت کفلا سودوتن فد (۱) دتلوق بتوغ هوجم سلاتن قولو سمنرا کاره صله سوندا دان کاریس کاکی سکی (ب) دري سندا کن دالم برونی مابوا کاره فولو نیکور دغن ملاوی سگورا دسیام کدین دري کفلا سودوة ایت دگاریس دغن گورین فنجم برفچه دوا یشتوتام منوجو کاره تیمور لاهوة هتک برتو گورین ایت فد (ب) دسندا کن تادی دان گورین یشدوا منوجو کاره باره لاهوة هتک برتو گورین ایت فد (ت) دفولو نیکور یشد مسکن دمان ۲ فندودق نگرې دالم کاواسن ایت بولله دسبوة اورخ ملایو جانی دغن تباد ساله کران مریک ادهموبای بهاس سندیری دري سمولو جادین سوغکفون باقی بهاس لایب دفنجم سمرت تاملیل عرب فر تو گیس دانلاین ۲ تنافی بهاس سنسکریه یشد کتا کن دفنجم ایت صده سباتی سکالی هتک منجادی بهاس سنسکریه ایت ایبو بهاس ملایو.

hampir tiada, liang antara kelopak mata lebih terbuka daripada orang-orang Cina, mata itu tidak pencong, potongan muka lebar, tulang pipi membubung, hidung peset⁴, liang hidung nampak lebar. Tempat kediaman mereka itu di Tanah Semenanjung, di pantai-pantai Timur Pulau Sumatera dan selatannya serta di pantai-pantai utara dan Barat Pulau Borneo dan lain-lainnya.

Kawasan negeri Melayu yang betul

Adapun yang dikatakan kawasan negeri Melayu yang betul itu didapati munasabah dalam lingkungan segi tiga diumpamakan seperti keadaan [gambar segitiga] a, b, c. Kepala sudutnya pada (a) di Teluk Betong hujung selatan Pulau Sumatera ke arah Selat Sunda dan garisan kaki segi (b, c) dari Sandakan dalam Brunei membawa ke arah Pulau Nicobar dengan melalui Singora di Siam. Kemudian dari kepala sudut itu digaris dengan garisan panjang berpecah dua yang pertama menuju ke arah timur laut hingga bertemu garisan itu pada (b) di Sandakan tadi dan garisan yang kedua menuju ke arah barat laut hingga bertemu garisan itu pada (c) di Pulau Nicobar. Yang demikian di mana-mana penduduk negeri dalam kawasan itu bolehlah disebut orang Melayu jati dengan tiada salah kerana mereka ada mempunyai bahasa sendiri dari semula jadinya. Sunggulpun banyak bahasa lain dipinjam seperti Tamil, Arab, Portugis, dan lain-lainnya tetapi bahasa Sanskrit yang dikatakan dipinjam itu sudah sebatu sekali hingga menjadi bahasa Sanskrit itu ibu bahasa Melayu.

⁴ Perkataan sebenar adalah pesek

Adapun orang-orang Melayu atau Indonesia yang menduduki kawasan luar daripada lingkungan tiga persegi itu hanyalah disebut Kemelayuan kerana mereka itu lebih suka dengan nama tanah air masing-masing menurut bangsa dan bahasa yang disempenakan kepadanya kecuali yang mereka telah berketurunan di Tanah Melayu ini sudahlah disifatkan orang Melayu adanya.

(Pasukan-pasukan bahasa dalam Dunia)

Bermula bahasa itu ialah petuturan bagi melafazkan fikiran dan perasaan dengan suara bunyi atau dengan isyarat semboyan atau tanda difaham oleh orang yang dihadapkan cakap itu kepadanya yang sebangsa dengannya sekalipun sepatah kata tetapi ada memberi faedah dinamakan dia perkataan dan daripada perkataan tersusun menjadi bahasa atau percakapan bagi masing-masing bangsa manusia.

(bersambung)

Pada pukul 4 1/2 petang 19 September 1946 ini telah diadakan oleh guru-guru Melayu dan agama laki-laki dan perempuan serta kaki tangan pejabat pelajaran suatu jamuan teh yang berseri di Sekolah Perempuan Bandar Johor kerana memberi selamat pertukaran Tuan Bliss Pemangku Penguasa Pelajaran, ke Sekolah Inggeris sebagai guru besar Inggeris Kolej Johor dan menyambut kedatangan Tuan Thomas menjadi gantinya, di antara yang memberi ucapan dalam majlis itu ialah pemangku nazir Sekolah Melayu, pengelola Sekolah Agama, penyelia Sekolah Perempuan, penyelia Sekolah Agama Perempuan, dan nazir Sekolah Tamil. Majlis itu bersurai lebih kurang pukul 6.00 petang.

کتابوا سدیکیه

(اوله مجزیا)

ستورخ اورخ لاهوه (اورخ کوالا) برجالن ۲
 دفاسر دالم سبواه بندره تیبیا فد بشکو جوانن لادا
 (ای تیاد قرنه ملیه لاداه جادی ای ساعه حیدان
 دان تراریق هاتی ملیه بواه ایت مزه دان
 بر کیله ۲) - دغن تیاد بمایه کن فیکر دامیلین
 سبوتی دان تروس دماهنه بلوم فون هالیس
 سفاروه ای تله کفداسن دان برلوده ۲ لغوش لاری
 کلوار - دلوار ای کلیهاتن شیکور انجیغ ترغاشا ۲
 دان منجلیز ۲ کن لیدهن اوله وقت ایت هاری سدغ
 فانس تریق بره، دی دلپتن انجیغ ایت دمکین
 ایفون برکت: هاه!! کاو فون روفان ترکنا جوگ
 ماکن بواه ایت تادی دسیتو یا - ماری، ماری
 لکس کیت فرکی چاری ایر، انجیغ ایت بقسا
 جینیق قول دان ماهو سهاج معشکوه اورخ لاهوه
 ایت، تیبیا دجالن رای ای برجومشا سکومشوران
 اورخ بومبا سدغ برلایه منچوب کچر گاسن -
 دلپتن اورخ بومبا ایت بکرج برلوه ۲ تن
 مبوک فایف ایر دغی جانن ایت کدین دفاشکن
 گنه باگی منچوتکن ایر کانس بومبوغ ۲ رومه
 یغتریا کر - کیتولن دانس بومبوغ رومه دیندر
 ایت اد قول دوا نیک اورخ جینا بمباوا بلدی بکس
 صیمین کران بمباقیکی گنتیغ ۲ بوچور - اورخ ۲
 بومبا تادی بولومقاتن معیلا گنه ایت منجه تمک
 دانس لورین دان تروس منچوتکن ایر کانس
 بومبوغ ۲ ایت - جادی ماسقله ایر ۲ ایت کدالم
 بلدی ۲ جینا بشکرج دبو بوغ ایت - واه!!
 کات اورخ کوالا ایت برچا کف کفد انجیغ یغ

ستورخ لانون دغن مهراج اسکندر

قد سوات ماس ستورخ لانون تله دشکف
 دباوا کهدافن سربرهراج اسکندر شاه کران
 مرومقیق دان مرومقکن کشل ۲ - مک راج اسکندر
 فون ترساشته مرکان سرای یونیتته: کاموله ستورخ
 یغ مرومقکن کامان دان بمنسا کن کهدوفن
 مانی! جواب لانون ایت یغ - فاقونن توانکو یونیتته
 یوانی بر فاتیق معاچو کامان دنیا دان فاتیق
 منجادی راج سبواه کشل سهاج دان توانکو اد
 معویای بیراف بواه کشل یغ چو کف لشکف دغن
 الة سنجات - دانلاکھی بیراف باقیق کفکفکانن فرغ
 دارة دان لاهوه مک دغدیدهاله مفاهکن بیراف بواه
 نگری منجادی تعلق کفد کباوه دولی - اکنتتافی
 فاتیق دسبوه لانون دان توانسکو دسبوه راج دان
 فقاول کامان؟ سکیران نصیب کیت برتوکر تننوله
 فاتیق اکن براوله کجیاف دان توانکو براوله
 کروگین، دان تا داقیتاد کادان کیت فون برتوکر
 جوا - اقبیل دغر اوله راج اسکندر اکن جوافن
 لانون ایت مک ساشته تراریق فراسانن - مک ایفون
 منجادیکن لانون ایت ستورخ کای دغن شرط تیاد
 مرومقیق لاگی - دمکینه نیاسن کسلاهن اورخ هینا
 ایت دفریسر کن دان کسلاهن اورخ یغ ملیا سلالو
 دسبویکن اوله کلیانن.

بشبرام ۳: بکینی سومه اورخ بندر هندق معشیل
 ایر لیه بایک کیت بالیق کشفه اکو دسان کیت
 دغن موده بوله دافه ایر -

اجا گامه!! کسین بکینیله روفان اورخیم
 تاسوک ملوا سکن فنداغتن.

Ketawa Sedikit

(oleh Mahzia)

Seorang Orang Laut (Orang Kuala) berjalan-jalan di pasar dalam sebuah bandar, tiba pada bangku jualan lada (ia tiada pernah melihat lada, jadi ia sangat hairan dan tertarik hati melihat buah itu merah dan berkilat-kilat). Dengan tiada membayangkan fikir diambilnya sebutir dan terus dimamahnya, belum pun habis separuh ia telah kepedasan dan berludah-ludah langsung lari keluar. Di luar ia kelihatan seekor anjing ternganga-nganga dan menjelir-jelirkan lidahnya oleh waktu itu hari sedang panas terik benar, demi dilihatnya anjing itu demikian iapun berkata: Hah! Kaupun rupanya terkena juga makan buah itu tadi di situ ya. Mari, mari lekas kita pergi cari air, anjing itu bangsa jinak pula dan mahu sahaja mengikut Orang Laut itu, tiba di jalan raya ia berjumpa sekumpulan orang bomba sedang berlatih mencuba kecergasannya.

Di lihatnya orang bomba itu bekerja berebut-rebutan membuka paip air di tepi jalan itu kemudian dipasangkan getah bagi memancutkan air ke atas bumbung-bumbung rumah yang terbakar. Kebetulan di atas bumbung rumah di bandar itu ada pula dua tiga orang Cina membawa baldi bekas simen kerana memperbaiki genting-genting bocor. Orang-orang bomba tadi berlompatan menghela getah itu memanjat tangga di atas lorinya dan terus memancutkan air ke atas bumbung-bumbung itu. Jadi masuklah air-air itu ke dalam baldi-baldi Cina yang bekerja di bumbung itu. Wah!!! Kata Orang Kuala itu bercakap kepada anjing yang

Seorang Lanun dengan Maharaja Iskandar

Pada suatu masa seorang lanun telah ditangkap

dibawa ke hadapan Sri Maharaja Iskandar Syah kerana merompak dan merosakkan kapal-kapal. Maka Raja Iskandar pun tersangatlah murkanya seraya bertitah: Kamulah seorang yang merosakkan keamanan dan membinasakan kehidupan manusia! Jawab lanun itu “Yang sepatutnya Tuanku bertitah berani benar patik mengacau keamanan dunia dan patik menjadi raja sebuah kapal sahaja dan Tuanku ada mempunyai beberapa buah kapal yang cukup lengkap dengan alat senjata. Dan lagi beberapa banyak kelengkapan perang darat dan laut maka dengan dialah mengalahkan beberapa buah negeri menjadi takluk kepada ke bawah duli. Akan tetapi patik disebut lanun dan tuanku disebut raja dan pengawal keamanan! Sekiranya nasib kita bertukar tentulah patik akan beroleh kejayaan dan tuanku beroleh kerugian, dan tak dapat tiada keadaan kita pun bertukar jua.” Apabila didengar oleh Raja Iskandar akan jawapan lanun itu maka sangatlah tertarik perasaannya. Maka iapun menjadikan lanun itu seorang kaya dengan syarat tiada merompak lagi. Demikianlah biasanya kesalahan orang hina itu diperbesarkan dan kesalahan orang mulia selalu disembunyikan oleh kemuliaannya.

yang bersama-samanya: “Begini susah orang bandar hendak mengambil air lebih baik kita balik ke tempat aku di sana kita dengan mudah boleh dapat air.”

Aja gamat!!! Kasihan beginilah rupanya orang yang tak suka meluaskan pandangannya.

ذی القعدة 1365

مجلة فرايدران

اوقٲوبر 1946

مجلة فرايدران

اوله «قاديروي» اندو

١. انده ابيڻن وهي سودارا
ابله نقتھوان بربائي فركارا
امبيلله نقاجران سفائي مارا
ايات دان حديث دليلن كشتارا

ي. يقينله كيت فرايدران بربودي
بايت كند فوداء فودي
بغ ميريما كدانشن مسياف سودي
بغ چكل منافع سبائي عبيدي

د. دسيتوله سكلين فباج بھاد
دأتس اخلاص نثقله اد
دانغ مشنجوشي توادان مودا
دام گلورا اي ملندا

ر. رينتيسن اول چوب دايدر
روف باء كمشوخ تاء جادي بندر
رهسيا ترانتو سيائي فبادر
روف هبتم عبارة دفودر

١. انتازا ايت كيت بروسوازا
ايدران ماس سانشله سگرا
اجران، نصيحة بربائي فركارا
انصافله كيت جاعنه لارا

ن. ننتي دهولو جاشن داوچفكن
نه! ماريله كيت سگرا كن
نكرهي دان نوصا خدمه ديريكن
نصيب قوم چوب بقولكن

م. مجلة فرايدران مجلة اوتام
مشدوشي فركارا دنيا اكام
مقاكر برخدمة سودارا بوسام
مدمدمان ككل برفا لام

ج. جنجي دنفائي بيلا سواج
جان يثا بلك مولا دتاج
جاس يثا اخلاص جيك دياج
جادي اومقام سي سي باج

ل. لاواغ، فلواغ ديوي فول
لينتاسن فيكران اف سكل
لاجسكن قذ بيلا دان كالا
لواسكن نقتھوان جمفونله سيللا

ه. هنقرله كاراشن رواية انده
هائي يثا اخلاص «فرايدران» ترده
هندي تون هافوسكن كوتده
هاري دان ماس سمشيله سده

ف. فرايدران ماس تبادله الفا
قلبراله اي جاشن ترلوف
فرايدران سدي منكور ميف
فركارا كبيسكن تاقبيله سياف

ر. رواية، تاريخ اد ترهمفر
رسي دان اداب جوئك ترفافر
راكن عبارة برفوق قمر
روئي تاء ميباج عبارة لافر

Majalah Peredaran

oleh "Qadiri" Endau

M. Majalah peredaran majalah utama

Mengandungi perkara dunia agama

Mengaku berkhidmat saudara bersama

Mudah-mudahan kekal beberapa lama

J. Janji ditepati bila sahaja

Jalan yang baik mula ditaja

Jasa yang ikhlas jika dibaja

Jadi umpama si besi baja

L. Lawang, peluang diberi pula

Lintasan fikiran apa segala

Lajakkan kalam bila dan kala

Luaskan pengetahuan jemputlah sila

H. Hantarlah karangan riwayat indah

Hati yang ikhlas "Peredaran" terdedah

Handai taulan hapuskan gundah

Hari dan masa sampailah sudah

P. Peredaran masa tiadalah alpa

Peliharalah ia jangan terlupa

Peredaran sedia menegur menyapa

Perkara kebajikan tak pilih siapa

R. Riwayat, *tārīkh* ada terhampar

Rasmi dan adab juga terpapar

Rakan ibarat bertepuk tampar

Rugi tak membaca ibarat lapar

I. Indah isinya wahai saudara

Inilah pengetahuan berbagai perkara

Ambillah pengajaran supaya mara

Ayat dan hadis dalilnya ketara

Y. Yakinlah kita Peredaran berbudi

Iaitu kepada pemuda, pemudi

Yang menerima kedatangan sesiapa sudi

Yang cekal menatang sebagai abdi

D. Di situlah sekalian pembaca yang ada

Di atas ikhlas nampaklah ada

Datang mengunjungi tua dan muda

Dalam gelora ia melanda

R. Rintisan awal cuba diedar

Rupa bak kampung tak jadi bandar

Rahsia tertentu sebagai penyedar

Rupa hitam ibadat dipudar

A. Antara itu kita bersuara

Edaran masa sangatlah segera

Ajaran, nasihat berbagai perkara

Insafflah kita janganlah lara

N. Nanti dahulu jangan diucapkan

Nah! Marilah kita segerakan

Negeri dan nusa khidmat didirikan

Nasib kaum cuba betulkan

کواجیفن کفد اهل رومه

(اوله الجوهري)

دوا یضامة مستحق • یقترنام هندقله ای مقاعتبار کن فرمفوان اتو استدرین ایت سئورخ فنولوج اتو شر بیکه فد مپمقرنا کن کواجیفن ایت • در ایت هندقله ای لبه دهولو مپمقرنا کن حق ۲ استری یأیت علیا دان مشحرم تسکنندی، یشکدوا ماعتبار کنندیری بی سنذیری فنحاک دان فعاول اتق ۲ اتواهل رومهن • کران مریکیت کتق مکیکتکنندی مشکوخ کواجیفن سئومفام ایت جوا کران کتق ۲ فدهاری این اکن منجادی اورغنوا فد هاری ایو • دان مریکیتوله اکن منجادی سوات درفد اعگوت یشکرج دان وگون دالم فرگاولن عام • بگیان کیت فد هاری این، جبک بایک اسوهن دان دیدیقن کیت مک باقیله مریکیت دمکین جوا عکس فده حال کفد مریکیتوله وگتنوخ نصیب فرگاولن عام سام اد نایک کفد درجه کتقیکن اتوفون ترچاقوه کدالم لوبه کپینان دان کینسان، مک سموان ایت وگتنوخ کفد دیدیقن دري اول جادین یأیت درفد کندوعن ایوه ههگ کفد حد منجادی اورغنوا، بقدمکین کتقوا رومه اتو استدرین ایت ایله سئورخ بمترفکوخ سکل کسلان دان دوسا یقترنریکتک اوله اتق، کران ای فقتدبهد اسوهن اتق ۲ ایت • ادفون فد تمدن سکل بقسا یشحاجو ترلقله سکل کواجیفن ایت کفد فنداهن ایو • اکنتقایی فد فنداهن اگام اسلام لبه دهولو تله مپتا کن کفد سکلین عالم • یأیت فرمفوان فون سام ترغکوخ واجب مباحکن اسوهن اتق ۲

بهوا اوله اهل رومه اتو اتق ۲ دالمشار که اتو فرگاولن هیدوخ یقترنریکته سوات فرکارا یضامة بسر دان تهنکی متون • کران یأیت منجادی سوات اعگوت یشکرج دان وگون دالم توبه مشار که اتو فرگاولن رامی • جبک بایک فرگاولن رومهنهگ مک باقیله فرگاولن عام، سام جوا تیف ۲ سئورخ درفد اهل رومه ایت ساتو اعگوت درفد مشار که سیواه رومهن دري کران ایت چوب کیت فرها تیکن سکلین فندیت بقسا ۲ یقترنریکته دنیا این تراوتام فد ماس این ساقه برههگوه ۲ مریکیت منجادی جان هندق مباحکن حال رومهنهگ دغن مباحکی چاروا ۲ مبري فلاجران دان دیدیقن کفد رامی کران هندق مپمقرنا کن تهنوخن یضامة براه دالم مشار که بسان •

ادفون کپینان اهل رومه ایت ترسیقن ای فد دوا فرکارا یضامة بسر یغ منجادی کفلا باکی سکل بشلاین ۲: یقترنریکته مباحکن توبه بدان دان یشکدوا مباحکن دیدیقن دان اداب فراغی مک کدوا فرکارا این تیاد شک لاکئی ترغکوخ دانس تهنکوه کتقوا رومه منوره کهنق ۲ تمدن یغ سبتر دان فرجلان هیدوخ • در ایت واجب دانس کتقوا رومه مپمقرنا کن بگیان بقده سوتکن سانوفر ساتو دباوه این: • یقترنریکته مباحکن علم فلاجران دان دیدیقن اهل رومه اتو اتق ۲ •

بهوا سئورخ کتقوا رومه یغ هندق مپمقرنا کن کواجیفن کفد اتق ۲ مک لازمه ای مقاعتبار کن

Kewajipan kepada Ahli Rumah

(oleh al-Johori)

Bahawa adalah ahli rumah atau anak-anak dalam masyarakat atau pergaulan hidup yang bertamadun ialah suatu perkara yang amat besar dan tinggi mutunya. Kerana ia itu menjadi suatu anggota yang bekerja dan berguna dalam tubuh masyarakat atau pergaulan ramai. Jika baik pergaulan rumahtangga maka baiklah pergaulan am, sama jua tiap seorang daripada ahli rumah itu satu anggota daripada masyarakat sebuah rumah, dari kerana ini cuba kita perhatikan sekalian pendeta bangsa-bangsa yang di dalam dunia ini terutama pada masa ini sangat bersungguh-sungguh mereka itu mencari jalan hendak membaiki hal rumahtangga dengan membaiki cara-cara memberi pelajaran dan didikan kepada ramai kerana hendak menyempurnakan tanggungan yang amat berat di dalam masyarakat bangsanya.

Adapun kebahagiaan ahli rumah itu tersimpan ia pada dua perkara yang amat besar yang menjadi kepala bagi segala yang lain-lain: yang pertama membaiki tubuh badan dan yang kedua membaiki didikan dan adab perangai maka kedua-dua perkara ini tiada syak lagi tertanggung di atas tengkul ketua rumah menurut kehendak-kehendak tamadun yang sebenar dan perjalanan hidup. Dari itu wajib di atas ketua rumah menyempurnakannya bagaimana yang disebutkan satu-persatu di bawah ini:- yang pertama: membaiki ilmu pelajaran dan didikan ahli rumah atau anak-anak.

Bahawa seorang ketua rumah yang hendak menyempurnakan kewajipan kepada anak-anak maka lazimlah ia mengiktibarkan

dua yang amat mustahak. Yang pertama hendaklah ia mengiktibarkan perempuan atau isterinya itu seorang penolong atau syarikat pada menyempurnakan kewajipannya itu. Dari itu hendaklah ia lebih dahulu menyempurnakan hak-hak isteri iaitu memulainya dan menghormatkan dia, yang kedua mengiktibarkan dirinya sendiri penjaga dan pengawal anak-anak atau ahli rumahnya. Kerana mereka itu kelak menggantikan dia menanggung kewajipan seumpama itu juga kerana kanak-kanak pada hari ini akan menjadi orang tua pada hari esok. Dan mereka itulah akan menjadi suatu daripada anggota yang bekerja dan berguna dalam pergaulan am. Bagaimana kita pada hari ini, jika baik asuhan dan didikan kita maka baiklah mereka itu demikian jua 'aksunya' padahal kepada mereka itulah bergantung nasib pergaulan am sama ada naik kepada darjat ketinggian ataupun terjatuh ke dalam lubang kehinaan dan kebinasaan, maka semuanya itu bergantung kepada didikan dari awal jadinya iaitu daripada kandungan ibu hingga kepada had menjadi orang tua, yang demikian ketua rumah atau isterinya itu ialah seorang yang tertanggung segala kesalahan dan dosa yang diterbitkan oleh anak, kerana ia pentadbir asuhan anak-anak itu. Adapun pada tamadun segala bangsa yang maju terletaklah segala kewajipan itu kepada pandangan ibu. Akan tetapi pada pandangan agama Islam lebih dahulu telah menyatakan kepada sekalian alam. Iaitu perempuan pun sama tertanggung wajib membaiki asuhan anak-anak

دان علیہرا کعبیجانن توبہء ما کن میثوم، فاکی
 فآتوہ دان نئمقہ کدیامن انق ۲ دنن سمقرن دان
 لشکف سٹای مودله کیت منجائکن دیدیقن
 عقل آتو دیدیقن علم دان فراغی . ہی! الشکہ
 .الثن نصیب انق ۲ بغ بقان نیاد دافہ میمقرنا کن
 حق ۲ن . مک دیدیقہ مستحیل انق ۲ ایت اکن
 ترچبور کدالم سجاہہ ۲ حال فد ماس یسا کندلق .

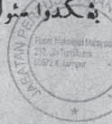
ادقون بمبجاکن واغ دویہ کران اهل رومہ
 اتو انق ۲ ایت بوکنن سوات فرکارا بٹ سیاہ بیکن
 دفوجی اولہ شرع اسلام . بکجان سیدانی (ص)
 « مَا نَفَقْتُ الرَّجُلَ فِي بَيْتِهِ وَآهْلِهِ وَوَلَدِهِ وَخَدَمِهِ
 فَوَلَّهٖ سَدَقَةً » ارتین بارغیغ دینجا کندی اولہ
 ستورغ لاکي ۲ کفد اهل رومہ . انق ۲ دان خدمت
 مک یا ایت باگنن فلہا صدقہ . دانلاکي سیدان
 دیناراً انفقته فی سبیل اللہ وديناراً انفقته فی رقبۃ
 وديناراً تصدقت به علی مسکین وديناراً انفقته
 علی اهلک اعظمت اجرن الزین انفقته علی اهلک
 ارتین ساتو دینار بقتله اشکو بلنجا کن کفد ففراغن
 سبیل اللہ . دان ساتو دینار بقتله اشکو بلنجا کندی
 فد مردھیکا کن ممب دان ساتو دینار بقتله اشکو
 صدقہ کن کفد اورغ مسکین دان ساتو دینار بقتله
 اشکو بلنجا کندی کانس اهل اشکو مک یا ایت
 ترلیہ بسر فہلان بغ اشکو بلنجا کندی کفد اهل
 اشکو . تیدقکہ کمر کیت کمدین درقد تہ
 مندشر کتواشن این بمبجاکن اهل رومہ دان
 انق ۲ کیت ؟

ادقون اورغیغ بخیل کفد اهل رومہن ساعۃ ۲
 دچرچ اولہ اکام اسلام بکجان سیدانی کیت (ص)
 لیس منّا من وضع اللہ علیہ ثم قدر علی عیالہ

دغن کران ابنہ اکام اسلام تہ ملارغ قواۃ درفد
 مہینا کن اتو مرندمکن طرف فرمفوان . نشافی
 ہندقلہ لاکي ۲ ملیا دان بحرمتکن فرمفوان اتو
 اسقین بکجان بقدسورہ اولہ نبی کیت (ص)
 مَا كَرِمَ النِّسَاءَ إِلَّا كَرِيمٌ وَلَا أَعْلَنَ إِلَّا لَتِيمٌ
 ارتین نیاد اورغیغ ملیا کن فرمفوان ملیکن اورغیغ
 ملیا دان نیاد اورغیغ . مہینا کن فرمفوان ملیکن
 اورغیغ ہینا . دانلاکي سیدان « اِحْمَأْوِا النِّسَاءَ
 عَلٰی اَهْوَانِهِنَّ » ارتین ہندقلہ کامو تشکوغ سکل
 اولہ چیریویہ دان کچندرورغن فرمفوان .

ادقون فرمات اللہ سبحانہ و تعالی ددالم
 قرآن الکریم قد بیورہ اتق واجب طاعہ کفد
 ایورفان « وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَيَّانِي صَغِيرًا »
 ارتین کات اولمو با محمد بانو ہنسکو کرنا کن اقالہ
 کدوان رحمہ ریم تونہسکو کانس کدوان
 (ابو باف) بکجان کدوان تہ برلس کسین
 مندیدیق ممب فد ماس ممب لاکي کچیک . مک
 آیہ ابنہ بخجادی دلیل بغرغ منجورکن فرمفوان ۲
 ایت تشکوغ دالم بہاگین بفسر ددالم کواجیفن
 مندیدیق دان مقاسوہ انق ۲ن (تیدق لاکي ۲-ہاج)
 یسکدوان: بمبایسکن توبہ بدان اهل رومہ اتو
 انق ۲ .

بہوا جبک دکات بمبایسکن حال ددبقتن
 علم دان اداب فرغی انق ۲ ایت سوات فرکارا بشاۃ
 مستحق مک بمبایسکن توبہ بدان مر بکثیت قون
 سوات فرکارا بٹ مستحق جوا . کران فرکارا
 بغفرام ایت بوگتورغ قواۃ کبائن کفد فرکارا
 درسیب ایت واجبلہ دانس کتوا رومہ منجاکن
 یسکدوا . مثولہ ۲ن ابنہ منجادی فرکارا بغفرنام .

dengan kerana inilah agama Islam telah melarang kuat daripada menghinakan atau merendahkan taraf perempuan. Tetapi hendaklah laki-laki memulia dan menghormati¹ perempuan atau isterinya bagaimana yang disuruh oleh Nabi kita (S.A.W.)

"Mā akrama al-nisā' a illā karīmun wa lā ahānahunna illa la'īmūn"

ertinya "Tiada orang yang memuliakan perempuan melainkan orang yang mulia dan tiada orang yang menghinakan perempuan melainkan orang yang hina." Dan lagi sabdanya *"Ihmalū al-nisā' a 'alā ahwā' ihinn"* ertinya "Hendaklah kamu tanggung segala oleh cerewet dan kecenderungan perempuan."

Adapun firman Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* di dalam Qur'an al-Karim pada menyuruh anak wajib taat kepada ibu bapanya *"Wa qul rabbi arḥamhunā kamā rabbayānī ṣaghīrā"*² ertinya "Kata olehmu ya Muhammad, ya Tuhanku kurniakan apalah kiranya rahmat *rahīm* Tuhanku ke atas keduanya (ibu bapa) bagaimana keduanya telah berbelas kasihan mendidik hamba pada masa hamba lagi kecil." Maka ayat inilah menjadi dalil yang terang menunjukkan perempuan-perempuan itu bertanggung dalam bahagian yang besar dalam kewajipan mendidik dan mengasuh anak-anaknya (tidak laki-laki sahaja). Yang keduanya: membaikkan tubuh badan ahli rumah atau anak-anak.

Bahawa jika dikata membaikkan hal didikan ilmu dan adab perangai anak-anak itu suatu perkara yang amat mustahak maka membaikkan tubuh badan mereka itu pun suatu perkara yang mustahak jua. Kerana perkara yang pertama itu bergantung kuat kejayaannya kepada perkara dari sebab itu wajiblah di atas ketua rumah menjaga yang kedua seolah-olahnya ialah menjadi perkara yang pertama.

¹ Perkataan sebenar adalah menghormati
² Sūrah al-Isrā' ayat 24.

Dan memelihara kesihatan tubuh, makan minum, pakai patut dan tempat kediaman anak-anaknya dengan sempurna dan lengkap supaya mudahlah kita menjalankan didikan akal atau didikan ilmu dan perangai. Hai! Alangkah malangnya nasib anak-anak yang bapanya tiada dapat menyempurnakan hak-haknya. Maka tidaklah mustahil anak-anak itu akan tercebur ke dalam sejajah-jajah hal pada masa yang akan datang.

Adapun membelanjakan wang duit kerana ahli rumah atau anak-anak itu bukannya suatu perkara yang sia-sia bahkan dipuji oleh syarak Islam. Bagaimana sabda Nabi (S.A.W.)

"Mā anfaqahu al-rajulu fī baytihi wa ahlihi wa walidihi wa khadamīhi fa huwa lahu ṣadaqatun" ertinya "Barang siapa dibelanjakan dia oleh seorang laki-laki kepada ahli rumah, anak-anak dan khadamnya maka iaitu baginya pahala sedekah." Dan lagi sabdanya

"Dīnāran anfaqatuhu fī sabīli Allāhi wa dīnāran anfaqatuhu fī raqabatīn wa dīnāran taṣaddaḡta bihī 'alā miskīnīn wa dīnāran anfaqatuhu 'alā ahlika a'ḡamuhā ajrāni al-ladhinā anfaqatuhu 'alā ahlika"

ertinya "Satu dinar yang telah engkau belanjakan kepada peperangan sabilillah. Dan satu dinar yang telah engkau belanjakan dia pada memerdehkan hamba dan satu dinar yang telah engkau sedekahkan kepada orang miskin dan satu dinar yang telah engkau belanjakan dia ke atas ahli engkau maka iaitu terlebih besar pahalanya yang engkau belanjakan dia kepada ahli engkau." Tidakkah gemar kita kemudian daripada telah mendengar keterangan ini membelanjakan ahli rumah dan anak-anak kita?

Adapun orang yang bakhil kepada ahli rumahnya sangat-sangat dicerca oleh agama Islam bagaimana sabda Nabi kita (S.A.W.)

*"Laysa minnā wasī' a Allāh 'alayhi thumma qatara alā 'iyālihi"*³

³ Bersambung di muksurat 95.

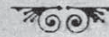
زمان جاهليه بقتله دكوتى دان دظالمكن اوله
لاكي ۲ دشن برياكي ۲ چارادان كلاكوان هشك
داختياركن فرمفوان ۲ ليه تباد بركون درفد بنانقم
يايت دتام هيدوف ۲ - تباد حق بوسام دالم سكل
رونديشن دشن لاكي ۲، تباد بروحق منتوبه علم
كشداين ۲ تباد بروحق دانة فسلك بهسكن اي
دفسكاي، تباد بوله بركون اقبيل اي ته
دچريكن اوله لاكيش - تباد بروحق بمرننه هرتان
سندري، بهكن تر فونقم كشد لاكون سهاج هموة
اف سوكان، دكشوخ تباد برتالي بيلا لاكون
تباد سوكاندي، اقبيل كانين لاكيش اي تباد بوله
بركون بهسكن تنق منجادي سفوت همب
تبوسن كشد وارث سماق سلمانان دانلاين ۲ لاكي
درفد يفتوسبوة - دان بوكن سهاج دالم فرهمفون
بشاعرب، بهسكن سموا بشا پشدانس موك بومي
اين .

بقدمكين تباد سياف فون بيمهارة جرية
فكيق فرمفوان بيم سدغ ترهاوقغ ددالم لوبوه
كهينان دان كهينان يفتوسبوة ايت مليسكن
اقبيل ظاهرهلا اكام اسلام يفتوسبوة وچي يفتوباوا اوله
جنجوعن كيت صلى الله عليه وسلم، مك بوكنش
سهاج دفسكيش فرمفوان ۲ درفد سكل كظالان
بهسكن دملياكن فرمفوان ۲ سام دشن لاكي ۲ دالم
حق برعبادة كتههانن دان بلاستن دنكري
اشرة، دان دانوركنش سكل كوچيشن فرمفوان
ددالم مشاركة ميدوف دشن لاكي ۲ دشن كوچيشن
بم سوياي دان برفادن دشن كجادين فرمفوان بقلحه
لمبوة ايت يايت فرمفوان ۲ هتدقه مشميل فكرجان
ددالم رومه سباتي فقاوال هرت بندا سوايش دان
مقاشوه اتق سام اد لاكي ۲ دان فرمفوان درمجبوق

ارتين بوكن درفد امة كاشي بارعسياف بقتله
دلواسكن الله تعالى رزقيش كدين بخيل اي كشد
اهل رومين .

شرح اسلام تباد سكاله ۲ مپوره كيت دشن
حال رونق رافيق دان مهنوتوه ديري درفد ماكن
فاكي هشك جاديله سفوت حال اورغيغ ساعة
فيجبق اتو منجمققسندري فدا بهسكن كتهوانن
اكام اسلام . اكام اسلام مپوره كيت مبايقسكن
حال فچارين سماق بايك حال كهيدرشن كيت
دان سكل تكموشن كيت . مك بناف - سورغ ايت
هندق مبايقسكن حال كهيدوفون سبيك اي تباد
بكرج دان بواوسها؟ .

مك درسيب ايت وابجله كيت كتهوي بكميان
كادان بكرج دان بواوسها منجاري هرت فد
فتدانشن اكام اسلام بفاكن ديناكن بيلا اد فلواغ
كلق سماق هانوفله سكل سفاكان بشاله سفاكان
اكام اسلام بنجي كشد اورغيغ بكرج منجاري
هرت دان ككياك دنيا .

كيمياسن فرمفوان؟

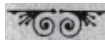
اوله ملاقي جوهر

كبايقكن فنججور ۲ فرمفوان ملايو سام اد
لاكي ۲ دان فرمفوان دري منجبوق نفس ففراغن
اين تله هيبوه برجربة فكيق نمنا لاكي ۲ ميبسكن
فرمفوان ۲ دان مسمباليسكن حق ۲ يايت بكرج
بوسام ۲ دشن لاكي ۲ دالم كادان كاجوان بشاه
تانه ابو دان اكام كوزن؟ سوله ۲ سوارا تنقوتن
من بلكيش سام دشن سوارا لسان الحال فرمفوان ۲

ertinya "Bukan daripada umat kami barangsiapa yang telah diluaskan Allah Ta'ālā rezekinya kemudian bakhil ia kepada ahli rumahnya."

Syarak Islam tiada sekali-kali menyuruh kita dengan hal ropak-rapik dan mengutuk diri daripada makan pakai sehingga jadilah seperti hal orang yang sangat picik atau mencampakkan diri pada memecahkan kekuatan agama Islam. Agama Islam menyuruh kita membaikkkan hal pencarian supaya baik hal kehidupan kita dan segala tanggungan kita. Maka betapa seorang itu hendak membaikkkan hal kehidupan jika ia tiada bekerja dan berusaha?

Maka disebabkan itu wajiblah kita ketahui bagaimana keadaan bekerja dan berusaha mencari harta pada pandangan agama Islam yang akan dinyatakan bila ada peluang kelak supaya hapuslah segala sangkaan yang salah mengatakan agama Islam benci kepada orang yang bekerja mencari harta dan kekayaan dunia.

Kebebasan Perempuan?

oleh Melati Johor

Kebanyakan penganjur-penganjur Perempuan Melayu sama ada laki-laki dan perempuan dari semenjak lepas peperangan ini telah heboh berjerit-pekik meminta laki-laki membebaskan perempuan-perempuan dan mengembalikan hak-haknya iaitu bekerja bersama-sama dengan laki-laki dalam kawasan kemajuan bangsa, tanah air dan agama konon! Seolah-olah suara tuntutan mereka itu sama dengan suara *lisan al-hāl* perempuan-perempuan

zaman Jahiliah yang telah dikutuk dan dizalimkan oleh laki-laki dengan berbagai-bagai cara dan kelakuan hingga diiktibarkan perempuan-perempuan lebih tiada berguna daripada binatang iaitu ditanam hidup-hidup. Tiada hak bersama dalam segala rundingan dengan laki-laki, tiada berhak menuntut ilmu kepandaian, tiada berhak dapat pusaka bahkan ia dipusakai, tiada boleh berkahwin apabila ia telah diceraikan oleh lakinya. Tiada berhak memerintah hartanya sendiri, bahkan terpulung kepada lakinya sahaja membuat apa sukanya, digantung tiada bertali bila lakinya tiada sukanya dia, apabila kematian lakinya ia tiada boleh berkahwin, bahkan tetap menjadi seperti hamba tebusan kepada waris si mati selama-lamanya dan lain-lain lagi daripada yang tersebut. Dan bukannya sahaja dalam perhimpunan bangsa Arab, bahkan semua bangsa yang di atas muka bumi ini.

Yang demikian tiada siapa pun yang menyahut jerit-pekik perempuan yang sedang terhapung¹ di dalam lubang kehinaan dan kehambaan yang tersebut itu melainkan apabila zahirlah agama Islam yang maha suci yang dibawa oleh Junjungan kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*, maka bukannya sahaja dilepaskannya perempuan-perempuan daripada segala kezaliman bahkan dimuliakannya perempuan-perempuan sama dengan laki-laki dalam hak beribadat ketuhanan dan balasannya di negeri akhirat, dan diaturkan segala kewajipan perempuan di dalam masyarakat hidup dengan laki-laki dengan kewajipan yang sesuai dan berpadan dengan kejadian perempuan yang lemah-lembut itu iaitu perempuan-perempuan hendaklah mengambil pekerjaan di dalam rumah sebagai pengawal harta benda suaminya dan mengasuh anak sama ada laki-laki dan perempuan dari semenjak

¹ Perkataan sebenarnya adalah terapung.

دجاد بکندي هتک ببنجادي سئوخ لاکي ۲ دان
 فرمفوان یهیرگون دان بکرج ددالم فرمفون امة
 اسلام یهد کهندککن اوله الله دان رسولن سفای
 متغیککن متو کهدوفن لاکي ۲ دان فرمفوان .
 ذات لاکي ۲ فول دواجبکن بکرج منجاري
 هرت کران بلجیا کهدوفن استریه دان انق ۲
 ذات بر فرغ کران منولکن سئوه ۲ بق منچروبو
 کهدوفن اومه اسلام دان اگان .

ادقوت کبیاسن فرمفوان برچمفور گاول
 دشن لاکي ۲ یبوکن بحرمن دان منددهکتندیری
 دیات ۲ تغکوغ وایغ جان رایس دان تمفة ۲
 رامی، ابئو که یهد کهندککن اوله لویر ۲ فرمفوان
 زمان موردن این؟ اتو کبیاسن یقتله دکریاکن
 اوله الله ذات رسولن ایت؟ ادقوت جیک
 برکهندق فد یفکدوا ایت یتدقله فابه دهیو ۲ کن
 لاکي ۲ منت حق ذات کبیاسن کران لاکي ۲
 ملایو فدهاری این تلهجو کف بمیبسکن فرمفوان ۲
 ترکاغ لبه درفد یهدهاروسکن اوله اگام .
 اداکه لاکي ۲ ملایو فد هاری این منگه
 فرمفوان بلاجر علم اگام دان علم دنیا؟ اداکه
 لاکي ۲، قاعنبارکن فرمفوان ۲ سقرت بارغ ۲
 جوانان دان نرنیکان؟ یتدقکه فرمفوان ملایو
 فد هاری این تله برسطرف دشن لاکي ۲ فد
 فیهق یقتله داتورکن اوله اگام؟ جیک ای؟
 یتدقله فانونه کیت مقهادفکن فرهانین کیت
 فدان بهکن فانونه لاکي ۲ برسقوره ۲ منجاری جانی
 بگیان هندق ماسوکن نلاجران فرمفوان دالم
 فرکارا اگام دان دیدیقشن انق ۲ سفای تفتله
 فرمفوان مشمیل بهاگین یهاونام باکی کماجون
 هیدوف برهکیا، دان جوا واجبله دانس لاکي ۲
 منجاری جانی بگیان هندق منجاگ مروء فرمفوان
 اسلام سفای تیاد فرمفوان اسلام ترچبور کدالم
 فرچمفوران یقتیاد برحد .

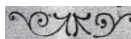
افیل کیت فرهاتیکن فد فریدان سکل
 کواجیشن یقتله دتکوغکن کفد لاکي ۲ ذات
 فرمفوان ایت مک پتاله کیت بق فرمفوان ایت
 تیاد واجب بکرج برچمفور گاول دشن
 لاکي ۲ دالم سکل میدان کهدوفن کران تغکوغن یقتله
 داوتوقکن کفدان ایت صده جو کف برة دان
 لواس توجوان مقصود ۲ دن ملینکن فرمفوان
 بق تیاد منکوغ کواجیشن منجاگ رومه تشک
 دان معاسوه انق سقرت فرمفوان جندا اتو یقتیاد
 اورغیم منکوغن مک هاروسله ای بکرج دلوار
 رومه کیران تیاد دافه ای بکرج دشن فکرجان
 یقتیشا ددالم رومه اکنتافی واجبله دانسن
 منجاگ سروءن بق سکیدا ۲، مهبلسکن وسقک
 دان فتنه کفد دیرن .

dijadikan dia hingga menjadi seorang laki-laki dan perempuan yang berguna dan bekerja di dalam perhimpunan umat Islam yang dikehendakkan oleh Allah dan Rasul-Nya supaya meninggikan mutu kehidupan laki-laki dan perempuan. Dan laki-laki pula diwajibkan bekerja mencari harta kerana belanja kehidupan isteri dan anak-anaknya dan berperang kerana menolakan seterusnya yang mencero boh kehidupan umat Islam dan agamanya.

Apabila kita perhatikan pada perbezaan segala kewajipan yang telah ditanggung kepada laki-laki dan perempuan itu maka nyatalah kita yang perempuan itu tiada wajib bekerja bercampur-gaul dengan laki-laki dalam segala medan kehidupan kerana tanggungan yang telah diuntukkan kepadanya itu sudah cukup berat dan luas tujuan maksud-maksudnya melainkan perempuan yang tiada menanggung kewajipan menjaga rumahtangga dan mengasuh anak seperti perempuan janda atau yang tiada orang yang menanggungnya maka haruslah ia bekerja di luar rumah kiranya tiada dapat ia bekerja dengan pekerjaan yang terbangsa di dalam rumah akan tetapi wajiblah di atasnya menjaga maruahnyanya yang sekira-kira menghilangkan wasangka dan fitnah kepada dirinya.

Adapun kebebasan perempuan bercampur-gaul dengan laki-laki yang bukan muhrimnya dan mendedahkan diri di mana-mana panggung wayang, jalan raya dan tempat-tempat ramai, itukah yang dikehendakkan oleh loyar-loyar perempuan zaman morden² ini? Atau kebebasan yang telah dikurniakan oleh Allah dan Rasul-Nya itu? Adapun jika berkehendak pada yang kedua itu tidaklah payah diheboh-hebohkan lagi meminta hak dan kebebasan kerana laki-laki Melayu pada hari ini telah cukup membebaskan perempuan-perempuannya terkadang lebih daripada yang diharuskan oleh agama.

Adakah laki-laki Melayu pada hari ini menegah perempuan belajar ilmu agama dan ilmu dunia? Adakah laki-laki mengiktibarkan perempuan-perempuan seperti barang-barang jualan dan perniagaan? Tidakkah perempuan Melayu pada hari ini telah bersetaraf dengan laki-laki pada pihak yang telah diaturkan oleh agama? Jika ia? Tidaklah patut kita menghadapkan perhatian kita padanya bahkan patut laki-laki bersungguh-sungguh mencari jalan bagaimana hendak memajukan pelajaran perempuan dalam perkara agama dan didikan anak-anaknya supaya tetaplah perempuan mengambil bahagian yang utama bagi kemajuan hidup berbahagia. Dan jua wajiblah di atas laki-laki mencari jalan bagaimana hendak menjaga maruah perempuan Islam supaya tiada perempuan Islam tercebur ke dalam percampuran yang tiada berhad.

² Perkataan sebenarnya adalah moden.

(بریت سکوله ۲ اگام جوهر)

10:

دسیار کن بریت سکوله ۲ اگام این دغن سهاس ۲ رشکس اینتون ترقسا کیت منمبه هلی
فرکلوان کیت . دري ایت کیت سیار کن فصل یغترخاص سهاج یأیت کخالن نتیجه ففرقسآن یأهن
یغته دادا کن فد 21 دان 22 جولي 1946 این . اب شاء الله کیت اکن میبارکن بریت یغتنوه
فد اخر تاهن فرسکولن کلقي .

ففرقسآن ی تاهن این بو کنله سوات ففرقسآن منایقکن مریدکن ۲ دزد ساتو درجه کشف سوات درجه ،
بهکن یأیت سقدر موقجی کچککانن مریدکن ۲ دالم فلاجرانن . مک فرکارا ۲ یغترقسا ایت منوره
یغته دنتو کن اوله سوکانن فلاجران جوا .

باري سکوله ۲ اگام دائره جوهر بهارو .			نام سکوله		
60	35	58	قاربه فینغ سرینو	فرانس	بھماسق یغالولس
51	43	85	قاربه مسو		
68	92	135	قاربه جوا	80	138 173
68	40	59	قاربه جمیل	34	59 173
52	34	66	قاربه فچه	52	54 104
70	58	83	سری منتی	73	22 30
52	32	61	سوعی بالغ	45	10 22
64	44	69	ساراعروای	96	25 26
35	22	63	بکری تغکی	58	308 528
57	50	88	سیمغ جرم		جمله
58	50	86	ایر هینم		
41	33	81	قاربه ستوعکة		
70	45	63	تیاغ		
67	37	55	سوعی رای		
56	29	52	جورق		
55	26	47	فنجور		
58	28	48	گر-بک		
57	25	44	فأکوه		
64	14	22	لغا		
55	1086	1973	جمله	50	31 62

باري سکوله ۲ اگام دائره موار

باري سکوله ۲ اگام دائره موار			نام سکوله		
			فرانس	بھماسق یغالولس	
			58	137	237
			48	53	111
			29	51	173
			67	54	80
			51	23	45
			50	31	62

(Berita Sekolah-sekolah Agama Johor)

Diarkan berita sekolah-sekolah agama ini dengan sehabis-habis ringkas itupun terpaksa kita menambah helai perkeluaran kita. Dari itu kita siarkan fasal yang terkhas sahaja iaitu kehasilan natijah peperiksaan $\frac{1}{2}$ tahun yang telah diadakan pada 21 dan 22 Julai 1946 ini. *In shā-Allāh* kita akan menyiarkan berita yang penuh pada akhir tahun persekolahan kelak.

Peperiksaan $\frac{1}{2}$ tahun ini bukanlah suatu peperiksaan menaikkan murid-murid daripada satu darjah kepada suatu darjah, bahkan iaitu sekadar menguji kecekapan murid-murid di dalam pelajarannya. Maka perkara-perkara yang diperiksa itu menurut yang telah ditentukan oleh sukatan pelajaran jua.

Bagi sekolah-sekolah agama daerah Johor Baharu				Parit Pinang Seribu	58	35	60
				Parit Samsu	85	43	51
Nama Sekolah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus	Parit Jawa	135	92	68
Ngee Heng	173	138	80	Parit Jamil	59	40	68
Tambatan Tinggi	173	59	34	Parit Pecah	66	34	52
Bukit Senyum	104	54	52	Seri Menanti	83	58	70
Pengkalan Ranting	30	22	73	Sungai Balang	61	32	52
Pasir Gudang	22	10	45	Sarang Buaya	69	44	64
Teberau	26	25	96	Bakri Tinggi	63	22	35
Jumlah	528	308	58	Simpang Jeram	88	50	57
				Air Hitam	86	50	58
Bagi sekolah-sekolah agama daerah Muar				Parit Setongkat	81	33	41
				Temiang	63	45	70
Nama Sekolah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus	Sungai Raya	55	37	67
Bandar Maharani	237	137	58	Jorak	52	29	56
Dumpur Tinggi	111	53	48	Panchor	47	26	55
Parit Kadi	173	51	29	Gersik	48	28	58
Parit Keruma	80	54	67	Pagoh	44	25	57
Parit Raja	45	23	51	Langa	22	14	64
Parit Bakar	62	31	50	Jumlah	1973	1086	55

فرائس	بشلولس	بشماق	نام سکوله
50	36	72	فسرای
45	15	33	میبق بکو
44	16	36	فاریه جو
42	22	53	فاریه سولوغ
36	28	77	مشکارغ
32	30	95	بندر تیشکی

62 1106 1798 **جمله**

باقی سکوله ۲ اکام دائره سکامه

فرائس	بشلولس	بشماق	نام سکوله
84	53	64	جمنه
84	41	49	فوکوه
81	30	37	کشم
81	30	37	بولره کاسف
77	60	78	بندر سکامه
77	89	115	بوکیه گمبید
74	40	54	سیمقش نیک
74	59	80	سوتی عیدروس
73	33	45	سبالغ
69	27	39	فاریه بوغا
64	21	33	سروم
62	73	120	تغکتق
61	34	54	نالو رینیا
61	38	62	گمربه
55	18	33	تدیوغ کادیق
30	10	33	راواغ

70 656 933 **جمله**

باقی سکوله ۱۲ اکام دائره باتوفهه

فرائس	بشلولس	بشماق	نام سکوله
97	32	33	فوغکمر
95	20	21	کفوغ بهارو
92	36	39	سوتی کاجم
81	51	63	باکن
80	66	82	ینوه
77	31	40	مرلوغ
73	19	26	کوریس
71	41	58	کمیوه
70	21	30	تدیوغ سمروغ
69	60	87	یاتو فوتیه
69	27	39	لوبو
69	20	29	فیننس فودینگ
69	54	78	بوکیه سوک
68	50	73	سوتی نیووخ
63	23	34	بیندو
66	23	35	سوتی نیغه
62	13	21	بوکیه رحمة
62	18	29	ایر هینم
61	35	57	سری مرلوغ
60	41	68	تغکارم
59	26	44	سری برهین
59	40	68	سفارق
58	62	106	کلواغ
57	28	49	خاریه بیلال
55	31	56	« کشم
54	48	89	رغیه
54	7	13	فیننس رای
52	12	23	سری کادیق
51	24	42	کفوغ جاوا

Bagi sekolah-sekolah agama daerah Batu Pahat				Nama Sekolah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus
				Peseri	72	36	50
Nama Sekolah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus	Minyak Beku	33	15	45
Ponggor	33	32	97	Parit Ju	36	16	44
Kampung Baharu	21	20	95	Parit Sulong	53	22	42
Sungai Kajang	39	36	92	Senggarang	77	28	36
Bagan	63	51	81	Bandar Tinggi	95	30	32
Benut	82	66	80	Jumlah	1798	1106	62
Merlung	40	31	77				
Koris	26	19	73				
Gambut	58	41	71				
Tanjung Sembrong	30	21	70				
Batu Putih	87	60	69				
Lubuk	39	27	69				
Pintas Puding	29	20	69				
Bukit Soga	78	54	69				
Sungai Nibong	73	50	68				
Bindu	34	23	68				
Sungai Nipah	35	23	66				
Bukit Rahmat	21	13	62				
Ayer Hitam	29	18	62				
Sri Merlong	57	35	61				
Penggaram	68	41	60				
Seri Beringin	44	26	59				
Separak ¹	68	40	59				
Kluang	106	62	58				
Parit Bilal	49	28	57				
“ Kemang	56	31	55				
Rengit	89	48	54				
Pintas Raya	13	7	54				
Sri Gading	23	12	52				
Kampung Jawa	42	24	51				

Bagi sekolah-sekolah agama daerah Segamat			
Nama Sekolah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus
Jementah	64	53	84
Pogoh	49	41	84
Kesang	37	30	81
Buluh Kasap	37	30	81
Bandar Segamat	78	60	77
Bukit Gambir	115	89	77
Simpang Tiga	54	40	74
Sungai Idrus	80	59	74
Sebalang	45	33	73
Parit Bunga	39	27	69
Serom	33	21	64
Tangkak	120	73	62
Teluk Rimba	54	34	61
Gemereh	62	38	61
Tanjung Gading	33	18	55
Rawang	33	10	30
Jumlah	933	656	70

باقي سكه ۲ اكام دائره مرسينغ

فرائس	بھالولس	بھاسق	نام سكه
75	53	70	مرسينغ كان
61	22	36	بندر مرسينغ
80	16	20	جملواغ
41	12	26	تقلو
60	9	15	تلو ساري
30	13	44	ترياغ
29	19	65	انداو
52	144	276	جمله

فرھمفونن نتيجہ

فرائس	بھالولس	بھاسق	دأيره
58	308	528	جوهر بہارو
55	1806	1973	موار
62	1106	1798	باتوفہ
70	656	933	سکامة
52	570	1091	فونتيان
66	243	366	کوت تشکي
52	144	276	مرسينغ
59	4113	6965	جمله

باقي سكه ۲ اكام دائره فونتيان

فرائس	بھالولس	بھاسق	نام سكه
44	67	152	فونتيان كچيل
58	46	80	کايو ارا فاسوڠ
70	76	102	اير بالوي
79	59	75	فولي سبانم
86	59	69	تلو افي ۲
15	10	66	رما تروجون
97	66	68	تلو کونغ
12	8	68	سوشي دورين
26	28	107	سرکة
40	19	48	تتجوڠ ادڠ
86	31	36	تيرم دو کو
60	29	48	تتجوڠ کونڠم
21	11	53	فاريه قدوس
72	41	57	رمبه
27	6	22	فونتيان بسر
63	23	40	سوشي کارڠ
52	570	1091	جمله

باقي دأيره کوت تشکي

فرائس	بھالولس	بھاسق	نام سكه
39	43	110	بندر کوت تشکي
76	65	85	بوکيه لينتم
59	20	34	کوالا سديلي
55	51	92	تلو رامونيا
59	22	37	تتجوڠ
40	26	65	سوشي کفل
37	16	43	تتجوڠ سورة
66	243	366	جمله

Bagi sekolah-sekolah agama daerah Pontian

Nama Sekolah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus
Pontian Kecil	152	67	44
Kayu Ara Pasong	80	46	58
Ayer Baloi	102	76	70
Pulai Sebatang	75	59	79
Teluk Api-api	69	59	86
Rimba Terjun	66	10	15
Teluk Kerang	68	66	97
Sungai Durian	68	8	12
Serkat	107	28	26
Tanjung Adang	48	19	40
Tiram Duku	36	31	86
Tanjung Kupang	48	29	60
Parit Kudus	53	11	21
Rambah	57	41	72
Pontian Besar	22	6	27
Sungai Karang	40	23	63
Jumlah	1091	570	52

Bagi daerah Kota Tinggi

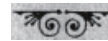
Nama Sekolah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus
Bandar Kota Tinggi	110	43	39
Bukit Lintang	85	65	76
Kuala Sedili	34	20	59
Teluk Ramunia	92	51	55
Pengerang	37	22	59
Sungai Kapal	65	26	40
Tanjung Surat	43	16	37
Jumlah	366	243	66

Bagi sekolah-sekolah agama daerah Mersing

Nama Sekolah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus
Mersing Kanan	70	53	75
Bandar Mersing	36	22	61
Jemaluang	20	16	80
Tenglu	26	12	41
Teluk Sari	15	9	60
Teriang	44	13	30
Endau	65	19	29
Jumlah	276	144	52

Perhimpunan Natijah

Daerah	Yang Masuk	Yang Lulus	Peratus
Johor Baharu	528	308	58
Muar	1973	1806	55
Batu Pahat	1798	1106	62
Segamat	933	656	70
Pontian	1091	570	52
Kota Tinggi	366	243	66
Mersing	276	144	52
Jumlah	6965	4113	59

¹ Perkataan sebenar adalah Separap

مکتبه ومطبعة الاحمدية

101 جان ملطان ، سيڤاڤورا

منجيتق سورة ۲ عرب، ملايو دان اورغفوئييه

منحوال كتاب ۲ ملايو دان عرب، منجلد بو كوكو ۲ سرت ممبواة چف گنه

دان ممبواة بلوق دشن هر ك يڤ قانونه

براوروسله كنفه مڤيرن سام اد دشن توان ۲ دانغ سنديري اتو منوايس سورة كفدان

Maktabah wa Maṭba'ah al-Aḥmadiyah

101 Jalan Sultan, Singapura

Mencetak surat-surat Arab, Melayu dan Orang Putih

Menjual kitab-kitab Melayu dan Arab, menjilid buku-buku serta membuat cap getah

dan membuat blok dengan harga yang patut.

Beruruslah kepada mudirnya sama ada dengan tuan-tuan datang sendiri atau menulis

surat kepadanya.

چف کافق سرسافاريللا ليكسانيب ميکسچر
SARSAPARILLA LAXATIVE MIXTURE

اداله سرسافاريللا اين اياله دوات جنس چمفوران ينج مبرسيهکن
داره دان سکل اشکوت . جک دفوبوات مينومني ميکسکوة بکيان اتورانن
مبيق اوبه " چف کافق "

مرک سوي سر ۳۰۰ سين کافق (مکتاب ميسن
سوي کيکد ۱۵ سين

دسالوره دنيا اين . هوبه سرسافاريللا ليکسانيب ميکسچر اين
اياله چمفوران درفد ايسن سرسافاريللا سرت جنس ۲ فر کاسن
اوباتن ينج سلام اوکران دان سوکاتن ينج مبرسيهکن ترالولو مستجاب
باکي منجاک کصيحاتن دالم فروره . راسن لذه دان نيدق
مندائککن مبرهيا کشف اورغ بسر اتو فون کافق ۲ .
ليوغ کاي فوک درک ستور شيعه ياي .

اتورانن مشکونا ککن - سوکاتن : تيف 1 ۲ بونل 2 اونس
اورغ بسر ستقه بونل (1 اونس) کافق ۲ سو کو بونل (ستقه
اونس) هندقله دچمفور دغن اير ماسق يبقله سچوق . سائس
مينوم اميلاله اير ماسق کراک چوچي موله بارغ 4 اتو 5 اونس
وقت مينوم هندقله سئاس بلوم تيدور .

"AXE BRAND"
"SPRAN"

چف کافق "سفران"

مبسيهکن فباکيه دالم 5 مينيه . دفوبوات داشکند .
اوبه باکي فباکيه ۲ فنيغ کفلا ، ساکيه تکني دان حلسيا .
ساکيه نلشاه سندي ۱۶ شل کاکي ، فادافه تيدور ،
بيضا فروما ساکيه فيقکتمه ، سرم صچوق دان دم فانس ،
دمم تولنج دان دمم کورا .

وکیل نوغکل : ليوغ کاي فوک 84 ساوت بريج روڊ وسيفانورا
LEUNG KAI FOOK 84, South Bridge Road,
SINGAPORE .

فيل
صحابه کافق ۲

تر اوبه بيزککيه اين بات فاسماه کاتن ، فذراک شته سياه
برهمنه اوبه يورغ فبروخ شوره دتا دانواک بترکوم دکلن .
استرلاکوا باتن رعميه باکي کافق سرت کراسن سولوق عال
سايه باکي کاتن . مستنج لوام کلام المياکي فيليرج
دغن بوزاکان . ساي فرود سرتکيت برسه درفد کوزول . عل
رايو يورج کتن سئاکي راکي ، فباکيه فباکيه ، صچوق ، باوق
فاسکيه اکن ملاقو کافق ، بات اکن زابويرا سته بل روا .
اتورانن مشکونا ککن .

باکي کافق : باده سائون سرت چمفوران فوه اين سئاس
سرتوق فاقير يوق سايکيه اير دعام سيبا
کافيه فوره 6 بيان ۱ کاسن کلي ماکن
دنه بران هله سائون 2 کاسن کلي ماکن
دائيمون هک نامون 2 جو 2 کاسن کلي ماکن
کوباکي برسه باق اوبه ماسک شله يورغ اير
ايک چوک کول اوبه ۳۰۰
کول هکل ماره ککي فوره .

ليوغ کاي فوک
84 ساوت بريج روڊ سينورا
Wahd Tancak: LEUNG KAI FOOK
84 South Bridge Road, Singapore.

Cap Kapak *Sarsaparilla Laxative Mixture* SARSAPARILLA LAXATIVE MIXTURE

Adalah *sarsaparilla* ini ialah suatu jenis campuran yang membersihkan darah dan segala anggota. Jika diperbuat minuman mengikut bagaimana aturannya minyak ubat "Cap Kapak" akan menjauhkan sembelit dan

Harga sebotol besar 20 sen
Sebotol kecil 10 sen

Minyak kapak (pekat) sama khasiatnya
Harga 10 sen sebotol

Demam panas sapukan minyak ini di kepala dan lubang hidung ambil 2-3 titik, campur dengan air panas dan minum boleh sembuh dengan segera Demam kura menahankan penyakit ini renjiskan 2-3 titik minyak ini di tuala atau sapu tangan dan sedut apabila ada tanda hendak dapat penyakit diambil 2-3 titik, campur dengan air panas dan minum.

Sakit perut sapukan di belakang dan keliling pusat 2-3 titik diminum bengkak ari-ari sapukan minyak ini di ari-ari, ambil 2-3 titik campur dengan air panas dan minum. Boleh sembuh dengan segera.

Batuk: sapukan minyak ini di kepala, di belakang tubuh dan xxxx xxxx Pada tiap-tiap tiga titik, campur dengan air panas seperti biasa dan minum Pening buat seperti sakit pitam jua.

Sembab kaki tangan gosok tempat yang sembab itu dengan beri makan

Batuk: sapukan di kerongkong dan xxxx. Minum 2-3 titik dengan air panas

Seram sejuk: sapukan di hidung dan tekak. Renjiskan 2-3 titik

di tuala atau sapu dan dan sedut warnya. Berasa sembuh dengan segera.

Demam: sapukan minyak ini di kepala dan sedut warnya. 2-3 titik diminum

Sakit kepala: sapukan minyak ini di kepala, di belakang telinga dan sedut

warnya. 2-3 kali boleh sembuh. Sakit gigi dan telinga sapukan

minyak ini ditempat yang sakit dan lubang telinga. Boleh dapat dibeli di kedai ubat.

Pil "Sahabat Kanak-kanak"

Ubat yang berkeping-keping ini iaitu (Sahabat Kanak-kanak) diperbuat setelah siasat betul-betul oleh seorang yang terbelah di seluruh dunia. Ramuan ramuan yang terkandung di dalamnya itu terlalu baik dan berkhasiat bagi kanak-kanak serta keuasannya sederhana dan munasabah bagi kanak-kanak. Khasiatnya yang utama sekali ialah sebagai xxxx yang ringan buat kanak-kanak supaya perut mereka itu bersih daripada kotoran-kotoran dan racun-racun yang kelak menjadikan berbagai-bagai penyakit. Penyakit-penyakit xxxx, batuk, dan sebagainya akan hapus. Kanak-kanak itu akan terpihara sihat dan ria.

"Aturan menggunakan"

Bagi kanak-kanak di bawah setahun umumnya hancurkan ubat ini menjadi serbuk dan beri dengan sedikit air di dalam camca.

Kanak-kanak di bawah 6 bulan 1 keping sekali makan

" 6 bulan hingga setahun 2 keping sekali makan

" setahun hingga dua tahun 2-3 keping sekali makan.

Gunakan tiap-tiap satu atau dua jam sekali hingga buang air.

Baik juga kerana orang-orang besar

Boleh didapati di mana-mana kedai ubat.

Wakil tunggal Leung Kai Fook

84, South Bridge Road, Singapore.

**Wakil tunggal: LEONG KAI FOOK
84, South Bridge Road, Singapore.**

penyakit dalam perut. Tentang kebersihan dan kesihatan telah masyhur

di seluruh dunia ini. Hubat¹ *sarsaparilla laxative mixture* ini

ialah campuran daripada esen *sarsaparilla* serta jenis-jenis perkapas

ubat-ubatan yang sama ukuran dan sukatan yang demikian terlalu mustajab

bagi menjaga kesihatan di dalam perut. Rasanya lazat dan tidak

mendatangkan marabahaya kepada orang besar ataupun kanak-kanak.

Leung Kai Fook Drug Store Shanghai.

Aturan menggunakannya – sukatan: tiap-tiap 1 botol 2 auns orang besar setengah botol (1 auns) kanak-kanak suku botol (setengah

auns) hendaklah dicampur dengan air masak yang telah sejuk. Selepas

minum ambillah air masak kerana cuci mulut barang 4 atau 5 auns

waktu minum hendaklah semasa belum tidur.

"AXE BRAND"

"SPRAN"

Cap Kapak "Spran"

Menyembuhkan penyakit dalam 5 minit. Diperbuat di England.

Ubat bagi penyakit-penyakit pening kepala, sakit tekak dan selesema.

Sakit telinga, sendi-sendi, sengal kaki, tak dapat tidur,

bisa perut, sakit pinggang, seram sejuk dan demam panas,

demam tulang dan demam kura.

Wakil tunggal: Leung Kai Fook 84 South Bridge Road Singapore

LEUNG KAI FOOK 84, South Bridge Road,

SINGAPORE.

¹ Perkataan sebenarnya adalah ubat.

فاسر بولانن كمفوع نوغچي

جوهر بهارو

فد هاري خميس 3 اوقتوبر 1946 اين فاسر بولانن كمفوع نوغچي

— كالي يقكامفة —

اكن دادا كن مولاي دري فوكل 1.00 سيتر هتتك فوكل 12.00 مالم

فاسر اين ادميدا كن بر باكي جوالن درفد:—

مكان، فرنو كاشن تاغن دان جاهيتن ملايو

بارغسياف يث هندق منجامو سلبيرا جفونله دانتم مقسيبكن

نياد اف بيارن ماسق

سفورة كاتق 2 سكوله دان بويني 2 ين يث مردو

اكن مقبيور كن نوان

دريستن اوله احمد بن يعقوب كران كمفوعن كورو 12 كرام جوهر دان دائره من دان دجيتق اوله مطبعة الاحمدية سببانور

Pasar Bulanan Kampung Nong Chik

Johor Bahru

Pada hari Khamis 3 Oktober 1946 ini pasar bulanan Kampung Nong Chik

– kali yang keempat –

Akan diadakan mulai dari pukul 1.00 siang hingga pukul 12.00 malam.

Pasar ini ada menyediakan berbagai jualan daripada:-

Makanan, pertukangan tangan dan jahitan Melayu.

Barangsiapa yang hendak menjamu selera jemputlah datang menyaksikan,

tiada apa bayaran masuk.

Sport kanak-kanak sekolah dan bunyi-bunyi yang merdu

akan menghiburkan tuan.

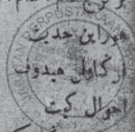
مبد فرایدوران

ایعلان ۴ - ناهن فرتام - منسخه 75 - بین
دالحجه ۱۳۶۵ - نومبر 1946

کندوختن:-

- 97 موك رنجات فغارغ
- 98 فرايدوران
- 101 ديد بقتن
- 103 تاريخ الاسلام
- 105 تاريخ فرسوران بهاس ملايو
- 109 تفصيل القرآن
- 111 بهاس ملايو
- 113 بروكج عالم اگام اسلام
- 116 هورامين حديث
- 117 ازگاول ميدون
- 120 احوال كيت
- 127 ديد مش اگام كهد انق ۲ كچيل

MN
059.9923
MP

Majalah Peredaran

Bilangan 4 - Tahun Pertama - Senaskah 75 sen

Dhu al-Hijjah 1365 - November 1946

Kandungannya:-

Rencana Pengarang	Muka	97
Peredaran		98
Didikan		101
<i>Tārīkh al-Islām</i>		103
<i>Tārīkh</i> Persuratan Bahasa Melayu		105
Tafsir Qur'an		109
Bahasa Melayu		111
Bekerja dalam Agama Islam		113
Huraian Hadith		116
Pergaulan Hidup		120
Ehwal Kita		120
Didikan Agama Kepada Anak-anak Kecil		127

MN
059.9923
MP

مجله فرايدران

مجله ابن دتريبتسكن سيولن سكاني قد تيف ٢ اول بولن اسلامي
 يأت مشدوشي قشتموان اگام، تاريخ، كصيحجان
 فركاولن، بهاس ملايو، تدبير روي، تهفك
 دانلاب ٢

- فصيحمة — يغير حرمة دائو، عبدالله بن عبدالرحمن .
 فترية — كمشولن كوروا ٢ اگام جوهر دان دأيرهن .
 سيدغ فشارغ — اء احمد بن يعقوب الجوهري (كتوا)
 » — اء محمد صالح بن علوي
 » — الأستاذ توان حاج خالد ايوب الازهري .
 » — تونك حاج عبدالغني بن حاج يحيى .
 » — سيد محمد بن عيدروس العطاس .
 » — لفنانن كزيبل موسى بن يوسف .
 » — انجي، صفيه بنت سايمان .
 » — انجي، فاطمه بنت محمد .

سكل سورة يغير كنان دغن فركارا بق هندق دسياركن كدالم مجله
 اين هندقله دعلا، تسكن كشد فشارغن كيزوف فحابة فلاجران اگام جوهر،
 دان سكل سورة ٢ يغير كنان دغن لفكانن، اعلان ٢، و كبل، هندقله دعلا، تسكن
 كشد « فترية مجله فرايدران » كيزوف فقاولا سكلوله ٢ اگام، دفحابة
 فلاجران جوهر .

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA	
Tarikh perolehan:	9 JUL 2013
Tarikh siap didokumentasi:	25 NOV 2013
Tarikh disusun atas rak:
2085219 NADIR	

- هرت لفكانن ستامن
 — بولن 6 » »
 — بولن 3 » »
 — ساتو نسخه »

Majalah Peredaran

Majalah ini diterbitkan sebulan sekali pada tiap-tiap awal bulan Islami

iaitu mengandungi pengetahuan agama, tarikh, kesihatan,

pergaulan, Bahasa Melayu, tadbir rumah tangga

dan lain-lain.

Penasihat	-	Yang Berhormat Dato' Abdullah bin Abdul Rahman.
Penerbit	-	Kumpulan Guru-guru Agama Johor dan daerahnya.
Sidang Pengarang	-	E. Ahmad bin Yaacob al-Jawhari (Ketua).
“	“	- E. Muhammad Soleh bin Alwi
“	“	- Al-Ustādh Tuan Haji Khalid Ayub al-Azhari
“	“	- “ Tuan Haji Abdul Ghani bin Haji Yahya
“	“	- “ Tuan Haji Syed Muhammad bin Edrus al-Attas
“	“	- Lantikan Kolonel Musa bin Yusuf
“	“	- Encik Safiyah binti Sulaiman
“	“	- Encik Fatimah binti Muhammad

Segala surat yang berkenaan dengan perkara yang hendak disiarkan ke dalam majalah

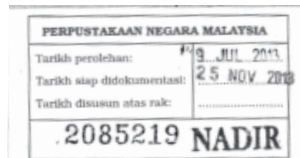
ini hendaklah dialamatkan kepada pengarangnya *Group* Pejabat Pelajaran Agama Johor,

dan segala surat-surat yang berkenaan dengan langganan, iklan-iklan, wakil hendaklah dialamatkan

kepada “Penerbit Majalah Peredaran” *Group* Pengelola Sekolah-sekolah Agama, di Pejabat

Pelajaran Johor.

Harga langganan setahun	-	
“	“	6 bulan -
“	“	3 bulan -
“		satu naskah -

سَمَاءُ الْفَرَاحِ

رنجان فغارغ

بِقَمَلِهِ أَكُو كَرْنِيَا كُنْ كَقَدْ كَامُو اِبْت نَسْجَاي اِكُو
 تَمَّه لَاكِي كَرْنِيَان اِبْت دَان جِيك كَامُو اِنْكُر كُن
 بِنِي تِيَاد كَامُو شُكْر كَنْدِي بِيوَا سَمُو عَذَا بَكُو اِبْت
 سَاغَه ۲ قُدْبِه ۰ دَان سَبْدَا نِي كَيْت صَلَى اللهُ عَلَيْهِ
 وَسَلِّمْ « اَلْحَدَّثُ بِنِعْمَةِ اللهِ شُكْرٌ وَمَنْ لَمْ يَشْكُرْ
 الْقَلِيلُ لَمْ يَشْكُرْ الْكَثِيرَ وَمَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ
 لَمْ يَشْكُرِ اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى » اِرْتَوِي بَرُمُول مِيَتَا كُن
 نَعْمَةُ اللهُ تَعَالَى اِبْت دَنَا كُنْ شُكْر كَقَدْ اللهُ، دَان
 بَارْعَسِيَاق تِيَاد شُكْر كَقَدْ نَعْمَةُ بِنِغ سَدْبِكِيَه نَسْجَاي
 تِيَادَالِه اِي شُكْر اِكُن نَعْمَةُ ۲ بِشَايِق ۰ دَان بَارْعَسِيَاق
 بِشْتِيَاد مَرِيْمَا كَاسِيَه كَقَدْ سَمَام مَأْنَسِي اِبْت اِيْلَه
 اَوْرَعِيغ تِيَاد شُكْر كَقَدْ تُوَهْن بِشَمَهَا سُوْجِي دَان
 بِشَمَهَا تَهْكِي ۰ دَان لَاكِي سِيْدَان « اِنْ اَشْكُرَ النَّاسَ
 اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى اَشْكُرْهُمْ لِلنَّاسِ » اِرْتَوِي بِيوَا
 بِقَتْرِبَلِه شُكْر مَأْنَسِي كَقَدْ اللهُ بِشَمَهَا سُوْجِي
 دَرَفْد مَحْمِيْل قَا بِيْدَه دَرَفْد سَكَل فَرِيوَاتن دَان
 حَكْمُن دَان تُوَهْن بِشَمَهَا تَهْكِي اِبْت اِيْلَه مَرِيك
 بِشَايِق مَرِيْمَا كَاسِيَه كَقَدْ سَمَام مَأْنَسِي ۰

بِيوَا جِيك سَنُوْرغ مَبْرِيَه سَوَات هَدِيَه اَتُو
 فَبْرِيْن سَام اِدَا وَاغ دُوْبَه ۲ بِنْدَا ۲۱ بَعْبِرَه كُنْ، عِلْم
 فَعْمُوَان، نَصِيْحَةُ ۲ بِشَايِك اَتُو فُون اِف جُوَا سَوَات
 يَنْ اَمِنْدَا تَفَكُن كَبِيْجِي كُنْ سَكَا لِيْفُون فِد فَنْدَاغُن
 كَيْت بِنِغ سَكَا لِي اَمِيْس اِبْت تِيَاد بَرُو كُوْت دَعْن
 سَبب سَدْبِكِيَه تَنْ فَبْرِيْن اِبْت تَقَا نِي وَا جِيْلَه دَأْنَس
 كَيْت مِمَالِس فَبْرِيْن اِبْت وُلُو فُون دَعْن اُوْچَا نِي
 تَرِيْمَا كَاسِيَه سَكُوْرغُن ۲ جِيك كَيْت تِيَاد بَرُو دَاي
 هَنْدِق مِمَالِس لِه اَتُو سَتُوْمَرَان كِرَان فِد حَقِيْقَتَنْ بِيوَا
 اِدَالِه يَنْ مَبْرِي اِبْت اِيْلَه تُوَهْن اِلْخَالِقِي اِبْت
 دَقْدِيْر كَنْ فَبْرِيْن اِبْت مَلَاوِي مِمَالِس بَعْدِيَا سَكُن
 دَعْن صِيْفَه مَوْرَه يَمَا كُنْ مَنجَادِي سَنْدِرَان بَاغِي
 مَرِيْمَا بِلَا سُن كَبِيْجِي كُنْ دَرَفْدَان دَادَلَم نَكْرِي اِخْرَه
 كَلَق ۰ مَك مِمَالِس بُوْدِي اِبْت سَوَات صِيْفَه
 بِقَتْرَفُوْجِي فِد شُرْع دَان فِد فِرَا سَان بِشَمَلِيَا اِبْت
 بُو كَنْن سَهَا ج دِيْگَه ۲ كُن اَوْلَه اَوْرَغ ۲ بِقَرَايْمَان
 كَقَدْ اللهُ دَان رَسُوْلن تَقَا نِي تِيْف ۲ اَوْرَعِيغ بَرُوْمَدَنْ
 دَان اَوْرَعِيغ اِد فِرَا سَان كَأَنْسِيَا نِ فُون بَرُوْتَس ۲
 سَرِيْكَئِيْت هَنْدِق مِمَالِيْكِي صِيْفَه اِيْن كِرَان صِيْفَه
 مِمَالِس اَتُو مَشْنِغ بُوْدِي اِيْنلَه سَانُو دَرَفْد فَرِيْذَان
 بِبَسِر دَان تَارَا اَوْرَعِيغ بَرُوْمَدَنْ دَعْن عَكْسُن ۰

اِدْفُون اَوْرَعِيْم تِيَاد مِمَالِس بُوْدِي اِبْت اِيْلَه
 اَوْرَعِيْم تِيَاد شُكْر كَقَدْ اللهُ يَمَا كُنْ مَرِيْمَا بِلَا سُن
 كَلَق بِيْجِيَان فَرُوْمَان دَادَلَم قُرَأْتِ السُّكْرِيْمِ:
 « كُنْ شُكْرْتُمْ لَا زَيْدِنَا كُمْ وَإِنْ كَفَرْتُمْ إِنْ
 عَلَيَا لِسُدِيَه » اِرْتَوِي جِيك كَامُو شُكْرَا كُنْ نَعْمَةُ

اَللّٰهُمَّ وَفَقْنَا لِاَنَّ تَشْكُرُ نِعْمَتَكَ الَّتِي اَنْعَمْتَ
 عَلَيْنَا بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ اَمِيْن يَا رَبَّ
 الْعَالَمِيْنَ ۰ يَا تُوَهْن كَامِي كَرْنِيَا كُنْ اِفْلَه كَبْرَان سَفَاي
 كَامِي بَرُو دَاي اَوْقَاي مَرِيْمَا شُكْر اِكُنْ نَعْمَةُ بِقَمَلِه تُوَهْن
 اِنْكُرَه كُنْ كَأَنْسِي كَامِي، دَعْنِي رَحْمَةُ تُوَهْن ۰ يَا تُوَهْن
 بِنِغ سَهَابِس ۲ مَوْرَه دَرَفْد بِنِغ مَوْرَه ۰ اِيْن يَارَب الْعَالَمِيْنَ ۰

Bismi Allāh al-Raḥmān al-Raḥīm

Rencana Pengarang

Bahawa jika seorang memberi suatu hadiah atau pemberian sama ada wang duit, benda-benda yang berharga, ilmu pengetahuan, nasihat-nasihat yang baik atau pun apa jua sesuatu yang mendatangkan kebajikan sekalipun pada pandangan kita yang sekali imbas iaitu tiada berguna dengan sebab sedikitnya pemberian itu tetapi wajiblah di atas kita membalas pemberian itu walaupun dengan ucapan terima kasih sekurang-kurangnya jika kita tiada berdaya hendak membalas lebih atau seumpamanya kerana pada hakikatnya bahawa adalah yang memberi itu ialah Tuhan *al-Khāliq* iaitu ditakdirkan-Nya pemberian itu melalui hamba-Nya yang dihiaskan dengan sifat murah yang akan menjadi sandaran bagi menerima balasan kebajikan daripada-Nya di dalam negeri akhirat kelak. Maka membalas budi itu suatu sifat yang terpuji pada syarak dan pada perasaan yang mulia iaitu bukannya sahaja dimegah-megahkan oleh orang-orang yang beriman kepada Allah dan Rasul-Nya tetapi tiap-tiap orang yang bertamadun dan orang yang ada perasaan kemanusiaan pun beratus-ratus mereka itu hendak memiliki sifat ini kerana sifat membalas atau mengenang budi inilah satu daripada perbezaan yang besar di antara orang yang bertamadun dengan akasnya.

Adapun orang yang tiada membalas budi itu ialah orang yang tiada syukur kepada Allah yang akan menerima balasan-Nya kelak bagaimana firman-Nya di dalam al-Qur'an al-Karīm:
*"Lain shakartum la azīdannahum wa in kafartum inna 'azābī lashaḍīd"*¹ ertinya jika kamu syukur akan nikmat

yang telah aku kurniakan kepada kamu itu nescaya aku tambah lagi kurniaan itu dan jika kamu ingkarkan yakni tiada kamu syukurkan dia bahawasanya azab-Ku itu sangat-sangat pedih. Dan sabda Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* "*Attahadduthu binī'mati l-Lāhi shukrun wa man lam yashkura al-qalīla lam yashkuri al-kathīra wa man lam yashkuri al-nāsa lam yashkuri Allāha tabāraka wa Ta'ālā*" ertinya bermula menyatakan nikmat Allah Ta'ālā itu dinamakan syukur kepada Allah, dan barangsiapa tiada syukur kepada nikmat yang sedikit nescaya tiadalah ia syukur akan nikmat-nikmat yang banyak. Dan barang siapa yang tiada menerima kasih kepada sesama manusia itu ialah orang yang tiada syukur kepada Tuhan Yang Maha Suci dan Yang Maha Tinggi. Dan lain lagi sabdanya "*Inna ashkura al-nāsi li l-Lāhi tabāraka wa Ta'ālā ashkuruhum li n-nāsi*" ertinya bahawa yang terlebih syukur manusia kepada Allah Yang Maha Suci daripada mengambil faedah daripada segala perbuatan dan hukumannya dan Tuhan Yang Maha Tinggi itu ialah mereka yang banyak menerima kasih kepada sesama manusia.

Allāhumma waḥiqnā lian nashkura ni'mataka l-latī an'ama 'alaynā birahmatika yā arḥama ar-rrāḥimīna amīna yā Rabba l-'ālamīna. Ya Tuhan kami kurniakan apalah kiranya supaya kami berdaya upaya menerima syukur akan nikmat yang telah Tuhan anugerahkan ke atas kami, dengan rahmat Tuhan. Ya Tuhan yang sehabis-habis murah daripada yang murah. *Amīn yā rabba al-'ālamīn.*

¹ Terdapat kesalahan baris pada teks al-Qur'an yang asal

* فرایدان *

(اوله یوسف الیاس)

«فرایدان» ایله ساتو کلیمه یغترسوسن دري لافن حروف الیهائیہ . کالو دسلوق اگق جاوه سدیکه فخرتین یغترسیمیوی دسالیق کلیمه ایت نسچای کیت بوله دافاتی بیراف رهسیا یغترکوبه دالم . یا! سگین «فرایدان» ایت لفظ یغ عموم کران بوله دستدرکن داخل کلهمن دغن بیراف کلیمه یغلاین اویشام «فرایدان ماس»، «فرایدان زمان»، «فرایدان تمقه»، «فرایدان حال» دانلاین؟ منوره دالم سوسفن علم بهاس ملابو اداله کلحه «فرایدان» ایت جادی «نام تربین» یأیت براصل دري فربوان یغ ملمفوی: ایدره مقیدره، دایدره ایدران . «فر» یغترلقق دهوجع کلحه ایت ایله فحواة کات جاديله سوتن یغ کسن «فرایدان» .

منکل دسوة «فرایدان ماس» نسچای دائله دهمکن یأیت ماس یغ سنتیاس برایدردرفند جم منریبتکن هاری، بولن، تاهن، قرون دان اید بکیبوله ستروسن دغن تیاد برهتقی فرجلانین مبالوا بریایگی ۲ حال، روابه دان فراستیوا . مک لیکه فرایدان ماس ایت تیاد دافه دسکه دان داهن ۲ سیایگی ایر فاسخ نایک مبولوغ نگی دمی سسگین! فرایدان ماس یغترله لالو دان لوفوة ایت تا دافه داریق بالیق سکالیفون دتوس دغن اف جوک توبوس، بهکن ماس یغترله لالو ایت سماکین جاوه منشککن کیت دان ممبا یهکن بیلاغن عمر کیت، تقای ماس یغا کنداتم ایت سماکین دکه مندافتکن کیت دان مشورشکن جمله عمر کیت، یغترسکین یغترله رونی یغترله بسر داتس مرک یغ منچوابکن

دان تیاد تاهو مشورشکن فرایدان ماس کران فرایدان ایت تیدق منوعشکو کیت، کیتاله یغ هیدوف ددالم «فرایدان ماس» مسقی مشگون کندی دغن فکرجان ۲ یغترقالده دان برکبجیکن . ساعه مناسبه دکفان ماس ایت سقرت فدغ هندقه کامو فنچوشکن دغن اف ۲ جوا فرکارا یغ مندافتکن کبجیکن ددنیا دان آخره . کهران تیدق! نسچای کامو اکن دغنوشن . بومی این سنتیاس فروسفیغ دان برایدرد یغ منریبتکن سیم دان مالم، دسکین جوک بینتغ ۲ دلاغیه یغ مننچوقکن تنداقدره اراده الله سبحانه و تاملی یغ منتدبیرکن دغن سابلوق ۲ تدبیر . اهل الفلک مشمبیل فندوان درقد فرایدان بینتغ ۲ اتوه کیمکیان دان کسلانین مرک، جوک اهل ۲ فلایران فرندوکن بینتغ ۲ اتوه مننچوقکن اده فرجلانین . فندیقن دغن بینتغ ۲ ایت مرک دافه فرترنجوقتن یغترس . سکل ۲ یغتردالم افلاک ایت سوان برایدرد منوره سوکتن ازنی یغترتدبیرکن اوله الخالق العلام . مک فرایدان افلاک ایت مشدوغی حکمه دان مصلحه ۲ یغ کبالی کفد مانسی لامون دافه ای مقتهوی قاعده ۲ دان فرجلانین . سسگین تیف ۲ یغترایدرا بیت سده تنتو اکن ترسوا دغن بریایگی ۲ حال سام اد سوک، دوک، بابک، جاحه دانسیاگین . چوب ایغترکن سمولا سقیننس لالو قد وقت کیت دالم ففراغن یغترهارو تمه روابین ایت بیراف کسواسان یغترله کیت تمفه مک باغ ۲ ایت ماسیه اد لایگی سهگ ماس این تالاین لایگی ایله عاقبه دري «فرایدان ماس» کمدین بندیشکن قول ماس سراتس تاهن دهولو دغن سکارخ بوکنکه بنده ۲ یغتردهولون تا د،

 Peredaran

(Oleh Yusuf Alias)

“Peredaran” ialah satu kalimah yang tersusun dari lapan huruf *hijā’iyah*. Kalau diseluk agak jauh sedikit pengertian yang tersembunyi di sebalik kalimah itu nescaya kita boleh dapati beberapa rahsia yang tergubah di dalamnya. Ya! Sungguhnya “Peredaran” itu lafaz yang umum kerana boleh disandarkan di akhir kalimahnyanya dengan beberapa kalimah yang lain umpama “Peredaran Masa”, “Peredaran Zaman”, “Peredaran Tempat”, “Peredaran Hal”, dan lain-lain menurut dalam susunan ilmu Bahasa Melayu adalah kalimah “Peredaran” itu jadi “Nama Terbitan” iaitu berasal dari perbuatan yang melampau: Edar, mengedar, diedar, edaran. “Per” yang terletak di hujung kalimah itu ialah penguat kata jadinya sebutan yang kemasnya “Peredaran”.

Manakala disebut “Peredaran Masa” nescaya dapatlah difahamkan iaitu masa yang sentiasa beredar daripada jam menerbitkan hari, bulan, tahun, kurun dan abad begitulah seterusnya dengan tiada berhenti-henti perjalanannya membawa berbagai-bagai hal, riwayat dan peristiwa. Maka ligat peredaran masa itu tiada dapat disekat dan ditahan-tahan sebagai air pasang naik membubung¹ tinggi demi sesungguhnya! Peredaran masa yang telah lalu dan luput itu tak dapatlah ditarik balik, sekalipun ditebus dengan apa juga tebusan, bahkan masa yang telah lalu itu semakin jauh meninggalkan kita dan membanyakkan bilangan umur kita, tetapi masa yang akan datang itu semakin dekat mendapatkan kita dan mengurangkan jumlah umur kita, yang demikian nyatalah rugi yang amat besar di atas mereka yang mencuaikan

dan tiada tahu menghargakan peredaran masa kerana peredaran itu tidak menunggu kita, kitalah yang hidup di dalam “Peredaran Masa” mesti menggunakan dia dengan pekerjaan-pekerjaan yang berfaedah dan berkebaikan. Sangat munasabah dikatakan masa itu seperti pedang hendaklah kamu pancungkan dengan dia apa-apa jua perkara yang mendatangkan kebajikan di dunia dan akhirat. Kiranya tidak! Nescaya kamu akan dipancungnya. Bumi ini sentiasa berpusing dan beredar yang menerbitkan siang dan malam, demikian juga bintang-bintang di langit yang menunjukkan tanda-tanda *qudrat irādah* Allah *Subhānahu wa Ta’ālā* yang mentadbirkan dengan seelok-elok tadbir. Ahli fakat mengambil panduan daripada peredaran bintang-bintang untuk kebahagiaan dan keselamatan mereka, juga ahli-ahli pelayaran berpandukan bintang-bintang untuk menunjukkan arah perjalanannya. Pendeknya dengan bintang-bintang itu mereka dapat pertunjukan yang besar. Segala-gala yang di dalam *afḥāk* itu semuanya beredar menurut sukatan azali yang ditadbirkan oleh *al-Khāliq al-Alām*. Maka peredaran *afḥāk* itu mengandungi hikmah dan maslahat-maslahat yang kembali kepada manusia. lamun dapat ia mengetahui kaedah-kaedah dan perjalanannya. Sesungguhnya tiap-tiap yang beredar itu sudah tentu akan tersua dengan berbagai-bagai hal sama ada suka, duka, baik, jahat dan sebagainya. Cuba ingatkan semula sepintas lalu pada waktu kita dalam peperangan yang baharu tamat riwayatnya itu beberapa kesusahan yang telah kita tempuh maka bahang-bahangnya itu masih ada lagi sehingga masa ini tak lain lagi ialah akibat dari “Peredaran Masa” kemudian bandingkan pula masa seratus tahun dahulu dengan sekarang bukankah benda-benda yang dahulunya tak ada,

¹ Ejaan sebenarnya membubung

سکارخ سده اده دان بندا یقدهولون تأیلوه،
 تا کس، تالاجو تنافی سکارخ سده برتمبه ۲
 ایلوه، کس دان تالاجو دانلاین ۰۲ ابله یواہ
 « فرایدان ماس » اہفہ لیم قرون دہولو دانس
 افکھ مرک منولیس؟ یواف نسخکھ دافہ دفریوایہ
 دالم سہاری . تنافی سکارخ دالم ساتوجم سہاج
 بریو ۲ نسخہ دافہ دتریتکن دان تیدق لاکھی
 دتولیس دانس داو ۲ کاہو ۶ تولغ ۶ دان کولیہ ۲
 بناتم ۰ لہ ۲ لاکھی تریات قفراخن زمان دہولو دغن
 سکارخ اقلہ جاوہ بیضان! دانلانی نتتولہ حیران
 سیر ۲ حیران کیران اد اورغ وورش دقطب اوتارا
 ددغر سواران اولہ اورغ ۲ دقطب سلان ،
 تأمدادی دغن ایت سہاج بہکن توبہ بدان سی فنشرح
 ایقون دغن جلس کلیمانی تنافی اولہ سب رونتون
 « فرایدان ماس » تیدقلہ حیران لاکھی فرکارا ۲ یغ
 سٹومغام ایت کران عقل دان کفندان مأنسی ایت
 در سہاری کسہاری برتمبه ۲ تھگی دغن انکراہن
 دان ہدایہ آوہن . فندیقن لمہلہ قلم ہندق مہووریکن
 ساتو فرساتون . مک دغن سمٹنا کلمہ « فرایدان »
 این سیکالہ دجادیکن « فحجوة اتو فیادر » باکی کیت
 اتو مہوہ چارا ۲ کھیدوقن کیت، کفندان کیت ،
 کماجون کیت دان سرب سربین سفای برسواہن
 دغن « فرایدان ماس » سلام بوجان دانس
 گوریس ۲ یفسبر عادیہ چارا لام یغ لافوق ۲
 دمکین جوٹک عادیہ یغ کولوه دان کاروہ ماروہ
 ایت سکارخ سده تباد ددافہ تمفہ قد فوریان اورغ ۲
 زمان کماجون این، بہکن سام سکالی تیدق
 برسواہن منورہ « فرایدان ماس » .

یغرسواہن دان برفاوتون لاکھی مناسبہ قد تیف
 ماس ، حال دان تمفہ، و ککال ہعک ہاری قیامہ .
 واجبلہ اورغ ۲ اسلام برتمبه ۲ دغن قرآن الکریم
 یقدهورنکن اولہ توہن ملالوہی فسورہن نبی محمد
 صلی اللہ علیہ وسلم باکی منجادی فندوان سربک ۲
 کفد جالن ۲ کسلانم، کھیکیان دنیا دان آخوہ .
 درایت واجبلہ دفتکم دغن قوایہ دان دعملکن
 کھندق ۲ دغن بقول . تباد شک سدیکیمتقون
 اف ۲ یقاد ددلان، بہکن اورغیغ مھملکن
 کھندق ۲ ایت سده تقف اکن مندافہ سلامہ دان
 ہگیما فی الدارین . مک دغن سمٹنا کلمہ « فرایدان »
 یقدهادیکن ہتارائہ بقالہ این اد اللہ مجلہ فرایدان
 یغہارو بیراف کالی یغیلما کھالم الوجود درقد
 کندوغن چیتا ۲ قدریتن مدمھدان اکن مھبیل
 لشکھ یغہارو اتوہ عمیثین کفد جالن ۲
 یغبر کجیکن دان کسلانم منورہ فرایدان ماس .
 ماربلہ بوسام ۲ کیت مہو کغ دان یغیا کن چیتا ۲
 دغن اف یغتردای . امین ۰۳

« رموز فرایدان »

- ف = فیکرلہ مابس ۲ . سلوم مفر بانن سفای دافہ کرسان اللہ .
- ر = روکیلہ مرک بہتیاد مہر گما کن ماس .
- ا = ایفہ ۲ سلوم ترکنا، بوجاک ۲ سلوم سراتا .
- ی = یغ مہری ایت لہ افضل درقد یغ ہمت .
- د = دھاتی یغبر کھندق ایتولہ تربیتن کجیان .
- ر = رزقی ایت دناعن اللہ ، تنافی اداکہ داآقن برکولیق ۲ ؟ !
- ا = اللہ ایت توہن کامو، طاعتیلہ اف ۲ سورہن، جاوہیلہ اف ۲ نکھن .
- ن = نبی محمد ایت رسولو، ایکوتیلہ اف ۲ اجرانن .

sekarang sudah ada, dan benda yang dahulunya tak elok, tak kemas, tak laju tetapi sekarang sudah bertambah-tambah elok, kemas dan laju dan lain-lain. Ialah buah “Peredaran Masa”. Empat lima kurun dahulu di atas apakah mereka menulis? Berapa naskahkah dapat diperbuat dalam sehari. Tetapi sekarang dalam satu jam sahaja beribu-ribu naskah dapat diterbitkan dan tidak lagi ditulis di atas daun-daun kayu, tulang-tulang dan kulit-kulit binatang. Lebih-lebih lagi ternyata peperangan zaman dahulu dengan sekarang amatlah jauh bezanya! Dan lagi tentulah hairan sebesar-besar hairan kiranya ada orang bersyarah di kutub utara didengar suaranya oleh orang-orang di kutub selatan, tak memadai dengan itu sahaja bahkan tubuh badan si pensyarah itu pun dengan jelas kelihatan tetapi oleh sebab runtutan “Peredaran Masa” tidaklah hairan lagi perkara-perkara yang seumpama itu kerana akal dan kepandaian manusia itu dari sehari ke sehari bertambah-tambah tinggi dengan anugerahan dan hidayah Tuhan. Pendeknya lemahlah kalam hendak menghuraikan satu persatunya. Maka dengan sempena kalimah “Peredaran” ini seyogialah dijadikan “Pemecut atau Penyedar” bagi kita untuk mengubah cara-cara kehidupan kita, kepandaian kita, kemajuan kita dan serba-serbinya supaya bersesuaian dengan “Peredaran Masa” selama berjalan di atas gurihan-gurihan yang sebenar adat cara lama yang lapuk-lapuk demikian juga adat yang kolot dan karut-marut itu sekarang sudah tiada didapat tempat pada penerimaan orang-orang zaman kemajuan ini, bahkan sama sekali tidak bersesuaian menurut “Peredaran Masa”.

Sesungguhnya kitab Allah (Qur’ān al-Karīm) itu ialah cukup lengkap di dalamnya menyatakan apa-apa jua perkara

yang bersesuaian dan berpatutan lagi munasabah pada tiap-tiap masa, hal dan tempat, berkekalan hingga hari kiamat. Wajiblah orang-orang Islam bermegah-megah dengan Qur’ān al-Karīm yang diturunkan oleh Tuhan melalui pesuruh-Nya Nabi Muhammad *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* bagi menjadi panduan mereka-mereka kepada jalan-jalan keselamatan, kebahagiaan di dunia dan akhirat.

Dari itu wajiblah dipegang dengan kuat dan diamalkan kehendak-kehendaknya dengan betul. Tiada syak sedikit pun apa-apa yang ada di dalamnya, bahkan orang yang mengamalkan kehendak-kehendaknya itu sudah tetap akan mendapat selamat dan bahagia *fi al-dārayni*. Maka dengan sempena kalimah “Peredaran” yang dijadikan hantaran makalah ini adalah Majalah Peredaran yang baharu beberapa kali menjelma ke alam *al-wujūd* daripada kandungan cita-cita penerbitnya mudah-mudahan akan mengambil langkah yang baharu untuk memimpin kepada jalan-jalan yang berkebakikan dan keselamatan menurut peredaran masa. Marilah bersama-sama kita menyokong dan menjayakan cita-citanya dengan apa yang terdaya. *Amīn*.

“Rumus Peredaran”

- Fa* = Fikirlah habis-habis sebelum memperbuatnya supaya dapat keredaan Allah.
- Ra* = Rugilah mereka yang tiada menghargakan masa.
- Alif* = Ingat-ingat sebelum terkena, berjaga-jaga sebelum merana.
- Ya* = Yang memberi itu lebih afdal daripada yang meminta.
- Dal* = Di hati yang berkehendak itulah terbitnya kejayaan.
- Ra* = Rezeki itu di tangan Allah, tetapi adakah datangnya bergolek-golek?!
- Alif* = Allah itu Tuhan kamu, taatlah apa-apa suruh-Nya, jauhilah apa-apa tegahan-Nya.
- Nun* = Nabi Muhammad Rasulullah, ikutilah apa-apa ajarannya.

فرایدران زمان

سلامة برهاری زای

عید الاضحی

دعنی واسطه مجله فرایدران این سای مقبیل
فلواغ مقوجفکن سلامة برهاری عید الاضحی
کند راکن سجاوة سای سکوتہ سمینجوخ تانه
ملايو خاصن دان سکلین قوم مسلمین مسلمات
عامن، مدمدهان دانه سای لفظکن اوچاقن سامقام
این فد تاهن هدافن .

دعن سبب سمفنا هاری یه برهاری این ماربله
کیت و سام ۲ مندعا کن مدمدهان مجله فرایدران
این لنجوة امیات سفای سمیثین کیت فد جالان
کیه کیان، کسلاتن دان کاجوان فد سرب سربوش .
مک هیدوف دان کچیان ایت برکتوخ کشد
کیت سموان، بندا یهیره بوله جادی ریغن جیک
دبوة برامی ۲، درسب ایت بنتو دان سوغسکوخله
فرجلان مجله فرایدران این سفای هیدوف ملايو
ددالم کاجوان ادان

صمد

کو کف - جوهر

کمالا حکمة

- 66 فد ماس نفرقتان ایت اد کالان عملیا کن
سسورخ اتو مقینتا کنندی
67 فرسکوه ۲ هن سیامة قاضی ایت ترله بایک
درفد دوا اورخ سقسی یغ عادل .
68 سترو یه برعقل ایت ترله بایک درفد
صحابة یغ جاهل .

- 1 سیا گینول ایدران زمان
منورة ایدر براگن ۲
اد یغ کیلا اد سیومن
اد سفیشیل اد یغ کومن
2 اد یغ سفرت هروان دان قومن
انقی سندیری جادی ایدامن
اد یغ سفرت فرعون دان هامن
کسان سینتی برتیکن ۳
3 اد یغ ماکي توفیم برهمان
موک ددالم فاسیسة دان جرمن
ستقیاس میجانکن بریاکی اجومن
سفای ترماسوء ددالم چشکامن
4 ستغه مشاکو صحابة دان تمن
معاکو دیری کاکم دان فامن
مادو دبیبیر جادی تنامن

- فروة ددالم دفنوهی کومن
5 لوفانکن رحمة اله الرحمن
تکبور دان سومبوغ دعن کظالیعن
میجانکن کواس بریاکی انچامن
دمانکه مانسی براوله پامن
6 دمکنیله باوان یغ تیدق برامیان
طمع دان ظالم جادی فدومن
سلاکی تا توره حدیث دان فرمان
بکینیله دنیا تا برجمفا امان .

وا فرخ

Peredaran Zaman

Selamat Berhari Raya

Aidiladha

1 Sebagai pula edaran zaman

Menurut edar beragaman-ragaman

Ada yang gila ada siaman

Ada *special* ada yang koman

2 Ada yang seperti haruan dan toman

Anak sendiri jadi idaman

Ada yang seperti Firaun dan Haman

Ke sana sini bertikam-tikaman

3 Ada yang memakai topeng burhaman

Muka di dalam *fasist* dan Jerman

Sentiasa menjalankan berbagai acuman

Supaya termasuk di dalam cengkaman

4 Setengah mengaku sahabat dan teman

Mengaku diri kakang dan paman

Madu dibiar jadi tanaman

Parut di dalam dipenuhi kuman

5 Lupakan *rahmah ilahi al-Rahmān*

Takbur dan sombong dengan kezaliman

Menjalankan kuasa berbagai ancaman

Di manakah manusia beroleh nyaman

6 Demikianlah bawaan yang tidak beriman

Tamak dan zalim jadi pedoman

Selagi tak turut hadis dan firman

Beginilah dunia tak berjumpa aman

Wak Perang

Dengan xxx Majalah Peredaran ini saya mengambil

peluang mengucapkan Selamat Berhari Raya Aidiladha

kepada rakan sejawat saya sekutuh Semenanjung Tanah

Melayu khasnya dan sekalian kaum muslimin muslimat

amnya, mudah-mudahan dapat saya lafaskan ucapan seumpama

ini pada tahun hadapan.

Dengan sebab sempena hari yang berbahagia ini marilah

kita bersama-sama mendoakan mudah-mudahan Majalah Peredaran

ini lanjut usianya supaya memimpin kita pada jalan

kebahagiaan, keselamatan dan kemajuan pada serba-serbinya.

Maka hidup dan kejayaan itu bergantung kepada

kita semuanya, benda yang berat boleh jadi ringan jika

dibuat beramai-ramai, dari sebab itu bantu dan sokonglah

perjalanan Majalah Peredaran ini supaya hidup Melayu

di dalam kemajuan adanya.

Samad

Kukup – Johor

(Gemala Hikmah)

66. Pada masa peperiksaan itu ada kalanya memuliakan

seseorang atau menghinakan dia.

67. Persungguh-sungguhan siasat qadi itu terlebih baik

daripada dua orang saksi yang adil.

68. Seteru yang berakal itu terlebih baik daripada

sahabat yang jahil.

ديديقتن

اوله عيج

(سمبوشن بيلاغتن (3) تانم يفتيرتام)

مندبديق تيف ۲ مخلوق ايت منورته دغن
 بيراف بوله اتس مناسبه دغن كادآنن. جيڪ
 مندبديق تانم ۲ ايت ايله دغن جالن مندبديق
 تانه، پهرم اير دان باج سرت. شمبيل فرهاتين دالم
 حال كسويران دان كا بلوقكنن، دمكين جوڪ
 تنقغ مندبديق بناتم ۲ بر كندقله دغن. عييله تنقه
 دان منجاك مكانن دان كندغ ۲ دغن كا دان
 روسيه دان دتقو عكندي بكرج دغن سدرهان
 مشكوة اتوران دالم كتاب ۲ بقدا تور كن اوله دفتور ۲
 حيوان. ادفون مندبديق مانسي بقدمقصود كن
 دوالم رنجان اين ترهاكي اي كفتديك بهاگين:-

- (1) مندبديق اعگوت.
- (2) « عقل »
- (3) « اداب فراغي (روح) بق اكن
 دهورا بكن دالم تيف ۲ فصلن »

اداله مندبديق اعگوت (توبه بدان) كاتق ۲
 ايت هندقله ددهولو كن درفد مندبديق فركارا ۲
 بشلان كران كصيحاتن توبه بدان ايت فرسدبان
 بقترتام باكي كاتق ۲ ايت فد بقديا ديدقتن بشلان.
 تيدقكه تله نطق بهوا فيكران بقنقغ، قنداغن
 بقشر دان فرهاتين بق ابلوه ايت تيف ۲ سواتون بق
 ترهنتي دانس كصيحاتن بدان، بتاف تيدق،
 سگل فيچندرا دان سنامه كا نسبان ايت جاديه
 اوتوسن باكي مندافه سگل كبران فد بقممكن
 سگل فركارا ۲ بقهر كندقكن فيكران.

ديديقتن ايت معنان عييفين فد مقوبه سوات
 فركارا بق هوده كند ابلوه دان سمفون دغن حال
 دكاول دان داسوه سرت مقمبيل فرهاتين بهوا
 باكي تيف ۲ سوات فركارا ايت اد كسوداهن بق
 سمفون دالم ماس هيدوفن تتاقي تيدق بوله تيبا
 كفتد قشكة بق سمفون بقد كندقكن ايت
 مليكن دغن جالن دجاك، دكاول دان دتديقكن
 اوله فيق بق جادي قفلولادان قفاولن بكيتو جوڪ
 تيف ۲ قبهوه ۲ بق منجالر دتانه دان فوكوه ۲
 بقبرواه ايت ترهنتي كسويران مليكن دغن
 دباج، دكاول دان دجاك دري سوات بق
 مروسقكندي. جيڪ توانن تيدق منجاك، مشاول
 دان مقمبيل فرهاتين برله جادي فوكوه تانم ۲
 ايت بناس اوله بنه ۲، دمكين حوڪ بقانم
 هيدوف ۲ فليه بايق بر كندقكن ديدقتن،
 اومفان شتيكور لمبو بقديري ماكن رمفوه دغن
 چو كف دان دسدبا كن كندغ بقبايك، روسيه
 دان بكرج دغن اتوران بق تنقغ تيدق سام دغن
 لمبو بق توانن ميري ماكن كورغ دان كياران
 تيدق اد كندغ بققبول دان روسيه دان دسوره
 بكرج ليه درفد اوفيان. افبيل ديدقتن ايت
 ميري بكس. كند فوكوه تانم ۲ دان بنانغ
 هيدوف ۲ فن مك بقاف فول كسن ۲ اكن دفر اوله
 قديمند بديق مانسي بقتمله سدي دكبهوي با ايت مخلوق
 بقترهنتي كجائن مليكن دغن جالن تيجوه اجرو.

Didikan

Oleh 'Abi'

(Sambungan bilangan (3) tahun yang pertama)

Didikan itu maknanya memimpin pada mengubah sesuatu perkara yang hodoh kepada elok dan sempurna dengan jalan dikawal dan diasuh serta mengambil perhatian bahawa bagi tiap-tiap suatu perkara itu ada kesudahan yang sempurna di dalam masa hidupnya tetapi tidak boleh tiba kepada pangkat yang sempurna yang dikehendakkan itu melainkan dengan jalan dijaga, dikawal dan ditadbirkan oleh pihak yang jadi pengelola dan pengawalnya begitu juga tiap-tiap tumbuh-tumbuhan yang menjalar di tanah dan pokok-pokok yang berbuah itu terhenti kesuburannya melainkan dengan dibaca, dikawal dan dijaga dari suatu yang merosakkan dia. Jika tuannya tidak menjaga, mengawal dan mengambil perhatian boleh jadi pokok tanam-tanaman itu binasa oleh benih-benih, demikian juga binatang hidup-hidupan lebih banyak berkehendakkan didikan, umpamanya seekor lembu yang diberi makan rumput dengan cukup dan disediakan kandang yang baik, bersih dan bekerja dengan aturan yang tetap tidak sama dengan lembu yang tuannya memberi makan kurang dan kebiaran tidak ada kandang yang betul dan bersih dan disuruh bekerja lebih daripada upayanya. Apabila didikan itu memberi bekas kepada pokok tanam-tanaman dan binatang hidup-hidupan maka betapa pula kesan-kesannya akan diperoleh pada mendidik manusia yang telah sedia diketahui iaitu makhluk yang terhenti kejayaannya melainkan dengan jalan tunjuk ajar.

Mendidik tiap-tiap makhluk itu menurutlah dengan seberapa boleh atas munasabah dengan keadaannya. Jika mendidik tanam-tanaman itu ialah dengan jalan mentadbirkan tanah, menyiram air dan baja serta mengambil perhatian di dalam hal kesuburan dan keelokkannya, demikian juga tentang mendidik binatang-binatang berkehendakkan dengan memilih tempat dan menjaga makanannya dan kandang-kandangannya dengan keadaan bersih dan ditanggungkan dia bekerja dengan sederhana mengikut aturan dalam kitab-kitab yang diaturkan oleh doktor-doktor haiwan. Ada pun mendidik manusia yang dimaksudkan di dalam rencana ini terbahagi ia kepada tiga bahagian:-

- (1) Mendidik anggota.
- (2) " akal.
- (3) " adab perangai (roh) yang akan dihuraikan dalam tiap-tiap fasalnya.

Adalah mendidik anggota (tubuh badan) kanak-kanak itu hendaklah didahulukan daripada mendidik perkara-perkara yang lain kerana kesihatan tubuh badan itu persediaan yang pertama bagi kanak-kanak itu pada menerima didikan yang lain. Tidakkah telah nampak bahawa fikiran yang diterang, pandangan yang benar dan perhatian yang elok itu tiap-tiap suatunya yang terhenti di atas kesihatan badan, betapa tidak, segala pancaindera dan semangat keinsanan itu jadi utusan bagi mendapat segala kebenaran pada memfahamkan¹ segala perkara-perkara yang berkehendakkan fikiran.

¹ Ejaan masa kini memahamkan

(2) کدوا اداله کانق ۲ یغ تته نایک ایت
بدانن صحه ای تیاد بوله دیا، سلالو بروکنندقن
برگرک کسان سینی . درسب ایت هندقله گورو ۲
میری فلواغ اکندی دان چاغن دنکه قد برمان ۲
تتانی هندقله دجاگ اکندی سفای تیدق ای بموکل
کاون ۲ن دان دجاگ درقد فرماین یغ بهیس یغ
له درقد فاتوة کران دبیشکن انسن کلق جادی
هیام عقل . جیک ددافاتی مشورخ کانق ۲ یغ عمرن
سدیکیه فد حال گرق کاجوانن له سگرا درقد
میرید یشلاین مک هندقله دسبرکن کران
یهدمکنین ایت ترکاغ جادی مضرة قد کانق ۲
ایت قد سوات کتیک . کیهوبله اوله گورو ۲ !
ادقون میرید ۲ یشتیاد سولگ برمان ایت اکن جادی
دغودان هیلم همین . مک هندقله دسوره ای برمان
دغن چرکس دان دفرتهکنندی بمایقکن فرقرتن
بدان .

(3) کتیک بارغیم دکتیوی اوله گورو ۲ هووا
اداله فلاجران یغ فنحیم ۲ ایت مبرتمو دان منومتکن
اوتق کانق ۲ دان منجادیکندی جمو دالم فکر جان
ایت، مک واجب گورو ۲ ملیهرا درقد ملا کوکن
دمکنین ایت دان چاغله دلهمکن ددالم تیغ ۲
ساتو بهاگین فلاجران ایت له درقد ۴5 مینیه .
اداله مقصود مندبدیق عقل ایت کونان
بیمقین عقل کانق ۲ ایت کفد سمقن دغن ملانیه
اکندی برفیکر دان مندافه اکن سوات یغ
بقول . میدیاکن کانق ۲ کقوان حفظ ایت سوات
بهاگین یفسردرقد مسئله علم یغ صحیح

(برسمووخ)

اداله توبه بدان، عقل دان فراسان ایت
ستتیس برویغ دغن فرهویشن یغ سمقن داننارا
ساتو دغن لاین کران میری بکس مساله سوات
درفدان اکن یشلاین دان جیک سوسوه ساتو
درفدان سوسوه قول یشلاین منوره اتس قدرن .
برمول دیدیقن توبه بدان ایت تیغ ۲ سواتون
واجب دکتیوی درقد علم کصیحانن مک واجب
اتس ایوبانی، مشمیل تاهو دغن بتول اکن فواتوران
این سفای دافه ای ملیهرا اتقن درقد فیاکیه ۲ یغ
میرید کن .

منکل اداله گورو ۲ ایت واجب مییاسه دان
مشمیل تاهو اتس کانق ۲ یهاددسکرلهن ددالم بهاگین
وقو یغلام قد سیتم هاریه اداله کواجیقن ایت
جادی گنتی ایوبان کانق ۲ ایت ددالم ماس یغ
ترسوه مک هندقله ای ملیه دان مقراهتیکن دغن
چرمة فد ماسکن مینوم دان فرماین کانق ۲ ایت
مک چاغله دبیز دان دفر کندی مقروهه دان برمان
دغن فرماین یغ تیدق دلوسکن اوله اتوران
کصیحانن .

ستقه درقد فرکارا یغ تادافیتاد دکهندقکن
اتس گورو ۲ ایت مقتهوی ایله چاغن سکالی ۲ ای
منسیا کن ددالم سبارخ ماس درقد اف ۲
یغفاتوة درخصکن کفد میرید ۲ ایت .

(1) فرتام هندقله دلیهرا ذهن کانق ۲ یا ایت
چاغله دبایقکن اجران یغ سوسه دمکنین جوگ
سقرت تاغن بشیکرج دان کاکي یشرجان . مک
چاغله دتکوگنکن ذهن کانق ۲ ایت له درقد
بارغیم ترکواس ای مشکوش درقد یوایکی ۲
فلاجران دان لاتیهن .

Adalah tubuh badan, akal dan perasaan itu sentiasa berhubung dengan perhubungan yang sempurna di antara satu dengan lain kerana memberi bekas salah sesuatu daripadanya akan yang lainnya dan jika susut satu daripadanya pula yang lainnya menurut atas qadarnya.

Bermula didikan tubuh badan itu tiap-tiap satunya wajib diketahui daripada ilmu kesihatan maka wajib atas ibu bapa mengambil tahu dengan betul akan peraturan ini supaya dapat ia memelihara anaknya daripada penyakit-penyakit yang membahayakan.

Manakala adalah guru-guru itu wajib menyiasat dan mengambil tahu atas kanak-kanak yang ada di sekolahnya di dalam bahagian waktu yang lama pada siang hari adalah kewajipannya itu jadi ganti ibu bapa kanak-kanak itu di dalam masa yang tersebut maka hendaklah ia melihat dan memperhatikan dengan cermat pada makan minum dan permainan kanak-kanak itu maka janganlah dibiar dan dibenarkan dia memperbuat dan bermain dengan permainan yang tidak diluluskan oleh aturan kesihatan.

Setengah daripada perkara tak dapat tiada dikehendakkan atas guru-guru itu mengetahui ialah jangan sekali-sekali ia mensia-siakan di dalam sebarang masa daripada apa-apa yang patut *dirukhsahkan* kepada murid-murid itu. Pertama hendaklah dipelihara *dhihin* kanak-kanak iaitu janganlah dibanyakan ajaran yang susah demikian juga seperti tangan yang bekerja dan kaki yang berjalan. Maka janganlah ditanggungkan *dhihin* kanak-kanak itu lebih daripada barang yang terkuasa ia menanggung daripada berbagai-bagai pelajaran dan latihan.

(2) Kedua adalah kanak-kanak yang tengah naik itu badannya sihat, ia tiada boleh diam, selalu berkehendakkan bergerak ke sana sini. Dari sebab itu hendaklah guru-guru memberi peluang akan dia dan jangan ditegah pada bermain-main tetapi hendaklah dijaga akan dia supaya tidak ia memukul kawan-kawannya dan dijaga daripada permainan yang bengis lebih daripada patut kerana dibimbangan atasnya kelak jadi hilang akal. Jika didapati seorang kanak-kanak yang umurnya sedikit pada hal gerak kemajuannya lebih segera daripada murid yang lain maka hendaklah disabarkan kerana yang demikian itu terkadang jadi mudarat pada kanak-kanak itu pada suatu ketika. Ketahuilah oleh guru-guru! Adapun murid-murid yang tiada suka bermain itu akan jadi dungu dan hilang hemahnya. Maka hendaklah disuruh ia bermain dengan cergas dan diperintahkan dia membanyakkan pergerakan badan.

(3) Ketika barang yang diketahui oleh guru-guru bahawa adalah pelajaran yang panjang-panjang itu membuntu dan menumpatkan otak kanak-kanak dan menjadikan dia jemu dalam pekerjaan itu, maka wajib guru-guru memelihara daripada melakukan demikian itu dan janganlah dilebihkan di dalam tiap-tiap satu bahagian pelajarannya itu lebih daripada 45 minit.

Adalah maksud mendidik akal itu gunanya memimpin akal kanak-kanak itu kepada sempurna dengan melatih akan dia berfikir dan mendapat akan sesuatu yang betul. Menyediakan kanak-kanak kekuatan hafaz itu suatu bahagian yang besar daripada masalah ilmu yang sah.

(Bersambung)

تاریخ اسلام

(سموخن بیلاغن (3) تاغن یغفرنام)

سراجمه کفد کترآغن ۲ قرآن یغملیا دان حدیث ۲ یغ صحیح درفد رسول الله صلی الله علیه وسلم دان درفد روایه یغبوله دفر چیای فدی فرجلانن اکام اسلام یغملیا ایت نسجای تر فغقله دغن بندرغن اکن حال ایت دغن سموخ ۲۰۰۰ مک ادا که رسول ایت مئگونان کن فدغ منجوخ قئسکو قوم قریش فد حال مریکئیت ساعه میا کئی اکندی دالم نگری مکه دغن بریا کئی ۲ انیک کجائین؟ اتو ادا که دفقسا اوله رسول اورغ ۲ مدینه یغدگر «الانصار» ایت براکام دغن اکام اسلام اتو دسرو مریکئیت کئشان؟ اتو یتدقکه یوفنده رسول کنگری مریکئیت کران لاری درفد کافر ۲ مکه کران کافر ۲ ایت هندق بمبونه اکندی؟ یتدقکه مدای کترآغن این منجوقکن حال فردیرین اکام اسلام ایت؟ بهکن دی الله! اذفون رسول الله ملاون مریکئیت ایله کران معاول دیری، دان مناوخی اورغ اسلام، کران مبالس فرستروان مریکئیت؛ مناوخی سروان اکام اسلام دان ملاون بارغسیاف یت هندق مناهن اکن کارآن، لاین یتدق. دلیلن یتاد سکالی ۲ رسول ایت مرائی کفار ۲ ایت ملینکن بارغسیاف مرائی اکندی اتو ممله قوی فریوانن کجائینن کانس اورغ ۲ اسلام. مک ادا که سموفا یغترسبوه ایت دیلیکن ساهه دالم فرجلانن کمدیلن دان انصاف؟ اتو ادا که دکات بهوا اکام اسلام ایت بودیری دغن کقوانن فدغ؟ مک سوکاله اکو میچاکن دغن ترغن اکن سبب ۲

سکیران دفقسا اوله سموخ مک بناف اورغ یغ دفقسا ایت یتدق بولیه طاعة دان منوره؟ سهک مریکئیت افبیل مندافه فرتجوقئن دان نعمة کیقین اسلام ایت بوکنن سهاج مریکئیت شکوف منکملکن سکل کسناغن دان کبسران دسیسی قومن اکننتافی رمله مریکئیت مندرینا یو باگی ۲ عذاب سغسارا یغدمفا کن اوله قومن هکک سنغین هابس پاوا مریکئیت دغن قنوه کفرجیان اکن کبیران دان کرشان الله کانس. یچمان کادان سموخ مهب حبشی یغفرنام «بلال الزنجی» اوله سبب ای ماسق اکام اسلام مک دفقسا اوله توانن دغن فریوانن ۲ یغ میا کئی سفای ای سمواشکن اکام اسلام دان بالیق کئد اکمان یغ سه ایت. اکننتافی اجران اکام اسلام ایت اد مرفویای حکمه یغ لیه قووه درفد سکل سقسا مک رضاله اورغیغ براکام دغندی هیلغ حیوان اصلکن یتاد ای منکملکن اکام اسلام یغقله ترانم کوکوه دالم هاتون. مک بلال یغترسبوه ایت دفقسا اوله توانن ایله دتلنتقکنندی دانس فاسیر یغ سفوت رندغ دانس فانی متهاری تانه عرب، کمدین دتلنتکن یراف کتول باتو دانس دادان مک منجریته ای دغن سقووه ۲ هاتون هممیر هندق فسنن لا کون سمبل موقوف احد ۲ یعنی ساتو مقصودن تومن ساتو.

مک یغسیرن اکام اسلام ایت ترساردان بودیری ای دغن سروان کران ایله پاوا سکل اکام. بارغسیاف

Tārikh Islam

(Sambungan bilangan (3) tahun yang pertama)

Sekiranya dipaksa oleh seorang maka betapa orang yang dipaksa itu tidak boleh taat dan menurut? Sehingga mereka itu apabila mendapat pertunjukan dan nikmat keyakinan Islam itu bukannya sahaja mereka itu sanggup meninggalkan segala kesenangan dan kebebasan di sisi kaumnya akan tetapi remuklah mereka itu menderita berbagai-bagai azab sengsara yang ditimpakan oleh kaumnya hingga setengahnya habis nyawa mereka itu dengan penuh kepercayaan akan kebenaran dan keredaan Allah ke atasnya. Bagaimana keadaan seorang hamba Habshi yang bernama "*Bilāl al-Zanjī*" oleh sebab ia masuk agama Islam maka disiksa oleh tuannya dengan perbuatan-perbuatan yang menyakitinya supaya ia membuang agama Islam dan balik kepada agamanya yang sesat itu. Akan tetapi ajaran agama Islam itu ada mempunyai hikmah yang lebih kuat daripada segala seksa maka redalah orang yang beragama dengan dia hilang jiwanya asalkan tiada ia meninggalkan agama Islam yang telah tertanam kukuh di dalam hatinya. Maka *Bilāl* yang tersebut itu disiksa oleh tuannya ialah ditelentangkan dia di atas pasir yang seperti rendang di atas panas matahari Tanah Arab, kemudian diletakkan beberapa ketul batu di atas dadanya maka menjeritlah ia dengan sekuat-kuat hatinya hampir hendak pengsan lakunya sambil mengucap *ahad-ahad* yakni satu maksudnya Tuhan satu.

Maka yang sebenarnya agama Islam itu tersiar dan berdiri ia dengan seruan kerana ialah nyawa segala agama. Barangsiapa

murāja'ah kepada keterangan-keterangan Qur'an yang mulia dan hadis-hadis yang sahih daripada Rasulullah *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* dan daripada riwayat yang boleh dipercayai pada perjalanan agama Islam yang mulia itu nescaya terpampanglah dengan benderangnya akan hal itu dengan seterang-terangnya. Maka adakah Rasul itu menggunakan pedang memancung tengkuk kaum Quraysh pada hal mereka itu sangat menyakitinya akan dia dalam negeri Mekah dengan berbagai-bagai aneka kejahatan? Atau adakah dipaksa oleh Rasul orang-orang Madinah yang digelar "*al-Anṣār*" itu beragama dengan agama Islam atau diseru mereka itu kepadanya? Atau tidakkah berpindah Rasul ke negeri mereka itu kerana lari daripada kafir-kafir Mekah kerana kafir-kafir itu hendak membunuh akan dia? Tidakkah memadai keterangan ini menunjukkan hal perdirian agama Islam itu? Bahkan demi Allah! Adapun Rasulullah melawan mereka itu ialah kerana mengawal diri, dan menaungi orang Islam, kerana membalas peseteruan mereka itu, menaungi seruan agama Islam dan melawan barang siapa yang hendak menahan akan kemaraannya, lain tidak. Dalilnya tiada sekali-kali Rasul itu memerangi *kufar-kufar* itu melainkan barang siapa memerangi akan dia atau melampau perbuatan kejahatannya ke atas orang-orang Islam. Maka adakah seumpama yang tersebut itu dibilangkan salah dalam perjalanan keadilan dan insaf? Atau adakah dikata bahawa agama Islam itu berdiri dengan kekuatan pedang? Maka sukalah aku menyatakan dengan terangnya akan sebab-sebab

(1) ایہندا بوندان:-

ادالہ فادک ایہندان یسلیبا ایت سیدنا عبداللہ
بن عبدالمطلب یساعۃ دکا سہمی اولہ فادک ایہندان .
دان تنکل گنف اسپان 18 تانہ مک دفراستریکنندی
دغن سیدتنا آمنہ بنت وہب کدین درفد ایت مک
مغندوعلہ ای اکن رسول اللہ یسلیبا .

(2) کھسکانن ایہندان:-

تیدق یواف اتاران. مک . شمسکتلہ فادک ایہندان
فدحال ای سدغ د کندوخ اولہ بوندان دوا بولن .
(3) دفتراکن علیہ السلام:-

دفتراکن علیہ الصلاة والسلام ایت فد صبح ۲
ہاری اتین 12 ربیع الاول فد تانہ گماچہ فد
کتیک فجر سدغ مرکہ یا یتولہ ماس یغیرکہ
بگیان سیدان: « بوزک لآمتی فنی سکوزھا »
ارتین دیرکافی اکن اکتو فد فاکي ۲۰ دان
جوا دفتراکندی ایت فد ماس راج یغ عادل کسری
انو شروان راج فرسی مک حالن ایت تباد اف ۲
فتکالن درفد ایہندان ملینکن لیم ایکور اونتا دان
ییراف ایکور کبیغ دان سنورخ جاربه دان کات
ستغہ روایۃ کورخ درفد ایت . مک دوسوکن
دی اولہ حلیمۃ السعدیۃ کران منورۃ عادۃ یساعرب
مہرای میوسوکن اتقن کفد اورخ ۲ کفوغ سفای
منجادی چردیق . کدین درفد ایت دانتم فول
سنورخ فرہوان بنی سعد بن بکر ہر کھندفکن
بگنندا سفای دوسو کنن مک ایفون سنورخ درفد
ایوسوسو نبی کیت صلی اللہ علیہ وسلم . مک نصیب
حلیمۃ بنت ابی ذؤب السعدیۃ سواہ بن یزید
کبشہ مک ملیحفلہ برکہ کاتس ایسی روہن سلام
بگنندا ادالم جگنانن دان برتقبہ لاکئی ایشۃ تانہ .
(اد سہوعن)

مولا کو ییراف ففراغن یغ مناریق اورغ اسلام ملاوٹ
کفزار ایت بگیان یفاکن دسبوتکن دبلاکتم
درفد این فد باین .

بہاگین یسکلیم

(کفورن نبی صلی اللہ علیہ وسلم)

ہوا ادالہ نبی صلی اللہ علیہ وسلم ایت بن عبداللہ
بن عبدالمطلب بن ہاشم بن عبدمناف بن قصی بن
کلاب بن مرۃ بن کعب بن لؤی بن غالب بن مالک
بن النضر بن کنانہ بن خزیمۃ بن مدرکہ بن الیاس
بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان . مک اینلہ کمورن
یغ سبکات علماء الحدیث دان علماء القاریخ فد
مفصحنندی . ادھون کانس درفد ایت مک تباد
جالن فد مشصحنن تافی فد تنغ کسوداھن
یوسکات فول سربکنت مشکانن تیتین رسول
ایت ہر کسوداھن کفد سیدنا اسمعیل بن ابراہیم
الخلیل علیہما السلام . مک اینلہ تیتین درفد فہق
ایہندان . ادھون تیتین درفد فہق بوندان یا ایت
محمد بن آمنہ بنت وہب بن عبد مناف بن زھرۃ بن
کلاب مک فد کلاب اینلہ فرہمون تیتین نبی
کیت صلی اللہ علیہ وسلم فہق ایہندا دان بوندان .
(فرایدان ہیدوف رسول اللہ)

ادالہ فرایدان ہیدوف صلی اللہ علیہ وسلم ایت
ترہاگی کفد تیگ بہاگین: یغفرنام درفد کتیک
دفتراکندی ہشک داغسکۃ منجادی فسورہ اللہ .
یسکدوا دري دواس منجادی رسول حشک
یونندہ کدینۃ المنورۃ . یسکفیک دري ماس
یونندہ ہشک وفانن .

(فرایدان یغفرنام)

فد مینا کن دري مولا ۲۰ دگندوخ

ہشک منجادی رسول

berlaku beberapa peperangan yang menarik orang Islam melawan *kufar-kufar* itu bagaimana yang akan disebutkan di belakang daripada ini pada babnya.

Bahagian yang Kelima

(Keturunan Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*)

Bahawa adalah Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* itu bin Abdullah bin 'Abd Muṭalib bin Hāshim bin 'Abd Manāf bin Quṣaiy bin Kilāb bin Murrah bin Ka'ab bin Lu'ī bin Ghālib bin Mālik bin al-Nazr bin Kinānah bin Khuẓaymah bin Mudrikah bin Ilyās bin Muḍar bin Nizār bin Ma'ad bin 'Adnān. Maka inilah keturunan yang sekata ulama *al-hadīth* dan ulama *al-tārīkh* pada mengesahkan dia. Ada pun ke atas daripada itu maka tiada jalan pada mengesahkannya tetapi pada tentang kesudahannya bersekata pula mereka itu mengatakan titisan Rasul itu berkesudahan kepada Saiyidina Isma'il bin Ibrāhim *al-khaṭīl 'alayhumā al-salām*. Maka inilah titisan daripada pihak ayahandanya. Adapun titisan daripada pihak bondanya iaitu Muḥammad bin Amīnah binti Wahab bin Abd Manāf bin Zahrah bin Kilāb maka pada Kilāb inilah perhimpunan titisan Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* pihak ayahanda dan bondanya.

(Peredaran Hidup Rasulullah)

Adalah peredaran hidup *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* itu terbahagi kepada tiga bahagian: Yang pertama daripada ketika diputerakan dia hingga diangkat menjadi pesuruh Allah. Yang kedua dari dewasa menjadi Rasul hingga berpindah ke Madinah al-Munawwarah. Yang ketiga dari masa berpindah hingga wafatnya.

(Peredaran yang Pertama)

(Pada menyatakan dari mula-mula dikandung hingga menjadi Rasul)

(1) Ayahanda bondanya:-

Adalah paduka ayahandanya yang mulia itu Saiyidina 'Abdullah bin Abdul Muṭalib yang sangat dikasihinya oleh paduka ayahandanya. Dan tatkala genap usianya 18 tahun maka diperisterikan dia dengan Saiyidatina Amīnah binti Wahab kemudian daripada itu maka mengandunglah ia akan Rasulullah yang mulia.

(2) Kemangkatan ayahandanya:-

Tidak berapa antaranya maka mangkatlah paduka ayahandanya pada hal ia sedang dikandung oleh bondanya dua bulan.

(3) Diputerakan *'alayhi al-salām*

Diputerakan *'alayhi al-salāt al-salām* itu pada subuh-subuh hari Isnin 12 Rabi' al-Awwal pada tahun gajah pada ketika fajar sedang merekah iaitulah masa yang berkat bagaimana sabdanya: "*Bārīka li ummatī fi bukūrihā*" ertinya diberkati akan umatku pada pagi-paginya. Dan jua diputerakan dia itu pada masa raja yang adil Kiswa atau Sharwan Raja Parsi maka halnya itu tiada apa-apa peninggalan daripada ayahandanya melainkan lima ekor unta dan beberapa ekor kambing dan seorang jariah dan kata setengah riwayat kurang daripada itu. Maka disusunkan dia oleh Halimah al-Sa' dīyah kerana menurut adat bangsa Arab menyurai menyusukan anaknya kepada orang-orang kampung supaya menjadi cerdik. Kemudian daripada itu datang pula seorang perempuan Bani Sa'ad bin Bakr berkehendakkan Baginda supaya disusukannya maka ia pun seorang daripada ibu susu Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*. Maka nasib Halimah binti Abi Dhu'ayb al-Sa' dīyah suaminya bernama Abū Kabshah maka melimpahlah berkat ke atas isi rumahnya selama Baginda ada dalam jagaannya dan bertambah lagi empat tahun.

(Ada sambungan)

تاریخ فرسوراتن بهاس ملايو

(اوله حاج خالد ایوب)

سمبوغن بیلاغن (3) تاغن بغرتام)

(اصل بهاس دالم دنیا)

دهولو کالا بایت اصل فونچا بهاس ۲
عرب، سریانی اتو عبرتی، قبطی، حبشی
دانلائین ۲۰

یشکدوا — «طورانیات» بایت سوات بهاس
یهدبساکن کفد فندودق طوران
(موغکولیون) دترکسان بایت فونچا
بهاس ۲. چینا، تتر، ترکی، کوقس
دانلائین ۲۰

یشکتینگ — «ایرانیان» بایت سوات بهاس
یهدبساکن کفد فندودق ۲ ایران بایت
فونچا بهاس ۲ فرسی مودا، سنسکریت،
لانی، یونان (گریک) دانلائین ۲ بهاس
ایروفه.

کدین بهاس ۲ یغور-بیو-ترههائی فول کفد
دوا بهاگین بایت:

(1) ادقچامن اویبی فرکئانن مک کادانن
فول ترههائی دوا سقرت دباوه این:

(1) اریان اتو اریان اندوایروفه برفچه دوا
چواغن:

یغرتام — بهاس ۲ سلانن اتو اریان سبله اندیا: بایت
بهاس ۲ یهدبسه سلانن ننه بسر اشیا
بایت ایبو بهاس سنسکریت دان بایت
اساس فونچا بهاس ۲ اندیا، یوما، ملايو،
فرسی، افغنستان، کوردیستان، بخاری،
دترکیسمان، ارمنیان دان اوستیان.

سئ بهاس ۲ دالم دنیا این اصلن ساتو سهاج
یغ مولا داجرکن کفد بایف مانسی نبی الله ادم علیه
السلام سفرت فرمان الله تعالی دالم قرآن (وَعَلَّمَ
آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا) اریتن تله دالهام اکن سوات
فتتوران بهاس کفد ادم اتو دغن معنی داجرکن
کفدان دغن فرانتاران جبریل باکی مشهوری اکن
نام سکل جنس کجادین سموان سهنگ سفتی کفد
دیواس نبی الله نوح علیه السلام سله بولا کو
مالا فناک طوفن یقامه بسر ایت بهاروله برفچه ۲
بهاس مانسی ایت برتاوران آنس موک بومی الله
یقامه لواس این هتک دافه دکبرا چوغتی اوله
اهل ۲ رومقون بهاس بایت همفیر تیک ریبو بهاس
اتو لیه درفد ایت.

(فاسوقکن یهاوتام باگی بهاس)

سگمفون، دمکین دافته جوکک دهمفونکن
دالم سوات فاسوقکن دغن سبب اوسها سغه درفد
سغهون دان دکبالیکن سمولا بهاس ۲ ایت کفد
اصلن دالم تیک فاسوقکن یهاوتام:

قرتام — بهاس اریان: بایت سوات بهاس
یهدبساکن کفد فندودق ۲ یغ مندبایی
ایرو موارا سوئی دجله دان قرات رنتو
کادانن نرری عراق دالم بریو ۲ تاغن

Tārīkh Persuratan Bahasa Melayu

(Oleh Haji Khalid Ayub)

Sambungan bilangan (3) tahun yang pertama)

(Asal Bahasa dalam Dunia)

Sanya bahasa-bahasa dalam dunia ini asalnya satu sahaja yang mula diajarkan kepada bapa manusia Nabi Allah Adam 'alayhi *al-salām* seperti firman Allah Ta'ālā dalam Qur'an (*wa'allama Ādama al-asmā' a kullahā*) ertinya diilham akan suatu petuturan bahasa kepada Adam atau dengan makna diajarkan kepadanya dengan perantaraan Jibril bagi mengetahui akan nama segala jenis kejadian semuanya sehingga sampai kepada dewasa Nabi Allah Nuh 'alayhi *al-salām* setelah berlaku malapetaka taufan yang amat besar sekali baharulah berpecah-pecah bahasa manusia itu bertaburan atas muka bumi Allah yang amat luas ini hingga dapat dikira congak oleh ahli-ahli rumpun bahasa iaitu hampir tiga ribu bahasa atau lebih daripada itu.

(Pasukan yang Utama Bagi Bahasa)

Sungguhpun demikian dapatlah juga dihimpunkan dalam suatu pasukan dengan sebab usaha setengah daripada setengahnya dan dikembalikan semula bahasa-bahasa itu kepada asalnya dalam tiga pasukan yang utama:-

Pertama - Bahasa Aryan: iaitu suatu bahasa yang dibangsakan kepada penduduk-penduduk yang mendiami arah muara Sungai Dajlah dan Furat rantau kawasan negeri Iraq dalam beribu-ribu tahun

dahulu kala iaitu asal punca bahasa-bahasa Arab, Serani atau Ibrani, Kubri, Habshi dan lain-lainnya.

Yang kedua - "*Turanian*" iaitu suatu bahasa yang dibangsakan kepada penduduk Turan (*Mongolian*) di Turkistan iaitu punca bahasa-bahasa Cina, Tatar, Turki, Caucas dan lain-lainnya.

Yang ketiga - "*Iranian*" iaitu suatu bahasa yang dibangsakan kepada penduduk-penduduk Iran iaitu punca bahasa-bahasa Parsi Muda, Sanskrit, Latin, Yunan (Greek) dan lain-lain bahasa Eropah.

Kemudian bahasa-bahasa yang tersebut terbahagi pula kepada dua bahagian iaitu:-

(1) Ada pecahan umbi perkataannya maka keadaannya pula terbahagi dua seperti di bawah ini:

(a) Aryan atau Aryan Indo Eropah berpecah dua cawangan:-

Yang pertama - Bahasa-bahasa selatan atau Aryan sebelah India: Iaitu bahasa-bahasa yang disebelah selatan tanah besar Asia iaitu ibu bahasa Sanskrit dan iaitu asas punca bahasa-bahasa India, Burma, Melayu, Parsi, Afghanistan, Kurdistan, Bukhara, di Turkistan, Armanian dan Ostian.

- یہکدوا - بہاس ۲ اوتارا اتو اریان سبلہ ایروفہ: (3) بہاس عرب - یأیت بہاس یشہرمو تیہکمی سکلی درقد سکلین بہاس ۲ سام دان سترن ادالہ بہاس عرب سبلون فندادان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم دري مکہ کدینہ مان فنہودق تانہ سمینجوخ عرب سہاج یغ مہکونا کن بہاس ایت دان اقبیل تلہ مریق توسیوہن اکام اسلام دچروق رفتو عالم تراوٹام نگرې ۲ دالم کاواسن انتارا اندیا دان سلتہ جیبروالقد ارہ کبارہ دان انتارا لاوہ ہیتم اوتارا ہشک کلاوہ عرب سبلہ سلانن راتالہ بہاس ایت دگونا کن اولہ ائمہ اسلام بہکن ہشک سکارغ بولہ ددفاقی باقی فر کتآن ۲ دان حروفن سکلی دفاکی اولہ اورغ ۲ فوسی اندیا (بہاس اوردو) ۴ مابو سمینجوخ، مابو اندونسیا دان ترکی کدوا ۲ ایت تلہ منوکر تولین بہاس عرب ایت کفد تولین رومی (لانین) دنلاکھی ترماسوق دلم بہاگین این بہاس ہدفاکھی اولہ ہسا حبشی دان چواغتن
- سباکیلاکھی دلم بہاگین بہاس یغ تیہکمی تنافی تیاد نریما فنجان فر کتآن یأیت بہاس یشہرسوسن درقد فر کتآن یشہرسکل (تیاد براوہی) تنافی نریما فراواہن فد بنتوق فر کتآن دشن جان دقبہ حرف فنبہ ہدافن دشن تیاد براوہ اصل فر کتآن ایت سفرت یشاد دلم بہاس ترکی
- (1) سلتیک اتو کیلنیک - یأیت بہاس یشدفاکی دالم فولو ۲ بریتانیا کچوالی بہاس اٹگریس مودا
- (2) ایٹالیا اتو فلانجیک - یأیت بہاس ۲ لانین (گریک تو) دان چواغتن ابلہ بہاس ۲ ایٹالی ۴ فرنچیس ۴ سفین ۴ دان فرتوگیس
- (3) ہیلینیا - یأیت بہاس یونان اتو گریک مودا
- (4) وانڈیا اتو سلونیکی - یأیت فونچا بہاس روشیا، بلغاریا دان بوہیمیا
- (5) تولونیک - یأیت فونچا اساس بہاس ۲ جرمن، اٹگریس مودا، ہلندا، دینارک، نوری سویڈش دان فولو ایسلند
- (ب) بہاس سام اتو سمیتیک: یأیت سوات بہاس یشدہسا کن کفد کتورن اتق بقی نوح علیہ السلام یأیت ترہاگی کفد تیہک بہاگین نہ
- (1) بہاس آدام - یأیت بہاس بابل تو ا دان اشور دان چواغتن سفرت بہاس کلداہ دان سربان
- (2) بہاس عبرانی - بوکن عبرانی یشاد سکارغ (یہودی) کران باقی فرچہموران دشن بہاس آدام دان کلدان درقد بہاس ایت برجواغ فول کفد بہاس فیٹیہی دان قرطاجی

- Yang kedua – Bahasa-bahasa utara atau Aryan sebelah Eropah: (3) Bahasa Arab – iaitu bahasa yang bermutu tinggi
- Iaitu pecahan bahasa-bahasa yang di sebelah Eropah sekali daripada sekalian bahasa-bahasa sama dan
- dan keadaannya terbahagi kepada lima bahagian sebenarnya adalah Bahasa Arab sebelumnya pengindahan
- seperti yang tersebut di bawah ini:- Rasulullah *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa ṣallam* dari Mekah
- (1) Celtic atau Keltik – iaitu bahasa yang dipakai ke Madinah hanya penduduk Tanah Semenanjung Arab
- dalam Pulau-pulau Britania kecuali Bahasa Inggeris sahaja yang menggunakan bahasa itu dan
- Muda. apabila telah merebak tumbuhnya agama Islam
- (2) Italia atau Falisci – iaitu bahasa-bahasa Latin di ceruk rantau alam terutama negeri-negeri dalam
- (Greek Tua) dan cawangannya ialah bahasa-bahasa kawasan antara India dan Selat Gibraltar
- Italia, Perancis, Spain, dan arah ke barat dan antara Laut Hitam Utara
- Portugis. hingga ke Laut Arab sebelah selatannya ratalah
- (3) Hellenia – iaitu bahasa Yunan atau Greek Muda. bahasa itu digunakan oleh umat Islam bahkan
- (4) Vindia atau Slavonic – iaitu punca bahasa hingga sekarang boleh didapati banyak perkataan-perkataan
- Rusia, Bulgaria dan Bohemia. dan huruf-hurufnya sekali dipakai oleh orang-orang
- (5) Teutonic – iaitu punca bahasa asas bahasa-bahasa Parsi India (Bahsa Urdu), Melayu
- Jerman, Inggeris Muda, Belanda, Denmark, Semenanjung, Melayu Indonesia dan Turki
- Norway, Swedish dan Pulau Ireland. kedua-dua itu telah menukar tulisan Bahasa
- (b) Bahasa sama atau Semetic: Iaitu suatu Arab itu kepada tulisan Rumi (Latin)
- bahasa yang dibangsakan kepada keturunan anak dan lagi termasuk dalam bahagian ini
- Nabi Nūh ‘Alayhi al-salām iaitu terbahagi kepada bahasa yang dipakai oleh bangsa Habshi dan
- tiga bahagian:- cawangannya.
- (1) Bahasa Adam – iaitu bahasa babel tua dan (2) Sebagai lagi dalam bahagian bahasa yang tinggi tetapi
- Asyur dan cawangannya seperti Bahasa Kaldan tiada menerima pepecahan perkataannya iaitu bahasa
- Syrian. yang tersusun daripada perkataan yang tunggal (tiada
- (2) Bahasa Ibrani – Bukan Ibrani yang ada berumbi) tetapi menerima perubahan pada bentuk
- sekarang (Yahudi) kerana banyak percampurannya perkataan dengan jalan ditambah huruf penambah
- dengan bahasa Adam dan Kaldan daripada bahasa hadapan dengan tiada berubah asal perkataan
- itu bercawang pula kepada Bahasa Pheonician itu seperti yang ada dalam Bahasa Turki.
- dan Carthagian.

(ب) دسیلہ تیمور۔ (بھاس عالم ملایو اتو اندونسیا)

- (4) بھاس ملیبیس سلان۔
 (5) « سمباوا دان ساسق (لوسوق) »
 (6) « سمباوا تیمور ، فلور یس بارہ دان سومبا ساقو »
 (7) بھاس ایبونف ، فلور یس تیمور ، سولار ، الور ، تیمور دان فولو ۲ ملو کو ۔
 (8) بھاس سولا دان حلماہیرا اوتارا ۔
 (9) « حلماہیرا سلان دان فقوا اوتارا ۔
 (10) بھاس فلینینا ، تالوت ، فرومما سلان ، میناھاسا ، بولنغ مٹاندو دان بورنیو اوتارا ۔ دانلاکی اد دوا بھاس یتھ تارافہ دیواو دالم کھولن بھاس اندونسیا بایت :-
 (11) بھاس حلماہیرا اوتارا ، ترناق ، تیمودورد دانلاین ۲ن ۔
 (12) بھاس فقوا ادان ۔
 سین ترھاگی دمکین کران دالم بھاس اندونسیا بارہ ادالہ فقراحن جملہ کات ترلق دیلاکخ نام بندا مثالی (میپق ایکن) دالم بھاس اندونسیا تیمور سبالیقن بایت (ایین مانی) اتو (ایکن میپق) مقصودن ایلہ میپق ایکن دان سو مفاث (اد سمبوغن)
- سن ادالہ فنڈیت «سخمیدیت» منباکن سموا بھاس ۲ کواصن داہرہ سلان این دغن بھاس (استرونسیا) بایت ترھاگی ٹیک فاسوقن یقاوتام :-
 یقفر تام - بھاس اندونسیا : بایت ملایو ، اچبہ ، باتق ، مندیلیم ، منشکابو ، جاوا ، سوندا ، بالی ، بو گیس ، تاگالوق دانباگین ۔
 یشکدوا - بھاس ملائسیا : بایت بھاس فنڈوق فولو ۲ فقوا ۔
 یشکٹیک - بھاس فولونسیا : بایت ساموا ، توھا ، تھیتی ، رودوتوھا دان سورھی دنیوز بلند ۔
 ادفورہ دالم فنڈافان دقتور (جی ، ایل ، ایہ براندس) دباگی دالم دوا بھاگین :-
 (1) دسیلہ بارہ :-
 (1) بھاس ۲ سو مٹرا ، اچبہ ، گایو ، باتق ، ملایو ، منشکابو ، سمٹرا سلان ، نیاس ، متاوی ، ایکشانو ، ملاک (سمنجوخ تانہ ملایو دان ملاکاسی (دقولومدا کسکر) ۔
 (2) بھاس ۲ جاوا ، سوندا ، مادورا دان بالی ۔
 (3) بھاس بورنیو دان برماچم ۲ بھاس دان دایق ۔

- (Bahasa Alam Melayu atau Indonesia) (B) Di sebelah timur:-
- Sanya adalah pendeta “xxx” menamakan semua (4) Bahasa sebelah selatan.
- bahasa-bahasa kawasan daerah-daerah selatan ini dengan bahasa (5) “ Sembawa dan Sasak (Lombok).
- (Austronesia) iaitu terbahagi tiga pasukan yang utama:- (6) “ Sembawa Timur, Ploris Barat dan
- Yang pertama - Bahasa Indonesia: Iaitu Melayu, Aceh, Batak, Sumba Sapu.
- Mendiling, Minangkabau, Jawa, Sunda, Bali, (7) Bahasa Ambon, Ploris Timur,
- Bugis, Tagalog, dan sebagainya. Sular, Alur, Timur dan Pulau-pulau Maluku.
- Yang kedua - Bahasa Malanesia: Iaitu bahasa penduduk (8) Bahasa Sula dan Halmahera Utara.
- Pulau-pulau Papua. (9) “ Halmahera Selatan dan Papua Utara.
- Yang ketiga - Bahasa Polinesia: Iaitu Samoa, Tonga, (10) Bahasa Filipina, Talut, Farnosa
- Tahiti, Rarotonga dan Maori Selatan, Minahasa, Boolang Mongodow dan
- di New Zealand. Borneo Utara. Dan lagi ada dua bahasa yang
- Adapun dalam pendapat Doktor (J. L. H tak dapat dibawa di dalam kumpulan Bahasa Austronesia
- Brandeis) dibahagi dalam dua bahagian: iaitu:-
- (A) Di sebelah barat:- (11) Bahasa Halmahera Utara, Ternate,
- (1) Bahasa-bahasa Sumatera, Aceh, Gayo, Batak, Tiwodrod dan lain-lainnya.
- Melayu, Minangkabau, Sumatera Selatan, Nias, (12) Bahasa Papua adanya.
- Mentawai, Ingano, Melaka (Semenanjung Tanah Sebabnya terbahagi demikian kerana dalam Bahasa
- Melayu dan Malagasi (di Pulau Madagascar). Indonesia Barat adalah penerangan jumlah kata terletak
- (2) Bahasa-bahasa Jawa, Sunda, Madura dan di belakang nama benda misalnya (Minyak Ikan)
- Bali. dalam Bahasa Indonesia Timur sebaliknya
- (3) Bahasa Borneo dan bermacam-macam bahasa iaitu (Ibin Mani) atau (Ikan Minyak)
- dan Dayak. maksudnya ialah Minyak Ikan dan seumpamanya.
- (Ada Sambungan)

دعش توفیق عزیز الغفار * مدہ دریکا فواد بردر
ترہادف سودارا مودا یغ صبر * سدیکہ فرہانین جادی اعتبار

(اولہ احمد دحلان - رغیہ)

کسانوات کیت

الحمد لله . تیدق کورغ کسانوات کیت ہیدوف
دنانہ ملا بو فدهاري این ماسیغ ۲ تتویر مقصود مشگکر
سماغہ بھسان بھهارو سہاج فولہ دري ساکیہ یغ مہیبکن
ترفقا ماسیہ برو کیتدکن فقہین سفای بولہ
بوجالن دعش بتول دان تکف . تراواتم دکفو غ ۲ مک
تیدقلہ فاقوۃ کتیتھگالان درفد لاواتن سیاست
کپیدوفن دان دسہیبکن سماغہ رساتو داتباران
دعش اخلاص . ادالہ لٹکھ ۲ کیت ہاری این بوکن
لایقن سچارا یغ سودہ ۲، کالو دتورہ جوا سچارا
فردیرین کسانوات ۲ ملابو سٹماس دھولو مک ہٹک
ایتولہ دافن . فردیرین کیت سرائس فرسین
کتیتھگالان جاوہن درفد بھسا ۲ بقدسیسی کیت
کران قوم فرنیگان . اسیہ برو کوراعن افتہلاکھی کالو
فقہجور ۲ کیت سدغ برفلوۃ توبہ سہاج (تیاد
ہندق عیسیغین قوم دعش اخلاص اداں) .

کمالا کات ۲

- 69 . اورغ عالم یقنیاد بر عمل ایت سفرت اوآن
یقنیاد مٹندوشی ہوجن .
- 70 . عبادہ ایت ماتیکن هوا نفسو .
- 71 . مارہ اورغیغ جاہل ایت فد فر کٹانن
دان مارہ اورغیغ بر عمل ایت فد کلا کوانن .
- 72 . تیغودای دالم ہاتھی ایت بولہ نغق ای فد
لیدہ دان موک .

سٹگن سکالین بی ادم یغاد دہوک بو بی این
تیدق سوہبی درفد مہمٹرن دان مٹھونا کن حکمہ
دنیا یغ فناء باگی منیٹکھ کماجوان کفد دیرین ،
بھسان ، اگام دان تانہ ایرن ، دعش سبب کماجوانلہ
بریک ستھن لو فوۃ درفد مہیکر کن پاوان کپیلان ،
بھسان کھایسن ، اگمان کچیچیران ، تانہ ایر
کتیتھگالان ، بھکر ہورو ہارالہ یغ دافاتین
سبکیان یغٹلہ کیت سقسیکن سام ۲ ہاری این .
داننارا ایت سودہ تفتیق ۲ بھسا بھلمہ دري
سکل ۲ کن مہریا عذاب بھیلوم فرنہ دجومفا
دان دللوۃ این . مک منجادی ہینا کامو کفد بھسا
مانسی ، فد حال کامو ٹلہ دجا بکن توہن یغ نوغٹکل
لاگی امة مہسبہانی سروف جوا دعش مویکٹیت ،
برسام ۲ جوا مھو پائی عقل فیکران یغ سیورن
دھوناکن کران کواجین کامو فد مہیلا کھساران
ہیدوف کامو ، قوم کامو ، اگام دان تانہ ایر کامو ،
دري مان داتھن کبولین کامو سلاکی کامو گھکم
جاری کامو ؟ درسان داتھن تواء کا تھو غن کامو
سلاکی کامو برفلوۃ توبہ ؟ کبولین ، کجیان ،
کھنموران تیدق کرف بو کتھو غ دیبید کامو سہاج ،
بھکن برصرت دعش تولٹ اٹقہ کرہ .

بہوا تلہ یقنن یغ مہیبکن کھماض ، کبودھن
دان کیٹھو غن کیت دان جوک سلالو ترکلا ۲ کیت
دان ترسوال کفد دبري سندیری : اف سبب
تیدق ماجو دان مٹاف تابولہ برصرت دعش بھسا ؟
مک ایت بھ منجواب سبب (تالی فر کتھو غن کیت تیدق

Dengan Taufik Aziz al-Ghifar * Madah Direka Fuad Berdebar Terhadap Saudara Muda yang Sabar * Sedikit Pemerhatian Jadi Iktibar

Sesungguhnya sekalian Bani Adam yang ada di muka bumi ini

tidak sunyi daripada menyempurna dan menggunakan hikmah dunia yang *fana* ' bagi meningkat kemajuan kepada dirinya, bangsanya, agama dan tanah airnya, dengan sebab kemajuanlah mereka setengahnya luput daripada memikirkan nyawanya kehilangan, bangsanya kehabisan, agamanya kecikiran, tanah air ketinggalan, bahkan huru haraloh yang dipadainya sebagaimana yang telah kita saksikan sama-sama hari ini.

Di antara itu sudah tetap tiap-tiap bangsa yang lemah dari segala-galanya akan menerima azab yang belum pernah dijumpa dan dilaluinya. Maka menjadi hina kamu kepada bangsa manusia, pada hal kamu telah dijadikan Tuhan Yang Tunggal lagi Amat Mengasihani serupa jua dengan mereka itu, bersama-sama jua mempunyai akal fikiran yang siuman digunakan kerana kewajipan kamu pada membela kesengsaraan hidup kamu, kaum kamu, agama dan tanah air kamu, dari mana datangnya kebolehan kamu selagi kamu genggam jari kamu? Dari mana datangnya tuah keuntungan kamu selagi kamu berpeluk tubuh? Kebolehan, kejayaan, kemakmuran tidak kerap bergantung di bibir kamu sahaja, bahkan beserta dengan tulang empat kerat.

Bahawa telah yakin yang menyebabkan kelemahan, kebodohan dan kebingungan kita dan juga selalu tergilang-gila kita dan tersoal kepada diri sendiri: Apa sebab tidak maju dan mengapa tak boleh beserta dengan bangsa-bangsa? Maka ada yang menjawab sebab "tali pergantungan kita tidak kukuh"

(Oleh Ahmad Dahlan - Rakyat)

kesatuan kita.

Al-hamduli 'Lah. Tidak kurang kesatuan kita hidup

di Tanah Melayu pada hari ini masing-masing tentu bermaksud dimengegar semangat bangsanya baharu sahaja pulih dari sakit yang menyebabkan terpaksa masih berkehendakkan pimpinan supaya boleh berjalan dengan betul dan tegak. Terutama di kampung-kampung maka tidaklah patut ketinggalan daripada lawatan siyasah kehidupannya dan disemaikan semangat barsatu di antaranya dengan ikhlas. Adalah langkah-langkah kita hari ini bukan layaknya secara yang sudah-sudah, kalau diturut jua secara perdirian kesatuan-kesatuan Melayu semasa dahulu maka hingga itulah dapatnya. Perdirian kita seratus *percent* ketinggalan jauhnya daripada bangsa-bangsa yang di sisi kita kerana kaum perniagaan masih berkurangan apatah lagi kalau penganjur-penganjur kita sedang berpeluk tubuh sahaja (tiada hendak memimpin kaum dengan ikhlas adanya).

Gemala Kata-kata

69. Orang alim yang tiada berilmu itu seperti awan yang tiada mengandungi hujan.
70. Ibadah itu mematikan hawa nafsu.
71. Marah orang yang jahil itu pada perkataannya dan marah orang yang berakal itu pada kelakuannya.
72. Tipu daya dalam itu boleh nampak ia pada lidah dan muka.

تفسیر قرآن

(اوله «عی»)

یهد فرنتمکن اتارا لاغیة دان بومي ایت مھوان
 جادي تنداس ۲۱ اس كاسان توهن دان قواة كواسن
 ككفد نيف ۲ سوات اتقوۋ فرايغان دان فقرتين
 ككفد قوم بڠ مھكوناكن عقلم برفيكر دان
 مھرها تيكن ككفد فركارا ايت دغن مات هاتين .
 دروايتكن درفد حديث نبي صلى الله عليه وسلم
 « وَايْلَ لِمَنْ قَرَأَ هَذِهِ آيَةَ فَعَجَّ بِهَا » ارتين :
 چلاك اورغيڠ مباح آية ابن لالو سھاج يعني نيدق
 ميكر كن كھنقد ۲۸ .

* * * هورائين * * *

(فد فرھاتين عام)

دالم آية ابن الله سبحانه وتعالى نله مھوايكن
 فورا توران عالم سام اد عالم بڠ تفكي اتو عالم بڠ رنده
 بايت بگيان فرمتان اتارا كدوان، بگيان اي نله
 مولا كن دغن بھقا دان داير يشكنن دغن علم طبيعة
 مسوات دجا ديكنن ترا تورا سئوله ۲ عالم ابن سفرت
 سئورغ مانسي اتو سئيكور بنائغ اتو صفون كا يو .
 درايت كيت ليهة نيف ۲ كائنات بوحاجة ككفد
 يھلاين . بوسلا ۲ هن اتو بورتور ۲ مالم دان سيڠ
 تنتغ دكة دان جاوهن دغن مھاري دالم تمغه
 فرھنتين كا وتارا اتو كسلان ايت مھاوا ككفد
 بولان ۲ موسم فانس دان سجوۋ دنكري ۲ يھيرلاين ۲
 تمغه كدودقكنن دان بولان ۲ فول مات اھين
 بوتيوف، دان كيت ليهة بوجن تورت دان دري اوان
 مھيكوۋ كھوان فانس دان سجوۋ يشكدوان ايت
 توندوۋ ككفد ايو طبيعة چكر والا دان فرجلان

قرآن الله تعالى دالم سورة البقرة
 وَالْهَكْمُ لِلَّهِ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ
 الرَّحِيمُ . إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
 اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْمَلِكِ الَّذِي يَمْرُجُ فِي الْبَحْرِ بِمَا
 يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ
 الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ دَابَّاتٍ وَتَصْرِيفِ
 الرِّيَّاحِ وَالصَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 آيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ . ارتين سېرمول توهن
 كاموايت توهن بڠ اسما . تباد توهن بڠ سېر۲
 دسيه مليكن دي يھرصفة ساعة مورہ
 دان ساعة مھسياني (توهن بڠ معاول، نھاك
 دان مھرتيا كن سكل ۲ نعمة سام اد فد اصل اتو
 سكل چواغئن) . منكل تورت آية ابن حيرانله
 اورغ ۲ مشر كين سرايے بركات مريكتيت :
 جيڪ اعكو بقول يا محمد چوب بلا آية لايين
 يشوله كامي مھتوي اكن كبنارنو ايت . درايت
 تورت آية « إن في خلق السموات هكك اخرن »
 ارتين : بھوا مھكئن فد تنتغ منجا ديكن لاغیة ،
 بومي، دان بواوبه ۲ (بوگيلير ۲) مالم دان سيڠ، دان
 تنتغ بھقا بڠ بلاير دالم لاوتن دغن سكل بندا
 بڠ مندا تفكن فركونان ككفد مانسي، دان بوجن
 يهد تورتكن اوله الله درفد لاغیة (اوان مھاوا
 اير بڠ دغد بالله توهن مھيدو فكن بومي ستله
 ماتين، دان ديافكن فد بومي ايت بنائغ ۲ دان
 مھيدوف ۲ فن، دان مھاليق ۲ كن اعين دان اوان ۲

Tafsir Qur'an

(Oleh “ ‘Abi ”)

Firman Allah *Ta'ālā* di dalam Surah al-Baqarah

*Wa ilāhukum ilāhu wāhidun lā ilāha illā huwa al-Rahmānu
al-Rahīmu. Inna fī khalqī¹ al-samāwāti wa al-arḍi wa 'khtilāfi
al-layli wa al-nahāri wa al-fulki l-laili tajrī fī al-baḥri bimā
yun fa'ū al-nāsa wa mā anzala Allāhu mina al-samā'ī min mā in fa aḥyā bihi
al-arḍa ba'da mawtihā wabaththa fihā min dābbatin wa taṣrīfi
al-riyāhi wa al-ṣāhābi al-musakkhara bayna al-samā'ī wa al-arḍi
la' rā yāti liqawmi ya 'qilūn.* Ertinya sebermula Tuhan
kamu itu Tuhan yang Esa. Tiada Tuhan yang sebenar-benar
disembah melainkan Dia yang bersifat sangat murah
dan sangat mengasihani (Tuhan yang mengawal, menjaga
dan mengurniakan segala-gala nikmat sama ada pada asal atau
segala cawangan-Nya). Manakala turun ayat ini hairanlah
orang-orang musyrikin seraya berkata mereka itu:

Jika engkau betul ya Muhammad cuba bawa ayat lain
yang boleh kami mengetahui akan kebenaranmu itu. Dari itu
turun ayat “*Inna fī khalqī al-samāwāti* hingga akhirnya”
Ertinya: Bahawa sesungguhnya pada tentang menjadikan langit,
bumi, dan berubah-ubah (bergilir-gilir) malam dan siang, dan
tentang bahtera yang berlayar di dalam lautan dengan segala benda
yang mendatangkan pergunaan kepada manusia, dan hujan
yang diturunkan oleh Allah daripada langit (awan membawa
air yang dengan Dia-lah Tuhan menghidupkan bumi setelah
matinya, dan dibanyakkkan pada bumi itu binatang-binatang dan
hidupan-hidupan, dan membalik-balikkan angin dan awan-awan

yang diperintahkan antara langit dan bumi itu semuanya
jadi tanda-tanda atas keesaan Tuhan dan kuat kuasa-Nya
kepada tiap-tiap suatu untuk peringatan dan pengertian
kepada kaum yang menggunakan akalannya berfikir dan
memperhatikan kepada perkara-perkara itu dengan mata hatinya.

Diriwayatkan daripada hadith Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*

“*Waylun liman qarā'a hādhihi al-āyati fama ja bihā*” Ertinya:
Celaka orang yang membaca ayat ini lalu sahaja yakni tidak
memikirkan kehendak-kehendaknya.

 Huraianya

(Pada Perhatian Am)

Di dalam ayat ini Allah *Subḥānahu wa Ta'ālā* telah menerangkan
peraturan alam sama ada alam yang tinggi atau alam yang rendah
iaitu bagaimana pertambatan antara keduanya, bagaimana ia telah
memulakan dengan bahtera dan diiringkan-Nya dengan alam tabiat
sesuatu yang dijadikan-Nya teratur seolah-olah alam ini seperti
seorang manusia atau seekor binatang atau seponoh kayu.

Dari itu kita lihat tiap-tiap *kā'ināt* berhajat kepada
yang lainnya. Bersalah-salahan atau bertukar-tukar malam dan siang
tentang dekat dan jauhnya dengan matahari di dalam tempat
perhentiannya ke utara atau ke selatan itu membawa kepada
berlain-lain musim panas dan sejuk di negeri-negeri yang berlain-lain
tempat kedudukannya dan berlain-lain pula mata anginnya
bertiup, dan kita lihat hujan turun dari awan
mengikut kemahuan panas dan sejuk yang keduanya itu
tunduk kepada ibu tabiat cakerawala dan perjalanan

¹ Baris pada teks asal berbunyi *khalāqa*

اير مك اعين مشكركن اوان دان كفل ٢، دان اير درفد واف ٢ فانس يشبر كقول كدين تورن كشمقه ٢ بڼغ كړيڅ يشمان جادي سسوي دشن بناثم دان تمبوه ٢ هن .

مك جاديله عالم اين سفرت سوات توبه بڼغ مشندوغي روح . هاتي دان اشكوت تنتم فر كړتن دان فانس . فر كړتن اير ، اعين ، مهاري ، بولن ايت سفرت داره بڼغ مشالير دالم توبه بدان منكل سكل اشكوتان بر كړق منوره كاهوان هاتي توافي تيدق ميكر كن حال ٢ اين مليكن سريك بڼغ مشوپاي فلاجران كدين دنسچوه دان دتمبكر . انثارا ساتو دشن لاي ، نلس ايت تيمبغ بهارو دافه سبر ٢ فر كتان اين . تيدقله شك توبه بداف بڼغ ساتو ايت منقبير كندي ساتو مك وگنتوغي عالم دان و كندقن كغد يغلان ايت منسجوقكن بڼغ منقبير كن ايت اسا جوا .

درايت چوب كيت تائف فرمان الله سبحانه وتعالى «وَاللَّيْكَرُ الْاِلَهُ وَاحِدٌ هَعَكْ اَخِير» برمول توهن كامو ايت توهن بڼغ اسا . كدين داير يشكتن فول دشن اتوران ٢ كائنا دشن سكل فراتوران بڼغ مشندوغي برباكي ٢ حكمة . كيت تيدق سدر كن كاسان اين مليكن سته كيت بلاجر علم ٢ فتمتوان دان هيدوف كيت سچارا نهبق فتمتوان ايت ، كديون كيت روفان دنالم عقل سكل فراتوران يشترسوة ، لفس ايت كيت دافه بگيان بنسچوهن ، كتيك ايت بهارو كيت تاو بڼغ منقبير كتن ساتو جوا اذان .

مهاري ، درفد اير هوجن ايت منجاديكن سسوي دشن كيدوفن بناثم ٢ ، تومبوه ٢ هن دان مانسي ، دان بوله بهترا بلاير درفد اعين سبگيان بر كړتن اوان داودارا ماسيغ ٢ تف دشن فراتوران دان فرجلانن . كفل ٢ بلاير مشيكوة كاريسن مات اعين لاوه يشداتور اوله نخودان ، اوان بر كړق تيدق لمقوي فرجلانن يشدتنو كرن اوله ايوو طيبة بااصل بايت جادي رحمة كغد مانسي .

سكل فركارا اين سموا بر كنتوغ دان برتمبه دشن عالم بڼغ تفكي . چوب ليهه كفل ٢ دلاوه ايت بلاير دشن مشكونا كن اتوران ٢ يشد تريبه دان دكلوار كن درفد علم فلك دشن قاعده منوره كوريسن يوجر (Longitude) دان كوريسن لينتغ (Latitude) دان فرجلانن مهاري دان بوغندو دشن جاروم كومش يشترهادف كغد بينتغ اوتارا . ليهه اوان ايت تيدق بوله بر كړق مليكن دشن اعين مك اوان ايت فول مبادا اودارا فانس اتو سچوه يشترتبه درفد بينتغ ٢ بڼغ تفكي . ريكسشن فركارا اين كوالي كغد ايوو اصل ساتو بينتغ دان تريبه درفدان دوا چواغن دان درفد كدوا ٢ چواغن ايت فول تريبه برباف چواغن يغلان . اصل ايله برقو ٢ سبغ دان مالم دشن كړتن چكروالا درفد اين تريبه برباف حال يغلان سفرت بر كړق اوان دان بلاير كفل مشيكوة مات اعين بڼغ مبادا كغد برقو ٢ مات بندا جادي فائده دان فركونان مانسي ، اورغ تيمور بوله مشكونا كن اف بڼغ تومبوه

دلاوه منكل اورغ باره بوله ماكن اف بڼغ تومبوه دتيمور . درفد ايت جوگك تريبه كسن اعين دان

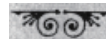
matahari, daripada air hujan itu menjadikan sesuai dengan kehidupan binatang-binatang, tumbuh-tumbuhan dan manusia, dan boleh bahtera berlayar daripada angin sebagaimana Bergeraknya awan di udara masing-masing tetap dengan peraturan dan perjalanannya. Kapal-kapal belayar mengikut garisan mata angin laut yang beratir oleh nakhodanya, awan bergerak tidak melampaui perjalanan yang ditentukan oleh ibu tabiat yang asal iaitu jadi rahmat kepada manusia.

Segala perkara ini semua bergantung dan bertambah dengan alam yang tinggi. Cuba lihat kapal-kapal di laut itu belayar dengan menggunakan aturan-aturan yang diterbit dan dikeluarkan daripada ilmu falak dengan kaedah menurut gurisan bujur (*Longitude*) dan gurisan lintang (*Latitude*) dan perjalanan matahari dan berpandu dengan jarum kompas yang terhadap kepada bintang utara. Lihat awan itu tidak boleh bergerak melainkan dengan angin maka awan itu pula membawa udara panas atau sejuk yang terbit daripada bintang-bintang yang tinggi. Ringkasnya perkara ini kembali kepada ibu asal satu bintang dan terbit daripadanya dua cawangan dan daripada kedua-dua cawangan itu pula terbit beberapa cawangan yang lain. Asalnya ialah bertukar-tukar siang dan malam dengan gerakan cakerawala daripada ini terbit beberapa hal yang lain seperti bergerak awan dan belayar kapal mengikut mata angin yang membawa kepada bertukar-tukar mata benda jadi faedah dan penggunaan manusia, orang timur boleh menggunakan apa yang tumbuh di barat, manakala orang barat boleh makan apa yang tumbuh di timur. Daripada itu juga terbit kesan angin dan

air maka angin menggerakkan awan dan kapal-kapal, dan air daripada wap-wap panas yang berkumpul kemudian turun ke tempat-tempat yang kering yang mana jadi sesuai dengan binatang dan tumbuh-tumbuhan.

Maka jadilah alam ini seperti suatu tubuh yang mengandungi roh. Hati dan anggota tentang pergerakan dan panasnya. Pergerakan air, angin, matahari, bulan itu seperti darah yang mengalir di dalam tubuh badan manakala segala anggotanya bergerak menurut kemahuan hati tetapi tidak memikirkan hal-hal ini melainkan mereka yang mempunyai pelajaran kemudian dibancuh dan ditambatkan antara satu dengan lain, lepas itu timbang baharu dapat sebenar-benar perkataan ini. Tidaklah syak tubuh badan yang satu ini mentadbirkan dia satu maka bergantungnya alam dan berkehendaknya kepada yang lain itu menunjukkan yang mentadbirkan itu Esa jua.

Dari itu cuba ita tatap firman Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* "Wa ilāhukum ilāhun wāhidun hingga akhir" bermula Tuhan kamu itu Tuhan yang Esa. Kemudian diiringkan-Nya pula dengan aturan-aturan *kā'ināt* dengan segala peraturan-Nya yang mengandungi berbagai-bagai hikmah. Kita tidak sedarkan keesaan ini melainkan setelah kita belajar ilmu-ilmu pengetahuan dan hidup kita secara pihak pengetahuan itu, kemudian kita rupakan di dalam akal segala peraturan yang tersebut, lepas itu kita dapat bagaimana bancuhannya, ketika itu baharu kita tahu yang mentadbirkannya satu jua ada-Nya.

بھاس ملايو

رغك كتاب «لیده ملايو» کاراغن الجوهري، دصيار کن باکي فائده فيباچ ۲
مجله فرایدان نتافي تباد تريوك باکي فربعائين ملينکن سکل
تکوران يغ مبنأ بوله منوليس تروس کفد قشارغن
کپروف فعبابة فلاجران جوهري

دان ترکاڊغ ۲ دظاھر کن جوا اورغ يغ
ملاکوکن فربواتن ايت دغن عموم سفرت دکات
«تله دفوکل اورغ اکن سي زید» مک يغ تفتن
سفرت دکات «بارغد کتھوي» «يشد کھنڊکين»
دان سباکين فنديقن اداله حرف «د» ايت بوکنله
اي سوات حروف يفترتنو منجوقکن تباد بوله
دظاھر کن يغ ملاکوکن فربواتن اکتتافي
«د» ايت ابله سوات حروف (سندیکات)
يشدتمېکن کفد فربواتن ۲ يھواجب ترکدين
اورغ يغ ملاکوکن فربواتن ايت اتو يشکنا
فربواتن تردهولو سفرت «احمد تله دفوکل محمد»
مک هورايين:

(1) احمد - فرمولان کات

(2) تله فوکل - فربواتن سوده

(3) «د» - حرف تمباھن فربواتن يغ منجوقکن

يغ ملاکوکن فربواتن ايت واجب

ترکدين يا ايت «محمد» يغ ترکنا

فربواتن گنتينام يغ کبالي کفد

احمد يا ايت «اکندي» يھواجب

دبواککن کران مرعککن کات

مک مجله فربواتن ۶ يغ ملاکوکن

فربواتن سرت يشکنا فربواتن

(سميوغن بيلاغين (3) نامن يفترتام)

(فصل يشکلیم بلس)

گنتي يغ ملاکوکن فربواتن

مک اداله گنتي يغ ملاکوکن فربواتن ايت
ابله نام يغ جاتوه فربواتن کاتسئ نتافي ايبه
مشکتيکن تمغه يغ ملاکوکن فربواتن کران يغ
ملاکوکن فربواتن ايت تباد دظاھر کن کران
تاکوۃ اتوکران ساعۃ دکتھوي نتافي هندقله دهولو
درفد فربواتن يفتياد دظاھر کن يغ ملاکوکن
فربواتن ايت دتمه دغن حرف «د» سفرت دکات
تله دفوکل سي زید - بگيان يفتله دکتھوي اتو
بگيان يشد کھنڊکي مک هورايين:

(1) تله دفوکل - فربواتن يفتله لالو يفتياد

دظاھر کن يغ ملاکوکن

فربواتن ايت دغن سبب يفتله

لالو سبوتن

(2) سي زید - يشکنا فربواتن منفتافي يغ

ملاکوکن فربواتن اکتتافي

سومتن کات يغ ستمومام ايت

تباد کرش ددغر درفد ليده

اورغ ملايو هان ددالم کتبا

کارغن چارا لام جوا

Bahasa Melayu

Rangka Kitab "Lidah Melayu" karangan *al-Jawhari*, disiarkan bagi faedah pembaca-pembaca

Majalah Peredaran tetapi tiada terbuka bagi perbincangan melainkan segala

teguran yang membina boleh menulis terus kepada pengarangnya

Group Pejabat Pelajaran Johor

(Sambungan Bilangan (3) Tahun yang Pertama)

(Fasal yang Kelima Belas)

Ganti yang Melakukan Perbuatan

Maka adalah ganti yang melakukan perbuatan itu ialah nama yang jatuh perbuatan ke atasnya tetapi ia menggantikan tempat yang melakukan perbuatan kerana yang melakukan perbuatan itu tiada dizahirkan kerana takut atau kerana sangat diketahui tetapi hendaklah dahulu daripada perbuatan yang tiada dizahirkan yang melakukan perbuatan itu ditambah dengan huruf "di" seperti dikata telah dipukul Si Zaid. Bagaimana yang telah diketahui atau bagaimana yang dikehendaki. Maka huraianya:-

- (1) Telah dipukul - Perbuatan yang telah lalu yang tiada dizahirkan yang melakukan perbuatan itu dengan sebab yang telah lalu sebutannya.
- (2) Si Zaid - Yang kena berbuat menempati yang melakukan perbuatan. Akan tetapi susunan kata yang seumpama itu tiada kerap didengar daripada lidah orang Melayu hanya di dalam kitab karangan cara lama jua.

Dan terkadang-kadang dizahirkan jua orang yang

melakukan perbuatan itu dengan umum seperti dikata

"Telah dipukul orang akan Si Zaid" maka tetapnya

seperti dikata "Barang diketahui." "Yang dikehendakinya"

dan sebagainya pendeknya ialah huruf "di" itu bukanlah

ia suatu huruf yang tertentu menunjukkan tiada boleh

dizahirkan yang melakukan perbuatan. Akan tetapi

"di" itu ialah sesuatu huruf (sendi kata)

yang ditambahkan kepada perbuatan-perbuatan yang wajib terkemudian

orang yang melakukan perbuatan itu atau yang kena

perbuatan terdahulu seperti "Ahmad telah dipukul Muhammad"

maka huraianya:-

- (1) Ahmad - Permulaan kata
- (2) Telah pukul - Perbuatan sudah.
- (3) "di" - Huruf tambahan perbuatan yang menunjukkan yang melakukan perbuatan itu wajib terkemudian iaitu "Muhammad" yang terkena perbuatan ganti nama yang kembali kepada Ahmad iaitu "akan dia" yang wajib dibuangkan kerana meringkaskan kata. Maka jumlah perbuatan, yang melakukan perbuatan serta yang kena berbuat

جادي بريت كات .

دمكيتله يقدغر درفد ليده اورغ ملايو .

ادفون مندهولوكن يڭ ملاكوكن فربوآن
 درفد فربوآن ايت مك يايت تباد هاروس سام
 سكالو اوله ميلاهي قاعده فرتوترن كران جيگ
 ددهولوكن يڭ ملاكوكن فربوآن درفد
 فربوآنن نسجاي جادي فرمولان كات كران
 يايت كلمه نام دان كنينام يڭ كيبالي كفدان ايت
 منجادي يڭ ملاكوكن فربوآنن مليسكن افيل يڭ
 ملاكوكن فربوآنن كنينام يدهوشكن سفرت
 دكات «اكو سكالو» 199 كو فربوآنن دي . مك
 جمله درفد فربوآنن دان يڭ ملاكوكن بوله جادي
 ورت كات ايت هندقله دقمه دهولو درفد فربوآنن
 دغن حروف تباهن «مم م مع مع سفرت
 دكات» احمد تله موكل محمد 66 مك هوراينن :-

(1) احمد - فرمولان كات .

(2) تله موكل - فربوآنن سوده يڭ ملاكوكن
 فربوآنن ايت كنينام يڭ كيبالي
 كشد احمد تقديرن و 7 اي 66 .

(3) محمد - يشكنا فربوآنن مك جملهن
 فربوآنن دان يڭ ملاكوكن
 فربوآنن ايت جادي ورت كات
 بائي احمد .

مك اينله سوسنن كات يڭ كرف ددغر درفد
 ليده 66 تولىسن انوسوره 2 يڭ قيقه 0 كران اورغ ملايو
 تباد سكالو 2 ددغر مولان كن فرتوترن دغن فربوآنن
 سفرت دكات 66 موكل اوله احمد اكن محمد 66

مليسكن دالم كساب 2 كاراشن يڭ مشيكوه تلانه
 بهاس عرب دالم كاراشن كساب چارالام 0 دان
 بوله جوا مندهولوكن يشكنا فربوآنن درفد يڭ
 ملاكوكن فربوآنن دان فربوآنن سفرت دكات
 77 محمد تله دغوكل احمد 66 اوله سب هندق
 مشواكنن كات هوراينن :-

(1) محمد - يشكنا فربوآنن يدهولوكن .

(2) تله دغوكل - فربوآنن سوده .

(3) 66 و 66 - حرف يڭ مننجوقكن يڭ ملاكوكن
 فر بوآنن ايت واجب تركدين
 درفد فربوآنن .

(4) احمد - يڭ ملاكوكن فربوآنن .

دان جيگ محمد ايت هندق دجاديكن
 فرمولان كات مك فربوآنن ايت بوقبه دغن
 حرف «م» سفرت «محمد تله موكل احمد» مك

هوراينن :-

(1) محمد - فرمولان كات .

(2) تله موكل - فربوآنن سوده . يڭ ملاكوكن
 فربوآنن ايت كنينام يڭ
 كيبالي كشد محمد تقديرن

«اي» .

(3) احمد - يشكنا فربوآنن .

مك جمله فربوآنن دان يڭ كنا فربوآنن ايت
 جادي ورت كات بائي محمد . مك كدوا سوسنن
 كات اين كرف ددغر درفد ليده اورغ ملايو .
 اكنتافي يفتونام ايت تربه قواة مئان درفد
 سوسنن يشكندا ادان .

(اد سوسنن)

jadi berat kata.

Demikianlah yang didengar daripada lidah orang Melayu.

Adapun mendahulukan yang melakukan perbuatan

daripada perbuatan itu maka iaitu tiada harus sama

sekali oleh menyalahi kaedah pertuturan kerana jika

didahulukan yang melakukan perbuatan daripada

perbuatannya nescaya jadi ia permulaan kata kerana

iaitu kalimah nama dan ganti nama yang kembali kepadanya itu

menjadi yang melakukan perbuatan melainkan apabila yang

melakukan perbuatan ganti nama yang dihubungkan seperti

dikata "Aku kerjakan" "Aku perbuat" dia. Maka

jumlah daripada perbuatan yang melakukan boleh jadi

warta kata itu hendaklah ditambah dahulu daripada perbuatan

dengan huruf tambahan "mem, me, men, me", meng, seperti

dikata "Ahmad telah memukul Muhammad" maka huraiannya:-

(1) Ahmad - Permulaan kata

(2) Telah memukul - Perbuatan sudah yang melakukan

perbuatan itu ganti nama yang kembali

kepada Ahmad takdirnya "ia"

(3) Muhammad - Yang kena perbuat maka jumlahnya

perbuatan dan yang melakukan

perbuatan itu jadi warta kata

bagi Ahmad.

Maka inilah susunan kata yang kerap didengar dari

lidah, tulisan atau surat-surat yang petah. Kerana orang Melayu

tiada sekali-kali didengar melakukan pertuturan dengan perbuatan

seperti dikata "Memukul oleh Ahmad akan Muhammad"

melainkan di dalam kitab-kitab karangan yang mengikut telatah

Bahasa Arab di dalam karangan kitab cara lama. Dan

boleh mendahulukan yang kena perbuat daripada yang

melakukan perbuatan dan perbuatannya seperti yang dikata

"Muhammad telah dipukul Ahmad" oleh sebab hendak

menguatkan kata huraiannya:-

(1) Muhammad - Yang kena perbuat yang didahulukan.

(2) Telah dipukul - Perbuatan sudah.

(3) "Di" - Huruf yang menunjukkan yang melakukan

perbuatan itu wajib terkemudian

daripada perbuatannya.

(4) Ahmad - Yang melakukan perbuatan.

Dan jika Muhammad itu hendak dijadikan

permulaan kata maka perbuatan itu bertambah dengan

huruf "me" seperti "Muhammad telah memukul Ahmad" maka

Huraiannya:-

(1) Muhammad - Permulaan kata.

(2) Telah memukul - Perbuatan sudah. Yang melakukan

perbuatan itu ganti nama yang

kembali kepada Muhammad takdirnya

"ia".

(3) Ahmad - Yang kena perbuat.

Maka jumlah perbuatan dan yang kena perbuat itu

jadi warta kata bagi Muhammad. Maka kedua susunan

kata ini kerap didengar daripada lidah orang Melayu.

Akan tetapi yang pertama itu terlebih kuat maknanya daripada

susunan yang kedua adanya.

(Ada Sambungan)

بر کرج دالم اکام اسلام

(اوله الجوهري)

باکي اورغ کافر، کران بوسندر مریکثیت کشف
 حدیث «الدُّيَاسُ جَنُّ الْمُؤْمِنِينَ وَجَنَّةُ الْكُافِرِينَ»
 درسب ایت کفان، امة اسلام تیدقله سیکیان
 منچاری ککیان دان کیواهن هیدوف ددنیا این -
 مک دغن اجران اینله تله سراچون فراسان چپا
 امة اسلام سهنگ جادیله بگیان بقدریتا فد هاری
 این، بایت هیدوف دغن مسکن ایدان هینا قد
 فنداغرن بقسا ۲ لاین، قد حال اکام اسلام تله
 مفروضو کن فیکو۲۰ سنای بوسهگوه ۲ منچاری
 ککیان دان کلیان دنیا مشای میوه، هموره،
 بنیتوله جوا بوسهگوه ۲ عبادات کران منچاری
 ککیان دان کلیان هیدوف دنکری اخره
 یغبر ککل، بگیان سیدان تپی کیت صلی الله علیه
 وسلم هندقله کامو بکرج کران دنیا کامو دغن
 بوسهگوه ۲ سئوله ۲ کامو هیدوف سلملمیان - دان
 هندقله کامو برعمل عبادات کشف توهن کران
 اخره کامو سئوله ۲ کامو اکن ماتی ایسوق - دانلای
 سیدان اَصْلِحُوا دُنْيَاكُمْ وَأَعْمَلُوا لِآخِرَتِكُمْ
 کَانَ لَكُمْ تَمُوتُونَ غَدًا» اریتن هندقله کامو
 مقربایقکن کهدوفن دنیا کامو - دان هندقله
 کامو برعمل عبادات کران اخیره کامو سئوله ۲ کامو
 اکن ماتی ایسوق -

هوا دغن دوا حدیث یغبر صوة این سهاج فون
 ماداله انتوء منولقکن تهمه دان توهن سربک
 یغبر کات مبابیقکن حال کهدوفن دنیا ایت سوات

هوا جیک کیت فندغ دغن سکالی امیس
 سهاج نسچای ترنقله کشف کیت اکنحال بقسا ۲
 بقدانس موک بومی این سننایس بوسهگوه دن
 بوسهگوه دانارا ساتو دغن لاین اوله هندق
 مشککن کلین ماسیغ ۲ سام اد دالم کجرمان
 اتو فرتاهن - درسب ایت تیف ۲ سئورغ درند
 بقسا ۲ ایت منکلکن سام سکالی کلمه ملس دان
 سکن دبلاکشن، بکن برهادف سربکثیت کشف
 کلمه بوسهگوه ۲ سات ۲، دان مواجیکن اوله
 تیف ۲ سربکثیت اکندیری، ماسیغ ۲ مقمشونکن
 سکل قاعده همه، اورغیم برمدن فد زمان این
 تله معتبار کن تیف ۲ اکام ایت مناریقی
 فیکو۲۰ کشف ملس دان مقمبالقکن مانی
 کشف لیمبه کینان دان کرنداهن هیوف دمکینله
 دعا به ۲ سربکثیت -

هوا سکارغ تیدقله مای هندق پیتاکن
 اف ۲ اتس مشکان سربکثیت، اکنتافی مای
 سوک هندق منرعکن فردیرین دان کهندق ۲ اکام
 اسلام دالم حال بکرج، سفای ترلفس درند تودهن
 یقاهمکی کانس اکام اسلام اوله بقسا ۲ لاین - کران
 سربکثیت مغان کن اجران اکام اسلام ایتوله
 منجادیکن فیکو۲۰ سن مکشف دان ملس،
 بوسهجو قول دغن فتوا ۲ اجران ۲ عالم ۲ فلسو،
 اتو اورغیم بلوم معنی قمتوانن فد مهمکن
 کهندق ۲ دان توجوان اکام اسلام، سربکثیت
 مشق کن دنیا این تراک باکي اورغیم مؤمن دان شرک

Berkerja dalam Agama Islam

(Oleh *al-Jawhari*)

Bahawa jika kita pandang dengan sekali imbas sahaja nescaya ternampaklah kepada kita akan hal bangsa-bangsa yang di atas muka bumi ini sentiasa bersinggit dan bersengketa di antara satu dengan lain oleh hendak mengekalkan kelebihan masing-masing sama ada di dalam kecermatan atau pemerintahan. Dari sebab itu tiap-tiap seorang daripada bangsa-bangsa itu meninggalkan sama sekali kalimah malas dan segan di belakangnya, bahkan terhadap berharap mereka itu kepada kalimah bersungguh-sungguh semata-mata, dan mewajibkan oleh tiap-tiap mereka itu akan diri masing-masing menghimpunkan segala kaedah hemah, orang yang bertamadun pada zaman ini telah mengiktibarkan tiap-tiap agama itu menarik pengikut-pengikutnya kepada malas dan mengembalikan manusia kepada lembah kehinaan dan kerendahan hidup demikianlah dakyah-dakyah mereka itu.

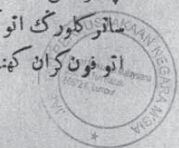
Bahawa sekarang tidaklah saya hendak menyatakan apa-apa atas sangkaan mereka itu, akan tetapi saya suka hendak menerangkan perdirian dan kehendak-kehendak agama Islam dalam hal bekerja, supaya terlepas daripada tuduhan yang amat keji ke atas agama Islam oleh bangsa-bangsa lain. Kerana mereka itu mengatakan ajaran agama Islam itulah menjadikan pengikut-pengikutnya menggap dan malas, bersetuju pula dengan petua-petua dan ajaran-ajaran alim-alim palsu, atau orang yang belum sampai pengetahuannya pada memahami kehendak-kehendak dan tujuan agama Islam, mereka itu mengatakan dunia ini neraka bagi orang yang mukmin dan syurga

bagi orang kafir, kerana bersandar mereka itu kepada hadis "*Al-dunyā sijnu al-mu'minīna wa jannat al-kāfirīna*" dari sebab itu katanya, umat Islam tidaklah seyogianya mencari kekayaan dan kemewahan hidup di dunia ini. Maka dengan ajaran inilah telah meracun perasaan cita-cita umat Islam sehingga jadilah bagaimana yang diderita pada hari ini, iaitu hidup dengan miskin dan hina pada pandangan bangsa-bangsa lain, pada hal agama Islam telah memfardukan pengikut-pengikutnya supaya bersungguh-sungguh mencari kebahagiaan dan kemuliaan dunia supaya mewah makmur, begitu jua bersungguh-sungguh beribadat kerana mencapai kebahagiaan dan kemuliaan hidup di negeri akhirat yang berkekalan, bagaimana sabda Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* hendaklah kamu bekerja kerana dunia kamu dengan bersungguh-sungguh seolah-olahnya kamu hidup selama-lamanya. Dan hendaklah kamu beramal ibadat kepada Tuhan kerana akhirat kamu seolah-olah kamu akan mati esok. Dan lagi sabdanya *Aṣliḥū dunyākum wa a'malū liakhiratikum ka annakum tamūtūna ghadan*" Ertinya hendaklah kamu memperbanyakkan kehidupan dunia kamu. Dan hendaklah kamu beramal ibadat kerana akhirat kamu seolah-olahnya kamu akan mati esok.

Bahawa dengan dua hadith yang tersebut ini sahaja pun memadahal untuk menolakkan tohmah dan tuduhan mereka yang berkata membanyakkan hal kehidupan dunia itu suatu

فرکارا یهدس رکای الله دان الله تعالیٰ، واجبکن همیان
 یو عبادات کران نگرې اخره سمات ۲، فد حال
 سر یکثیت تیدق مقهورې دنیا این نگرې هوروهارا
 بار عسیاف یه کرج نسچای مندا فة کبیات .
 دان بار عسیاف یغ مالس اکن مندافه کرو کین .
 اکنتانی اداله طبعه مانسی این تیاد فواسهاتی
 ملیکن چوکف کتراعن اتوفون تنف کرو دین
 سر یکثیت هتک توتوکر عبادات سر یکثیت
 منجادی فاسق دات طاعتن منجادی دوسا .
 دمکنله کبایکن فیکوه ۲ اکام اسلام یغساله
 همکن کهنق ۲ اکام سهتک دفرواینکن اوله
 طبعه دان کفرچیان یغ میلاهی کتراعن اسلام
 سهتک جادله سر یکثیت سحاحه ۲ حال، دان
 جیک کیت فرهانیکن حال سر یکثیت نسچای
 لاریله کیت اوله فنهو دغن کتا کونن درفدان .
 بهوا اکام اسلام ایت ایله سوات اکام بئاخیر
 دالم فرایدان عالم مانسی مک تبادله ای مقاسکن
 دغن عباده کران اخره سمات ۲، بهکن ای تله
 منتکن سفای مقهورینکن سکل فراغی یه کرس دان
 کلیسا دان منتکن بکرج دغن جان ۲ یغنمناسبه
 باگی فرجلان هیدوف، مبابیکن فراتوران اهل
 رومه دان چندروغ کغد منچاری رهسیا منگیکن
 متو مانسی سفای ترلفس درفد کینان هوا نفسو
 دان رنده یهتر یغسا کغد حیوان دان جرا مواجیکن
 یو عباده کغد الله دغن تریس اخلاص دان ملارغ
 قوا درفد متوره کهنق ۲ هوا نفسو شیطان .
 بهوا اداله یرووسها منچاری هرت کران
 میخفرنان کن کهنق تیف ۲، سئورغ، اتو کهنق
 ملارغ کورک اتو کهنق جمعه (فورهمفون رامي)
 اتوفون کران کهنق جنس مانسی سکلینن . مک

سموان ایت فرکارا ۲ یغ منولغ میخفینکن کغد
 ستهکی ۲ فکسه یهدقدرکن اوله توهن، کران اکام
 اسلام تله منتفکن بارغیم سهاس ۲
 اوتام یهدفر سمیهکن اوله هب کغد توهن
 ایله یرووسها منچاری هرت یغ حلال بکیمات
 یهدسبدا کن اوله رسول الله صلی الله علیه وسلم
 « أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ الْحَلَالُ » ارتین
 سیابک ۲ عمالن ایت ایله یرووسها منچاری هرت
 یغ حلال دان جوا سیدان « مَنْ سَعَى عَلَى عِيَالِهِ مِنْ
 حَيْلِهِ فَبِهِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ . وَمَنْ
 طَلَبَ الدُّنْيَا حَلَالًا فِي عِنَافٍ كَانَ فِي دَرَجَةِ الشُّهَدَاءِ »
 ارتین بار عسیاف یرووسها منچاری هرت یغ حلال
 کران کهدوفن اهل رومه دان اتق ۲ مک یایت
 سفرت یو فراغ سبیل الله دان بار عسیاف منچاری
 هرت دنیا یغ حلال کران ملقسکن کفمیچیکسن
 اداله ای فکسه سفرت اورغیم ماتی شهید .
 جاعنله کیت یوسهتک اکام اسلام ایت سو کا کن
 فیکوه ۲ ن دودق سیا ۲ مهاج تنانی ای مواجیکن
 کیت یرووسها، دان مهاجبار کن اورغیم تیاد
 بکرج ایت ایله اورغیم منسیا ۲ کن فرکارا یغامة
 مستحق سبکیان سیدا نی کیت صلی الله علیه وسلم
 « طَلَبُ الْحَالِ قَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ » ارتین
 منچاری هرت یغ حلال ایت فرض عین اتس تیف ۲
 اورغ ۲ اسلام .
 تقوله توان ۲ برنان : افکه فائده هرت ایت
 مک سای جواب دغن سیدا نی کیت صلی الله علیه
 وسلم : سَيَأْتِي عَلَى أُمَّتِي زَمَانٌ يَحْتَاجُ الرَّجُلَ فِيهِ
 « لِلدِّرَاهِمِ بِقِيمِ أَمْرٍ دِينِهِ وَدُنْيَاهُ » ارتین

perkara yang dimurkai Allah. Dan Allah *Ta'ālā* mewajibkan hamba-Nya beribadat kerana negeri akhirat semata-mata, pada hal mereka itu tidak mengetahui dunia ini negeri huru-hara barangsiapa yang bekerja nescaya mendapat kejayaan. Dan barangsiapa yang malas akan mendapat kerugian. Akan tetapi adalah tabiat manusia ini tiada puas hati melainkan cukup keterangan atau pun tetap kerugian mereka itu hingga tertukar ibadat mereka itu menjadi fasik dan taatnya menjadi dosa.

Demikianlah kebanyakan pengikut-pengikut agama Islam yang salah memahamkan kehendak-kehendak agama sehingga dipermainkan oleh tabiat dan kepercayaannya yang menyalahi keterangan Islam sehingga jadinya mereka itu sejahat-jahat hal, dan jika kita perhatikan hal mereka itu nescaya larilah kita oleh penuh dengan ketakutan daripadanya.

Bahawa agama Islam itu ialah suatu agama yang akhir dalam peredaran alam manusia maka tiadalah ia mengasaskan dengan ibadat kerana akhirat semata-mata, bahkan ia telah menetapkan supaya menghancurkan segala perangi yang keras dan gelisah dan menetapkan bekerja dengan jalan-jalan yang munasabah bagi perjalanan hidup, membanyakkan peraturan ahli rumah dan cenderung kepada mencari rahsia meninggikan mutu manusia supaya terlepas daripada kehinaan hawa nafsu dan rendah yang terbangsa kepada haiwan dan jua mewajibkan beribadah kepada Allah dengan tulus ikhlas dan melarang kuat daripada menurut kehendak-kehendak hawa nafsu syaitan.

Bahawa adalah berusaha mencari harta kerana menyempurnakan kehendak tiap-tiap seorang, atau kehendak satu keluarga atau kehendak *jam'iyyah* (perhimpunan ramai) atau pun kerana kehendak jenis manusia sekaliannya. Maka

semuanya itu perkara-perkara yang menolong menyampaikan kepada setinggi-tinggi pangkat yang diqadarkan oleh Tuhan, kerana agama Islam telah menetapkan barang yang sehabis-habis utama yang dipersembahkan oleh hamba kepada Tuhan ialah berusaha mencari harta yang halal bagaimana yang disabdakan oleh Rasulullah *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* "*Afdalu al-a' māli al-kasabu al-halālī*" Ertinya sebaik-baik amalan itu ialah berusaha mencari harta yang halal dan jua sabdanya "*Man sa'ā 'alā 'iyālihi min ḥillihī fahuwa ka al-mujāhidī fi sabṭi Allāhi. Wa man ṭalaba al-dunyā ḥalālān fi 'ifāfin kāna fi darajati al-shuhadā'*" Ertinya barangsiapa berusaha mencari harta yang halal kerana kehidupan ahli rumah dan anak-anaknya maka iaitu seperti berperang *sabīllillāh* dan barangsiapa mencari harta dunia yang halal kerana melepaskan kepecekitan¹ adalah ia pangkat seperti orang yang mati syahid.

Janganlah kita bersangka agama Islam itu sukakan pengikut-pengikutnya duduk sia-sia sahaja tetapi ia mewajibkan kita berusaha, dan mengiktibarkan orang yang tiada bekerja itu ialah orang yang mensia-siakan perkara yang amat mustahak sebagaimana sabda Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* "*Ṭalabu al-halāli farīdatun 'alā kulli muslimin*" Ertinya mencari harta yang halal itu fardu '*ain* atas tiap-tiap orang-orang Islam.

Tentulah tuan-tuan bertanya: Apakah faedah harta itu maka saya jawab dengan sabda Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*: Saya 'ī '*alā ummatī zamānan yaḥtāju al-rajulu fihī 'il dirāhimi yuqīmu amra dīnihī wa dunyāhu*" Ertinya

¹ Ejaan sebenarnya ialah Kebajikan

مستحب دغن فیا کبکة مالس دان رنده جیتا ۲ یغ
دهیدف اوله امة اسلام فد هاری این .
(اد سبوغن)

== * گمالا حکمة * ==

73. نصیحة دنیا ایت ترله موده درفد
نصیحة اخوة .
74. فلواغ ایت سفرت اوان یغیرلاری .
75. سدیکه تکو عن ایت ساتو درفد
دوا کسنانغ .
76. بارغ اف یغ کامو تانم مک ایتوله یغ
کامو توای .
77. اورغیم دوستا ایت سفرت اورغیم
ساکیه دان اورغیم. بنر ایت سفرت اورغیم عافیة .
78. سکل یغدتنگه ایتوله یغ هندق دایکوة .
79. تیغ ۲ بگا کنداغ ایت همغیر .
80. تیغ ۲ یغته لالو ایت جاوه .
81. اورغیم چردیق ایت اورغیم مغبهتا کن
دیرین دان بر عمل دغن عمل یغ مبري فائده
کمدین درفد ماتی .
82. کلبسا دان بایق تیدور ایت
منجاوهکن درفد الله .
83. اورغیم ناهن هوا نفسو ایتوله
یغد کستا کن کای .
84. اورغیم چردیق ایت ابله اورغیم
مغیرا کن کها یغفنن .
85. سبکیان بدان اورغ ساکیه جک تیاد
مبري فائده مکانن دمکینله جومک افیل عقل
مخالسکندی اوله کاسه کندی مک تیاداله مبري
فائده سکل نصیحة .

لاحي اکندائغ فد سوات ماس امسکو تیغ ۲
سئورغ بر کهندقکن کغد درهم دان دینار کران
هندق مپمشرونا کن فکرجان اگام دان دنیان .
کران منغه درفد صحابتن یسکای سفرت سیدنا
عنان ابن عفان رضي الله عنه تله مندرما کن بلنجا
سوات کتوبوقکن تنرا ففراغن دغن سلسکغن
هشک مندافة کثوجین رسول الله صلی الله وسلم
بکیان سیدان «الْمَالُ الصَّالِحُ لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ»
ارتین سبابک ۲ هرت یغ حلال ایت باگی لاکي ۲
یغ صالح . یغدمکین بنانکه دکتا کن اگام اسلام
تیدق سو کا کن ککیان . اینله زمان یغد سیدان کن
اوله جنجوغن کیت یغ واجب دانس کیت
منجوقکن کتوغن اگام اسلام بایت بوسه کوره
کیت براوسها منجاری هرت سیغک جادوله تیغ ۲
سئورغ چوکف چرکس دان چکف دالم
تیغ ۲ میدان کبیدوفن سفای ترهافوس سکل
سشکان دان تودهن یغته یاد بقول، دان درفد سشکان
یغ موعوگیکن سکل فرکارا دبدیقن دان فلاجران
دنیا اخره دري امة اسلام - هشک منجادسکن
اورغرای تیاد ملیه فر تنجوقن دان مندر اجران
اگام اسلام یغ سبیر ۲ دان بوفالیم کیت درفد
بر اوسها منجاری هرت ککیان . هان عمادا کن
دغن کبیدوفن یغ کوفق کافیق اوله مندر فتوا ۲
دان شرح توه عالم فلسو دان جاهل اکن رهسیا
اجران اسلام . بهکن منجوقکن سبکیت کشد
کیت جان ۲ یغ سسه هشک تیاد مشهورا کن سکل
فر تنجوقن دالم حکمة داوتسکن تیغ ۲ دان رسول ۲
دان ایتدی قول سبکیت منجوقکن اوبه ۲ یغ

lagi akan datang pada suatu masa umatku tiap-tiap seorang berkehendakkan kepada dirham dan dinar kerana hendak menyempurnakan pekerjaan agama dan duniannya. Kerana setengah daripada sahabatnya yang kaya seperti Saiyidina ‘Uthmān ibn ‘Affān *raḍīya Allāhu ‘anhu* telah mendermakan belanja suatu ketumbukan tentera peperangan dengan selengkapnya hingga mendapat kepujian Rasulullah *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* bagaimana sabdanya “*Al-mālu al-ṣāliḥu lil rajuli al-ṣāliḥin*” Ertinya sebaik-baik harta yang halal itu bagi laki-laki yang soleh. Yang demikian betapakah dikatakan agama Islam tidak sukakan kekayaan. Inilah zaman yang disabdakan oleh junjungan kita yang wajib di atas kita menunjukkan keterangan agama Islam iaitu bersungguh-sungguh kita berusaha mencari harta sehingga jadilah tiap-tiap seorang cukup cergas dan cekap dalam tiap-tiap medan kehidupan supaya terhapus segala sangkaan dan tuduhan yang tiada betul, dan daripada sangkaan yang mengunakikan segala perkara didikan dan pelajaran dunia akhirat dari umat Islam sehingga menjadikan orang ramai tiada melihat pertunjukan dan mendengar ajaran agama Islam yang sebenar-benarnya dan berpaling kita daripada berusaha mencari harta kekayaan. Hanya memadakan dengan kehidupan yang kopak-kapik oleh mendegar fatwa-fatwa dan syarah tok alim palsu dan jahil akan rahsia ajaran Islam. Bahkan menunjukkan mereka itu kepada kita jalan-jalan yang sesat hingga tiada menghiraukan segala pertunjukan dan hikmah diutuskan nabi-nabi dan rasul-rasul dan tidak pula mereka itu menunjukkan ubat-ubat yang

mustajab dengan penyakit malas dan rendah cita-cita yang dihidap oleh umat Islam pada hari ini.

(Ada Sambungan)

(**Kemala Hikmah**)

73. Penasihat dunia itu terlebih mudah daripada penasihat ukhwh.
74. Peluang itu seperti awan yang berlari.
75. Sedikit tanggungan itu satu daripada dua kesenangan.
76. Barang apa yang kamu tanam maka itulah yang kamu tuai.
77. Orang yang dusta itu seperti orang yang sakit dan orang yang benar itu seperti orang yang afiat.
78. Segala yang ditegah itulah yang hendak diikut.
79. Tiap-tipa yang akan datang itu hampir.
80. Tiap-tiap yang telah lalu itu jauh.
81. Orang yang cerdik itu orang yang menghinakan dirinya dan beramal dengan amal yang memberi faedah kemudian daripada mati.
82. Gelisah dan banyak tidur itu menjauhkan daripada Allah.
83. Orang yang menahan hawa nafsu itulah yang dikatakan kaya.
84. Orang yang cerdik itu ialah orang yang mengira-ngira akan keabannya.
85. Sebagaimana badan orang sakit jika tiada memberi faedah makanan demikianlah juga apabila akal mengalahkan dia oleh kasihkan dia maka tiadalah memberi faedah segala nasihat.

﴿ هوراین حدیث ﴾

یعتد کند و خود دالم قرآن العظیم بو کن سہاج سمات ۲
دغن میورہ عمل عبادتہ تنافی دالمن تلہ معتدوعی
یونانی ۲ علمو دان حکمتہ بقدم علمو تاریخہ
دیدیقنن ادب، فراوسہان ابکونومی، علمو دقتور،
حتی علمو سیاستہ فون اد دپتا کن ددالم کتاب یعلیما
ابت۔ سقدر کیت اورغ ۲ اسلام تیدق تاهو بتول
مفکونتا کرن دان منجانکندی۔ دان ترکدغ ۲
دکتاب کن اکام اسلام ابت اکام بیغ میکتہ کما جوان
دان کچیان۔ والحال ای تیدق مفرقی کندوغن ۲
ددالم۔ مستهین فول ای فیم نو جوانن، تنافی تیدق
بولہ منجانکن۔ دغن چو کف دان جاوہ درقد
کیقینن۔

ددالم اکام اسلام مییمتہ میورہ دان میرو فدا
جوا فرکارا بیغ منداتسکن فاندہ سام اد کران
مصلحتہ خاص اتو عام۔

کیران اد فلواغ ان شالله ساي اکن منولیس
دالم فرکارا هوراین حدیث بیغ معتدوعی بھواف
اعتبار دان تولادن۔

باقی مورچسکن تریماکسیہ کفد سیدغ فقارغ
مجلہ فرایدردان اولہ کسودینن ہواتسکن رنجان
این یشدھارف دافہ بمبریے فاندہ کفد فبساچ ۲
یقدحر اتی۔

اولہ : أحب دار التعظیم

فرسدان جنجوعن کیت سیدنا محمد صلی اللہ
علیہ وسلم : «الاسلام یعلوا ولا یعلی علیہ» ارتین
بیرمول اکام اسلام ابت تریشکی دان تیدق
اد یعلیہ تیغکی درفدان : نوجوان دان کھندق حدیث
یقدانس ابن یا ابت منجورکن دان میتا کن کفد
کیت سکلین۔ بقاف بسر درجتن۔ یغکی موتون
دان کلیانن فدنتغ فرجلانن فرگرتن دان
کلواسن اکام کیت اسلام بقمہاسوچی این۔

درابت صو کالہ ساي مقهورایکن ددالم مجلہ
فرایدردان این دغن سچارا رعکس مدہماہرن
میری منفعہ کفد راسی۔

سسکونن اکام اسلام ایلہ ساتو اکام درفد
اکام یستول دان بقر، بو کف سہاج دا کو اولہ سکل
بشسا ددالم عالم این تنافی تونہ سندیری تلہ معا کو
دان علیا کنیدی دغن فرمانن «ان الذین عند اللہ
الاسلام» مفومن : ہوا علیما ۲ اکام دسیسی اللہ
ابت ایلہ اکام اسلام۔ جادی بارعیسایف کفغ قوۃ
دان نکوہ اکن اکام اسلام این دغن مشیکوہ
اف ۲ فرتہ تونہ دان منجاوہی۔ اف ۲ یقدنگن۔
سسکونن اورغ ابت مندافہ کلیان ددالم دنیا
دان اخرہ۔

کلیان دان کلواسن اکام اسلام مییمتہ تلہ تنفق
دسیسی کت سکلین۔ خصوصاً اورغیم تلہ مقلاجرین
دغن چو کف۔ دلان چوب فہمکن بتول ۲ اف

Huraian Hadith

Persabdan Junjungan kita Saiyidina Muhammad *sallā Allāhu alayhi wa sallam*: “*Al-Islāmu ya ‘lū wa lā yu ‘lā ‘alayhi*” Ertinya bermula agama Islam itu terbahagi dan tidak ada yang lebih tinggi daripadanya: Tujuan dan kehendak hadith yang di atas ini iaitu menunjukkan dan menyatakan kepada kita sekalian betapa besar darjatnya. Tinggi mutunya dan kemuliannya pada tentang perjalanan pergerakan dan keluasan agama kita Islam yang maha suci ini.

Dari itu suka saya menghuraikan di dalam majalah Peredaran ini dengan secara ringkas mudah-mudahan memberi manfaat kepada ramai.

Sesungguhnya agama Islam ialah satu agama daripada agama yang betul dan benar, bukan sahaja diakui oleh segala bangsa di dalam alam ini tetapi Tuhan sendiri telah mengaku dan memuliakan dia dengan firman-Nya “*Inna al-dīna ‘inda Allāhi al-Islām*” mafhumnya: Bahawa semulia-mulia agama di sisi Allah itu ialah agama Islam. Jadi barangsiapa memegang kuat dan teguh akan agama Islam ini dengan mengikut apa-apa perintah Tuhan dan menjauhi apa-apa yang ditegahnya. Sesungguhnya orang itu mendapat kemuliaan di dalam dunia dan akhirat.

Kemuliaan dan keluasan agama Islam memang telah nampak di sisi kita sekalian. *Khuṣūṣan* orang yang telah mempelajarinya dengan cukup. Dalilnya cuba fahamkan betul-betul apa

yang terkandung di dalam Qur’an *al-‘Azīm* bukan sahaja semata-mata dengan menyuruh amal ibadah tetapi di dalamnya telah mengandungi berbagai-bagai ilmu dan hikmah yang di dalam ilmu *tārīkh*, didikan, adab, perusahaan ekonomi, ilmu doktor, hatta ilmu siyash pun ada dinyatakan di dalam kitab yang mulia itu. Sekadar kita orang-orang Islam tidak tahu betul menggunakan dan menjalankan dia. Dan terkadang-kadang dikatakan agama Islam itu agama yang menyekat kemajuan dan kejayaannya. Walhal ia tidak mengerti kandungan-kandungan di dalamnya. Setengahnya pula ia faham tujuannya, tetapi tidak boleh menjalankan dengan cukup dan jauh daripada keyakinan.

Di dalam agama Islam memang menyuruh dan menyeru pada apa jua perkara yang mendatangkan faedah sama ada kerana maslahat khas atau am.

Kiranya ada peluang *in shā’ Allāh* saya akan menulis dalam perkara huraian hadith yang mengandungi beberapa iktibar dan tauladan.

Banyak mengucapkan terima kasih kepada sidang pengarang majalah Peredaran oleh kesudian memuatkan rencana ini yang diharap dapat memberi faedah kepada pembaca-pembaca yang dihormati.

Oleh: *Uhib dar al-Ta’azīm*

فرکانولن هیدوف

(اوله عبدالغني يحيى)

(مسمبوغن بيلانغن (3) تاهرن يعقثرنام)

انداغ ۲ اداب يقد كذا كن فراسان هاتي فد فضل بقتله
لاو ايت دغن انداغ ۲ فراغي د كذا كن فراسان هاتي
جوا؟ جولون دغن ريفكس: يعقثرنام ايت انداغ ۲
اداب (فراسان هاتي) ايت ملا كو كن سكل انداغ ۲
طبيعة يغ تتف: تتافي انداغ ۲ فراغي يقد كذا كن
فراسان هاتي اين بهوا بوله اورغيغ تله توندوه كفدان
ايت تيدق طاعة قول كفدان. مثال سقرت:
سيوتيز با تو دان ستوعسكل كابو ائبيل كيت
چمققكن كدام اير نسچاي كيت دافا قاي با تو ايت
تفكم دان كابو ايت تفكل تراغوغ ۲ دانس اير.
مك حال يغ سماچ اين سلمان تباد براوبه كران
بايت سوات فراوران اتو انداغ ۲ طبيعة يغ تتف،
تتافي ائبيل سنورغ گورو مشيفتكن دوا اورغ مرید.
سچاي كدوان ايت مهمقرناكن سوات كواجيشن
مك تيدق هاروس كيت حكمكن كدوان ايت
تروس مهمقرناكن فرنه گورو ايت، كران تركادغ
بوله جادي كدوان ايت طاعة منوره فرنه، دان
تركدغ بوله جادي سنورغ سماچ طاعة دان يغ
سنورغ لائي منچوايكن اتو انكر، كران
طاعة دان انكر ايت ترديري دانس فرسدبان
كدوا مرید يعقثرسبوه ايت (تيدق ترديري دانس
سوره اتو فرنه گورو ايت. بوله دكناكن
انداغ ۲ اداب ايت لقسان فصیحة يغ بيچسان،
تتافي بوكله نيف ۲ فصیحة ايت مستي دتوره سكل
سوره دان تكمن.

3. انداغ ۲ فراغي.
مسكيقون كيت مانسي اين بييس اتو
سردك فد فكرجان اتو فريواتن كيت تتافي
كيت ترعلوق دباوه فرنه كواس يعقثرسبوبي
بايت فراسان هاتي (بوكنله كيبيسان كيت ايت
برفس سمات ۲).

سنورغ يعقثياد بر فراسان هاتي ايت بر جانله اي
منوره كايغينن هوا نفوس، بارغد جاوهكن الله
كيزان سنورغ ايت تباد بر فراسان هاتي، كران
بايت سغه درفد صفة طعة يعقثرسما كغد مانسي
جيك تباد نسچاي تبادله بويذا مانسي دغن
يغلاين. كران بوكنله كواس يعقثرسما مثل انتارا
يارغوغ بر دغن بارغوغ ماله ايت سماچ بوله مبيذا كن
كمانسيان تتافي كواس يعقثرسما كران انتارا
بارغوغ بابك دغن بارغوغ جاهة ايتقون ساعة مستحق
جوك، افا كه سوات كواس يغ مفا كف كيبيسان
كيت ايت؟ فد منچواين ايله فراسان هاتي؟ دباله
يغ ميمشين كيت كغد جان فرتنچوقتن. تيدق
جاوه، بهوا فراسان هاتي ايت بوله دوا مفا كن
سنورغ قاضي اتو حاكم يغ مپوس دان منفكم
كهدق ۲ انداغ ۲ يغ مساوي دغن كرق كروي
دان لشكه ۲ كهدفن مانسي. اتو ليه نفة لائي
بوله دكناكن فراسان هاتي ايت ايله سوات انداغ ۲
يغ كيت سكلين توندوه دان طاعة كفدان. بوله
جادي توبية سوات سوال: افكه فريذان داننارا

Pergaulan Hidup

(Oleh Abdul Ghani Yahya)

(Sambungan Bilangan (3) Tahun yang Pertama)

3) Undang-undang Perangai

Meskipun kita manusia ini bebas atau merdeka¹ pada pekerjaan atau perbuatan kita tetapi kita tertakluk di bawah perintah kuasa yang tersembunyi iaitu perasaan hati (bukanlah kebiasaan kita itu berlepas semata-mata).

Seorang yang tiada berperasaan hati itu berjalanlah ia menurut keinginan hawa nafsunya, barang dijauhkan Allah kiranya seorang itu tiada berperasaan hati, kerana iaitu setengah daripada sifat tabiat yang terbangsa kepada manusia jika tiada nescaya tiadalah berbeza manusia dengan yang lainnya. Kerana bukanlah kuasa yang boleh mengenal antara barang yang benar dengan barang yang salah itu sahaja boleh membezakan kemanusiaannya tetapi kuasa yang boleh membezakan antara barang yang baik dengan barang yang jahat itu pun sangat mustahak juga, apakah suatu kuasa yang mengkap kebebasan kita itu? Pada menjawabnya ialah perasaan hati! Dialah yang memimpin kita kepada jalan pertunjukan. Tidak jauh, bahawa perasaan hati itu boleh diumpamakan seorang kadi atau hakim yang menyusun dan menanggam kehendak-kehendak undang-undang yang sesuai dengan gerak geri dan langkah-langkah kehidupan manusia. Atau lebih tepat lagi boleh dikatakan perasaan hati itu ialah suatu undang-undang yang kita sekalian tunduk dan taat kepadanya. Boleh jadi terbit suatu soal: Apakah perbezaan di antara

undang-undang adab yang dikatakan perasaan hati pada fasal yang telah lalu itu dengan undang-undang perangai dikatakan perasaan hati jua? Jawabnya dengan ringkas: Yang pertama itu undang-undang adab (perasaan hati) itu melakukan segala undang-undang tabiat yang tetap. Tetapi undang-undang perangai yang dikatakan perasaan hati ini bahawa boleh orang yang telah tunduk kepadanya itu tidak taat pula kepadanya. Misalnya seperti: Sebutir batu dan setongkol kayu apabila kita campakkan ke dalam air nescaya kita dapati batu itu tenggelam dan kayu itu terapung-apung di atas air. Maka hal yang semacam ini selama-lamanya mana tiada berubah kerana iaitu suatu peraturan atau undang-undang tabiat yang tetap, tetapi apabila seorang guru mengingatkan dua orang murid supaya keduanya itu menyempurnakan suatu kewajipan maka tidak harus kita hukumkan kedua-duanya itu terus menyempurnakan perintah guru itu, kerana terkadang boleh jadi keduanya itu keduanya itu taat menurut perintah, dan terkadang boleh jadi seorang sahaja taat dan yang seorang lagi mencuaikan atau ingkar, kerana taat dan ingkar itu terdiri di atas persediaan kedua murid yang tersebut itu (tidak terdiri di atas suruh atau perintah guru itu. Bolehlah dikatakan undang-undang adab itu laksana penasihat yang bijaksana, tetapi bukanlah tiap-tiap penasihat itu mesti diturut segala suruh dan tegahnnya.

¹ Ejaan sekarang merdeka

ستغه درفد کواجیفن انق ۲ کثل ایت هندقله ای
فندی برنغ . دان جیک ای چوای آن کواجیفن
ایت دیاله اورغیغ منغکوغ جنابه دیرین سندیری،
دمکینله حال سایی همفید ۲ سده هندق سایی
تنگلکن، تنافی فراسان هاتی سایی تله منجریه فد
تلیغا سایی دغن دوا فاته فر کتان یغ ساعه مبري
کسن کفد سایی یا بیت «اشکو فنا کوه!» تتکل
ایت ساییفون تروس منجمفکندیری کدالم سوغی
ایت لالو میلماکن اورغ دالم کلاخن ایت دغن
تیاد سدبکیه فون کسوساهن .

(فصل یفکنتیک)

(1) کلیان مأنسی .

کیت تله سدی مشهوی هیا مأنسی ایت تله
دجادیکن سردهک، برعقل دان منغکوغ جواب
فد فکرجان یغتریه دغن کیندقن سندیری،
دانف تربیدا کادانن درفد یغلاین دغن یدراف
انگراهن توهن یغساعه ۲ دفرهک دان دحرمکن
(دغن اد کاهوان دان فراسان هاتی) مک سموان
ایت منجاریکن سسورغ لایق میندغ درجه
کلیان یغواجب دغلیهرا، سغای تیدق ترجبور
کدالم لیغکوغن کائنات یغ سمات ۲ توندو، کفد
کایغین طبعان سهاج: دري ایت کواجیفن یغفرام فد
اندغ ۲ اداب تله مشحرمکن مأنسی مندغ کفد
کلیان یغ کبالی کفد دیرین سهاج دان مشیکوه
هوا نفسو .

یومول صیغه یغ منجاریکن سسورغ ایت
ملیا کبالی کفد نیگ فرکارا: فرنام چودیق، کدوا
فرتقاهن دان یفکنتیک برانی .

(اد سوغین)

والحاصل هیا اداله فرامان هاتی فد انداغ ۲
فراتی ایت فکرجان اتو جوانن مهوره برواه
بایک دان ملارغ برواه جاهه، تنافی ای آباد
برکواس بوله همفا اتس برواه اتو منه امکن
دمکین ایت .

هیا مأنسی ایت میغم طبیعه کجادیب یوسکچیت،
افیل ای طاعة دان منوره سروان فرامان هاتی
دان بردو کچیتا انیل ای انکر اکن سروان ایت کران
ای تراس کانکارانن ایت پلهای اتوران یغسا دان
سروسکتن کسلاهن رای . مک کترانن یغدمکین
ایت بوله ددافاتی دغن یغان فد کتیک کچاسن .
مثالی بیکان کات سسورغ تنترا: سایی سدغ بوجان
داتس سیواه جبان دسوغی یو فراتیس، ند ماس
ریبه سدغ بریوف دغن کچچقن، دسیله جبان
ایت اد سیواه نوغکغ یغ ساره دغن مواتن،
سکوب ۲ ترلفکو کفد جبان ایت لالو کلام . مک
سسورغ درفد انق توغکتم ایت تاناهو برنغ، ای
تله منچوب هندق میلماکن دیرین تیاد ترادی .

کتیک ایت فراسان هاتی سایی تله پیرو سغای
ترجون منولم اورغیغ مانغ ایت تنافی اوله کعدوران
دان سایی تله سروفا کن مضرة کاتس دیری سایی،
یغیل ترکنا سرجو کران سایی تله مغیند فیاکیه
اتیاد بوله ترکنا سرجو . دان سایی ترایغه جوا
تیدق اد اورغلاین یغ بوله منولم مک فد کتیک ایت
هاتی ساییفون بوله ۲ داننارا هندق منولم دغن تیدق،
کدین فراسان هاتی ساییفون مبرو دغن سقواه ۲
سروان سغای سایی منولم جوک اورغ ایت، دالم
فید ایت دانغ فول لیبتاسن هاتی سایی مشحرمکن
یغراف لام سایی اکن ترلنتر دتمقه تیدور اوله
فیاکیه روما تیزم، استمعیواقول افیل سایی ایغکن:

Walhasil bahawa adalah perasaan hati pada undang-undang perengai itu pekerjaan atau jawatannya menyuruh berbuat baik dan melarang berbuat jahat, tetapi ia tiada berkuasa boleh memaksa atas berbuat atau meninggalkan demikian itu.

Bahawa manusia itu memang tabiat kejadiannya bersukacita, apa ia taat dan menurut seruan perasaan hatinya dan berdukacita apa ia ingkar akan seruan itu kerana ia terasa keingkarannya itu menyalahi aturan bangsa dan merosakkan keselamatan raya. Maka keterangan yang demikian itu bolehlah didapati dengan nyatanya pada ketika kecemasan. Misalnya bagaimana kata seorang tentera: Saya sedang berjalan di atas sebuah jambatan di Sungai Euphrates, pada masa ribut sedang bertiup dengan kencangnya, di sebelah jambatan itu ada sebuah tongkang yang sarat dengan muatan, sekonyong-konyong terlanggar kepada jambatan itu lalu karam. Maka seorang daripada anak tongkang itu tak tahu berenang, ia telah mencuba hendak menyelamatkan dirinya tiada terdaya. Ketika itu perasaan hati saya telah menyeru supaya terjun menolong orang yang malang itu tetapi oleh keuzuran badan saya telah merupakan mudarat ke atas diri saya, apabila terkena sejuk kerana saya telah menghidap penyakit tiada boleh terkena sejuk. Dan saya teringat jua tidak ada orang lain yang boleh menolong maka pada ketika itu hati saya pun berbelah-belah di antara hendak menolong dengan tidak, kemudian perasaan hati saya pun menyeru dengan sekuat-kuat seruan supaya saya menolong juga orang itu, dalam pada itu datang pula lantasan hati saya mengingatkan beberapa lama saya kan terlantar di tempat tidur oleh penyakit *romatism*, istimewa pula apabila saya ingatkan:

Setengah daripada kewajipan anak-anak kapal itu hendaklah ia pandai berenang. Dan jika ia cuai akan kewajipan itu dialah orang yang mananggung jenayah dirinya sendiri, demikianlah hal saya hampir-hampir sudah hendak saya tinggalkan, tetapi perasaan hati saya telah menjerit pada telinga saya dengan dua patah perkataan yang sangat memberi kesan kepada saya iaitu “Engkau penakut!” tatkala itu saya pun terus mencampakkan diri ke dalam sungai itu lalu menyelamatkan orang di dalam kemalangan itu dengan tiada sedikit pun kesusahan.

(Fasal yang Ketiga)

(1) Kemuliaan Manusia.

Kita telah sedia mengetahui bahawa manusia itu telah dijadikan merdehka, berakal dan menanggung jawab pada pekerjaan yang terbit dengan kehendaknya sendiri, dan terbeza keadaannya daripada yang lain dengan beberapa anugerahan Tuhan yang sangat-sangat diperharga dan dihormati (dengan ada kemahuan dan perasaan hati) maka semuanya itu menjadikan seorang layak menyandang darjah kemuliaan yang wajib dipelihara, supaya tidak terceburlah ke dalam lingkungan khianat yang semata-mata tunduk kepada keinginan tabiatnya sahaja: Dari itu kewajipan yang pertama pada undang-undang adab telah mengharamkan manusia memandang kepada kemuliaan yang kembali kepada dirinya sahaja dan mengikutkan hawa nafsu.

Bermula sifat yang menjadikan seseorang itu mulia kembali kepada tiga perkara: Pertama cerdas, kedua pertengahan dan yang ketiga berani.

(Ada Sambungan)

كدودقكن ابليس

عليه اللعنة

قد زمانت فریکالا اد ستورخ راج تله
معاشتهارکن کفد سکلین مهب رعیتن مقناکن
یارغسیاف یشفادۀ منجوقکن کدودقکن ابلیس
دالم تیغفوه توجہ هاري اي اکن دهدقکن سراتس
دینار امس .

افیل سمئی فد هاري یهدجنجیککن ایت مک
فنهو سقله دبالی فهدمان کران هندق مفرسمهکن
جواب ماسیغ ۲ . سیاف دافۀ منجواب فرتیا نکو
فد هاري ایت ؟ تیتہ بگنندا . مک ماسیغ ۲ فون
برداتق سمیه دغن برباکی ۲ جوافن مستقن اد
یغبرکات : دمت کفلا ، دمتیانی ، دتیا دا دا
یغبرکات دفروۀ والحاصل برماچم ۲ له سمیه مریکشیت
اکنتتافی سواتقون تیاد برستوجو دغن فنداقان
بگنندا . دالم مجلس یغ هیة ایت برداتق سمیه ستورخ
صالح نمان حاج زین : دقوهنکن امقون بریبو ۲
امقون یاتوانکو شاه عالم ! بهوا کدودقکن ابلیس
عليه لعنة ایت فد همه فایتک ایله دتمقۀ یغ سو بی
دان لغتم . افیل ددغر اوله بگنندا ایقون ترصیوم
سرائی بریتیه هاج ؟ ایت بتول . اکنتتافی چوب
کامو چریتا کن بگیان کامو بوله دافۀ منجواب
برستوجو دغن فیکرانکو . سمیه حاج زین امقون
وانکو ؟ فایتک دغن دو کچیقا میتاکن کفد فاجل
کچیک دقوندو فایتک اوله تیاد دافۀ هندق
مسمیهکن جواب فرتیا کن کباوه دولی ایت . جوا بن
بایفا کو حاجتله سوسه ؟ ان شا الله سایه اکن
توئجوقکن تمقۀ ابلیس ایت .

قآکی ايسوقن فرکيله فایتک دوا براتق کفد

سوات سوغی یغ نغم دان سمق کران منچاري ابکن
دالم لو بو ۲ سوغی ایت . دالم فد ایت دغن تیاد
دسغک فاجل کچیک زینه ایت ملوچونکن فکانین
برتلصغ بولۀ افییل فایتک ترندغ هیلقه عقل
فایتک یغ سمقن یأیت همفیر ۲ فایتک ملاکوکن
فکرچان یغدلعهنۀ الله . دان دجلا اوله فراسان
کأنسیان جک تیدق فاجل کچیک ایت مپوره
فایتک براسغفار دات برتعوذ (أعوذ بالله من
الشیطن الرجیم) سواي برکات دسینله تمقۀ ابلیس
عليه لعنة ایت یا بشا کو یغ لکس معهارو اتق ادم .
سدخ باف دغن اتق سندریے بقاف کرس
هاسوتن افاته لاکئی دغن اورغلابن . دمکینله
چریتان یاتوانکو شاه عالم دغن معهارف امقون
جوا . تیتہ بگنندا سبرباله بگیان کتنامو ایت .
اینله سراتوس دینار امس هدیکو کثد کامو .

الحمد لله ! براباق ۲ فایتک معوجف شکر کفد
الله دان مفرسمهکن اوچاقن تریا کاسیه کحضرة
کباوه دولی توانکو کران مفریا لیسقه کرنا کباوه
دولی بشاعۀ برهرک این لالو برموهن کبالی کرومهن
دغن هاتی یغ ریا .

« بنوله کات شعیر »

ابلیس ایت ترالو فندی * منیفو مأنسی حاج دان لپی
دبتو نفسو برماچم بی * تروس دایکوة برمی ۲
افییل مأنسی سده دباوا * کلورغ معصیة تجوان هالا
ایقون سوک ترارا ۲ * ملیهتۀ تیغون تیدق گندالا
دمکین کا دان ابلیس لعنة الله ایت منجانکن
برباکی ۲ سیاستن کران مندقو جنس مأنسی تراوام
کفد مریک بهتیاد مگم کو کوه کفد اکام ملینکن
یغقله دفلیرا اوله توهن رب العالمین هاج یغقرسلامة .
اوله من — فوعقور

Kedudukan Iblis

'Alayhi al-la'nat

Pada zaman purba kala ada seorang raja telah mengisytiharkan kepada sekalian hamba rakyatnya mengatakan barangsiapa yang dapat menunjukkan kedudukan Iblis dalam tempoh tujuh hari ia akan dihadiahkan seratus dinar emas.

Apabila sampai hari yang dijanjikan itu maka penuh sesaklah di balai penghadapan kerana hendak mempersembahkan jawab masing-masing. Siapa dapat menjawab pertanyaanku pada hari itu? Titah baginda. Maka masing-masing pun berdatang sembah dengan berbagai-bagai jawapan setengahnya ada yang berkata: Di mata kepala, di mata hati, di telinga dan ada yang berkata di perut walhasil bermacam-macamlah sembah mereka itu akan tetapi suatu pun tiada bersetuju dengan pendapatan baginda. Dalam majlis yang hebat itu berdatang sembah seorang soleh namanya Haji Zayn: Dipohonkan ampun beribu-ribu ampun ya Tuanku Shah Alam! Bahawa kedudukan Iblis 'alayhi la'nat itu pada hemah patik ialah tempat yang sunyi dan lengang. Apabila didengar oleh baginda ia pun tersenyum seraya bertitah ha! itu betul. Akan tetapi cuba kamu ceritakan bagaimana kamu boleh dapat menjawab bersetuju dengan fikiranku. Sembah Haji Zayn ampun tuanku! Patik dengan dukacita menyatakan kepada pacal kecil di pondok patik oleh tiada dapat hendak menyembahkan jawab pertanyaan ke bawah duli itu. Jawabnya ya bapaku janganlah susah! *In sha' Allah* saya akan tunjukkan tempat Iblis itu.

Pagi esoknya pergilah patik dua beranak kepada

suatu sungai yang lengang dan semak kerana mencari ikan di dalam lubuk-lubuk sungai itu. Dalam pada itu dengan tiada disangka pacal kecil zinah¹ itu melucutkan pakaiannya bertelanjang bulat apabila patik terpancang terlihatlah akal patik yang sempurna iaitu hampir-hampir patik melakukan pekerjaan yang dilaknat Allah. Dan dicela oleh perasaan kemanusiaan jika tidak pacal kecil itu menyuruh patik beristighfar dan berta 'awudh (*A'udhu bi Allāhi mina al-shaytān al-rajīm*) seraya berkata di sinilah tempat Iblis 'alayhi la'nat itu ya bapaku yang lekas mengharu anak Adam. Sedang bapa dengan anak sendiri betapa keras hasutannya apatah lagi dengan orang lain. Demikianlah ceritanya ya tuanku Shah Alam dengan mengharap ampun jua. Titah baginda sebenarnya bagaimana katamu itu. Inilah seratus dinar emas hadiahku kepada kamu.

Al-hamduli'Lāh! Berbanyak-banyak patik mengucap syukur kepada

Allah dan mempersembahkan ucapan terima kasih ke hadirat ke bawah Duli Tuanku kerana menerima limpah kurnia ke bawah duli yang sangat berharga ini lalu bermohon kembali ke rumahnya dengan hati yang ria.

"Benarlah Kata Syair"

Iblis itu terlalu pandai * Menipu manusia haji dan lebai
Dibantu nafsu bermacam belai * Terus diikut beramai-ramai
Apabila manusia sudah di bawa * Ke lorong maksiat tujuan hala
Ia pun suka tertawa-tawa * Melihat tipunya tidak gendala

Demikian keadaan Iblis *la'natu Allāh* itu menjalankan berbagai-bagai siasatnya kerana menipu jenis manusia terutama kepada mereka yang tiada memegang kukuh kepada agama melainkan yang telah dipelihara oleh Tuhan *Rabb al-'ālamīn* sahaja yang terselamat.

Oleh Man – Punggur

¹ Ejaan sekarang zina

احوال کیت

اوچفکن تریما کاسپه کفد فباج ۲ یسودی مهنتر کن کاراغنن ایت ۰ دان کیت هارف مقاله یفده مهنتر کن کفد کیت باگی دسیار کن بو بنولن دغن داسر کیت بفاعصل ۰ سکل کاراغنن یغ کیت فیکر کن تیاد برلاوانن دغن داسر کیت اکن دسیار کن مفیکوه کیلیرانن .

(5) کیت تله حاضر دالم فاسر بولانن کفوغ - نوغچی جوهر بهارو کالی یفکامف یفته دادا کن فد 3 اوقتوبر 1946 این کیت دافاتی کا دان فاسر ایت دري سکالی کسکالی سما کین ترا تور دغن بایک ۰ فلاوة ۲ دري سیغافورا درفد گورو لاکي ۲ دان فرمقوان سما کین رامی دان اهل ۲ شر بکة فرنیگان کفوغ کلم فون تیاد کتبه گمانن مباوا فرنیگانن .

یغ مناریق کسوکان اهل ۲ کفوغ نوغچی ایله کاضران تون ستیاوسها رسدین کیشتر جوهر ۰ کیت هارف دغن جالن تون یفده حرماقی ایت فاسر این اکن مفریما کالفئن یغ مینبا ۰ مدسماهن منجادی سیواه تمقه لانهنن دالم فرنیگانن کچیک ۰ دغن دو کچیت کیت مینا کنن مقاله یغبرتا جو کن «مندیق کصیحاتن انق» اوله کتی لوغ جوهر ایت تله ترنکمل فقهاسنن اوله کسبلافن فغانور حروف کیت تیدق مفا بسکن سد بیکه لاکي مقاله ایت ۰ بک اینله سمبوغنن باگی تفانن فباج کیت هارف معاف جوا ۰

«راس کمانسان ایت کتی بو کن مہاج اکن مبالس جاس ایبو بقان تنافی جوک اکر منجادی انق یغبرگون کفد اگام ۰ بشا ازان تانه ایردان سماهتکن دباتو توارینخ کن شکورانن کفد نوغن یغ شرنیا مرنک دباوه فنیدیدق یغبرگون دالم دنیا دان اخره ادان» ۰

(1) تله سمفی کیجا کیت سیبله کریس ایله نام سیواه بولانن بیلاغن (3) یفد تر بیتکن اوله انیس فیلسیغ هاوس جوهر بهارو ۰ بارغسیاف یغ هندق مهنوی نصیب یسا کیت ملابو دالمحال اقتصاد ۰ فرگاوان دان کاجوان جمقوتله برلغکن دغن کریس ۰

(2) دغن هاتی یغ ریاکیت مبعیوه کدانغن اخبار فقاوه یغ جمرلغ بیلاغن 14 دان 15 سباتی توکاران دغن مجله کیت فد تیغ کالی کلواران ۰ بارغسیاف یغ هندق معاوه دري دالم حال اگام ۰ کاجوان ۰ فقهوان ۰ فرگاوان ۰ برلغکنله دغن فقاوه یفته دا کو کمشهورانن اوله عالم ملابو ۰

(3) دغن فراسان یغ گیزغ کیت مبعیوه کدانغن «فیدر» ایله سیواه مجله یفد تر بیتکن اوله جباتن بدان فیباران شوسمال باگی فرسکتوان فرستیان ملابو کوت بهارو کننن دوا کالی سبولن سباتی توکاران دغن مجله کیت فد تیغ کالی کلواران ۰ بارغسیاف یغ هندق مهنوی حال دري دالم فرگاوانن یسا یغبرداسر دغن برانی کران بتر ۰ جمقوتله برلغکن دغن فیدر ۰

(4) دغن دو کچیت هندق میبار کن مقاله ۲ یفته مهنتر کن کفد کیت اوله فباج کیت یسودمان کران کیت دافاتی مقاله ۲ ایت فنجغ ملویبه فد حال کیندق دان توجوانن سد بیکه ۰ تمباهن فول تیاد یروفایده کفد عام مهن کن کفد سوات فواق مہاج ۰ انو یا ایت مینتوه مروه سسورغ یغبرنتغو انو فواق یغبرنتغو ۰ سمشقون دمکین تنافی کیت

Ehwal Kita

(1) Telah sampai ke meja kita sebelah keris ialah

nama sebuah bulanan bilangan (3) yang diterbitkan oleh Anis Publishing House Johor Baharu. Barangsiapa yang hendak mengetahui nasib bangsa kita Melayu dalam hal iktisad, pergaulan dan kemajuan jemputlah berlanggan dengan Keris.

(2) Dengan hati yang ria kita menyambut kedatangan

Akhbar Pengasuh yang cemerlang bilangan 14 dan 15 sebagai tukaran dengan majalah kita pada tiap-tiap kali keluarannya. Barangsiapa yang hendak mengasuh diri dalam hal agama, kemajuan, pengetahuan, pergaulan, berlangganlah dengan Pengasuh yang telah diaku kemasyhuran oleh alam Melayu.

(3) Dengan perasaan yang girang kita menyambut

kedatangan "Penyedar" ialah sebuah majalah yang diterbitkan oleh Jabatan Penyiaran Sosial bagi Persekutuan Persetian Melayu Kota Bharu Kelantan dua kali sebulan sebagai tukaran dengan majalah kita pada tiap-tiap kali keluarannya. Barangsiapa yang hendak mengetahui hal diri dalam pergaulan bangsa yang berdasar dengan berani kerana benar, jemputlah berlanggan dengan Penyedar.

(4) Dengan dukacita hendak menyiarkan makalah-makalah

yang telah dihantarkan kepada kita oleh pembaca kita yang budiman kerana kita dapati makalah-makalah itu panjang meleret pada hal kehendak dan tujuannya sedikit, tambahan pula tiada berfaedah kepada am bahkan kepada suatu puak sahaja, atau iaitu menyentuh maruah seseorang yang tertentu atau puak yang tertentu. Sungguhpun demikian tetapi kita

ucapkan terima kasih kepada pembaca-pembaca yang sudi menghantarkan karangannya itu. Dan kita harap makalah yang dihantarkan kepada kita bagi disiarkan berbetulan dengan dasar kita yang asal. Segala karangan yang kita fikirkan tiada berlawanan dengan dasar kita akan disiarkan mengikut gilirannya.

(5) Kita telah hadir dalam pasar bulanan Kampung

Nong Chik Johor Bahru kali yang keempat yang telah diadakan pada 3 Oktober 1946 ini kita dapati keadaan pasar itu dari sekali ke sekali semakin teratur dengan baik. Pelawat-pelawat dari Singapura daripada guru laki-laki dan perempuan semakin ramai dan ahli-ahli syarikat perniagaan Kampung Gelam pun tiada ketinggalan membawa perniagaannya.

Yang menarik kesukaan ahli-ahli Kampung Nong Chik

ialah kehadiran Tuan Setiausaha Residen *Commissioner* Johor. Kita berharap dengan jalan tuan yang dihormati itu pasar ini akan menerima galakan yang membina, mudah-mudahan menjadi sebuah tempat latihan dalam perniagaan kecil.

Dengan dukacita kita menyatakan makalah

yang bertajuk "Mendik' Kesihatan Anak" oleh Kak Long Johor itu telah tertinggal penghabisannya oleh kesilapan pengatur huruf kita tidak menghabsikan sedikit lagi makalah itu, maka inilah sambungannya bagi tatapan pembaca kita harap maaf jua.

"Rasa kemanusiaan itu kelak bukan sahaja akan

membalas jasa ibu bapanya tetapi juga akan menjadi anak yang berguna kepada agama, bangsa dan tanah air dan memahatkan di batu *tawārikh* akan kesyukurannya kepada Tuhan yang mengurniakan mereka di bawah pendidikan yang berguna dalam dunia dan akhirat adanya".

¹ Ejaan sebenar ialah Mendidik

فقہ کلامیہ اوتق

چوبالہ دھولو کڈوا ۲۱ سچوروس مپواغ فٹہ ملمقس اوتق سندیری منچاری جوابن کدین بہارولہ بندیشکن دغن جوائنن یغ سدیا۔
(اولہ ابراہیم چمی)

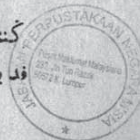
- 1 هوریکن 1 له بائق درفد 2۰4 کادغ ۲، 3 جارغ ۲
- 2 افکھ اشکان افکل دضرب دغن 2½ دان برجمله 12½
- 3 بکیمان جالن مفاورکن اشک ۲ ۰۰۱۰۲۰۳۰۴۰۵۰۶۰۷۰۸۰۹ مفاي جنهن جادي 100
- 4 ا داقب نام دوا بواہ بندر جاوہن 10 باتو ت دانث دوا اورغ فتوغکغ بیسیکل ماسیغ ۲ بولہ ملاریکن بیسیکلن لاجو 10 باتو صجم کالو کدوا ۲۱ برتوق سام ساتو وقتو یابت ت درمی ا فرکی کفد ب دانث درفد فرکی کفد الیف سیواہ موتوکر برلاری لاجون 40 باتو صجم براف باتو جاوہ موتوکر ایت فرکی دان بالیق هکک ت دانث کدوان برتوبوغ؟

• 5

x	x	x	x	x
x	x	x	x	x
x	x	x	x	x
x	x	x	x	x

• 1 1 6 0 4 6

گنتیکن حرف ۲ ایت دغن اشک ۲۰ 3 باریس اشک یغدابواہ ایت له ساتو درفد اشک ۲
فدا باریسن یغداستن

Penggamit Otak

Cubalah dahulu kira-kira sejeurus membuang penat melampas otak sendiri mencari jawabnya kemudian baharulah bandingkan dengan jawapannya yang sedia.

(Oleh Ibrahim Chik)

1. Huraikan 1 lebih banyak daripada 4, 2 kadang-kadang, 3 jarang-jarang.
2. Apakah angkanya apakala didarab dengan $2\frac{1}{2}$ dan berjumlah $12\frac{1}{2}$.
3. Bagaimana jalan mengaturkan angka-angka 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9, supaya jumlahnya jadi 100.
4. A dan B nama dua buah bandar jauhnya 10 batu. C dan D dua orang penunggang basikal.

Masing-masing boleh melarikan basikalnya laju 10 batu sejam. Kalau kedua-duanya bertolak sama satu

waktu iaitu C dari A pergi kepada B dan D daripada B dan pergi ke A. Sebuah motokar

berlari lajunya 40 batu sejam berapa batu jauh motokar itu pergi dan balik hingga C dan

D keduanya bertembung?

5.

X	X	X	X	X
X	X	X	X	X
X	X	X	X	X
X	X	X	X	X

1 1 6 0 4 6

Gantikan huruf-huruf itu dengan angka-angka. 3 baris yang di bawah itu lebih satu daripada angka-angka pada barisan yang di atasnya.

کبتان دان اقرار اور غیر ماسق اکام اسلام

کبتان دان اقرار فرسہ بیتسیلو لاکي ۲ بقسا نصرانی اندیا
فرکل 12⁵/₆₀ داری ثلاث 6 هاریون ذالعهده 1365 برسمان دغن 1 هاریون اوقتوبر 1946
دهدافن ساي حاج احمد شاه بن حاج عبدالجبار
فشکو قاضي بسر جوهر

ادانہ ساي فرسہ بیتسیلو فرانککن کٹوخ میڈی نگری سراوق دفرائتکن فد 25 هاریون جولي
1921 دم ماس این دفادغ کفتایغ فندان تہوا فکرجان کتوا فکرجان بر عمر 25 تانہن باف ساي
نمان والتروف بیتسیلو دم دصمافورا سدہ ماتی ایو ساي فان دورا بیتسیلو دم دصمافورا اد ہیدوف .
فد هاري این ساي مٹاکو دغن سبزن دھدافن توان بغ ساي سدہ جو کف فیکر دان فرچاي
ہوا اکام اسلام ایت ایله صباک ۲ اکام اولہ سبب ایت دغن سوک هاتی ساي سندیری تلہ مہواککن
اکام کریستیان یقتلہ ساي مٹکن سلما ۲ این دان سوک ماسق اکام اسلام ایت .
دان فد هاري این جوک ساي مٹاکو دغن سبزن ۲ ہوا دغن سوک دان ریشا هاتی ساي دغن اختیار
ساي دان تیدق دفقسا اولہ سسیاف فون . ساي ماسقلہ مٹکن دان براکما کن اسلام دان جادي سؤرغیغ
براکام اسلام دغن ساي مٹوجف «أشهد أن لا اله الا الله وأشهد أن محمداً رسول الله» ارتین ساي تاهو،
ساي یقین، ساي اقرار کن دغن لیدہ، ساي بنرکن دغن هاتی ساي، ہوا تیاد توهن یغدمبہ دغن سبزن
دان اف ۲ بغ ساي سمبہ دھولو ایت سموان تیاد ملیتکن الله . دان ساي تاهو، ساي یقین، ساي اقرار کن
دغن لیدہ، ساي بنرکن دغن هاتی ساي، ہوا نبی محمد ایت فسورہ الله کٹد سکلمین مخلوق .
دان ہوا ترلفسلہ مایے درفد تیغ ۲ اکام بغ مہالککن اکام اسلام .

(*)

ساي مٹاکو اف ۲ بغ ساي چاکف داتن این سموان بتول دان ساي تلہ مہلیہ نام ساي ددالم
اکام اسلام یقہما سوچی یا ایت محمد فجمی بیتسیلو .

تندا تاغن ساي

d. Pahamy Vatsaloo

لیہہ صبلہ:-

(122)

دهدافن ساي

(ساین) حاج احمد شاه بن حاج عبدالجبار

قاضي بسر کراجان جوهر

Religion 47.

S.S 2400/32

Bilangan _____ 1 _____

Bilangan minit $\frac{197}{46}$

Kenyataan dan Ikrar Orang yang Masuk Agama Islam

Kenyataan dan Ikrar Percy Vatsaloo laki-laki bangsa Nasrani India

Pukul 12 5/60 hari selasa 6 haribulan *Dhu al-Qa'adah* 1365 bersamaan dengan 1 haribulan Oktober 1946

Di hadapan saya Haji Ahmad Shah bin Haji Abdul Jabar

Pemangku Kadi Besar Johor

Adalah saya Percy Vatsaloo peranakan Kampung Miri negeri Sarawak diperanakan pada 25 haribulan Julai 1921. Diam masa ini di Padang Kapal Terbang Pandan Tebrau pekerjaan ketua pekerjaan berumur 25 tahun. Bapa saya namanya Walter Paul Vatsaloo diam di Singapura sudah mati ibu saya namanya Dora Vatsaloo diam di Singapura ada hidup.

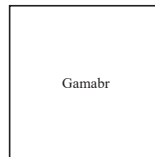
Pada hari ini saya mengaku dengan sebenarnya di hadapan tuan yang saya sudah cukup fikir dan percaya bahawa agama Islam itu ialah sebaik-baik agama oleh sebab itu dengan suka hati saya sendiri telah membuang agama Kristian yang telah saya memegangnya selama-lama ini dan suka masuk agama Islam itu.

Dan pada hari ini juga saya mengaku dengan sebenar-benarnya bahawa dengan suka dan reda hati saya dengan ikhtiar saya dan tidak dipaksa oleh sesiapa pun. Saya masuklah memegang dan beragamakan Islam dan jadi seorang yang beragama Islam dengan saya mengucap "*Ashhadu an Lā ilāha illā Allāh wa ashhadu anna Muḥammadan al-Rasūlullāh*" ertinya saya tahu, saya yakin, saya ikrarkan dengan lidah, saya benarkan dengan hati saya, bahawa tiada Tuhan yang disembah dengan sebenar-benarnya dan apa-apa yang saya sembah dahulu itu semuanya tiada melainkan Allah. Dan saya tahu, saya yakin, saya ikrarkan dengan lidah, saya benarkan dengan hati saya, bahawa Nabi Muhammad itu pesuruh Allah kepada sekalian makhluk. Dan bahawa terlepaslah saya daripada tiap-tiap agama yang menyalahkan agama Islam.

(*) _____

Saya mengaku apa-ap yang saya cakap di atas ini semuanya dan saya telah memilih nama saya di dalam agama Islam yang maha suci iaitu Muhammad Pahamy Vatsaloo.

Di hadapan saya
(Sain) Haji Ahmad Shah bin Haji Abdul Jabar
Kadi Besar Kerajaan Johor

Gamabr

Tandatangan saya
d. Pahamy Vatsaloo

Lihat sebelah:-

ذی الحجة 1365

* مجله فرایدوران *

نومبر 1946

کادان نوبه بدانن

تمکي 6 کاکي 3 اېنجي تنداي ۲۱ يځ تمق فاروة سبله لئن کيږي
ورن کوليتن قوتيه ۱۰ يره
» ريبوتن فيرخ
» متان هيتم

بر باقي ۲ فرايغانتن

تاريخ	فرايغانتن
	ساي اکن بلاجر اکام دغن شيخ منصور کراني فجابة فلاجران جوهر بهارو دان برسونت

نتیجه الاحمدیه الحقیقه 1947

بر بتولن هجرة ۱۳۶۶ دان ۱۳۶۷

الحمد لله، منجق تاهون 1942 بهاروله اين دافه دتريپکن نتیجه الاحمدیه سبکيات لياس وکوليه
کاین کاماسن له 200 موک
کندوغمان:-

(۱) کتراشن اخر دان اول بولن حقيقي، (۲) ممتولکن جم دغن متھاري وقت زوال، (۳) قبله ۲
سمهيج، (۴) فنبه دان فقورغ مینيه جم قد تيف ۲ نكري يځ مقمبيل وقت سمهيج دري نتيجه اين، (۵)
کتراشن اخر دان اول بولن حقيقي، (۶) هاريبولن افرنجي دان عربي حقيقي سرت وقت سمهيج، (۷) فلکسه
اورغ ۲ توا دغن لينتم توجه، (۸) هاري کلفاسن (هوليدي)، (۹) قرطاس فرايغانتن، (۱۰) ماجم ۲ دعا باقي
فرکونان ديري

هرگ هپاله \$1.50 سبواه

باقي بشريئاك دكورغکن 20 فراتوس
تيف ۲ فسانن هندقله بوسرت دغن واغ هرگان
فسنله سگرا دري سکارغ کفد:-

AL-AHMADIAH PRESS,

101, JALAN SULTAN, SINGAPORE.

Telephone 7080.

(123)

 Keadaan Tubuh Badannya

Tinggi 6 kaki 3 inci tanda-tanda yang nampak parut sebelah lenggan kiri

Warna kulitnya putih merah

“ rambutnya perang

“ matanya hitam

 Berbagai-bagai Peringatan

Tarikh	Peringatan
	Saya akan belajar agama dengan Sheikh Mansor kerani Pejabat Pelajaran Johor Baharu dan bersunat.

Natījah al-Aḥmadīyyah al-Ḥaqīqah

Berbetulan hijrah 1322 dan 1327

Al-ḥamdulī Lāh, semenjak tahun 1942 baharulah ini dapat diterbitkan *Natījah al-Aḥmadīyyah al-Ḥaqīqah* sebagaimana biasa berkulit kain keemasan lebih 200 muka.

Kandungannya:-

(1) Keterangan akhir dan awal bulan hakiki, (2) Membetulkan jam dengan matahari waktu *zawāl*, (3) Kiblat-kiblat sembahyang, (4) Penambah dan pengurang minit jam pada tiap-tiap negeri yang mengambil waktu sembahyang dari natījah ini, (5) keterangan akhir dan awal bulan hakiki, (6) Haribulan *Afranji* dan *Arabi* hakiki serta waktu sembahyang, (7) Pelangkah orang-orang tua dengan bintang tujuh, (8) Hari kelepasan (*Holiday*), (9) Kertas peringatan, (10) Macam-macam doa bagi pergunaan diri.

Harga hanyalah \$1.50 sebuah

Bagi yang berniaga dikurangkan 20 peratus.

Tiap-tiap pesanan hendaklah beserta dengan wang harganya.

Pesanlah segera dari sekarang kepada:-

AL-AHMADIAH PRESS

101, JALAN SULTAN, SINGAPORE.

Telephone 7080.

جترا فندیق

منجادی کانتق اقبیل اکو ملیہ کامو، درابت
هندقلہ کامو منجادی دویہ سمولا - تنافی کانتق ۲
ایت لاری جوادان تیکملہ فرمفوان ایت دغن
دو کچیتا اولہ کھیلاغن دویتن .

دمکینلہ اورغیغ فرجیاکن یثبوکن ۲ ایت
اکن کچیوا جوا کسوداغن .

سوداگر دغن بورغ گاکتق

فد سوات هاري سنورغ سوداگر تله مندغر
شرح سنورغ اهل نجوم کتان بارغسیاف دافه
ملیہ دوا ایکور بوروغ گاکتق تربغ سکاوان
فد فاتی ۲ هاري اورغ ایت اکن بواوله کاتوغن .
مک سوداگر ایقون برفسن کفد سنورغ همبان
چیک کامو ملیہ دوا ایکور بوروغ گاکتق تربغ
سکاوان فاتی ۲ هندقلہ دغن سرت سرت کامو
کچوتکنداکو ، کیتولن فد فاکي ایسوقن دوا
ایکور گاکتق تربغ ، همب ایقون مشجوتکن
قوانن مک سوداگر ایقون باغون ترفیسه ۲ ددافاتی
شیکور سهاج ، کران یغ شیکور ایت تله تیاد
کلیهان لاتی ، مک ایقون ساعه مارهن لالو موکل
همبان سراي برکات دغن سبب کلمباتن کامو ، اکو
تله کھیلاغن فلواغ مندافه کاتوغن . مک جواب
همبان دغن مشکوستق کفلا اولہ کسا کیتن : جوباله
نران فیکر بابیل ۲ افکه کاتوغن یغتلہ ساي دافاتی
منکل تله ملیہ بتول ۲ دوا ایکور گاکتق ایت ؟
اقبیل ددغر اولہ سوداگر فرکتان همبان ایقون
ترسیفو ۲ .

دمکینلہ اورغیغ فرجای کفد اهل نجوم فلسو
ایت سلالو مندافه کسالن جوا .

فد سوات ماس ددالم نگرې اعکلند تله
مشادا کن فرتنجوتن . مک ساتو درقد بارغیغ فلیق
دالم فرتنجوتن ایت ایله تھکورق «اولیبر کرومویل»
این بوکن تھکورق «اولیبر کرومویل» کات سنورغ
درقد فلاوه ، کران کرومویل ایت اورغن بسر
فد حال تھکورق این کچیل ! جواب فنجاگ
فرتنجوتن ایت : ای ! تنافی این تھکورق کرومویل
فد ماس بودق لاتی ، فلاوه ایقون دیم .
دمکینلہ سام دغن مثال اورغیغ فندی
منچوری ایت ترکاوغ سراس مندافه دان اورغیغ
تیاد فندی مندافه ایت ترکاوغ دتوده منچوری .

سنورغ فرمفوان کھیلاغن دویتن

فد سوات ماس سنورغ فرمفوان سدغ
ماسوقن دویتن کدالم سوات تابوغ سراي برکات
کیران بارغسیاف ملیہ کامو هندقلہ کامو منجادی
کانتق . مک فرکتان ایت تله ددغر اولہ
جیزانن ، سچورس فرمفوان ایقون برجان کفکن
دان جیزانن ایقون ماسق کیلیقن مشمیل دویتن
ایت دگنتیکنن دغن بیراف ایکور کانتق . اقبیل
فرمفوان ایت بالیق دري فکن تروله ای منوجو
کتابوغ دویتن ، بیلا دبوکان بولومفانلہ بیراف
ایکور کانتق کلوار دریے تابوغ دویتن مک
ایقون منجریه سراي برکات هی دویه ! اشکو
تله ترساله ! کران اکو تیدق بوکهندق صفای

Cetera Pendek

Pada suatu masa di dalam negeri England telah mengadakan pertunjukan. Maka satu daripada barang yang pelik dalam pertunjukan itu ialah tengkorak "*Oliver Cromwell*" ini bukan tengkorak "*Oliver Cromwell*" kata seseorang pelawat, kerana *Cromwell* itu orangnya besar pada hal tengkorak ini kecil! Jawab penjaga pertunjukan itu: Ia! tetapi ini tengkorak *Cromwell* pada masa budak lagi, pelawat itu pun diam.

Demikianlah sama dengan misal orang yang pandai mencuri itu terkadang serasa mendapat dan orang yang tiada pandai mendapat itu terkadang dituduh mencuri.

Seorang Perempuan Kehilangan Duitnya

Pada suatu masa seorang perempuan sedang memasukkan duitnya ke dalam suatu tabung seraya berkata kiranya barangsiapa melihat kamu hendaklah kamu menjadi katak. Maka perkataannya itu telah didengar oleh jirannya, sejeurus perempuan itu pun berjalan ke pekan dan jirannya itu pun masuk ke bilik mengambil duitnya itu digantikannya dengan beberapa ekor katak. Apabila perempuan itu balik dari pekan teruslah ia menuju ke tabung duitnya, bila dibukanya berlompatanlah beberapa ekor katak keluar dari tabung duitnya maka ia pun menjerit seraya berkata hai duit! Engkau telah tersalah! Kerana engkau tidak berkehendak supaya

menjadi katak apabila aku melihat kamu, dari itu hendaklah kami menjadi duit semula. Tetapi katak-katak itu lari jua dan tinggallah perempuan itu dengan dukacita oleh kehilangan duitnya.

Demikianlah orang yang percayakan yang bukan-bukan itu akan kecewa jua kesudahannya.

Saudagar Dengan Burung Gagak

Pada suatu hari seorang saudagar telah mendengar syarah seorang ahli nujum katanya barangsiapa dapat melihat dua ekor burung gagak terbang sekawan pada pagi-pagi hari orang itu akan beroleh keuntungan. Maka saudagar itu pun berpesan kepada seorang hambanya jika kamu melihat dua ekor burung gagak terbang sekawan pagi-pagi hendaklah dengan serta merta kamu kejutkan daku, kebetulan pada pagi esoknya dua ekor gagak terbang, hamba itu pun mengejutkan tuannya maka saudagar itu pun bangun terpisat-pisat didapatinya seekor sahaja, kerana yang seekor itu telah tiada kelihatan lagi, maka ia pun sangat marahnyanya lalu memukul hambanya seraya berkata dengan sebab kelambatan kamu, aku telah kehilangan peluang mendapat keuntungan. Maka jawab hambanya dengan menggosok kepala oleh kesakitan: Cubalah tuan fikir baik-baik apakah keuntungan yang telah saya dapati manakala telah melihat betul-betul dua ekor gagak tadi? Apabila didengar oleh saudagar perkataan hambanya ia pun tersipu-sipu.

Demikianlah orang yang percaya kepada ahli nujum palsu itu selalu mendapat kesesalan jua.

اورغ جاهه دغن فنديت

شورغ لاکي ۳ دالم کموغ چوکف جاهه
 یايت فنیفو فندی، دوستا دان فنجوري . فد
 سوات ماس ترااله اي بهوا کېدوفن درسهاري
 کسهاري سماکين بورو . دان سمثه . بقده سکين
 ايفون فرکي مندافتکن شورغ فنديت منچتر کن
 حال احوال یت بوروق ایت تباد بوله دبوغ
 سام سکالي مک کات فنديت ایت گدین درفد
 این هندقله کامو بوجا کف بتر فد تيف ۲ حال
 سغاي ستم کېدوفن کامو مک فنجاهه ایتفون
 سغوف مفعلمکن نصیحه ایت . فد سوات مالم
 اي گلوار منوجو کاستان راج کران خندق منچوري .
 مک دالم فرجلانن ایت برجفاله اي دغن شورغ
 مسکين ستمفان (فد حال یايت راج) یتمله
 میامراکن دیرین . کستان : هي تولنکو ماريله کیت
 منچوري درومه راج ایت ، جواب راج کیران
 توان سغوف ۳ اف فندا فتن درفد چورین
 ایت کیت بهاکي دوا ؟ جوانین بابکله . کات راج :
 اکو کتوي دبلیق بتم کیت تمفق ایت اد سبواه
 خزانه یقباقی باتو ۲ فرمات یقهرک . مک فنجاهه
 ایتفون نابکله ، بوک خزانه ایت ددافتین اد تیک
 بوتیز فرمات یقساعه برهرک مک دامیلن دوا
 بوتیزسهاج دان سوتیز لاکي دتیهگلسکن کران
 فد فیکرانن بارغکالي مندافتکن فرسکیتان
 فد ماس هندق موبهاکي بتم سوتیز ایت . هندقتون
 دیمجوریکن نا کوة ملهکر نصیحه یقهارو سهاج اي
 بوججی دغن فنديت ایت تباد هندق بوجا کف

دوستا . سته ایت ایتون تورن مندافتکن اولن
 لالو برهباکي سوتیز شورغ مک ماسیم ۲ فون بالیق .

فد کاسوقکن هاري راج فون سغوبل
 بندهاري سراي برتیه فد مالم این خزانه
 فرمتا کو تله دوك اوله فنجوري چوب کامو فرقسا ؟
 مک بندهاري فون فرقسا خزانه ایت ددافتین بتول
 تله تر بوک راج اد . سوتیز فرمات تریشکل لالو
 دامیلن دان دسمبو بیکن . سته ایت ایتون
 معارف سراي برداتم سمبه ایتون توانکو سیرن
 خزانه ایت تله دوك دان کستیک فرمات ایت تله
 هیلغ ایتیل دغر اوله راج مک ایتون برتیه دغن
 سرکان ، دري هاري این هیله کامو کران اکو
 کتوي کامو تله دوستا یقباد لایق منجادي
 بندهاریکو . دان ایتون منچاري اولن فنجوري
 ایت دجادیکن بندهاري کران تله دکتوي
 فنجوري ایت بوجا کف بتر .

دمکینله بارغسیاف یقهرچا کف بتر ایت
 اکن عمراوله کستانن جوا فد اخرن کران اداله بتر
 ایت سوات صفة بتم سهاج ۲ ملیا دان یقدرضای
 اوله الله .

اوله شیخ منصور بن احمد

Orang Jahat Dengan Pendeta

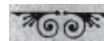
Seorang laki-laki dalam kampung cukup jahat iaitu penipu pandai, dusta dan pencuri. Pada suatu masa terasalah ia bahawa kehidupannya dari sehari ke sehari semakin buruk dan sempit. Yang demikian ia pun pergi mendapatkan seorang pendeta menceritakan hal ehwalnya yang buruk itu tiada boleh dibuang sama sekali maka kata pendeta itu kemudian daripada ini hendaklah kamu bercakap benar pada tiap-tiap hal supaya senang kehidupan kamu maka penjahat itu pun sanggup mengamalkan nasihat itu. Pada suatu malam ia keluar menuju ke istana raja kerana hendak mencuri. Maka dalam perjalanannya itu berjumpalah ia dengan seorang miskin seumpamanya (pada hal iaitu raja) yang telah menyamakan dirinya. Katanya: Hai taulanku marilah kita mencuri di rumah raja itu, jawab raja kiranya tuan sanggup apa-apa pendapatan daripada curian itu kita bahagi dua? Jawabnya baiklah. Kata raja: Aku ketahui di bilik yang kita nampak itu ada sebuah khazanah yang banyak batu-batu permata yang berharga. Maka penjahat itu pun naiklah membuka khazanah itu didapatinya ada tiga butir permata yang sangat berharga maka diambilnya dua butir sahaja dan sebutir lagi ditinggalkannya kerana pada fikirannya barangkali mendatangkan persengketaan pada masa hendak berbahagi yang sebutir itu. Hendak pun disembunyikan takut melanggar nasihat yang baharu sahaja ia berjanji dengan pendeta itu tiada hendak bercakap

dusta. Setelah itu ia pun turun mendapatkan taulannya lalu berbahagi sebutir seorang maka masing-masing pun balik.

Pada keesokan hari raja pun memanggil bendahari seraya bertitah pada malam ini khazanah permataku telah dibuka oleh pencuri cuba kamu periksa? Maka bendahari pun memeriksa khazanah itu didapatinya betul telah terbuka dan ada sebutir permata tertinggal lalu diambilnya dan disembunyikannya. Setelah itu ia pun mengadap seraya berdatang sembah ampun tuanku sebenarnya khazanah itu telah dibuka dan ketiga permata itu telah hilang apabila didengar oleh raja maka ia pun bertitah dengan murkanya, dari hari ini hanyalah kamu kerana aku ketahui kamu telah dusta yang tiada layak menjadi bendahariku. Dan ia pun mencari taulannya pencuri itu dijadikannya bendahari kerana telah diketahui pencuri itu bercakap benar.

Demikianlah barangsiapa yang bercakap benar itu akan memperoleh kesenangan jua akhirnya kerana adalah benar itu suatu sifat yang sehabis-habis mulia dan yang diredai oleh Allah.

Oleh Sheikh Mansur bin Ahmad

ذی الحجہ 1365

مجله فرایدان *

نومبر 1946

فجابه محكمه شرعيه جوهر بهارو

بيلان (46 / 1)

* فمبر يتاهو *

فجابت قاضي بسر جوهر بهارو

فرکارا «نشوز»

اداله در يتاهو كفتد سگلين يقير كان عتقه بنت ابو بكر بخدم فدماس اين درومه نمبر 1 جان فتري بندار جوهر بهارو يا بت يني كفتد اشكو محمد بن ابو بكر بخدم فدماس اين درومه نمبر 15 جان سگوله عرب كشوغ تيراو بگيمان سورة رجوع بيلان 8 / 04 بائي فجابه قاضي بسر جوهر نله دحككن نشوز اوله قاضي محكمه شرعيه جوهر بهارو فدم 24 / 9 / 46 كران تباد هندق طاعة كفتد لا كين يقترسوة بگيان كفتوسن فركارا محكمه شرعيه جوهر بهارو بيلان 46 / 81 .

دمكينله بائي فتمهوان عام اداڤ

دغن فرته

جوهر بهارو 1 سفتيمبر 1946

(سأين) حاج احمد شاه بن حاج عبدالجابر

فشكو قاضي بسر جوهر بهارو

جواب

1. اورغ براستري سانو لبه بايق درفد اورغ بق براستري امفة . براستري دوا كادغ 2 دان براستري نيگ جارغ 2

2. $2\frac{1}{2} \times 5$

3. $90 \text{ نمبه } 5 \text{ نمبه } 4 \text{ نمبه } \frac{38}{76} \text{ نمبه } \frac{1}{2}$

20 جم بانو

سانو دوا نيگ امفة ليم . دوا نيگ امفة ليم اتم . نيگ امفة ليم اتم توجه امفة ليم

اتم توجه لافن

Bilangan 1/46 **Pejabat Mahkamah Syariah Johor Bahru**

Pemberitahu

Pejabat Kadi Besar Johor Bahru

Perkara (Nusyuz)

Adalah diberitahu kepada sekalian yang berkenaan 'Atiqah binti Abu Bakar yang diam pada masa ini di rumah nombor 1 Jalan Puteri Bandar Johor Bahru iaitu bini kepada Engku Muhammad bin Abu Bakar yang diam pada masa ini di rumah Nombor 15 Jalan Sekolah Arab di Kampung Tebrau bagaimana surat rujuk bilangan 8/04 bagi Pejabat Kadi Besar Johor telah dihukumkan nusyuz oleh Kadi Mahkamah Syariah Johor Bahru pada 24/9/46 kerana tiada hendak taat kepada lakinya yang tersebut bagaimana keputusan perkara Mahkamah Syariah Johor Bahru bilangan 81/46.

Demikianlah bagi pengetahuan am adanya

Johor Bahru 1 September 1946 Dengan Perintah

(Sain) Haji Ahmad Shah bin Haji Abdul Jabar
Pemangku Kadi Besar Johor Bahru

Jawab

1. Orang beristeri satu lebih banyak daripada orang yang beristeri empat. Beristeri dua kadang-kadang dan beristeri tiga jarang-jarang.
2. $2\frac{1}{2} \times 5$
3. 90 tambah 5 tambah 4 tambah $\frac{38}{76}$ tambah $\frac{1}{2}$
4. $\frac{1}{2}$ jam. 20 batu
5. Satu dua tiga empat lima. Dua tiga empat lima enam. Tiga empat lima enam tujuh empat lima enam tujuh lapan.

مجمله فرایدان

ذی الحجہ 1365

دیدیقتن اگام کفد اتق ۲ کچیل
(اوله ملاتی جوهر)

دائے لانہین دان کفر چیان بیغ سسه اتو بولا کو
سشرت کلا کوان ۲ کافر بیغ تیدیق سسواي دغن
ایمان ایله کران جمعفوران دان دیدیقتن ایبو بشان
دری ماس کچیل .

درایت ایبو ۲ واجب مغرتی چارا دیدیقتن
اگام یقواجب داجر کفد اتق ۲ن دغن جان
یوانسور ۲ مشکو۲ قدر کواس عمل کاتق ۲ ایت ۲
قد تنغ اعتقاد بگیتو جوا قد اجران ۲ یثلائن .
افکل ددافاتی کاتق ۲ ایت تله میز ایبو واجله
معاجر سربک اتوران استنجاء . مثلکن سسوات
یقد کتا کن سوچی دان نجس . معاجر اتوزان
مباسوه سسوات یثکنا نجس . دان مبری ارتی
کشدان منهلکر براستنجاء ایت ساتو کسلان
دان دوسا ۲ سنه ۲ ایبو بیلا مله اتق ۲ن یواغ ابر
کچیک برسیفه دلتی ۲ رومهن دفاذا کنن دغن
لبه کورخ سهاج یأیت دغدغن صغرت فرکارا
یپاس سهاج فد حال مباسوه نجس ۲ ایت اد دغن
فراتوران یهدنتو کن اوله شرع . درایت تیدیقله
فانوه ابر ۲ کنچیف بفرسیفه دلتی دان تیکر ایت
دبیر کن دغن بگیتو سهاج تیدیق دباسوه دغن
مشیکوه فراتوران شرع . دغن کچوا این فندیق ۲
کباپکن کاتق ۲ بقله بسر فون ماسیه کنچیم
بودیری دتقی ۲ جانن دانسبا کنن . ادا که ایبو ۲ن
میری ارتی فرواتان ایت ساله . تیاد براستنجاء
ایت بودوسا . تیاد مناروه عیب دان بیغ سشرت
ایت دفا کن کورخ ادا ب . دان ساله فد اگام ؟
فد حال اگام کیت . معاجر ادا ب بو کن سام ۲ مانسی
سهاج بکن هتک ادا ب کلوار ماسق کدالم جین
فون داجر ۲ یأیت هندقله منونف کفلا ، سماکی
کاسوه ۲ دارغ برچا کف ۲ دانلاین ۲ لاکھی بگیان

مشکیفون اگام اسلام تله واتس ۲ تاهن دانغ
بو کیباغن دتانه ملایو این تنافی کباپکن کیت
اورغ ۲ فرموانن جهل اکن اجران ۲ دان دیدیقتن
دالم فرض اگام . اف بیغ کیت تاهو ایله دغن
ایکوتن دان تیرو ۲ وان سهاج ، جیک فلاجران
اگام ایت ددافاتی دغن جانن دمکین بگیانکه
کلق کیت اکندافه مندیدیق اتق ۲ کیت
یقا کنداتغ سفای جادبله ای لاکھی ۲ اتو فرموان
یغبر فلاجران دان براگام اسلام یغبر ۲ کران
عل ۲ اگام ایت . جیک کیت فریوة دغن تیاد
مفلاجرای ولوفون برتون دغن سبر سلاکی تیاد
مثل سکل شرط دان رکنن یأیت تیاد صغ داک
سیا ۲ ، انتھلاکی فد اعتقاد دان کفر چیان هاتی
کادغ ۲ مبابوا کفر .

ایبو بان اکن مغریما سئوال داخره کلق
بگیانکه چارا ۲ دیدیقتن یغدیری کفد اتق ۲ن قد
حال دانس باهو ایبو بقاله ترندیکو غ کسلان
اتق ۲ ایت سام اد دنیا دان اخره . نبی کیت صلی الله
علیه و آله تله برسیدالیه کورخ دمکین : « ارتین
تیاد کاتق ۲ ایت ملینکن دفرانکن دغن کا دان
اسلام ، ملک ایبو بقاله بیغ منجادیکن یهودی اتو
نصرانی اتو مجوسی . » سسکهن کفر چیان سئورغ
کفد الله ایت میسم تله ترسی بنیون دالم هاتی
سسورغ . کران بیغ ؟ کیت مانسی سام اد ایسه
چا کو ، سغ دان ساکی بیغ مندبای هونن ولو فون
تسکل ای دالم لبه کبودهن کدیبنن برابوه دان
جادی برامچ ۲ حال بیغ رومسکن ایمان ایله کران

Didikan Agama kepada Anak-anak Kecil

(Oleh Melati Johor)

Sungguhpun agama Islam telah beratus-ratus tahun datang berkembang di Tanah Melayu ini tetapi kebanyakan kita orang-orang perempuannya jahil akan ajaran-ajaran dan didikan dalam fardu agamanya. Apa yang kita tahu ialah dengan ikutan dan tiru-tiruan sahaja, jika pelajaran agama itu didapati dengan jalan demikian bagaimanakah kelak kita akan dapat mendidik anak-anak kita yang akan datang supaya jadilah ia laki-laki atau perempuan yang berpelajaran dan beragama Islam yang sebenar-benar kerana ilmu-ilmu agama itu. Jika kita berbuat dengan tiada mempelajari walaupun berbetulan dengan sebenar selagi tiada mengenal segala syarat-syarat dan rukunnya iaitu tiada sah dan sia-sia, apatah lagi pada iktikad dan kepercayaan hati kadang-kadang membawa kufur.

Ibu bapa akan menerima soal di akhirat kelak bagaimanakah cara-cara didikan yang diberi anak-anaknya pada hal di atas bahu ibu bapalah tergantung keselamatan anak-anak itu sama ada di dunia dan akhirat. Nabi kita *sallā Allāhu 'alayhi wa sallam* telah bersabda lebih kurang demikian: "Ertinya tiada kanak-kanak itu melainkan diperanakkan dengan keadaannya Islam, maka ibu bapalah yang menjadikan Yahudi atau Nasrani atau Majusi". Sesungguhnya kepercayaan seorang kepada Allah itu sememang telah tersampai benihnya dalam hati seseorang. Kerana tiap-tiap kita manusia sama ada ia jakun, siamang atau sakai yang mendiami hutan walaupun tenggelam ia dalam lebih kebodohan kemudiannya berubah dan jadi bermacam-macam hal yang merosakkan imannya ialah kerana

dapat latihan dan kepercayaan yang sesat atau berlaku seperti kelakuan-kelakuan kafir yang tidak sesuai dengan iman ialah kerana campuran dan didikan ibu bapanya dari masa kecil.

Dari itu ibu-ibu wajib mengerti cara didikan agama yang wajib diajar kepada anak-anaknya dengan jalan beransur-ansur mengikut kadar kuasa akal kanak-kanak itu, pada tentang iktikadnya begitu jua pada ajaran-ajaran yang lain. Apakala didapati kanak-kanak itu telah mumayyiz ibu wajiblah mengajar mereka aturan istinjak. Mengenalkan sesuatu yang dikatakan suci dan najis. Mengaju aturan membasuh sesuatu yang kena najis. Dan memberi certi kepadanya meninggalkan beristinjak itu satu kesalahan dan dosa. Setengah-setengah ibu bila melihat anak-anaknya buang air kecil¹ bersepah di lantai-lantai rumahnya dipadaknya dengan lebih kurang sahaja iaitu dipadaknya² seperti perkara biasa sahaja pada hal membasuh najis-najis itu ada dengan peraturan yang ditentukan oleh syarak. Dari itu tidaklah patut air-air kencing yang bersepah di lantai dan tikar itu dibiarkan dengan begitu sahaja tidak dibasuh dengan mengikut peraturan syarak. Dengan kecuai pendidik-pendidik kebanyakan kanak-kanak yang telah besar pun masih kencing berdiri di tepi-tepi jalan dan sebagainya. Adakah ibu-ibunya memberi certi perbuatannya itu salah. Tiada beristinjak itu berdosa. Tiada menaruh aib dan yang seperti itu dinamakan kurang adab, dan salah pada agama? Pada hal agama kita mengajar adab bukan sama-sama manusia sahaja bahkan hingga adab keluar masuk ke dalam jamban pun diajarnya, iaitu hendaklah menutup kepala, memakai kasut, dilarang bercakap-cakap dan lain-lain lagi bagaimana

¹ Ejaan masa kini ialah kecil

² Ejaan sebenar dipandangnya

دالم فرکارا جرنیاگ، برتوکغ، براوسها دانلاین ۲
لاکي، یگینتو جوا دالم فرکارا جرنیاگ ۲ یشموله دیوایه
تولادن سفرت جرنیاگ ۲ یقدهولوکالا دغن
قوم ۲ن، یگین چکل هاتی دن قوا عزم نی ۲
ایت ملاین کظالیمن دان نمویا اسوغ فتنه درقد
قومن.

یهواسن ابله قرآن ایت فندوان کیت یغسینر
یا ایت مندو کغد کینران دان مشکالتی قد مپوره
برکلا کوان یشابک، درایت سیک کیت باج قرآن
یضاحیا ایت دغن جروالغ ۲ نیاد مغبهری اکن، هنان
ادا که بوله مپهری کن فدایمان دان کیدوفن کیت؟
استمیوا قرآن ایت دتولیس بو کن دغن یهاس
کیت سندیری.

درایت نیدقله فلیق سیک بولا کر بیراف
کجادین یغ فاسد داننارا اتق لاکي ۲ دان فرمفوان
فد هاری این کران سربکسیت نیاد فلاجران ۲
اکام استمیوا باکي سربک بغتروس ماسق بلاجر
دسکوله یغسا اسوغ دان ددیدی اوله کورو ۲ یغسا
لاین فول، دنناکه فلوغ سربک مغبهری
فلاجران اگمان.

یغترسبوه دالم کتاب ۲ فقه، سیک فرکارا یغ کچیک ۲
این کیت فیدغ موده نسجای نیدقله فراغی کانق ۲
ایت دغن فراغی یغتمیاد برسوفن، چاشنله کیت
قواسهاتی دغن اجران اکام یغ کیت بری فد اتق ۲
کیت اومشان دسرهمکن مریک مشاجی قرآن
مغتری مباح برزنجی دان بولا کو ۲ ایت کیت
فیکر کن چو کفله فلاجران اگمان یهکن نیدق
سکلی، سیک ای ختم قرآن برفوله ۲ کالی
سکلیفون سلاکي سربک نیاد مغبهری حکم ۲
دان کواچین ۲ تیغ ۲ مسورغ مکلف مسنی
مغملکندی سفرت سمبیت، زکاة، فواس، حج
دان براداب دان طاعة کغد کدوا ایوب یاف، دان
منجاوهکن سکل نگاهن درقد فریوان یغ کیت
مستی نیشکلکن سفرت سمبیه برهالا، مینوم ارق،
وجودی، برزنا، منچوری، برچاکف بوهم، عبوایه
فتنه، بردنم ۲، حسد دان دغسکی دانسا کین، دان
هندقله داجر کندی فرکارا ۲ یغ مپاوا کبجیکن
دالم کیدوفن: سفرت عادل، مقسام دان بری دی-ام ۲
مانسی، عادل دان بریوایه یابک دالم ملا دان
مشکرنا کن بناتغ ۲، مپوره برجمه، مشکالتکن

کاراغن بهارو

سیدنا محمد صلی الله علیه وسلم ابله سبواه رساله
(قصه اسراء دان معراج) کاراغن چارا بهارو یغ سبانیس ۲ موده دفیم

یغاکن دریشکن اوله کفولن گوردو ۲ اکام جوهر نیدق براف لام لاکي، بارغدیاب یغندق
مشهوری چترا ۲ یغتر دان مناریقی هاتی یغاکن منمیکن قوا ایمان دان کفر چیان، دان هندی
مغبهری سکل حکم ۲ یغتر سمین ددان ایت فستله کغد فتر ییه مجله «فرایدران» دقچایه
فلاجران جوهر ادان.

yang tersebut dalam kitab-kitab fekah. Jika perkara-perkara kecil-kecil³ ini kita pandang mudah nescaya tampaklah perangai kanak-kanak itu dengan perangai yang tiada bersopan. Janganlah kita puas hati dengan ajaran agama yang kita beri pada anak-anak kita umpamanya diserahkan mereka mengaji Qur'an mengerti membaca berzanji dan berlagu-lagu itu kita fikirkan cukuplah pelajaran agamanya bahkan tidak sekali, jika ia khatam Qur'an berpuluh-puluh kali sekalipun selagi mereka tiada mengetahui hukum-hukum dan kewajipan-kewajipan tiap-tiap seorang mukalaf mesti mengamalkan dia seperti sembahyang, zakat, puasa, haji dan beradab dan taat kepada kedua ibu bapa. Dan menjauhkan segala tegahan daripada perbuatan yang kita mesti tinggalkan seperti menyembah berhala, minum arak, berjudi, berzina, mencuri, bercakap bohong, membuat fitnah, berendam-dendam, hasad dan dengki dan sebagainya. Dan hendaklah diajarkan dia perkara-perkara yang membawa kebajikan dalam kehidupan: Seperti adil, saksama dan berbudi sama-sama manusia. Adil dan berbuat baik dalam membela dan menggunakan binatang-binatang. Menyuruh bercermat, menggalakkan

dalam perkara bermiaga, bertukang, berusaha dan lain-lain lagi. Begitu jua dalam perkara cerita-cerita yang boleh dibuat tauladan seperti cerita nabi-nabi yang dahulu kala dengan kaum-kaumnya. Bagaimana cekal hati dan kuat azam nabi-nabi itu melawan kezaliman dan menerima asung fitnah daripada kaumnya.

Bahwasanya ialah Qur'an itu panduan kita yang sebenar iaitu memandu kepada kebenaran dan menggalak pada menyuruh berkelakuan yang baik. Dari itu jika kita baca Qur'an yang mulia itu dengan berulang-ulang tiada mengetahui akan maknanya adakah boleh memberi kesan pada iman dan kehidupan kita? Istimewa Qur'an itu ditulis bukan dengan bahasa kita sendiri.

Dari itu tidaklah pelik jika berlaku beberapa kejadian yang fasad di antara anak laki-laki dan perempuan pada hari ini kerana mereka itu tiada pelajaran-pelajaran agama istimewa bagi mereka yang terus masuk belajar di sekolah bangsa asing dan dididik oleh guru-guru bangsa lain pula, di manakah peluang mereka mengetahui pelajaran agamanya.

Karangan Baharu

(Kisah Israk dan Mikraj)

Saiyidina Muhammad *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* ialah sebuah risalah

karangan cara baharu yang sehabis-habis mudah difaham

yang akan diterbitkan oleh kumpulan guru-guru agama Johor tidak berapa lama lagi. Barangsiapa yang hendak

mengetahui citra-citra yang benar dan menarik hati yang akan menambahkan kuat iman dan kepercayaan, dan hendak

mengetahui segala hikmah-hikmah yang tersimpan di dalamnya itu pesanlah kepada penerbit Majalah "Peredaran" di Pejabat

Pelajaran Johor adanya.

³ Ejaan masa kini ialah kecil-kecil

مہبتوں کن کسبیا فن فراید ران

بیلاغن (4) تاهن یثغر تام

• 1	موک 97	باریس یثکرتوجه	—	یَشْكُرُ الْقَلْبَانَ	یثبنون	یَشْكُرُ الْقَلْبَانَ
• 2	« 97	« یثکدوا فوله توجه	«	لَا زَيْدٌ نَكْرٌ	«	لَا زَيْدٌ نَكْرٌ
• 3	« 97	« یثکدوا فوله توجه	«	وَإِنْ كَفَرْتُمْ	«	وَإِنْ كَفَرْتُمْ
• 4	« 99	« یثکلم	—	نسخه	«	نسخه
• 5	« 99	« یثکدوا فوله اتم	—	دافه	«	دافه
• 6	« 100	« یثکدلان	—	هان	«	هان
• 7	« 101	« یثکدوا فوله امفه	«	سواتون یغ	«	سواتون
• 8	« 102	« یثکدوا فوله تیک	«	درخصکن	«	درخصکن
• 9	« 103	« یثکامفه	—	تیدق بوله طاعه	«	بوله طاعه
• 10	« 103	« یثکسبیا	—	یثدتمما کن	«	یثدتمما کن
• 11	« 109	« یثکاتم	—	اللیل	«	اللیل
• 12	« 114	« یثکدوا فوله توجه	«	زَمَانٌ	«	زَمَانٌ
• 13	« 114	« یثکدوا فوله توجه	«	عَلَى أُمَّتِي	«	عَلَى أُمَّتِي
• 14	« 115	« یثکامفه	=	صحابین یثکای	«	صحابین اد یثکای
• 15	« 115	« یثکایم	=	فضیحه	«	فضیحه
• 16	« 115	« یثکاتم	=	فضیحه آخوه	«	فضیحه آخوه
• 17	« 120	« یثکامفه	=	صباوه بولان	«	صباوه بولان

Membetulkan Kesilapan Peredaran Bilangan (4) Tahun yang Pertama

1.	Muka	97	baris yang ketujuh	–	<i>Yashkura al-qalīla</i>	yang betulnya	<i>Yashkuri al-qalīla</i>
2.	“	97	“ yang kedua puluh tujuh		<i>La azīdanakum</i>	“	<i>La azīdannakum</i>
3.	“	97	“ yang kedua puluh tujuh		<i>Wa in kafartum</i>	“	<i>Wa la'in kafartum</i>
4.	“	99	“ yang kelima	–	Naskhahkah	“	Naskhahkah
5.	“	99	“ yang kedua puluh enam		didapat	“	dapat
6.	“	100	“ yang kedelapan	–	Hāman	“	Hāmān
7.	“	101	“ yang kedua puluh empat		suatunya yang	“	suatunya
8.	“	102	“ yang kedua puluh tiga		dirukhsahkan	“	dirukhsahkan
9.	“	103	“ yang keempat		tidak boleh taat	“	boleh taat
10.	“	103	“ yang kesembilan		yang ditiadakan	“	yang ditiadakan
11.	“	109	“ yang keenam		<i>al-layla</i>	“	<i>al-layli</i>
12.	“	114	“ yang kedua puluh tujuh		<i>zamānan</i>	“	<i>zamānun</i>
13.	“	114	“ yang kedua puluh tujuh		<i>'alā ammatiyu</i>	“	<i>'alā ummatī</i>
14.	“	115	“ yang keempat		sahabatnya yang kaya	“	sahabatnya ada yang kaya
15.	“	115	“ yang kelima		penasihat	“	pesihat
16.	“	115	“ yang keenam		penasihat ukhwah	“	penasihat akhirat
17.	“	102	“ yang keempat		sebuah bulanan	“	sebuah majalah bulanan

« فاسر بولانن كمفوش نوغچي »

جوهر بهارو

فد هاري خميس 31 اكتوبر 1946 اين فاسر بولانن كمفوش نوغچي

كلي بگكليم

اكن دمولاڠي دري فوكل 2.00 همتك فوكل 12.00 مالم

فاسر اين ميديا اكن بر باڠي 2 جولان :-

مكائن 4 فرنو كاغن تاغن دان جاهين ملايو

بارغسياف يڠ هندي منجامو سيرا جفونله دانغ مپتسيكن 4

نياداف 2 بياران ماسق

سفورة مرید 2 سكو له 4 بويي 2 يڠ مردو دري

سيخافورا اكن متهيبور كن نوان 2

دريبتكن اوله احد بن يعقوب كران كمفون كورو 13 كام جوهر دان دان من دن دجيت اوله مطبعة الاحمدية سيخافورا

((Pasar Bulanan Kampung Nong Chik))

Johor Bahru

Pada hari Khamis 31 Oktober 1946 ini pasar bulanan Kampung Nong Chik

Kali yang kelima

Akan dimulai dari pukul 2.00 hingga pukul 12.00 malam

Pasar ini menyediakan berbagai-bagai jualan:-

Makanan, pertukangan tangan dan jahitan Melayu

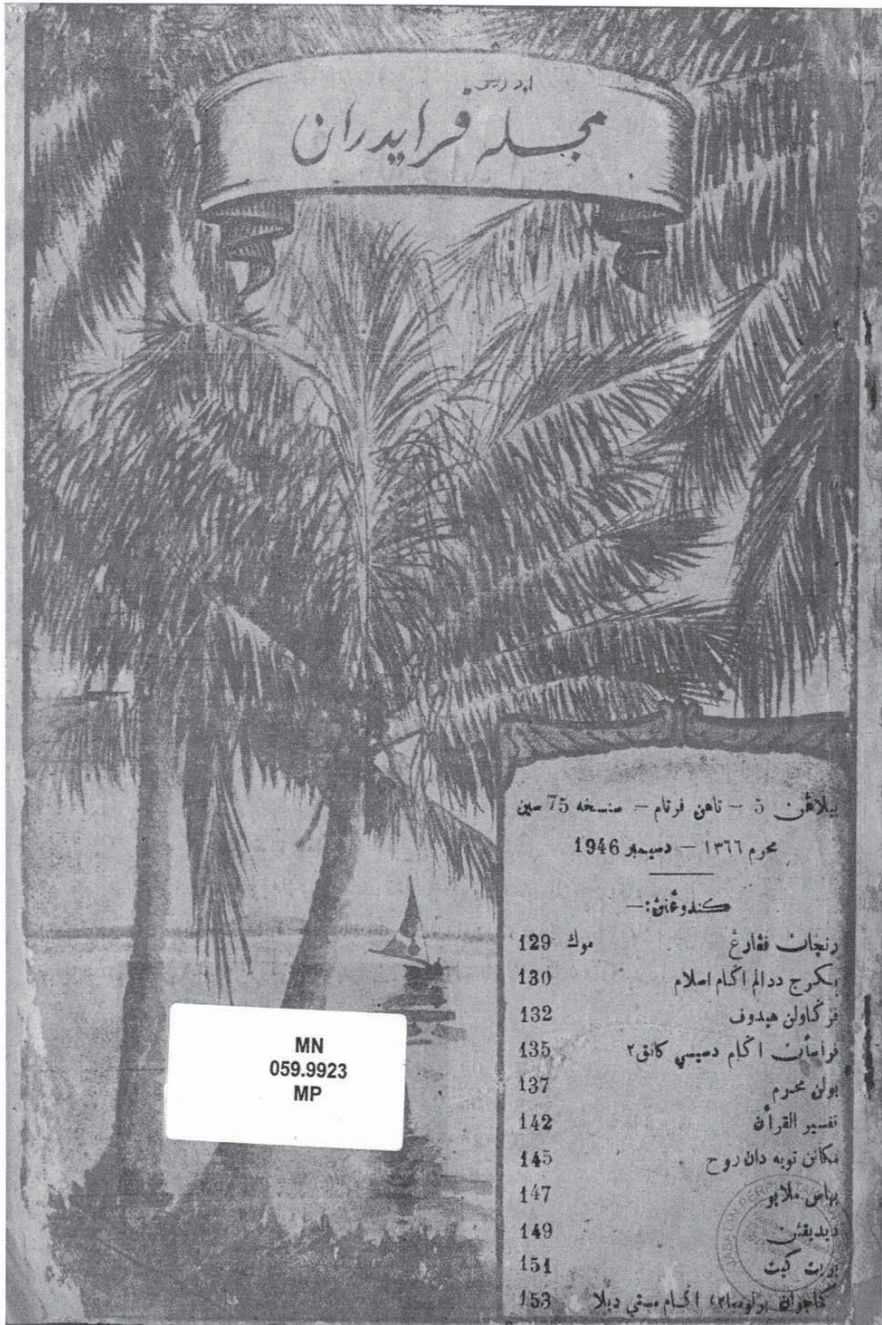
Barangsiapa yang hendak menjamu selera jemputlah datang menyaksikan,

Tiada apa-apa bayaran masuk

Sport murid-murid sekolah, bunyi-bunyian yang merdu dari

Singapura akan menghiburkan tuan-tuan.

اهڙ رٿس
مجله فرایدان

بیلاکھن ۵ - ناھن فرنام - منسخه 75 سین
 محرم ۱۳۶۶ - دسمبر 1946

ڪنڊو ڄاڻو:-

- 129 موڪ دنجيات فقارغ
- 130 بڪرج ددالم اڪام اسلام
- 132 نوگاولن هيدوف
- 135 نواسات اڪام دسيسه ڪانق ۲
- 137 بولن محرم
- 142 تفسير القراء
- 145 مڪان توبه دان روح
- 147 بهاس بلاهو
- 149 ديديقشن
- 151 اوت ڪيت
- 153 ڪاهولق (نومسما) اڪام مسني ديلا

MN
 059.9923
 MP

Majalah Peredaran

MN
059.9923
MP

Bilangan 5 - Tahun Pertama - Senaskah 75 sen

Muharam 1366- Disember 1946

Kandungannya:-

Rencana pengarang	Muka	129
Bekerja di dalam agama Islam		130
Pergaulan hidup		132
Perasaan agama di sisi kanak-kanak		135
Bulan Muharam		137
Tafsir al-Qur'an		142
Makanan tubuh dan roh		145
Bahasa Melayu		147
Didikan		149
Berita kita		151
Kemajuan berlumba-lumba, agama mesti dibela		153

مجله فرايدران

مجله اين دتريه بکن سيون سکالي فد تيف ۲ اول بولن اسلامي
 يا بت فغدوغي فغتهوان اگام، تاريخ، کصيحجان،
 فرگاوان، بهاس ملايو، تدبير روم، تشکک
 دانلابن ۲

- فصیحة — يغفر حرمة دانو عبدالله بن عبدالرحمن
 فترية — کيفولن کورو اگام جوهر دان دا برهن
 سيدغ فغارغ — احمد بن يعقوب الجوهري (کتوا)
 » — احمد صالح بن علوي
 » — الأستاذ توان حاج خالد ايوب الازهري
 » — توان حاج عبدالغني بن حاج يحي
 » — سيد محمد بن عيبدروس العطاس
 » — لغتنن کرنييل موسى بن يوسف
 » — انجي فاطمه بنت محمد

MN
 059,9923
 N.P

سکل سورة يغبر کنان دغن فرکارا يغ هندق دسبارکن کدالم مجله
 اين هندقله دغلا. تسکن کشفد فغارغن کيروف فجاية فلاجران اگام جوهر،
 دان سکل سورة ۲ يغبر کنان دغن لغکان، اعلان ۲، وکيل هندقله دغلامتکن
 کشفد « فترية مجله فرايدران » کيروف فغولا سکوله ۲ اگام، دفجاية
 فلاجران جوهر.

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Tarikh perolehan: 9 JUL 2013
 Tarikh siap didokumentasi: 25 NOV 2013
 Tarikh disusun atas rak:

2085220 NADIR

- هرکن لغکان ستاهن
 » 6 بولن
 » 3 بولن
 » ساتو نسخه

Majalah Peredaran

Majalah ini diterbitkan sebulan sekali pada tiap-tiap awal bulan Islami

iaitu mengandungi pengetahuan agama, tarikh, kesihatan,

pergaulan, Bahasa Melayu, tadbir rumah tangga

dan lain-lain.

Penasihat - Yang Berhormat Datuk Abdullah Bin Abdul Rahman.

Penerbit - Kumpulan Guru-guru Agama Johor dan Daerahnya.

Sidang Pengarang - En. Ahmad Bin Yaakub al-Jauhari (Ketua)

" " - En. Muhammad Salleh bin Alwi

" " - al-Ustaz Tuan Haji Khalid Ayub al-Jauhari.

" " - " Tuan Haji Abdul Ghani bin Haji Yahya.

" " - " Said Muhammad bin Idrus al-Attas.

" " - Leftenan Kolonel Musa bin Yusuf.

" " - Encik Fatimah Binti Muhammad

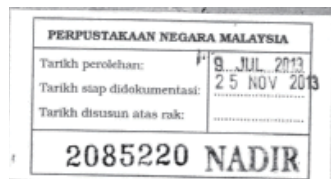
Segala surat yang berkenaan dengan perkara yang hendak disiarkan ke dalam majalah ini hendaklah dialamatkan kepada pengarangnya ke Biro Pejabat Pelajaran Agama Johor, dan segala surat-surat yang berkenaan dengan langganan, iklan-iklan, wakil hendaklah dialamatkan kepada "Penerbit Majalah Peredaran" ke Biro Pengelola Sekolah-sekolah Agama, di Pejabat Pelajaran Johor.

Harga langganan setahun -

" " 6 bulan -

" " 3 bulan -

" satu naskah -

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

« رنجان فقارغ »

۳ تا هن یهتر نام ایت سوکاله کیت هندق منعبه
کتر عن لاگی مدهمداغن مندافه نیمیسان دریه
فباج ۲ کیت بقبودیمان بایت سکیران شور کیت
ایت اد مناریق فوهانین کتوا ۲ اگام دان علماء ۲
کیت یهبر کراس مک یغ مستحق سکالی باکی
دجالنکن لیه دهولو سیکاله کتوا ۲ اگام دالم تیف ۲
نگری دالم ممنجوغ این مقاداکن سوات فرجومان
داتارا علماء ۲ دان اهل ۲ اگام سام اد یسکرج
دغن کراجان ازو تیدق درفد قاضی ۲ دانلابن
سجتنکن سکل چاداغن یغ هندق دباوا کن کدالم
فرجومان ا کوغ سملایا کتی، دان مقشکه وکیل
یماکن برسام ۲ حاضر دالم فرجومان یغفسوبه
سکورغ ۲ ادرغ
فباج ۲ کیت تننوله بوفیکر سیافکه قول
درفد کتوا ۲ اگام یهدننگری ممنجوغ این سوک
مقرب بانکن دای اوفیان منجهثوه وکیل ۲ باکی
تیف ۲ نگری ایت برهمنون قد سوات مقفه دان
مشولواکن حال احوال یغ بارغکالی چربویه ؟
مک یوله کیت جواب درفد کترچیان کیت یغ
فوهه بایت فیبق جبان اگام جوهر اکرن
سکوف، نریما خدمه یغ سوچی این جیک دمنبت
اوله وکیل ۲ تیف ۲ نگری باکی مقاداکن فرجومان
ا کوغ ایت دجوهر بهارو قد مولان .
سکیران بنزله سکان کیت ایت جیک
فواغ کامسن این تیدق دسبوه دغن گبرغ
دان الاخلاص مک تیدقله موده هندق منچافین
دالم ماس یغ مقشکه دان ترنگوگله دانس کیت

۳ تا هن یهتر نام ایت سوکاله کیت هندق منعبه
کتر عن لاگی مدهمداغن مندافه نیمیسان دریه
فباج ۲ کیت بقبودیمان بایت سکیران شور کیت
ایت اد مناریق فوهانین کتوا ۲ اگام دان علماء ۲
کیت یهبر کراس مک یغ مستحق سکالی باکی
دجالنکن لیه دهولو سیکاله کتوا ۲ اگام دالم تیف ۲
نگری دالم ممنجوغ این مقاداکن سوات فرجومان
داتارا علماء ۲ دان اهل ۲ اگام سام اد یسکرج
دغن کراجان ازو تیدق درفد قاضی ۲ دانلابن
سجتنکن سکل چاداغن یغ هندق دباوا کن کدالم
فرجومان ا کوغ سملایا کتی، دان مقشکه وکیل
یماکن برسام ۲ حاضر دالم فرجومان یغفسوبه
سکورغ ۲ ادرغ
فباج ۲ کیت تننوله بوفیکر سیافکه قول
درفد کتوا ۲ اگام یهدننگری ممنجوغ این سوک
مقرب بانکن دای اوفیان منجهثوه وکیل ۲ باکی
تیف ۲ نگری ایت برهمنون قد سوات مقفه دان
مشولواکن حال احوال یغ بارغکالی چربویه ؟
مک یوله کیت جواب درفد کترچیان کیت یغ
فوهه بایت فیبق جبان اگام جوهر اکرن
سکوف، نریما خدمه یغ سوچی این جیک دمنبت
اوله وکیل ۲ تیف ۲ نگری باکی مقاداکن فرجومان
ا کوغ ایت دجوهر بهارو قد مولان .
سکیران بنزله سکان کیت ایت جیک
فواغ کامسن این تیدق دسبوه دغن گبرغ
دان الاخلاص مک تیدقله موده هندق منچافین
دالم ماس یغ مقشکه دان ترنگوگله دانس کیت

Bismi Allāh al-Rahmān al-Rahīm

"Rencana Pengarang"

Berkenaan dengan rencana pengarang kita dalam bilangan 3 tahun yang pertama itu sukalah kita hendak menambah keterangan lagi mudah-mudahan¹ mendapat timbangan dari pembaca-pembaca kita yang budiman iaitu sekiranya syor kita itu ada menarik perhatian ketua-ketua agama dan ulama-ulama kita yang berkuasa maka yang mustahak sekali bagi dijalankan lebih dahulu seyogialah ketua-ketua agama dalam tiap-tiap negeri dalam semenanjung ini mengadakan suatu perjumpaan di antara ulama-ulama dan ahli-ahli agama sama ada yang bekerja dengan kerajaan atau tidak daripada kadi-kadi dan lain-lainnya membahaskan segala cadangan yang hendak dibawakan ke dalam Perjumpaan Agung Semalaya kelak, dan mengangkat wakil-wakil yang akan bersama-sama hadir dalam perjumpaan yang tersebut, sekarang-kurang 2 orang.

Pembaca-pembaca kita tentulah berfikir siapakah pula daripada ketua-ketua agama yang di negeri semenanjung ini suka mengorbankan daya upayanya menjemput wakil-wakil bagi tiap-tiap negeri itu berhimpun pada suatu tempat dan mengelolakan hal ehwalnya yang barangkali cerewet? Maka boleh kita jawab daripada kepercayaan kita yang penuh iaitu pihak Jabatan Agama Johor akan sanggup menerima khidmat yang suci ini jika diminta oleh wakil-wakil tiap-tiap negeri bagi mengadakan perjumpaan agung itu di Johor Baharu pada mulanya.

Sekiranya benarlah sangkaan kita itu jika peluang keemasan ini tidak disambut dengan girang dan ikhlas maka tidaklah mudah hendak mencapainya dalam masa yang singkat dan tertanggunlah di atas kita

umat Muslimin akan kehinaan berpecah belah itu selama wujudnya. Akan tetapi jika seruan kita ini ada menarik perhatian ketua-ketua agama yang menjadi harapan bangsa itu maka kita ucapkan syukur kepada Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* akan taufiknya dan kita ucapkan terima kasih yang tulus kepada penaja-penaja yang akan menubuhkan persatuan ulama-ulama dan ketua-ketua agama yang dihormati itu. Kita berharap segala natijah yang terbit daripada perjumpaan agung itu akan menyuburkan *ittihād* (persatuan) umat Muslimin seluruhnya bagaimana yang dikehendaki oleh Allah bagaimana firman-Nya: *Wā 'aṣimū biḥabli Allāhi jamī'ān walā tafarraḳū wa 'dhkurū nī' mata Allāhi 'alaykum idh kuntum a' dā' an fa' allafa bayna qulū bikum fa' aṣbahtum bini' matihī ikhwānān wakuntum 'alā shafā' hufratin min al-nāri la' allakum taḥtadūna*" Bererti lebih kurang hendaklah kamu sekalian berpegang kepada tali Allah ertinya perikatan dan persatuan agama Islam dan janganlah kamu bercerai berai dan berpecah belah di antara satu dengan lain. Dan hendaklah kamu ingat akan nikmat Allah di atas kamu, tatkala keadaan kamu dahulu daripada Islam di tepi gaung api neraka maka dilepaskannya kamu sekalian. Demikianlah Allah Ta'ālā menyatakan kepada kamu akan segala tanda keesaan dan kuat kuasanya di atas tiap-tiap suatu supaya kamu beroleh panduan dan pertunjukan ada-Nya.

¹ Kesilapan ejaan pada teks yang asal; mudah-mudahan

بکرج ددالم اکمام اسلام

اوله الجوهريه

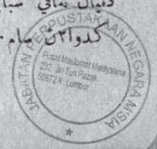
(سمبوغن) بيلاغن 4 نامن بعقرنام

سکيران نبي کيت صلى الله عليه وسلم
 هنگالکن مانسي پنجينک هرت دان براوسهاولو
 فون ساتو فرانس سهاج مغاف اد بيراف بايق
 صحابه ۲۲ بقدرصاي اوله الله ايت اد منوي اي
 ککريان بقولاس فد حال مريک ايتوله اورعيق
 سهايس ۲ طاعة منوره اجران رسول الله ؟ مک
 سکل اجران تو عالم بقه سبوه ايتوله اجران بق
 ميلاهي فرته توهن دالم قرآن الکریم «وَلَا تَسْ
 تَبِيْکَ مِنَ الدُّنْيَا» ارتين جاغمله کامو لوفاکن بهاگين
 کامو ددالم دنيا . دانلاگي فرمان «فَاتَشْرُوْا
 فِي الْاَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ» ارتين
 هندقله کامو برهمبران (کسان سيني) دانس
 موک بومي اين دان نتموتله کلبين الله درفند رزقي
 دانلاگي بگيان سبدا نبي کيت صلى الله عليه وسلم
 «نِعْمَ الْعَطِيَّةُ الدُّنْيَا فَاَرْتَجُوا مَا تَبْلَغُكُمْ الْاٰخِرَةَ»
 ارتين سبابک ۲ کنايقکن ايت اباله دنيا مک هندقله
 کامو توغکغ اکندي سفاسي بيقه يقين کامو
 ککري اخرة دان جوا سبدان «اَيْسَ خَيْرٌ لَّكُمْ
 مِنْ تَرَكْ دُنْيَاهُمْ لِاٰخِرَتِهِمْ وَلَا اٰخِرَتُهُمْ لِدُنْيَاهُمْ اِنَّ
 خَيْرَكُمْ مَنْ اَخَذَ هٰذِهِ هٰذِهِ» ارتين تباد دکنا کن
 سبابک ۳ کامو اورعيق هنگالکن دنيا کران اخرتين
 دان تباد قول اورعيق هنگالکن عمالي اخرة کران
 دنيا تين سبابک ۲ کامو ابله اورعيق مقبيل
 کدوا ۳ جام . دانلاگي سبدان «طَلَبُ الْحَلَالِ

جهاد» ارتين منجاري رزقي يشعلل ايت سقرت
برفوخ سيل .

فد سوات هاري سدغ رسول الله دودق دشن
 صحابه ۲۲ مک تر فندغ اوله مريکيت کفد ستورغ
 مودايغ تکف صاس مک کات ستورغ درفند
 صحابه ۲۲ : الفکه بابک کيران تکف ساس لا کي ۲
 ايت بکرج ددالم فقراغن سيل الله ! مک دجواب
 اوله بگندا جاغن کامو کات بگيتو ، کران جيک اي
 بکرج باکي دبرين اتوفون کران هندق مانفسکنديري
 درفند منت کفد اورغ ، امک فيلان سفرت ملان
 موسه دميدان فقراغن . دان جيک اي براوسها دان
 بکرج کران ملهرا ابو بفان بقشيداي برداي اتو کران
 اتق ۲ مک يا ايت سفرت برفوخ سيل الله . دان
 جيک اي بکرج سمات ۲ کران هندق مقومولکن
 هرت دان برمکه ۲ دشن هرت ايت مک يا ايت منوره
 جان شيطان .

يشدمکين پتاله کفد کيت بهوا منجاري هرت
 ايت منوره نية اورعيق منجاري يعني جيک دشن
 توجوان دان کهندق يشباک نسچاي دبري فهلا ،
 دان جيک دشن نية يشاله نسچاي مندافه دوسا
 سکا ليفون براوسها دشن جان يشعلل بگيان سبدا
 نبي کيت صلى الله عليه وسلم «مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا حَلَالًا
 مَكَارًا مَغْفِرَ الْقَبِي اَللّٰهُ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَابٌ . وَمَنْ
 طَلَبَهَا اِسْتِعْنَانًا مِنَ الْمَسْئَلَةِ وَصِيَانَةً لِنَفْسِهِ جَاءَ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَوَجْهًا كَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ» ارتين
 بارغدياف منجاري هرت دنيا يشعلل کران هندق

Bekerja Di Dalam Agama Islam

oleh al-Jauhari

(sambungan) Bilangan 4 tahun yang pertama

Sekiranya Nabi kita *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* menggalakkan manusia bencikan harta dan berusaha walau pun satu peratus sahaja mengapa ada beberapa banyak sahabat-sahabatnya yang diredai oleh Allah itu ada mempunyai kekayaan yang luas pada hal mereka itulah orang yang sehabis-habis taat menurut ajaran Rasulullah? Maka segala ajaran Tok Alam yang tersebut itulah ajaran yang menyalahi perintah Tuhan dalam Qur’ān al-Karīm “*walā tānsa naṣībaka min al-dunyā*” Ertinya janganlah kamu lupakan bahagian kamu di dalam dunia. Dan lagi firman-Nya “*fantashirū fi al-arḍ wābtaghūwā min faḍlillāh*” Ertinya hendaklah kamu berhamburan (ke sana sini) di atas muka bumi ini dan tuntutlah kelebihan Allah daripada rezeki. Dan lagi bagaimana sabda nabi kita *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* “*ni‘ma al-mafīyyatu al-dunyā fār tajilū hā tuballighkumu al-ākhirah*” Ertinya sebaik-baik kenaikan itu ialah dunia maka hendaklah kamu tunggang akan dia supaya menyampaikan kamu ke negeri akhirat dan jua sabdanya “*laysa khayrukum man taraka dunyāhu li ‘akhiratihī walā ākhirathu lidunyāhu bal khayrukum man akhadha hādhihī hādhihī*” Ertinya tiada dikatakan sebaik-baik kamu orang yang meninggalkan dunia kerana akhiratnya dan tiada pula orang yang meninggalkan amalan akhirat kerana dunianya tetapi sebaik-baik kamu ialah orang yang mengambil kedua-duanya sama. Dan lagi sabdanya “*Talabu al-halāli*

jihādun” Ertinya mencari rezeki yang halal itu seperti berperang sabil.

Pada suatu hari sedang Rasulullah duduk dengan sahabat-sahabatnya maka berpandang oleh mereka itu kepada seorang muda yang tegap sasa maka kata seorang daripada sahabat-sahabatnya: Alangkah baik kiranya tegap sasa laki-laki itu bekerja di dalam peperangan *sabīlillāh*! Maka dijawab oleh baginda jangan kamu kata begitu, kerana jika ia bekerja bagi dirinya atau pun kerana hendak melepaskan diri daripada meminta kepada orang, maka pahalanya seperti melawan musuh di medan peperangan. Dan jika ia berusaha dan bekerja kerana memelihara ibu bapanya yang tiada berdaya atau kerana anak-anaknya maka iaitu seperti berperang *sabīlillāh*. Dan jika ia bekerja semata-mata kerana hendak mengumpulkan harta dan bermegah-megah dengan harta itu maka iaitu menurut jalan syaitan.

Yang demikian nyatalah kepada kita bahawa mencari harta itu menurut niat orang yang mencari yakni jika dengan tujuan dan kehendak yang baik nescaya diberi pahala, dan jika dengan niat yang salah nescaya mendapat dosa sekalipun berusaha dengan jalan yang halal. Bagaimana sabda Nabi kita *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* “*man ṭalaba al-dunyā ḥalālan mukāthiran muḥākhiran laqiya Allāha wahuwa ‘alayhi ghaḍbānun. Wa man ṭalabahā isti yāfan min al-mas’ alati wa ṣiyānatan linafsihī jā ‘a yāwma al-qayāmati wa wajhuhu kā al-qamiri laylatu al-badrī*” Ertinya barang siapa mencari harta dunia yang halal kerana hendak

مبايقن مرت سماء ۲ داک برومکه ۲ دغددي نسچاي
دسر کاي الله بيلا اي وجومفا فد هاري قيامة
کفک ۰ دان بارغسياف منجاري مرت يشلال کران
هندق مائسکندري درفد منت دان کران هندق
ممايرا ديري نسچاي فد هاري قيامة کافي موکان کيلغ
کديلغ سمرت چهايا بولن فرنام .

دسکينله نتيجه دالم فرکارا اين، نتافي اد
سدبکيه لايکي ساي هندق ميتاکن کشف توان
ا کن فرکشان اورغ جاهل کشان « اداله رزقي
ايت سچوقی، سچوقی جوک ولو بگيان سکلپتون
کيت برسگوه ۲ منجاري تا کن منجادي سگنتغ !
مک ساي جواب: ادا که سريکيت دافه مشهوي
بارغشم دوالم عل الله ؟ دان حيك تيدق، مغاف
سريکيت منتو کن دغني سچوقی ! فد حال اکام
اسلام تله مپوره دغني قوای سفاي کيت برسگوه ۲
برووسا منجاري مرت، قباهن فوئ الله سبحانه
وتعالی مقرنيا کن رزقي کشف ميمان دغني قدر ليه
کورغ فد برسگوه ۲ بگيان سبدا نبي کيت
صلی الله عليه وسلم « اِنَّ اللهَ يُعْطِي الْعَبْدَ عَلَيَّ قَدْرَ
حَسْبِهِ وَنَهْمِيَّتِهِ » ارئين بهواسن الله سبحانه وتعالی
مقرنيا کن ميمان اتس قدر حمد دان کشارانف .
بهوا دغني قاعده اينله ميمشکيتکن فواسان مانسي
کشف بولوميا ۲ ددالم ميدان فراوسا ف دان کييدونف
دغني عزم يغ تنف دان چرکس کران هندق ميريما
بلان نة اللين ايت .

اکام اسلام تله مبراعکن دغني کترانف يفر
چو کف فصيح کشف فقيرکوه ۲ ايت مارا دغني
برمه قد تيف ۲ فرکارا ايت اکن مفر اوله کجيان
دان کناغن . مک .الس دان مکشف ايت کدوا ۲
منجادي سبب يائي سبا ۲ دان نياد مفر اوله سسوات

دان اصل کشفان بگيان سبدا نبي کيت صلی الله
عليه وسلم « التَّاجِرُ الْبَصُورُ مَرْزُوقٌ » ارئين
سوداگر يشراني دامت چرکس ايت اکن مندافه
رزقي دان سوداگر يفر فنا کوه دان مکشف ايت
نياد مفر اوله سسوات . دانلاکي اکام اسلام تله
مپرو کشف فقيرکوه ۲ دغني بروکات: بهوا اداله
کييدونف ايت اد بيراف قاعده يفر تنف جان ۲
دان انداغ ۲ يفتوغ بندرغ . مک بارغسياف يفر
نياد منوره ا کندي ايله اورغشم ملاون اراده الله
دان بارغسياف يفر قبول سکل فکرجانف نسچاي
دانله اي منچاي سکل کهندق ۲ دان چينانف،
کران داله رزقي دان برووسا ايت ترأهلق دياوه
انداغ ۲ يفر تنف اينله بگيان سبدا جنجوعن کيت
صلی الله عليه وسلم « مَنْ جَدَّ وَجَدَ وَلِکُلِّ مَجْتَهِدٍ
نَصِيبٌ » ارئين بارغسياف برسگوه ۲ ايت نسچاي
مندافه اي دان تيف ۲ اورغشم برسگوه ۲ ايت
برانتوغ . دان تله بوسبدا سبدا نعر رضي الله عنه
ايله اورغشم واجب کيت ايسکوه سکل فندوانف
بايت جاعله سئورغ وودق سبا ۲ نياد منجاري رزقي
دان بردها دغني بروکات: باونهنکو کرنيا کنله مپرو
رزقي ! فد حال کامو تله کتھوبه بهوا لایه ايت
نياد مشوجنکن امس اتو ففرق . دانلاکي اکام
اسلام تله مپرو سفاي برووسا منجاري کسناغني
هيديف . دان لاري درفد کوسين دان
کشيچيککن سفاي تجاوه درفد بارغشم نياد
دسو کاي بگيان بقد سبدا کن اوله جنجوعن کيت
صلی الله عليه وسلم « كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كَفْرًا »
ارئين مفر ۲ دغني سبب فاف ايت منجادي کفر .

(سبوعنن دکا کي موک 132)

membanyakan harta semata-mata dan bermegah-megah dengan dia nescaya dimurkai Allah bila ia berjumpa pada hari kiamat kelak. Dan barang siapa mencari harta yang halal kerana hendak melepaskan diri daripada meminta dan kerana hendak memelihara diri nescaya pada hari kiamat kelak mukanya gilang gemilang seperti cahaya bulan purnama.

Demikianlah natijah dalam perkara ini, tetapi ada sedikit lagi saya hendak menyatakan kepada tuan akan perkataan orang jahil katanya “Adalah rezeki itu secupak, secupak juga walau bagaimana sekalipun kita bersungguh-sungguh mencarinya takkan menjadi segantang! Maka saya jawab: Adakah mereka itu dapat mengetahui barang yang di dalam ilmu Allah? Dan jika tidak, mengapa mereka itu menentukan dengan secupak! Padahal agama Islam telah menyuruh dengan kuat supaya kita bersungguh-sungguh berusaha mencari harta, tambahan pula Allah *Subhānahu wa Ta’ālā* mengurniakan rezeki kepada hamba-Nya dengan kadar lebih kurang pada bersungguh-sungguhnya bagaimana sabda Nabi kita *sallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* “*Innallāha yu’fī al-‘abda ‘alā qadri hummāthi wa ni’māthi*” Ertinya bahawasanya Allah *Subhānahu wa Ta’ālā* mengurniakan hambanya atas kadar hemah dan kegemarannya. Bahawa dengan kaedah inilah membangkitkan perasaan manusia kepada berlumba-lumba di dalam medan perusahaan dan kehidupan dengan azam yang tetap dan cergas kerana hendak menerima balasan penat lelahnya itu.

Agama Islam telah menerangkan dengan keterangan yang cukup fasih kepada pengikut-pengikutnya iaitu mara dengan berhemah pada tiap-tiap perkara itu akan memperoleh kejayaan dan kemenangan. Maka malas dan menggap¹ itu kedua-duanya menjadi sebab bagi sia-sia dan tiada memperoleh sesuatu

dan asal kepapaan bagaimana sabda Nabi kita *sallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* “*Attājiru al-jasūru marzūqun*” Ertinya saudagar yang berani dan cergas itu akan mendapat rezeki dan saudagar yang penakut dan menggap² itu tiada memperoleh sesuatu. Dan lagi agama Islam telah menyeru kepada pengikut-pengikutnya dengan berkata: Bahawa adalah kehidupan itu ada beberapa kaedah yang tetap jalan-jalannya dan undang-undang yang terang benderang. Maka barang siapa yang tiada menurut akan dia ialah orang yang melawan *irādah* Allah dan barang siapa yang betul segala pekerjaannya nescaya dapatlah ia mencapai segala kehendak-kehendak dan cita-citanya, kerana adalah rezeki dan berusaha itu tertakluk di bawah undang-undang yang tetap inilah bagaimana sabda junjungan kita *sallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* “*man jadda wajada walikullī mujtahidin nasībun*” Ertinya barang siapa bersungguh-sungguh itu nescaya mendapat ia dan tiap-tiap orang yang bersungguh-sungguh itu beruntung. Dan telah bersabda Saiyidina Umar *radīya Allahu ‘anhu* ialah orang yang wajib kita ikut segala panduannya iaitu janganlah seorang duduk sia-sia tiada mencari rezeki dan berdoa dengan berkata: Ya Tuhan kuurniakanlah hambaMu rezeki! Pada hal kamu telah ketahui bahawa langit itu tiada menghujankan emas atau perak. Dan lagi agama Islam telah menyeru supaya berusaha mencari kesenangan hidup. Dan lari daripada kesusahan dan kepichekan³ supaya terjauh daripada barang yang tiada disukai bagaimana yang disabdakan oleh junjungan kita *sallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* “*Kāda al-faqrū an yakūna kufrān*” Ertinya hampir-hampir dengan sebab papa itu menjadi kufur.

(sambungan di kaki muka 132)

¹ Ejaan sekarang bengap

² Ejaan sekarang bengap

³ Perkataan ini tiada dalam daftar kata Dewan Bahasa Pustaka, tetapi ada dalam Kamus Jawi-Melayu-Inggeris ms 484 (R.J. Wilkinson)

فرکان اولن هیدوف

(اوله عبالغنی یعیسی)

(سمبوغن بیلاغن (4) تاغن یهفرنام)

سحل کفرجیان یسکارووه این تیدق بوله هافوس
ملینکن دغن چهبا کچردیقن دان نور عقل یغ
سمنون . مک یشد کتا کن چردیق ایت ابله دوا
نام : « بر عقل دان بر معاف ۲ فن » یهوا سبورخ
تیدق لایق معا کو دیرین مانسی یغ چردیق دان
بر عقل سلام تیاد عیلمیکی کدوا ۲ صفة این .

ادفون فر تاغن اتو سدرهان ایت ابله برقادا ۲
بایت سوات صفة یهتر یسا کفد مانسی دان بو کتله
فول یشد کتا کن سدرهان ایت قد نتغ ماکن
مینوم سهاج تنافی یشد کتا کن سدرهان ایت ابله
دالم تیف ۲ فکرجان دان فر بو اتن . متغه درفد
فر تاغن ایت ابله معا کو کبا یقن اورخ . مشاف
کامو معا کو کن کبا یقن ایبو یاف کامو ؟ دان
کامو دافه بر باگی ۲ نعمة درفد کدوا ، مک
بلاسن کامو کفد کدوا ایت ابله معا کو کن
کبتهین کدوا بو کن ؟ . مکینله اورغ یغ ملیا
ایت معا کو کن کلبین علما ۲ ، فندیث ۲ ، اهل ۲

برمول چردیق ایت بر صیه عقل بایت شرط
یهفر نام باگی مشصکن کاهوان مانسی کران اورغ یغ
تیدق بوله میبدا کن دان تارا بارغ یغ یغ دغن
یهساله ایت دنا کو تی ایسه تیدق بوله میبدا کن
دان تارا یسایک دغن یسجاهه ، دان سکل کسلاهن
ایت تروس سهاج ملکه قد دیرین دغن موده
هتک جادی سفرت عاده کیسان ، لام کلمان
منجادی سیر ۲ کسلاهن یغ مرو سکن فر گادان
عام . چوب فرهان یکن فر کارا یسکارووه سفرت
مفرجیا کر تیر 13 ایت تیدق بابک ! ، سورة یغنی
شیخ احمد فونوغکو مقام نهی محمد صلی الله علیه وسلم
یهرف یسقله ترسیار مرات ۲ دنیا ایت سیاف
یهتیاد فر چای جادی کافر کون ! ، قد فر مولان
فر تاغن بسر یسکلدوا این سیبو اورغ بر چاکف
بارغ سیاف ماکی داون فیسغ بانو تیدق تر کتا بوم ،
دان مفرجیا کن سمنو ، کنگور ، مولیه رومه ،
میبه هتو شیطان ، فواک ۲ دانسا کون . مک

(سمبوغن درفد موک 131)

کران مھملکن سیدانی کیت صلی الله علیه وسلم
« سافرُوا وَ تَصَحُّوا وَ تَفْتَمُوا » ازیون هندقله کامو
بر مسافر سٹای بر اوله کصحاتن دان بر تبه ۲
کاتوغن کامو ، مک دغن کران حدیث ابن یرف
بابی صحابه رسول الله بر تیا کت دغن جان لاوه دان
داریه کران منتهوه کلبان دان ککیان . (بوسبوغ)

دان انکام اسلام مھاروسکن بر اوسا کران منجاری
ککیان دان کقواتن هیدوف ولو فون بلایر
منفوه لاوتن یسیر دان منداک هاروس یهدرس
منافق ایتن یغ کدنج ، مهاروغ هاروغ یهدرم
دان مندر جا سکل جنس کوسامن دان فنه اله

Pergaulan Hidup

(oleh Abdul Ghani Yahaya)

(sambungan Bilangan (4) tahun yang pertama)

Bermula cerdik itu bersih akal iaitu syarat yang pertama bagi mengesahkan kemahuan manusia kerana orang yang tidak boleh membezakan di antara barang yang benar dengan yang salah itu ditakuti ia tidak boleh membezakan di antara yang baik dengan yang jahat, dan segala kesalahan itu terus sahaja melekat pada dirinya dengan mudah hingga jadi seperti adat kebiasaannya, lama kelamaan menjadi sebesar-besar kesalahan yang merosakkan pergaulan am. Cuba perhatikan perkara yang karut seperti mempercayakan nombor 13 itu tidak baik!, surat mimpi Sheikh Ahmad penunggu makan Nabi Muhammad *shallā Allāhu 'alayhi wa sallam* yang bercop yang telah tersiar merata-rata dunia itu siapa yang tiada percaya jadi kafir konon!, pada permulaan peperangan besar yang kedua ini sibuk orang bercakap barang siapa memakai daun pisang batu tidak terkena bom, dan mempercayakan sampuk, ketegur, memulih rumah, menyembah hantu syaitan, puaka-puaka dan sebagainya. Maka

segala kepercayaan yang karut ini tidak boleh hapus melainkan dengan cahaya kecerdikan dan *nūr* akal yang sempurna. Maka yang dikatakan cerdik itu ialah dua nama: "Berakal dan bermaaf-maafan" Bahawa seorang tidak layak mengaku dirinya manusia yang cerdik dan berakal selama tiada memiliki kedua-dua sifat ini.

Adapun pertengahan atau sederhana itu ialah berpada-pada iaitu suatu sifat yang terbangsa kepada manusia dan bukanlah pula yang dikatakan sederhana itu pada tentang makan minum sahaja tetapi yang dikatakan sederhana itu ialah di dalam tiap-tiap pekerjaan dan perbuatan. Setengah daripada pertengahan itu ialah mengaku kebaikan orang. Mengapa kamu mengakukan kebaikan ibu bapa kamu? Dan kamu dapat berbagai-bagai nikmat daripada keduanya, maka balasan kamu kepada keduanya itu ialah mengakukan kebaikan keduanya bukan? Demikianlah orang yang mulia itu mengakukan kelebihan ulama-ulama, pendita-pendita, ahli-ahli

(sambungan daripada muka 131)

dan agama Islam mengharuskan berusaha kerana mencari kekayaan dan kekuatan hidup walaupun belayar menempuh lautan yang besar dan mendaga harus¹ yang deras menagak angin yang kencang, mangarung harungan yang dalam dan menderita segala jenis kesusahan dan penat lelah

kerana mengamalkan sabda Nabi kita *shallā Allāhu 'alayhi wa sallam* "*Sāfirū taṣīhū wataḡhnamū*" Ertinya hendaklah kamu bermusafir supaya beroleh kesihatan dan bertambah-tambah keuntungan kamu, maka dengan kerana hadith ini beberapa banyak sahabat-sahabat Rasulullah berniaga dengan jalan laut dan darat kerana menuntut kelebihan dan kekayaan. (bersambung)

¹ Ejaan sebenarnya: Arus

(فر کاولن هيدف سمبوئن درفد موك 132)

فيكران، دان اهل ۳ فر يكا بارغ ۲ بشبارو بهوا اورغيغ انكر كن كليهن اورغ سام اد بايق اتو سد يكيه ايت مك ايتوله اورغيغ هينا.

بارغد كهوي بهوا سلالو اورغيغ معلوار كن فيكران بهارو دالم علم فقتهوان اتو قندا فانن بهارو ايت بوده دان دغو! اكننتافي مريكثيت تله يناس دالم لمبارن تاريخ كران تله مئسكسكن ساله اورغيغ حسد دشك ۶ دان مئسكه طرف فادو ۲ ايت كدالم ليكوعغن اورغ بشمليا.

دچيرا كن بهوا اداله كرستو فر كولومبوس تله بروجومفا دغن بتوا امريكا اقبيل اي باليق كفين مك دسمبو اوله قوم بئشان دغن بر باكي ۲ سمبون كران مليا كن همين ايت ۶ ادفون اورغيغ حسد بو كفن سهاج تله بلكم سمبون ايت اكننتافي مريكثيت تله مغيئا كن دغن بر باكي ۳ كات نسقا دان چرچا، كتان بروجومفا دغر تانه داراتن دتفه لاوه ايت بو كفن سوات فر كارا بئ فليق ۶ تافي سمو اورغ فون بوله بلاير ۶ كدين بروجومفا! اف اد كليهن بئ هندق دبسر كن؟ فد اخرن حال ايت مغييله كند كولومبس، اكننتافي تباداله دهيراو كفن، بهكن فد سوات هاري دادا كفن سوات فيستا يشسر مك سكلين اورغيغ حسد ايت سمو دجمفونن مك دالم مجلس ايت دبادان سمونير تلور دالم سوات چيغير سراي بر كات كند ضيف ۲ بشعاضر ايت: بارغيتاف بئ چر ديق جمفونه دير بكن تلور اين سفاي نكي مك نيف ۲ شورغ درفد جمفونن ايت تله منچوب هندق مندو بكن تلور ايت تئافي سموان تباد و افه بكن ددافانن تباد شورغ فون

يشرحاي مك ايفون مغمبيل تلور ايت دكوفكنن دانس چيغير ايت همك فجه سد يكيه لالو دلته كفنن مك تنقله تلور ايت تباد جانوة. افلاكي سكلين بشعاضر فون هيويه مئئا كن: كالو بكيو چاران تر ساعه سنغ! جواب كرستو فر بايت سمبون اكننتافي فيكران ساي تله مندوهولوي فيكران توان ۲- مك تدفكه بايت سوات كليهن?

ستقه درفد صفة سدرهان ايت اقبيل شورغ بعاصلن مسكين ۶ كدين منجادي كاي مك حاعنله سكالني اي منغفا اتو مغيئا كن را كن ۳ بئنياد و جاي سفرتين ۶ دمكين جوا اورغيغ مسكين ايت حاعنله سكالني حسد كن جيرانن بئ كاي اتو نيدق ربضا اكن اف بئتهل دكرنيا كن اوله الله كفدان.

بهوا يراني ايت ساتو درفد ركن ۲ كاهجان مانسي ۶ دراي تيدقه بوله دكنا كن سمقن صفة كانسيان سمورغ جيك اي تاكوة كند مسام مانسي بايت مغرما سهاج اف بقدلا كو نكن كاتسن اتو كند مريك بشد دالم تفكوعغن اتو فون كند تانه اير اتو قوم بئشان. والحال جنس بنافع ايتفون تاهو ممبيللا ديري ۶ سارغ اتو اتق ۲ بئدمكين سفاونن مانسي له ۲ لاكي.

سوات چيرا: فد سوات ماس سنيكور سربكنا لا تله تركنا تيق فلور و شيل همك بر كتي ۲ دان هنجور بدانن اكننتافي تباد سكالني ۳ اهي منجربه كران تاكوا تكن انقن ترفرنجه. بوله كات فندبت شكسقيار: اورغيغ فناكوة ايت ماتي سر بيو كالي تئافي اورغيغ يراني ايت ماتي سكالني سهاج. بهوا مناغيس ۶ معلوه ۶ ساعه

(pergaulan hidup sambungan daripada muka 132)

fikiran, dan ahli-ahli pereka barang-barang yang baharu bahawa orang yang ingkarkan kelebihan orang sama ada banyak atau sedikit itu maka itulah orang yang hina.

Barang diketahui bahawa selalu orang yang mengeluarkan fikiran baharu dalam ilmu pengetahuan atau pendapatan baharu itu bodoh dan dungu! Akan tetapi mereka itu telah binasa di dalam lembaran tarikh kerana telah menghukumkan salah orang yang hasad dengki, dan mengangkat taraf padu-padunya itu ke dalam lingkungan orang yang mulia.

Diceritakan bahawa adalah Christopher Columbus telah berjumpa dengan benua Amerika apabila ia balik ke Spain maka disambut oleh kaum bangsanya dengan berbagai-bagai sambutan kerana memuliakan hemahnya itu, ada pun orang yang hasad bukannya sahaja telah membangkang sambutan itu akan tetapi mereka itu telah menghinakan dengan berbagai-bagai kata nista dan cerca, katanya berjumpa dengan tanah daratan di tengah laut itu bukannya suatu perkara yang pelik, tetapi semua orang pun boleh belayar, kemudian berjumpa! Apa ada kelebihan yang hendak dibesarkan? Pada akhirnya hal itu sampailah kepada Columbus, akan tetapi tiadalah dihiraukannya, bahkan pada suatu hari diadakannya suatu pesta yang besar maka sekalian orang yang hasad itu semua dijemputnya maka dalam majlis itu dibawanya sebutir telur dalam suatu ceper seraya berkata kepada dif-dif yang hadir itu: Barang siapa yang cerdik jemputlah dirikan telur ini supaya tegak maka tiap-tiap seorang daripada jemputan itu telah mencuba hendak mendirikan telur itu tetapi semuanya tiada dapat. Manakala didapatinya tiada seorang pun

yang berjaya maka ia pun mengambil telur itu diketukkannya di atas ceper itu hingga pecah sedikit lalu diletakkannya maka tetaplal telur itu tiada jatuh. Apalagi sekalian yang hadir pun heboh mengatakan: Kalau begitu caranya tersangat senang! Jawab Christopher iaitu sebenarnya akan tetapi fikiran saya telah mendahului fikiran tuan-tuan. Maka tidakkah iaitu suatu kelebihan?

Setengah daripada sifat sederhana itu apabila seorang yang asalnya miskin, kemudian menjadi kaya maka janganlah sekali-kali ia menempelak atau menghinakan rakan-rakannya yang tiada berjaya sepertinya. Demikian jua orang yang miskin itu janganlah sekali hasadkan jiran-jirannya yang kaya atau tidak reda akan apa yang telah dikurniakan oleh Allah kepadanya.

Bahawa berani itu satu daripada rakan-rakan kemajuan manusia, dari itu tidaklah boleh dikatakan sempurna sangat kemanusiaan seseorang jika ia takut kepada sesama manusia iaitu menerima sahaja apa yang dilakukan ke atasnya atau kepada mereka yang di dalam tanggungannya atau pun kepada tanah air atau kaum bangsanya. Walhal jenis binatang itupun tahu membela diri, sarang atau anak-anaknya yang demikian sepatutnya manusia lebih-lebih lagi.

Suatu chetera: Pada suatu masa seekor serigala telah terkena tembak dengan peluru *shell* hingga berkati-kati dan hancur badannya akan tetapi tiada sekali-kali ia menjerit kerana takutkan anaknya terperanjat. Benarlah kata pendeta Shakespeare: Orang yang penakut itu mati seribu kali tetapi orang yang berani itu mati sekali sahaja. Bahawa menangis, mengeluh, sangat

کمالاً حکمتاً

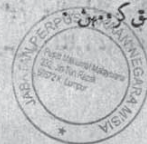
86. سیاف دکلمکن اوله گودان شهواته کران بو کندیکن دنیا نسچای ترفساله ای مفرمماکن دیرین بائی اهل دنیا.
87. سیاف بیغ تندق علیهرا دیرین تندق بوگون کفدان علمو.
88. سیاف بیغ سوكه هوا الله تعالی مشکمهکن دغن کبابکي هندقله ای برابک مشک مسام مأنسي.
89. انبیل بابق حاجه مک مولا کنله اف بیغ لبه مستحق.
90. سیاف بیغ مندغ دیرین له داقله ای نسچای کتولسن.
91. سیاف بیغ تیاد هندق مراس کهینان منقوة علم بارغ ساعه نسچای مراسله ای کهینان جاهل سلام هیدوف.
92. فشاروهن بیغ ساعه ۲ بوگون ایله تقوی دان فشاروهن بیغ ساعه ۲ مرهبا ایله فرسترون.
93. بابق ساعه ۲ ورمشیر ۲ دغن اورغ ۲ نسچای مابوا کفد کجهانن.
94. بابق کتاوا مهیلککن هیبه اتومروه.
95. جیک انصافله مأنسي نسچای ریحتله حاکم.
96. جکولو دانصافکن حال اورغ بیغ ترظالم نسچای تیاد تیغکل فد کیت کچر جان.

مرند هکندری ایت سوان صفة فنا کوة . برمول سنغی ۲ درجه برانی ایت ایله برانی سچارا ادبیه یأیت برکات ۲ انس یغیر دان بکرج منوره اتوران یغیر . دانلا کی برانی ایت سوات صفة بقامة تهکی نیلاین کران ای بوله پیشکه سکل کایینن هوانفسو دان تواته منجاک کواجینن دیری . سکیتون بگیان کجادین یغیرلا کو دسکلیغ تیغکشن .

سنورغ ایت انبیل تواته فراسان هاتی دان عزمین پتاله کفد دیرین ایت تند ۲ برانی سچارا ادبیه سکالیفون اصلن فنا کوة .

دچتران : سنورغ اورغ شام تله دنشکف دان دباوا کهدافن ابو جعفر المنصور (خلیفة بنی عباس) دغن تودهن اد بیغتن بارغ ۲ امانه دان هرت بنی أمیه قد حال ابو منصور ایت سنورغ بیغ ساعه بیغیس دان چته ماره . مک ایغون بوتنه : کیت دافه خبر کامو اد بیغتن بارغ ۲ بی أمیه . سکارغ هندقله کامو سرهکن بارغ ۲ دان هرت ایت کفد کیت . سمیه اورغ ایت ، امفون توانکو ! ادا که کفان کباوه دولی وارث بنی أمیه ؟ جواب بگندا ، تندق . ادا که توانکو عکثم وصیه بنی أمیه ؟ جواب بگندا تندق . ادا که تله کباوه دولی ثابتکن دغن حکم شرع هرت ایت اد کفد فانیک ؟ جواب بگندا تندق . کتان کالو بکیتو ، مان سبب مک توانکو بوتیا کن ذریحال بارغ بیغ اد فد ناعن فانیک ؟ کتیک ایت ترجیع ابو منصور سجورس ، ایغون مشکته کثلا دغن ترسیوم سرای بوتنه کفد متهان : لشکن اورغ این دان هنر کنندی بالیق کره بین .

(بروسبوغ)

merendahkan diri itu semuanya sifat penakut. Bermula

setinggi-tinggi darjat berani itu ialah berani secara *adabiyah*

iaitu berkata-kata atas yang benar dan bekerja menurut aturan

yang benar. Dan lagi berani itu suatu sifat yang amat tinggi

nilainya kerana ia boleh menyanggah segala keinginan hawa nafsu

dan kuat menjaga kewajipan diri meskipun bagaimana

kejadian yang berlaku di sekeliling pinggangnya.

Seseorang itu apabila kuat perasaan hati dan

azamnya nyatalah kepada dirinya itu tanda-tanda berani secara

adabiyah sekalipun asalnya penakut.

Diceritakan: Seorang orang Sham telah ditangkap

dan dibawa ke hadapan Abu Jaafar al-Mansur (Khalifah Bani

Abbas) dengan tuduhan ada menyimpan barang-barang amanah dan

harta Bani Umayyah padahal Abu Mansur itu seorang yang

sangat bengis dan cepat marah. Maka ia pun bertitah: Kita

dapat khabar kamu ada menyimpan barang-barang Bani Umayyah. Sekarang

hendaklah kamu serahkan barang-barang dan harta itu kepada

kita. Sembah orang itu, ampun tuanku! Adakah

kiranya ke bawah duli waris Bani Umayyah? Jawab baginda,

tidak. Adakah tuanku memegang wasiat Bani Umayyah?

Jawab baginda tidak. Adakah telah ke bawah duli sabitkan

dengan hukum syarak harta itu ada kepada patik?

Jawab baginda tidak. Katanya kalau begitu, apa sebab

maka tuanku bertanyakan darihal barang yang ada pada tangan

patik? Ketika itu tercengang Abu Mansur sejeurus,

ia pun mengangkat kepala dengan tersenyum seraya bertitah

kepada mata-matanya: Lepaskan orang ini dan hantarkan dia

balik ke rumahnya.

(bersambung)

Gemala Hikmah

86. Sesiapa dikalahkan oleh godaan syahwat

kerana berkehendakkan dunia nescaya terpaksalah ia

memperhambakan dirinya bagi ahli dunia.

87. Sesiapa yang tidak memelihara dirinya tidak

berguna kepadanya ilmu.

88. Sesiapa yang suka bahawa Allah Ta'ālā menghukumkan

dengan kebaikan hendaklah ia baik sangka sesama

manusia.

89. Apabila banyak hajat maka mulakanlah apa yang

lebih mustahak.

90. Sesiapa yang memandang dirinya lemah dapatlah ia

mencapai ketulusan.

91. Sesiapa yang tiada hendak merasa kehinaan

menuntut ilmu barang sesaat nescaya merasalah ia kehinaan

jahil selama hidup.

92. Petaruhan yang sangat-sangat berguna ialah takwa

dan petaruhan yang sangat-sangat merbahaya ialah perseteruan.

93. Banyak sangat berhampir-hampir dengan orang-orang nescaya

membawa kepada kejahatan.

94. Banyak ketawa menghilangkan hebat atau maruah.

95. Jika insafiah manusia nescaya rehatlah

hakim.

96. Jikalau diinsafkan hal orang yang zalzim

nescaya tiada tinggal pada kita kecercaan.

فراسان اکام دسيسې کاتق ۲

اوله کتی لوغ جوهر

دلم سبواه رومه کیت اورغ ۲ ملايو سلالوله کیت
 دغر مغو کوة اکن انق ۲ مریکت دغن مندنديشکن
 اکام سفای منگوهکن کفر چیان انق ۲ کفدلاراعثن
 ایت دان ملهسکن تا کو تن ۶ ایبو بغ هندق مناھکن
 انق ۲ ایت ترلفو نا کل انو مقر بوآه سسوات کرج
 بغ مروصقکن بارغ ۲ دان مندانشکن مرابیا کفد
 دیری دان انق ۲ ایت مک دکونا کنله دغن کات
 « جاعن اعکو بروآه ایت ننتی بردوسا دان جاعن
 بئنی حرام ۶ ترکا دغ ۲ دغن دغن فر کتآن « ننتی
 ماسق نراک « سبهرله ۱ فر کتآن بغتر سبوه ایت واجب
 دکتهوي اوله انق ۲ ایت تقافی جاوه چارا درفد
 دمکین کران کفدانق ۲ کچیل ابن اقبیل سهاری ۲
 کدغران کفدان فر کتآن ۲ ایت سهاج مک تربیله
 ساتو سئوالن بغ سنی دلم صنوبارین ۶ کفد عمرن
 بغ ماسیه ساعة منته سقرت لیم انم تاهن بو کسکه
 ننتی مریک اکن مپما کن فر کتآن ابن دغن فر کتآن
 ماره ۶ سوغوة لیبهر ایبو بغ فد تیف ۲ هاری ایت
 جوئک ۲ کلق مریک تران ۲ سندیری ادا که اکام
 اسلام ابن هان مقنوعی اجران بقدمسکن ایت
 سهاج ۲ مستحیلکه واهی ایبو ۲ انق ابن اکن
 بر فوکر بکینی ۲ یتدق ! یتدق حوران کالو
 دفرهاتکن لبه لبحوه ۶ نیقیس بر لیندوغن جوافن
 ابن ۲ کران فد هاری ابن لازم انق ۲ بشکچیل
 ابن تله بر سکوله اکام ۲ یتدقکه انق ۲ اکن
 مندغراوچاقن فر کتآن ابن دشکون فلاجران سبغ ۲
 هاری ۲ دافتکه تر فیکر داووق انق ۲ کچیل ابن

واهی ایبو قندیبق بشدرساون ۲ مندیدیق
 اکام دسيسې کاتق ۲ ایت ساتو سئوال یسواجب
 داوتماکن اوله تیف ۲ قندیبق دان ایبو میدان
 دبدیقن ۲ مساکن انق ۲ ایت عمدای دغن فسکان
 یغأ یلوه کصیحانن یسبایک دانوردان دتدیغ دغن
 سیاگوس ۲ سهاج فد حال دلم فراسان روحانی
 کاتق ۲ ایت ماسیه کلف درفد مقتهویه اکام ۶
 یغد کتاکن « اکام ایت ابله تیغ کبیان هیدوف
 سئورغ مانسی « سبوت سئوال مندیدیق اکام ابن
 بو کنله سوات فر کارا بغ سئغ هندق دهوریکن اوله
 تیف ۲ اورغ سبوله مپوتکندیغ سئورغ قفیکوه
 اسلام ۲ دمتنچوغ ابن امة ملايو تله برانتوغ کران
 کبابقکن مریک بوله برکات ساهی سئورغ اسلام
 اکران مریک در کچیلن تله تراسوه دان تردیدیق
 توله ایبو ۲ دغن فراسان اکام اسلام بغ سوچی ایت
 یتالی مسکیفون بکیتو واجب صدر واهی قندیبق
 یغ درماون ۶ دغن هان مقتهوي کاسلامن دیری ایت
 وله سبب کیت ددیبق اوله ایبو بانوراو اکام اسلام
 مک اکن تر کچیوله کاتق ۲ ایت کلق کران ددناغی
 اوله ساله فهم ۶ ممتله فول فد ماس بغ اکن دانغ
 مک دسيسې سوک بتر کتی لوغ مینتقن دغن
 بوتروس ترغ سدیکیه کا دان مقغه درفد ایبو ۲
 ایت منانم سوات فراسان کفد انق ۲ مریک بغ ماسیه
 کچیل بغ فراسانن سقرت سهلی کاین بقامة فوتیه
 ددالمهاتن (سبوله مریه اسبارغ ورن بشدلو کسکن
 اوله قندیبق ۲)

Perasaan Agama Di sisi Kanak-Kanak

Oleh Kak Long Johor

Wahai ibu pendidik yang dermawan! Mendidik agama di sisi kanak-kanak itu satu soal yang wajib diutamakan oleh tiap-tiap pendidik dan ibu di medan didikan. Masakan anak-anak itu memadai dengan pakaian yang elok kesihatan yang baik diatur dan ditadbir dengan sebagus-bagusnya sahaja padahal dalam perasaan rohani kanak-kanak itu masih gelap daripada mengetahui agama, yang dikatakan "agama itu ialah tiang kejayaan hidup seseorang manusia" sebenarnya soal mendidik agama ini bukanlah suatu perkara yang senang hendak dihuraikan oleh tiap-tiap orang yang boleh menyebutkan dirinya seorang pengikut Islam. Di semenanjung ini umat Melayu telah beruntung kerana kebanyakan mereka boleh berkata saya seorang Islam kerana mereka dari kecilnya telah terasuh dan terdidik oleh ibu-ibunya dengan perasaan agama Islam yang suci itu. Tetapi meskipun begitu wajib sedar wahai pendidik yang dermawan, dengan hanya mengetahui kesalahan diri itu oleh sebab kita dididik oleh ibu bapa beragama Islam maka akan terkecewalah kanak-kanak itu kelak kerana didatangi oleh salah faham, sementelah pula pada masa yang akan datang.

Maka di sini suka benar Kak Long membincangkan dengan berterus-terang sedikit keadaan setengah daripada ibu-ibu itu menanam suatu perasaan kepada anak-anak mereka yang masih kecil yang perasaannya seperti sehelai kain yang amat putih di dalam hatinya (yang boleh menerima sebarang warna yang dilukiskan oleh pendidik-pendidiknya.)

Dalam sebuah rumah kita orang-orang Melayu selalulu kita dengar mengugut akan anak-anak mereka itu dengan mendindingkan agama supaya meneguhkan kepercayaan anak-anak kepada larangannya itu dan melebihi takutnya, ibu yang hendak menahankan anak-anak itu terlampau nakal atau memperbuat sesuatu kerja yang merosakkan barang-barang dan mendatangkan berbahaya kepada diri dan anak-anak itu maka digunakanlah dengan kata "jangan engkau berbuat itu nanti berdosa dan jangan begini haram, terkadang-kadang dengan dengan perkataan "nanti masuk neraka" sebenarnya! Perkataan yang tersebut itu wajib diketahui oleh anak-anak itu tetapi jauh cara daripada demikian kerana kepada anak-anak yang kecil ini apabila sehari-hari kedengaran kepadanya perkataan-perkataan itu sahaja maka terbitlah satu soalan yang seni dalam sanubarinya, kepada umurnya yang masih sangat mentah seperti lima enam tahun bukannya nanti mereka akan menyamakan perkataan ini dengan perkataan marah, sungut leter ibunya yang pada tiap-tiap hari itu juga? Kelak mereka tertanya-tanya sendiri adakah agama Islam ini hanya mengandungi ajaran yang demikian itu sahaja? Mustahilkah wahai ibu? Anak ini akan berfikir begini? Tidak! Tidak hairan kalau diperhatikan lebih lanjut, nipis benar lindungan jawapan ini. Kerana pada hari ini lazimnya anak-anak yang kecil ini telah bersekolah agama. Tidakkah anak-anak akan mendengar ucapan perkataan ini di bangku pelajaran setiap-tiap hari? Dapatkah terfikir di otak anak-anak kecil ini

تگورانی مشکونا کن ایات ۲ ایت مک ترعکندله کفد
 اتق ۲ ایت درفد سیلو، ییلو، کلاهن ایت دان
 یتا کن کیندق ۲ اگام اسلام ایت دغن سجالن ۴
 سفای فواسله هاتی مر یک دان تراسله کفدان هپوا
 فریوانتن ایت سبتر ۲ میلای کیندق فر کادون
 دان اگام ۱۰ تنافی سکیران فول فریوانتن ایت
 هان واجب مشکونا کن فر کتان فر ابعاتن سهاری ۲
 یتم بیاس اوسله داوگوه مر یک دغن سچارا
 یغترسوه داتس ایت ۱۰ دمکین جوا کلو کلاهن
 مر یکشیت فاقوه دحکوم اتو ددندا اتو اماران
 یهکراس ۱ حکومکنله مر یک دغن منوره کتفانی
 کلاهن مر یک سفای تاوهله مر یک کن نراج
 کهادیلن، دان تاوهله قول مر یک عبیدنا کن اگام
 دغن یقلاین ۲۰ بوکنله ساتو اوگوکن کران
 مناهن مر یک درفد یولاکو نا کل اتو جاهه ۱۰ دغن
 تریتله مر یک مشحرمکن دغن سبترن دان مغرفی
 هپوا اگام ایت ساتو کقوان فیکاشن کفد جسد
 دان روح تیغ ۲ مانسی یغ هیدوف دموک بوی
 این ۱۰ موک ۲ منجادیکن اتق ۲ کیت فد ماس
 یقدا کندانغ سباتی دان مسرا، نریما سمالن اگام
 اسلام یشما سوچی ادان.

کمالا حکمة

- 97. نیاد دغن فکیفی کائقی ایت بوله
 منورکن هوجن
- 98. نیاد یغ هیدوف دالم ماس بوله کسکن
- 99. اورغیم دغسکی ایت نیاد بوله ریغه
- 100. اورغیم دوستا ایت نیاد بومروه

مشنا کن فائده ۲ فر کتان یغترسوه ایت مشدوخی
 یولافیس ۲ معنان دان ادماس دان تمقان یغ مناسبه
 کالو قول مر یک مندغر سهاری ۲ دروهین ایبو اتو
 فنبدیق مر یک سلانو مشکونا کن هکک کالو مر یک
 ماس ککدی اتکل دسوره ۴ مر یک کن مغریما
 اوگوکن دغن فر کتان این ؟ فد اخرن اتق ۲ این
 کالقله مشعیل کثرتن سندریری یعنی تیدق
 متاندهکن لاکي دان منجادیکن ساتو فر کتان
 سهاری ۲ یقبوله دلفظکن فد ییلا ۲ سوک جوا فون
 تر کادغ ۲ کن کدغارنله فر یوانن اتق این افکل
 دکتان فر کتان ۲ یغترسوه مسکیئون فد تنغ
 یغمناسبه تیغفون، دکتان اوه ! نیاد لاین لاکي
 درومه، دسکوله حلال حرام، شرک نراک سهاج
 الیکه دشتن افکل نه سباتی فراسان این کفد
 کاتق ۲ ایت در سهاری کسهاری ؟ افکه نصیب
 مر یک این دهاری اکندانغ کاتق ؟ له ۲ افکل
 مر یک نه بسر کاتق مر یک نه نفس درفد باوه
 انجهدان دیدیقن ایبون مک مالوله اتق ایت کن
 ملاکو کن فیکوجان مسکیقون دیکر کن مناسبه
 دان، قو پای منقعه دهدان عالم فر اغن اوله مر یک
 تاووه کن مغریما یو باکی ۲ فر کتان کران دمکینله
 یغ مر یک بیاس دری ماسیه کجیل مر یک سکن
 ترکچی اوله فنبدیق ۲، واهی ایبو فنبدیق
 یغسا کو ! مار یله بره هکوه ۲ مولیه کن گای ۲
 فر اتوران یغ مروستکن اتق ۲ کیت یغدا کاهی
 ایت دغن سچارا یقبوله مایهکن فر اغنی دان
 بیس دغن سکل فیکران یقبول جاهله کیت
 مپوتکن فر کتان ۲ ایت فد ماس دان بوکن
 تمقان ۴ کیران اتق ۲ ایت ملاکو کن کلاهن یغ
 کیت کیم بوی بشول میلاهی دان مستی قول

mengatakan faedah-faedah perkataan yang tersebut itu mengandungi berlapis-lapis maknanya dan ada masa dan tempatnya yang munasabah kalau pula mereka mendengar sehari-hari di rumahnya ibu atau pendidik mereka selalu menggunakan hingga kalau mereka malas ke kedai apakala disuruh, mereka akan menerima ugutan dengan perkataan ini? Pada akhirnya anak-anak ini galaklah mengambil keputusan sendiri yakni tidak mengendahkan lagi dan menjadikan satu perkataan sehari-hari yang boleh dilafazkan pada bila-bila suka jua pun. Terkadang-kadang akan kedengaranlah perbualan anak-anak ini apakala dikatakan perkataan-perkataan yang tersebut meskipun pada tentang yang munasabah tempohnya, dikatanya oh! tiada lain lagi di rumah, di sekolah halal haram, syurga neraka sahaja. Alangkah dahsyatnya apakala telah sebatu perasaan ini kepada kanak-kanak itu dari sehari ke sehari? Apakah nasib mereka ini di hari akan datang kelak? Lebih-lebih apakala mereka telah besar kelak mereka telah lepas daripada bawah anjuran didikan ibunya maka malulah anak itu akan melakukan pekerjaan meskipun difikirkan munasabah dan mempunyai manfaat di hadapan alam peperangan oleh mereka takut akan menerima berbagai-bagai perkataan kerana demikianlah yang mereka biasa dari masih kecil mereka segan terkeji oleh pendidik-pendidiknya, wahai ibu pendidik bangsaku! Marilah bersungguh-sungguh memulihkan gaya-gaya peraturan yang merosakkan anak-anak kita yang dikasihinya itu dengan secara yang boleh membaikkan perangai dan bebas dengan segala fikiran yang betul janganlah kita menyebutkan perkataan-perkataan itu pada masa dan bukan tempatnya, kiranya anak-anak itu melakukan kesalahan yang kita ketahui betul menyalahi dan mesti pula

tegurannya menggunakan ayat-ayat itu maka terangkanlah kepada anak-anak itu daripada selok-belok kesalahannya itu dan nyatakan kehendak-kehendak agama Islam itu dengan sejelasnya, supaya puaslah hati mereka dan terasalah kepadanya bahawa perbuatannya itu sebenar-benarnya menyalahi kehendak pergaulan dan agama. Tetapi sekiranya pula perbuatannya itu hanya wajib menggunakan perkataan peringatan sehari-hari yang biasa usahlah diugut dengan secara yang tersebut di atas itu. Demikian jua kalau kesalahan mereka itu patut dihukum atau didenda atau amaran yang keras, hukumkanlah mereka dengan menurut ketetapan kesalahan mereka supaya tahulah mereka akan neraca keadilan, dan tahulah pula mereka membezakan agama dengan yang lain-lainnya bukanlah satu ugutan kerana menahan mereka daripada berlaku nakal atau jahat. Dengan terbitlah mereka menghormati dengan sebenarnya dan mengerti bahawa agama itu satu kekuatan pegangan kepada jasad dan roh tiap-tiap manusia yang hidup di muka bumi ini. Moga-moga menjadikan anak-anak kita pada masa yang di akan datang sebatu dan mesra menerima semaian agama Islam yang maha suci adanya.

— ❖ Gemala Hikmah ❖ —

97. Tiada dengan pekik gagak itu boleh menurunkan hujan.
98. Tiada yang hidup dalam masa boleh kekal.
99. Orang yang dengki itu tiada boleh rehat.
100. Orang yang dusta itu tiada bermaruah.

بولن محرم

(اوله خالد ايوب)

دان ستامن اد 354 هاري دان تاهن يڠ منوره
فر كبرأت مهتاري (شمسيه) اد 365 هاري
دان فر ييدان دان اتارا كدوا 11 ايت 11 هاري
دالم ستامن

اهل 2 توارنج اد بوسلا 2 هن فهم قد منتوكن
اصل نام 2 بولن يشاد سكارغ اين ستمه درقد
ستمهن اد ميثاكن يابت دريكا اوله ستورغ دالم
ديواس (كلاب بن سره) ساله ستورغ درقد داتوء
نيني جنجوعن كيت محمد صلى الله عليه وسلم
يابت دوا قرون سيلوم اگام اسلام مشهور ترسيار
دالم تانه عرب . ادقون توجوان اصل مولا دريكا
ايه كران منتوكن حال 2 يهولا كو دسيبي سربك
كدين بهارو دتمفكن كران نام ماس يابت 12
بولن: (حرام ملا كوكن فرتمقوران دان فتران
ددالون . صفر (بندر مكه جادي بندر تربوك اتو
زمان ايت بلاء فبا كيه كونيم يومه واجيلاب .
ربيع الاول دان ربيع الثانية اتو ربيع الاخر
(سحقنا جاتوهن موسم بوغما) . جمادى الاولى دان
جمادى الثانية اتو جمادى الاخر (جماد ايت بسكو
كران جاتوهن كدوا 2 بولن ايت قد موسم دهبين،
ثلج باق تون منجادي اير بسكو، تنامن 2 دان
تمبوه 2 هن كوگور داونن) . شعباك (مرفيق 2
ماسيغ 2 دغن فكرجانن، اد يڠ فر كي مانفكر نكري
دان اد يڠ فر كي شمصيل اير . رمضان (سحقنا
جاتوهن قد موسم اودارا فانس كريڠ يڠ منجابكن
تسقى كهأوسن) . شوال (مشمبارا كلاين تمغه

اين عده الشهر عندالله اثنا عشر شهراً
في كتاب الله يوم خلق السموات والأرض
منها أربعة حرم ذلك الدين القيم فلا تظلموا
فيهن أنفسكم . . . صدق الله العظيم
دهم كينله فرمان الله سبحانه وتعالى موعظن
كشد كيت بهوا اداله بايق هيتوعن بولن يشاد ددالم
كهأونن دوا بلس بولن منوره ان يعقله دتمفكن
قد حكومتن دان سدي تر اوليس دالم لوح المعفوظ
درستحق جدادبكن توجه فتالا لاغية دان بومي
دان بيلاغن بولن (شهور القمرية) يعقوسوه
دمولاكن مشيتوعن دري بولن محرم دان دسوداهي
دغن بولن ذوالحجه دان امقه يڠ استحميا درقدان
(بهدحرماتي لاكي دملياي) دري ديواس اورغ 2
عرب جاهليه لاكي هكك ستمفيله كشد زمان كيت
سكارغ اين يابت بولن (ذوالقعدة ، ذوالحجه،
محرم دان رجب) دمكينله دالم كهأونن توهن
يڠ يتول نادافه داننكر لاكي مك جاعنله
منظالمكن دري كامو ددالم كامغه 2 بولن ايت
دغن مشحلاكن بارغيغ حلال دان مشحرامكن
بارغيغ حلال . اوراينن: سان الله سبحانه وتعالى
تله ميثاكن كشد كيت بهوا درستحق تجادي
بومي دان لاغية دان بارغيغ دلاغية ايت سفرت
بولن 6 مهتاري دان بينغ 2 يابت ماسيغ 2 برجالن
دالم فر ايدران كوريسن، دغن سب ايت مزيبتكن
سيغ دان مالم، تاهن دان بولن مك دالم هيتوعن
مشامن منوره كهأونن بولن (قريه) سابق 12 بولن،

(137)

ادريس بن حاج صلح

Bulan Muḥaram

(oleh Khalid Ayub)

*Inna 'iddata al-shuhūr 'inda Allāhi 'thnā 'ashara shahrān
fī kitābi Allāhi yawma khalaqa al-samāwāti wa al-arḍa
minhā 'arba' atun jurumun, dhālika al-dīnu al-qayyimu, falā tuẓlimū
fihinna anfusakum ... ṣadaqa Allāhu al 'azīm ...*

Demikianlah firman Allah *Subḥānahu wa Ta'ālā* menerangkan kepada kita bahawa adalah banyak hitungan bulan yang ada di dalam kiraannya dua belas bulan menurut apa yang telah ditetapkan pada hukumannya dan sedia tertulis dalam *lāh mahfūz* dari semenjak dijadikan tujuh petala langit dan bumi dan bilangan bulan (*shuhūrun al-qamariah*) yang tersebut dimulakan menghitung dari bulan Muḥaram dan disudahi dengan bulan Dhu al-Hijjah dan empat yang istimewa daripadanya (yang dihormati lagi dimuliai) dari dewasa orang-orang Arab jahiliah lagi hingga sampailah kepada zaman kita sekarang ini iaitu bulan (Dhu al-Qa'idah dan Dhu al-Hijjah, Muḥaram dan Rajab) demikianlah dalam kiraan. Tuhan yang betul tak dapat diingkar lagi maka janganlah menzalimkan diri kamu di dalam keempat-empat bulan itu dengan menghalalkan barang yang halal dan mengharamkan barang yang halal. Huraianya: Sanya Allah *Subḥānahu wa Ta'ālā* telah menyatakan kepada kita bahawa dari semenjak terjadi bumi dan langit dan barang yang di langit itu seperti bulan, matahari dan bintang-bintang iaitu masing-masing berjalan dalam peredaran gurisannya, dengan sebab itu menerbitkan siang dan malam, tahun dan bulan maka dalam hitungan setahun menurut kiraan bulan (*qamariah*) sebanyak 12 bulan,

dan setahun ada 354 hari dan tahun yang menurut perkiraan matahari (*shamsiah*) ada 365 1/4 hari dan perbezaannya di antara kedua-duanya itu 11 hari dalam setahun.

Ahli-ahli *tawārīkh* ada bersalah-salahan faham pada menentukan asal nama-nama bulan yang ada sekarang ini setengah daripada setengahnya ada menyatakan iaitu direka oleh seorang dalam dewasa (Kilāb bin Murrah) salah seorang daripada datuk nenek junjungan kita Muḥammad *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* iaitu dua kurun sebelum agama Islam masyhur tersiar dalam tanah Arab. Adapun tujuan asal mula direka ialah kerana menentukan hal-hal yang berlaku di sisi mereka kemudian baharu ditetapkan kerana nama masa iaitu 12 bulan; (haram melakukan pertempuran dan peperangan di dalamnya. Ṣafar (bandar Mekah jadi bandar terbuka atau zaman itu bala penyakit kuning bermaharajalela. Rabi' al-Awwal dan Rabi' al-Thānīyah atau Rabi' al-Akhir (sempena jatuhnya musim bunga). Jamādi al-Awwal dan Jamādi al-Thānīyah atau Jamādi al-Akhir (*jamādi* itu beku kerana jatuhnya kedua-dua bulan itu pada musim dingin, salji banyak turun menjadi air beku, tanaman-tanaman dan tumbuh-tumbuhan gugur daunnya). Sha'abān (berpihak-pihak masing-masing dengan pekerjaannya, ada yang pergi melanggar negeri dan ada yang pergi mengambil air. Ramaḍān (sempena jatuhnya pada musim udara panas kering yang menjadikan tekak kehausan). Shawwāl (mengembara ke lain tempat

دانه لائي دروايشكن ادا له بولن محرم ايت
 بايق فركارا بغاوار نيايس ولا كو ددالمن سفرت اد
 سوات قوم بغيرتوبه نله دامقونكن توهن دوسان
 دان فدان جوگك دامقونكن دوسا قوم بونس يشته
 بمبواة اشكارا دانس موگ بومي دان فدان
 دامقونكن دوسا قوم بني ادم دان تريپن نبي ادم
 دري شرگك، اكنفتافي ابي دجنجيكين كبالي سمولا
 كشرگك دان جوگك سياف درفد اتق چچون
 يشهرومان دان مشيكوة جيق دان اجران رسول الله:
 « يَا بَنِي آدَمَ اِمَّا يَا تَيْبِنَاكُمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ
 يَقْضُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَأَصْلَحَ
 فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ » ارتين هي
 اتق چچون ادم تيدفكسه سده داتم كغد كامو
 سئورغ رسول درفد بشا دان جنس كامو (مانسي)
 كران هبرتاكن كغد كامو اكن نندا ۲ كبرانن،
 مك بارغسياف يشله تاكوة دان برواة بابك مك
 جاعنله سربكثيت خواطر دان سوسه كانس
 ديري سربك، دمكينله فرمان توهن كغد مميان .
 دان فرمانن « وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا » ارتين بوئا كنهله دغن بريت
 كسوكان هي محمد كغد سربك يشهرايانك دان
 دان برواة كيجيكن كغد بشا، تانه اير دان
 ا كمان هواسن باكي سربكثيت دسدباكن تمقه
 كسنانغن دالم شرگك يشهرايان بيرانسوشي دباوهن
 سرت ككل ابي تيفشكل سلهلمان . ائكه سمان
 بنفاوة دبواة دالم بولن محرم اين ؟

اداله كليبن دان كليان هاري عاشوراه ايت
 امة بسر دري زمان دهلوكالا لائي تنافي
 كليبن اورغيم فواس ايتوله يشاوتام سكالني يايت

دمان ادا ن مات اير دان رفوة كران سكاكن بنااتم ۲
 بلا ن سربك اتو فد موسى ايت اورغ ككوراشن
 اير يعني كاراو ذوالقده (فردا مين كران ملتقن
 سنجات . ذى الحجج (فوسديان برومقون فد
 سوات تمقه كران ميمقرناكن ركن حج) .
 مك يشد كساكن تاهن دالم شرع كيت ايله
 منورة كستانن فرجلانن بولن بوكن مهاري بگيان
 قاعده كبرانن اهل ۲ كتاب (يهودي دان نصراني)
 سده لالو ديتاكن دانس اين دان درفد 12 بولن
 ايت اد 4 بولن بعدنماكن (بولن حرم) بگيان يشد بهاكن
 دالم حديث يايت تيگ بولن برتورة ۲ ذوالقده،
 ذوالحججه (محرم) دان ساتو ترنتجيل (بولن رجب) .

ادفون كليبن ساتو ۲ بولن ايت دسيبي علماء
 اد بولان ۲ بن . كات سغه علماء مشتاكن بولن
 محرم منورة فرامن سيدنا حسن يعدقوايكن اوله
 التواوي يايت بوسندر كغد حديث بغدروايشكن
 اوله وهب بن حرير درفد قرة بن خالد درفد سيدنا
 حسن اوچرن سان الله تعالى نله هولان اول تاهن
 ايت دغن بولن حرام (محرم) دسوداهي دغن بولن
 حرام (ذوالحججه) دان تباد بولن بشلان دالم
 هيقوعن ستاهن يشله اوتام دسيبي بولن رمضان
 كچراني بولن محرم كران دحرامن برفرغ ددالمن
 سكاليفون اورغيم هندق منقوة ييلادان جوگك
 دنماكن شهرا الله الاصح (بولن الله يشترلالو كراس
 نكاهنن اتس اورغيم ملاكوكن فرتمقوران) . سب
 فون دستدر كن بولن محرم ايت كغد الله كران اي
 جادي كغلا تاهن اسلام (تاهن هجرة) دان اتقوة
 هولان كن منوليس بو كوة ۲، كتاب ۶۲، منوليس تاريخ
 دان سنه ۳۰۰۰ كن حول زكوة سرت نله بابك اتو تابايبكن
 مسوات فكر جان دانسبا كين

di mana adanya mata air dan rumput kerana makanan binatang-binatang belaan mereka atau pada Mūsā itu orang kekurangan air yakni kemarau. Dhu al-Qa'idah (perdaiaan kerana meletakkan senjata. Dhu al-Hijjah (persediaan berhimpun pada suatu tempat kerana menyempurnakan rukun haji).

Maka yang dikatakan tahun dalam syarak kita ialah menurut ketetapan perjalanan bulan bukan matahari bagaimana kaedah kiraan ahli-ahli kitab (Yahudi dan Nasrani) sudah lalu dinyatakan di atas ini dan daripada 12 bulan itu ada 4 bulan yang dinamakan (bulan haram) bagaimana yang dinyatakan dalam hadith iaitu tiga bulan berturut-turut (Dhu al-Qa'idah, Dhu al-Hijjah, Muharam) dan satu terencil (bulan Rajab).

Adapun kelebihan satu-satu bulan itu di sisi ulama ada berlain-lainan. Kata setengah ulama mengatakan bulan Muharam menurut fahaman Saiyidina Hasan yang dikuatkan oleh al-Nawāwī iaitu bersandar kepada hadith yang diriwayatkan oleh Wahab bin Jarīr daripada Qurra bin Khalid daripada Saiyidina Hasan ujanya. Sanya Allah Ta'ālā memulakan awal tahun itu dengan bulan haram (Muharam) disudahi dengan bulan haram (Dhu al-Hijjah) dan tiada bulan yang lain di dalam hitungan setahun yang lebih utama di sisi bulan Ramaḍān kecuali bulan Muharam kerana diharamkan berperang di dalamnya sekalipun orang yang hendak menuntut bela dan juga dinamakan *shahru Allāhi al-aṣṣami* (bulan Allah yang terlalu keras tegahnya atas orang yang melakukan pertempuran). Sebab pun disandarkan bulan Muharam itu kepada Allah kerana ia jadi kepala tahun Islam (tahun hijrah) dan untuk memulakan menulis buku-buku, kitab-kitab, menulis tarikh dan menentukan *haūl* zakat serta menelaah baik atau tak baiknya dan memulakan sesuatu pekerjaan dan sebagainya.

Dan lagi diriwayatkan adalah bulan Muharam itu banyak perkara yang luar biasa berlaku di dalamnya seperti ada suatu kaum yang bertaubat telah diampunkan Tuhan dosanya dan padanya juga diampunkan dosa kaum Yunus yang telah membuat angkara di atas muka bumi, dan padanya diampunkan dosa kaum bani Adam dan ternyata Nabi Adam dari syurga, akan tetapi ia dijanjikan kembali semula ke syurga dan juga siapa daripada anak cucunya yang beriman dan mengikut jejak dan ajaran Rasulullah: *"Yā bani Ādam 'immā ya 'ityannakum Rasūlun minkum yaquṣṣūna 'alaykum āyātī, famani 'itaqā wa aṣlahā falā khāwfun 'alayhim walā hum yaḥzanūna"* Ertinya hai anak cucunya Adam tidakkah sudah datang kepada kamu seorang Rasul daripada bangsa dan jenis kamu (manusia) kerana memberitakan kepada kamu akan tanda-tanda kebesaran-Nya, maka barang siapa yang lebih takut dan berbuat baik maka janganlah mereka itu khuatir dan susah ke atas diri mereka, demikianlah firman Tuhan kepada hamba-Nya. Dan firman-Nya *"Wa bashshiri al-adhīna āmanū wa 'amilū al-sālihāti anna lahum jannātin tajrī min tahtihā al-anhāru khālidīna fihā abadān"* Ertinya beritakanlah dengan berita kesukaan hai Muhammad kepada mereka yang beriman dan dan berbuat kebajikan kepada bangsa, tanah air dan agamanya bahawasanya bagi mereka itu disediakan tempat kesenangan dalam syurga yang mengalir beberapa sungai di bawahnya serta kekal ia tinggal selama-lamanya. Apakah amalan yang patut di buat dalam bulan Muharam ini?

Adalah kelebihan dan kemuliaan hari Āshūrā' itu amat besar dari zaman dahulu kala lagi tetapi kelebihan orang yang puasa itulah yang utama sekali iaitu

دانلاکي اد فرکارا بیغ فلیق تنافی بیره
 دروایتکن بایت بو کتله صهاج مانسی برفواس فد
 هاری ایت بهکن اد درفد شتقه بناقم بواس دان
 بناقم کچیل یهرفواس جوک بایت سفرت
 یهدروایتکن حدیث «إِنَّ الصَّوْمَ أَزَلُّ طَبِیرِ صَامٍ
 عَاشُورَاءُ» ارتدن بهوا اداله بوروغ بیغ مولا، فواس
 فد هاری عاشوراء ایله بوروغ صرد بایت سجنس
 بوروغ بسر کفلاان دان فونیه دادان بایت سوك
 منسکف بوروغ فینیه دمکن جوک دروایتکن
 فد سموة «كُنْتُ أَقْبَلَ لِلنَّمْلِ الْعَبِيرِ كُلَّ يَوْمٍ
 فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ عَاشُورَاءَ لَمْ يَأْكُلْهُ» ارتدن
 منوره کییا-انکو فد قیف ۲ هاری اکو بری ماکن
 کفد سموة مک افبیل ترکانا فد هاری عاشوراء
 اکو دافاتی ای تیدق ماکن رو پیغ اکو تیشکلکن
 ایت دغن سبب ایت ترنگه سمونه امقه جنس بناقم
 بایت سموة ۴ له ، بلاتوق دان بوروغ صرد تادی
 دان کدوا ۲ داکیث بیغ اخر ایت حرام دماکن .

دان فد هاری ایتوله نی موسی معاجق فرعون
 برتدیغ دالم علم سحر منوره بگیان یهدهور بکن
 چریقان دالم سورة الاعراف دان فد تاریخ ایتوله
 مولا نی موسی ماکي فکاین یهدنتون درفد کولیه
 کتآن (سجنس فوکو، رای) فد هاری ایت
 جوک ای لله برچاق دغن چلق باتو .

فد زمان رسول الله اورغ ۲ یهودی دمده
 دان خیر دجاد بکن هاری عاشوراء ایت هاری
 کسراان دان کر بان مک اورغ ۲ عرب فد قهوج
 دیواس جاهلین لاکي اد مر بک متجاد بکن عادة
 معکنتوغ کلبو کعبه مسکبوق دمکن دعادة
 بیغ سو مقام ایت ماسیه دابکوتی جزا اوله اورغ

تله سدی دکتهوی اوله سکین یو ۲ علیه السلام سفرت
 نی نوح دان نی موسی تله علیا کن کسراان هاری
 ایت دغن برفواس دان دابکوتی اوله ۲ دان اهل ۲
 اکام یهدانتق مدین درفدان سفرت اورغ ۲ یهودی
 دان نصرانی، اورغ ۲ عرب جاهلیه دان قوم قریش
 هتک فذ زمان این بگیان حدیث یعتله دروایتکن اوله
 ابو هریره رضی الله عنه اوچر «مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِأَنْتَاسٍ مِنَ الْيَهُودِ قَدْ صَامُوا عَاشُورَاءَ
 فَقَالَ مَا هَذَا مِنَ الصَّوْمِ قَالُوا هَذَا الْيَوْمَ الَّذِي نَجَّى
 اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَبَنِي إِسْرَائِيلَ
 مِنَ الْغَرَقِ وَعَرَّقَ فِيهِ فِرْعَوْنَ وَهَذَا يَوْمٌ
 اسْتَوَتْ فِيهِ السَّفِينَةُ عَلَى الصُّورِ فَصَامَ نُوحٌ
 وَمُوسَى عَلَيْهِمَا السَّلَامُ شُكْرًا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَقَالَ
 النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّا سَأَلْنَا بِمُوسَى وَأَخِي
 بِصَوْمِ هَذَا الْيَوْمِ فَأَمَرَ صَاحِبُهُ بِالصَّوْمِ» ارتدن
 فد سوات ماس نی محمد صلی الله علیه وسلم تله
 ملاوی سوات کدولان اورغ ۲ یهودی یعتله برفواس
 فد هاری عاشوراء مک سیدان افکله جنس فواس
 یقاد این، بروت مر بک یهبر سام ۲ مغیر بیغ رسول
 الله ایتله هاری یهدسلامتکن نی موسی دان ابق
 چچو اسر ایل درفد بهیا تقلم دان دتشمکن
 عسکر ۲ فرعون کدالم فروة لاده، دان فد هاری
 ایتله جوک تر کتدس بهترا نی الله نوح دانس
 کورغ جو دی مک اوله سبب کدوا ۲ نی ایت برفواس
 فد هاری دسلامتکن مر بک درفد تقلم کران شکور
 کفد الله عزوجل مک سیدانی محمد صلی الله علیه
 وسلم اکوله یقتانوه دان له برحق دری موسی دان
 اکوله یقتانوه فواس هاری این، سراي بگندا
 مرتتمکن صحابه ۳ فواس فد هاری عاشوراء ایت .

telah sedia diketahui oleh sekalian nabi-nabi *'alayhi al-sallām* seperti Nabi Nūh dan Nabi Mūsā telah memulakan kebesaran hari itu dengan berpuasa dan diikuti oleh umat-umat dan ahli-ahli agama yang datang kemudian daripadanya seperti orang-orang Yahudi dan Nasrani, orang-orang Arab Jahiliah dan kaum Quraish hingga pada zaman ini bagaimana hadith yang telah diriwayatkan oleh Abū Hurayrah *radīya Allahu 'anhu* ujamya *"marra al-Nabiyyu ṣallā Allāhu 'alayhi wasallam bi 'unāsin min al-yahūdi qad ṣāmū 'āshūrā'a faqāla mā hādḥā mina al-ṣawmi qālu hādḥā al-yawma al-ladhī najjā Allāha 'azza wajalla Mūsā 'alayhi al-salāma wabanī Isrā'īla min al-gharaqī waghariqa fḥi fir'awna wahādḥā yāwmun as tawat fḥi al-saḥīnatu 'ala al-ḥūdiyyi faṣāma nūḥi wa Mūsā 'alayhimā al-salāmu shukran tillāhi 'azza wajalla faqāla al-nabiyyun ṣallā Allāhu 'alayhi wasallam anā aḥaqqun bi Mūsā wa aḥaqq biṣawmi hādḥā al-yawma fa amara aṣḥābahu bi al-ṣawmi"* Ertinya pada suatu masa Nabi Muhammad *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* telah melalui suatu kumpulan orang-orang Yahudi yang telah berpuasa pada hari Āshūrā' maka sabdanya apakah jenis puasa yang ada ini, berkata mereka yang bersama-sama mengiring Rasul Allah inilah hari yang diselamatkan Nabi Mūsā dan anak cucu Israel daripada bahaya tenggelam, dan ditenggelamkan askar-askar Firaun ke dalam perut laut, dan pada hari inilah juga terkandas bahtera Nabi Allah Nūḥ di atas Gunung Jūdī maka oleh sebab kedua-dua Nabi itu berpuasa pada hari diselamatkan mereka daripada tenggelam kerana syukur kepada Allah *'Aza wa Jalla* maka sabda Nabi Muhammad *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* akulah yang patut dan lebih berhak dari Mūsā dan akulah yang patut puasa hari ini, seraya baginda memerintahkan sahabat-sahabatnya puasa pada hari Āshūrā' itu.

Dan lagi ada perkara yang pelik tetapi benar, diriwayatkan iaitu bukanlah sahaja manusia berpuasa pada hari itu bahkan ada daripada setengah binatang buas dan binatang kecil yang berpuasa juga iaitu seperti yang diriwayatkan hadith *"inna al-ṣṣurada awwala tāyirin ṣiyāma āshūrā'"* Ertinya bahawa adalah burung yang mula, puasa pada hari Āshūrā' ialah burung *ṣurad* iaitu sejenis burung besar kepalanya dan putih dadanya iaitu suka menangkap burung pipit. Demikian juga diriwayatkan pada semut *"kuntu afutu linnamlī al-khibza kulla yawmin falammā kāna yawmu āshūrā'a lam ya 'kulhu"* Ertinya menurut kebiasaanku pada tiap-tiap hari aku beri makan kepada semut maka apabila terkena pada hari Āshūrā' aku dapati ia tidak makan roti yang aku tinggalkan itu. Dengan sebab itu tertegah membunuh empat jenis binatang iaitu semut, lebah, belatuk dan burung *ṣurad* tadi dan kedua-dua daging yang akhir itu haram dimakan.

Dan pada hari itulah Nabi Mūsā mengajak Firaun bertanding dalam ilmu sihir menurut bagaimana yang dihuraikan ceritanya dalam surah al-'A'raf dan pada tarikh itulah mula-mula Nabi Mūsā memakai pakaian yang ditenen daripada kulit *kattānun* (sejenis pokok rami). Pada hari itu juga ia telah bercelak dengan celak batu.

Pada zaman Rasulullah orang-orang Yahudi di Madinah dan Khaybar dijadikan hari Āshūrā' itu hari kebesaran dan keraian maka orang-orang Arab pada penghujung dewasa jahiliyahnya lagi ada mereka menjadikan adat menggantung kelambu Kaabah meskipun demikian di adat yang seumpama itu masih diikuti jua oleh orang

ادفون اور عقیق منو کر کن هاري عاشوراء
 ایت منجاري هاري کدو کان (فر کا بوغن) سبکیان
 بیغ سده تر عاده کفد فراق بهر مذهب (رافضی)
 کران مبیشتکن اولفتان هاری کشکان
 سیدنا حسین بن علی بیغ ماتی دلم میدان
 ففراغ (کر بلا) ایت سمات ۲ درفد فر بوتان
 اور عقیق کستان دلم دنیا مریک، قد سکان
 مریک تله مفلووة سوات کبجیکن کفد الله
 سبحانه و تعالی دان رسول - الله سبحانه و تعالی
 تیدق نبوره همیان منجادیکن هاري کسوسن
 نبی ۲ دان هاري کشکان مریکیت منجادی
 سوات هاري کدو کان، بتاف حال بشلاین؟

مبارو کن عزم فد اول تاهن بهارو کیت!

تله دروایتکن اوله (فتاده) اوچرن بهوا اینله
 فجر بیغ الله تعالی برسومغه کرانان دلم سورة الفجر
 مک یا بقوله فجر یغفر نام دري بولن محرم یغذما کن
 اول تاهن بهارو کیت امة اسلام یغفاووه کیت
 ملیا کن دان بهیموه کدافتن دغن سملیا ۲ سموتن
 بگیان لاین ۲ بقسا دان اکام جوا مشرت بوذا
 بهودی، کریستیای دانلین ۲ یا بیت ماسیغ ۲ اد
 تاهن بهارون دان مشافسکه کیت امة اسلام عامن
 دان بقسا ملا بو خاصن ساعده چوای دان لالی بهکن
 سفار تن کیتاله یغلبه اوتام وجب ملیا کن دات
 سراپا کن هاري اول محرم دغن دجادیکن هاري
 کلفاسن عام اتو کلفاسن اورغ اسلام سهاج بگیان
 اول تاهن بهارو جینا خاص باگی اورغ جینا دان
 اول تاهن بهارو کریستیای خاص باگی اورغ ۲
 بیغ ملوه اکام کر بستیان!

زماک سکارغ تنافی هاڻ دتو کر کن مسان سهاج
 کفد موسیم حج دان کاین کلبو صرت بهاد
 ورسام ۲ ایت دیواو دري نگرې مصر دغن سوات
 اعسکانن بهامة بسر صرت دغن بیشکیس دان
 هدیه ۲ دري کراچان دان فرسکتوان ۲ کبجیکن
 مصر - دمکین جرگ سغه درفد بکس ۲ عاده
 ایت ماسیه دلا کو کن لاڻی اوله امة اسلام ماس
 این اکتتافی اد بولاین قد تنغ ملیا کن هاري
 ایت سام اد چاراش اتو فون مسان یا بیت سومقام
 متنا کن قد هاري یغترسوه دنتوه اتس کیت سنه
 ملا کو کن (برچلق، بوهی، مندی مندا دان
 سومقام) مک فر کارا ایت هاڻ ریکان سهاج
 (حدیث موضوع) تیدق صح دبواة سندانن تنافی
 اد حدیث ۲ بشلاین یغفاووه دامیل ایغانن یا بیت
 مشرت مبري صدقه کفد فقیر مسکن سیدان
 « مَنْ صَامَ عَاشُورَاءَ فَكَأَنَّمَا صَامَ السَّنَةَ وَمَنْ
 تَصَدَّقَ فِيهَا كَانَ كَصَدَقَةِ السَّنَةِ » - ارتین
 بارغسیاف فواس قد هاري عاشوراء مک سنوله ۲
 ای تله برفواس ستاهن (فهلان مشرت فهلا اور عقیق
 فواس ستاهن) دان بارغسیاف بوسدقه فد هاري
 ایت اداله صدقین ایت سیاگی صدقه بیغ متفاتی
 ستاهن - دان جوک اور عقیق ملواسکن کفد اهل
 رومهن دغن مکان، فکانن قد هاري یغترسوه
 ایت سیدان « مَنْ وَسَّعَ عَلَىٰ أَهْلِهِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ
 أَوْسَعَ اللَّهُ عَلَيْهِ سَائِرَ السَّنَةِ » ارتین بارغسیاف
 ملواسکن رزقون کفد اهل ۲ رومهن قد هاري
 عاشوراء نسچای فوهن اکن منمبکن رزقون
 سجم تاهن بهاد ایت .

zaman sekarang tetapi hanya ditukarkan masanya sahaja kepada musim haji dan kain kelambu serta yang ada bersama-samanya itu dibawa dari negeri Mesir dengan suatu angkatan yang amat besar serta bingkisan dan hadiah-hadiah dari kerajaan dan persekutuan-persekutuan kebajikan Mesir. Demikian juga setengah daripada bekas-bekas adat itu masih dilakukan lagi oleh umat Islam masa ini akan tetapi ada belainan pada tentang memuliakan hari itu sama ada cara-caranya ataupun masanya iaitu seumpama mengenakan pada hari yang tersebut dituntut atas kita sunat melakukan (bercelak, berinai, mandi manda dan seumpamanya) maka perkara itu hanya rekaan sahaja (hadith maudū') tidak sah dibuat sandaran tetapi ada hadith-hadith yang lain yang patut diambil ingatan iaitu seperti memberi sedekah kepada fakir miskin sabdanya *"Man šama Āshūrā' faka 'mamā šama al-ssanata wa man tašaddaqa fihī kāna kašadaqati al-ssanati."* Ertinya barang siapa puasa pada hari Āshūrā' maka seolah-olahnya ia telah berpuasa setahun (pahalanya seperti pahala orang yang puasa setahun) dan barang siapa bersedekah pada hari itu adalah sedekahnya itu sebagai sedekah yang menepati setahun. Dan juga orang yang meluaskan kepada ahli rumahnya dengan makanan, pakaian pada hari yang tersebut itu sabdanya *"man wassa'a 'alā ahlahī yawma 'āshūrā' awsa'a Allāhu 'alayhī sā'ira al-ssanati"* Ertinya barang siapa meluaskan rezekinya kepada ahli-ahli rumahnya pada hari Āshūrā' nescaya tuhan akan menambahkan rezekinya sepanjang tahun yang ada itu.

Adapun orang yang menukarkan hari Āshūrā' itu menjadi hari kedukaan (perkabungan) sebagaimana yang sudah teradat kepada puak yang bermazhab (Rāfiḍī) kerana mengingatkan ulang tahun hari kemangkatan Saiyidina Husin bin 'Alī yang mati dalam medan peperangan (Karbala) itu semata-mata daripada perbuatan orang yang kesesatan dalam dunia mereka, pada sangkaannya mereka telah memperbuat suatu kebajikan kepada Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* dan Rasul-Nya. Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* tidak menyuruh hamba-Nya menjadikan hari kesusahan Nabi-nabi dan hari kemangkatan mereka itu menjadi suatu hari kedukaan, betapa hal yang lainnya?

Membaharukan azam pada awal tahun baharu kita!

Telah diriwayatkan oleh (Qatādah) ujanya bahawa inilah fajar yang Allah Ta'ālā bersumpah kerananya dalam surah al-Fajr maka iaitulah fajar yang pertama bulan Muharam yang dinamakan awal tahun baharu kita umat Islam yang patut kita memuliakan dan menyambut kedatangannya dengan semulia-semulia sambutan bagaimana lain-lain bangsa dan agama jua seperti Budha, Yahudi, Kristian dan lain-lain iaitu masing-masing ada tahun baharunya dan mengapakah kita umat Islam amnya dan bangsa Melayu khasnya sangat cuai dan lalai bahkan sepatutnya kitalah yang lebih utama wajib memuliakan dan merayakan hari awal Muharam dengan dijadikan hari kelepasan am atau kelepasan orang Islam sahaja bagaimana awal Tahun Baharu Cina khas bagi orang Cina dan awal tahun baharu Kristian khas bagi orang-orang yang memeluk agama Kristian!

کواجیقن ماس

(بولن محرم - سیموئن درفد موك 140)

(اوله محمد صالح بن حاج صمیمی - فخرغ)

کواجیقن ماس هندق دسمقرن
 بوکن مأنسی سهاج ترینا
 کواجیقن ترسون دهبق ماس
 انتوه فردرین دغن سنتیاس
 فرجلان میوسن تنق کهدان
 ابتوله ماس امفون کواجیقن
 کواجیقن دجالن تروس برگورق
 سکاالیفون ترغ اتون جارق
 ماس برجالن دمی سجورس
 تادافه دقو ولو داوروس
 تمفوهن ماس سوکر دکورا
 برتوکر ماس برتوکر چارا
 سهگفون ماس برجالن چقه
 تنقانی کسن بوله ددافه
 مشگونا کندی دغن برسهگوه
 جاشن دلفسکن دغن برتغکوه
 فرایدوران مبالوا سو بر فواو باهن
 مننجوق دانس ککیان توهن
 برانتوغله سربک یغبرهیمه
 مشگونا کن ماس دغن جومه
 دمکینه ماس براویه ۲
 سدیکه فرکتان یهدافه دکوبه
 معافکن کسلاهن کهران ترسولم
 سدماهی کرمان دغن والسلاام

اقبل تیمبول اول فجر بولن محرم برارقی
 لوفوله سقاهن عمر کیت دان اکن برسدی
 منریا تاهن بهارو قول، اوله ایت سبگهاله بمواغ
 سکل ککوسوتن حسد دغکی، فرکلاهن دان
 فرموسهن مسام بشا دان قرابه کیت کدین
 هوبسکن لاگی تالی مجبه دان صله الرحم دانتارا
 ساتو دغن یشلاین بغ سده زغکم دان قوتس قد
 تاهن ۲ یشللاو ایت، اوله سب کادان کیت این
 ما کین لام سما کین برقبه توا دان همقر قول دغن
 لیغ لخد مک هندقله کیت کجر دان امبیل فلواغ
 بشکامسن ایت کران ماس یشللاو ایت سده لوفوه،
 تیدق اکن کبالی لاکي، اوله ایت برسدیاله فایوغ
 سیلوم هوجن بابت فرسدیان باکی مپمبوه اول
 بولن محرم یفا کن ملو کیسکن تاریخ بهارو دالم
 کهبودن بهارو دان زمان بهارو این .

مک هندقله کیت بهارو کن عزم کفد اکام،
 بشا دان تانه ایر کیت .

« وَقُلْ اِعْمَلُوا فِی سَبِيْلِ اللّٰهِ عَمَلِكُمْ
 وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ » ارتین
 اکتا کن اولموه می محمد کفد اتموه سبگهاله
 بر بواة عمل کبجیکن، توهن جوا بغ اکن ملهیه
 فکر جان کامو سام اد بایک اتو جاهه، یقیات اتو
 ترسموبی سنوان دکتهوی، دان رسولن سرت
 اورغ ۲ یغبر امانت درفد کامو اکن بقیسیکن
 فریواتن دان فکر جان کامو ایت دمکینه ادان .

(bulan Muharam- sambungan dari muka 140)

Apabila timbul awal fajar bulan Muharam bererti
luputlah setahun umur kita dan akan bersedia
menerima tahun baharu pula, oleh itu seyogialah membuang
segala kekusutan hasad dengki, perkelahian dan
permusuhan sesama bangsa dan kerabat kita kemudian
hubungkan lagi tali muhibbah dan silaturrahim di antara
satu dengan yang lain yang sudah renggang dan putus pada
tahun-tahun yang lalu itu, oleh sebab keadaan kita ini
makin lama semakin bertambah tua dan hampir pula dengan
liang lahad maka hendaklah kita kejar dan ambil peluang
yang keemasan itu kerana masa yang lalu itu sudah luput,
tiada akan kembali lagi, oleh itu bersedialah payung
sebelum hujan iaitu persediaan bagi menyambut awal
bulan Muharam yang akan melukiskan tarikh baharu dalam
kehidupan baharu dan zaman baharu ini.

Maka hendaklah kita membaharukan azam kepada agama,
bangsa dan tanah air kita.

*“Wa qul i’ malū fasayarā Allāh ‘amalukum
wa Rasūluhu wa al-mu’minūna”* Ertinya
katakan olehmu hai Muhammad kepada umatmu seyogialah
berbuat amal kebajikan, Tuhan jua yang akan melihat
pekerjaan kamu sama ada baik atau jahat, yang nyata atau
tersembunyi semuanya diketahui, dan Rasul-Nya serta
orang-orang yang beriman daripada kamu akan menyaksikan
perbuatan dan pekerjaan kamu itu demikianlah adanya.

KEWAJIPAN MASA

(Oleh Muhammad Soleh bin Haji Suhaimi- Pengarang)

Kewajipan masa hendak disempurna
Bukan manusia sahaja terbina
Kewajipan tersusun di pihak masa
Untuk perdirian dengan sentiasa
Perjalanan menyusun tetap ke hadapan
Itulah masa empunya kewajipan
Kewajipan di jalan terus bergerak
Sekalipun terang atau nan jarak
Masa berjalan demi sejour
Tak dapat ditemu walau diurus
Tempohnya masa sukar dikira
Bertukar masa bertukar cara
Sungguhpun masa berjalan cepat
Tetapi kesannya boleh didapat
Menggunakan dia dengan bersungguh
Jangan dilepaskan dengan bertanggung
Peredaran membawa subur perubahan
Menunjuk di atas kekayaan tuhan
Beruntunglah mereka yang berhemah
Menggunakan masa dengan cermat
Demikianlah masa berubah-ubah
Sedikit perkataan yang dapat digubah
Maafkan kesalahan kiranya tersulam
Disudahi kehormatan dengan wasalam

تفسير القرآن

(اوله «عي»)

دان بيراف تاهن كشد بينتقم ۲ بيلان . دانلاكي دالم
فنداقتن اورغ يونان ايت اد دوا بينتقم لاييغ
مليفوتي كتوجحه ۲ بينتقم ايت دنلاكي بينتقم تنف
(التوابت) دان اطلس اينله رعكاهن ستهه درفد
علم اورغ زمان فر بسكاللا .

فلسفه ۲ اورغ يونان اين تله دندمهكن كشد
اورغ عرب دغن فراوسهان الشيخ الغاربي دان اين
سينالالو دتفكن لاغية ايت سمبلن ، فنداقتن
اين دسوكتم اوله علماء ۲ اسلام بنج مغلجاريين
مقدركن مريك بركات لاغية ايت بوجه سياره
يا ايت (بولن ، عطارد ، الزهره ، متهاري ، المريخ ،
الشتوي ، دان زحل) ادفون كرسي (بهدلانن)
ايت ساتو درفد بينتقم بنج تنف دان عرش ايت
بينتقم بنج مليفوتي كسموا بينتقم ۲ ايت دغندي
تريينن فر گرقتن هاري دان مالم نسيه كشد بينتقم
بيلان دان دغن گرقتن اينله ادان تيمور دان بارة .
دمكيتله برككالن فنداقتن ايت بيراف
قرون لمان هشك فد سوات ماس كبايقن علماء
دان فنديت ۲ اسلام تله سدر دان متهوي بهواسن
مذهب اين باطل كران ميلاهي شرع دان عقل .
دان بركات علماء ايت : تنتم لاغية توجه ددالم
قرآن بوكتن منجوقكن بيلان ايت تنف اتو
ترحد سباق ايت سهج كران كالو سئورغ بركات :
ساي اد دوا ايكور كودا ، چاكف ايت تبديق
بوله جادي كتران اونقو مناقيكن اي اد سفوله
ايكور كودا ، دان چكرودالا اين ككل (قديم)

(سميوغن بيلانن (4) تاهن بغيرتام)

* لاغية *

بارغد كتهوي اداله مانسي دانس مولكبومي اين
سقرت اورغ دودق ددالم فنجارا بركلومغ دغن لغور
چابر دسلانوتي دغن برباكي ۲ نباكية دان كا بيلانن
(شهوة) درأيت مريك تردنديغ دري متهوي
سكل عالم ۲ بكيان بيسبتران دان تيدق دافه مليهه
اكن كابلوقكنن ايت .

اعلم لاغية ايت ساتو درفد عالم بيسبره كيت
ليهه ددالمن بيراف كركارا بنج ابلاه ، فليقي ۲ ، كسران
دان چييا ۲ بنج ساعة انده . درأيت ترقومغو كشدان
سكل فيكران اهل عقل دان اهل اكلام : ددالم
فنداقتن اورغ يونان منتفكن بومي ايتوله تومغوان
(مركز) عالم دنيا اين ، ادفون بولن ، عطارد ،
الزهره ، متهاري ، مريخ ، الشتوي ، دان زحل ايت
بيراف بينتقم بغيرجانن (دناكن سياره) مثليلشي
بومي ، تيف ۲ سوات درفد بينتقم ايت اد ددالم
كوريسن نمة فرجلانن سندريري بركليليغ ددالم
دايره بومي دري تيمور كبنارة . كمدن سياره ۲
ايت اد مغر باي فرجلانن بنج خاص باكدن منوجو
هالا كنيحمور عكس فرجلانن فوسيعن هارين .
جاديله بينتقم ۲ ايت ددالم كوريسن سقرت سنيكور
سمرة بنج مرعشقي دانس ساتو رودا بوجانن بيونسوخ
فوسيعن رودا ايت . دغن گرقتن بينتقم ۲ اين جاديله
سوزان دنسيهكن كشد بولن دان ستهه كشد متهاري

Tafsir Qur'an

(Oleh "A'i")

(sambungan Bilangan (4) tahun yang pertama)

Langit

Barang diketahui adalah manusia di atas muka bumi ini seperti orang duduk di dalam penjara bergelumang dengan lumpur cair diselaputi dengan berbagai-bagai penyakit dan keinginan (syahwat) dari itu mereka terdinding dari mengetahui segala alam-alam bagaimana yang sebenar-benarnya dan tidak dapat melihat akan keelokannya itu.

Alam langit itu satu daripada alam yang besar, kita lihat di dalamnya beberapa perkara yang elok, pelik-pelik, kebesaran dan cahaya-cahaya yang sangat indah. Dari itu tertumpu kepadanya segala fikiran ahli akal dan ahli agama: Di dalam pendapat orang Yunani menetapkan bumi itulah tumpuan (markaz) alam dunia ini, adapun bulan, Utarid, Zuhrah, Matahari, Marikh, Musytari, dan Zuhal itu beberapa bintang yang berjalan (dinamakan siarah) mengelilingi bumi, tiap-tiap suatu daripada bintang itu ada di dalam gurihan tempat perjalanannya sendiri berkeliling di dalam daerah bumi dari timur ke barat. Kemudian siarat-siarat itu ada mempunyai perjalanannya yang khas baginya menuju hala ke timur angkasa perjalanannya pusingan harinya. Jadilah bintang-bintang itu di dalam gurihannya seperti seekor semut yang merangkak di atas satu roda berjalan menyunsung pusingan roda itu. Dengan gerakan bintang-bintang ini jadilah sebulan dinisbahkan kepada bulan dan setahun kepada Matahari

dan beberapa tahun kepada bintang-bintang yang lain. Dan lagi dalam pendapat orang Yunani itu ada dua bintang lagi yang meliputi ketujuh-tujuh bintang itu dinamakan bintang tetap (al-Thabat) dan atlas inilah rangkaian setengah daripada ilmu orang zaman purbakala.

Falsafah-falsafah orang Yunani ini telah dipindahkan kepada orang Arab dengan perusahaan al-Sheikh al-Gharbi dan ibn Sina lalu ditetapkan langit itu sembilan, pendapat ini disokong oleh ulama-ulama Islam yang mempelajarinya sekadarkan mereka berkata langit itu tujuh siarah iaitu (bulan, Utarid, Zuhrah, Matahari, Marikh, Musytari, dan Zuhal) ada pun kursi (yang ke delapan) itu satu daripada bintang yang tetap dan arasy itu bintang yang meliputi kesemua bintang-bintang itu dengan dia terbitnya pergerakan hari dan malam nisbah kepada bintang yang lain dan dengan gerakan inilah adanya timur dan barat.

Demikianlah berkekalan pendapat itu beberapa kurun lamanya hingga pada suatu masa kebanyakan ulama dan pendeta-pendeta Islam telah sedar dan mengetahui bahawasanya mazhab ini batil kerana menyalahi syarak dan akal. Dan berkata ulama itu: Tentang langit tujuh di dalam Qur'an bukannya menunjukkan bilangan itu tetap atau terhad sebanyak itu sahaja kerana kalau seorang berkata: Saya ada dua ekor kuda, cakup itu tidak boleh jadi keterangan untuk menafikan ia ada sepuluh ekor kuda, dan cakerawala ini kekal (*khodim*)

الزهرة مغليبيقي دالم ماس 266 هاري سكالی برتمو. المریخ دالم ماس 324 هاري، ادفون بومي سلام ستاهن، المشتري دالم ماس 11 تاهن دان 313 هاري، زحل دالم ماس 29 تاهن 167 هاري، اورونوس دالم ماس 48 تاهن 7 هاري دان نبوت دالم ماس 168 تاهن 248 هاري، بوله جادي اد لاگي بيراف سياره بقلاین فول د کليليم. متاري ايت تيدق منفق.

جاوهن عطارد درفد متاري 36 مليون باتو، المریخ 143 مليون، المشتري 484 مليون، زحل 887 مليون، اورونوس 1782 مليون، دان نبون 2792 مليون باتو.

بينتغ زهره دان عطارد ايت جنس سياره بعد کة کران تر، ماسق دالم گاريسن اتو همفهر دغن گوريسن بومي، ادفون سياره بقلاین ايت دنماکن سياره بیغ تيهگي کران گوريسن نفس کوار درفد گاريسن بومي.

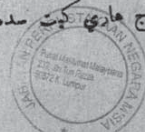
ادفون بينتغ 2 بیغ تنف (الثوابت) تيدق ترهگک يابقن ملينکن الله جوا بیغ مشهوي، علماء نله ميباسه بقداقه دکيهوي کبر 2 دالم بيراف راتس مليون سهاج دغن الله تر ووغ دان فونو تراف. بارغد کيهوي جهيا اتو نور متاري ايت ستمقي کبومي دالم ماس 8 مينيه 17 سيکين، سکيران اد کرينا اتي بیغ سهاج 2 لاجو سكالی فرگي کتهاري ايت برجان بیغ مالم تيدق بوله ستمقي کفدان دالم ماس کورغ درفد 350 تاهن.

ليهله، فيکره سيدغ قباچ 2 سقاي توانا دافه تاهو بگياک قدر کبران الله، عز وجل، درسيبي توانا 2 دافه. مشاکتي بگياک فول جاوهن اذارا بومي دغن بينتغ 2 ثوابت ايت کالو سده جهيا

دسيبي مريکنيث (مذهب لام) تيدق بوله بناس دمکين جوا بينتغ 2 مک اين بيلاهي عقل دان اگلام. فيکران لام اين مولاي برانور براوبه در سنجق قروت يککاتم (هجرة) دان کتوجه دواس کراجان عرب بناس دان بشکيه کراجان ترکي دانلاین 2 مک ماس ايتوله بهارو مولاي کيش دان بياق فندا فانتن ايت هگک منوهي سکونه عالم دکيهوي اوله سبارغ فريشکة مأنسي خاص دان عام. مک رعکسانن ايت سفرت جواکوة. اداله عالم اين سام اد متاري 2 دن بولن 2،

بومي 2 دن فاصل زمان فربکالا سفرت اسف يفتور تر باغن دان برتابوران دغن سائة لاجو برکوق دمکينه کادانن ويوب 2 تاهن هگک ترلبانک اي جادي بيراف متاهدي (سکومولن جهيا 2)، کادانن بروفسيغ برمايون 2 تاهن کدين فچه درفد کومولن ايت بيراف بينتغ سياره دان متاري کيت بغداد اين ساتو درفدان، مک درفد کفولن ايتوله ترينن بينتغ عطارد، الزهره، بومي، المریخ، المشتري، زحل، اورانوس دان نبون برجهله دلافن بينتغ سياره. کدين ددافاتي فول دان تارا المریخ دان المشتري ايت اد کبر 600 بينتغ 2 بیغ کچيک سکيران برکومولن کسموان تيدق ستمقي سبر بولن: بیغ سر سكالی درفد بیغ کچيک ايت دنماکن سرس بیغ بولانن تيدق له دري 500 باتو دان ستمقي اد تيدق له درفد 10 باتو. بوله جادي جوگ اد بيراف بينتغ بیغ هالوس درفد ايت تيدق دافه دلپيه.

کدين بينتغ سياره ايت برکوق مغليبيقي متاري، عطارد مغليبيقي متاري سلام 28 هاري سهاج هاري کيت سده برتمو سكالی کليليم

di sisi mereka itu (mazhab lama) tidak boleh binasa
demikian jua bintang-bintang maka ini menyalahi akal dan agama.

Fikiran lama ini mulai beransur berubah
dari semenjak kurun yang keenam (hijrah) dan ke tujuh
dewasa kerajaan Arab binasa dan bangkit kerajaan
Turki dan lain-lain maka masa itulah baharu mulai
kembang dan biak pendapatan itu hingga memenuhi sekotah
alam diketahui oleh sebarang peringkat manusia khas
dan am. Maka rangkaiannya itu seperti berikut:-

Adalah alam ini sama ada matahari-matahari, dan bulan-bulannya,
bumi-buminya pada asal zaman purbakala seperti asap
yang berterbangan dan bertaburan dengan sangat laju
bergerak demikianlah keadaannya beribu-ribu tahun hingga
terlembaga ia jadi beberapa matahadi (sekumpulan
cahaya-cahaya), keadaannya berpusing bermilion-milion tahun kemudian
pecah daripada kumpulan itu beberapa bintang siarah dan
matahari kita yang ada ini satu daripadanya, maka daripada
kumpulan itulah terbitnya bintang Utarid, Zuhrah,
Bumi, Marikh, Musytari, Zuhal, Uranus dan
Neptune berjumlah delapan bintang siarah. Kemudian didapati
pula di antara Marikh dan Musytari itu ada kira, 600
bintang-bintang yang kecil sekiranya berkumpul kesemuanya
tidak sampai sebesar bulan. Yang besar sekali daripada
yang kecil itu dinamakan XXX¹ yang bulatannya tidak
lebih dari 500 batu dan setengahnya ada tidak lebih daripada
10 batu. Boleh jadi juga ada beberapa bintang yang
halus daripada itu tidak dapat dilihat.

Kemudian bintang siarah itu bergerak mengelilingi
Matahari, Utarid mengelilingi Matahari selama 28 hari
sahaja hari kita sudah bertemu sekali keliling

Zuhrah mengelilingi dalam masa 266 hari sekali
bertemu. Marikh di dalam masa 321 hari, adapun bumi
selama setahun, Musytari di dalam masa 11 tahun dan
313 hari, Zuhal dalam masa 29 tahun 167 hari,
Uranus dalam masa 48 tahun 7 hari dan Neptune
dalam masa 168 tahun 248 hari, boleh jadi ada
lagi beberapa siarah yang lain pula di keliling Matahari
itu tidak nampak.

Jauhnya Utarid daripada Matahari 36 milion batu,
Marikh 143 milion, Musytari 484 milion, Zuhal
887 milion, Uranus 1782 milion, dan Neptun
2792 milion batu.

Bintang Zuhrah dan Utarid itu jenis siarah
yang dekat kerana termasuk di dalam garisan atau hampir-hampir
dengan gurisan bumi, adapun siarah yang lain itu
dinamakan siarah yang tinggi kerana gurisannya lepas
keluar daripada garisan bumi.

Adapun bintang-bintang yang tetap (al-Thabat) tidak
terhingga banyaknya melainkan Allah jua yang mengetahui, ulama
telah menyiasat yang dapat diketahui kira-kira di dalam beberapa
ratus million sahaja dengan alat teropong dan photograph.

Barang diketahui cahaya atau nur matahari itu
sampai ke bumi dalam masa 8 minit 17 second, sekiranya
ada kereta api yang sehabis-habis laju sekali pergi
ke matahari itu berjalan siang malam tidak boleh sampai
kepadanya dalam masa kurang daripada 350 tahun.

Lihatlah, fikirlah sidang pembaca-pembaca supaya tuan-tuan
dapat tahu bagaimana kadar kebesaran Allah 'Azza wa Jalla,
dari sini tuan-tuan dapat mengagak bagaimana pula jauhnya
antara bumi dengan bintang-bintang thabat itu kalau sudah cahaya

¹ Perkataan tidak dapat dibaca

بهداوا اوله جنجوعن کیت صلی الله علیه وسلم .
بارغ افاله کیدان توهن مقرنیا کن کیت سته
دردف اورغیغ فتوه ایمان دان مندافه هدایه هیکیا
دنیا اخره .

فندیقن لایغیه ایت تیغف ۲ سوات یهداتس
کیت دردف بینتغ ۲، اوان دانلاین ۰۳ دانف
یهد کماکن اتس دان باوه دان سکل فیق ایت
فرکارا یغ اعتباری جواتیاد وجود باکیش .

بلاجرله!

== * بهاس شرنک جته الفردوس! * ==

دغن جان فوس 3 جو سبولن

— اوله —

سید ابوبکر بن محمد الله العطاس

وکیل بچارا محکه ۲ شریعه کراچان جوهر

نمبر 45 کفوغ وادی حسن

جوهر بهارو .

تله سدیبا! تله سدیبا!!

== * نتیجه الاحمدیه الحقیقیه * ==

۱۳۶۶ - 1947

برکولیه کاین کامسن بکیان بیاس

ترکندوغ ددالمن بهراف فرکارا بهیرگون

هرک سبواه 1۰50 بلی کودی دقوتغ 20 فرانس

فستله دري سکارغ سفای جاشن کرابسن

کشد

مطبعة الاحمدیه ، 101 جان سلطان ،

سبهاورا .

جهادی ایت برجالن دالم ساتو سیکین 186
بلیون باتو جمه ستان 6 بلیون باتو یقاف فیکران
کیت قد بینتغ نوابت ایت کفد کیت چهیان
4 تاهن (تاهن چهیا) بهارو سنی کبومی . افلائی
بینتغ نوابت یهدفا کن «الساک الرامح» مک
چهیان ایت سنی کبومی دالم ماس 50 تاهن چهیا .

ایتله دی لایغیه یهد کتوی اوله مانسی ،
تیدقکه منجادبکن بیغوغ عقل ، ترجمه مات
دان ترجمه فیکران مانسی ؟ سته بینتغ ۲ ایت

اد بهیرجالن چهیان کبومی سلوم دجادبکن
بومی ایت یقتله سنی کیت لیه سکارغ چهیان
دان ستهین اد قول یقتله هابس دان بناس

سلوم دجادبکن بومی . فرمان الله «وَيَخْلُقُ
مَا لَا تَعْلَمُونَ» اریتن توهن منجادبکن بارقیغ
کامو تیدق تاهو دان فرمانن لایغی «يَوْمَ تُبَدَّلُ

الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ» اریتن ند هاری
قیامة ایت هاری یهد توکر دان دکتیکن بومی
لاین دردف بومی یهد دان لایغیه یهد سته دردف

یقتله دوکر دان دکتی یا بقوله بینتغ ۲ کچک
انتارا المشتری دان المریخ تله دسیونکن دهرلو
بایت قد سکاٹ سبکیٹ فچاهن ۲ اتو

سرفیه ۲ دردف بینتغ ۲ یقتله بناس .

دغن این هندقله اورغ ۲ مسلمون مشکیکن
فلاجرانن کران بواف باقی دردف اتق ۲ مسلم یغ
چردیق تله بلاجر علم ۲ بهارو تیبا ای انکرکن

دغن بوسک ای تله منجافی فقهوان ددالم فرکارا
یقتله دجاهلکن اوله نی ۲ والعیاذ بالله فد حال
ستوا فرکارا ایت تله سدیبا تربنتغ ددالم قرآن

matahari itu berjalan dalam satu second 186
million batu jumlah setahun 6 bilion batu betapa fikiran
kita pada bintang thabat itu kepada kita cahayanya
4 tahun (tahun cahaya) baharu sampai ke bumi. Apalagi
bintang *thawābit* yang dinamakan “al-samāk al-rāmih” maka
cahayanya itu sampai ke bumi dalam masa 50 tahun cahaya.

Inilah dia langit yang diketahui oleh manusia,
tidakkah menjadikan bingung akal, tercegat mata
dan tercengang fikiran manusia? Setengah bintang-bintang itu
ada yang berjalan cahayanya ke bumi sebelum dijadikan
bumi itu yang telah sampai kita lihat sekarang cahayanya
dan setengahnya ada pula yang telah habis dan binasa
sebelum dijadikan bumi. Firman Allah “*wayakhlukhu*
ma la ta 'lamuna” Ertinya tuhan menjadikan barang yang
kamu tidak tahu dan firmanNya lagi “*yauma tubaddalul*
ardu gairal ardi was sama wa tu” Ertinya pada hari
kiamat itu hari yang ditukar dan digantikan bumi
lain daripada bumi yang ada dan langit yang ada setengah daripada
yang telah ditukar dan diganti iaitulah bintang-bintang kecil
antara Musytari dan Marikh telah disebutkan dahulu
iaitu pada sangkaan mereka itu pecahan-pecahan atau
serpih-serpih daripada bintang-bintang yang telah binasa.

Denngan ini hendaklah orang-orang Muslimun meninggalkan
pelajarannya kerana berapa banyak daripada anak-anak Muslim yang
cerdik telah belajar ilmu-ilmu baharu tiba-tiba ia anggarkan
dengan bersangka ia telah mencapai pengetahuan di dalam perkara
yang telah dijahilkan oleh nabi-nabi *wal iya zubillah* pada hal
semua perkara itu telah sedia terbentang di dalam Qur'an

yang dibawa oleh junjungan kita *ṣallā Allāhu alayhi wa sallam*
Barang apalah kiranya tuhan mengurniakan kita setengah
daripada orang yang penuh iman dan mendapat hidayah bahagia
dunia akhirat.

Pendeknya langit itu tiap-tiap suatu yang di atas
kita daripada bintang-bintang, awan dan lain-lain. Dan
yang dikatakan atas dan dan bawah dan segala pihak itu
perkara yang iktibar jua tiada wujudbakinya.

Belajarliah!

Bahasa syurga Jannatul Firdaus!

dengan jalan pos \$3 sebulan.

-oleh-

Syed Abu Bakar Bin Abdullah al-Attas

wakil bicara mahkamah-mahkamah syariah kerajaan Johor

Nombor 45 Kampung Wadi Hasan

Johor Baharu.

Telah sedia

Telah sedia!!

Natijah al Ahmadiyah al Haqiqih

1366 – 1947

Berkulit kain keemasan bagaimana biasa
terkandung di dalamnya beberapa perkara yang berguna
harga sebuah \$1.50 beli kudai dipotong 20 peratus
pesanlah dari sekarang sampai jangan kehabisan
kepada
Matba'ah al Ahmadiyah, 101 Jalan Sultan

Singapura.

مکانن توبه دان روح

(اوله یوسف الیاس)

ایوهی سرید ۲ یه برهنگیا! سبگله کامو متهوی
افسه کواچیفن کامو کشفه دري کامو سندري
سفای ترلاسته کهیدوفن کامو دان براوله
کناشن دننیا دان آخره . مک دهوربکن دسینی
دغن قدر یشرعکس مدمدهان جادي اعتبار
باکي کامو .

اداله عمر کامو یغ سنتیاس برادر دري
سهاري کسهاري دغن تباد برهني ۲ دان فته
ایت برهني منمبکن بیلاغن، تنافي کامو جاشن
لوف دغن برهني ایتوله برهني مغورعکندي،
عمر کامو یفته لالو منگکن کامو تباد بوله
سکالي ۲ دکالیکن سمولو ولوفون کامو بلنجاکن
هرت یقاد دالم دنیا این تنافي ما کین لام سما کین
جاده اي منگکن کامو . دو آیت فیکرله اف ۲
یهاجب کانس دربو دان تونیکنه کواچیفن ۲
ایت دغن سفرن مگیکوة فواتوران ۲ن یأیت
هندقه کامو مگیری مکانن توبه دان روح کامو
کران کدوان ایت سلاکي بلوم برجری اداله
ماسیم ۲ موقیای مکانن یهبرسوان دغدي .

اداله مکانن توبه ایت تاقیمله راسان
دهوربکن دغن لنجوة کران بماوا کشفه هوراین
یغ فنجم، عداله دغن درعکسکن سهاج . یأیت
ایله مکانن یغ بیاس دما کن تیغ ۲ هاری یغ
مشدوشی ذانه او بیتامین یشد کهندکن اوله آتوبه
کیت سفرت برس ۶ کندوم، سایوران ۲، سوسو
تلور دانلابن ۲ . اداله ملیبره دان منجاگ انداغ ۲

کصیحانن ایت صانو درفد کواچیفن کامو کانس
توبه کامو جوک . تنتم چارا ۲ منجاگ کصحانن
ایت کامو بوله دافاتی شرحن یغ مواسکن دالم
دالم کقاب ۲ فلاجران کامو سنقه درفدان (1)

«بوسیه» واجبله کامو بوسیه فد سرب سربنی
سام اد فد توبه بدان، فکاین، الاتن ۲ دانلابن .
(2) «ریاضه» یأیت مگرکن توبه اوقام
وسنم دانسا کین، او برمان ۲ دغن برقراران
سفای منداشکن کصحانن توبه کامو (3) منوکر ۲
اشین «بیاسکنله تیغف او فنتو رومه کامو
ایت ترده سفای دماوکی ادله چیهیا متهاری
دان دافه فرنو کاران اوداران ۲ بهارو . اد بیراف
فرکارا لانی یهلابن ۲ .

یغکدوا مگیری مکانن روح . سلوم دبتاکن
اف دي مکانن روح ایت مستقله دهوربکن
سدبکیه اف دي روح؟ بکیانکه کادان دالم
توبه؟

اداله روح ایت سوات بندا یغادافه دلیمه
دغن مات دان دجابه دغن ناغن مک بمچاراکن
حقیقه روح ایت سوات فرکارا یغامه دالم دان
هالوس . ترسوة دالم کتاب «اتحاف المرید»
باکي شرح متن جوهر التوحید کاراغنی شیخ ابراهیم
الغفانی کنان: باکي مذهب امام مالک دفراوله
میئاکن حقیقه روح ایت سام سفرت روف جسدن
جوا دان کلا کوانن، بوکن فد فیق کلن دان
تبلن تنافي اداله ای جسم یغ هالوس . کات امام
حرمین بهوا سگن روح ایت جسم یغ هالوس یغ
تروس مغروس هیدوف باکي ذانه، برسلان توبه
یغکاسر هیدوف ای دغن سب اد روح ایت برساتو
ای دغن جسم یغ تبل دان کاسر این سفرت

Makanan Tubuh dan Roh

(oleh Yusuf Alias)

Ayuhai murid-murid yang berbahagia! Seyogialah kamu mengetahui apakah kewajipan kamu kepada diri kamu sendiri supaya terselamatlah kehidupan kamu dan beroleh kemenangan di dunia dan akhirat. Maka dihuraikan di sini dengan kadar yang ringkas mudah-mudahan jadi iktibar bagi kamu.

Adalah umur kamu yang sentiasa beredar dari sehari ke sehari dengan tiada berhenti-henti dan penat itu bermakna menambahkan bilangannya, tetapi kamu jangan lupa dengan bertambahnya itulah bermakna mengurangkan dia, umur kamu yang telah lalu meninggalkan kamu tiada boleh sekali-kali dikembalikan semula walaupun kamu belanjakan harta yang ada di dalam dunia ini tetapi makin lama semakin jauh ia meninggalkan kamu. Dari itu fikirilah apa-apa yang wajib ke atas dirimu dan tunaikanlah kewajipan-kewajipan itu dengan sempurna mengikut peraturan-peraturannya iaitu hendaklah kamu memberi makanan tubuh dan roh kamu kerana keduanya itu selagi belum bercerai adalah masing-masing mempunyai makanan yang bersesuaian dengan dia.

Adalah makanan tubuh itu tak payahlah rasanya dihuraikan dengan lanjut kerana membawa kepada huraiian yang panjang, memadalam dengan diringkaskan sahaja. Iaitu ialah makanan yang biasa dimakan tiap-tiap hari yang mengandungi zat-zat atau vitamin yang dikehendakkan oleh tubuh kita seperti beras, gandum, sayur-sayuran, susu telur dan lain-lain. Adalah memelihara dan menjaga undang-undang

kesihatan itu satu daripada kewajipan kamu ke atas tubuh kamu juga. Tentang cara-cara menjaga kesihatan itu kamu boleh dapati syarahnya yang memuaskan dalam dalam kitab-kitab pelajaran kamu setengah daripadanya (1) "bersih" wajiblah kamu bersih pada serba serbi sama ada pada tubuh badan, pakaian, alat-alatan dan lain-lainnya. (2) "Riadah" iaitu menggerakkan tubuh umpama bersenam dan sebagainya, atau bermain-main dengan berperiburan supaya mendatangkan kesihatan tubuh kamu. (3) "Menukar-nukar angin" biasakanlah tingkap atau pintu rumah kamu itu terdedah supaya dimasuki oleh cahaya matahari dan dapat pertukaran udara-udara baharu. Ada beberapa perkara lagi yang lain-lain.

Yang kedua memberi makanan roh. Sebelum dinyatakan apa dia makanan roh itu mustahaklah dihuraikan sedikit apa dia roh? Bagaimanakah keadaannya di dalam tubuh?

Adalah roh itu suatu benda yang tak dapat dilihat dengan mata dan dijabat dengan tangan maka membicarakan hakikat roh itu suatu perkara yang amat dalam dan halus. Tersebut dalam kitab "*Ittihāf al-murīd*" bagi syarah matan *Jawhar al-Tawhīd* karangan Shaykh Ibrāhīm al-Laḡānī katanya: Bagi mazhab Imām Mālik diperoleh menyatakan hakikat roh itu sama seperti rupa jasadnya jua dan kelakuannya, bukan pada pihak kelamnya dan tebalnya tetapi adalah ia jisim yang halus. Kata Imam Haramayn bahawa sesungguhnya roh itu jisim yang halus yang terus menerus hidup bagi zatnya, bersalahan tubuh yang kasar hidup ia dengan sebab ada roh itu bersatu ia dengan jisim yang tebal dan kasar ini seperti

سفاي برطبعله كامو دشن فنگرجان بشايك ۰۲
 توندو فكن هوا نفسوايت دباوه ككواسان كامو،
 كيژان تيدق نسچاي اكن توندو، دباوه ككواسان.
 دان ستهه درقد فراشي بشوله بمبايقكي روح
 منجاوهي ۲ بونگه ۲ دان بمسر كنديري ۴ چاشن
 كامو سقك سريك بشير مكه دان بمسر كنديري ايت
 جادي مكه بتول ۱ تقافي دشن فراشي ايتوله
 منجاويكندني ساعته ۲ رنده دان هيتا فد فندااشن
 مانسي ۰ دان جوگك جاوهيله درقد بودعكي ۶۲
 بوندنم ۶۲ ماره، بونچي ۲ كران سموان ايت
 سروسككن اجنباي (فر كاولن) بقدلارغ قواة
 اوله اگرام دان مانسي.

بريت سكهوله اگرام

فد 27 نويبر 1946 تله داداكن
 ففرقسان اولشتاهون سرديد ۲ درجه رنده سكهوله ۲
 اگرام جوهر دان دا برهن ددالم فر كارا بشيرتوليس
 دان ففرقسان بشيركسان دشن مباح تله دجالنكن
 ايه دهولو.

فد 8، 9 دان 10 دسمبر 1946 اين اكن
 داداكن ففرقسان اولشتاهون سرديد ۲ درجه تفكي
 سكهوله ۲ اگرام جوهر دان دا برهن.
 دان دالم كفاشن فنجم بولني دسمبر اين
 اكن داداكن ففرقسان درجه كلايقكن منجاوي
 گورو اگرام ففرقسان گورو فلانتيه نايك فشكة III،
 گورو فشكة III نايك فشكة II دان گورو
 فشكة II نايك فشكة I.

برصاواير دشن كايو بچ هيحو (برجان
 اي دسلوره توبه) در سبب ايت هيدوف مانسي
 دغدني.

شهادت اداله سكل توبه منجاوي الله كفد
 روح مك دغدنيابه دافه دكوناكن فنجندرا
 كبت اونفام بينقوه دشن تاغن، مندغ دشن مات،
 مندغر دشن تليسا سيكيان مشهوي سموات
 دشن هاتي. دان معني هاتي دسبي عبارة درقد
 روح جوا.

روح ايت مشهوي اكن سموات دشن
 ديري تباد دشن الله در سبب ايتوله تركاوغ
 ميا كيمي دشن ديري دشن بها كين سوسه دان
 دو كچيتا دان تركاوغ مبري نعمة دان سوك.

ايوهي سرديد ۲ بوشكوه ۲ له كامو مفر بايقكي
 روح كامو دشن مبري مكانن سيكيان كامو
 بوشكوه ۲ منجاك توبه كامو دشن مبري هوبه
 منكل دداتغي فبا كية دان منجاك جالن ۲
 كصحنن. روح اقبيل تر بيل نياد دسوگون
 دشن مكانن اكن منداشكن كروسكن دري
 دنيا هكك كاخرة.

اداله مكانن روح ايت رعمكاسن : هندقله
 مشهون عقل دان اوتق كامو دشن علم فقهون
 بشير فابده دان منداشكن كههكيان هيدوف ددالم
 دنيا دان آخرة. دانلاني ستهه درقد بشوله
 بمبايقكن روح ايت ايله « مناهن كاهوان هوا
 نفسو » كران هوا نفسوايت مناريق دان سرونتوت
 كامو كلوبو، كينسان، چلا كاله اورغيثم منوره
 تازيقن هوا نفسون ايت. مك لانتيله ديري فد
 مناهن هوا نفسو دشن سبراف داي دري كچيل

bersatu air dengan kayu yang hijau (berjalan

ia di seluruh tubuh). Dari sebab itu hidup manusia

dengan dia.

Shahadan adalah segala tubuh menjadi alat kepada

roh maka dengan dialah dapat digunakan pancaindera

kita umpama menyentuh dengan tangan, memandang dengan mata,

mendengar dengan telinga sebagaimana mengetahui sesuatu

dengan hati. Dan makna hati di sini ibarat daripada

roh jua.

Roh itu mengetahui akan sesuatu dengan

dirinya tiada dengan alat, dari sebab itulah terkadang

menyakiti ringan dirinya dengan bahagian susah dan

dukacita dan terkadang memberi nikmat dan suka.

Ayuhai murid-murid! Bersungguh-sungguhlah kamu memperbaiki

roh kamu dengan memberi makanannya sebagaimana kamu

bersungguh-sungguh menjaga tubuh kamu dengan memberi ubat

manakala didatangi penyakit dan menjaga jalan-jalan

kesihatannya. Roh apabila terbiar tiada disuburkan

dengan makanannya akan mendatangkan kerosakan dari

dunia hingga ke akhirat.

Adalah makanan roh itu ringkasannya: Hendaklah

menyengangkan akal dan otak kamu dengan ilmu pengetahuan

yang berfaedah dan mendatangkan kebahagiaan hidup di dalam

dunia dan akhirat. Dan lagi setengah daripada yang boleh

membaikkan roh itu ialah "menahan kemahuan hawa

nafsu" kerana hawa nafsu itu menarik dan meruntun

kamu ke lubuk kebinasaan, celakalah orang yang menurut

tarikan hawa nafsunya itu. Maka latihlah diri pada

menahan hawa nafsu dengan seberapa daya dari kecil

supaya bertabiatlah kamu dengan pekerjaan yang baik-baik.

Tundukkan hawa nafsu itu di bawah kekuasaan kamu,

kiranya tidak nescaya akan tunduk di bawah kekuasaannya.

Dan setengah daripada perangai yang boleh membaiki roh:

Menjauh-jauhi bermegah-megah dan membesarkan diri, jangan

kamu sangka mereka yang bermegah dan membesarkan diri itu

jadi megah betul! Tetapi dengan perangai itulah

menjadikan dia sangat-sangat rendah dan hina pada pandangan

manusia. Dan juga jauhilah daripada berdengki-dengki,

berdendam-dendam, marah, berbenci-benci kerana semuanya itu

merosakkan *ijtamā* 7 (pergaulan) yang dilarang kuat

oleh agama dan manusia.

Berita Sekolah Agama

Pada 27 November 1946 telah diadakan

peperiksaan ulang tahun murid-murid darjah rendah sekolah-sekolah

agama Johor dan daerahnya di dalam perkara yang bertulis

dan peperiksaan yang berkenaan dengan membaca telah dijalankan

lebih dahulu.

Pada 8, 9 dan 10 Disember 1946 ini akan

diadakan peperiksaan ulang tahun murid-murid darjah tinggi

sekolah-sekolah agama Johor dan daerahnya.

Dan dalam kelepasan panjang bulan Disember ini

akan diadakan peperiksaan darjah kelayakan menjadi

guru agama, peperiksaan guru pelatih naik pangkat III,

guru pangkat III naik pangkat II dan guru

pangkat II naik pangkat I.

بھاس ملايو

رنگ کتاب «لیدہ ملايو» کاراغن الجوهري، دسبار کن باگي فایده فیاچ فوایدران
تقافى نیاد تریوک باگي فریجانن ملینکن شکل تگوران بھ میناء بوله مولیس
تروس کشد فقارغن کپروف فجایة فلاجران جوهر

(سمبوشن بیلاغن (4) تاهن یقفرتام)

(فصل یقشکوچه بلس)

نام یقشد کچوالیکن

اد فون حروف ۲ کچوالین بھکن، تقافى،
اکنتتاقى، مک کتبیگا ۳۱ اینت ۱۰ کچوالیکن جملہ
فر کتاءن سفرت دکات «سھمگشون مرینکیت تیاد
مندافہ ککیان فدقروا سھانن اینت تقافى مرینکیت
تلہ مندافہ بیراف تجریة دسالم کھیدوفن» دوسای
تلہ مراسای بریاگي ۲ کسواسھن دان کسھقنن
ھیدوف دغن سبب نصیب ساي اکنتتاقى نیسادلہ
ساي ترگامق ملا کو کر فربوانن بھ مبلای اندغ
تگري دانق شرع ۶۶ دان سباگین.

(فصل یقشدکلافن بلس)

کلاکوان

مک ادالہ حال اتو صفہ اینت ابلہ سوات نام بھ
میتاکن حال اتو کا دان بھ ملا کو کن فربوانن
فربوانن اتو بھ کنا فربواة سفرت دکات «برکةالہ
کامو حال کا دان بھ، دسکینلہ دولم کاراغن
کتاب ۱۲ گام چارالام - اکنتتاقى ددغر درفدلیدہ
اورغ ملايو اتو کاراغن اورغ ملايو مک دتو کر کینن
لفظ حال اتو کا دان اینت دشن حروف «دغن»
سہاج یايت حرف بھ منسجوفکن حال سوات سفرت
دکات ۶۶ برکتالہ کامو دشن بزم، دان ترکا دغ
۶۶ دشن ۶۶ ابقون دبو اکنن جوا سفرت دکات
۶۶ برکات بقرلہ کامو، دان سباگین.

مک ادالہ نام یقشد کچوالیکن اینت ابلہ سوات
تام یقشدسوتکن کمدین درفد بیراف حروف
کچوالین یايت ملینکن، لاین، کچوالی، بھکن،
تقافى، اکنتتاقى، برسلان، برلابن، دانسیا کین.
مک فرتوران یقشدکلافن درفد حروف کچوالین
یقشکوچه این برلابن ای دشن حکم ۲ یققلہ لالو.
یايت اد کالان تیاد ددھولوی اولہ فرکتان
«نیاد» دان او شمان مک دنما کندی فرکتان
جو کف سفرت دکات «تیف ۲ فیاکیة اینت اد
اوتن ملینکن موت» - دسکینلہ یقشکوچه دالم
تخفہ برسلان بکمان یقشکوچه دالم نہایہ.
«اورغیغ برسھکوہ ۲ اینت جای د کچوالیکن سدیکیة» -
مک د کھندککن دسینی موت، نہایہ دان
سدیکیة - دان اد کالان ددھولوی اولہ فرکتان
«نیاد» دان او شمان مک دنما کندی فرکتان بھ
تیاد جو کف سفرت دکات «تیدق ساي کبالی
ملینکن تلہ ساي فراولہ اف ۳ یقشداجتکن» تیاد
بھ ملا کو کن فربوانن اینت لاین درفد اعمر «مک
د کھندککن - دسینی اف ۲ یقشداجتکن دان درفد
اعمر دان سباگین.

Bahasa Melayu

Rangka kitab "Lidah Melayu" karangan al-Jawhari, disiarkan bagi faedah pembaca Peredaran

tetapi tiada terbuka bagi perbahasan melainkan segala teguran yang membina boleh menulis

terus kepada pengarangnya ke Biro Pejabat Pelajaran Johor.

(Sambungan Bilangan (4) tahun yang pertama)

(Fasal yang ke tujuh belas)

Nama yang dikecualikan

Maka adalah nama yang dikecualikan itu ialah suatu nama yang disebutkan kemudian daripada beberapa huruf keucualian iaitu melainkan, lain, kecuai, bahkan, tetapi, akan tetapi, bersalahan, berlainan, dan sebagainya. Maka pertuturan yang di belakang daripada huruf keucualian yang tersebut ini berlainan ia dengan hukum-hukum yang telah lalu. Iaitu ada kalanya tiada didahului oleh perkataan "tiada" dan umpamanya maka dinamakan dia perkataan cukup seperti dikata "tiap-tiap penyakit itu ada ubatnya melainkan maat". Demikianlah yang tersebut dalam *tuhfah* bersalahan bagaimana yang tersebut di dalam *nihayah*. "Orang yang bersungguh-sungguh itu jaya dikecualikan sedikit". Maka dikehendakkan di sini muat, *nihayah* dan sedikit. Dan ada kalanya didahului oleh perkataan "tiada" dan umpamanya maka dinamakan dia perkataan tiada cukup seperti dikata "tidak saya kembali melainkan setelah saya peroleh apa-apa yang dihajatkan" tiada yang melakukan perbuatan itu lain daripada En. Umar "maka dikehendakkan. Di sini apa-apa yang dihajatkan dan daripada En. Umar dan sebagainya.

Adapun huruf-huruf keucualian bahkan, tetapi,

akan tetapi, maka ketiga-tiganya itu mengecualikan jumlah-jumlah perkataan seperti dikata "sungguhpun mereka itu tiada mendapat kekayaannya pada perusahaannya itu tetapi mereka itu telah mendapat beberapa *tajarrubah* di alam kehidupan", saya telah merasai berbagai-bagai kesusahan dan kesempitan hidup dengan sebab nasib saya akan tetapi tiadalah saya tergamak melakukan perbuatan yang menyalahi undang-undang negeri dan syarak" dan sebagainya.

(Fasal yang kedelapan belas)

Kelakuan

Maka adalah hal atau sifat itu ialah suatu nama yang menyatakan hal atau keadaan yang melakukan perbuatan perbuatan atau yang kena berbuat seperti dikata "Berkatalah kamu hal keadaan benar" demikianlah di dalam karangan kitab-kitab agama cara lama. Akan tetapi didengar daripada lidah orang Melayu atau karangan orang Melayu maka ditukarkannya lafaz hal atau keadaan itu dengan huruf "dengan" sahaja iaitu huruf yang menunjukkan hal suatu seperti dikata "berkatalah kamu dengan benar" dan terkadang "dengan" itu pun dibuangkan jua seperti dikata "berkata benarlah kamu" dan sebagainya.

سکتیغ بوس» «ا کو بلي سكتائي گندوم» «ا کو بلي سايگر تانه» اتو 199 کو بلي مئوله بواه کتاب، مک برس، گندوم، تانه، دان کتاب ایت کتیک 2 نام فمیذا کات یغ مقهور یکن سوات یفلوم بات دغن ننتون.

دان یغتیاد فد لفظ ایت ایله دفهم درفد ساتو جمله فرورتان تتافی دغن شرط دهولو درفد فمیذا کات ایت حروف 97 دغن 66 سقرت دکات 77 فغو هکن چه بقی ایت دغن ایر 66 دان سیاگین.

(فصل یسکدوا قوله)

نام بیلاغن

مک اداله نام بیلاغن ایت ادکلان توغکل سفرت بیلاغن ساتو هگک مئوله. دان ادکلان برسوسن یا ایت دري سلس هگک بیراف بیلاغن. دانلاکی اداله بیلاغن ایت بوله جادی صفة یغ منتتاشی بقاصفتن سقرت دکات و دفر کارا یغقرتام 66 77 یسکدوا 66 و یسکتیک 66 هگک سکل بیلاغن.

مک اداله بیلاغن ایت اد قول سیندیران سفرت دکات و وراف، بیراف، سکن، مک یغقرتام ایت مبری معنا سوال فد بیلاغن. یسکدوا مبری معنا بابق دان یسکتیک ایت مبری معنا یغدتفکو و سکن بابق اتو سدیکیه سقرت دکات و وراف رعگیه، و بیراف فاوت، دان «سکن رعگیه».

اد سمیوعن

مک ایله سوسنن کات یغقریه فیته ددالم فرورتان بهاس ملابو. دان ترکاوغ حال ایت بوله جادی برسوسن اتو براولم 2 سقرت دکات «ا کو تله باج کتاب ایت فصل 2» تقدیرن «ا کو باج کتاب ایت حال کادان لفس فصل، فصل».

دان ترکاوغ حال ایت کران میتاکن سوات سقرت دکات «ا کو بلي بواه این سکتاي 20 سین» دان ترکاوغ ایله جادی صفة باکی سوات سقرت دکات «سای ترجمکن کهاس ملابو» اکتتافی هندقله ددهولو ی اوله حروف «ک» سقرت یغقرت سوة.

دان ترکاوغ حال ایت درفد سوات جمله فرورتان تتافی دغن شرط ددهولو ی اوله حروف «فد» دان گنتینام یغ مئوشکن دی سفرت دکات «محمد تله اولس درجه 7 فد حال ای لاجر دوا تاهن سهاج».

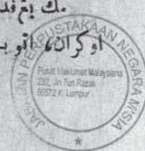
دان ترکاوغ حال ایت دغن واسطه نام تمقه سفرت دکات «ا کو لیقه بولن دجله 2 اوان «ا کو لیقه کفل دغه 2 لاوه» دان سیاگین.

(فصل یسکسجیان بلس)

فمیذا کات

مک اداله فمیذا کات اتو تمیز ایت ایله سوات نام یغقرت سوتکن کراه هندق ممیذا اتو منتتوکن سوات نام یغقرت کهدقنی کران یغقرت دسوتکن ایت تباد ترنتو دغن سبب بابق، یا ایت ادکلان قد لفظ دان ادکلان یغقرت.

مک یغقرت لفظ ایت ایله قد تمیباغن، سواتن، او کران، اتو بیلاغن سفرت دکات «ا کو بلي

Maka inilah susunan kata yang terlebih petah di dalam pertuturan Bahasa Melayu dan terkadang hal itu boleh jadi bersusun atau berulang-ulang seperti dikata "Aku telah baca kitab itu sefasal-sefasal" takdirnya "Aku baca kitab itu hal keadaan lepas sefasal, sefasal".

Dan terkadang hal itu kerana menyatakan suatu seperti dikata "Aku beli buah ini sekati 20 sen" dan terkadang ialah jadi sifat bagi suatu seperti dikata "Saya terjemahkan ke Bahasa Melayu" akan tetapi hendaklah didahului oleh huruf "ke" seperti yang tersebut.

Dan terkadang hal itu daripada suatu jumlah pertuturan tetapi dengan syarat didahului oleh huruf "pada" dan ganti nama yang menghubungkan dia seperti dikata "Muhammad telah lulus darjah V pada hal ia belajar dua tahun sahaja".

Dan terkadang hal itu dengan *wāsāṭah* nama tempat seperti dikata "aku lihat bulan di celah-celah awan" "aku lihat kapal di tengah-tengah laut" dan sebagainya.

(Fasal yang kesembilan belas)

Pembeza kata

Maka adalah pembeza kata atau itu ialah suatu nama yang disebutkan kerana hendak membeza atau menentukan suatu nama yang dikehendaki kerana yang telah disebutkan itu tiada tertentu dengan sebab banyak, iaitu ada kalanya pada lafaz dan ada kalanya tidak.

Maka yang pada lafaz itu ialah pada timbangan, sukatan, ukuran, atau bilangan seperti dikata "aku beli

segantang beras" "aku beli sekati gandum" "Aku beli seekar tanah" atau "aku beli sepuluh buah kitab" maka beras, gandum, tanah, dan kitab itu ketiga-tiganya nama pembeza kata yang menghuraikan suatu yang belum nyata dengan tentunya.

Dan yang tiada pada lafaz itu ialah difaham daripada satu jumlah pertuturan tetapi dengan syarat dahulu daripada pembeza kata itu huruf "dengan" seperti dikata "penuhkan cerek itu dengan air" dan sebagainya.

(Fasal yang kedua puluh)

Nama bilangan

Maka adalah nama bilangan itu ada kalanya tunggal seperti bilangan satu hingga sepuluh. Dan ada kalanya bersusun iaitu dari sebelas hingga beberapa bilangan. Dan lagi adalah bilangan itu boleh jadi sifat yang menentangi yang disifatnya seperti dikata "perkara yang pertama" "yang kedua" "yang ketiga" "hingga segala bilangan.

Maka adalah bilangan itu ada pula sindirannya seperti dikata "berapa, beberapa, sekian, maka yang pertama itu memberi makna soal pada bilangan. Yang kedua memberi makna banyak dan yang ketiga itu memberi makna yang ditanggungkan banyak atau sedikit seperti dikata "berapa ringgit" "berapa pound" dan "sekian ringgit".

Ada sambungan

ديديقتن

(اوله عيچ جوهر بهارو)

(2) فرایدردان بښکدوا دري عمر 7 تا هن
هنگ 14 تا هن .

(3) فرایدردان بښکدو دري عمر 14 تا هن
هنگ 21 تا هن .

مک اداله عقل کانق ۲ ددالم فرایدردان بښفرنام
دافه مبري ارتي اف ۲ کسن بښ سمفي کښدان کران
ذهن کانق ۲ فد ماس بښفرنام ايت کوسخ درفد
سبارغ روف، دان عقلن منشفک اف ۲ کسن
بښ سمفي کښدان تقافي ددالم فرایدردان اين فيکران
ماسيه له دان کښدان کښدان بښمبوت تشگم
(ايغه ۲ لوف)، دري کران اين هندقله دجاگ
دان دکاول اکندي فد کتيک اين . مک چانله
دري کښدان سسوات فرکارا بښ اي بوله تا هو
ملينکن فرکارا بښبول تنف اتس قدر بښبوله
دنگوځ اوله عقلن جوا، دان نياد هاروس
داولق ۲ کندي اتو دنا کوه ۲ کندي دغن سسوات
بښ تيدق بتول کران بښدمکين ايت بوله جادي
ترول کيس ددالم ذهن، دان جادي فرکارا بښ مولا ۲
دتريا اوله ذهن طبيعه وسواس دان نياداله تنف
عقلن بيلا اي بسر کلن . دان اکن منجادي
تشکل کلاکوان بښ رنده بښ سوسه منچابوتن تشکل
تله برا کر براومي ددالم .

مک ددالم فرایدردان بښکدوا عقل کانق ۲ ايت
اکن جادي سو بر گدين درفد اي تله تروک فد
مندافه اف ۲ بښ سمفي کښدان دري فييق لوار

منکل اداله مندبيق عقل ايت ترهني اتس
مشل قدر برفيکر دان . متهوي اکن فرگونان
مک واجبله دبوتکر کيفيه ۲ دن سښي .
بهوا عقل ايت سوات انگره الله کښد مأنسي
مک دغندي تا هو مأنسي ميذا کن سسوات بښ بايک
دغن بښ جاهه دان بښ بتول دغن بښ ساله بايت
سښکي ۲ کښدان دان سښلا ۲ کښدان مأنسي .
فونچا کښدان اين دودفن ددالم اونق سښرت
فونچا فنداغن ايت ددالم بښجي، تيمان
کښدان عقل اين درفد علم دان تجريه
بښدافاتي اکندي دغن فنجوبان کښدون دان
فراوران مأنسي .

منکل اداله فونچا تربيه عقل اين درفد اونق
مک واجبله اونق اين دراعیکندي، دان منکل
اونق ايت سوات درفد اشگوت بښرايکون دغن
سکل اشگوت ۲ بښلاين دان جياک بر کښدق سښاي
عقل ايت سښهتا مک هندقله بښهکوه ۲ منجاک
کښدان بښدان دان کښدان اشگوتان دغن
منوره اوران کښدان .

عقل مأنسي ايت بلوم جادي سښرن درفد
هاري دفرانکښدي تنافي برانسور سدیکيه ۲
کښد سښرن . قدرت علم نفس (سيکولوجي)
مښهکا کښدي کښد تيگ کښلان .

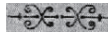
(1) فرایدردان بښفرنام دري تا هن اي
دفرانکښدن هنگ 7 تا هن .

Didikan

(Oleh Abang Johor Baharu)

Manakala adalah mendidik akal itu terhenti atas mengenal kadar berfikir dan mengetahui akan penggunaannya maka wajiblah disebutkan kaifat-kaifatnya di sini.

Bahawa akal itu suatu anugerah Allah kepada manusia maka dengan dia tahu manusia membezakan sesuatu yang baik dengan yang jahat dan yang betul dengan yang salah iaitu setinggi-tinggi kekuatan dan semulia-mulia kehebatan manusia.

Punca kekuatan ini duduknya di dalam otak seperti punca pandangan itu di dalam bijak, tambatan kesempurnaan akal ini daripada ilmu dan *tajribah* yang didapati akan dia dengan pencubaan kehidupan dan peraturan manusia.

Manakala adalah punca terbit akal ini daripada otak maka wajiblah otak ini diraikan dia, dan manakala otak itu suatu daripada anggota yang berikutan dengan segala anggota-anggota yang lain dan jika berkehendak supaya akal itu sejahtera maka hendaklah bersungguh-sungguh menjaga kesihatan badan dan kesempurnaan anggotanya dengan menurut aturan kesihatan.

Akal manusia itu belum jadi sempurna daripada hari diperanakan dia tetapi berunsur sedikit-sedikit kepada sempurna. Pendita ilmu nafas (psikologi) menghinggakan dia kepada tiga giliran:—

(1) Peredaran yang pertama dari tahun ia diperanakan hingga umur 7 tahun.

(2) Peredaran yang kedua dari umur 7 tahun hingga 14 tahun.

(3) Peredaran yang ketiga dari umur 14 tahun hingga umur 21 tahun.

Maka adalah akal kanak-kanak di dalam peredaran yang pertama dapat memberi erti apa-apa kesan yang sampai kepadanya kerana *dhihin* kanak-kanak pada masa yang pertama itu kosong daripada sebarang rupa, dan akalnyanya menangkap apa-apa kesan yang sampai kepadanya tetapi di dalam peredaran ini fikirannya masih lemah dan kekuatan kehendaknya timbul tenggelam (ingat-ingat lupa), dari kerana ini hendaklah dijaga dan dikawal akan dia pada ketika ini. Maka janganlah diberi kepadanya sesuatu perkara yang ia boleh tahu melainkan perkara-perkara yang betul tetap atas kadar yang boleh ditanggung oleh akalnyanya jua, dan tiada harus diolak-olakkan dia atau ditakut-takutkan dia dengan sesuatu yang tidak betul kerana yang demikian itu boleh jadi terlukis di dalam *dhihinnya*, dan jadi perkara yang mula-mula diterima oleh *dhihinnya* tabiat was-was dan tiadalah tetap akalnyanya bila ia besar kelak. Dan akan menjadi pangkal kelakuan yang rendah yang susah mencabutnya tatkala telah berakar berumbi di dalamnya.

Maka di dalam peredaran yang kedua akal kanak-kanak itu akan jadi subur kemudian daripada ia telah terbuka pada mendapat apa-apa yang sampai kepadanya dari pihak luar

حفظ ایت بر کواس مېمئن نغنانن دتقمه یغترسبوه
دان بوله سروفاکن بیلا ۲ جوک دکهندقکن اف
یغترله دلپهتن . اوقون ایقه ایت سوات صفة یغترله
مېمئن دغن ککل سکل فندا فاننن بوسام ۲ ایثانن
حفظ اتو سبارغ لیثانن یغترله ترکمبر ددالم اوتق
اتو یغترلکه دالم هاتین .

مک صفة ایقه ایت مالمبرا دان محاضرکن بیلا
جوک هندق مغلوارکن کتقوان خیال .

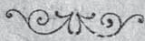
اداله خیال ایت ساتو درفد کتقوانن دیرین
بغ دغنن مانسی لیککا دغنن انهن ۲ مغاداکن
(محاضرکن) بوماچم ۲ روف درفد فرکارا ۲
یغترکماري اتو یغترنبجی دغنن اد فرکارا یغترلان
قول سباجی چنتوه بغ سروف دغن فرکارا ۲ ایت
اتو یغترلاوت دغنن .

کیا سانی خیال ایت سروفاکن اتو مگمبرکن
سسوات بندا یغترایقه ددالم هاتی مک دهیدونکنن
دغن فراسانن بغ مئندوغي بندا ایت هتک جادی
سوله ۲ بندا ایت بتول بئر بولا کو . مک خیالن
ایت اورغیغ براس سوسه اتو سوک منوره فرکارا
یغترخیالکن سام ادرکارا یغترکوس اتو تندق .
کانق ۲ ایت باقی چندروغ کفد خیال بئ
بوماچم روف، کتواغن بئ مننجوقکن بگتومریک
عاشق مندغر قصه ۲ دان چرتا ۲ یغترکاروه دان
تراسوق اتو لیککا مېماج حکایه ربکات
یغتربوآه ۳ .

جادیله لبه باقی دې برکهندق تاهو درفد اف ۲
بئ داتق کفدان دان مولایي ائی ترفیکر دان
مراهاتیکر سکل سبب توب ۲ سوات کجادین .
سغفه درفد فریبذات ددالم ماس دري
فرایدردان یغترنام دغن یغترکدوا این کانق ۲ ایت
قوة ایثانن تنافی خیالن ماسیه له جوک کران
ایثانن فد قداغتن ایت ترانومقو فد مېمکرکن
سبب ۲ دان فایده سسوات یغترلیهتن دان جوک
فرکرفتن دیرین کورغ اوله ترالیغ همین فد
سروفاکن خیال دان فراسانن ۲ یغترکلورا ددالم
ایثانن .

افیل ممتی عمرن فد فرایدردان یغترکتیک
دري 14 تاهن مېاوا کفد 21 تاهن ترافسه
کانق ۲ ایت درفد دقتسا اوله سبارغ کسن ۲
فنداغن بئ داتق دري فیبق لوار کران عقلن فد
ماس ایت تله قوه عمرنته سکل کا دان دان مېلیه
کداهان دیرین دالم حال سوره نکه دانسیاگین .

سکالیغوظ کالو ایثانن ددالم فرایدردان ماس
این مولایي کورغ تنافی کداهوان کهندقن برتبه
قوة بئ مناصبه دغنن نغکوعن عقلن سرت اد
مئندوغي کتقوانن حفظ خیال دان ایقه سبکیان
یغترهواریکن دسینی نغنانن حفظ خیال دان ایقه .
انکسه سسوات یغترتاکن حفظ خیال دان
اف سسوات یغترتاکن ایقه ؟ اداله حفظ ایت
سوات صفة دالم دیري مانسی مئندوغي کتقوانن
مېمکرکن دان مېمئن اف ۲ جوا بندا اتو فرکارا
یغترداتی اوله مئمنوانن دان بوله دکوارکن
فد بیلا ۲ ماس دکهندقکی، اومفان افیل سئورغ
ایت مئهوئی بگیان روف کا دان دان صفة
سبوات کفوغ، اومفان بندر فرانسیس مک کتقوانن

jadilah lebih banyak dia berkehendak tahu daripada apa-apa yang datang kepadanya dan mulai ia terfikir dan memerhatikan segala sebab tiap-tiap sesuatu kejadian.

Setengah daripada perbezaan di dalam masa dari peredaran yang pertama dengan yang kedua ini kanak-kanak itu kuat ingatannya tetapi khayalnya masih lemah juga kerana ingatan pada pandangannya itu tertumpu pada memikirkan sebab-sebab dan faedah sesuatu yang dilihatnya dan juga pergerakan dirinya kurang oleh terpalang hemahnya pada merupakan khayal dan perasaan-perasaan yang bergelora di dalam ingatannya.

Apabila sampai umurnya pada peredaran yang ketiga dari 14 tahun membawa kepada 21 tahun terlepaslah kanak-kanak itu daripada dipaksa oleh sebarang kesan-kesan pandangan yang datang dari pihak luar kerana akalinya pada masa itu telah kuat memerintah segala keadaan dan memilih kemahuan dirinya dalam hal suruh tegah dan sebagainya.

Sekalipun kalau ingatannya di dalam peredaran masa ini mulai kurang tetapi kemajuan kehendaknya bertambah kuat yang munasabah dengan tanggungan akalinya serta ada mengandungi kekuatan hafaz khayal dan ingat sebagaimana yang dihuraikan di sini pengenalan hafaz khayal dan ingat.

Apakah sesuatu yang dinamakan hafaz khayal dan apa sesuatu yang dinamakan ingat? Adalah hafaz itu suatu sifat dalam diri manusia mengandungi kekuatan membekalkan dan menyimpan apa-apa jua benda atau perkara yang didapati oleh pengetahuannya dan boleh dikeluarkan pada bila-bila masa dikehendaki, umpamanya apabila seorang itu mengetahui bagaimana rupa keadaan dan sifat sebuah kampung, umpamanya bandar Perancis maka kekuatan

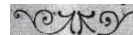
hafaz itu berkuasa menyimpan pengenalan di tempat yang tersebut dan boleh merupakan bila-bila juga dikehendakkan apa yang telah dilihatnya. Adapun ingat itu suatu sifat yang boleh menyimpan dengan kekal segala pendapatannya bersama-sama ingatan hafaz atau sebarang lintasan yang telah tergambar di dalam otak atau yang terlekat dalam hatinya.

Maka sifat ingat itu memelihara dan mehadirkan bila juga hendak mengeluarkan kekuatan khayal.

Adalah khayal itu satu daripada kekuatan dirinya yang dengannya manusia leka dengan angan-angan mengadakan (mehadirkan) bermacam-macam rupa daripada perkara-perkara yang digemari atau yang dibenci dengan ada perkara yang lain pula sebagai contoh yang serupa dengan perkara-perkara itu atau yang berlawanan dengannya.

Kebiasaannya khayal itu merupakan atau menggambarkan sesuatu benda yang teringat di dalam hati maka dihidupkannya dengan perasaan yang mengandungi benda itu hingga jadi seolah-olahnya benda itu betul benar berlaku. Maka khayalnya itu orang yang berasa susah atau suka menurut perkara yang dihayalkan sama ada perkara yang bagus atau tidak.

Kanak-kanak itu banyak cenderung kepada khayal yang bermacam rupa, keterangan yang menunjukkan begitu mereka asyik mendengar kisah-kisah dan cerita-cerita yang karut dan terasak atau leka membaca hikayat rekaan yang dibuat-buat.

بریت کیت

کیت دغن دو کچیتا پیتاکن کبرهنتین
 اء صفیه سلجان شورغ درفد سیدغ فقارغ کیت
 کران کعدورانن اوله تله دتکو عسکن کأتسن
 سوات فکرجان بقامة برة دان ربه لاین درفد
 جواتنن بق سدا سبا کي فندی بقی انق ۲ فرمفوان
 ملابو یأیت منجادی ستیاوسها اگوغ کساتوان
 گورو ۲ فرمفوان ستلایا . کیت فرجای اء صفیه
 دالم خدمت بق سوچی ایت اکن دافه مینتا کاجوان
 فرمفوان بق سدغ منقوه البران زمان بشورگورا
 دغن کییاسن بقابل دایب لنعج ایت .

فدالم ربوع 11 ذی الحجہ 1365 این
 تله دادا کن سوات مجلس فرمفوان هاری رای
 عیدالاضحی اوله اهل فرساتوان ملابو جوهر بهارو
 درومه فرسکتوانن یأیت دحاضری اوله سجمه
 بسر درفد اهل ان درفد لاکي ۲ دان فرمشواب .
 دالم مجلس ایت تله دادا کن شرح ۲ بق مبعکیتکن
 سماعه کسدارن اوله کتوا چواغن فیم جوهر تله
 برشرح دالم موضوع فرجواغن سودارا ۲ کیت
 داندونسا کران هندق منجایی کردهیکان دان
 کییاسن بقسا ملابو دالم عالم فرمفون بقسا
 دنیا . سنله ایت دادا کن بریو کي ۲ کسو کأت
 کاتق ۲ حقک فوکل 1 مالم بهارو دتقکن .

کیت مفرتی فرساتوان این ابله سبواه
 فرسکتوان یثمله منقوه حق ۲ بقسا ملابو دالم
 میدان سیاست . داتلا کي بر او سهامرافتکن فرگوانن
 (اجتماعی) دان سماجوکن اقتصاد اورغ ملابو
 دغن برانسور ۲ .

تله سحقی کیچا کیت سونیر مستیک بق گمور لافن
 جهپان، ابله مجله بولانن بیلاغن بققر نام بقدر تریتمکن
 اوله اوتوسن ملابو فریس لمیتید سبافورا . کیت
 اوچسکن تنشه بقشولس کسغد فقارغ دان فریبین .
 فد فرهاتین کیت فرکوارنن ایت اکن مفر عسکن
 عالم ملابو این دغن جهپان بققر بقسا کسغد تعلم
 فقتهوان ، فندوان دان روایه بق مینا . بارغسیاف
 بق هندق مناتف وجه مستیک بق جومیل ایت
 جم شوله برلغکن دغندي .

دغن فراسان بق گمور کیت بجمبوه کداتقن
 ایبو ملابو ابله سبواه مجله بولانن بیلاغن بشکدوا
 یأیت دغن فقبین قوم ایبو ملابو بقنتم بقدر تریتمکن
 اوله توات بقی عارف نمبر 42 بیج ستربه فینتم .
 کیت مقشورکن فانوه اورغ ملابو تراوتام فرمفوان ۲
 مناتف اکندي . مدمهدان منجادی سوات
 فندوان مندیدیق انق لاکي ۲ دان فرمفوان بقا کن
 بکرج دالم فرمفونن قوم بقسا دان اگان . بارغسیاف
 بق هندق برلغکن جمقوله برنتتو دغن فریبین .

کیت تله منریما دغن ریا 10 بواه شهر رباعیه
 عمر خیام ترجمان بقحرمة دائوه حاج محمد سعید
 بن سلجان . کیت اوچسکن سنغکي ۲ تریما کاشیه
 اوله کسولسن ایت . فد فرهاتین کیت شهر ایت
 سنغکفون بولانن درفد سوسنن شعر ملابو بقیاس
 اکنتقایی توجوان قیاس عبارتن ایت ساعة لواس
 دان دالم بکیمان بشدیابکن سدبکیه اوله بقحرمة
 ایت دسبسی رعکافنن .

Berita kita

Telah sampai ke meja kita sebutir mastika yang gemerlapan cahayanya, ialah majalah bulanan bilangan yang pertama yang diterbitkan oleh Utusan Melayu Press Limited Singapura. Kita ucapkan tahniah yang tulus kepada pengarang dan penerbitnya. Pada perhatian kita perkeluarganya itu akan menerangkan alam Melayu ini dengan cahayanya yang terbangsa kepada ilmu pengetahuan, panduan dan riwayat yang membina. Barangsiapa yang hendak menatap wajah mastika yang comel itu jemputlah berlanggan dengan dia.

Dengan perasaan yang gemar kita menyebut kedatangan Ibu Melayu ialah sebuah majalah bulanan bilangan yang kedua iaitu dengan pimpinan Kaum Ibu Melayu Penang yang diterbitkan oleh Tuan Yahya Arif Nombor 42 Beach Street Penang. Kita mengesyorkan patut orang Melayu terutama perempuan-perempuan menatap akan dia. Mudah-mudahan menjadi suatu panduan mendidik anak laki-laki dan perempuan yang akan bekerja dalam perhimpunan kaum bangsa dan agamanya. Barangsiapa yang hendak berlanggan jemputlah bertentu dengan penerbitnya.

Kita telah menerima dengan ria 10 buah Syair Rubaiyah Omar Khayyam terjemahan Yang Berhormat Datuk Haji Muhammad Said Bin Sulaiman. Kita ucapkan setinggi-tinggi terima kasih oleh ketulusannya itu. Pada perhatian kita syair itu sungguhpun berlainan daripada susunan syair Melayu yang biasa akan tetapi tujuan kias ibaratnya itu sangat luas dan dalam bagaimana yang *dibayānkan* sedikit oleh Yang Berhormat itu di sisi rangkاپannya.

Kita dengan dukacita menyatakan keberhentian En. Safiah Sulaiman seorang daripada sidang pengarang kita kerana keuzurannya oleh telah ditanggungan ke atasnya suatu pekerjaan yang amat berat dan renyah lain daripada jawatannya yang sedia sebagai pendidik anak-anak perempuan Melayu iaitu menjadi Setiausaha Agung Kesatuan Guru-guru Perempuan Semalaya. Kita percaya En. Safiah dalam khidmatnya yang suci itu akan dapat membina kemajuan perempuan yang sedang menempuh aliran zaman yang bergelora dengan kebebasan yang batil dan lancang itu.

Pada malam Rabu 11 Dhu al-Hijjah 1365 ini telah diadakan suatu majlis perjumpaan Hari Raya Aidil Adha oleh ahli Persatuan Melayu Johor Baharu di rumah persekutuan iaitu dihadiri oleh sejumlah besar daripada ahli-ahlinya daripada laki-laki dan perempuan. Dalam majlis itu telah diadakan syarah-syarah yang membangkitkan semangat kesedaran oleh ketua cawangan XXX¹ Johor telah bersyarah dalam mauduk perjuangan saudara-saudara kita di Indonesia kerana hendak mencapai kemerdekaan dan kebebasan bangsa Melayu di dalam alam perhimpunan bangsa-bangsa dunia. Setelah itu diadakan berbagai-bagai kesukan kanak-kanak hingga pukul 1 malam bahu ditamatkan.

Kita mengerti persatuan ini ialah sebuah persekutuan yang telah menuntun hak-hak bangsa Melayu dalam medan siasah. Dan lagi berusaha merapatkan pergaulan (*ijtimā'iy*) dan memajukan iktisad orang Melayu dengan beransur-ansur.

¹ Perkataan tidak jelas

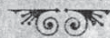
اوجافن تریما کاسیه

بہوا واجب کیت مرتھکن درواشن کیت
ابن اوجافن تریما کاسیہ بقنولس کفد یغبرحرمة
داتوہ الحاج عبداللہ بن عبدالرحمن بقدرتوا جباتن
اگام جوہر کران بوکنف سہاج اولہ تیلیق
فنداغتن یغ کمر کفد وجود دان فرکلوران کیت
اکنتتافی تلہ مہکالتکن کیت دغن بیرف نصیحة
یغبرگون دان مینا دان جوا تلہ بولتکن یوفولہ ۲
نسخہ تیف ۲ بولن باکی بجان قاضی ۲، نائب ۲ قاضی،
امام ۲ دان فکادیہ ۲ اگام کراجان صلورہ
نگری جوہر کیت فرچای دلم سدیکتہ ہاری
لاکی امام ۲ کشوغ اکن بولتکن دغن کیت جوا

دغن سبب بقترسبوتہ دافتلہ کیت مخرہاتیکن
دسبالیق اوان یغکلف ایت سوات چہیا یغ چمرلٹ
درفد سکل ممہ دان توجوان ۲ یغبرحرمة ایت
کفد کماجوان قوم بقسا دان اگام، مک دساتو
ماس کساتو ماس سما کین پات دان ترغ چہیا
ایت سکالیقون فد اولٹ دفتدغ کلف، دراس
فامیہ، دات دتکوغ برة اولہ سربک یغ سمات ۲
بو کھندفکن فابندہ دیرین سہاج

کیت فرچای تانق نوکل یغبرحرمة ایت
اکن ترلو کبس دصھیفہ ہاتی تیف ۲ فریغکتہ
أمة اسلام نگری جوہر منجادی سوات تاریخ
یغسہمع اولہ سربک یغ کمدین سکالی لاکی
کیت اوجفکن تریما کاسیہ دان بردعا مدعماہن
بارغدلجونکن اسیا یغبرحرمة ایت ددالم خدمتہ
یغ سوچی

کیت تلہ دمنت اولہ فحابة قاضی بسر جوہر
مبیار کن کفد فقہوان عام اکن فوریماہو فرکار
نشوز اہ عقبہ بنت ابو بکر بکیمات یغتلہ ترسیار
دالم فرکلوران کیت بیلاغن یغکامفہ ایت
مک دغن سبب بقترسبوتہ کیت تلہ مریما نکوران
یغکرس درفد اہ شافع جوہر یغبرسندر ای
دغن حدیث: لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ
لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ « کران کٹان کیت
تلہ مبلہی کھندف ۲ اگام اسلام؟ مک نکورانن
ایت تلہ منجادی سقرت سوات بانو اوجی کفد
فردیرین کیت سبائی اورغیغ ترغشوغ دغن اف
یغدمککن سکیران بتولہ بکیمان بقد کتاکن
اولہ اہ شافع ایت بو توجوان منجادی سوات کسلاہن
کفد اگام دان مشارکہ اسلام مک نیدقلہ قول
مسؤلون ایت کفد قاضی ۲ مفتی دان شیخ الاسلام
جوہر، نیدفککہ بکیتو اہ شافع؟ ان شاء اللہ کیت
اکن مقهور ایدکن حدیث یغجدایدکن توفیغ اولہ
اہ شافع کران منتفکندیرین ایت سبائی معترض
ددالم کبیران صفاتون فرکارا این دجواب تروس
کفد اہ شافع اکنتتافی ای تلہ ملیندوغسکندیرین
دباوہ نام سماران، بارغکالی تا کوة کران
سالہ، نیدق؟

Kita telah diminta oleh Pejabat Kadi Besar Johor

menyiarkan kepada pengetahuan am akan pemberitahu perkara

nusyuz En. Atiqah Binti Abu Bakar bagaimana yang telah tersiar

dalam perkeluaran kita bilangan yang keempat itu.

Maka dengan sebab yang tersebut kita telah menerima teguran

yang keras daripada En. Syafi' Johar yang bersandar ia

dengan hadith: "*Lā yu'minu 'ahadu kum ḥattā yuḥibba*

li akhīhi mā yuḥabbu li nafsihi" Kerana katanya kita

telah menyalahi kehendak-kehendak agama Islam! Maka tegurannya

itu telah menjadi seperti suatu batu uji kepada

perdirian kita sebagai orang yang bertanggung dengan apa

yang diamalkannya. Sekiranya benarlah bagaimana yang dikatakan

oleh En. Syafi' itu bertujuan menjadi suatu kesalahkan

kepada agama dan masyarakat Islam maka tidaklah pula

mas'ulnya itu kepada kadi-kadi mufti dan *Shaykh al-Islām*

Johor, tidakkah begitu En. Syafi'? *In shā' Allāh* kita

akan menghuraikan hadith yang dijadikan topeng oleh

En. Syafi' kerana menetapkan dirinya sebagai *mu'tarid*

di dalam kebenaran. Sepatutnya perkara ini dijawab terus

kepada En. Syafi' akan tetapi ia telah melindungi dirinya

di bawah nama samaran, barangkali takut kerana

salah, tidak?

Ucapan Terima Kasih

Bahawa wajib kita merakamkan di ruangan kita

ini ucapan terima kasih yang tulus kepada Yang Berhormat

Datuk al-Haji Abdullah Bin Abdul Rahman Yang Dipertua Jabatan

Agama Johor kerana bukannya sahaja oleh tilik

pandangannya yang gemar kepada wujud dan perkeluaran kita

akan tetapi telah menggalakkan kita dengan beberapa nasihat

yang berguna dan membina dan jua telah berlanggan berpuluh-puluh

naskhah tiap-tiap bulan bagi bacaan kadi-kadi, naib-naib kadi,

imam-imam dan pegawai-pegawai agama kerajaan seluruh

negeri Johor. Kita percaya dalam sedikit hari

lagi imam-imam kampung akan berlanggan dengan kita jua.

Dengan sebab yang tersebut dapatlah kita memperhatikan

di sebalik awan yang gelap itu suatu cahaya yang cemerlang

daripada segala hemah dan tujuan-tujuan Yang Berhormat itu

kepada kemajuan kaum bangsa dan agama, maka dari satu

masa ke satu masa semakin nyata dan terang cahaya

itu sekalipun pada awalnya dipandang gelap, dirasa

pahit, dan ditanggung berat oleh mereka yang semata-mata

berkehendakkan faedah dirinya sahaja.

Kita percaya tapak tukul Yang Berhormat itu

akan terlukis di *ṣaḥīfah* hati tiap-tiap peringkat

umat Islam negeri Johor menjadi suatu tarikh

yang disemak oleh mereka yang kemudian. Sekali lagi

kita ucapkan terima kasih dan berdoa mudah-mudahan

barang dilanjutkan usia Yang Berhormat itu di dalam khidmat

yang suci.

کماجوان برلومبا ۲ اکام مستی دبلا

(اوله صد کوکف - جوهر)

درفدان فد ماس فنولیس دودق دبعکو سکوله اکام لقس سهاج بلاجر دلانیهل برسمبیهن داله شورغ جادی امام برگیلیر ۲ فد ستیف ۲ هاری اخرن ترلانیه کانق ۲ ایت و عمل عبادت کفشد توهن جل وعز بو کتن دغن فندي حفظ سکلهن ابات سمبیهن تافی مغرتی ملاکو کن کلاکوان سمبیهن هفک سنقه اورشتوا ۲ کثوغ بلاجر کفشد سرید ۲ سکوله قول . سای مبعوغ لاکی یأیت سماس سای دودق دبعکو سکوله اکام هفک تاهن 1941 لاتین مباح خطبه جمعه دان مندیکن میت . جیک تیدق ساه ایقانن سای چوما سواه سکوله اکام سهاج اد ملانهکن یأیت سکوله اکام سوغی دورین سماس چینگو محمد سامن بن حاج رایس منجادی کورو بسرن، (سکوله یغ سای کتاکن این ایله سکوله ۲ اکام دایره فونتیان، تیدق دکهوی سکوله ۲ اکام یقلاین) اد ملانهکن ایم اتم اورغ سرید ۲ن مباح خطبه جمعه فد ماس سمبیهن جمعه دکشوغ سوغی دورین اخرن سرید ۲ یغد کتاکن نادی تله منجادی امام دان بلال ماس سکارغ .

درسب ایت تولادن دان جنتوه یقتله برجای این فانونله فهق امام ۲ ملانهکن فودا ۲ کیت ددالم فرکارا یغ سای کتاکن نادى تراونام کیت برهاری قد فیضی کورو ۲ سکوله اکام دایره جوهر خاصن سرات ملایا عابن سٹای ملاتیه مرید ۲ مباح خطبه جمعه او هاری رای دمسجد ۲

ماس سکارغ بوله دکتاکن یقلا ۲ کیت صده برانسور ۲ دان برلومبا ۲ هندق برکاجوان قد سرب سرین سیکان یقلا ۲ یقلاین جوا تراوم یقلا ۲ کیت دالم بندر تله مندیریکن بریگی ۲ فکان، فرسکتوان دانلاین ۲ لاکی ایله فراسان کیتسان دان برسانو فادو دان کاسهیکن تانه ایر سده اد دسیسی قوم کیت درسمتجق یولاکو قشراش یسکدوا این .

فولیس تیدق برحاجه هندق مبعوریکن ساتو فرساتون دالم حال این کرانف قوان ۲ فباج فون سده ترله معلوم لاکی حال یقتوسیه تافی هاری این فنولیس هندق مبعویل سوات درقد فنداغن دکثوغ ۲ یأیت حکم اکام اسلام کیت یقه باوجی ایت سدیکیه بر یغ مغرتی دان بوله بولاه! درسب ایت فانونه بر دافه فرهاتین اورغرایی یأیت او قشایان سنورغ امام دکثوغ ساکیه دان سنورغ لاکی یقبوله دهارف اد سوات فکرجان یغ مستحق یگیان حال هاری جمعه ایت؟ تنتوله برسمبیهن ظهر اکتقن، یسکدوا قول افککل سنورغ ددالم دکثوغ برسوسه فایه بر منجاری امام هندق مندیکن میت تافی کالو دلانیه فودا ۲ تراونام سرید ۲ سکوله اکام تنقوله تیدق منجادی کهران کفشد فامام ۲ سهاج، سیاف سنقه بوله میعترانکن فرض ایت .

سای برانی برکات بکیتو بابق فد فنداغن کیت فرکارا ۲ ساومقام این تله برجای، سوات

Kemajuan Berlumba-lumba Agama Mesti Dibela

(oleh Samad Kukop - Johor)

Masa sekarang boleh dikatakan bangsa-bangsa kita sudah beransur-ansur dan berlumba-lumba hendak berkemajuan pada serba serbinya sebagaimana bangsa-bangsa yang lain jua terutama bangsa-bangsa kita dalam bandar telah mendirikan berbagai-bagai pakatan, persekutuan dan lain-lain lagi ialah perasaan kebangsaan dan bersatu padu dan kasihkan tanah air sudah ada di sisi kaum kita dari semenjak berlaku peperangan yang kedua ini.

Penulis tidak berajat hendak menghuraikan satu persatunya dalam hal ini kerana tuan-tuan pembaca pun sudah terlebih maklum lagi hal yang tersebut tetapi hari ini penulis hendak mengambil suatu daripada pemandangan di kampung-kampung iaitu hukum agama Islam kita yang maha suci itu sedikit benar yang mengerti dan boleh buat! Dari sebab itu patut benar dapat perhatian orang ramai iaitu umpamanya seorang imam di kampung sakit dan seorang lagi yang boleh diharap ada suatu pekerjaan yang mustahak bagaimana hal hari Jumaat itu? Tentulah bersembahyang Zohor agaknya, yang kedua pula apakala seseorang di dalam kampung bersusah payah benar mencari imam hendak memandikan mayat tetapi dilatih pemuda-pemuda terutama murid-murid sekolah agama tentulah tidak menjadi keberatan kepada pak imam-pak imam sahaja, siapa sempat boleh menyempurnakan fardu itu.

Saya berani berkata begitu banyak pada pemandangan kita perkara-perkara seumpama ini telah berjaya, suatu

daripadanya pada masa penulis duduk di bangku sekolah agama lepas sahaja belajar dilatihlah bersembahyang dan seorang jadi imam bergilir-gilir pada setiap-setiap hari akhirnya terlatih kanak-kanak itu beramal ibadat kepada Tuhan *jalla wa 'azza'* bukannya dengan pandai hafaz sekalian ayat sembahyang tetapi mengerti melakukan kelakuan sembahyang hingga setengah orang-orang tua kampung belajar kepada murid-murid sekolah pula. Saya menyambung lagi iaitu semasa saya duduk di bangku sekolah agama hingga tahun 1941 latihan membaca khutbah Jumaat dan memandikan mayat. Jika tidak salah ingatan saya cuma sebuah sekolah agama sahaja ada melatihkan iaitu sekolah agama Sungai Durian semasa cikgu Muhamad Saman Bin Haji Rais menjadi Guru Besarnya, (sekolah yang saya katakan ini ialah sekolah-sekolah agama daerah Pontian, tidak diketahui sekolah-sekolah agama yang lain) ada melatihkan lima enam orang murid-muridnya membaca khutbah Jumaat pada masa sembahyang Jumaat di Kampung Sungai Durian akhirnya murid-murid yang dikatakan tadi telah menjadi imam dan bilal masa sekarang.

Dari sebab itu tauladan dan contoh yang telah berjaya ini patutlah pihak imam-imam melatihkan pemuda-pemuda kita di dalam perkara yang saya katakan tadi terutama kita berharap pada pihak guru-guru sekolah agama daerah Johor khususnya serata Malaya amnya supaya melatih murid-murid membaca khutbah Jumaat atau hari raya di masjid-masjid

¹ Perkataan sebenarnya '*azza wa jalla*

فيكران قنديت بغساجينا ثر بکالا

(اوله احمد سلجان)

1. صدقه دان کواجيئن جيران ايت منومقام
تقفة فرهنگين راج ۲ فربکالا . بولله کامو بوهنتي
دسينو مسلم دوا تنافي جاشن لام، کلق دبنجي اورغ .
2. فد سوات هاري تشکل ذو - چي فرائقکن
« نفو » سدغ مشمارا دفر گونئن « شن » مک
ترليهله اي اکن سباتغ فوهن بغ ساعة بسو دان
منعجوبکندي . 1000 کرپتا کودا فرغ بوله
سنغ ۳ برتوده دياوهن . « فوهن افککه گراثن اين »
کات ذو - چي . « تنتوله موليق نبر کايون » مک
ايقون مندوعتن طليهه داهنن بيغکغ بيغکوه . نأبوله
هندق دبواة کاسو . دلپهتن قولاره باقنن ، باربق ۲
اوره کايو ايت نأسکات ، نأبوله هندق دبواة خوندا .
دراسن سيلي داوون ملتوف بيپهرون دان ياهون چغيس
قول ، هاروس نيتم نيگ هاري سياف بغ منجوبون .

«اوه» بوسرو ذوجي فوهن اين نأسدبکيه فون
گوان ، فانونله ذي بوله سمنقه جادي بکيتي بسر .

3. بوهارف کفد سنجات ايله سرنده ۲ طرف
عباده ، هديه دان حکومون ايت سهوده ۲ قاعده
فلاجران ، استعادة دان انداخ ۲ ايت سلمه ۲ چارا
کراجان ، بوپي ۲ دن فککين موليق ايت سبورق ۲
روف کسنانن ، تاغيس دان نوا سبکچي ۲ اندا
کسدبين . کلیم ۲ اين فانونن منوره کوق فيکران .
سشکين اورغ ۲ دهولو کالا اد بلاجر فر کارا ۲ بغ
هاروس تنافي نيدق مريکثيت ملهکنن بغ هاروس
درقد بغ فوض .

4. دغن ماکي جوبه استعادة ، اوله کتوا نجوم
مشهدقهي تقفة مبهتي بابي سراي بوسرو کفد بابي
ايت : اف سب بغ اشکو نأهندکن ماتي ، اکو وي
اشکو ماکن بابق ۲ نيگ بولون ، اکو کن برفنغ سفوله
هاري دان برفواس نيگ هادي ، اکو کن تابورکن
مکانن بغيابک ۲ دکدغ اشکو . دا کيغ اشکو اکن
اکو هيدشکن دالم فيمکن فر سبمانن ، اف لاگي بغ

(کماجون بولبا = سيموغن درقد موک 153)

دالم کفوغ - دان فانونله مريد ۲ سکوله بغ
منجادي باکل فودا کلق افکل اد اورغ ۲
ماتي منز باراهي دان مفرهانيکن بکيان کماي
مندیکن دان مفرجان سکل ۲ فر کارا ميت مسني
چوب بواة دمدمدهان دغن اسوهن دان دبديقنن
اين بربکيانن اکام اسلام . جاشله ستورغ دوا
- حاج بوله بواة تنافي کيت بوهارف سموا سکالي
بوله مفرجان جاشن ترنتي ۲ چاري فامام بکيان
بوشله تجادي فد سقغه ۲ کفوغ .

ايت شاء الله ساهي اکن منوليس لاکي اف
بواه فيکران کيت حال فننداغن دکفوغ ۲
سفاهي دافه فرهاتين رامي دمدمدهان بواوله کماجوان
بوسام ۲ تراوتام دالم حال اکام کيت اسلام
بهمهاسوچي .

(سموا سرید ۲ درجه تقفي دسکوله ۲ اکام
دسلوره جوهر اد دفرنتمکن اوله بغير کواس
دسکوله اکام برلاتيه منجادي امام ، منجادي
بلال ، مبهپيغکن ميت دانلایين ۲ ف ۲۰ ف ۰)

Fikiran Pendek Bangsa Cina Purbakala

(oleh Ahmad Sulaiman)

1. Sedekah dan kewajipan jiran itu seumpama tempat perhentian raja-raja purbakala. Bolehlah kamu berhenti di situ semalam dua tetapi jangan lama, kelak dibenci orang.
2. Pada suatu hari tatkala Tzu Chi peranan "Nan Pao" sedang mengembara di Pergunungan "Shan" maka terlihatlah ia akan sebatang pohon yang sangat besar dan menakutkan dia. 1000 kereta kuda perang boleh senang-senang berteduh di bawahnya. "Pohon apakah gerangan ini" kata Tzu Chi. "Tentulah molek benar kayunya" maka ia pun mendongak dilihat dahannya bengkok-bengkok tak boleh hendak dibuat kayu. dilihntanya pula arah batangnya, barik-barik urat kayu itu tak sekata, tak boleh hendak dibuat keranda. Dirasanya sehelai daunnya meletup bibirnya dan bahunya cengis pula, harus pitam tiga hari siapa yang menciumnya.

(Kemajuan berlumba-lumba = Sambungan daripada muka 153)

di dalam kampung. Dan patutlah murid-murid sekolah yang menjadi bakal pemuda-pemuda kelak apakala ada orang-orang mati menziarahi dan memperhatikan bagaimana gaya memandikan dan mengerjakan segala-gala perkara mayat mesti dicuba buat mudah-mudahan dengan asuhan dan didikan ini berkembang agama Islam. Janganlah seorang dua sahaja boleh buat tetapi kita berharap semua sekali boleh mengerjakan jangan ternanti-nanti cari pak imam bagaimana yang telah terjadi pada setengah-setengah kampung.

- "Oh!" berseru Tzu Chi pohon ini tak sedikit pun gunanya, patutlah dia boleh sempat jadi begitu besar.
3. Berharap kepada senjata ialah serendah-rendah taraf ibadat, hadiah dan hukuman itu sehodoh-hodoh faedah pelajaran, istiadat dan undang-undang itu selemah-lemah cara kerajaan, bunyi-bunyian dan pakaian molek itu seburuk-buruk rupa kesenangan, tangis dan tawa sekeji-keji tanda kesedihan. Kelima-lima ini patutnya menurut gerak fikiran. Sesungguhnya orang-orang dahulu kala ada belajar perkara-perkara yang harus tetapi tidak mereka itu melebihi yang harus daripada fardu.
 4. Dengan memakai jubah istiadat, oleh ketua nujum menghampiri tempat membantai babi seraya berseru kepada babi itu: Apa sebab yang engkau tak hendakkan mati, aku beri engkau makan banyak-banyak tiga bulan, aku akan berpantang sepuluh hari dan berpuasa tiga hari, aku akan taburkan makanan yang baik-baik di kandang engkau. Daging engkau akan aku hidangkan di dalam pinggan persembahan, apa lagi yang

In shā' Allāh saya akan menulis lagi apa

buah fikiran kita hal pemandangan di kampung-kampung supaya dapat perhatian ramai mudah-mudahan beroleh kemajuan bersama-sama terutama dalam hal agama kita Islam yang maha suci.

(Semua murid-murid darjah tinggi di sekolah-sekolah agama

di seluruh Johor ada diperintahkan oleh yang berkuasa

di sekolah agama berlatih menjadi imam, menjadi

bilal, menyembahyangkan mayat dan lain-lainnya P.M.P.)

9. منکل 7 جو - فوه - یوم 6، سنی عمر 10 تاهن ای بر تو کر نیکران مات یغدوهلو دصفتکنن بتول سکارخ دصفتکنن ساله - تنافی میافکه یغ هندق برکات سام اد بشبول سکارخ این تیدق سام سبسر سالهن مشرت ساله 2 یغ ایلم فوله سمیلن تاهن دهولو.

10. فد سوات هاری «چواغ - ذا» دات «هوئی ذا» بوجالن 2 دانس سیواه جباتن سوغی «هاو» برکات چواغ ذا: چوب تیغوه سلواغ ایت منرک کسان کارهی، ایتوله کسو کان ایکن؟ جواب هوئی ذا: اشکو بوکن ایکن، مان اشکو تاهو کسو کان ایکن؟ ساهوه چواغ ذا: اشکو بوکن اکو، مان اشکو تاهو اکو تاناهو کسو کان ایکن؟ کات هوئی ذا: کالو سبب اکو بوکن اشکو، جادی اکو تاناهو اف اشکو تاهو؟ مک مان اشکو تاهو اکو تاناهو یغ اشکو تاهو اکو تاناهو اف کسو کان ایکن؟ کات چواغ ذا: ماری کیت بالیق فد سوال اشکو یغ مولا؟ اشکو نان اکو بکبان اکو تاهو اف کسو کان ایکن - سوال اشکو ایت سهاج بوله مننجوقن اشکو تاهو یغ اکو تاهو - اکو تاهو اف ایکن سوک ایله درقد فراسان اکو سندیری دری انس جباتن این .

11. تنکل «چواغ» مفهدا کن ماتی، سر بد 2 ن داتق منت اذن هندق منامکنندی دغن استماده بسر، تنافی جواب چواغ - ذا 77 سده اد لایغیة دان بویی جادی خزندا کو، سده اد متهاری، بولن، دان بیتتم جادی الة استمادتکو، سده اد سموا کجادین عالم مشهور یغ جنازه کو - افکه لاکي الة استماده یغ کورخ باکیکو؟ 77 کای

کورخ؟ «کدین میکر کن سوله 2 ای بای مک ایفون برکات»: ترله بایک اکو هیدوف سماکن سکم اصلکن جاشن کنا سمیلید «کدین بر بالیق قول ای میکر در برین سبائی مانسی سرای برکات» کران هندق بر اوله کجر ماتن، سسورخ ایت بر سدی ماتی دانس فریسی اتو ددالم باکول فقرة کفلا» اوله یسدسکین تیدق دفا کین فیکرانن سبائی بای ایت دریمان فیکرانن سندیری سبائی مانسی مک افاکه فری بدان دی دغن بای ایت؟

5. تنکل «یغ ذا» بر اشکه کدأیره «سوخ» ای برالم مسلم دسیواه رومه توه ثاغن، اتوافون رومه ایت اد دوا اورغ استوی، یغ سثورخ چنتیق، یغ سثورخ لاکي هوده، یغ هوده دکاسیینه، یغ چنتیق، دینچین، افکل دنان «یغ ذا» افکه سببن دمکنن؟ مک دساهوه اوله سثورخ مهب رومه ایت: «یغ چنتیق ایت ترلفو سدر اکن کولیککنن، جادی اورغ تیدق بر فیکر ای چنتیق، یغ هوده ایت ساعه انصاف دغن کبورقکنن جادی ناد اورغ میکر کن ایاث هوده» - امبیل اعتبار ابو هی مر بد 2 کو! برکات یغ - ذا «هندقله کامو بر یواة بایک تنافی جاوهکن ریا اکن کیچیکن کرج 2، اشکو، کمان اشکو فرگی کتی دسو کای اورغ.

6. سبایک 2 بهاس ایله یغ تیدق دچا کفکن، سبایک 2 کای فریواتن ایت ایله یغ تیدق ادریواتن.

7. لیقا کن قشیروان کامو، کتی کامو داذاقی یا ایت نیقیس ساعه.

8. راج 2 زمان دهولو مها کوسما کجیان کفدر عیتن دان مها کوی تیغ 2 یغ تاچای ایت کفدر برین سندیری

kurang? “Kemudian memikirkan seolah-olahnya ia babi maka ia pun berkata: “Terlebih baik aku hidup memakan sekam asalkan jangan kena sembelih” kemudian berbalik pula ia memikir dirinya sebagai manusia seraya berkata “kerana hendak beroleh kehormatan, seseorang itu bersedia mati di atas perisai atau di dalam bakul pengerat kepala” oleh yang demikian tidak dipakainya fikirannya sebagai babi itu diterimanya fikirannya sendiri sebagai manusia maka apakah perbezaan dia dengan babi itu?

5. Tatkala “Yang Tza” berangkat ke daerah “Sung” ia bermalam semalam di sebuah rumah tumpangan, tuan punya rumah itu ada dua orang isteri, yang seorang cantik, yang seorang lagi hodoh, yang hodoh dikasihinya, yang cantik, dibencinya. Apakala ditanya “Yang Tza” apakah sebabnya demikian? Maka disahut oleh seorang hamba rumah itu: “Yang cantik itu terlampau sedar akan kemolekannya, jadi orang tidak berfikir ia cantik, yang hodoh itu sangat insaf dengan keburukannya jadi tak ada orang memikirkan ianya hodoh”. Ambil iktibar ayuhai murid-muridku! Berkata Yang Tza “Hendaklah kamu berbuat baik tetapi jauhkan riak akan kebajikan kerja-kerja engkau, ke mana engkau pergi kelak disukai orang.

6. Sebaik-baik bahasa ialah yang tidak dicakapkan, sebanyak-banyak gaya perbuatan itu ialah yang tidak ada perbuatannya.

7. Lepakan¹ pengetahuan kamu, kelak kamu dapati iaitu nipis sangat.

8. Raja-raja zaman dahulu mengaku semua kejayaan kepada rakyatnya dan mengakui tiap-tiap yang tak jaya itu kepada dirinya sendiri.

9. Manakala “Chu-Poh Yau” sampai umurnya 10 tahun ia bertukar fikiran mana yang dahulu disifatkannya betul sekarang disifatkannya salah. Tetapi siapakah yang hendak berkata sama ada yang betul sekarang ini tidak sama sebesar salahnya seperti salah-salah yang lima puluh sembilan tahun dahulu.

10. Pada suatu hari “Chuang Tza” dan “Huei Tza” berjalan-jalan di atas sebuah jambatan sungai “Hau” berkata Chuang Tza: Cuba tengok seluang itu menerkam ke sana ke mari, itulah kesukaan ikan! Jawab Huei Tza: Engkau bukan ikan, mana engkau tahu kesukaan ikan? Sahut Chuang Tza: Engkau bukan aku, mana engkau tahu aku tak tahu kesukaan ikan? Kata Huei Tza: Kalau sebab aku bukan engkau, jadi aku tak tahu apa engkau tahu, maka mana engkau tahu aku tak tahu yang engkau tahu aku tak tahu apa kesukaan ikan? kata Chuang Tza: Mari kita balik pada soal engkau yang mula, engkau tanya aku bagaimana aku tahu apa kesukaan ikan. Soal engkau itu sahaja boleh menunjukkan engkau tahu yang aku tahu. Aku tahu apa ikan suka ialah daripada perasaan aku sendiri dari atas jambatan ini.

11. Tatkala “Chuang” hampir akan mati, murid-muridnya datang meminta izin hendak menanamkan dia dengan istiadat besar, tetapi jawab Chuang Tza “Sudah ada langit dan bumi jadi kerandaku, sudah ada matahari, bulan, dan bintang jadi alat istiadatku, sudah ada semua kejadian alam mengiring jenazahku - Apakah lagi alat istiadat yang kurang bagiku? “Kami

¹ Ejaan sebenarnya lupakan

مشو یہ ۲ کن ایکورن ددالم مقور! « تتوله دي
سوک هیدوف مشو یہ ۲ کن ایکور ددالم مقور »
جواب کدوا ۳ فکادی ایت « پہله اشکو کدوا »
بوسرو چواغ ذا « ا کو قرن هندق مشو یہ ۲ کن
ایکور کو ددالم مقور جوا ».

14 - کیران اشکو دان اکو برتھر دان
اشکو منغ اکو کاله ، ایت بلوم منتجوقکن اشکو
بتر اکو - کاله ، جبک اکو منتج اشکو کاله ، ایتقون
بلوم منتجوقکن اکو بر اشکو ساله . بوله جادی
کیت کدوا ۲ ساله ، بوله جادی جوگ کدوان
همفیر ساله ، دان بوله جادی کدوان ۲ همفیر بتول ،
بارشکالی جوگ اشکو همفیر ۲ - ساله دان اکو همفیر ۲
بتول اتو اشکو همفیر ۲ بتول اتو اکو همفیر ۲ - ساله .
مک کیت امبیل اورغ قهه ، کالو دي پوستوجو
دغن فیکران اشکو منقله اشکو ، تنافی ایت
تیدق منجوقکن اشکو بر ، دمکین جوگ
کالو دي پوستوجو دغن اکو منقله اکو . تنافی
ایت تیدق جوگ منجوقکن اکو بر . اشکو
اکو دان اورغ قهه تا بوله موتسکن . کیت
بو کهندقکن ستورغ حاکم (الخلاق ف -)

سکلین خواطر ، جواب سریدن : کالو ۲ میت
توانکورو دماکن بورغ ، مک جواب چواغ - ذا
دانس بومی اکو جادی مکان بورغ ، دالم بومی
اکو جادی مکان هولہ دان چایج ، مشاف
درومتق یغ ساتو . کران هندق مبری ماکن یسانو
لاکی؟

12 - انجیق تیدق دکتا کن انجیق بابک دغن سبب
ای فندی مشکو غوغ ، اورغ تیدق دکتا کن
اورغ بابک دغن سبب ای فندی برچاکف .

13 - منکل چواغ - ذا صدغ . مقابل دسوعی
« فو » مک دانغ دوا اورغ فکادی یغ داوتسکن
اوله انقراج نگری « جو » منت کسودین چواغ -
ذا منجاک فرتد بھران کرا جان نگری جو ، چواغ -
ذا منولیه فون تیدق ، هان ای بوکات : ممب دغر
دنگری جو اد سٹیکور کورا ۲ کرامہ یغ سدہ مفوس
3000 تارن دھولو ، خبرن کولیه کورا ۲ ایت
دفرملیا دان دسیمقنت بابک ۲ ددالم سیواہ
کوتق دانس کتا ددالم رومہ سمبیتھ نینیق مو یغن .
فد فیکران توان ۲ کدوا مان کورا ۲ ایت لبہ
سوک ماتی دفرملیا کن راج اتو فون هیدوف

کاراغن بہارو

سیدنا محمد صلی اللہ علیہ وسلم ایلہ سیواہ رسالہ
(قصہ اسراء دان معراج) کاراغن چارا بہارو یغ - سہا بس ۲ . مودہ دقہم
بقبلہ دتربیتکن اولہ کفران کورہ ۲ اوگام جوہر . بارشیا ف یقہندق مقہوبے
چترا یقہنر دان مناریق ہاتی بشاکن منہیکن قواۃ ایمان دان کفرچیان ، دان هندق
مقہوبی شکل حکمہ ۲ یقہر سیمقن ددالمن ایت فسئلہ کفد فتریبہ بجھ فرایدان « دفجایہ
بلاجران جوہر هرک سیواہ ۱۰۵۰ \$ ادان .

sekalian khuatir” jawab murid-muridnya: Kalau-kalau mayat tuanku dimakan burung, maka jawab Chuang Tza di atas bumi aku jadi makanan burung, dalam bumi aku jadi makanan ulat dan cacing, mengapa dirompak yang satu kerana hendak memberi makan yang satu lagi?

12. Anjing tidak dikatakan anjing baik dengan sebab ia pandai menggonggong, orang tidak dikatakan orang baik dengan sebab ia pandai bercakap.

13. Manakala Chuang Tza sedang mengail di sungai “Phu” maka datang dua orang pegawai tinggi yang diutuskan oleh anak raja negeri “Chu” minta kesudian Chuang Tza menjaga pentadbiran kerajaan negeri Chu, Chuang Tza menoleh pun tidak, hanya ia berkata: Hambaengar di negeri Chu ada seekor kura-kura keramat yang sudah mampus 3000 tahun dahulu, khabarnya kulit kura-kura itu dipermulia dan disimpan baik-baik di dalam sebuah kotak dia atas geta di dalam rumah sembahyang nenek moyangnya. Pada fikiran tuan-tuan kedua mana kura-kura itu lebih suka mati dipermuliakkan raja atau pun hidup

menggoyah-goyahkan ekornya di dalam lumpur! “Tentulah dia suka hidup menggoyah-goyahkan ekor di dalam lumpur”

Jawab kedua-dua pegawai itu “Nyahlah engkau kedua” berseru Chuang Tza “Aku pun hendak menggoyah-goyahkan ekorku di dalam lumpur jua”.

14. Kiranya engkau dan aku bertengkar dan engkau menang aku kalah, itu belum menunjukkan engkau benar aku salah, jika aku menang engkau kalah, itu pun belum menunjukkan aku benar engkau salah. Boleh jadi kita kedua-dua salah, boleh jadi juga kedua-duanya hampir salah, dan boleh jadi kedua-duanya hampir betul, barangkali juga engkau hampir-hampir salah dan aku hampir-hampir betul atau engkau hampir-hampir betul atau aku hampir-hampir salah. Maka kita ambil orang tengah, kalau dia bersetuju dengan fikiran engkau menanglah engkau, tetapi itu tidak menunjukkan engkau benar, demikian juga kalau dia bersetuju dengan aku menanglah aku. Tetapi itu tidak juga menunjukkan aku benar. Engkau, aku dan orang tengah tak boleh memutuskan. Kita berkehendakan seorang hakim (Al-Khāliq P.)

Karangan Baharu

(Kisah Israk dan Mikraj)

Saiyidina Muḥammad *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa ṣallam* ialah sebuah risalah karangan cara baharu yang sehabis-habis mudah faham

yang telah diterbitkan oleh kumpulan guru-guru agama Johor. Barangsiapa yang hendak

mengetahui segala hikmah-hikmah yang tersimpan di dalamnya itu pesanlah kepada penerbit Majalah “Peredaran” di Pejabat

Pelajaran Johor harga sebuah \$1.50 adanya.

تاریخ اسلام

(سمیعون بیلاغت (4) تاهن یقثرنام)

(4) کفکاکن فادک بوندان:—

قد تاهن یفکاکم درفد اسیا نبي کیت یفهلما ایت مک براغکفله فادک بوندان مندافتکن ایه سودارا دسبله بوندان دمدبنه مک ایفون وفاة دتمقه بونام «الابوا» یفدمکین دفلیهرا قول اوله أم آمین دان دجکای اوله فادک زندان عبدالملطوب مک کاسیه اکن نبي کیت ایت تیاد بوسیندبغ دغن کاسیه کفد فقرا ۲۱ سنندریه اکنتتافی ابله سیاس ۲ کاسیه تمبان فول تنکل ظاهر کفندان کا دان نبي ایت اکن جادی سوات حال یعامه بسر فد ماس یفا کندانغ .

(5) کفکاکن فادک زندان:—

کدین درفد دوا تاهن مک وفانله فول فادک زندان یغ ساعة ۲ کاسیه اکندی ایت مک دجاگ فول اوله ایه سوداران ابوطالب، مک ابوطالب ایت ساعة چردیق لاکی موره تنافی ساعة مسکین دان تیاد چوکف ماکن مینوم اهل ۳ روبین .

(6) براغکک کنگری شام کالی یقثرنام:—

قد تاهن یفکسمیلان اسیان نبي کیت صلی الله علیه وسلم مک ایفون فوکی کنگری شام کالی یقثرنام بوسام ۲ دغن فادک ایه سوداران ابی طالب . فد ماس اورغ ۲ فافله نبي بوقو دغن کتوا ۲ کرجبا یقثرنام یجیری دنگری بیری چقراله فدری ایت کفدمر بکثیت اکن کظاهبران سنورغ

نبي درفد بفساعرب فد ماس این بگیان بقد کهموي دالم کتاب سوچین مک جواب سنورغ درفد سر بکثیت بلوم ظاهر فد ماس این .

(7) فقراغن الفجار:—

قد تاهن یفکدوا قوله اسیا نبي کیت صلی الله علیه وسلم مک تر جادبله فقراغن الفجار بایت فقراغن . دانتارا قریش دان را کن ۳ دغن قیس دان را کن ۳ ندتمقه دانتارا مک دغن الطائف یفدنماکن «الذخلة» دالم فقراغن ایت همفیر ۲ تیواس قیس کهران تیدق دادا کن فردلین دغن سگرا .

(8) براغکک کنگری شام کالی یفکدوا:—

قد تاهن یفکدوا قوله لیم اسیا نبي کیت صلی الله علیه وسلم مک فوگیله ای کنگری شام کالی یفکدوا کران مباوا فوگیلک سیدتنا خدیجه بنت خویلد کراه ای . یبع مپوره اورغ ۲ قد مفر نیگاکن هر تان کدین دزقد تله دفیلین اورغ ایت . اتمهلاکی اقبیل ددغن نبي ایت امانه، بر دانلین ۲ لاکی درفد صفة کفوجین یفقله دجاد بکن فد کتیک دجاد بکندی هک دفاکن اوله قوم «الأمین» یفدمکین فوگیله بگندا بوسام ۲ مسیره ممب سیدتنا خدیجه . اقبیل سمفی مک بر نیگاله ای دغن مندافة کاندوغن . یهر گندا ۲۱ .

Tārīkh Islām

(Sambungan Bilangan (4) tahun yang pertama)

(4) Kemangkatan paduka bondanya:-

Pada tahun yang keenam daripada usia Nabi kita yang mulia itu

maka berangkatlah paduka bondanya mendapatkan ayah saudara

di sebelah bondanya di Madinah maka ia pun wafat di tempat bernama

“al-Abwā” yang demikian dipelihara pula oleh Ummu Aiman

dan dijagai oleh paduka nendanya Abdul Muṭallib maka

kasihnya akan nabi kita itu tiada bersebanding dengan

kasih kepada putera-puteranya sendiri akan tetapi ialah

sehabis-habis kasih tambahan pula tatkala zahir kepadanya

keadaan nabi itu akan jadi suatu hal yang amat besar

pada masa yang akan datang.

(5) Kemangkatan paduka nendanya:-

Kemudian daripada dua tahun maka wafatlah pula paduka

nendanya yang sangat-sangat kasih akan dia itu maka dijaga

pula oleh ayah saudaranya Abū Ṭālib, maka Abū Ṭālib itu

sangat cerdik lagi murah tetapi sangat miskin dan

tiada cukup makan minum ahli-ahli rumahnya.

(6) Berangkat ke negeri Sham kali yang pertama:-

Pada tahun yang kesembilan usia nabi kita *ṣallā Allāhu*

‘alayhi wa sallam maka ia pun pergi ke negeri Sham kali

yang pertama bersama-sama dengan paduka ayah saudaranya Abi Ṭālib.

Pada masa orang-orang kafilah Nabi bertemu dengan ketua-ketua

gereja yang bernama Būhayrā di negeri Busra berciteralah

paderi itu kepada mereka itu akan kezahiran seorang

Nabi daripada bangsa Arab pada masa ini bagaimana yang diketahui

dalam kitab sucinya maka jawab seorang daripada

mereka itu belum zahir pada masa ini.

(7) Peperangan al-Fijār:-

Pada tahun yang kedua pula usia Nabi kita *ṣallā Allāhu*

‘alayhi wa sallam maka terjadilah Peperangan al-Fijār iaitu

peperangan di antara Quraish dan rakan-rakannya dengan Qays

dan rakan-rakannya pada tempat di antara Mekah dengan Thaif

yang dinamakan “al-Nakhlah” di dalam peperangan itu hampir-hampir

tewas Qays kiranya tidak diadakan perdamaian

dengan segera.

(8) Berangkat ke negeri Sham kali yang kedua:-

Pada tahun yang kedua pula lima usia Nabi kita

ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam maka pergilah ia ke negeri Sham

kali yang kedua kerana membawa perniagaan Saiyidatina

Khadijah Binti Khuwaylid kerana ia memang menyuruh orang-orang

pada memperniagakan hartanya kemudian daripada telah dipilihnya

orang itu. Apatah lagi apabila didengarnya Nabi itu amanah,

benar dan lain-lain lagi daripada sifat kepujian yang telah

dijadikan pada ketika dijadikan dia hingga dinamakan

oleh kaumnya “al-Amīn” yang demikian pergilah baginda

bersama-sama Maisarah hamba Saiyidatina Khadijah. Apabila sampai

maka berniagaalah ia dengan mendapat keuntungan

yang berganda-ganda.

اوله رسول الله بشعلیا اکن حال یغامه بسر ایت
دغن فرستجوان راي یأبت دمهر کن اوله نبي
اکن سلیندغن لالو دلتقکن حجر الاسواد ایت
کدین دورهن تیف ۲ قیده مکغ تقي ۲ سلیندغ
ایت سرت معقکه برامي ۲ کتمقه یم هندق
دلتقکن ۰ اقبیل سمقي نبي کیت فون ملتقکن
حجر الاسواد ایت دغن تاغئن یعلما . یقدمکن
فرسایسین ایقون فادله دغن امان دان شریحال
صهاج دمکنله کیجقکن نبي مندایکن فرکارا
یغامه بسر ایت دغن سغ .

(11) داغکة نبي منجادي رسول :-

قد دیواس اسیا نبي کیت علیه الصلاة والسلام
گن 40 تان مک داغکة اوله الله سبحانه وتالی
منجادي رسول (فسوره الله) یأبت مبعثکن
تیته فرتنن کغد سکاین مخلوق .

(12) کفلیقتن هیدون نبي سلوم منجادي رسول :

تیاد اورغ یم مهاجر دان تیاد قول برسکوه ۳
اورغ معاوهن دان تجادي دالم لیغوغن انق ۲
اورغ جاهلیه دان بوجهور دغن انق ۲ اورغیح
براکام ونی (میجه برهالا) دان انق ۲ اورغیح
برعبادتکن سغ ۲ یغوسغ دان بردهیق دغن
فیجه ۲ برهالا قد حال ابان بوکن ساتو درند
سرایکنیت تنای عقل دان اداب سو فون یغ سمنون
ایت سو برسام ۲ دغن نوبن هغک ترشور ای
داننارا اورغ ۲ نگری منکه دري اول رومجن
بر صفة دغن امانه هغک دگر اکندی و الامین ،
مک یأبت اجران توهن یغیاد برلا کو قد عادتین
مغیاسکن دري انق یتیم لاگی مسکن دان
اورغیح ملبهران فون مسکن جوان . اثبیل له 30
تان اسیا صلی الله علیه وسلم ایت مک جادیله ای سئورغ

(9) فر کپونن نبي دغن سیدتنا خدیجه :-

کدین درند دوا بولن نبي کبالی دري نگری
شام مک بر کپونله ای دغن سیدتنا خدیجه (دغن
فیناغن سیدتنا خدیجه سندري) دان سیدتنا
خدیجه قد ماس ایت براسیا 40 تان قد حال
نبي کیت صلی الله علیه وسلم براسیا 25 تان سهاج .
(10) میناء کعبه :-

قد دیواس نبي کیت صلی الله علیه وسلم ایت
براسیا 35 تان تجادیله به یغامه بسر هغک رنتوه
تیموق ۲ کعبه کدین درند تر باکر ۰ مک بوجیتا له
قوم قریش هندق سروتوهکن سکالی دان میناء
ممولو ۰ مک نبي کیت فون برسام ۲ دالم فکرجان
ایت ۰ قوم قریش مبلجاکن دالم فرکارا ایت
سمران دغن هرت یسوجی (بوکن هرت رباه اتو
درند امس کپون یم ساله) مک اورغ ۲ بسر
قریش معقکه سندري کران بنان ایت دان
رسول فون معقکه جوا برسام ۲ دغن له سواران
سیدنا عباس قد حال ای ما کی باجو لابه ۰ کات
سیدنا عباس «ایککن هرجم باجو اقتدا ایت
کباوه» مک بشعلیا ایقون مبنوه بگیان یغ کتا کن
اوله ایه سواران ایت هغک ترغق اعگوت
سولیتن مک ایقون ترسوعکور کفانه، اقبیل دلپه
اوله سیدنا عباس اکنتالن ایت مک ایقون ملوه دان
مبنوه اکندی سرائی برکات اف معنای اقتدا ؟
مک جواب جنجوغن کیت ماقتدا مندغ سوات سوارا
یغامه قوا کفان هندقه کامو تورانن باجو کامو ؟
دالم حال یغ مسکن برلا کوله فرتقکاران
داننارا قوم قریش کران برهوه هندق ملتقکن
حجر الاسواد قد تمقه یغ سدیا کن مک حال ایت
مغیاسکن منجادي فریونن ، اکنتنای دمسلیکن

(9) Perkahwinan Nabi dengan Saiyidatina Khadījah:-

Kemudian daripada dua bulan Nabi kembali dari negeri Sham maka berkahwinlah ia dengan Saiyidatina Khadījah (dengan pinangan Saiyidatina Khadījah sendiri) dan Saiyidatina Khadījah pada masa itu berusia 40 tahun pada hal Nabi kita *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* berusia 25 tahun sahaja.

(10) Membina Kaabah

Pada dewasa Nabi kita *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* itu berusia 35 tahun terjadilah bah yang amat besar hingga runtuh tembok-tembok Kaabah kemudian daripada terbakar. Maka bercita-citalah kaum Quraish hendak meruntuhkan sekali dan membina semula. Maka Nabi kita pun bersama-sama dalam pekerjaan itu. Kaum Quraish membelanjakan di dalam perkara itu semuanya dengan harta yang suci (bukan harta riba atau daripada emas kahwin yang salah) maka orang-orang besar Quraish mengangkat sendiri kerana binaan itu dan Rasul pun mengangkat jua bersama-sama dengan ayah saudaranya Saiyidina ‘Abbās padahal ia memakai baju labuh. Kata Saiyidina ‘Abbās “ikatkan hujung baju anakanda itu ke bahu” maka yang mulia itupun membuat bagaimana yang dikatakan oleh ayah saudaranya itu hingga ternampak anggota sulitnya maka ia pun tersungkur ke tanah, apabila dilihat oleh Saiyidina ‘Abbās akan halnya itu maka ia pun memeluk dan menyambut akan dia seraya berkata apa mengenai anakanda? Maka jawab junjungan kita, anakanda mendengar suatu suara yang amat kuat katanya hendaklah kamu turunkan baju kamu!

Di dalam hal yang demikian berlakulah pertengkaran di antara kaum Quraish kerana berbuat hendak meletakkan Hajar al-Aswād pada tempat yang disediakan maka hal itu hampir-hampir menjadi pembunuhan, akan tetapi diselesaikan

oleh Rasulullah yang mulia akan hal yang amat besar itu

dengan persetujuan ramai iaitu diamparkan oleh Nabi akan selendangnya lalu diletakkan Hajar al-Aswād itu kemudian disuruhnya tiap-tiap kabilah memegang tepi-tepi selendang itu serta mengangkat beramai-ramai ke tempat yang hendak diletakkan. Apabila sampai Nabi kita pun meletakkan Hajar al-Aswād itu dengan tangannya yang mulia. Yang demikian perselisihan itupun padamlah dengan aman dan seperihal sahaja demikianlah kebijakan Nabi mendamaikan perkara yang amat besar itu dengan senang.

(11) Diangkat Nabi menjadi Rasul:-

Pada dewasa usia Nabi kita *‘alayhi ṣalātu wa sallam* genap 40 tahun maka diangkat oleh Allah *Subhānahu wa Ta ‘ālā* menjadi Rasul (pesuruh Allah) iaitu menyampaikan titah perintah-Nya kepada sekalian makhluk.

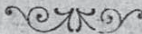
(12) Kepelikan hidupnya Nabi sebelum menjadi Rasul:

Tiada orang yang mengajar dan tiada pula bersungguh-sungguh orang mengasuhnya dan terjadi di dalam lingkungan anak-anak orang jahiliah dan bercampur dengan anak-anak orang yang beragama *wathani* (menyembah berhala) dan anak-anak orang yang beribadatkan sangka-sangka yang kosong dan berdamping dengan penyembah-penyembah berhala pada hal ianya bukan satu daripada mereka itu tetapi akal dan adab sopannya yang sempurna itu subur bersama-sama dengan tubuhnya hingga termashur ia di antara orang-orang negeri Mekah dari awal remajanya bersifat dengan amanah hingga digelar akan dia “al-Amīn” Maka iaitu ajaran Tuhan yang tiada berlaku pada adatnya menghiaskan diri anak yatim lagi miskin dan orang yang memeliharanya pun miskin jua. Apabila lebih 30 tahun usia *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* itu maka jadinya ia seorang

اي مسمبالا کيتم بوسام ۲ دغن سو دارا سوسون
 فد کفوغ (باديه) دان تنکل اي کيالي ککه
 مک مليراله اي اهل ۲۸ دغن بيراف قراط سهاج
 فد حال کيران اي بوکهند فکن هرت نسچايے
 دسيمقنياله تراو تام تنکل اي مفرنيکا کن هرت
 سيدتا خديجه انو تنکل خديجه مينغ اکندي .
 دان ممتيله اي اکن بواه فکرجان سنديري هتک
 بالغ . فد حال کادانن ايت ساعه مليا ديسي قومن .
 دان نياداله دفر داي اکندي اوله ککيا دان کايونکن
 دنيا دان نياداي برووا بگيا فرجلان اورغيغ
 سباي دغندي کران هندق ميوکا کن هاتي دان
 ملواسکن کسدا فتن . تقافي سما کين برتبه اسيا
 سما کين اي برتبه مادا کن اف يقاد سهاج دان
 سما کين برتبه سوو کهندقن فد ميورغ ۲ ديري
 کران هندق برتبه کرا هراقبه (ناکوة کغد الله)
 دان بوعبادات دغن مناجات کغد الله . دان
 بوتوسل (ممت فرتولفن کغد الله) فد منغ کين
 همين کران هندق مبرسيه کن قومن دان ملشکن
 عالم درفد کجهانن بعد کرجا کن اوله ماسي ، بيراف
 لام کادانن يهد مکن ايت مک دمليا کن الله دغن
 نبوة (منجادي اوتوسن الله سبحانه و تعالی کغد
 سکل مخلوقن) .
 (برسبوغ)

لاکي ۲ يغ لشکف دغن صفة ۲ کقوجين دان
 کانسبان فد حال اورغلان ککوراغن دان
 تهکمي کادانن فد حال اورغلان رنده . دان اي
 مساکن تومن فد حال اورغلان پيمه افی دان
 اورغلان برتلومغ دغن کجهانن ، ايان بتول اعتقاد
 (نگدان) اورغ ۲ لاین دالم وهر ، ايان برطبيعة
 دغن طيمه يشايک ۲ ، اورغلان جاهل دان ميمعق
 درفد جان يغالوس . ترديدق ني کيت ايت دالم
 ليشکورغن قوم يغياس مفر بواه کروصکرن ،
 فاسق دان منومشکن داره دانلان ۲ لاکي درفد
 سکل کجهانن . فد حال ني کيت ايت نياد سديکيه
 فون ترايکوة انو چندرورغ کغد کسرا کن قوم
 ايت کران يابت بندق سکلي ۲ ميمه اف يهد سيمه
 اوله قومن دان مفر بواه اف يهد فربواه اوله مريکيت
 تقافي اي تنف داتس سبايک ۲ فواغي ، دان بيز
 اف يهد سبدا کنن داف سبوسر امانه کران تله
 دجاک اوله الله تعالی اکندي دري ماس کچيلن
 درفد مفر بواه اکن اف ۲ يهد فربواه اوله اورغ ۲
 جاهليه ، دان فرجلان يعليا ايت بولاون دغن
 فرجلان قومن . فنديقن ني کيت ميمعق تله
 دجاد يکندي دغن سبايک ۲ فکرجان دان
 فربواتن .

بسرله ني کيت دغن نياد بارغيغ بوله منوالغ
 اکندي جيک اي نياد براوسها منکل ممتيله ماس
 يغ اي فاقوة بکرج دان براوسها مک بکرجاله

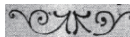

lagi-lagi yang lengkap dengan sifat-sifat kejujuran dan kemanusiaan pada hal orang lain kekurangan dan tinggi keadaannya pada hal orang lain rendah. Dan ia mengesakan tuhan pada hal orang lain menyembah api dan orang lain bergelumang dengan kejahatan, ianya betul iktikad (pegangan) orang-orang lain di dalam waham, ianya bertabat denga tabiat yang baik-baik, orang lain jahil dan menyimpang daripada jalan yang lurus. Terdidik Nabi kita itu di dalam lingkungan kaum yang biasa memperbuat kerosakan, fasik dan menumpahkan darah dan lain-lain lagi daripada segala kejahatan. Pada hal Nabi kita itu tiada sedikit pun terikut atau cenderung kepada kesukaan kaum itu kerana iaitu tidak sekali-kali menyembah apa yang disembah oleh kaumnya dan memperbuat apa yang diperbuat oleh mereka itu tetapi ia tetap di atas sebaik-baik perangai, dan benar apa yang disabdakannya dan sebesar-besar amanah kerana telah dijaga oleh Allah Ta'ālā akan dia dari masa kecilnya daripada memperbuat akan apa-apa yang diperbuat oleh orang-orang jahiliah, dan perjalanan yang mulia itu berlawan dengan perjalanan kaumnya. Pendeknya Nabi kita memang telah dijadikan dia dengan sebaik-baik pekerjaan dan perbuatan.

Besarah Nabi kita dengan tiada barang yang boleh menolong akan dia jika ia tiada berusaha, manakala sampailah masa yang ia patut bekerja dan berusaha maka bekerjalah

ia mengembara kambing bersama-sama dengan saudara susunya pada kampung (Badiyah) dan tatkala ia kembali ke Mekah maka memeliharalah ia ahli-ahlinya dengan beberapa kerat sahaja pada hal kiranya ia berkehendakkan harta nescaya disimpannyalah terutama tatkala ia memperniagakan harta Saiyidatina Khadijah atau tatkala Khadijah meminang akan dia. Dan memetiklah ia akan buah pekerjaannya sendiri hingga baligh. Pada hal keadaannya itu sangat mulia di sisi kaumnya. Dan tiadalah diperdaya akan dia oleh kekayaan dan keelokan dunia dan tiada ia berbuat bagaimana perjalanan orang yang sebaya dengan dia kerana hendak menyukakan hati dan meluaskan kesedapannya. Tetapi semakin bertambah usianya semakinlah ia bertambah memadaka apa yang ada sahaja dan semakin bertambah subur kehidupannya pada menyorong-nyorong diri kerana hendak bertafakur, murāqabah (takut kepada Allah) dan beribadat dengan munajat kepada Allah. Dan *bertawassul* (meminta pertolongan kepada Allah) pada meninggikan hemahnya kerana hendak membersihkan kaumnya dan melepaskan alam daripada kejahatan yang dikerjakan oleh manusia, beberapa lama keadaannya yang demikian itu maka dimuliakan Allah dengan *nubuwwah* (menjadi utusan Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* kepada segala makhluk-Nya).

(bersambung)

چترا فندیق

(سنورخ بیچ چردیق)

سنورخ توان هونیل تله منجموده سنورخ مودا
 یهبهارو منومق دھوتیلن ما کن مالم بوسام ۲ دغندی
 استرین، دوا اورخ اتق لاکي ۳ دان فرمقوان .
 دآنس میجا ما کن ایت تله دسدیا کنن لیم ایسکور
 کاری بوروخ سرفاتی دان شیسکور ایم - دمتان
 اورغمو دا ایت مہا گیکن . مولا ۲ دیها گیکن
 اوله اورغمو دا ایت شیسکور سرفاتی باگی دوا
 اورخ اتق لاکي ۴، شیسکور باگی دوا اتق فرمقوان
 دان شیسکور باگی توان هونیل ایت لاکي استری
 دان ایے مشعیل دوا ایسکور مک فریها گین
 یسدسکین ساعقله مشعیلر انکن توان هونیل ایت
 اکتتانی تیاداله ای برکات اف ۰۲ - ستله ایت
 دمتان قول مہا گیکن ایم قول، مک اوله اورغمو دا
 ایت، دقوتقن کفلا ایم ایت دویکنن کفد توان
 هونیل لاکي استری دوا تھا ایم ایت دویکنن کفد
 دوا اتق لاکي ۰۲ دان دوا کفق ایم ایت دیها گیکن
 کفد دوا اتق فرمقوان ایت دان ای مشعیل
 بدان ایم ایت بولہ ۰۲ . مک توان هونیل ایت فون
 تر ساعه حیزان لالو ممت اورغمو دا ایت میتا کن
 سب فریها گین یسدسکین ایت : جواب اورغمو دا
 ایت : سای تله مہا گیکن لادق این دغن چوکف
 عادل بایت توان لاکي استری دغن شیسکور سرفاتی
 منجادی نیک، دوا اورخ اتق لاکي ۲ توان دغن
 شیسکور منجادی نیک، اتق فرمقوان توان فون
 دسکین جوا . دان سای دغن دوا ایسکور منجادی
 نیک جوا . ادفون کفلا ایم ایت سای مہا گیکن
 کفد توان لاکي استری کران توان کتوا رومہ
 مک مناسبه سما کن کفلان . دوا اتق لاکي ۲ توان

ایت منجاری ما کن کران منغوخ توان مک مناسبه
 ای دغن قران . دوا اتق فرمقوان توان ایت ایے
 اکن بر کپون دان منغسکین توان مک مناسبه
 دغن کفقن . سای مشعیل بدان ایت کران ای
 نغقن سروف دغن کفل، مک سای دانغ کاری
 دان بالیق دغن کفل جادی مناسبه سای دغن
 بدان، دسکینله ادان .

(فلادغ دغن کندومن)

سنورخ فلادغ تله موانکن بیراف کونی
 کندوم دانس بلا کف کودان هندق کتاسر
 افییل تیبا فد سوات جانن یم جارخ دللوی اورخ
 مک تر جاتوهله سکونی کندومن کران کودان ایت
 تر فرلوس فد سوات لوبغ . مک فلادغ ایتقوان
 منجوب هندق منایسکن ممولا کندوم ایت تیبا
 تر دای، دالم سمنازا ایت لالو سنورخ سوداگر دغن
 منوغنغ کودا مک دکنل اوله فلادغ ایت اکندی
 کران ای سنورغیغ مشهور دالم نگری ایت .
 هندق فون ممت تولغ تیبا وانی، اکتتانی سوداگر
 ایتقون تورن دري کودان تولغ منایسکن کونی
 کندوم کانس بلا کف کودا سرائی برکات
 نغقن توان ددالم کسواهن، سموجرن سای لالو
 کران فد جانن این جارخ برقمو دغن اورخ بوکن ؟
 مک فلادغ ایتقون ساققله سوکان سمیل برکات
 بگیانکه بولہ سای مغوجننکن تر یا کاسیه کفد توان
 یققله سودی منوغنغ سای سنورخ مسکین . آہ؟ سنغ
 سہاج کات سوداگر ایت . افییل توان برجفا دغن
 اورغیغ ددالم کسواهن هندقله توان تولغ اکندی
 دغن سبراف بولہ، مک دغن فر بو ان ایت بر معناله
 توان تله مہری اوچاقن تر یا کاسیه کفد سای ادان .

Cetera Pendek

(Seorang yang cerdas)

Seorang tuan hotel telah menjemput seorang muda yang baharu menumpang di hotelnya makan malam bersama-sama dengan dia isterinya, dua orang anak laki-laki dan perempuan. Di atas meja makan itu telah disediakan lima ekor kari burung merpati dan seekor ayam. Dimintanya orang muda itu membahagikan. Mula-mula dibahagikan oleh orang muda itu seekor merpati bagi dua orang anak laki-laki, seekor bagi dua anak perempuan dan seekor bagi tuan hotel itu laki isteri dan ia mengambil dua ekor maka perbahagian yang demikian sangatlah menghairankan tuan hotel itu akan tetapi tiadalah ia berkata apa-apa. Setelah itu dimintanya pula membahagikan ayam pula, maka oleh orang muda itu, dipotongnya kepala ayam itu diberikannya kepada tuan hotel laki isteri dua paha ayam itu diberikannya kepada dua anak laki-laki. Dan dua kekap ayam itu dibahagikannya kepada dua anak perempuan itu dan ia mengambil badan ayam itu bulat-bulat. Maka tuan hotel itu pun tersangat hairan lalu meminta orang muda itu menyatakan sebab perbahagiannya pada demikian itu: Jawab orang muda itu: Saya telah membahagikan lauk ini dengan cukup adil iaitu tuan laki isteri dengan seekor merpati menjadi tiga, dua orang anak laki-laki tuan dengan seekor menjadi tiga, anak perempuan tuan pun demikian jua. Dan saya dengan dua ekor menjadi tiga jua. Adapun kepala ayam itu saya bahagikan kepada tuan laki isteri kerana tuan ketua rumah maka munasabah memakan kepalanya. Dua anak laki-laki tuan

itu mencari makan kerana menanggung tuan maka munasabahlah ia dengan pahunya. Dua anak perempuan tuan itu ia akan berkahwin dan meninggalkan tuan maka munasabah dengan kepaknya. Saya mengambil badannya itu kerana ia nampaknya serupa dengan kapal, maka saya datang ke mari dan balik dengan kapal jadi munasabahlah saya dengan badannya, demikianlah adanya.

(Peladang Dengan Gandumnya)

Seorang peladang telah memuatkan beberapa gundi gandum di atas belakang kudanya hendak ke pasar apabila tiba pada suatu jalan yang jarang dilalui orang maka terjatuhlah segundi gandumnya kerana kudanya itu terperlus pada suatu lubang. Maka peladang itu pun mencuba hendak menaikkan semula gandum itu tiada terdaya, dalam sementara itu lalu seorang saudagar dengan menunggang kuda maka dikenal oleh peladang itu akan dia kerana ia seorang yang masyhur di dalam negeri itu. Hendak pun meminta tolong tiada berani, akan tetapi saudagar itu pun turun dari kudanya menolong menaikkan gundi gandum ke atas belakang kuda seraya berkata nampaknya tuan di dalam kesusahan, semujurnya saya lalu kerana pada jalan ini jarang bertemu dengan orang bukan?

Maka peladang itu pun sangatlah sukanya sambil berkata bagaimanakah boleh saya mengucapkan terima kasih kepada tuan yang telah sudi menolong saya seorang miskin. Ah! Senang sahaja kata saudagar itu. Apabila tuan berjumpa dengan orang yang di dalam kesusahan hendaklah tuan tolong akan dia dengan seberapa boleh, maka dengan perbuatan itu bermaknalah tuan telah memberi ucapan terima kasih kepada saya adanya.

بيلان مينيبي ق ب 46 | 222

بيلان

کبتان دان اقرار اورغيڻ ماسق اگام اسلام

کبتان دان اقرار جياغ هوا لاکي ۲ بھسا هو کين . فوکل 12⁴⁵/₆₀ هاري ائين 24 هاريون ذی الحجه 1365 برسمان دغن 18 نومبر 1946 دھدافن ساي حاج احمد شاه بن حاج عبدالجبار قاضي بسر جوھر .

ادالہ ماسق جياغ هوا فوائضکن کفوڻ گيلڻ نگري سيقافورا . دفرائضکن دالم تاهن 1920 . ديم ماسق اين د کفوڻ بانق سيقافورا . فکرجان درجي . بر عمر 26 تاهن . بان ساي تان جياغ لين ديم دسيقافورا ، سدھ ماتي . ايو ساي تان تن کيم ديم دسيقافورا . سدھ ماتي .

قد هاري اين ساي مفا کو دغن سيقون دھدافن تون بھساي سدھ چوکف فيکر دان فرچايے هيو اگام اسلام ايت ابالھ سايبک ۳ اگام اولھ سبب ايت دغن سوک هاتي ساي سندري تله بمبواضکن اگام بوذا بقتله ساي مکنڻ ۳۱۲ اين دان سوک ماسق اگام اسلام ايت .

دان قد هاري اين چوئک ساي مفا کو دغن سيقون ۳۲۲ هيو دغن سوک دان ريبضا هاتي ساي دغن اختيار ساي تيدق دقتسا اولھ سسيان فون . ساي ماسقله مکنڻ دان براگما کن اسلام دان جادي سئورغيڻ براگما اسلام دغن ساي مئوجف 7۶ اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا رسول الله 6۶ ارتين ساي تاهو ساي يقين ، ساي اقرار کن دغن ليده ، ساي بتر کن دغن هاتي ساي ، هيو تباد توهن بقدسيبه دغن سيقون ۳۲۲ دان ايت بھساي سيمه دهولو ايت سموان تباد ملينکن الله . دان ساي تاهو ، ساي يقين ، ساي اقرار کن دغن ليده ، ساي بتر کن دغن هاتي ساي هيو انبي محمد ايت فسوره الله کئد مسکلين مخلوق . دان هيو ترلفله ساي درقد تيف ۲ اگام بڻ مياھکن اگام اسلام .

(*) تباد هرت بندا دان تباد سودارا ۲۱ .

ساي مفا کو ايت بڻ ساي چاکف دانس اين سموان بنول دان ساي تله مچليه نام ساي دالم اگام اسلام بقماسوجي بايت عبدالرحمن بن عبدالله .

تندا تان ساي

Sd.
Abdul Rahman bin Abdullah

کمبر

دھدافن ساي

(ساین) حاج محمد شاه بن حاج عبدالجبار
قاضي بسر جوھر

کا دان توبه بدائن :-

تھکي : 5 کا کي 3 اينجي . تندا ۲ بڻ مفاق : تاهي لاله تيمبول سبه فيقي کان .
ورن کولينن : فوئيه ميره . ره بوئو : هيتم . مغان : هيتم .

رواڻي ۲ فر ايشان :-

ساي اکن بلاجو اگام کئد اورغ ۲ ملايو جيران ساي د کفوڻ بانق سيقافورا . 18. 11. 46

Bilangan _____

Bilangan minit K. B 222/46

Kenyataan Dan Ikrar Orang Yang Masuk Agama Islam

Kenyataan dan ikrar Chiang Huat laki-laki bangsa Hokkien. Pukul 12.45/60 hari Isnin 24 haribulan Dhu al-Hijjah 1365 bersamaan dengan 18 November 1946 di hadapan saya Haji Ahmad Shah bin Haji Abdul Jabar Kadi Besar Johor.

Adalah saya Chiang Huat Peranakan Kampung Geylang negeri Singapura. Dipernakkan dalam tahun 1920. Diam masa ini di Kampung Batak Singapura. Pekerjaan darji. Berumur 26 tahun. Bapa saya namanya Chiang Lin diam di Singapura, sudah mati. Ibu saya namanya Tan Kim diam di Singapura. Sudah mati.

Pada hari ini saya mengaku dengan sebenarnya di hadapan tuan yang saya sudah cukup fikir dan percaya bahawa agama Islam itu ialah sebaik-baik agama oleh sebab itu dengan suka hati saya sendiri telah membuang agama Buddha yang telah saya memegangnya selama-lama ini dan suka masuk agama Islam itu.

Dan pada hari ini juga saya mengaku dengan sebenar-benarnya bahawa dengan suka dan reda hati saya dengan ihtikar saya tidak dipaksa oleh sesiapa pun. Saya masuklah memegang dan beragamakan Islam dan jadi seorang yang beragama Islam dengan saya mengucap "*Ashhadu an Lā Ilāha illa Allāh wa Ashhadu anna Muhammadan Rasūlullāh*" ertinya saya tahu, saya yakin, saya ikrarkan dengan lidah, saya benarkan dengan hati saya, bahawa tiada Tuhan yang disembah dengan sebenar-benarnya dan apa-apa yang saya sembah dahulu itu semuanya tiada melainkan Allah. Dan saya tahu, saya yakin, saya ikrarkan dengan lidah, saya benarkan dengan hati saya bahawa Nabi Muhammad itu pesuruh Allah kepada sekalian makhluk. Dan bahawa terlepaslah saya daripada tiap-tiap agama yang menyalahkan agama Islam.

(*) Tiada harta benda dan tiada saudara-saudara.

Saya mengaku apa-apa yang saya cakap di atas ini semuanya betul dan saya telah memilih nama saya di dalam agama Islam yang maha suci iaitu Abdul Rahman bin Abdullah.

Di hadapan saya
(Sain) Haji Muhammad Shah bin Haji Abdul Jabar
Kadi Besar Johor

Tandatangan saya

Sd.

Abdul Rahman bin Abdullah

Kedadaan tubuh badannya:-

Tinggi: 5 kaki 3 inchi. Tanda-tanda yang nampak: Tahi lalat timbul sebelah pipi kanan.

Warna kulitnya: Putih merah. Rambutnya: Hitam. Matanya: Hitam.

Berbagai-bagai peringatan:-

18.11.46 - Saya akan belajar agama kepada orang-orang Melayu jiran saya di Kampung Batak Singapura.

ادريس بن حاج طالع كورنر انام فاريد جاوا
تله سيفا

ادريس بن حاج صلح
= سيواه رساله =
حاج صلح
ادريس بن حاج صلح

قصه اسراء دان معراج

بقدسوسن مغيكوة چارا بهارو
ادريس بن حاج صلح

ايته سيواه رساله بغير تام كالي دتر بينكن منزمكن حال اسراء دان معراج

دان حكمة فرجلانن جنجوعن ايت نبي محمد صلى الله عليه وسلم

Adris bin Haj Salleh Parit Jawa Bina

- دغن چوكف ترغ دان موده دهممكن -

دتر بينكن اوله كفونن كورنو ۲ انام جوهر

هرتك سيواه \$1.50
ادريس بن حاج صلح

فستله كفد فنريية

مجله فرايدران كيروف فجابة فلاجران

جوهر بهارو

دتر بينكن اوله احمد بن يعقوب كران كفونن كورنو ۲ انام جوهر دان دائرن دان دجيتق اوله عطية الاحديه سيهانورا

Handwritten signatures and notes at the bottom of the page.

Telah siap!

Telah siap!

= Sebuah Risalah =

Kisah Israk dan Mikraj

Yang Disusun Mengikut Cara Baharu.

Inilah sebuah risalah yang pertama kali diterbitkan menerangkan hal Israk dan Mikraj dan hikmah perjalanan junjungan kita Nabi Muhammad *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*

- dengan cukup terang dan mudah difahamkan.-

Diterbitkan oleh kumpulan guru-guru agama Johor

Harga sebuah \$1.50

Pesanlah kepada penerbit

Majalah Peredaran ke Biro Pejabat Pelajaran.

Johor Baharu

مجلة فرايدران

بيلاقن 6 - ناهن فرنام - منسخه 75 سين
صفر ۱۳۶۶ - جنواري 1947

پسندو غاين:-

- 161 مولك دنيان نقارغ
- 165 حاراقن
- 170 ديديقتن
- 172 تاريخ الاسلام
- 174 بهاس ملايو
- 177 «فرجومقان اكوغ كيتو اذان علماء اسلام»
- 178 تفسير القران
- 181 بو اتر يابلگ، سوانه جاس
- 183 فرجيا كن كبولين ديري سنديري
- 185 اسلام دان تملنگ بهارو
- 189 تهمكلميه ادتي
- 190 سوو دهكده تاهو?

MN
059.9923
MP

Majalah Peredaran

MN
059.9923
MP

Bilangan 6 – tahun pertama – senaskah 75 sen

Safar 1366 – Januari 1947

Kandungannya :-

Rencana pengarang	muka	161
Harapan		165
Didikan		170
<i>Tārīkh al-Islām</i>		172
Bahasa Melayu		174
“Perjumpaan Agung ketua dan ulama Islam”		177
Tafsir al-Qur’ān		178
Buat baik, buat jasa		181
Percayakan kebolehan diri sendiri		183
Islam dan tamadun baharu		185
Penggamit otak		189
Sudahkah tahu?		190

مجله فرايدران

مجله اين دتريپتسكن سيون سكالې فديف ۲ اول بولن اسلامي
 بابت مشدوعتي فغتموان اكام، تاريخ، كصيحان،
 فرگاولن، بياس ملايو، تدبير رومبتسك
 دانلابن ۰۲

- فصيحۃ — بفورحرمة دائو عبدالله بن عبدالرحمن .
 ففريية — كغولن كوروو اكام جوهر دان دايرهن .
 سيدغ فشارغ — اء احمد بن يعقوب الجوهري (كتوا)
 » — اء محمد صالح بن علوي
 » — الا ستاذ توان حاج خالد ايوب الازهري .
 » — توان حاج عبدالغني بن حاج يحي .
 » — لفتنن كزيبيل موسى بن يوسف .
 » — انجي فاطمه بنت محمد .

سكل سورة بفور كنان دغن فركارا يف هندق دسيار كني كدالم مجله
 بن هندقله دعلامتسكن كشد فشارغن كيهوف فجابة فلاجران اكام جوهر،
 دان سكل سورة ۲ بفور كنان دغن لشگان، اعلان ۲، وكيل هندقله دعلامتسكن
 كشد «ففريية مجله فرايدران» كيهوف فغوللا سكله ۲ اكام، دفجابة
 فلاجران جوهر .

009 4923	\$ 9.00	—	هرسك لشگان ستاهن
MP	\$ 4.50	—	» 6 بولن
دغن بلجا فوسه .	\$ 2.25	—	» 3 بولن
	75	—	» ساتو نسخه

Majalah Peredaran

Majalah ini diterbitkan sebulan sekali pada tiap-tiap awal bulan Islami

iaitu mengandungi pengetahuan agama, *iārikkh*, kesihatan,

pergaulan, bahasa Melayu, tadbir rumahtangga

dan lain-lain.

Penasihat – Yang Berhormat Dato' Abdullah bin Abdul Rahman.

Penerbit – Kumpulan Guru-guru agama Johor dan Daerahnya.

Sidang pengarang – En. Ahmad bin Yaakob al-Johori (Ketua)

“ “ – En. Muhammad Salleh bin Alawi

“ “ – al-Ustaz Tuan Haji Khalid Ayub al-Azhari.

“ “ – ” Tuan Haji Abdul Ghani bin Haji Yahya.

“ “ – Leftenan Kolonel Musa bin Yusuf.

“ “ – Encik Fatimah binti Muhammad.

Segala surat yang berkenaan dengan perkara yang hendak disiarkan ke dalam majalah

ini hendaklah dialamatkan kepada pengarangnya *Group* Pejabat Pelajaran Agama Johor,

dan segala surat-surat yang berkenaan dengan langganan, iklan-iklan, wakil hendaklah dialamatkan

kepada “Penerbit majalah Peredaran” *Group* Pengelola Sekolah-sekolah Agama, di Pejabat

Pelajaran Johor.

Harga langganan setahun	–	\$9.00
“ “ 6 bulan	–	\$4.50
“ “ 3 bulan	–	\$2.25
“ satu naskhah	–	75

dengan belanja *post*.

1366 صفر

مجله فرایدان

جنواري 1947

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA	
Tarikh perolehan:	9 JUL 2013
Tarikh siap didokumentasi:	25 NOV 2013
Tarikh disusun atas rak:	
2085221 NADJR	

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رنجان فقارغ

سور دان ماجو بکیمان یقده کهندقکي برقمه فول فراسان مريد ۲ نله دروسقکن اوله ماس ضروره سلما 3 سقمه تانم . بئان تيدق ! بيلاغن مريد ۲ بهضاضر سمبېغ جمعة دافنله کيت سقسکين برحام ۲ دان سمبېغ وفتو درومه والله اعلم . دان اداب مويده ۲ کفد ايوب بان دان گورو ۲ بلوم دافه دسکيکن لاکي . اوله ايت کيت دغن فراسان يفتولس برکات دغن تروس تراغ يا ايت فد ميايککن دوا ککوراغن اين ايله تئکيغن گورو ۲ بېغ سهايس ۲ بوه سکالي . بوعواجب دسفرناکنن سفاي سکل اجران دان ديديقشن ايت بوله مزيقکن بواه ۲ بېغ لذه ودالم دنيا دان اخره . نتافي فد فرهاتين کيت بهوا گورو ۲ ايت تيدق دافه اي ميسفرناکن فکرجان بقلمه بوه اين جيک تيدق دافه بکوجسام دغن ايوب بان انو فنجاک مريد ۲ ، جيک تيدق نسچاي سيا ۲ له سهاج فنه لله گورو ۲ ايت ملاتيه مريد ۲ ن بوعبادات دان مشاجر اداب قراعي ددالم سکولين کران دلوار سکوله دان درومه نياد صياغ بېغ مهبوا کندي . باکي منچايي . نوجوان بقهرسبوه ايت کيت مقشورکن سيکياله گورو ۲ انام دسلوره جوهر اين مئاداکن صوت فرجه نغان دغن ايوب بان اتو منچاک مريد ۲ دسکوله ۲ ماسيه ۳ سکورغ ۲ 6 بولن سکالي . مک فرجومغان ايت بوکنه کران منچوقکن کاجوان مريد ۲ اتو مئاداکن مجلس مبري هدبه

بهوا سکوله انام دبوک سبله فتمق فد مولان جووما سيواه دبندر جوهر بهورو سيواه دبندر موار ، سيواه دبندر باتو فته دان سيواه دکوکف . کلو تاساله ايله دالم تانم 1918 . مک دري ستانم کستاهون سماکين برقمه بيلاغن هتک دالم تانم 1946 اين جمله 112 بوا سکوله دان اکن دبوک لاکي دالم تانم 1947 - 10 بوا سکوله ، دان بيراف بايق فرمتان نياد دافه دسفرناکن . مريد ۲ ن فد ماس اين 9870 اورغ . فلاجران انام ايت دري ستانم کستانم سماکين ماجو هتک بوله مفلوانکن بيراف اورغ گورو بېغ چرگس دان بلال يفر کلايشکن . دالم تانم 1941 ، 133 اورغ مريد ۲ تانم يشکدلاقن ماسق ففرسان درجه « کلابکين منچادي گورو » اکنتتافي يفتولس 32 اورغ سهاج کران فد تانم اين نله برقمه لاکي علم ۲ يشدقوسا درفد تانم يفتولن فلاجران دسکوله انام فد ماس اين ايله توحيد ، فقه ، ربع عبادات ، معاملات (تراوتام فرائض) ، مناکحات ، جنائيات ، دانلاکي علم اداب قراعي ، تواريج ، جالنهاس ملايو دان فرمولان بهاس عرب ، والحاصل فلاجران انام اين بوله دکتاکن سقنه درجه IV سهاج مئادي اوتوق ملقسکن کواجينن سئورغ مکلف .

اکنتتافي دالم فرهاتين کيت فراسان بوعبادات دان اخلاق مريد ۲ سکوله انام ايت بلوم بواف

Bismi Allāh al-Rahmān al-Rahīm

Rencana Pengarang

Bahawa sekolah agama dibuka sebelah petang pada mulanya subur dan maju bagaimana yang dikehendaki bertambah pula
 cuma sebuah di bandar Johor Bahru, sebuah di bandar Muar, perasaan murid-murid telah dirosakkan oleh masa darurat
 sebuah di bandar Batu Pahat dan sebuah di Kukup. Kalau selama 3 setengah tahun. Betapa tidak! Bilangan murid-murid
 tak salah ialah dalam tahun 1918. Maka dari setahun yang hadir sembahyang Jumaat dapatlah kita saksikan
 ke setahun semakin bertambah bilangannya hingga dalam tahun bersama-sama dan sembahyang waktu di rumah *wa Allāhu a'lam*. Dan
 1946 ini jumlah 112 buah sekolah dan akan adab murid-murid kepada ibu bapa dan guru-guru belum dapat
 dibuka lagi dalam tahun 1947. 10 buah sekolah, dimegahkan lagi. Oleh itu kita dengan perasaan
 dan beberapa banyak permintaan tiada dapat disempurnakan. yang tulus berkata dengan terus-terang iaitu pada
 Murid-muridnya pada masa ini 9870 orang. Pelajaran membaikkan dua kekurangan ini ialah tanggungan
 agama itu dari setahun ke setahun semakin maju hingga guru-guru yang sehabis-habis berat sekali yang wajib
 boleh mengeluarkan beberapa orang guru yang cergas dan disempurnakannya supaya segala ajaran dan didikannya
 bilal yang berkeleyakan. Dalam tahun 1941, 133 itu boleh menerbitkan buah-buah yang lazat di dalam dunia dan
 orang murid-murid tahun yang kedelapan masuk peperiksaan akhirat. Tetapi pada perhatian kita bahawa guru-guru itu
 darjah "kelayakan menjadi guru" akan tetapi tidak dapat ia menyempurnakan pekerjaan yang amat berat
 yang lulusnya 32 orang sahaja kerana pada tahun ini telah ini jika tidak dapat bekerjasama dengan ibu bapa atau
 bertambah lagi ilmu-ilmu yang diperiksa daripada tahun yang lalu. penjaga murid-murid, jika tidak nescaya sia-sialah sahaja
 Pelajaran di sekolah agama pada masa ini ialah tauhid, penat lelah guru-guru itu melatih murid-muridnya ber'*ibādāt* dan
 fikah, *rubu' 'ibādāt, mu'āmalāt* (terutama faraid), mengajar adab perangai di dalam sekolahnya kerana di luar sekolah
munākahāt, jināyāt, dan lagi ilmu adab perangai, dan di rumah tiada siapa yang menghiraukan dia. Bagi
tawārikh, jalan bahasa Melayu dan permulaan bahasa mencapai tujuan yang tersebut itu kita mengesyorkan
 Arab, walhasil pelajaran agama ini boleh dikatakan seyogialah guru-guru agama di seluruh Johor ini mengadakan
 singkat darjah IV sahaja memadai untuk melepaskan suatu perjumpaan dengan ibu bapa atau menjaga' murid-murid
 kewajipan seorang mukallaf. di sekolah-sekolah masing-masing sekurang-kurangnya 6 bulan sekali.

Akan tetapi dalam perhatian kita perasaan ber'*ibādāt* Maka perjumpaan itu bukanlah kerana menunjukkan
 dan akhlak murid-murid sekolah agama itu belum berupa kemajuan murid-murid atau mengadakan majlis memberi hadiah

subur dan maju bagaimana yang dikehendaki bertambah pula
 perasaan murid-murid telah dirosakkan oleh masa darurat
 selama 3 setengah tahun. Betapa tidak! Bilangan murid-murid
 yang hadir sembahyang Jumaat dapatlah kita saksikan
 bersama-sama dan sembahyang waktu di rumah *wa Allāhu a'lam*. Dan
 adab murid-murid kepada ibu bapa dan guru-guru belum dapat
 dimegahkan lagi. Oleh itu kita dengan perasaan
 yang tulus berkata dengan terus-terang iaitu pada
 membaikkan dua kekurangan ini ialah tanggungan
 guru-guru yang sehabis-habis berat sekali yang wajib
 disempurnakannya supaya segala ajaran dan didikannya
 itu boleh menerbitkan buah-buah yang lazat di dalam dunia dan
 akhirat. Tetapi pada perhatian kita bahawa guru-guru itu
 tidak dapat ia menyempurnakan pekerjaan yang amat berat
 ini jika tidak dapat bekerjasama dengan ibu bapa atau
 penjaga murid-murid, jika tidak nescaya sia-sialah sahaja
 penat lelah guru-guru itu melatih murid-muridnya ber'*ibādāt* dan
 mengajar adab perangai di dalam sekolahnya kerana di luar sekolah
 dan di rumah tiada siapa yang menghiraukan dia. Bagi
 mencapai tujuan yang tersebut itu kita mengesyorkan
 seyogialah guru-guru agama di seluruh Johor ini mengadakan
 suatu perjumpaan dengan ibu bapa atau menjaga' murid-murid
 di sekolah-sekolah masing-masing sekurang-kurangnya 6 bulan sekali.
 Maka perjumpaan itu bukanlah kerana menunjukkan
 kemajuan murid-murid atau mengadakan majlis memberi hadiah

¹ Perkataan sebenarnya adalah penjaga.

صفر 1366

مجله فرایدان

جنواري 1947

«ایمان دان کَشکوران»

(اوله شیخ منصور احمد)

ادکلان صحابه ۲ ساي حیران بگیان ساي دافه
منتخ کپلاغن سوات دغن تنغ دان تباد ناروه
سوسه اتو رونسیم دان تباد قول ساي ماره اکن
حیران ساي دغن سبب فرکتان دان فر بوتان
مربکثیت ۶ دان بگیان ساي منتخ کسوسامن
دنیا دغن تنغ هانی؟ بولله ساي جواب، بهکن
بأیت دغن سبب ایمان دان کَشکوران ساي جوا.
هوا کَشچیان ساي ابته سمبوغن ساي
دغن فتدبیر دان فقانور بشما برکواس دان
بشما عادل. دات ساي سنتیاس مپغرناکن
قرنتهن مک اورغلاین فون دباوه فرتاهنن جوا.
تفانی سوسه کیت هندق متهوی سکل رهسیان
ایت ۲ لکه لاکي دالم مشارکة (فرکاوان هیدوف
رامی) تننوله کیت تباد دافه متهوی رهسیان ۲ دالم
تیف ۲ سوات دالم تو بهن ایت. مک بتافکه کیت
دافه متهوی دغن چوکف اکن سکل کجادیان
توهن؟ بهکن دغن ایمان دان کَشچیان ساي
بشغوه سهاج بشوله مندانشکن کَشکوران ساي
گنغد توهن. درصیب ایت ساي دافه. نرما دغن
تنغ سکل کسوسامن بشدالم فرجلانن هیدوف ساي
بشغله دکرنا کن اوله توهن اربتن سما کین
قواة ایمان ساي سما کین برتبه کَشکوران ساي
کشدان. دمکینله بغ منجادبکن ساي دافه
کسناغرنت بقیاد ترنیلی هرگان ایت. دمکینله
کات سئورغ قنبدیت علم النفس بشما ایروغه.

کشد مر یبد ۲ بجرجای سهاج، اکنتفانی فر جوهمان
بشد کهندقکی ابله گورو ۲ واجب مپتا کن کشد
ایبو یاف اتو فنجانگ مر یبد ۲ اکن علم بقته داجر
دان لاتینن دسکوله، دمکین جوا اداب فراغی
بشد کهندقکن مر یبد ۲ مپتاسکندی اومقام سمبوغ
ایم وقفو قد بقترام دان مبري سلام دان منجوا بن
دانلاین ۲ لاکي درقد اداب فراغی بقتر فوجی
اوله فراسان بشمایا دات مندما ایبو یاف ایت
بکر جسام ملانیه مر یبد ۲ ایت دروهن دان مندما
ای مبري کیتان کشد گورو ۲ اکن اف فرکارا
بقیاد د کهندقکی بشدلا کوکن اوله اتق ۲ قد حال
سوسه ای هندق مپتولکین سفای دقوانکن اوله گورو ۲
قول دسکوله ۶ دغن حال بشدمکین دافله برسانو
قادو دانتارا ایبو یاف دان گورو ۲ قد مپلامتکن
کانتق ۲ یما کن منجادی اشکوت بقتر کرج دالم
فر همفون بشما ۶ انکام دات تانه ایر. هوا دغن
چارا بشدمکین ابته کیت فرجای اکن متر بیتکن
نتیجه ۲ بشایک دغن سگرا.

کیت شوک مقیشکن ایبو یاف دان گورو ۲
هوا سیکباله مپتاسکن مر یبد ۲ مبري سلام دان
مشمیل برکة درقد درقد ایبو یافن تشکل
کلوان دري رومه دان بالیقن دان ایبو یاف فول
مپکیاله منجواب سلام اتق ۲ دان مندعا کندی
«اومقام سلامة حای» بأیت رشکان درقد
مدمدان الله کرنا کن کامو سلامة دان بجرجای
دالم فلاجران کامو. دات گورو ۲ قول هندقله
مپتا کن کشد مر یبد ۲ اکن کلپین مبري سلام
ایت قد کپدوفن دنیا دان آخره. کیت بوهارف
بقید لام لاکي اکن دافه کیت مپتسیکن فرکارا
بشما دتاج اوله گورو ۲ اداش.

kepada murid-murid yang berjaya sahaja, akan tetapi perjumpaan

yang dikehendaki ialah guru-guru wajib menyatakan kepada

ibu bapa atau penjaga murid-murid akan ilmu yang telah diajar

dan latihan di sekolah, demikian jua adab perangai

yang dikehendakkan murid-murid membiasakan dia umpama sembahyang

lima waktu pada yang pertama dan memberi salam dan menjawabnya

dan lain-lain lagi daripada adab perangai yang terpuji

oleh perasaan yang mulia dan diminta ibu bapa itu

bekerjasama melatih murid-murid itu di rumahnya dan minta

ia memberi kenyataan kepada guru-guru akan apa perkara

yang tiada dikehendaki yang dilakukan oleh anak-anak pada hal

susah ia hendak membetulkan supaya dikuatkan oleh guru-guru

pula di sekolah, dengan hal yang semikian dapatlah bersatu

padu di antara ibu bapa dan guru-guru pada menyelamatkan

kanak-kanak yang akan menjadi anggota yang bekerja dalam

perhimpunan bangsa, agama dan tanah air. Bahawa dengan

cara yang demikian inilah kita percaya akan menerbitkan

natijah-natijah yang baik dengan segera.

Kita suka mengingatkan ibu bapa dan guru-guru

bahawa seyogialah membiasakan murid-murid memberi salam dan

mengambil berkat daripada ibu bapanya tatkala

keluar dari rumah dan baliknya dan ibu bapa pula

seyogialah menjawab salam anak-anaknya dan mendoakan dia

“umpama selamat jaya” iaitu ringkasan daripada

“mudah-mudahan Allah kurniakan kamu selamat dan berjaya

di dalam pelajaran kamu” dan guru-guru pula hendaklah

menyatakan kepada murid-murid akan kelebihan memberi salam

itu pada kehidupan dunia dan akhirat. Kita berharap

tidak lama lagi akan dapat kita menyaksikan perkara

ini ditaja oleh guru-guru adanya.

“Iman dan kesyukuran”

(oleh Sheikh Mansur Ahmad)

Adakalanya sahabat-sahabat saya hairan bagaimana saya dapat

menentang kehilangan sesuatu dengan tenang dan tiada menaruh

susah atau rusing dan tiada pula saya marah akan

jiran saya dengan sebab perkataan dan perbuatan

mereka itu, dan bagaimana saya menentang kesusahan

dunia dengan tenang hati? Bolehlah saya jawab, bahkan

iaitu dengan sebab iman dan kesyukuran saya jua.

Bahawa kepercayaan saya itu ialah sambungan saya

dengan Pentadbir dan Pengatur Yang Maha Berkuasa dan

Yang Maha Adil. Dan saya sentiasa menyempurnakan

perintah-Nya maka orang lain pun di bawah perintah-Nya jua.

Tetapi susah kita hendak mengetahui segala rahsia-rahsia-Nya

itu. Lebih-lebih lagi di dalam masyarakat (pergaulan hidup

ramai) tentulah kita tiada dapat mengetahui rahsia-rahsia dalam

tiap-tiap suatu dalam tubuhnya itu. Maka betapakah kita

dapat mengetahui dengan cukup akan segala kejadian

Tuhan? Bahkan dengan iman dan kepercayaan saya

yang penuh sahaja yang boleh mendatangkan kesyukuran saya

kepada Tuhan. Dari sebab itu saya dapat menerima dengan

tenang segala kesusahan yang dalam perjalanan hidup saya

yang telah dikurniakan oleh Tuhan ertinya semakin

kuat iman saya semakin bertambah kesyukuran saya

kepada-Nya. Demikianlah yang menjadikan saya dapat

kesenangan yang tiada ternilai harganya itu. Demikianlah

kata seorang pendapat *'ilmu al-nafsi* bangsa Eropah.

« عناصر دان اتوم »

(اوله احمد صالحان)

دنيا كيت اين مئندوعني برباگي ۲ بندا مك سموان
ابت دجاد بكن درقد عناصر ۰ ابر مئندوعني عناصر
اوقسبجن دان هايدروجين ۰ اودارا مئندوعني عناصر
اوقسبجن ۰ نيٲروجين ۰ كاربن ۰ اركون ۰ زينون ۰
هيليوم ۰ نيون دان كرتقون ۰ بسي درقد عنصر ۰ سي
جايون ۰ كرسي ميچا درقد كاربن ۰ روتي درقد
كاربن ۰ مييق درقد كاربن دان هايدروجين
كبايقكتن ۰ ايٲن ايت تباد لايٲن درقد ازخ ۰
كدوان درقد عنصر كاربن ۰

جيك كيت اسيعك اتو كچي ۲ كن بندا بٲ
ددنيا اين كيت اكن دافاتي يأت مئندوعني ساتواتو
چمقوران بيراف عناصر ٲهر جمله سبابق بيگيمان
يشد كهري سكارخ اداله 92 جنس ۰ ستمه درقدان
ايله امس ۰ فيرق ۰ نيكسل ۰ بسي ۰ تباك ۰ تيمه ۰ نيمه
هيتم ۰ الومينيوم ۰ كاتور ۰ بليرخ ۰ رقسا ۰ فوسيوم ۰
فسفور ۰ سوديوم ۰ كاربن ۰ اوقسبجن ۰ هيدروجين ۰
اويدن ۰ كلورين ۰ نيون ۰ هيليوم ۰ راديوم ۰ مائيس
يورانيوم ۰ دانلاين ۰ ۲ دان دانتاران يوراتيوم بٲ
هايس برة دان هيدروجين بٲ هايس ريشن سكاللي ۰

ادفون يشد كتا كن عنصر ايت ايله سوات بندا
بٲ سوچي تباد مئندوعني بندا ۲ لايٲن دان ۰ بوكن
قول يأت چمقورن بيراف بندا ۲ اداله تيف ۲ سوات
عنصر ايت مئندوعني اتو جادي اي درقد اتوم ۲
عنصر ايت ۰ مثلي امس جادي درقد اتوم ۲ امس
دان فهرق درقد اتوم فيرقه ۰ اتوم امس ايت بريذا
دشن اتوم فيرق ۰ يعني اتوم سوات عنصر ايت
بريذا دشن اتوم عناصر بٲلاين ۰

اتوم اينله سكچيل ۲ سوات (جوهر فرد)
بٲتياد بوله دافه دكچيل ۲ كن لاكي ۰ امس ۰ مثلي
درقد اتوم امس كندوعني تباد لايٲن ۰ جيك كيت
ٲچمكمن جادي هاو ۰ بٲ سهايس ۲ هالوس مك
تيف ۲ ساتو هاو ۰ امس ايت امس جوك ۰ كدين
جيك كيت اميل ساتو ديو امس ايت دان ٲچمكمن
هچور كن ۲ كچيل ۲ لاكي ۰ سٲمك تباد دافه
كلهاتن دغن مات هالوسن دان سٲمك سٲمقي سٲان
تادافه كيت كچيل اتو هالوس ۲ كن لاكي مك
كدهاتن اينله ساتو اتوم امس ۰ كچيلان سوات
اتوم ايت بريو كالي كندا درقد هام ۲ بٲ هان دافه
دليهه دغن تروفوخ ۰ سٲمكقون يأت دمكين
هالوسن تنافي يأت فنوه دغن كواس ۰

مك تيف ۲ ساتو اتوم ايت مئندوعني ساتو
«نيو كليوس» اتو فونه (بٲتر جادي درقد بيراف
فرونن دان ابلقرون) دان دكليلغ فونه ايت قول
اد بيراف ابلقرون لاكي بٲ كادانن سنٲياس
بركرك ۰ برفوسيم دان ملومفة ۲ دكليلغ فونه ايت
يأت كتا كنهله اتوم ايت فٲكوخ كودا فوسيمغ
دان كودا ۲ كايو ايت ابلقرونن دان فساوه يشد تقه ۲
ايت نيو كليوسن ۰

شهدان سٲمكقون ابلقرون ايت برفوسيمغ ۲
ملومفة ۲ تنافي تباد اي ترفس كلوار درقد تفتن
سبٲن ايان دكخ اتو دٲمه اوله بيراف «تالي ۲ كواس»
بٲ منٲتن كغد نيو كليوسن ۰ دان كادانن دالم
اتوم ايت سٲاله سٲرت فرديرين چكروالا ماسيمغ ۲
قد جانن ان بٲتر تٲنو دان تباد ميسٲمغ سروسةكن
فرديرين سريكتيت دان يشلان ۰

دالم قرون اين سده دجالسكن فرچوبان
هندق مچمكمن اتوم اتو نيو كليوس اتوم ايت ۰

“*Anāšīr*¹ dan atom”

(oleh Ahmad Sulaiman)

Dunia kita ini mengandungi berbagai-bagai benda maka semuanya itu dijadikan daripada *'anāšīr*. Air mengandungi *'anāšīr* oksigen dan hidrogen. Udara mengandungi *'anāšīr* oksigen, nitrogen, karbon, argon, xenon, helium, neon, dan kripton. Besi daripada unsur besi jadinya. Kerusi meja daripada karbon. Roti daripada karbon. Minyak daripada karbon dan hidrogen kebanyakannya. Intan itu tiada lain daripada arang, keduanya daripada unsur karbon.

Jika kita asingkan atau kecai-kecaikan benda yang di dunia ini kita akan dapati iaitu mengandungi satu atau campuran beberapa *'anāšīr* yang berjumlah sebanyak bagaimana yang diketahui sekarang adalah 92 jenis, setengah daripadanya ialah emas, perak, nikel, besi, tembaga, timah, timah hitam, aluminium, kapur, belerang, raksa, potasium, fosfor, sodium, karbon, oksigen, hidrogen, iodin, klorin, neon, helium, radium, manganes uranium, dan lain-lain. Dan di antaranya uranium yang habis berat dan hydrogen yang habis ringan sekali.

Adapun yang dikatakan unsur itu ialah suatu benda yang suci tiada mengandungi benda-benda lain dan bukan pula iaitu campuran beberapa benda. Adalah tiap-tiap suatu unsur itu mengandungi atau jadi ia daripada atom-atom unsur itu. Misalnya emas jadi daripada atom-atom emas dan perak daripada atom peraklah. Atom emas itu berbeza dengan atom perak, yakni atom sesuatu unsur itu berbeza dengan atom *'anāšīr* yang lain.

Atom inilah sekecil-kecil suatu (*jawharun fardun*) yang tiada boleh dapat dikecil-kecilkan lagi. Emas, misalnya daripada atom emas kandungannya tiada lain. Jika kita pecahkan jadi habuk yang sehabis-habis halus maka tiap-tiap satu habuk emas itu emas juga. Kemudian jika kita ambil satu debu emas itu dan pecahkan hancurkan kecil-kecil lagi sehingga tiada dapat kelihatan dengan halusnya dan sehingga sampai masanya tak dapat kita kecil atau halus-haluskan lagi maka kesudahannya inilah satu atom emas. Kecilnya sesuatu atom itu beribu kali ganda daripada hama-hama yang hanya dapat dilihat dengan teropong. Sungguhpun iaitu demikian halusnya tetapi iaitu penuh dengan kuasa.

Maka tiap-tiap satu atom itu mengandungi satu “nukleus” atau punat (yang terjadi daripada beberapa proton dan elektron) dan di keliling punat itu pula ada beberapa elektron lagi yang keadaannya sentiasa bergerak, berpusing dan melompat-lompat di keliling punat itu iaitu katakanlah atom itu panggung kuda pusing dan kuda-kuda kayu itu elektronnya dan pesawat yang di tengah-tengah itu nukleusnya.

Syahadan, sungguhpun elektron itu berpusing-pusing melompat-lompat tetapi tiada ia terlepas keluar daripada tempatnya sebabnya inya dipegang atau ditambah oleh beberapa ((tali-tali kuasa)) yang menambatnya kepada nukleusnya. Dan keadaannya di dalam atom itu samalah seperti perdirian cakerawala masing-masing pada jalan-jalannya yang tertentu dan tiada menyimpang merosakkan peridirian mereka itu dan yang lain.

Di dalam kurun ini sudah dijalankan percubaan hendak memecahkan atom atau nukleus atom itu.

¹ *Jama'* (*plural*) bagi perkataan *'unšūr* (unsur).

توافقڪه اختيارن . ماري ڪيت براليق فد عبارة
 ڪوڊا فوسينغ نادي . ڪلهان ڪيت هندق ماسق
 ڪدالم هو ڪل فساوة يدهانه ۲۰۰۰ ۲۰۰۰ ڪوڏ ايت ناداقتياد
 ٿرچمفق ترفلنتيغ ڪيت دهنتم اوله ڪوڊا ڪايو
 ايت . جيڪ ڪيت رجم بيراف ، بولا تينيس ڪ
 ڪباپڪن اڪن ترفلنتيغ ڪلوار تنافي هاروس
 جوڳ اد دانناران يڄ دافة منجله ڪوڊا يڄر فوسينغ
 ايت دان بارغڪالي جوڳ اد يڄ تروس . شنائي فساوة
 يدهانه ايت . ڪن ننوله اد ليه بايق فلواغ بوله
 ڪنا مرانفڪن فساوة جيڪ ڪيت تيميق دغن
 سناغ جترو .

ادله د ڪهوي سڪارغ بايت سناغ يڄ بوله
 منيسيق نيو ڪلبوس يدهانه ۲ اتو عنصر يورانيوم
 ايت اياله سجنس جنيرا ايليقويق يهانه قووة بايت
 دنماڪن « ساپڪلوترون اتو يپانزون » دان
 فلورون دنماڪن « نيوترون » .

ادقون يورانيوم اين سجنس عنصر ڪالين يڄ
 نيدق وراف ميواه اداڻ ددالم دنيا اين، دان نيدق
 قول موده ميوجي مبرسيڪن، بايت اد ددافاتي
 دڪناداه امريڪا اوتارا دان دبلجيوم ڪوڏو
 دانريڪا . ايان بوچمفور دغن تاهي ڻ بايت
 « فيچلند » اتو « ڪارنو تابه » دان اولسبب يورانيوم
 ايت ڪدافتن سلاو بوچمفور دغن راديوم، ڪ
 فيڪر جان هندق مبرسيڪن درفد تاهي ڻ ڪران
 مندافتڪن يورانيوم ايت منجادي ترساعة مريها
 دان مهل . بويو تن ڪارنو تابه هان مقلوار ڪن
 ستاهل يورانيوم . امريڪا شريڪه بولنجا دوا
 ريو جو تار عجميه منديريڪن ڪيلم ميواه اتوم بوم
 يورانيوم ايت دان مشڪو ناڪن سڪتي اتم تقسا ستهه اورغ .
 اڪل فلورو « نيوترون » ايت ڪنا فد اتوم

يورانيوم، ڪ بوسقيله نيو ڪلبوسن دان اتوم
 قون رانفله برسام ۰۳ فد ماس ايان رانف ڪ
 ڪواس ۲ يڄ منمبه دان مڪم نيو ڪلبوس دان
 ايليققون ايتقون ملتوفله افس، دان بوجسڪيتنله
 ملتوفن اتوم يورانيوم ايت دغن امة دهشه
 ڪدهاتن سيجڪ اخرن سبو ڪو يورانيوم يڄ سبسر
 بو ڪو ناعن ايت بوله مهنچور لوپڪن سبواه بندر
 پسر سفرت يڄ جادي دهوشيا!

(1) ڪات « لاو - ذو » اهل فيڪران
 چينا: اد انق مستي فر ڪي ڪان جوڳ دسوره بغان
 عالم ايت سام سفرت ايبو باف . ڪلو دي سوره
 اڪو ماتي سڪرا، ڪلو اڪو تاتوره، اڪو جادي
 سفرت انق يڄ ايشڪر . بو ڪن نوجوان عام هندق
 ميساڪن اڪو . « تاو » (اڪام، چان توهن،
 توهن، « تاو » بوريي سلوم اد عالم دنيا)
 « تاو » مھرتيا ڪن اڪو جسد اين، « تاو »
 مھرتيا ڪن اڪو ڪرڄ دالم ماس مودا، ڪرچاتن
 منڪل توا، ڪستوساڻ ائڪل اڪو ماتي . دي
 حاڪم وقت حيانڪو - ننوله جوڳ دي حاڪم
 مسوده ماتپڪو» -

(2) فد سوات مالم « چواغ ذو » مھتي ايان
 جادي ڪوفو ۰۳ فد فراسان دي ڪوفوله . ملاين
 سڪجف ڪسان سڪجف ڪاري، هيجڪف
 سڪتيڪ دسيو سڪتيڪ دسپتي . فراسان،
 فيڪران، ڪيان بتول فراسان، فيڪران دان
 ڪاي ڪوفو ۲ سبيجي . ڪدين اي ترچاڪ ددالم
 ترچاڪ ايت اي تران ۲ ادا ڪه نادي ايان مانسي
 برعشي ايان ڪوفو ۲ اتو سڪارغ ايان ڪوفو ۲ برعشي ۲
 ايان مانسي ؟
 (اوله احمد سايان)

Betapakah ikhtiarnya. Mari kita berbalik pada ibarat kuda pusing tadi. Kiranya kita hendak masuk ke dalam memukul pesawat yang di tengah-tengah panggung itu tak dapat tiada tercampak terpelanting kita dihentam oleh kuda kayu itu. Jika kita rejam beberapa bola tenis maka kebanyakannya akan terpelanting keluar tetapi harus juga ada di antaranya yang dapat mencelah kuda yang berpusing itu dan barangkali juga ada yang terus mengenai pesawat yang di tengah itu. Maka tentulah ada lebih banyak peluang boleh kena meranapkan pesawat jika kita tembak dengan senapang jentera.

Adalah diketahui sekarang iaitu senapang yang boleh menembak nukleus yang di tengah-tengah atau unsur uranium itu ialah sejenis jentera elektrik yang amat kuat iaitu dinamakan “*cyclotron* atau *betatron*” dan pelurunya dinamakan “neutron”.

Adapun uranium ini sejenis unsur galian yang tidak berapa mewah adanya di dalam dunia ini, dan tidak pula mudah menyuci membersihkannya, iaitu ada didapati di Kanada, Amerika Utara dan di Belgium Kongo di Afrika. Ianya bercampur dengan tahinya iaitu “*pitchblende*” atau “*carnotite*” dan oleh sebab uranium itu kedapatan selalu bercampur dengan radium, maka pekerjaan hendak membersihkannya daripada tahinya kerana mendapatkan uraniumnya itu menjadi tersangat berbahaya dan mahal. Beribu tan *carnotite* hanya mengeluarkan setahil uranium. Amerika Syarikat berbelanja dua ribu juta ringgit mendirikan kilang membuat atom bom uranium itu dan menggunakan sekati enam laksa setengah orang.

Apakala peluru “neutron” itu kena pada atom

uranium, maka bersepaillah nukleusnya dan atomnya pun ranaplah bersama-sama. Pada masa ianya ranap maka kuasa-kuasa yang menambat dan memegang nukleus dan elektron itupun meletuplah lepas, dan berjangkitanlah meletupnya atom uranium itu dengan amat dahsyat kesudahannya sehingga akhirnya sebuku uranium yang sebesar buku tangan itu boleh menghancurkan luluhkan sebuah bandar besar seperti yang jadi di Hiroshima!

(1) Kata “Lao-Tzu” ahli fikiran

Cina: Ada anak mesti pergi ke mana juga disuruh bapanya alim itu sama seperti ibu bapa. Kalau dia suruh aku mati segera, kalau aku tak turut, aku jadi seperti anak yang ingkar. Bukan tujuan am hendak membinasakan aku. “Tao” (agama, jalan Tuhan, Tuhan, “Tao” berdiri sebelum ada alam dunia) “Tao” mengurniakan aku jasad ini “Tao” mengurniakan aku kerja dalam masa muda, kerehatan manakala tua, kesentosaan apakala aku mati. Dia hakim waktu hayatku – tentulah juga dia hakim sesudah matiku).

(2) Pada suatu malam “Zhuang Zhou” mimpi ianya

jadi kupu-kupu. Pada perasaannya dia kupu-kupulah. Melayang sekejap ke sana sekejap ke mari, hinggap seketika di situ seketika di sini. Perasaannya, fikirannya, gayanya betul perasaan, fikiran dan gaya kupu-kupu sebijik. Kemudian ia terjaga di dalam terjaga itu ia bertanya-tanya adakah tadi ianya manusia bermimpi ianya kupu-kupu atau sekarang ianya kupu-kupu bermimpi-mimpi ianya manusia? (oleh Ahmad Sulaiman)

(هارافن)

(وله از زين العابدين بي. ايه - فينغ)

ففران ايت بلوم دافه دمبوھکن لاگي کران لوک
 يٲسرايت جاوه بيدان دغن لوک ٲم کچبل ماس
 ففران سدغ بولا کو هاتي کيت سکلين ساعة
 کچوة ، کيت ستيفاس ددالم کتا کو تن افسکه اکن
 جادي اتس ديري کيت اتو اتس نگري گيت ، کيت
 ايله دالم کيبعاغن ، هاتي کيت تيدق مراس سنغ ،
 اکنتافي فد ماس ايت اد دوا کو اس سدغ بکرج
 ممقا کيت مناهن سکل کوساهن دان کچيقن
 يٲسرا کو ماس ففران ايت يا ايت کفرچيان کيت
 کفد توهن دغن هارافن دمدمهان توهن يٲسها
 عادل اکن مفسکن کيت درفد کوساهن ايت
 تا برف لام لاگي مولا فرمان کيت تله برف
 ففران ايت اکن دهافوسکن دالم ماس کيران بولن
 سهاج ، تنافي افي ففران تله برفالا هسک برف
 تاهن ، دمکين جوگ سکارغ اين ، هارافن
 کيت يٲم دنيا اکن فوليه سمولا دالم کيران بولن
 ايت نتوله ساله کران دنيا اکن مٲسبيل ماس يٲلبه
 فنحٲم ، ساتو تاهن لاگيله اتو دوا تاهن لاگيکه
 الله سبحانه وتعالی جوا يٲم مٲتهو بن دات کيت
 مانسي يٲسرفقه له اين هندقله مٲواتکن هارافن
 دان کفرچيان کيت کفدان سفرت ماس ففران
 دهول .

بهواسن تيدق ادکواس ددالم ديري کيت
 يٲلبه قواة درفد هارافن يٲساکن موليٲن کيت
 دان مٲهافوسکن سکل کيبعاغن دان کتا کو تن
 يٲسرا کتا دن دغن اف ٲم کچادين يٲم سدغ بولا کو

ففران يٲسرا سکل ددالم دنيا اين
 تله دهافوسکن ، ماس افي ففران ماسيه برفالا
 مک هارافن کبابکن مانسي يٲسرعقل ايله ففران
 يٲسدهشة اين تا برف لام لاگي نتوله دافه ديرهنتيکن
 ستله برفتي ففران ايت اکن تيمبولله کبيدوفن
 يٲم سنغ . اوله سبب کبيدوفن دالم ماس ففران
 تيداله بوله دکتا کن کبيدوفن يٲم سفرن .

باقله ، سکارغ ففران تله دهافوسکن
 ماس نتغ يٲسدتتي ٲ کن ايتون تله تيبا ، اکنتافي
 کبيدوفن سنغ لينغ يٲسدهارفکن ايت سودهکه
 تيبا ؟ بلوم لاگي . افسکه سبب کبيدوفن يٲم سفرن
 يٲم کيت تله برفان ايت بلوم سٲق لاگي ؟ بيلاکه
 اکن سٲقي ماس يٲم سٲرت ماس سيلوم ففران
 يا ايت ماس بارغ ٲ مکان دان فکلين ترساعة
 بايق دات موره ؟ مک سبب ماس بابک يٲغله
 دهارف ايت لمبة سٲقي ايله کران کيت کتهوي
 تيف ٲ فباکيه يٲتروق ايت ملمبتکن کفوليٲن
 سمولا . سبالين فباکيه يٲم ريٲن ايت چٲفه
 سهاج مٲاوا کفوليٲن دات کصجاتن . اوله
 يٲسدمکين ففران يٲسهارو سهاج دهافوسکن
 ايت ايله ففران يٲم سهاج ٲ بسر دالم تاريخ دنيا
 اين کفوليٲن يٲساکن برفورة نفس درفد کهاون
 ففران يٲم ساعة يٲس ايت تا دافتياد اکن لمبة .
 کيت تله برفان دالم ماس کيران بولن سهاج
 لوک ففران ايت اکن دافه دمبوھکن درفد
 مولا بومي ، اکنتافي سده ستاهن له مک لوک ٲ

(Harapan)

(oleh En. Zainal Abidin B.A – Penang)

Peperangan yang besar sekali di dalam dunia ini telah dihapuskan, masa api peperangan masih bernyala maka harapan kebanyakan manusia yang berakal ialah peperangan yang dahsyat ini tak berapa lama lagi tentulah dapat diberhentikan setelah berhenti peperangan itu akan timbullah kehidupan yang senang. Oleh sebab kehidupan dalam masa peperangan tiadalah boleh dikatakan kehidupan yang sempurna.

Baiklah, sekarang peperangan telah dihapuskan masa tenang yang dinanti-nantikan itupun telah tiba, akan tetapi kehidupan senang-lenang yang diharapkan itu sudahkah tiba? Belum lagi. Apakah sebabnya kehidupan yang sempurna yang kita telah berharap itu belum sampai lagi? Bilakah akan sampai masa yang seperti masa sebelum peperangan iaitu masa barang-barang makanan dan pakaian tersangat banyak dan murah? Maka sebabnya masa baik yang telah diharap itu lambat sampai ialah kerana kita ketahui tiap-tiap penyakit yang teruk itu melambatkan kepulihan semula. Sebaliknya penyakit yang ringan itu cepat sahaja membawa kesembuhan dan kesihatan. Oleh yang demikian peperangan yang baharu sahaja dihapuskan itu ialah peperangan yang sehabis-habis besar dalam *tārikh* dunia ini kepulihan yang akan berturut lepas daripada kehapusannya peperangan yang sangat bengis itu tak dapat tiada akan lambat. Kita telah berharap dalam masa kiraan bulan sahaja luka-luka peperangan itu akan dapat disembuhkan daripada muka bumi, akan tetapi sudah setahun lebih maka luka-luka

peperangan itu belum dapat disembuhkan lagi kerana luka yang besar itu jauh bezanya dengan luka-luka yang kecil. Masa peperangan sedang berlaku hati kita sekalian sangat kecut, kita sentiasa di dalam ketakutan apakah akan jadi atas diri kita atau atas negeri kita, kita ialah dalam kebimbangan, hati kita tidak merasa senang, akan tetapi pada masa itu ada dua kuasa sedang bekerja memaksa kita menahan segala kesusahan dan kecikan¹ yang berlaku masa peperangan itu baik kepercayaan kita kepada Tuhan dengan harapan mudah-mudahan Tuhan Yang Maha Adil akan melepaskan kita daripada kesusahan itu tak berapa lama lagi mula pertamanya kita telah berharap peperangan itu akan dihapuskan dalam masa kiraan bulan sahaja, tetapi api peperangan telah bernyala hingga beberapa tahun, demikian juga sekarang ini, harapan kita yang dunia akan pulih semula dalam kiraan bulan itu tentulah salah kerana dunia akan mengambil masa yang lebih panjang, satu tahun lagikah atau dua tahun lagikah Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* jua yang mengetahuinya dan kita manusia yang bersifat lemah ini hendaklah menguatkan harapan dan kepercayaan kita kepada-Nya seperti masa peperangan dahulu.

Bahawasanya tidak ada kuasa di dalam diri kita yang lebih kuat daripada harapan yang akan memulihkan kita dan menghapuskan segala kebimbangan dan ketakutan yang berkenaan dengan apa-apa kejadian yang sedang berlaku

¹ Perkataan yang sebenar ialah kecipikan.

فيكران ايتوله سوات كواس يشته عليه اكرن اورغ بيم مسكين دان اورغيم ضعيف ايت درقد كسمارن دان كيمباغن دان تله منولى سكل كسوساهن. برومل سنتياس برتو كر فيكران دان فهان فون برتو كر ۲ روف. اوله يهدمكين فد فيكران ساي سكارغ اين موليقله دگنتيكن جان بسلام يا بت بيز كيت مسكين دنيا كدبن اكن كاهي داخرا ايت دغن جان بهارو. يا بت دغن هارثن يغ بهرلابن سدبكيمة، جاعن كيت برهاف كغد توهن سمات ۲ دغن تباد براوسها دري فهق كيت سنديري، كيت ستي فرچاي كغد توهن تنافي كيت ستي برهاف كغد كبولين سنديري دغن فرلوانن توهن يشهدال كران توهن سنتياس منولغ اورغيم براوسها. اوله يهدمكين هندقله كيت سنتياس مواتنكن سماعه كيت دغن جان مشو كيكن هارافن دان كفرچيان كغد كبولين كيت سنديري. دغن جانن اين دانقله كيت مشهافوسكن سكل هلاغن بيم بيكة كاجوان قوم كيت. بگيانكه بوله ماجو سوات فكرچان جيك تيدق دغن فراوسهان؟ برهاف دغن تباد براوسها ايت دكتاكن منفي كوسغ اتوفون هارافن كوسم. كساكهن ايت دافة داوبه، سنورغ دقتور افيل مشوبه سنورغ يشا كية ايت مك فرچاي اي اكن كبولين فد مشهافوسكن فيا كية ايت ولو بگيان تنان سكاليفون تيدق اي برفونس هارف. فونس هارف اتو هيلغ هارافن ايت ايله راجون كهدوفن يغ سهاس ۲ دهشة. اوسهاله هارقله ان شاه الله ماجوله تيف ۲ فر كرفن يشلال ايت. بهواسن جيك رنجان ساي يغ تيدق سقرتن اين دان مشهافوسكن كساران دان

ماربله كيت برهاف سهاي چينا هارافن دالم هاتي كيت ايت سماكين برغبه ۲ برسينه هندقله كيت فرچيا كن توهن تنافي هندقله كيت برهاف كغد كبولين كيت سنديري يهد كرنيا كن توهن ايت مشهافوسكن سكل كسوساهن ايت مسكين كيت مليبة سكو مبول اوان هينم دلاعية سدغ مشهافو كاره كيت تيدفكه كيت فهمهوا سوات ريبوه يها كن بولا كو؟ تنافي جيك كيت فدغ لاكي كلاعية مك كيت دافاتي دغن نرغ هوا دباوه اوان كلف ايت اداون فوتيه اتو لاعة يغ بهرو مك تيدفكه كيت راس سنغ سدبكيمة كران كيت فهم ريبوه يها كن بولا كو ايت باكي سنتازا سهاج، لقي درقد ايت اكن بولا كو هوا يغ تنغ. درقد اين كيت كتهوي فنداغن يشله لواس ايت سنتياس مشهافوسكن كساران دان كيمباغن كيت. دمكين جوگك دالم ماس كيشچيكن بابك ماس فقراغن اتو ماس هابيس فقراغن جيك كيت دافة مرونغ كا دان يغ سدغ بولا كو دغن هارافن كجادبن يغ سدغ بولا كو ايت اكن براوبه مك تا دافتاد مشله هاتي كيت دغن سبب هارافن ايت. مك دغن سبب ايتوله دكتاكن چينا هارافن يقاد كغد تيف ۲ مانسي ايت ايله سوات كواس بيم قواة يشوبله مشهافوسكن دان مشهافوسكن سكل كساران دان كيمباغن يغ سنتياس. لمه دان مروندوهكن سماعه كيت تله جادي عاده باكي كيت اورغ ۳ ملايو يغ مسكين بركت: بيز مسكين دنيا كدبن كاهي داخرا، ولو فيكران اين بنر اتو ساله، جيك فيكران يغ سماجن ايت دافة مشهافوسكن كسوساهن دان ملافوسكن هاتي سنورغ مك

marilah kita berharap supaya cahaya harapan di dalam hati kita itu semakin bertambah-tambah bersinar, hendaklah kita percayakan Tuhan tetapi hendaklah kita berharap kepada kebolehan kita sendiri yang dikurniakan Tuhan itu menghapuskan segala kesusahan itu.

Sekiranya kita melihat sekumpul awan hitam di langit sedang hampir ke arah kita tidakkah kita faham bahawa suatu ribut yang akan berlaku? Tetapi jika kita pandang lagi ke langit maka kita dapati dengan terang bahawa di bawah awan gelap itu ada awan putih atau langit yang biru maka tidakkah kita rasa senang sedikit kerana kita faham ribut yang akan berlaku itu bagi sementara sahaja, lepas daripada itu akan berlaku hawa yang tenang. Daripada ini kita ketahui pemandangan yang lebih luas itu sentiasa menghapuskan kesamaran dan kebimbangan kita. Demikian juga dalam masa kepucikan babak masa peperangan atau masa habis peperangan jika kita dapat merenung keadaan yang sedang berlaku dengan harapan kejadian yang sedang berlaku itu akan berubah maka tak dapat tiada senangnya hati kita dengan sebab harapan itu. Maka dengan sebab itulah dikatakan cahaya harapan yang ada kepada tiap-tiap manusia itu ialah suatu kuasa yang kuat yang boleh menghilangkan dan menghapuskan segala kesamaran dan kebimbangan yang sentiasa melemah dan meruntuhkan semangat kita.

Telah jadi adat bagi kita orang-orang Melayu yang miskin berkata: Bermiskin di dunia kemudian kaya di akhirat, walau fikiran ini benar atau salah, jika fikiran yang semacam itu dapat menghapuskan kesusahan dan melapangkan hati seseorang maka

fikiran itulah suatu kuasa yang telah memelihara orang yang miskin dan orang yang daif itu daripada kesamaran dan kebimbangan dan telah menolak segala kesusahannya. Bermula sentiasa bertukar fikiran dan fahaman pun bertukar-tukar rupa. Oleh yang demikian pada fikiran saya sekarang ini moleklah digantikan jalan yang lama iaitu biar kita miskin di dunia kemudiannya akan kaya di akhirat itu dengan jalan baharu. Iaitu dengan harapan yang berlainan sedikit, jangan kita berharap kepada Tuhan semata-mata dengan tiada berusaha dari pihak kita sendiri, kita mesti percaya kepada Tuhan tetapi kita mesti berharap kepada kebolehan sendiri dengan pertolongan Tuhan Yang Maha Adil kerana Tuhan sentiasa menolong orang yang berusaha. Oleh yang demikian hendaklah kita sentiasa menguatkan semangat kita dengan jalan mengukuhkan harapan dan kepercayaan kepada kebolehan kita sendiri. Dengan jalan ini dapatlah kita menghapuskan segala halangan yang menyekat kemajuan kaum kita. Bagaimanakah boleh maju sesuatu pekerjaan jika tidak dengan perusahaan? Berharap dengan tiada berusaha itu dikatakan mimpi kosong ataupun harapan kosong. Kesakitan itu dapat diubah, seorang doktor apabila mengubat seorang yang sakit itu maka percaya ia akan kebolehannya pada menghapuskan penyakit itu walau bagaimana tenatnya sekalipun tidak ia berputus harap. Putus harap atau hilang harapan itu ialah racun kehidupan yang sehabis-habis dahsyat. Usahalah, haraplah *in shā-Allāh* majulah tiap-tiap pergerakan yang halal itu. Bahawasanya jika rencana saya yang tidak sepertinya ini dan menghilangkan kesamaran dan

جنوري 1947

* مجله فرايدران *

صفر 1366

اينله تيمقوه اينله ماس
تھاسکن تھاک دغن کواس

احوال ماس ستقياس برايدر
اقبيل تھکر ترغله سيدر

سھاري کسھاري منوره قدر
درفد هوتن منجادي بتدر

چياکن چيما برساتو هاتي
تولادان يغ ايلو سگرا فرھاتي

باشون مافسکه دغن سقرتي
ککونچي بھگيا کلي برھتي

فوج سھامه باشون برکوق
کجان فرساتوان جاشن برسوق

موئو ملجھي امس دان فھوق
تيمور دان باره تيار فرھوق

هلوان يغ ساتو سام دچاري
دانس يغ حق جاعنله غريه

کسيه قع يغ باطل جاعن مھنھري
استعميو اسھکيتا جاوهکن ديري

سقدر اينله ساي رھکسکن
مدھمدان منجادي راکن

سکبران چھکوخ هارف مھانکن
ھيدوف ملايو ساي اوچکن

ماسوقکن هاراني يھايک کفد سئورخ سھاج
فوق داننارا قياچ مجله اين جاديله کوان ايتوله
مقصود کاراغن اين

سکارخ ماريله کيت براليق کفد سئوال
يھفرتام تادي بيلاکه اکن داتم ماس يھ سنم
سھرت دهولو ايت جواين ماس ايت اکن سھني
دان تف سھني چھه اتو لبتن ايت برگنتوخ کفد
فراوسھان کيت سندري چيک کيت منھني کھ
ماس ايت دغن تيدق براوسھا بوشکھ کيت
کھموي ماس يھدنتيکن سوڊه تيبا چيک
داتع سوات ماس هراک براس مورھ هھک سھوله
سين سگنتم اداکه کيت فندسکن براس ايت
موره اتو ماس سنم چيک تاد ساتو سين فون
کفد کيت گھدين مھافسکه کيت سنتياس
بوسوھه بارخ مھل دان بيلاکه کيت اکن سنم
سنم سوسه سئورخ ايت برگنتوخ کفد کبولھن
دان فراوسھان سندري دان سکل کوساھن
ايت دافه دهانوسکن دغن سھراوله هارون يھايک
دان فنداغن يھلواس

مجله فرايدران

(اوله محمد عبدالرحمن سکامه)

واھي قومکولاکي ۲ فرھتوان

مجله فرايدران قھبيور راون

سباکي اتق دالم قشکوان

گرچو بھگيا ايتوله هلوان

تولوله قوم يتتوله يھسا

چاغن منھني ايسوه دان لوسا

(167)

memasukkan harapan yang baik kepada seorang sahaja
pun di antara pembaca-pembaca majalah ini jadinya, kerana itulah
maksud karangan ini.

Sekarang marilah kita berbalik kepada soal
yang pertama tadi. Bilakah akan datang masa yang senang
seperti dahulu itu? Jawabnya masa itu akan sampai
dan tetap sampai. Cepat atau lambatnyanya itu bergantung kepada
perusahaan kita sendiri. Jika kita menanti-nantikan
masa itu dengan tidak berusaha bolehkah kita
ketahui masa yang dinantikan sudah tiba? Jika
datang suatu masa harga beras murah hingga sepuluh
sen segantang, adakah kita pandangan beras itu
murah atau merasa senang jika taka da satu sen pun
kepada kita? Kemudian mengapakah kita sentiasa
bersungut barang mahal dan bilakah kita akan senang?
Senang susah seorang itu bergantung kepada kebolehan
dan perusahaannya sendiri. Dan segala kesusahan
itu dapat dihapuskan dengan memperoleh harapan yang baik
dan pandangan yang luas.

Majalah Peredaran

(oleh Muhammad Abdul Rahman Segamat)

Wahai kaumku laki-laki perempuanan

Majalah Peredaran penghibur rawan

Sebagai anak dalam pangkuan

Ke mercu bahagia itulah haluan

Tolonglah kaum bantulah bangsa

Jangan menanti esok dan lusa

Inilah tempoh inilah masa

Menghabiskan tenaga dengan kuasa

Ehwal masa sentiasa beredar

Apabila tafakur teranglah sedar

Sehari ke sehari menurut kadar

Daripada hutan menjadi bandar

Jayakan cita bersatu hati

Tauladan yang elok segera perhati

Bangun melangkah dengan seperti

Ke kemuncak bahagia kelak berhenti

Puja semangat bangun bergerak

Ke jalan persatuan jangan berserak

Mutu melebihi emas dan perak

Timur dan barat tiada berparak

Haluan yang satu sama dicari

Di atas yang hak janganlah ngeri

Ke simpang yang batil jangan hampir

Istimewa sengketa jauhkan diri

Sekadar inilah saya ringkaskan

Mudah-mudahan menjadi rakan

Sekiranya canggung harap maafkan

Hidup Melayu saya ucapkan.

فرگاولن هيدوف

(اوله عبدالغني يحي)

درددان « ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ » ارباب
دمكين ايت ايله تقدير نوهن بىگاگه فرگاس دان
بقامة مشهورى .

مسكيفون كيت براد داتس موگ بوي اين
تقاضي بو كسنله كيت بىغ مېليكن كران دغن
بولاكو سبارغ كجادين سفرت به داب كمفا
دغني ماس بىغ سيغكه سهاج مانسي بوله بناس .
جيك دمكين اداث حقيقه دنيا بنافكه كيت براعتقاد
دان برفيكيور دنيا اين دجاديكن انتوق كيت
سمات ۳ قد حال كيت لوقاكن فراتوران دان
اندغ ۲ بقدريشا كشد نوهن (انداغ ۲ بقدانور
اوله نوهن بهوا ادااله هيدوفن مانسي اين ددالم
فرگاولن) .

بشمكين واجب كيت اعتقاد كن مانسي اين
تيدق دجاديكن سفاي مېنورغ ديري . تيدق ليه
بسر نعمة هيدوف ملينكن دغني بسكوتو منغكوغ
كواچيقن ملسكن قوم كلوارك، اتق بقساك
زنه اير درفد سكل كيننا دن ككوراغن داننارا
بقسا بقدانس موگ بوي اين دان بكرج ددالم
سكل مصلحه عام كران مشحمة دان سراييكن
انداغ ۳ فرگاولن هيدوف .

جيك كيت هادفكن قنداغن كيت كسودوه
ناربخ فوجيگك اسلام نسچاي كيت نغق اكن براف
فراستوبه بىغ جادي بسبر ۳ قندواك دسيي انداغ ۳
اداب دان فرگاولن هيدوف . سفرت منكل جواتن

(سمبوعن بيلانغن (5) ناهن بقدرتام)

(2) . لوس دان كاسمكن ديري .

كيتيگك ۲ صفة كلين بقمله كيت باج دهولو
چرديق، عادل، يراني بوكن كسوان ايت
دنتوة اوله انداغ ۲ اداب كران بايت مبعث درفد
فركارا ۲ بىغ خاص دان واجب كشد نيف ۲ مانسي .
منكل اورغنيغ كاسمكرن ديريغ انودغن
معني يغلان اورغنيغ مندغ فابده ديريغ ايت
تيدق ترماسق كدالم گولوغن فراغي بقتر فوجي
دان مليا دسيي انداغ ۲ اداب دان فرگاولن
هيدوف كران مسكيفون اي مشحرمسكن انكران
نوهن كشد مانسي تقاضي لوف اي اكن كادان
ديريغ ايت دجاديكن هيدوف ددالم فرگاولن
(اجتماعي) .

كواچيقن نيف ۲ مانسي ددالم ماس حبانغ
هندقله اي ورفندو دان برفيگم قواة كشد اساس
بقدر اين (هيدوفن بوكن مشورغ ديري تقاضي
هيدوفن دالم فرگاولن) چوب كيت تائف هي
انق ۲ بقسا كو كشد لاقغن دنيا اين نسچاي كيت
دافاي بو كدله توجوان كيت هيدوف سمات ۲
هندق منچاي كاهوان كيت سهاج .

مك بوي اين هپاله اومقام سبوتيد فاسير ددالم
فادغ الله سبحانه وتعالى بقمهالواس، اي برفوسنيغ
دكليلم متهاري سام سفرت بينتغ ۲ يغلان . براف
بايتي بينتغ ۲ بقمله ملجباكن براف دنيا سفرت
دنيا كيت اين دان برفوسنيغ دسيي بينتغ بقمله بسر

Pergaulan Hidup

(oleh Abdul Ghani Yahya)

(Sambungan bilangan (5) tahun yang pertama)

(2). Lurus dan kasihkan diri.

Ketiga-tiga sifat kelebihan yang telah kita baca dahulu cerdik, adil, berani) bukan kesemuanya itu dituntut oleh undang-undang adab kerana iaitu memang daripada perkara-perkara yang khas dan wajib kepada tiap-tiap manusia.

Manakala orang yang kasihkan dirinya atau dengan makna yang lain orang yang memandang faedah dirinya itu tidak termasuk ke dalam golongan perangi yang terpuji dan mulia di sisi-sisi undang-undang adab dan pergaulan hidup kerana meskipun ia menghormati anugerahan Tuhan kepada manusia tetapi lupa ia akan keadaan dirinya itu dijadikan hidup di dalam pergaulan (*jtimā'ī*).

Kewajipan tiap-tiap manusia di dalam masa hayatnya hendaklah ia berpandu dan berpegang kuat kepada asas yang benar ini (hidupnya bukan seorang diri tetapi hidupny dalam pergaulan) cuba kita tatap hai anak-anak bangsaku kepada lapangan dunia ini nescaya kita dapati bukanlah tujuan kita hidup semata-mata hendak mencapai kemahuan kita sahaja.

Maka bumi ini hanyalah umpama sebutir pasir di dalam padang Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* yang maha luas, ia berpusing di keliling matahari sama seperti bintang-bintang yang lain. Berapa banyak bintang-bintang yang telah melembagikan beberapa dunia seperti dunia kita ini dan berpusing di sisi bintang yang lebih besar

daripadanya "*Dhālika taqdiru al-'azīzu al-'alīm*"¹ ertinya demikian itu ialah takdir Tuhan Yang Gagah Perkasa dan Yang Amat Mengetahui.

Meskipun kita berada di atas muka bumi ini tetapi bukanlah kita yang memilikinya kerana dengan berlaku sebarang kejadian seperti bah dan gempa dengan masa yang singkat sahaja manusia boleh binasa. Jika demikian adanya hakikat dunia betapakah kita beriktikad dan berfikir dunia ini dijadikan untuk kita semata-mata padahal kita lupakan peraturan dan undang-undang yang terbagisa kepada Tuhan (undang-undang yang diatur oleh Tuhan bahawa adalah hidupnya manusia ini di dalam pergaulan).

Yang demikian wajib kita iktikadkan manusia ini tidak dijadikan supaya menyecorang diri. Tidak lebih besar nikmat hidup melainkan dengan bersekutu menanggung kewajipan melepaskan kaum keluarga, anak bangsa, tanah air daripada segala kehinaan dan kekurangan di antara bangsa yang di atas muka bumi ini dan bekerja di dalam segala maslahat am kerana menghormat dan meraikan undang-undang pergaulan hidup.

Jika kita hadapkan pandangan kita ke sudut *tārikh* pujangga Islam nescaya kita nampak akan beberapa peristiwa yang jadi sebesar-besar panduan di sini undang-undang adab dan pergaulan hidup. Seperti manakala jawatan

¹ Sūrah Yāsin ayat 38.

منشکين فوجوء قهتوران .

منگل فایده ڊيري ايت نرحد کشف بميله
دان مليه کنديري دغن بواوله کستانغ بیغ اخرن
برکسوداهن سمثي کشف حد باتسن لوقا کن حق ۲
اورغلاین مک بوکنش سهاج بولاون دغن صفة
کلبين نتافي ملهگر کاريسن کيجيکن بقتله
تر بنقم دغن لورسن .

واهي انق ۲ کولو هندقله کامو برصفة لورسن
جاءقله کامو شهران کن ڊيري کامو، اقبيل کامو
مفر بواوله سموات فکرجان تليقله دغن فرهاتين
بیغ تبتغ اف اکن جادي عالم بیغ گدین درفد کامو
ککق اقبيل دایکوره دان دولادان اوله پهلاین
اکن فکرجان کامو ايت .

کات سنورغ فنديت «بکرجاله دغن برککالین
سفای فکرجان کامو ايت جادي ایسکونن بائي
انق ۲ بشا کامو» اومفانن کالو سنورغ بودق
هندق لالو دالم کبون سايور اورغ تيبا ۲ دتاهن
اوله توانن . جواب بودق ايت ساي چوما لالو
سهاج تيدق مروضکن تمانن توان . مک جواب
توان کبون ايت : سکیران اکو بپرکن کامو
لالو اکو تاکوره منجادي سوات چنتوه کشف
اورغلاین .

فندبشن دغن کدوا عاعده ابن (هلوا کن
کلبان سجارا ما نسي دان مغاول مصلحة عام،
جاده سسورغ ايت مليا دسيمي بشا خاصن دان
دنیا عامن .

خلیقه برفنده کشف سيدنا عمر رضي الله عنه
مک بفرتام سکالي فکرجان بقدجالکن اوله
بگندا ايله حمچه سيدنا خالد بن الوليد درفد جوانن
فعليا اکوغ اشکاتکن بالا تنقرا مسلمين بیغ فد
ماس ايت دالم ميدان ففراعن نگري شام . تننوله
اد سبب ۲ بیغ مقسا بگندا خلیفه برواة دمکین
ايت . مک تيته ايت نله دسمبوه دان دتریا اوله
سيدنا خالد دغن تنم دان طاعة ، دالم فد ايت اهي
بورغ جوگ سبائي سنورغ تننوا (فریبه) هفک
تیواس فبق شام ، بدهمکین بافکه کسوکان
سيدنا عمر اوله فربوانن دان طاعة سيدنا خالد ايت
هفک دکبالیکن سمولا جواتن ايت .

چوب ليهة بقاف تفتن صفة لوروس بشاد فد
سماعة سيدنا خالد ايت حق اهي تيدق مندغ
فربوانن حمچه ڊيرين ايت سموات فرکارا بیغ لوار
بیاس بهکن یا ايت سفرت سموات کجادي بیغ
سننياس بوله بولا کو فد سبارغ ماس بیغ تيدق
منجاديکن دي چواي بارغ سباري فوڊ درفد
کوا جيفنن بورغ کران منشکين اکام الله .

هي انق ۲ بشا کو ؟ بهوا مصلحة ڊيري ايت
واجبه اهي ليف دجله ۲ ليقانن ۲ مصلحة بشا ،
دغن دمکین دافنله کيت مشهوری بناف رهسيا
کاتين سنورغ تننوا دميدان ففراعن فد حال
هانن فتوه دغن سوکچيتا کران نله دکتهوین
دغن سبب ۲ قهتوران اداله کاتين ايت جادي
نیوسن یا کي مشهوریکن نگرين . دان ابنله دي
رهسيا بیغ مقسا ما نسي مجري بنتوان کشف فقير
مسکین دان مجري فلاجر کشف اورغ ۲ بشياد
برجلان دان بورفري ۲ مرشوه فرکارا ۲ بشامة
سهاي تر بک اف حقيقتن دان کران هندق

khalifah berpindah kepada Saiyidina 'Umar *radīya Allāhu 'anh*

maka yang pertama sekali pekerjaan yang dijalankan oleh baginda ialah memecat Saiyidina Khālid bin al-Walid daripada jawatan panglima agung angkatan bala tentera Muslimin yang pada masa itu di dalam medan peperangan negeri Syam. Tentulah ada sebab-sebab yang memaksa baginda khalifah berbuat demikian itu. Maka titah itu telah disambut dan diterima oleh Saiyidina Khālid dengan tenang dan taat, dalam pada itu ia berperang juga sebagai seorang tentera (prebet) hingga tewas pihak Syam, yang demikian betapakah kesukaan Saiyidina 'Umar oleh perbuatan dan taat Saiyidina Khālid itu hingga dikembalikan semula jawatannya itu.

Cuba lihat betapa tetapnya sifat lurus yang ada pada semangat Saiyidina Khālid itu hatta ia tidak memandang perbuatan memecat dirinya itu suatu perkara yang luar biasa bahkan iaitu seperti suatu kejadian yang sentiasa boleh berlaku pada sebarang masa yang tidak menjadikan dia cuak barang sehari pun daripada kewajipannya berperang kerana meninggikan agama Allah.

Hai anak-anak bangsaku! Bahawa maslahat diri itu wajiblih ia lenyap di celah-celah lipatan-lipatan maslahat bangsa, dengan demikian dapatlah kita mengetahui betapa rahsia kematian seorang tentera di medan peperangan pada hal hatinya penuh dengan sukacita kerana telah diketahuinya dengan sebenar-benar pengetahuan adalah kematian itu jadi tebusan bagi menghidupkan negerinya. Dan inilah dia rahsia yang memaksa manusia memberi bantuan kepada fakir miskin dan memberi pelajari kepada orang-orang yang tiada berpelajaran dan berperni-peri merempuh perkara-perkara yang amat sukar supaya terbuka apa hakikatnya dan kerana hendak

meninggikan pucuk pengetahuan.

Manakala faedah diri itu terhad kepada memilih dan melebihkan diri dengan beroleh kesenangan yang akhirnya berkesudahan sampai kepada had batasan lupakan hak-hak orang lain maka bukannya sahaja melawan dengan sifat kelebihan tetapi melanggar garis kebajikan yang telah terbentang dengan lurusinya.

Wahai anak-anaku! Hendaklah kamu bersifat lurus janganlah kamu mengira-ngirakan diri kamu, apabila kamu memperbuat sesuatu pekerjaan tiliklah dengan perhatian yang tetang² apa akan jadi alam yang kemudian daripada kamu kelak apabila diikut dan ditauladan oleh yang lain akan pekerjaan kamu itu.

Kata seorang pendeta "Bekerjalah dengan berkekalan supaya pekerjaan kamu itu jadi ikutan bagi anak-anak bangsa kamu" umpamanya kalau seorang budak hendak lalu dalam kebun sayur orang tiba-tiba ditahan oleh tuannya. Jawab budak itu saya cuma lalu sahaja tidak merosakkan tanaman tuan. Maka jawab tuan kebun itu: Sekiranya aku biarkan kamu lalu, aku takut menjadi suatu contoh kepada orang lain.

Pendeknya dengan kedua '*ā'adahū*' ini (halobakan kemuliaan secara manusia dan mengawal maslahat ilmu, jadilah seseorang itu mulia di sisi bangsa khususnya dan dunia amnya.

² Perkataan sebenarnya adalah tenang.

³ Perkataan yang sebenar ialah '*ādahū*).

دیدیقتن

(اوله عیب جوهر)

چاشن بود کاتن فلاجران یغ مهنه سروف دانتارا ساتو دغن لاین سکهران فلاجران یغفر نام دالم علم کبرا ۲ چاشن دایریشکن دغن علم حشکآن (چومیتدی) تنافی هندقله دایریشکن دغن علم جالب بهاس اتو لو کین اتو او مغان :

(3) طبیعه کانتق ۲ ایت سوک معاجوه دان منبرو ۲ یهدمکین واجب فنبدیدی اتو تورو منجادیکرن دیرین سندیری ایکوتن کانتق ۲ فد تنتم فکاین، کدودفکن، فرچکافی دان سکل قرق کزی . تله تف دسی فنبدیت ۲ دبدیقن دغن مشیکوه ایت لبه بابک درفد مهاکین دبدیقن بقلاین .

(4) کانتق ۲ ایت سوک مشحفظکن سوات فرکارا دالم هانین یهدمکین ترتمکوعله دانس فنبدیقن مشحیل فایده درفد کسوکا کانتق ایت یا ایت دیری ای سدیکیه ۲ فرکتان علم یهرفا بده سفای دحفظکانت دغن ارینن سکلی مقدر یغفانوه دان مناسبه دغن عقلن . دان بابک جوک دسوره سربک مشحفظکن چاکف ۲ یغ تفکی دان شعیر ۲ یغبرحکه سفای سبر ای دغن کا دان تف داه فیه توتر کتان .

(5) کقوانن فیکران کانتق ۲ منتوکن سوات فرکارا اتو کهنقد منجافی سبب ۲ فرکارا ایت ماسیه له . مک جاعنله کورو ۲ مبرتکن سربدن منتوکن سوات فرکارا اتو مشرتیکن فایدمن تنافی واجب گورو مبلیدق دان مرقسا

(سمبوغن بیلاغن (5) تاهن یغفر نام) حکمه اتو رهسبا دیدیقن ایت جاعنله دلادغ برخیال منوره کچندر وغنن کران بوله دکنا کن مستحیل ای اغکن درفدان مقدر کن یغواجب اتس فنبدیق ۲ هندقله برسکوه ۲ مندوکن سربکیت فد خیال این دان معاد کن چریقا ۲ یغ تیدیق سرومکین عقل داه فراغی سربکیت تراوتام دالم تاریخ ۲ کعادین . مستحق دفر بابکن . ادفون مپکه کانتق ۲ درفد خیال ایت یا ایت سوات فکرجن یغ تیدیق دکهندفکن کران کانتق ۲ ایت نیاد بوله هرننی درفدان ولو ماجم مان سکالیفون فنبدیق ۲ برسکوه ۲ ملارغ اکندی .

سپیان دهوریکن دسینی طبیعه کانتق ۲ دغن جان رشکس سفای فنبدیق ۲ داغه ملنقن اساس فکرجانی .

(1) جیک کانتق ۲ ایت چندروغ کفد برقرق یهبر ککالان مک تیدیق هاروس فنبدیقن مقسا سفای ای دم کران یهدمکین بولاوانن دغن طبیعهن یا ایت منداتفکن مضرة یهبر کران کسوبران اغکوتان ایت برکهندفکن برقرق ، سکهران دانهن نسجای بنتوه دان روسق سکالین بدانن تر کادغ جادی فیأ کیه کقدان .

(2) کابک ۲ ایت تیدیق سوک تف دالم سوات فکرجان سواج مک واجبله فنبدیقن منجادیکن فلاجرانن فنبدیق ۲ دان جوک مستحق دجاک

Didikan

(oleh 'Iba^c Johor)

(Sambungan bilangan (5) tahun pertama)

Hikmah atau rahsia didikan itu janganlah diladung
berkhayal menurut kecenderungannya kerana boleh dikatakan
mustahil ia enggan daripadanya sekadarkan yang wajib
atas pendidik-pendidik hendaklah bersungguh-sungguh memandukan
mereka itu pada khayal ini dan mengadakan cerita-cerita yang
tidak merosakkan akal dan perangai mereka itu
terutama dalam *tārīkh- tārīkh* kejadian mustahak diperbanyakkan.

Adapun menyekat kanak-kanak daripada khayal itu iaitu
suatu pekerjaan yang tidak dikehendakkan kerana
kanak-kanak itu tiada boleh berhenti daripadanya walau macam mana
sekalipun pendidik-pendidiknya bersungguh-sungguh melarang
akan dia.

Seyogianya dihuraikan di sini tabiat kanak-kanak
dengan jalan ringkas supaya pendidik-pendidik dapat
meletakkan asas pekerjaannya. :-

(1) Jika kanak-kanak itu cenderung kepada
bergerak yang berkekalan maka tidak harus pendidikanya
memaksa supaya ia diam kerana yang demikian berlawanan dengan
tabiatnya iaitu mendatangkan mudarat yang besar kerana
kesuburan itu berkehendakkan bergerak-gerak,
sekiranya ditahan nescaya bantut dan rosak sekalian
badannya terkadang-kadang jadi penyakit kepadanya.

(2) Kanak-kanak itu tidak suka tetap dalam suatu
pekerjaan sahaja maka wajiblah pendidikanya menjadikan
pelajarannya pendek-pendek dan juga mustahak dijaga

jangan berdekatan pelajaran yang hampir serupa di antara
satu dengan lain sekiranya pelajaran yang pertama dalam
ilmu kira-kira jangan diiringkan dengan ilmu jangkauan
(geometri) tetapi hendaklah diiringkan dengan ilmu
jalan bahasa atau lukisan atau umpamanya.

(3) Tabiat kanak-kanak itu suka mengajuk dan
meniru-niru yang demikian wajib pendidik atau gurunya
menjadikan dirinya sendiri ikutan kanak-kanak
pada tentang pakaian, kedudukan, pekerjaan dan
segala gerak-geri. Telah tetap di sisi pendeta-pendeta
didikan dengan mengikut itu lebih baik daripada
bahagian didikan yang lain.

(4) Kanak-kanak itu suka menghafazkan sesuatu
perkara dalam hatinya yang demikian tertanggunglah di atas
pendidikanya mengambil faedah daripada kesukaannya
itu iaitu diberi ia sedikit-sedikit perkataan ilmu
yang berfaedah supaya dihafazkannya dengan ertinya sekali
sekadar yang patut dan munasabah dengan ertinya sekali
sekadar yang patut dan munasabah dengan alkalnya. Dan baik
juga disuruh mereka menghafazkan cakap-cakap yang
tinggi dan syair-syair yang berhikmah supaya besar ia dengan
keadaan tetap dan petah tutur katanya.

(5) Kekuatan fikiran kanak-kanak menentukan
suatu perkara atau kehendak mencapai sebab-sebab perkara
itu masih lemah. Maka janganlah guru-guru memberatkan
murid-muridnya menentukan sesuatu perkara atau mengertikan
faedahnya tetapi wajib guru menyelidik dan memeriksa

مېمقرنا کن سکل کو اچیتن، مک سقکڻ قرطس ۲
این ددافاتی تله باقی مغریتنکن نتیجه فد منفیکین
قلاجران.

(9) طبیعه کانق ۲ ایت ساعة چندروغ
هندق میلیدیق دان هندق تاهو اکن سبب ۲ دان
رهسیا سوات کران بوله نمفق کانق ۲ ایت افیبل
برجوما دغن سوات بندا مک سوک ایی یوتان
کران هندق مندافه اکن رهسیا بندا ایت ترکادغ
بوله جادی دنجپککن دان دسیرق ۲ کنن ساتو
ساتو فرکاکس فرمایتنن ایت.

فندیقن دری کچندروغن این بوله مشیبل
فلواغ مشاجر کانق ۲ ایت سنمه ۲ فقتیوان سوات
فرکارا، سکیوان فندیق هندق مغاجر کانق ۲
اومفانن ساتو فشكل دری سوات بندا اتو فرکاکس
هندقله دیری کندان بندا ایت. دان سوره ایی
بوک دان کلوار کن نیف ۲ ساتو فرکاکس ایت
سقای ایی دافه اکن رهسیا ماسوقکن سمولا مک
دغن طبیعتن سندیری سمیتم ای سوک بریوآه
دمکین، دان دالم ماس ایی توله داجر کندي نام
نیف ۲ ساتون دان دیری مقرتی بگیان فاعده
بیوسنکن سمولا سقای تنف دالم ذهنن دغن
چوکف سمفرت.

دان جاعن دیر کدی ترساله فد مانقکن کنتنوا
سوات سقای تنف فرمایتن.

(6) دمکین جوک کقواتن کانق ۲ فد
ممیذا کن داتادا فرکارا ۲ یغ سرور ایت ماسیه
له مک نیاد هاروس دیوتکندي ممیذا کن
بارغ ۲ یغ سوسه دان لیه درفد کواسان کران
مریک نیاد دافه ممیذا کن انتارا فرکارا یغ سرور
ایت میلنکن افیبل فرکارا ایت نمفق دان سنم
یشیاد بر کهندقکن بر فیکر دالم ۲.

(7) کقواتن خیال فد کانق ۲ ایت ساعة
توآه ۴ دری ایت واجب کورو مبري فرگونان
دالم صفة ایت بایت دقترا کن کندان چریتا
یشیوفایده دان بر کوک بایت کجادی تاریخ ۲ یغ
مبري فجاجران ۴ تیدق هاروس دچمفور کن دالم
تاریخ ایت کجادی یغ منا کوکن، شیس دان کاسر.

(8) کانق ۲ ساعة کمر دان بر مگه ۲ دان
بولومیان هندق مندافه فوجی وان منجادیکن اورغ
حیران اکن فریواتنن. دری ایت واجب دیری
فراسان این دغن دشوجی بودق یغ راجین دان
یوانله حیران اتس کراجیننن ایت دهدافن کاون ۳
دان دکالفکن سوداران بشیکوة تولادنن ایت
کران بقدمکین ایت ممیشکیتکن سماعه چمبورو
دان بربری ۲ هاتی هندق مېوآه بابک. دسبله
ایروفه سھاج میدیا کن بهراف باقی قرطس کجیل
امته فرسکی دالم سکو له ۲ مریک، دانس قرطس
ایت ترجیتق فرکتان اکران باکوس اتو شهاده
حسنة ترلتق دالم لو کینن بوغما ۲ یغ چنتیق کونان
سقای کورو ۲ مبریکن کفد مرید ۲ یغ تله

dan jangan dibiarkan dia tersalah pada meletakkan ketentuan sesuatu supaya tetap perhatiannya.

(6) Demikian juga kekuatan kanak-kanak pada membezakan di antara perkara-perkara yang serupa itu masih lemah maka tiada harus diberatkan dia membezakan barang-barang yang susah dan lebih daripada kuasanya kerana mereka tiada dapat membezakan antara perkara yang serupa itu melainkan apabila perkara itu nampak dan senang yang tiada berkehendakkan berfikir dalam-dalam.

(7) Kekuatan khayal pada kanak-kanak itu sangat kuat, dari itu wajib guru memberi pergunaan dalam sifat itu iaitu diceterakan kepadanya cerita-cerita yang berfaedah dan berguna iaitu kejadian *tārīkh- tārīkh* yang memberi pengajaran, tidak harus dicampurkan di dalam *tārīkh* itu kejadian yang menakutkan, bengis dan kasar.

(8) Kanak-kanak sangat gemar dan bermegah-megah dan berlumba-lumba hendak mendapat puji dan menjadikan orang hairan akan perbuatannya. Dari itu wajib diberi perasaan ini dengan dipuji budak yang rajin dan buatlah hairan atas kerajinannya itu di hadapan kawan-kawannya dan digalakkan saudaranya mengikut tauladannya itu kerana yang demikian itu membangkitkan semangat cemburu dan beriri-iri hati hendak membuat baik. Di sebelah Eropah sengaja menyediakan beberapa banyak kertas kecil empat persegi di dalam sekolah-sekolah mereka, di atas kertas itu tercetak perkataan akuan bagus atau *shahādah ḥasanah* terletak di dalam lukisan bunga-bunga yang cantik gunanya supaya guru-guru memberikan kepada murid-murid yang telah

menyempurnakan segala kewajibannya, maka sesungguhnya kertas-kertas ini didapati telah banyak menerbitkan natijah pada meninggikan pelajaran.

(9) Tabiat kanak-kanak itu sangat cenderung hendak menyelidik dan hendak tahu akan sebab-sebab dan rahsia sesuatu kerana boleh nampak kanak-kanak itu apabila berjumpa dengan sesuatu benda maka suka ia bertanya kerana hendak mendapat akan rahsia benda itu terkadang boleh jadi dipecahkannya dan diserak-serakkannya satu satu perkakas permainannya itu.

Pendeknya dari kecenderungan ini boleh mengambil peluang mengajar kanak-kanak itu setengah-setengah pengetahuan sesuatu perkara, sekiranya pendidik hendak mengajar kanak-kanak umpamanya satu penggal dari suatu benda atau perkakas hendaklah diberi kepadanya benda itu. Dan suruh ia buka dan keluarkan tiap-tiap satu perkakas itu supaya ia dapat akan rahsia memasukkan semula maka dengan tabiatnya sendiri sememang ia suka berbuat demikian, dan dalam masa itulah diajarkan dia nama tiap-tiap satunya dan diberi mengerti bagaimana kaedah menyusunkan semula supaya tetap di dalam *dhihimya* dengan cukup sempurna.

«تاريخ الاسلام»

(سموغن بيلاغن ٥ تاهن يفرنام)

(فرايدوران يفتكدان)

(ديولاكن درفد منجادي رسول)

هشك - كدف هجره)

(1) ددالم گوا حراء :-

تتكلم نبي كيت ساعه گمر منجاوه كنديري
درفد سكلين مانسي كران برعباده كشد الله تعالى
دغني مراقبه مك فد ديواس اينوله اول ٢ ديو كاكن
الله اكن ببران اشاره دان دليل ٢ يهداين دن
فتقليبانن يفتبول بتر . مك تباد اي معني ملينكن
برسمان دغن يهدليه اوله مات كفلان . مك دغن
سبب ايت برخلوته اي دگوا حراء بر بواة عبادة
ببران مالم يفتله دنتو كتن بايت تركادغ سفوله
هاري دالم سيولن دان تركادغ ليه دان منكل
هايس بكان بهاروله اي كبالي مندافتكن فادوك
استر بن سيدتنا خديجه معميل بكان لايي .

(2) فرمولان تورن وحى :-

تتكلم كذف اسيان عليه الصلاة والسلام ايت
40 تاهن مك ترسيه كفته حجاب درفد عالم اين
ترماسفته اي كدف الهام توهن دان ترسوله كفتدان
نور يهها سوچي دان تورله كفتدان وحى درفد
مقام بقاته شهي دان دفتيله اوله الله اكنددي
منجادي فسورهن دان دتورنكن روح الامين
(جبريل) فد ماس اي ددالم گوا حراء كران
مناجر اكنددي : بتاف هندق منجوقكن سكلين
مناجر اكنددي . يهدمسكن مك دريقكنتيله بارعيم
دورنكن اوله توهن كفتدان ايت تنافي كا دان

سروانن ايت دغن برسوليه مهاج مك اول
يقرائمان دغندي ايله سيدنا ابو بكر بن قحافه .
استر بن سيدتنا خديجه دان سيدنا علي بن ابو طالب
يغ مدغ كاتق ٢ لايي . دان سيدنا علي اين فول
سكالي فون تباد قرنه سجد كشد برهالا . مك
درسيب ايتوله دكنا كنددي كرم الله وجهه ،
(مليكاكن الله اكنددي) .

مك بافته اورغيسر ٢ دان هب ٢ مغريا سروان
نبي كيت ايت بايت سيدنا عثمان بن عفان ،
سيدنا زبير بن العوم ، سيدنا عبدالرحمن بن عوف ،
صهيب الروي ، عمار بن ياسر العسبي ، عبدالله بن
مسعود ابني ذرالفناره عبیده بن الحارث بن
مظعون دانلاين ٢ .

اين ! قياده كا دان نبي كيت ايت مگوناكن
قدغ كران منجوغ ليهيد مريكيت سفاي طاعة
كفتدان دغن مرندمكن ديري دان تباد فول
دسيبي رسول ايت بارعيم دكماري ههك
اورغيسر ٢ ايت منيهكلكن ايو بفان دغن تباد
مقبرواكن ككيان يهاد كفتدان كدين مفيكوة
مريكيت اكنددي سرت منجوغ كهيتان دان
كسوساهن يهدداتمكن اوله اهل ٢ مريكيت
كا تنه ههك كيايكنن مريكيت توله يواد
درفد رسول الله سفرت سيدنا ابو بكر سيدنا
عثمان ، سيدنا خالد بن سعيد دان لاين ٢ درفدان .
دان هب ٢ فول بميله اكن كسوساهن ، كلاوران
دان مشقه مك تباد هندق اي كبالي كشد اگام
ايو ياف اتو توانن فتهولو مريكيت فد حال جكلو
اي مفيكوة توانن ٢ فتهولن نسجاي ستم ليغ
كهيدونتن اكننتاني اگام يغ سوچي دان بو

“*Tārīkh al-Islām*”

(Sambungan bilangan 5 tahun yang pertama)

(Peredaran yang kedua)

(Dimulakan daripada menjadi Rasul

hingga kepada hijrah)

(1) Di dalam Gua Hīrā’ :-

Tatkala Nabi kita sangat gemar menjauhkan diri

daripada sekalian manusia kerana beribadah kepada Allah Ta’ālā dengan *murāqabah* maka pada dewasa itulah awal-awal dibukakan Allah akan beberapa isyarat dan dalil-dalil yang diamatinya dengan penglihatan yang betul benar. Maka tiada ia mimpi melainkan bersamaan dengan yang dilihat oleh mata kepalanya. Maka dengan sebab itu berkhawatlah ia di Gua Hīrā’ berbuat ibadah beberapa malam yang telah ditentukannya iaitu terkadang sepuluh hari dalam sebulan dan terkadang lebih dan manakala habis bekalnya baharulah ia kembali mendapatkan paduka isterinya Saiyidatina Khadījah mengambil bekal lagi.

(2) Permulaan turun wahyu:-

Tatkala genap usianya ‘*alayhi al-ṣalātu wa al-salām*’ itu 40 tahun maka tersingkaplah hijab daripada alam ini termasuklah ia kepada ilham Tuhan dan terserlah kepadanya nur Yang Maha Suci dan turunlah kepadanya wahyu daripada *maqām* yang amat tinggi dan dipilih oleh Allah akan dia menjadi pesuruh-Nya dan diturunkan *riḥ al-amīn* (Jibrīl) pada masa ia di dalam Gua Hīrā’ kerana mengajar akan dia: Betapa hendak menunjukkan sekalian manusia. Yang demikian maka direbakkannyalah barang yang diturunkan oleh Tuhan kepadanya itu tetapi keadaan

seruannya itu dengan bersulit sahaja maka awal-awal yang beriman dengan dia ialah Saiyidina Abū Bakar bin Quḥāfah. Isterinya Saiyidatina Khadījah dan Saiyidina ‘Alī bin Abū Tālib yang sedang kanak-kanak lagi. Dan Saiyidina ‘Alī ini pula sekali pun tiada pernah sujud kepada berhala. Maka dari sebab itulah dikenakan dia *karrama Allāhu wajhahu*, (memuliakan Allah akan dia).

Maka beryaklah orang besar-orang besar dan hamba-hamba memercima seruan

Nabi kita itu iaitu Saiyidina ‘Uthmān bin ‘Affān, Saiyidina Zubayr bin al-‘Awwam, Saiyidina Abdul Rahman bin ‘Auf, Suhaib al-Rūmī, ‘Ammār bin Yassir al-Abbasi’, Abdullah bin Mas’ūd Abi Dhar al-Ghifārī,, ‘Ubaydah bin al-Hārith bin Maz’ūn dan lain-lainnya.

Ini! Tiadalah keadaan dan Nabi kita itu menggunakan pedang kerana memancung leher mereka itu supaya taat kepadanya dengan merendahkan diri dan tiada pula di sisi Rasul itu barang yang digemari hingga orang-orang besar itu meninggalkan ibu bapanya dengan tiada menghiraukan kekayaan yang ada kepadanya kemudian mengikut mereka itu akan dia serta menanggung kehinaan dan kesusahan yang didatangkan oleh ahli-ahli mereka itu ke atasnya hingga kebanyakan mereka itu terlebih berada daripada Rasulullah seperti Saiyidina Abū Bakar, Saiyidina ‘Uthmān, Saiyidina Khālid bin Sa’id dan lain-lain daripadanya. Dan hamba-hamba pula memilih akan kesusahan, kelaparan dan *mashaqqah* maka tiada hendak ia kembali kepada agama ibu bapa atau tuannya penghulu mereka itu padahal jikalau ia mengikut tuan-tuan penghulunya nescaya senang-lenang kehidupannya akan tetapi agama yang suci dan benar

¹ Perkataan yang sebenar ialah al-‘Ansi

ابت نیاد بوله تراوري درقد هاتي سریکتیت
مشک چمرغ عقل سریکتیت دغن سبب کلین
اگام اسلام اوله نیاد سوات یقلاین یقبوله
میسای اکندی .
کیرهنتین وحی :-

مک ترهنتی نورن وحی ابت نیاد بوسکات
اهل ۲ تاریخ برف لمان دان یقتولیه قوای درقد
فر کتآن سریکتیت مشتاکن سلام 40 هاری .
مک اداله حکمة ترهنتی وحی سلام ماس یقتوسبوة
ابت ابله سفای نیی کیت صلی الله علیه وسلم برقبه
قوای کریندوان کتد وحی سفای باقبله فرسد یانن
کران هندق بوجومئا لاکي . دانلاکي برقبه ۲ له
کیسبیاغان کالو ۲ دیرهنتیکن سکلی وحی ابت اوله
الله تعالی فد حال بابت ساعة ۲ بر کهندق اکن
نعمة یقامه بسر یاشا کن جادی واسطه باکي
مننجوقن سکل مأنسی . کمدین درقد ابت
برتوره ۲ له تورن وحی کتد نیی صلی الله علیه وسلم
دان اداله اول ۲ یقداجری اوله جبریل (ملائکة)
یغ مبادوا وحی) ابله فرمان توهم « اِقْرَأْ بِاسْمِ
رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ . خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ . اِقْرَأْ
وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ . عَلَّمَ الْاِنْسَانَ
مَا لَمْ يَلْمَسْ » .

مک طاعتله ای اکن سروان توهم ابت دان
مشاروعله ای اکن کسوساهن کران مبرو ابت دان
برجالله ای ددالم بهیا منصبحة دان مره قوهله ای
میدان مننجوقن دان مبرو سکلین مأنسی سفای
برعباده کتد الله سهاج . سرت منسکلکن اف ۲
یقاد فد ناف ۲ سریکتیت بابت مشرتو کن توهم ،
ککفران دان میجه برهالا ۲ دان جوا منسکلکن
سکل فکرجان یغ منکر دان مکان یسحرام .
مک یسدمسکین ابت سسهن اد یغ مندافه
فرتنجوقن دان سسهن فول بو ککالان اتس
کساتن . دان سان دغن سبب ابت مراساله ای
ببراف کسوساهن دان کسا کیتن یسدفروای اوله
قومن سقرت دلیمتر دغن بانو ، دلیمتر دغن
نحس دهلانن فنتون دان تیدق فادا دغن دمکین
ابت سهاج جهکن برچیتا ۲ اوله قومن ابت هندق
مشوجوه دان مبنوه اکندی دان لاین ۲ لاکي
یغ مشروتکن موک کما نسیان اوله کبهاتنن تراواتم
کسوساهن یقدا داتسکن اوله قومن انبیل ای
فرگي سبهیغ دیت الله تنافی رسول الله ساعة ۲
صبر سکت سمتی کتیک مروتهوهکن اوله یغ حق
دان یتر ابت اکن یساله دان بطل یکیاک فرمان
توهم « اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا » ارذین سسکین
یقباطل ابت کادانن بناس .

(3) سروان دغن بوسولیه دان برتراخ :-
سبب قون سروات ابت دیتیهکن دغن
بوسولیه ۲ کران تاکوة تر فرنبجه سکلین مأنسی اوله
فرکارا یقامه عجائب دان جارح ابت . کمدین
درقد ابت بهاروله دیتیهکن الله میسغیکن سروان
ابت دغن برترخ تروس دان بات کتد عام بکیمان
فرمانن « قاصدع بعاثو برؤا عرض عن المشركين »

itu tiada boleh terurai daripada hati mereka itu hingga cemerlang akal mereka itu dengan sebab kelebihan agama Islam oleh tiada sesuatu yang lain yang boleh menyemai akan dia.

Keberhentian wahyu:-

Maka terhenti turun wahyu itu tiada bersekata ahli-ahli *tārikh* berapa lamanya dan yang terlebih kuat daripada perkataan mereka itu mengatakan selama 40 hari.

Maka adalah hikmah terhenti wahyu selama masa yang tersebut itu ialah supaya Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* bertambah kuat kerinduannya kepada wahyu supaya banyakkah persediaannya kerana hendak berjumpa lagi. Dan lagi bertambah-tambahlah kebimbangannya kalau-kalau diberhentikan sekali wahyu itu oleh Allah Ta'ālā padahal iaitu sangat-sangat berkehendak akan nikmat yang amat besar yang akan jadi *wāsīyah* bagi menunjukkan segala manusia. Kemudian daripada itu berturut-turutlah turun wahyu kepada Nabi *sallā Allāhu 'alayhi wa sallam* dan adalah awal-awal yang diajari oleh Jibrīl (malaikat yang membawa wahyu) ialah firman Tuhan "*Iqra' bismi rabbika al-ladhī khalaq. Khalaqa al-insāna min 'alaq. Iqra'*" *wa rabbuka al-akramu al-ladhī 'allama bi al-qalam. 'Allama al-insāna mā lam ya 'lam'*.²

(3) Seruan dengan bersulit dan berterang:-

Sebab pun seruan itu dititahkan dengan bersulit-sulit kerana takut terperanjat sekalian manusia oleh perkara yang amat ajaib dan jarang itu. Kemudian daripada itu baharulah dititahkan Allah menyampaikan seruan itu dengan berterang terus dan nyata kepada am bagaimana firman-Nya "*F'asda' bi mā tu 'maru wa a'riḍ 'ani al-mushrikīna'*"³

Maka taatlah ia akan seruan Tuhan itu dan mengharunglah ia akan kesusahan kerana menyeru itu dan berjalanlah ia di dalam bahaya menasihad dan merempuhlah ia medan menunjukkan dan menyeru sekalian manusia supaya beribadah kepada Allah sahaja. Serta meninggalkan apa-apa yang ada pada bapa-bapa mereka itu iaitu menyekutukan Tuhan, kekuifuran dan menyembah berhala-berhala dan jua meninggalkan segala pekerjaan yang mungkar dan makanan yang haram.

Maka yang demikian itu setengahnya ada yang mendapat pertunjukkan dan setengahnya pula berkekalan atas kesesatan. Dan sanya dengan sebab itu merasalah ia beberapa kesusahan dan kesakitan yang diperbuat oleh kaumnya seperti dilempar dengan batu, dilempar dengan najis di hadapan pintunya dan tidak pada dengan demikian itu sahaja bahkan bercita-cita oleh kaumnya itu hendak mengujut dan membunuh akan dia dan lain-lain lagi yang mengerutkan muka kemanusiaan oleh kejahatannya terutama kesusahan yang didatangkan oleh kaumnya apabila ia pergi sembahyang di Baitullah tetapi Rasulullah sangat-sangat sabar hingga sampai ketika meruntuhkan oleh yang hak dan benar itu akan yang salah dan batal bagaimana firman Tuhan "*Inna al-bāṭila kāna zahūqā'*"⁴ ertinya sesungguhnya yang batil itu keadaannya binasa.

² Sūrah al-'Alaq ayat 1-5.

³ Sūrah al-Hijr ayat 94.

⁴ Sūrah al-Isrā' ayat 81.

بھاس ملايو

رنگ کتاب «لیده ملايو» کاراغن الجوهري، دسيار کن باکي فایده قباچ، فرایدان
تتافي تیاد ترپوک باکي فوبحائن ملینکن سکل تکوران یغ بمبنا، بوله منولیس تروس
کشد فقارغن کهدوف فجابة فلاجران جوهري.

«کتاب محمد» «ایر کلاف» تقدیرن «ایر
درفد براه کلاف» انو «چنچین امس» تقدیرن
«چنچین درفد امس» دان سبا گین.

دانلاکي سکل نام یغبرصفه هاروس جوا
دستدرکن کشد صفین سنکل تیاد دسلاغي اوله
لاين فرنوتران یغبوله منداغسکن کساران سقرت
اورغ عالم، اورغ بجق، راج عادل، اورغ
درماوان، اورغ بساوان، کودا هیتیم، ایم یوریق،
رومه بسر، جان لوروس دان سبا گین. کران
حروف یغ منجوقکن صفة باکي نام یغبرسنبر
ایت تله دیواغکنن یا بیت «یغ» اصلن «اورغیم
عالم» «اورغیم بجق» اورغیم درماوان «راج
یم عادل» «جان یغوروس» «کودا یغ هیتیم»
«ایم یغ یوریق» رومه یغبر» دان سبا گین.
اکنتتافي فرنوتران ایت مقورسکن کفیتین.
مک واجب دپتاکن حروف یغ منجوقکن صفة
ایت قد ستمه مثال. دان چیک بریلتم ۳ صفة درفد
سوات نام ایت مک واجب نام ایت دستدرکن
کشد صفة یغفرقام (دیواغکنن حروف یغ
منجوقکن صفة) اکنتتافي صفة یغسکدان
هندقله دپتاکندي سقرت دغن حروف نپسبوغکات
سقرت اورغ عالم یغبرسکيا لاکي مبري فایده
علمون دان ساعه دکاسیبي اوله راي.

(سمیوعن بلاغن (5) تاهن یغفرنام

(فصل یغسکدوا فوله ساتو)

نام یغسروس

مک اداله نام یغسروس ایت ایله سوات نام
یغسناوه ای کدین درفد حروف ۳ سروان یا بیت
هی، ایوهی، ادوهی، واهی، یا، اوه دان سبا گین.
سقرت دکات «هی عبدالله» «واهی اذیقو»
ادوهی اتکو» مک هورایتن!

(1) هی — حروف سروان.

(2) عبدالله — نام یغسروس.

(فصل یغسکدوا فوله دوا)

نام سندران

مک اداله نام سندران ایت ایله سوات نام
یغدیبا سکن کفدان نام یغدهولو درفدان دغن تیاد
واسطه دانتارا کدوان قد ظاهر یا بیت یغقرنام
یغبرسنبر دان یغسکدوا یغسندرکن مک یا بیت
دکتهري اکندي نام یغدهولو درفدان ایت تیاد
سقرت معنی یغس کهدوکي ملینکن دغن مپتونکن
سندرانن سقرت دکات «ایر کلاف» «چنچین
امس» دان سبا گین. مک یغ سترن ایت اد
حروف یغته دیواغکنن کران مندبکنن کات
دان مپتهدکدي یا بیت «باکي» کران میلک اتو ترحق
دان «درفد» کران مپتاکن جنس سقرت دکات

Bahasa Melayu

Rangka kitab “Lidah Melayu” karangan al-Johori, disiarkan bagi faedah pembaca-pembaca Peredaran

tetapi tiada terbuka bagi perbahasan melainkan segala teguran yang membina boleh menulis terus

kepada pengarangnya *Group* Pejabat Pelajaran Johor.

(Sambungan bilangan (5) tahun pertama

“kitab Muhammad” “air kelapa” takdirnya “air

(Fasal yang kedua puluh satu)

daripada buah kelapa” atau “cincin emas” takdirnya

Nama yang diseru

“cincin daripada emas” dan sebagainya.

Maka adalah nama yang diseru itu ialah suatu nama

Dan lagi segala nama yang bersifat harus jua

yang jatuh ia kemudian daripada huruf-huruf seruan iaitu

disandarkan kepada sifatnya manakala tiada diselangi oleh

hai, ayuhai, aduhai, wahai, ya, oh dan sebagainya.

lain pertuturan yang boleh mendatangkan kesamaran seperti

Seperti dikata “Hai Abdullah” “Wahai adikku”

orang alim, orang bijak, raja adil, orang

“Aduhai anakku” Maka huraiannya!

dermawan, orang bangsawan, kuda hitam, ayam borek,

(1) Hai – huruf seruan.

rumah besar, jalan lurus dan sebagainya. Kerana

(2) Abdullah – nama yang diseru.

huruf yang menunjukkan sifat bagi nama yang bersandar

(Fasal yang kedua puluh dua)

itu telah dibuangkan iaitu “yang” asalnya “orang yang

Nama sandaran

alim” “orang bijak” “orang yang dermawan” “raja

Maka adalah nama sandaran itu ialah suatu nama

yang adil” “jalan yang lurus” “kuda yang hitam”

yang dibangsakan kepadanya nama yang dahulu daripadanya dengan tiada

“ayam yang borek” “rumah yang besar” dan sebagainya.

wāsīyah di antara keduanya pada zahir iaitu yang pertama

Akan tetapi pertuturan itu mengurangkan kepetahan.

yang bersandar dan yang kedua yang disandarkan maka iaitu

Maka wajib dinyatakan huruf yang menunjukkan sifat

diketahui akan dia nama yang dahulu daripadanya itu tiada

itu pada setengah missal. Dan jika berbilang-bilang sifat daripada

sempurna makna yang dikehendaki melainkan dengan menyebutkan

suatu nama itu maka wajib nama itu disandarkan

sandarannya seperti di kata “air kelapa” “cincin

kepada sifat yang pertama (dibuangkan huruf yang

emas” dan sebagainya. Maka yang sebenarnya itu ada

menunjukkan sifat) akan tetapi sifat yang keduanya

huruf yang telah dibuangkan kerana memendekkan kata

hendaklah dinyatakan dia seperti dengan huruf penyambung kata

dan memetakan dia iaitu “bagi” kerana milik atau terhak

seperti orang alim yang berbahagia lagi memberi faedah

dan “daripada” kerana menyatakan jenis seperti di kata

ilmunya dan sangat dikasihinya oleh ramai.

(2) یغ- حروف یغ- منجوقکن نام یغ- بلا کث
احمد ایت صفة.

(3) یو- حروف یغ- منجوقکن ترحق.

(4) عقل- صفة باکی احمد.

شہدان بولہ جوا سوات نام ایت ترحق دغن
براف صفة یغلابق دغندی ، تنافی تیاد ، ولیق
ددالم سوسن کات جیک دہواشکن دغن حروف
«یغ» جوا فڈ صفة یغسکدوا دان یغسکتیکان .
مک یغ کرف ددغر درفد فرتوتران دان تولسن
اورغ ملایو کاراشن چارا ہارو دعطف ائو
دسمبوشکن دغن حروف ۲ . فیہوشکت جوا
سقرت دکات «احمد یغرعقل لاگی مورہ دان
برانی» مک مورہ صفة یغسکدوا دان برانی صفة
یغسکتیک باکی احمد .

دان ترکا دغ ۲ صفة ایت فد فرکتان توغکل
سقرت دکات کودا یغ ہیرہ ، کودا یغیرفلان دان
سیاگین . اکننتافی یغترلبہ قیتین یگیکان یغد دغر
درفد فرتوتران اورغ ملایو مک دیواشکن
حروف «یغ» کران برہمیران اتقارا صفة دغن
یغد صفتین ایت مک دغن سبب ایت جادیلہ فد
ظاہرن ہوسندر موصوف کقند صفتن . یابتولہ
یغترلبہ قیتہ (مبالغہ) سقرت دکات کودا ہیرہ ،
کودا یغیرفلان اہم ہیتہ ، کابن ہیرہ ، رومہ ہیرہ ،
اورغ عالم دان سیاگین .

دان ترکا دغ بولہ جادی صفة ایت درفد
براف جملہ فرتوتران سقرت دکات «اکو بوا»
فکرجان یغ جیک اکو تیگہاکندی نسجای
بنسالہ اکو «مک ہورابن» :-

(1) اکو- گنقبنام یغبرکت (فروولان

کات).

ہوا تیاد بولہ سکلی ۲ نام سندرات ایت
دسندرکن کقند فریوانن یلینکن کقند نام
جوا- ادقون سقرت دکات «احمد بودیری»
مک بودیری ایت بوکن سکلی ۲ ای فریوانن
اکنتافی یایت یغ سبزن نام ارتین حال باکی احمد
یغجادی ورت کات یغتلہ دیواشکن حروف یغ
منجوقکن حال ائو صفة احمد ایت «یغ» دانلاکی
حروف «ایت» فتوکات یغ منجوقکن نام
یغد ہولو درفد نام خاص یغ جادی فرولان کات
ایت ہاروس دیواشکن جوا سقرت مثل یغترسبوة .
مک فد تسکر ایت جادیلہ فد ظاہرن سوات نام
یغیرسندر کقند فریوانن «احمد بودیری» دان
جیک دکات احمد ایت یغ ملاکوکن فریوانن
مک یایت پہلاہی قاعده بہاس کران تیاد بولہ
سکلی ۲ یغ ملاکوکن فریوانن تردهولو درفد
فریوانن تمہان قول تیاد حروف ائو فرینہ یغ
یغ منجوقکن ماس بودیری ایت سقرت یغترسبوة
فد باب فریوانن کلتی . فند یقن تیف ۲ سندرات
ایت بر فایدہ کران میتیکن کات (مبالغہ) ادان .

(فصل یغسکدوا قولہ تیگ)

صفة

مک ادالہ صفة ایت ایلہ سوات نام یغ پتا کن
کا دان ائو کلاکوکن نام یغد ہولو درفدان
(یغد صفتین) دغن شرط دسلاغی اتقارا صفة دغن
موصوفکن ایت اولہ حروف «یغ» کران منجوقکن
صفة سقرت دکات «احمد یغرعقل» «محمد یغ
یحقی» دان سیاگین .

مک ہورابن :-

(1) احمد- نام

Bahawa tiada boleh sekali-sekali nama sandaran itu disandarkan kepada perbuatan melainkan kepada nama jua. Adapun seperti dikata “Ahmad berdiri” maka berdiri itu bukan sekali-kali ia perbuatan akan tetapi iaitu yang sebenarnya nama ertinya hal bagi Ahmad yang jadi warta kata yang telah dibuangkan huruf yang menunjukkan hal atau sifat Ahmad iaitu “yang” dan lagi huruf “itu” pintu kata yang menunjukkan nama yang dahulu daripada nama khas yang jadi permulaan kata itu harus dibuangkan jua seperti mital¹ yang tersebut. Maka pada tatkala itu jadilah pada zahimnya suatu nama yang bersandar kepada perbuatan “Ahmad berdiri” dan jika dikata Ahmad itu yang melakukan perbuatan maka iaitu menyalahi kaedah-kaedah bahasa kerana tiada boleh sekali-kali yang melakukan perbuatan terdahulu daripada perbuatannya tambahan pula tiada huruf atau *qarīnah* yang menunjukkan masa berdiri itu seperti yang tersebut pada bab perbuatan kelak. Pendeknya tiap-tiap sandaran itu berfaedah kerana memetakan kata (*mubālaghah*) adanya.

(Fasal yang kedua puluh tiga)

Sifat

Maka adalah sifat itu ialah suatu nama yang menyatakan keadaan atau kelakuan nama yang dahulu daripadanya (yang disifatinya) dengan syarat diselangi antara sifat dengan *mawṣūfīnya* itu oleh huruf “yang” kerana menunjukkan sifat seperti di kata “Ahmad yang berakal” “Muhammad yang bijak” dan sebagainya.

Maka huraiannya:-

- (1) Ahmad - nama

(2) yang – huruf yang menunjukkan nama yang di belakang Ahmad itu sifat.

(3) ber – huruf yang menunjukkan terhak.

(4) akal – sifat bagi Ahmad.

Syahadan boleh jua suatu nama itu terhak dengan beberapa sifat yang layak dengan dia, tetapi tiada molek di dalam susunan kata jika dihubungkan dengan huruf “yang” jua pada sifat yang kedua dan yang ketiganya. Maka yang kerap didengar daripada pertuturan dan tulisan orang Melayu karangan cara baharu di *’ataf* atau disembunyikan dengan huruf-huruf. Penyambung kata jua seperti di kata “Ahmad yang berakal lagi murah dan berani” maka murah sifat yang kedua dan berani sifat yang ketiga bagi Ahmad.

Dan terkadang-kadang sifat itu pada perkataan tunggal seperti di kata kuda yang merah, kuda yang berpelana dan sebagainya. Akan tetapi yang terlebih petahnya bagaimana yang didengar daripada pertuturan orang Melayu maka dibuangkan huruf “yang” kerana berhampiran antara sifat dengan yang disifatinya itu maka dengan sebab itu jadilah pada zahimnya bersandar *mawṣūfī* kepada sifatnya. Iaitulah yang terlebih petah “*mubālaghah*” seperti di kata kuda merah, kuda berpelana, ayam hitam, kain merah, rumah besar, orang alim dan sebagainya.

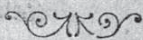
Dan terkadang boleh jadi sifat itu daripada beberapa jumlah pertuturan seperti di kata “aku buat pekerjaan yang jika aku tinggalkan dia nescaya binasalah aku” maka huraiannya:-

- (1) Aku – ganti nama yang berkata (permulaan kata).

¹ Perkataan yang sebenar ialah misal.

- (2) بواة - فربواتن يشبوهه دتشكوفغن سدغ
برلا كو بئغ ملاكوكن فربواتن ايت
« اكو » كران كتنينام يغيرو بئغ .
- (3) فكرجان - بقدهربواة .
- (4) بئغ - حروف بئغ مننجوفكن دبلا كتم
ايت جادي صيفه باغي سوات نام
بقدهولون .
- (5) جبك - حروف جنجيبكات .
- (6) اكو تيشكلكن - فربواتن يغيرهونم
دغن بئغ ملاكوكن فربواتن .
- (7) دي - كتنينام بئغ كبالى كقده
فكرجان .
- (8) نسجاي - حروف جوافن كات .
- (9) بنسالة - فربواتن يغيرهونم دغن
بئغ ملاكوكن فربواتن يايت اكو .
- (10) له - حروف ققواة كات .
- مك جملة درقده جنجيبكات دان جوافن ايت
صفة باغي فكرجان .
- دانلاكي بوله جوا درقده جملة فربواتن دان
بئغ ملاكوكن فربواتن ايت جادي صفة سفرت
دكات « سكل فكرجان بقدهمولاكن دغن بايك
ايت قده اخرن بايك جوا » مك هورابنن :-
- (1) سكل - فربولان كات يغيرسندر
اي كقده فكرجان .
- (2) بئغ - نام بقدهوبقكن .
- (3) د - حروف بئغ مننجوفكن فربواتن
بشتياد دظاهر كن بئغ ملاكوكن فربواتن
ايت مانو بئغ ملاكوكن فربواتن تركدين
- (4) مولاكن - فربواتن بشتياد دظاهر كن
بئغ ملاكوكن .
- (5) دغن - حروف بئغ مشكنيكن حال .
- (6) بابك - حال باغي فكرجان .
- (7) ايت - بنتو سكات باغي سكل بئغ
مننجوفكن نام بقدرتتو .
- (8) فد - حروف بئغ مننجوفكن ماس .
- (9) اخر - نام ماس بغيرسندر اي كقده
« ن » .
- (10) ن - يايت كتنينام بئغ كبالى كقده
فكرجان .
- (11) بابك - ورت سكات باغي سكل
فكرجان .
- (12) جوا - حروف فيمبوعسكت .

سكيران اد سوسنن كات يقبله دهولو درقدان
ايت بروكثان دغن جملة فربواتن دان بئغ ملاكوكن
فربواتن ايت جادي صفة باغي فكرجان . دان
تركاوغ واجب مندهولوكن صفة درقده نام
بقدهصفاي سرت هاروس دسندر كن صفة ايت
سشرت دكات « هندق تاهوكن قدس لادا ايت »
« بگيان فاهية . اوغ فكرجان ايت دان سبايگن »

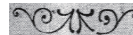

(2)	buat – perbuatan yang boleh ditanggung sedang berlaku yang melakukan perbuatan itu “aku” kerana ganti nama yang berhubung.	(4)	mulakan – perbuatan yang tiada dizahirkan yang melakukannya.
(3)	pekerjaan – yang diperbuat.	(5)	dengan – huruf yang menggantikan hal.
(4)	yang – huruf yang menunjukkan di belakang itu jadi sifat bagi suatu nama yang dahulunya.	(6)	baik – hal bagi pekerjaan.
(5)	jika – huruf janji kata.	(7)	itu – pintu kata bagi segala yang menunjukkan nama yang tertentu.
(6)	aku tinggalkan – perbuatan yang berhubung dengan yang melakukan perbuatan.	(8)	pada – huruf yang menunjukkan masa.
(7)	dia – ganti nama yang kembali kepada pekerjaan.	(9)	akhir – nama masa yang bersandar ia kepada “nya”.
(8)	nescaya – huruf jawapan kata.	(10)	nya – iaitu ganti nama yang kembali kepada pekerjaan.
(9)	binasalah – perbuatan yang berhubung dengan yang melakukan perbuatan iaitu aku.	(11)	baik – warta kata bagi segala pekerjaan.
(10)	lah – huruf penguat kata. Maka jumlah daripada janji kata dan jawapannya itu sifat bagi pekerjaan.	(12)	jua – huruf penyambung kata. Sekiranya ada susunan kata yang lebih dahulu daripadanya

Dan lagi boleh jua daripada jumlah perbuatan dan yang melakukan perbuatan itu jadi sifat seperti di kata “segala pekerjaan yang dimulakan dengan baik itu pada akhirnya baik jua” maka huraianya:-

- (1) Segala – permulaan kata yang bersandar ia kepada pekerjaan.
- (2) yang – nama yang dihubungkan.
- (3) di – huruf yang menunjukkan perbuatan yang tiada dizahirkan yang melakukan perbuatan itu, atau yang melakukan perbuatan terkemudian

itu berkenaan dengan jumlah perbuatan dan yang melakukan perbuatan itu jadi sifat bagi pekerjaan. Dan terkadang wajib mendahulukan sifat daripada nama yang disifati serta harus disandarkan sifat itu seperti di kata “hendak tahukan pedas lada itu” “Bagaimana pahit maung pekerjaan itu” dan sebagainya.

فرجومفان اکوځ کتوا دان علماء اسلام

تباد سدبکیه فون فایدحن فد مشار که اسلام، اتو بمبیلان نصب مرېک بقمله دجادیکر فر کاکس باکي ملهیکن سماعه بکرچام ددالم کاجوانه اعلام، دان داقتله جوا میکرکن برامې ۲ بگیان هندق مگوناکن اهل ۲ علم سقاي مرېکثیت منجادي اشکوت یهبر کرج ددالم توبه فرمحشون اسلام، دانلاکي داقتله جوا شور ۲ دان یواه فیسکران یسایک درفد اهل یغیر سیدخ ایت بگیان چارا یوله مراتان کن فلأجران اکام کفد عوام المسلمین مقدر یقده تنوة اوله الله کانس نیف ۲ مکلف لاکي ۲ دان فرموان سقاي ترفسله تفکوځن فرته ۲ دان کتوا ۲ اکام یقمله دا ملهیکن کانس مرېکثیت سقاي بمایقکن امة مسلمین مام اد دالم فرکارا اعتقاد کفر چیان دان عمل عبادات بگیان سیدان علی الله علیه وسلم کُلُّ کُرِّ رَاعٍ وَ کُلُّ رَاعٍ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ارتلان نیف ۲ ستورخ کاموقه قاول دان فقولایا یایت اکن دسوال اکنتجال احوال یقده کلولا کنن.

تسکل اداله یقده مکین ایت حاله مک ادا که فاتوره کتوا ۲ دان علماء اسلام بودم دیري دان برفلوق توبه تباد مهبز او کنه سکل سردان یسا کنه منداتسکن کبجیکن کفد عموم انو مادی پورو امة مسلمین سقاي برساتو فادو دان چاکف بر دگر ۲ فد سته ۲، اتو فون سته ۲، ان بیر اورخ بر واده دهولو کدین جیک بابک کیت سو کوځ دان جیک تیدق کیت فقکوځ برامې ۲ (سبوختن فد کاکي موک سله)

پهوا دالم رنجان فقارخ کیت دالم فرایدردان کلوارن یسکتیک دان یسکلیم کیت تله پهرو دان مشهور کنه کتوا ۲ دان علماء اسلام دسکه نه مننجوخ این سقاي معادان کن سوات فرجومفان اکوځ کران بمبختکن فرکارا یغیر کنان دغن کاجوانه فرجلان حکم ۲ اکام اسلام دسرات مننجوخ نانه ملا یو سرت بمقاکن کفر چیان کیت یایت جیک دنمنا اوله رامي مک جوهر اکن سکوځ مقاتور دان معلولا کن خدمه یقتیسوبه ایت . اکتتافي دري مننجوخ ایت هکت فد هاري این کیت تباد مندغرف ۲ شور دري مان فیهق فون سام اد برستوجوانو تیدق معاد کن فرجومه ن ایت اتو فون میتا کن اف گندالا دان عاقبه ن معادا کن فرجومفان ایت بهکن سیف سئوله ۲ سفرت ایر چاتوه دتلون کلادي جوا . والحال فرمحشون اتو فرجومفان یقده جادعکن ایت کیت فرچاي اکن یوله متریتسکن بیراف نتیجه یغ سکرې ۲ مقابلو قکن فرجلان حکم شرعیه دان دافه دجانسکن دغن بوسکو تو منکل اد دالم سبیره نگرې تغه نومشوان باکي تدبیر ۲ منجالسکن فکرجان یقده بقساکن کفد اکام . دانلاکي اکن متریتسکن شور ۲ یغ ترخ بگیان هندق منایقکن مقور کتفکین حال کتوا اکام ایت سندیري، دان بارغکالي جوا دافه ماسیخ ۲ معلولا کنه سکل یواه فیسکران یغ بمبیا دان منداتسکن شور بگیان چارا یغ بولوق بمبیلان نصب سته درفد **۲ جنواري** اکام یغ کادان سفرت فاتوځ بریواد

Perjumpaan agung ketua dan ulama Islam

Bahawa dalam rencana pengarang kita dalam Peredaran keluaran yang ketiga dan yang kelima kita telah menyeru dan mengesyorkan ketua-ketua dan ulama Islam di sekolah semenanjung ini supaya mengadakan suatu perjumpaan agung kerana membahaskan perkara yang berkenaan dengan kemajuan pelajaran hukum-hukum agama Islam di serata Semenanjung Tanah Melayu serta menyatakan kepercayaan kita iaitu jika diminta oleh ramai maka Johor akan sanggup mengatur dan mengelolakan khidmat yang tersebut itu. Akan tetapi dari semenjak itu hingga pada hari ini kita tiada mendengar apa-apa syor dari mana pihak pun sama ada bersetuju atau tidak mengadakan perjumpaan itu atau pun menyatakan apa kendala dan akibatnya mengadakan perjumpaan itu bahkan senyap seolah-olahnya seperti air jatuh di daun keladi jua. Walhal perhimpunan atau perjumpaan yang dicadangkan itu kita percaya akan boleh menerbitkan beberapa natijah yang sekira-kira mengelokkan pelajaran hukum syariat dan dapat dijalankan dengan bersekutu manakala ada di dalam sesebuah negeri tempat tumpuan bagi tadbir-tadbir menjalankan pekerjaan yang dibangsakan kepada agama. Dan lagi akan menerbitkan syor-syor yang terang bagaimana hendak menaikkan mutu ketinggian hal ketua agama itu sendiri, dan barangkali jua dapat masing-masing mengelolakan segala buah fikiran yang membina dan mendatangkan syor bagaimana cara yang molek membela nasib setengah daripada pegawai-pegawai agama yang keadaannya seperti patung bernyawa

tiada sedikit pun faedahnya pada masyarakat Islam, atau membela nasib mereka yang telah dijadikan perkasas bagi melemahkan semangat bekerjama¹ di dalam kemajuan Islam, dan dapatlah jua memikirkan beramai-ramai bagaimana hendak menggunakan ahli-ahli ilmu supaya mereka itu menjadi anggota yang bekerja di dalam tubuh perhimpunan Islam. Dan lagi dapatlah jua syor-syor dan buah fikiran yang baik daripada ahli yang bersidang itu bagaimana cara boleh meratakan pelajaran agama kepada awam *al-Muslimin* sekadar yang dituntut oleh Allah ke atas tiap-tiap mukallaf laki-laki dan perempuan supaya terlepaslah tanggungan pemerintah-pemerintah dan ketua-ketua agama yang telah diamanahkan ke atas mereka itu supaya membaikkkan umat Muslimin sama ada dalam perkara iktikad kepercayaan dan amal *ibādāt* bagaimana sabdanya *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam “Kullu kum rā’in wa kullu rā’in mas’ūlun ‘an ra’yatihi”*² ertinya tiap-tiap seorang kamu pengawal dan pengelola iaitu akan disoal akan hal ehwal yang dikelolakannya.

Tatkala adalah yang demikian itu halnya maka adakah patut ketua-ketua dan ulama Islam berdiam diri dan berpeluk tubuh tiada menghiraukan segala seruan yang akan mendatangkan kebajikan kepada umum atau memadai menyeru umat Muslimin supaya bersatu-padu dan cakap berdegar-degar pada setengah-setengahnya, ataupun setengah-setengahnya biar orang berbuat dahulu kemudian jika baik kita sokong dan jika tidak kita pangkung beramai-ramai.

(Sambungannya pada kaki muka sebelah)

¹ Perkataan yang sebenar ialah bekerjasama.

² Perkataan yang sebenar ialah *ra’yatihi*.

تفسير القرآن

(اوله « عيسى)

درفد ورن متهاري بق مديچر كمدان، دغن سبب
 ايت ستهفن متهريا ورن ميره دان ستهفن مته باورن
 فونيه دان سبكيان كيت ليه فلاغني
 ايت متهريا براجم ۲ ورن، تانه ايت اد بهراس
 تاورا، اد بق فاهيه، اد بق ماسين، اد بق ماوغ، اد
 بق مانيس، اد بق ماسم، اد بهرباهو واغي دان
 بهرباهو بوسق .

كدين كياشكن بومي ايت اكوق لكبق،
 تفكي رنده، برگويس ادغن بهراف اوره مات اير،
 جان اير، سوشي دان سباكين دلوارا دان ددالم،
 لايي بايق ۲ لويغ ۲ كاوغ، فاي دان كوا . مك
 ددالم لويغ ۲ دان كوا ايت فنوه دغن اير دان
 واف، دان اير ۲ ايت راسان منوره كا دان دان
 صفة تانه تمققش .

ددالم بومي ايت مهندوشي برباكي ۲ جنس
 لوكم بهرلباك درفد تانه لياة دان لومفور، لوكم ۲

(سبعون بيلاعن (5) تاهن بقغرتام)

جيك سنورغ مراهني دغن سنغ اي متهبوي
 اداله بولاتن بومي اين بوسوسن درفد بيراف
 لاييسن تانه ساتو اتس يغلاين بوجربكيه دان
 بولايين بنتو كاي كجاديين بق مهندوشي بانو
 بسره بانو فجل، بانو ميره، بانو فونيه، اد بق ليچين
 اد بق كاسف، اد بق كاسر، تانه ايت اد بق لمبوه،
 اد بق كرس، اد بق لكيه، اد براي، اد بهرچمشور
 كاول، اد بهراسيم ۲ فرمان الله تعالى: وَ فِي الْاَرْضِ
 قَطْعٌ مُتجاوِزَاتٍ ارتين فد بومي ايت اد بهراف
 بهاكين تانه بهرمفيران .

دان ددالم بهاكين تانه ايت اد براجم ۲ ورن،
 براجم ۲ راس، براجم ۲ باهو دغن فاندغن
 بهرلاين ۰۲ . كدين ترهباغي قول كغد تانه، بانو
 دان فاسهر . اد بهرورن ميره، فونيه، هيتيم،
 كونيم، هيجو، بهرو، كلابو دان سباكين بهرجاي

كتوا ۲ اگام دان علما ۲ اسلام جيك تيدق
 برساتو قادم دالم فركارا بق كيت شور كن ايت
 كيت خواطر عاقبه فچه بله ايت اكن دتهكوغ
 اوله امة مسلمين دان دوسان ترقولله كغد كقوا ۲
 دان علما ۲ بهمله ميشكوفكن دري ماسين ۲ جادي
 فنجور مسلمين اوان .

(ترجمه ثمان علماء — سبعون دري موك 177)

جكاو بقدمكين ايتوله حالن كتوا ۲ اگام
 دان علما ۲ اسلام دنناكه لايي تنغه فرمگتوغن
 امة مسلمين فد حال مريكنيت نله براتس ۲ تاهن
 منتيكن بواه كاجوان بقد كولا ۲ كن اوله كتوا ۲
 اگام دان علما ۲ اسلام مشتاكين اگام اسلام ايت
 اگام كاجوان دنيا دان اخره .

Tafsir al-Qur'ān

(oleh 'Ubay)

(Sambungan bilangan (5) tahun yang pertama)

Jika seseorang memerhati dengan senang ia mengetahui adalah bulatan bumi ini bersusun daripada beberapa lapisan tanah satu atas yang lain berjereket¹ dan berlain bentuk gaya kejadian yang mengandungi batu besar, batu pejal, batu merah, batu putih, ada yang licin ada yang kasap, ada yang kasar, tanah itu ada yang lembut, ada yang keras, ada yang lekit, ada berair, ada yang bercampur gaul, ada yang berasing-asing firman Allah Ta'ālā: *Wā fi al-ardi qaṭu 'um' mutajāwirā²* ertinya pada bumi itu ada beberapa bahagian tanah yang berhampiran.

Dan di dalam bahagian tanah itu ada bermacam-macam warna, bermacam-macam rasa, bermacam-macam bau dengan faedahnya yang berlain-lain. Kemudian terbahagi pula kepada tanah, batu dan pasir. Ada yang berwarna merah, putih, hitam, kuning, hijau, biru, kelabu dan sebagainya yang terjadi

daripada warna matahari yang memancar kepadanya, dengan sebab itu setengahnya menerima warna merah dan setengahnya menerima warna putih dan Sebagaimana kita lihat pelangi itu menerima bermacam-macam warna, tanah itu ada yang berasa tawar, ada yang pahit, ada yang masin, ada yang maung, ada yang manis, ada yang masam, ada yang bau wangi dan yang berbau busuk.

Kemudian kebanyakan bumi itu lekuk-lekik, tinggi-rendah, berguris dengan beberapa urat mata air, jalan air, sungai dan sebagainya di luar dan di dalam, lagi banyak-banyak lubang-lubang gaung, paya dan gua. Maka di dalam lubang-lubang dan gua-gua itu penuh dengan air dan wap, dan air-air itu rasanya menurut keadaan dan sifat tanah tempatnya.

Di dalam bumi itu mengandungi berbagai-bagai jenis logam yang terlembaga daripada tanah liat dan lumpur, logam-logam

(Perjumpaan ulama – sambungan dari muka 177)

Jika yang demikian itulah halnya ketua-ketua agama dan ulama-ulama Islam di manakah lagi tempat pergantungan umat Muslimin padahal mereka itu telah beratus-ratus tahun menantikan buah kemajuan yang digula-gulakan oleh ketua-ketua agama dan ulama-ulama Islam yang mengatakan agama Islam itu agama kemajuan dunia dan akhirat.

Ketua-ketua agama dan ulama-ulama Islam jika tidak bersatu-padu dalam perkara yang kita syorkan itu kita khuatir akibat pecah-belah itu akan ditanggung oleh umat Muslimin dan dosanya terpulunglah kepada ketua-ketua dan ulama-ulama yang telah menyenggukkan diri masing-masing jadi penganjur Muslimin adanya.

¹ Bermaksud bercantum, melekat – Dewan Bahasa dan Pustaka.

² Perkataan sebenarnya adalah *qita'um*.

³ Sūrah al-Ra'ḍu ayat 4.

ابت چو کف توا دالم تيمغوه ستهان اتو کورغ
سدکيه سقرت بلبرغ، گارم مکن، گارم هوبه،
گارم هيجو بواة بنجوهن چولف دان سباکين .
مغه ۲ لوگم ابت اد يفتربليک دباوه لاوتاي تيدق توا
مليکن سته ستهان اتوبه سقرت لو لو . دان سرجان .
ستغين تربليک ددالم گوا ۲ گوتم، ددالم فروه باتو،
دچله ۲ فاسره جنس اين تيدق توا مليکن سته
بوفوله تاهن سقرت امس، فيوق، تمباک، بسي دان
تيمه دان ستغين قول اد يفتربليک و اتوس ۲ تاهن
سقرت يافوه، زيرجهد، عقيق دان سباکين .

بومي ۶ هواء، جهيا متهاري، بينتغ، دلاغيه دان
دان جهيا سنتياس حاضر دهانن ماني تيدقکه
ابت بيراف نعمة يغ بسر تقي کيا يقکن ماني
تيدق ميبليکندي نعمة دان تيدق شکور مليکن
کشد فرکارا ۲ يمشوکر ددافاتي کدين ليکا دشن
دودق ماکن مينيوم ۶ مابن واغ رعگيه دان برومکه ۲
کشد تولن ۲ يهدسکلليش دان برومکه ۲ دشن
فکين ۲، الاتن رومه فکسه دان سباکين درابت
سريک تيدق مندغ نعمة ۲ بومي وهرگ دان تيدق
سدرکن فکلوران ۲ بومي ابت بيراف کجادين يغ
عجاب دان انده . فوهن ۲ کابو دشن سکل
کانهانن . لوگم ۲ دشن برباگي ۲ جنسن دان اير ۲
دشن سکل بها کينن ابت سنوان نعمة الله سبحانه
وتعال يهدلقتکن ددالم بومي، دنيا سنتياس . بيليدق
دان ميچکن سکل عجابن يهوله دجادبکر راموا
چولف منچولف، چه مفيجه، باتو ۲ يهرهگ دان
دان سباکين ههگ فنهو دشن برباگي ۲ فتهوان يغ
سکل ۲ ن ابت مباوا شکور کشف يغ مرنبا کن
نعمة يا يتوله توهن يغ بها بيجسان .

کتهگين فتهوان ابت سنتياس برفنده دري
صوات کسوات درجه کفندان ههگ دکتهوي
بومي ابت ساتو درهد بيراف بينتغ يهرجالن اتو
بوگرغ سقرت بينتغ سياره يهلان کتبيک ابت

بارغد کتهوي ماني ابت اد دوا بهاني خاص
دان عام، بهاگين عام ابت تيدق ناهو اکن سوات
مليکن هندق ماکن، مينيوم، فکين، تمغه ديم دان
دان هوبه ۲ . مک لانر، دهگ، تليج دان ساکيه
ابت جادي سبر ۲ سب يغ مباوا سريک مننوه
سکل بارغ ۲ ابت . مک سب ۲ اين ميمغ طبيعه
سمولا جادي کشف جنس حيوان اد مفاوي فراسان
فديه دان عذاب اقبيل لوفوه فرکارا يغ مياک دان
مفاول کيدوفتنن ابت! مک سکل کفدين اين
دسهگ اوله اورغ جاهل سباکي بلاه . فد حال
يغسبرن يا بت نعمة يهد کزيناگن کشف سکل جنس
حيوان سفاي مليهرا توبه بدانن . اتس حال اين
بوسکونو بتانم دان ماني دمکين جوا تيمه ۲ هن
تتافي دسان اد لاکي تنوتن يعلما دان درجه يغ
تهگي يغ بتانم دان اورغ جاهل نه لاله (تيدور)
درهد ميگر کنن . يهدسکين ابت ايله تنوتن عقل
درهد فرکارا ۲ يغ فليق دان عجاب بومي يغ
دعاشيکن اوله اهل عقل دان فندبه، دان تيدق
ههگ برباگين اوله اورغ ۲ بهجال ستهوله ۲ ک بلوقکن
بومي ابت تيدق بوهرگ ديسي سريک اکران

itu cukup tua dalam tempoh setahun atau kurang sedikit seperti belerang, garam makanan, garam hubat⁴, garam hijau buat banchuan celup dan sebagainya. Setengah-setengah logam itu ada yang terlembaga di bawah laut ia tidak tua melainkan setelah setahun atau lebih seperti *lu'lu'* dan *marjān*. Setengahnya terlembaga di dalam gua-gua gunung, di dalam perut batu, di celah-celah pasir, jenis ini tidak tua melainkan setelah berpuluh-puluh tahun seperti emas, perak, tembaga, besi dan timah dan setengahnya pula ada yang terlembaga beratus-ratus tahun seperti batu yakut, zabarjad, akik dan sebagainya.

Barang diketahui manusia itu ada dua bahagi khas dan am, bahagian am itu tidak tahu akan sesuatu melainkan hendak makan, minum, pakaian, tempat diam dan dan hubat-hubat. Maka lapar, dahaga, telanjang dan sakit itu jadi sebesar-besar sebab yang membawa mereka menuntut segala barang-barang itu. Maka sebab-sebab ini memang tabiat semula jadi kepada jenis haiwan ada mempunyai persamaan pedih dan azab apabila luput perkara yang menjaga dan mengawal kehidupannya itu! Maka segala kepedihan ini disangka oleh orang jahil sebagai bala. Padahal yang sebenarnya iaitu nikmat yang dikurniakan kepada segala jenis haiwan supaya memelihara tubuh badannya, atas hal ini bersekutu binatang dan manusia demikian jua tumbuh-tumbuhan tetapi di sana ada lagi tuntutan yang mulia dan darjat yang tinggi yang binatang dan orang jahil telah lalai (tidur) daripada memikirkannya. Yang demikian itu ialah tuntutan akal daripada perkara-perkara yang pelik dan ajaib bumi yang diasyikkan oleh ahli akal dan pendeta, dan tidak dihiraukan oleh orang-orang yang jahil seolah-olah keelokan bumi itu tidak berharga di sisi mereka kerana

yang dikatakan bersedap-sedap itu pada benda yang tertegah ia mendapatnya. Adapun benda yang boleh didapati dan benda-benda yang ada di hadapan mata dan tidak luar biasa itulah nikmat yang banyak tetapi makin banyak nikmat makin kurang syukur akhirnya tidak suka sama sekali, sepatutnya semakin banyak tuntutan dan luas langkahnya makin sempurna syukur dan luas pengalaman.

Bumi, hawa, cahaya matahari, bintang, di langit dan dan⁵ cahaya sentiasa hadir di hadapan manusia tidakkah itu beberapa nikmat yang besar tetapi kebanyakan manusia tidak membandingkan dia nikmat dan tidak syukur melainkan kepada perkara-perkara yang sukar didapati kemudian leka dengan duduk makan, minum, main wang ringgit dan bermegah-megah kepada taulan-aulan yang di sekelilingnya dan bermegah-megah dengan pakaian-pakaian, alatan rumah, pangkat dan sebagainya dari itu mereka tidak memandang nikmat-nikmat bumi berharga dan tidak sedarkan pekeluaran-pekeluaran bumi itu beberapa kejadian yang ajaib dan indah. Pohon-pohon kayu dengan segala keindahannya. Logam-logam dengan berbagai-bagai jenisnya dan air-air dengan segala bahagiannya itu semuanya nikmat Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* yang diletakkan di dalam bumi, dunia sentiasa menyelidik dan membahaskan segala ajaibnya yang boleh dijadikan ramuan celup-mencelup, cat-mengecat, batu-batu yang berharga dan dan sebagainya hingga penuh dengan berbagai-bagai pengetahuan yang segala-segalanya itu membawa syukur kepada yang mengurniakan nikmat iaitulah Tuhan Yang Maha Bijaksana.

Ketinggian pengetahuan itu sentiasa berpindah dari suatu ke suatu darjat kepandaian hingga diketahui bumi itu satu daripada beberapa bintang yang berjalan atau bergerak seperti bintang *sayyārah* yang lain ketika itu

⁴ Bermaksud ubat.

⁵ Pengulangan perkataan dan.

1366 صفر

* مجله فرایدردان *

جنواري 1947

فقهتوانن تر کادخ لاري درفد اگام کران جاهلکن
 اگام کران فد سفکا ن اگام ایت بولاوان سخن
 فقهتوانن؟ دان اورغیغ فندی اگام قول جاهل اکن
 اف یشار دسکلاییشن دان لالی اکن کجادین لایغیة
 دان بومي یغ مشندوغي سکل کا ندهان دان عجاب ۲
 نتانی ای مپشک اورغیغ فقهتوي اکن عجاب
 کجادین توهن ایت سترو الله کونن! کسین
 اورغیغ سماچم این لوف ای اکن لایغیة دان بومي
 ایت مخلوق الله . الله سبحانه وهائی تیدق کاسیه
 کشفد اورغیغ بوقالبغ درفد مفرهاتیکن سکل
 کا ندهان کجادینن، بهکن الله تعالی کاسیه سابق
 کشفد اورغیغ مفلو ناکن فیکرانن بگیان فرمانن:
 ان فی خلق السموات والارض هفک اخر ابات
 تقسیر این دهولو . جوواله توان ۲ یغ بقتسان قوماقی
 دان فیکر کن هالوس ۲ یا بت بناف أمة تله لوف دان
 مشحکن مئان هفک ترانم ددلم هاتین فراسان
 لاین درفد حقیقتن یغ سبتر دنتووه سئوله ۲ سربکیست
 تباد بفراسان فد حال فنداشن دان هوراین این
 منچتوهکن اگام دان دنیا فون سام . مک دغن
 کدوایاله أمة اسلام منجادی تفکی ددلم فقهتوان
 اگام دان دنیا یغ نتیجن اکن منداتکن کبگیان
 دان کاجوان یا بت بودیری سام تفکی دان دودق
 سام رنده دغن لاین ۲ بقسا ایروفه، امریکسا دان
 لاین . الشکه سدهین أمة مسلمین تله منسیا ۲ کن
 ماس سام اد یشتوا دانف یفهودان هفک ترهینا
 فد بقسا ۲ دنیا اوله سبب کجاهلین فنصیحه ۲ دان
 کظالمی کتوا ۲ دان فونته ۲ . (برسمیوغ)

دکتیوبله چهبیا متهاری ایت انبیل ممانه کبومي
 ترالیق قول چهبیان کفد بینتم ۲ یغلاین بهکن
 چهبیا یغترالیق درفد بومي ایت ترهافد کشفد بولن
 لیه درفد چهبیا بولن امقه بلس کالی کندا دان دیاله
 (بومي) منجادیکن بولن ایت سینتر کچیل
 کمدین بسر سبکیان بولن منجادیکن بومي ایت
 کمدین بسر دسیسی فنداشن فد بولن . جوواله
 فیکر کن دغن فقهتوان یا بت انبیل کیت فندغ
 کشفد باتو فاسدر دغن سکن ورنان، ایر دان لوگم
 دشن سکل چهبیان اد مقویای چهبیا یغترالیق درفد
 چهبیا متهاری یا بت سبسر ۳ کتواشن بوله منچر
 کینتغ ۲ یغلاین دان عالم یغلاین بوله مندغ کشفد
 چهبیا بومي سبکیان کیت بوله مندغ کشفد چهبیا بولن
 کران بومي این سوات بولان یغد کبلیشی اوله ایوه
 دان یغ کرینم درفدان هباله سقدر تیک فرستوله
 سراج اینفون فنوه دسلاتوقی اوله تلج نزلو تام دتقه
 سبله قطب اوتارا دان سلانن .

یو کات الامتاز الحکیم الشیخ طنطاوي:
 جوهری اداله تفسیر دان هوراین یغ ساي ترعکن
 این سواي دان بوساتو دغن نتقون اگام، دنیا،
 عقل دان نقل سبکیان بوساتو چهبیا متهاری یغتموجه
 ورن ایت جانی ساتو ورن میووه کشفد بومي . باقی
 اورغ ممتا کن این مبلای اگام . ایت مبلای عقل دان
 بربای ۲ تودهن . مک تودهن ایت جادین ایله دغن
 سبب کورغ فقهتوان بگیان فغانه عرب «من
 جمیل شیعاً عادّه» ارتین بارغسیان یغ جاهل
 اکن سوات نسجای دمو سپن . اورغیغ لواس

diketahui cahaya matahari itu apabila memanah ke bumi
terbalik pula cahayanya kepada bintang-bintang yang lain bahkan
cahaya yang terbalik daripada bumi itu terhadap kepada bulan
lebih daripada cahaya bulan empat belas kali ganda dan dialah
(bumi) menjadikan bulan itu sebentar kecil
kemudian besar sebagaimana bulan menjadikan bumi itu
kemudian bersar di sisi pandangan pada bulan. Cubalah
fikirkan dengan pengetahuan iaitu apabila kita pandang
kepada batu pasir dengan segala warnanya, air dan logam
dengan segala cahayanya ada mempunyai cahaya yang terbalik daripada
cahaya matahari iaitu sebesar-besar keterangan boleh memancar
ke bintang-bintang yang lain dan alam yang lain boleh memandang kepada
cahaya bumi sebagaimana kita boleh memandang kepada cahaya bulan
kerana bumi ini suatu bulatan yang di kelilingi oleh air,
dan yang kering daripadanya hanyalah sekadar tiga persepuluh
sahaja itupun penuh diselaputi oleh salji terutamanya di tempat
sebelah kutub utara dan selatan.

Berkata *al-ustād̄h al-hākīm al-Shaykh* Tantawi:

Jawharī adalah tafsir dan huraian yang saya terangkan
ini sesuai dan bersatu dengan tuntutan agama, dunia,
aqli dan *naqli* sebagaimana bersatu cahaya matahari yang tujuh
warna itu jadi satu warna menyeluruh kepada bumi. Banyak
orang mengatakan ini menyalahi agama. Itu menyalahi akal dan
berbagai-bagai tuduhan. Maka tuduhan itu jadinya ialah dengan
sebab kurang pengetahuan bagaimana pepatah Arab "*Man*
jahila shay'an 'ādahu" ertinya barangsiapa yang jahil
akan sesuatu nescaya dimusuhinya. Orang yang luas

pengetahuan terkadang lari daripada agama kerana jahilkan
agama kerana pada sangkaannya agama itu berlawanan dengan
pengetahuannya! Dan orang yang pandai agama pula jahil akan
apa yang ada di sekelilingnya dan lalai akan kejadian langit
dan bumi yang mengandungi segala keindahan dan ajaib-ajaib
tetapi ia menyangka orang yang mengetahui akan ajaib
kejadian Tuhan itu seteru Allah konon! Kasihan
orang yang semacam ini lupa ia akan langit dan bumi
itu makhluk Allah. Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* tidak kasih
kepada orang yang berpaling daripada memperhatikan segala
keindahan kejadian-Nya, bahkan Allah Ta'ālā kasih sayang
kepada orang yang menggunakan fikirannya bagaimana firman-Nya:
*Inna fi khalqī al-samāwāti wa al-ard̄*⁶ hingga akhir *āyat*
tafsir ini dahulu. Cubalah tuan-tuan yang bijaksana perhati
dan fikirkan halus-halus iaitu betapa umat telah lupa dan
mengejamkan matanya hingga tertanam di dalam hatinya perasaan
lain daripada hakikatnya yang sebenar dituntut seolah-olahnya mereka itu
tiada berperasaan padahal pandangan dan huraian ini
mencontohkan agama dan dunia pun sama. Maka dengan
keduanyalah umat Islam menjadi tinggi di dalam pengetahuan
agama dan dunia yang nati-jahnya akan mendatangkan kebahagiaan
dan kemajuan iaitu berdiri sama tinggi dan duduk
sama rendah dengan lain-lain bangsa Eropah, Amerika dan
lainnya. Alangkah sedihnya umat Muslimin telah mensia-siakan
masa sama ada yang tua dan yang mudanya hingga terhina
pada bangsa-bangsa dunia oleh sebab kejahilan penasihat-penasihat dan
kezaliman ketua-ketua dan pemerintah-pemerintahnya. (Bersambung)

⁶ Sūrah Alif 'Imrān ayat 190.

بواة بايك، بواة جاس

دي تيدق كند دغن هلاغن، سكاتن، فتنه فسون، اوكونن دان انجانم اورغ ۲ يغ تيدق ميوكاكن «بايك» سماكين دسكة، دادغ داوكوة سماكين كنجج جالئن تناك سوجين تروس مارا كهدين ولوفون ترفقسا موصف فاكر دورى، ملومقة بالقي ۲ اوكونن دان انجانم اورغ ۲ يفتيدق سوكاكن بالقي ۲ (بلا) اتو توبغ كاوان نامون فكرجان بايقن ايت دتروسكنن جواسفرت كات شهيد.

بوانله بايك ايوي راكن

كدالم لاده تروس چمحقن

جكولو تيدق دكند ايكن

الله مشهوي ايكه بوكن

الله بشميوره بمبوة بايك، سايكي همب الله يشطاعة مستيله تونيكين قرنته الله ايت ۲ انق ۲ بوندا يشمودا بلبا بقاكن جادي بانف ۲ بشسا ملايو بقاكن دادغ گونا كندله تناك انق ۲ دغن چارا يشتول دان لورس سفرت كات شهيد.

بوانله جاس مودا تروف

ميدونمو بيز مبري گون

كامو ماتي جاس تا فان

لامون بواهن ابلوه سمثرك

چاغن هارنكن بالس دان فوجي

اتو فيلان دكاجي ۲

ايت سموان فراساه كجي

فاداله جاس تينتيغ دان فوجي

سيلا فراهنيكن واهي انقند سسيافكه يغ

دسرو ايت تيدق لاي اياهه انق ۲ يشمودا ترون،

كيت دغن كمر ميياركن باكي تفتان فمباچ ۲ كيت اكن سروان توات حجبه زين سليان فلبيا سكو له ۲ فرمقوان جوهر دتواغ اودارا سيقافورا فد 3 دسيمبر 1946 اين كقد انق لاي ۲ دن دسلوروه ممتنجوخ تانه ملايو دانف گوگوسن فولو ۲ دن كيت برهارد بايق داننارا بشسا كيت لاي ۲ دن فرمقوان مشمبيل تولادان ميرو كقد كيجيكن عام كقد بشسا تانه اير دان اكمام دغن نولس اخلاص تيدق دغن سبب فابده بري يغ دتوفيشكن دغن روف فابده عام سقاهي تيدق له سروان ايت منجادي سفرت هابو دانس توعككل (ف.م.ف) اينله سروان:-

الله سبحانه وتعالى بركلي ۲ فرموان ددالم القرآن الحكيم مپوره كيت بمبوة بايك اتو جاس بمبوة بايك سمات ۲ دغن كران الله يعني بمبوة بايك ايله كران الله مپوره بمبوة بايك فكرجان بمبوة بايك اين هر كهندقن تناك يققوة دان تنف سرت تروس تنف ماچم گونج تيدق برگرقي ۲ دان بوابه دري تمقتن ولوفون دتوف ريبوة دان طوفن كنتانن دان كقوانن تناك بشجاتي ايت هان اداك كقد مسبورغ يغ يقين بتول ۲ بيو بايك اتو جاس يقدبوانن ايت ايله سبتر ۲ دن بايك يشدسوره الله تيدق كلهدو دان تريقو ستماد مانسي كند اتو تيدق كند ترم اتو تيدق ترم دفوجي اتو دكجي سموان ايت تيدق كندا مقنا دغن دانلاكي اورغيغ بتول برتناك دغونين ايت قد ماس دي بمبوة بايك

Buat baik, buat jasa

Kita dengan gemar menyiarkan bagi tatapan pembaca-pembaca kita akan seruan Tuan Hajah Zain Sulaiman penyelia sekolah-sekolah perempuan Johor di tetuang udara' Singapura pada 3 Disember 1946 ini kepada anak laki-lakinya di seluruh Semenanjung Tanah Melayu dan gugusan pulau-pulaunya. Kita berharap banyak di antara bangsa kita laki-laki dan perempuan mengambil tauladan menyeru kepada kebajikan am kepada bangsa, tanah air dan agama dengan tulus ikhlas tidak dengan sebab faedah diri yang ditopengkan dengan rupa faedah am supaya tidaklah seruan itu menjadi seperti habu di atas tunggul (P.M.P) Inilah seruannya:-

Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* berkali-kali berfirman di dalam al-Qur'ān al-Hakīm menyuruh kita membuat baik atau jasa. Membuat baik semata-mata dengan kerana Allah yakni membuat baik ialah kerana Allah menyuruh membuat baik pekerjaan membuat baik ini berkehendakkan tenaga yang kuat dan tetap serta terus. Tetap macam gunung. Tidak bergerak-gerak dan berubah dari tempatnya walaupun ditipu ribut dan taufan. Ketetapan dan kekuatan tenaga yang sejati itu hanya adanya kepada seseorang yang yakin betul-betul bahawa baik atau jasa yang dibuatnya itu ialah sebenar-benarnya baik yang disuruh Allah – tidak keliru dan tertipu sama ada manusia kenal atau tidak kenal terima atau tidak terima. Dipuji atau dikeji semuanya itu tidak kena-mengena dengannya. Dan lagi orang yang betul bertenaga suci dan tulen itu pada masa dia membuat baik

dia tidak kenal dengan halangan, sekatkan, fitnah pesona, ugutan dan ancaman orang-orang yang tidak menyukakan “baik” semakin disekat, diadakan diugut semakin kencang jalannya tenaga sucinya terus mara ke hadapan walaupun terpaksa menyusup pagar duri, melompat balak-balak ugutan dan ancaman orang-orang yang tidak sukakan balak-balak (*balā'*) atau terbang ke awan namun pekerjaan baiknya itu diteruskannya jua seperti kata syair.

Buatlah baik ayuhai rakan

Ke dalam laut terus campakkan

Jikalau tidak dikenal ikan

Allah mengetahui iakah bukan

Allah yang menyuruh membuat baik, sebagai hamba Allah yang taat mestilah tunaikan perintah Allah itu. Anak-anak bonda yang muda belia yang akan jadi bapa-bapa bangsa Melayu yang akan datang gunakanlah tenaga anak-anak dengan cara yang betul dan lurus seperti kata syair.

Buatlah jasa muda teruna

Hidupmu benar memberi guna

Kamu mati jasa tak pana

Lamun buahnya elok sempurna.

Jangan harapkan balas dan puji

Atau pahalanya dikaji-kaji

Itu semuanya perasaan keji

Padalah jasa tinting dan puji.

Sila perhatikan wahi anakanda sesiapakah yang diseru itu? Tidak lain ialah anak-anak yang muda teruna,

¹ Bermaksud pemancar radio – Dewan Bahasa dan Pustaka.

انقندا درفد ميموآه بابك كران لسه دان تاور هاتي
صرت فونتس هارف . سباليقن كالو ميموآه بابك
ايت بردار كن كارن سمات ۲ منجنجوخ نيته فرنته
الله دان يوفندو قول دغن علم يغسوجي دان يغرسيه
تيدفله انقندا اكن تر كاسر ائو تر كجوه ولو دجكه
دسر كه اوله اف جوا جنس شيطان سماد يغبوف
مانسي ائو شيطان بتول ۳ .

فر كارا فهبلا، اوفه، بالس، فوجسي دان
يشاسا، مان ايت تيدق تراسو، دالم فرو كرم اورغ ۲
يشيتول ۳ ميموآه بابك . ايت فكريان الله يغ علم
دان حكيم يغ برنته كن ممان سوره بوآه بابك .
اداله فكريان اورغيغ ميموآه بابك ايت تروس
ميموآه بابك سهاج، تيدق برهنه هغك سمغي ماس
د كهنديكي الله سوره برهجه .

دمكينله رعكسن فكريان ميموآه بابك ائو
ميموآه جاس مدمدهان اد جوا گونا باكي ائق ۲
مودا يغ سدغ مينيغ توله مهنونا كن تناك مودان
فدالماس برخدمه كارن يشا تانه ايردان اكام اين .
دغن حرمتن صاي اوچفكن تريمكاسيه
كفد توان فقلولا راديو شيفافورا بهاگين اييو
ملايو بقله وسنگوه مهاجق برخدمه دان
ماتور كن فرجلان دري جوهر بهارو كاري
سقرت كات شعر :-

دري جوهر كسيهافورا * 16 باتو جاوه فرجلان
ميسبوغ ميمه دغن سوادا * مدمدهان توهن فر كن
ان شاء الله لايين كالي بوندا اكن برجاكف
خاص كفد ائق ۲ يغ نوه فوانت فول . والسلام
عليكم ورحمة الله وبركاته .

— اوله حجه زين سلجان

يشقوآه كاكه، نكف دان ساس يغ ميموآه سماعة
هيدونن شهر كمبيرا دان ميموآه تناك مودا يشقنوه
يلوم لواق دان تيدق چاچه چدرا . گونا كنده
تناك مودا انقند سفروه ۲ ن كفد ميموآه جاس —
ميموآه بابك كفد دري سندري يعني سدبا كن
دري انقندا دغن سكل جنس علم يشلايق بوله
ممدو عقل انقندا بهرايسي دان تاچم ايت ككفد
فكريان ميموآه بابك دان جاس يشسوزن، ككفد
قوم يشسا، نكري دان اكام . بابك ائو جاس يغ
هندق دبوآه ايت هندقه ترابه دهولو ديتنيغ ائو
دابق (di-ayak) مكدن داوجي، سده كس دان
سيف تروس جالكن دغن اخلاص دان يراني .
ارتين اقبيل سده انقند كتهوي دغن تعيقن بهوا
بابك ائو جاس يغ انقند بوآه ايت سبوزن ايتوله
جاس ائو بابك يغ دسوره الله — تيدق سكلي ۲ اد
ددامن ولو سبسر ذره فون اف ۲ بقدلارغ الله .
تولين دان برسبه مك هندقه داوجي قول يعني
ادا كه بابك ائو جاس يشدبوآه ايت دغن اخلاص
كارن طاعة منوره نيته فرنته الله — تيدق كارن
بركندفكن فوجي، فسكه، بينغ ۲ كهرمان،
اوفه، بالس ائو صفاي نام مشهور ائو سامان .
دمي سمشگون بهوا بابك ائو جاس يغتوبه دري
تناك سوجي ائق ۲ ايت تيدق اكن ماتي ائو هيلغ
ائو بورق، بهيكن تقي هيدوف، بر كون دان بهارو
سللمان .

كيران ميموآه بابك ايت بردار كن نفسو
منا بالس، فوجي اوفه سجاي فكريان انقند ايت
هندق بر حاصل سبب كالو تيدق بربالس، تيدق
فوجي، تيدق دافه اوفه، تنافي دافه عكسن يغتيدق
سوجي دغن نفسو انقندا سجاي ماس دان برهنه تي

yang kuat gagah, tegap dan sasa yang mempunyai semangat hidupnya yang bergembira dan mempunyai tenaga muda yang penuh belum luak dan tidak cacat cedera. Gunakanlah tenaga muda anakanda sepenuh-penuhnya kepada membuat jasa – membuat baik kepada diri sendiri yakni sediakan diri anakanda dengan segala jenis ilmu yang layak boleh memandu akal anakanda yang berisi dan tajam itu kepada pekerjaan membuat baik dan jasa yang sebenar-benarnya, kepada kaum bangsa, negeri dan agama. Baik atau jasa yang hendak dibuat itu hendaklah terlebih dahulu ditinting atau diayak (**di-ayak**) kemudian diuji, sudah kemas dan siap terus jalankan dengan ikhlas dan berani.

Ertinya apabila sudah anakanda ketahui dengan *tahqīqnya* bahawa baik atau jasa yang anakanda buat itu sebenar-benarnya itulah jasa atau baik yang disuruh Allah – tidak sekali-kali ada di dalamnya walau sebesar zarah pun apa-apa yang dilarang Allah. Tulen dan bersih maka hendaklah diuji pula yakni adakah baik atau jasa yang dibuat itu dengan ikhlas kerana taat menurut titah perintah Allah – tidak kerana berkehendakkan puji, pangkat, bintang-bintang kehormatan, upah, balas atau supaya nama masyhur atau seumpamanya. Demi sesungguhnya bahawa baik atau jasa yang terbit dari tenaga suci anak-anak itu tidak akan mati atau hilang atau buruk, bahkan tetap hidup, berguna dan baharu selamanya.

Kiranya membuat baik itu berdasarkan nafsu minta balas, puji upah nescaya pekerjaan anakanda itu hendak berhasil sebab kalau tidak berbalas, tidak dipuji, tidak dapat upah, tetapi dapat '*aksinya* yang tidak sesuai dengan nafsu anakanda nescaya malas dan berhenti

anakanda daripada membuat baik kerana lemah dan tawar hati serta putus harap. Sebaliknya kalau membuat baik itu berdasarkan kerana semata-mata menjunjung titah perintah Allah dan berpandu pula dengan ilmu yang suci dan yang bersih tidaklah anakanda akan terkemamar atau terkejut walau dicegah disergh oleh apa jua jenis syaitan sama ada yang berupa manusia atau syaitan betul-betul.

Perkara pahala, upah, balas, puji dan yang seumpamanya itu tidak termasuk dalam program orang-orang yang betul-betul membuat baik. Itu pekerjaan Allah yang alim dan hakim yang memerintahkan hamba-Nya suruh buat baik. Adalah pekerjaan orang yang membuat baik itu terus membuat baik sahaja, tidak berhenti hingga sampai masa dikehendaki Allah suruh berchat.

Demikianlah ringkasan pekerjaan membuat baik atau membuat jasa mudah mudahan ada jua gunanya bagi anak-anak muda yang sedang membanting tulang menggunakan tenaga mudanya di dalam masa berkhidmat kerana bangsa tanah air dan agama ini.

Dengan hormatnya saya ucapkan terima kasih kepada tuan pengelola radio Singapura bahagian Ibu Melayu yang telah bersungguh mengajak berkhidmat dan mengaturkan perjalanan dari Johor Bahru ke mari seperti kata syair:-

Dari Johor ke Singapura * 16 batu jauh perjalanan menyambung mahabbah dengan saudara * mudah mudahan Tuhan perkenan

In shā-Allāh lain kali bonda akan bercakap khas kepada anak-anak yang perempuan pula. *Wa al-salāmu 'alaykum wa rahmatu Allāhi wa barakātuh.*

- oleh Hajjah Zain Sulaiman

فرچيا کن کبوليهن ديري سنديري

(اوله يوصف الياس)

فقر قسان تشکي تنافي اي چواق دان تياد فرچاي
کفد کبوليهن ديرين بوله بوجاي دالم فقر قسان ايت
لالو مبرهنتيکن فلاجرانن دان ائکن ماسق دالم
فقر قسان ايت مک فر بوانن يغ سئومقام اين پتاله
بو کنن سهاج تر کلهدو دان ساله فهم بهکن مريک
تله تر فيسوغ جاوه در فدا اف يغ سبتر .

در ايت کامو چوب، چوب دان چوب دغن
سبران داي کامو مشاييسکن تناک دان جاديکن
کله « فرچيا کن کبوليهن ديري کامو » ايت
سوات فر غسغ اتو فهکالقي قد منجياکن مقصود
کامو يغ ساعة ۲ مليا ايت ان شاء الله کامو اکن
براوله کجيان يغ سمقرن .

شهدان اداله برهارف کفد فر اولهن اورغ
لاين ايت بو کن ماشکافي کفد متوا حال دان تمغه
اکنتتافي اد حدن . کتا کنله سئورغ کورو يغ
راجين مندبيق دان معاجر مريدان دسکوله
مساکن دافه کجيان يغ سمقرن لامون ايو بقاء
تيدق متولم دان بکر جسام مندبيق انق ۲۳
درومه اتو هندق مفاوسکن هرک فاسر گلف
(جوان دغن هرک مهل) مساکن دافه دفر بوا
اوله سئورغ تنافي بر کيندق کفد فر اولهن
اورغ لاین يا ايت مستيله بکر جسام ميايقکن
کلوارن بارغ ۲ مکان اتو مناهن در فدا جملي
دغن بوله ۲۰ هن اکن بارغ بشتياد مستحق .

واهي مريدان ۲ يغبهنگيا! اداله ساتو در فدا
سبب ۳ سئورغ ايت بوجاي دالم سوات فکرجانن
ابله فرچيا کن کبوليهن ديري سنديري بقاء
تيدق! دغن سبب فرچيا کن کبوليهن ديري
سنديري ايت تربيله در فدان برفا فرکارا
يشلاين باکي سئورغ يا ايت بوسهنگوه ۲ تنف، راجين
دان برو تو کس دالم فکرجان سکاليقون قد مولان
تياد بوجاي تنافي باکي مريک تيدق برو تنس هارف
بهکن بومبه ۲ اوسها سهنگ قد اخرون دافته نتيجه
فکرجانن ايت (بوجاي) ۰ سياليقن فول مريک
بشتياد فرچيا کن کبوليهن ديري سنديري ايت
سده تنف تياد اکن براوله کجيان کران تربيه
در فدان بواق فرکارا يغ مله مکن جيتان
سئومقام ملس دان کتبادان بوسهنگوه ۲ دالم
فکرجانن ايت اوله تياد فرچيا کنديرين اد
کبوليهن دالم فکرجان بدهادقن ايت مک ايله
فراسان يغ سر ندهکن درجه دان مئوندور کن
عزم سئورغ، دغن سبب ايت هندقله دیکيس
دان دبواغ در فدا هاتي کامو واهي مريدان ۲ در فدا
فراسان بدمسکن ايت کران فرچيا کن کبوليهن
ديري سنديري ايت بو کن دافه دجافي بواهن
يغ مانيس ايت دغن هرک يغ موره (دغن سيوتن
سهاج اتو دغن ائن ۲ کوسغ) بهکن مستيله
دسرتاکن دغن عمان دان تيتيق فله . کلهدان
تيدق مک جاديله اي همي کوسم بشتياد اف گوانن
اور مقام سئورغ مريد يغ هندق ماسق دالم سوات

Percayakan kebolehan diri sendiri

(oleh Yusuf Ilyas)

Wahai murid-murid yang berbahagia! Adalah satu daripada sebab-sebab seorang itu berjaya di dalam sesuatu pekerjaannya ialah percayakan kebolehan diri sendiri betapa tidak! Dengan sebab percayakan kebolehan diri sendiri itu terbitlah daripadanya beberapa perkara yang lain bagi seorang iaitu bersungguh-sungguh, tetap, rajin dan bertugas di dalam pekerjaan sekalipun pada mulanya tiada berjaya tetapi bagi mereka tidak berputus harap bahkan bertambah-tambah usaha sehingga pada akhirnya dapatlah natijah pekerjaannya itu (berjaya). Sebaliknya pula mereka yang tiada percayakan kebolehan diri sendiri itu sudah tetap tiada akan beroleh kejayaan kerana terbit daripadanya beberapa perkara yang melemahkan cita-citanya seumpama malas dan ketiadaan bersungguh-sungguh dalam pekerjaan itu oleh tiada percayakan dirinya ada kebolehan dalam pekerjaan yang dihadapnya itu maka inilah perasaan yang merendahkan darjat dan mengundurkan azam seseorang, dengan sebab itu hendaklah dikikis dan dibuang daripada hati kamu wahai murid-murid daripada perasaan yang demikian itu kerana percayakan kebolehan diri sendiri itu bukannya dapat dicapai buahnya yang manusia itu dengan harga yang murah (dengan sebutan sahaja atau dengan angan-angan kosong) bahkan mestilah disertakan dengan amalan dan titik peluh. Kiranya tidak maka jadilah ia mimpi kosong yang tiada apa gunanya, umpamanya seorang murid yang hendak masuk dalam suatu

peperiksaan tinggi tetapi ia cuak dan tiada percaya kepada kebolehan dirinya boleh berjaya dalam peperiksaan itu lalu memberhentikan pelajarannya dan enggan masuk dalam peperiksaan itu maka perbuatan yang seumpama ini nyatalah bukannya sahaja terkeliru dan salah faham bahkan mereka telah terpesong jauh daripada apa yang sebenar.

Dari itu kamu cuba, cuba dan cuba dengan seberapa daya kamu menghabiskan tenaga dan jadikan kalimah “percayakan kebolehan diri kamu” itu suatu perangsang atau penggalak pada menayakan maksud kamu yang sangat-sangat mulia itu *in shā-Allāh* kamu akan beroleh kejayaan yang sempurna.

Syahadan adalah berharap kepada pertolongan orang lain itu bukan melengkap kepada semua hal dan tempat akan tetapi ada hadnya. Katakanlah seorang guru yang rajin mendidik dan mengajar murid-muridnya di sekolah masakan dapat kejayaan yang sempurna lamun ibu bapanya tidak menolong dan bekerjasama mendidik anak-anakya di rumah atau hendak menghapuskan harga pasar gelap (jualan dengan harga mahal) masakan dapat diperbuat oleh seorang tetapi berkehendak kepada pertolongan orang lain iaitu mestilah bekerjasama membayakkan keluaran barang-barang makanan atau menahan daripada membeli dengan berlebih-lebihan akan barang yang tiada mustahak.

بغ سئومقام ايت مك تيدقكه جادي سئورت فيرق
بهدچلوف دغن اس، اخرون دافقه دكئوي بغ
فيرق ايت فيرق جوئك .

هندقله كامر جادبكن ديري كامو ايت اس
بغ تولين، بوكن چلوف ۰۲ جالئن ايله فرچياكن
كبولپن ديري سنديري سرت بوسئكوه ۲، بوئكون،
برتشف دان فرله تنانگ كامو دغن سهابس ۲
داي اوفاي كامو دالم اف هوا فركارا بغ كامو
فلاجري كدين هندقله كامو سرهكن فكرجان
ايت كئدالله سبحانه وتعالى بغ ميمئفركاكت
فرهنتان همبان دان تباد منسيا ۲ كن نهلا اورغئغ
بوواوه كبجيكين مك اينله دكئا كن بوئوكل اذان .

مك دوا مثال اين كئناله تمتئغ بغ كبت تنف
بو كهندق كغد فرئولغن اورغلاين، نياسكئله
كغد مثال ۲ بغ سئومشان . اد فركارا
بغ تاقانوه سام سكالى دافقه فرئولغن
درفد اورغلاين اومشان سئورغ سريد
بغير كئندككن لوس دالم سوات فرقسان ترفقساله
اهي بوسئكوه ۲ دان فرچياكن كبولپن ديري
سنديري سهاج جاعئله برهاف كغد فرئولغن
اورغلاين . چوب فندغ به جاوه لاكي؟ بايت
جيك دقديركن اورغئغ تله براوله كولسن دالم
سوات فركارا ايت دغن سبب دافقه فرئولغن
اورغلاين والخال ديريغ بلوم لايق مندافه كولسن

كاراغن بهارو

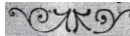
(قصه اسراء دان معراج) سيدنا محمد صلى الله عليه وسلم ايله سبواه رساله
كاراغن چارا بهارو يئم سهابيس ۲ موده دئم
بئمله دتريشكن اوله كهفولن كورو ۲ اركام جوهر . بارغشياف بئهندق مئتهوي چئرا بغير
دان مناريق هاقى بئهاكن منمبهن قواة ايمان دان كئزچيان، دان هندق مئتهوي
سكل حكمة ۲ بئتر مئتمون ددالمن ايت فستله كغد فئريية مجله فرایدردان دئجابة فلاجران
جوهر اذان .

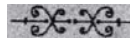

Maka dua misal ini kenal tempatnya yang kita tetap
berkehendak kepada pertolongan orang lain, kiaskanlah
kepada misal-misal yang seumpamanya. Ada perkara
yang tak patut sama sekali dapat pertolongan
daripada orang lain umpamanya seseorang murid
yang berkehendakkan lulus dalam suatu peperiksaan terpaksalah
ia bersungguh-sungguh dan percayakan kebolehan diri
sendiri sahaja janganlah berharap kepada pertolongan
orang lain. Cuba pandang lebih jauh lagi! Iaitu
jika ditakdirkan orang yang telah beroleh kelulusan dalam
suatu perkara itu dengan sebab dapat pertolongan
orang lain walhal dirinya belum layak mendapat kelulusan

yang seumpama itu maka tidaklah jadi seperti perak
yang dicelup dengan emas, akhirnya dapat diketahui yang
perak itu perak juga.
Hendaklah kamu jadikan diri kamu itu emas
yang tulen, bukan celup-celup. Jalannya ialah percayakan
kebolehan diri sendiri serta bersungguh-sungguh, bertekun,
bertetap dan perahlah tenaga kamu dengan sehabis-habis
daya upaya kamu dalam apa jua perkara yang kamu
pelajari kemudian hendaklah kamu serahkan pekerjaan
itu kepada Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* yang menyempurnakan
permintaan hamba-Nya dan tiada mensia-siakan pahala orang yang
berbuat kebajikan maka inilah dikatakan bertawakal adanya.

Karangan Baharu

(Kisah *Isra'* dan *Mi'rāj*)

Saiyidina Muhammad *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* ialah sebuah risalah

karangan cara baharu yang sehabis-habis mudah difaham

yang telah diterbitkan oleh Kumpulan Guru-guru agama Johor. Barang siapa yang hendak mengetahui cetera yang benar

dan menarik hati yang akan menambahkan kuat iman dan kepercayaan, dan hendak mengetahui

segala hikmah-hikmah yang terhimpun di dalamnya itu pesanlah kepada penerbit majalah Peredaran di Pejabat Pelajaran

Johor adanya.

فشکاميه اوتق

(اوله ابراهيم جي)

1. افكه يقد كهتدي ماني بڻ هيدوف دلم دنيا اين ؟
 2. اف اٽڪ جلمن سام بايق كالو دچمفور اٽو دضرب ؟ مثالن دوا كالي دوا
جلمن امقه . دوا چمفور دوا فون امقه جوا
 3. اف ۳ كه بنما بختيار دافه ديلي دغن واغ ؟
 4. اد ساتو تشكي اد نيك فآيف . يفتروتم سهاج بوله بمنوهكن اير دالم دوا مينيه
يشكدوا دان كتنيك بوله مشوشكن اير تشكي دالم 6 دان 12 مينيه .
كالو تشكي ايت تله بوابسي سو كو بها كينن دغن اير برف لام تشكي ايت فنوه
جكلو كتنيك ۳ فآيف ايت سام مولاي بڪرج ساتو فآيف ميسي اير
(يفترنام) دان فآيف يشكدوا دغن يشكتنيك مشوشكن اير .
 5. منجاري جمله لواسن امقه فرسكي ؟ يا ايت دكاليكن اٽڪ ايت سام سندبوري .
صفت دباوه اين بوله دياچ فرني باليق حروف .
101201	فرسكي 101 جمله
12۰321	« 111 »
14۱741	« 121 »
40۰304	« 202 »
44۰644	« 212 »
94۱249	« 307 »
6. چاري اٽڪ مولاي دغن 6 ؟
(ليهه جوافتن دلان موك)

* اسلام دان تمدن - سمبوغن دري موك 188 *
 نڪاستان دان هيدوف ددالم كادان يڻ گلف سهاج .
 گام اسلام دان نيدق مشاعران سام سڪلي هتڪ
 هاري كيت اين دغن هاتي بهرسيه دان اخلاص
 فد حال ايروفه تله بروتق بوندي كشدان، اورغ ۲
 مندرييكن كاجوان ايروفه دان بنجاك اكددي
 درفد كجاوئن . (اد سمبوغن)

Penggamit Otak

(oleh Ibrahim Chik)

1. Apakah yang dikehendaki manusia yang hidup dalam dunia ini?
2. Apa angka jumlahnya sama banyak kalau dicampur atau didarab? Misalnya dua kali dua jumlahnya empat. Dua campur dua pun empat jua.
3. Apa-apakah benda yang tiada dapat dibeli dengan wang?
4. Ada satu tangki ada tiga paip. Yang pertama sahaja boleh memenuhkan air dalam dua minit yang kedua dan ketiga boleh mengusungkan air tangki dalam 6 dan 12 minit. Kalau tangki itu telah berisi suku bahagiannya dengan air berapa lama tangki itu penuh jikalau ketiga-tiga paip itu sama mulai bekerja satu paip mengisi air (yang pertama) dan paip yang kedua dengan yang ketiga mengosongkan air.
5. Mencari jumlah keluasan empat persegi? Iaitu dikalikan angka itu sama sendiri. Seperti di bawah ini boleh dibaca pergi balik serupa.

Persegi 101 jumlah	10,201
“ 111 “	12,231
“ 121 “	14,741
“ 202 “	40,304
“ 212 “	44,644
“ 307 “	94,249

6. Cari angka mulai dengan 6? (Lihat jawapannya di lain muka)

<p> Islam dan tamadun – sambungan dari muka 188 </p> <p>Agama Islam dan tidak mengiktiraf sama sekali hingga hari kita ini dengan hati yang bersih dan ikhlas padahal Eropah telah berhutang budi kepadanya, orang-orang Eropah cuma mahu mengiktiraf akan hal orang-orang Arab pada masa mereka itu di dalam kejahilan dan</p>	<p>kesesatan dan hidup di dalam keadaan yang gelap sahaja.</p> <p>Kemajuan orang-orang Islam di sisi orang-orang Arab telah sampai ke kemuncak yang tinggi sekali hingga mendirikan kemajuan Eropah dan menjaga akan dia daripada kejatuhan. (ada sambungan)</p>
---	---

سودهڪه تاهو؟

(اوله ابراهيم جيءَ)

ستم سورءَ

روان هيل ايله سئورغ بئسا اشڪريس يڻغ مولا ۲
مشهور ڪن سقاهي دفربايقڪي فراقوران فجابء سورء
دان بگيان مودهڪن چوڪيئن. مولا ۲ اهل ديوان
لندان اشڪن دڪنا ڪن چوڪي ڪفد سريڪ تنافي
ڪران سوارا روان هيل دافء سوڪوئن بايڪ دري
اورغرامي تراوانم اهل ۲ فريڪاٽ، جيباله شورن.
مولا ۲ دجوال ستم دلندان فد تاهن 1840 مهنجق
ايت برانسور ۲ له بايڪ فرجلانن دان فراقوران
بر ڪيڊء سورء. ڪلو تيدق سورء ايت ڪنا چوڪي
مهل لاڪيون ليشه تيبان.

متمات * * * *

ماس دهولو بندر لندان وقت مالم دجاگ اوله
وجمين. تنافي مئڪهڪو اورغيم هندي تيدور سبب
سريڪ ميموا بيسيم موڪل ڪندين. اداجوگ
تمتات درفد اورغڪبايق بايت بر ڪيلو ۲ دتفڪن
اوله توان ۲ حاڪم دا ۲ ده دغتياد بوله تيدق تنافي
سريڪ چواي. اٽق ۲ن سغرتيله اورغ دتانه ملايو
ماس جفون مندودڪي دفرتتڪن جادي
«جيڪيدغ». ڪدين فد تاهن 1839 دغن
فيڪران سر روبا فيل تمتات تله دلاتيه دان داتور
سرت ديري فڪاين سروف (يونيفورم) بهرو. مولا ۲
دادا ڪن دبندر لندان ڪدين سريڪه هئڪ سوات
دنيا. سڪوتلند يارد ايله فجابء تمتات رهسا
دلندان يڻغ ساعء مشهور.

ديوقراسي

ايله دوا فانه فرڪٽان تربيتن درفد بهاس
گريڪ. «ديو» ملايون رعية، «ڪراسي»
فرنتاهن. «اين» ايله ڪشلا نڪري ڪريس بايت
بندر يڻغ مولا ۲ سڪلي دالم دنيا اين سراس فرنتاهن
چارا چارا ديوقراسي فد تاهن 400 سلوم ظاهر
نبي الله عيسى عليه السلام.

* * * *

رپبليڪ

تربيتن درفد بهاس لانهن، لاپون «ڪثويان
رعية». روم ڪفلا نڪري ايتالي ايله بندر يڻغ مولا ۲
سڪلي دفرته سچارا. رپبليڪ سلام 500 تاهن
بايت سلوم ظاهر نبي الله عيسى. ڪدين برنوڪر
دغن برباڪي ۲ داسر فرنتاهن سغرت بواج اخون
روسق بناس نڪري ايت دباوه فرنتاهن ديقتاتور
سينور ماسوليئي.

* * * *

فريسيدنه اسريڪا

«سايب تيدق بوله بوجاڪف بوهم» ايله
سوات ففانه يڻغ مشهور سرات دنيا بايت فرڪٽان
يڻغ سلاو دنوتر ڪن دان برعمل دغندي اوله مندباغ
جورج واشينغٽن درفد ماس ڪچيل هئڪ اخر
هيدوقن بايت فريسيدنه اسريڪا شريڪه يفتقرام
دانشيق ند تاهن 1789. دفرانڪن فد تاهن 1732
دان مائي فد تاهن 1799.

Sudahkah tahu?

(oleh Ibrahim Chik)

Demokrasi.

Ialah dua patah perkataan terbitnya daripada bahasa Greek. "Demo" Melayunya rakyat, "cracy" pemerintahan. "Athens" ialah kepala negeri Greece iaitu bandar yang mula-mula sekali dalam dunia ini merasa pemerintahan cara-cara demokrasi pada tahun 400 sebelum zahir Nabi Allah 'Īsā 'alayhi al-salām.

* * * *

Republik.

Terbitnya daripada bahasa latin, Melayunya "kepunyaan rakyat". Rom kepala negeri Itali ialah bandar yang mula-mula sekali diperintah secara republik selama 500 tahun iaitu sebelum zahir Nabi 'Īsā. Kemudian bertukar dengan berbagai-bagai dasar pemerintahan seperti beraja akhirnya rosak binasa negeri itu di bawah pemerintahan diktator Senor Mussolini.

* * * *

Presiden Amerika.

"Saya tidak boleh bercakap bohong" ialah suatu pepatah yang masyhur serata dunia iaitu perkataan yang selalu dituturkan dan beramal dengan dia oleh mendiang George Washington daripada masa kecil hingga akhir hidupnya iaitu Presiden Amerika Syarikat yang pertama dilantik pada tahun 1789. Diperanakan pada tahun 1732 dan mati pada tahun 1799.

Stem surat.

Rowland Hill ialah seorang bangsa Inggeris yang mula-mula mengesyorkan supaya diperbaiki peraturan pejabat surat dan bagaimana memudahkan cukainya. Mula-mula ahli dewan London enggan dikenakan cukai kepada mereka tetapi kerana suara Rowland Hill dapat sokongan baik dari orang ramai terutama ahli-ahli perniagaan, jayalah syornya. Mula-mula dijual stem di London pada tahun 1840 semenjak itu beransur-ansurlah baik perjalanan dan peraturan berkirim surat. Kalau tidak surat itu kena cukai mahal lagipun lengah tibanya.

Mata mata.

* * * *

Masa dahulu bandar London waktu malam dijaga oleh *watchmen*. Tetapi mengganggu orang yang hendak tidur sebab mereka membuat bising memukul gendangnya. Ada juga mata-mata daripada orang kebanyakan iaitu bergilir-gilir ditetapkan oleh tuan-tuan hakim daerah dengan tiada boleh tidak tetapi mereka cuai. Agak-agaknya sepertilah orang di Tanah Melayu masa Jepun menduduki diperintahkan jadi "*Jikidan*". Kemudian pada tahun 1839 dengan fikiran Sir Robert Peel mata-mata telah dilatih dan diatur serta diberi pakaian serupa (*uniform*) biru. Mula-mula diadakan di bandar London kemudian merebaklah hingga serata dunia. Scotland Yard ialah pejabat mata-mata rahsia di London yang sangat masyhur.

جواب سئوالن

1. سوک - تربیتش درفد صحتة، علمو دان کای . دافه جوا سوک نیاد دشن کای
دان علمو جک صحتة سفرت کانق ۰۲
2. 11 چمقور 101 آو ضرب 101
3. (1) سیوم کانق ۲، (2) کپیلان مودا بیلا تله آوا، (3) کامیه سوجی
فرمئوان بغ ستیا، (4) جانن کشرگ، (5) فنداغن افکل تله روسق .
4. 3 مینیه .
5. فرسگی 264 جمله 691696 .

راديو .

کالو کیت مئوبأی « تنواغ اودارا تمثق جاوه »
داتس مینجا رومه کیت نسجای دافله کیت
مقسیقکن دشن مات کفلا کیت روف گوق گری
اورغیغ ملا کونکن ایت . سلوم قرغ دهولو اد
دانتوقکن بیراف کالی سمیشکو قد وقت فتم دان
کادغ ۲ اد قول دانتوقکن « مالم تنواغ اودارا
تمثق جاوه »

فر کاکسی بغ مولا ۲ دریکا اوله بید ایت اد
دسیمقن دالم سکوله کمیر کیمسیقن لندن .
سودهکله کامو ملیه فنی تنواغ ایت؟ کالو
بلوم ماربله کیت مبری سدیکیه سابق کرجسام
یقتروافای کیت، سئای دنیا الکس امان دان ککل
سلملان دان بردعاله کیت سفای صحتة والهافیه
لاکچی فنجتم عمر: لمبه لاؤن کلق، کالو تأمخوله
کیت مبلان سکالیفون منومغ منتقون درومه
جبران ۲ کیت فون الحمد لله .

ذالیمو ما کونی ستورغ اهل فیکران یفته
سریکا فنداغن وایرلیس . فد تاهن 1920 تله
مببوك شریکه راديو یهبرنام « ما کونی » . مک
قد تاهن 1622 بهارو دمشهور دان دلاؤعکن
سرات دنیا اوله شریکه « بی . بی . سی » (دهولو
بویقیش بود کستیع کفتی - سکاؤ کوفوریشین)
قد تاهن 192۵ ستورغ اشکریس برنام
جیه - ایل . بید تله سریکا فول سوات فنداغن
بهارو « تللییشن راديو » بأیت تنواغ اودارا بغ
مشکمبر کن سکالی روف اورغیغ بوجا کف دان
جولا کون . تله دهیبه دان دمشهور کن سرات دنیا
غد تاهن 1928 .

نتالین درفد فرهنگین تنواغ اودارا بی . بی . سی .
اندک سان اد ملا کونکن سوات چربنا فندبق

Jawab soalan

1. Suka. terbitnya daripada sihat, ilmu dan kaya. Dapat jua suka tiada dengan kaya dan ilmu jika sihat seperti kanak-kanak.
2. 11 campur 101 atau darab 101.
3. (1) Siuman kanak-kanak, (2) Kehilangan muda bila telah tua, (3) Kasih suci perempuan yang setia, (4) Jalan ke syurga, (5) Pemandangan apakala telah rosak.
4. 3 minit.
5. Persegi 264 jumlah 69,696.

Radio.

Guglielmo Marconi seorang ahli fikiran yang telah mereka pendapatan *wireless*. Pada tahun 1920 telah membuka syarikat radio yang bernama ((Marconi)). Maka pada tahun 1622 baharu dimasyhur dan dilauangkan serata dunia oleh syarikat ((B.B.C)) (dahulu *British Board Casting Company* – sekarang *corporation*)

Pada tahun 1925 seorang Inggeris bernama J. L. Baird telah mereka pula suatu pendapatan baharu "*television radio*" iaitu tetuang udara yang menggambarkan sekali rupa orang yang bercakap dan berlakon. Telah dihebah dan dimasyhurkan serata dunia pada tahun 1928.

Misalnya daripada perhatian tetuang udara B. B. C. London sana ada melakukan suatu cerita pendek

kalau kita mempunyai "Tetuang udara nampak jauh" di atas meja rumah kita nescaya dapatlah kita menyaksikan dengan mata kepala kita rupa gerak-geri orang yang melakukan itu. Sebelum perang dahulu ada diuntukkan beberapa kali seminggu pada waktu petang dan kadang-kadang ada pula diuntukkan "malam tetuang udara nampak jauh"

Perkakas yang mula-mula direka oleh Baird itu ada disimpan dalam Sekolah Gambar Kensington London.

Sudahkah kamu melihat peti tetuang itu? Kalau belum marilah kita memberi sedikit sebanyak kerjasama yang terupaya kita, supaya dunia lekas aman dan kekal selama lamanya dan berdoalah kita supaya sehat wal 'afiat lagi panjang umur: lambat-laun kelak, kalau tak mampulah kita membelinya sekalipun menumpang menonton di rumah jiran-jiran kita pun *al-hamduli 'Lāh*.

صفر 1366

* مجله فرایدان *

جنواري 1947

بريت کيت

ماس هندق منويکين کواچيقين اوله سيپوه دغن
فکر جان سنديري تيمان قول اي تله معميل
بهاگين يورشرح دالم فرکارا ديديقين عام باگي
فرساتران ملايو جوهر . کيت اوچفکن سنقکي ۲
ترما کاسيه داتس خدمه سيد محمد يغ سوچي ايت
مدمداهن بارعد سفيکين الله سکل چيتا ۲۸۰

کيت تله مغريما بايق کاراشن دري فونليس ۲
بوديمان کيت باگي دسيار کن کفد رامي ۱۰ کنتقاني
دغن دو کچيتا تباد دافة کيت بمغفرنا کن کران
بايق کاراشن ايت سا کن ۲ دغن مقاله ۲ يفتله کيت
سيار کن تيمان قول ترصاغة فنجم مليريه دان
تياد يوقايله کفد رامي ۱۰ کنتقاني سقگهون
دمگين کيت اوچفکن ترما کاسيه يفتولس کفد
سريکيت يفتله سودي مهنقون کن مقالن . مک
کاراشن يغ کيت فيکسر کن مناسبه باگي بجان
رامي دان تياد بولاوان دغن داسر کيت اکن
دسيار کن منوره گيليرانن . دانلاکي دهلموسکن
کيت تياد مپدا کن رواشن فقوا شرعيه . سريک
يهر حاجتکن فنوا جفوتله هنتر کن کفد منقي ۲
اؤر کفد راکن سجاوه کيت « نقاسوه » کانن .

فد 28 دان 29 دسيمبر 1946 اين تله
دادا کن ففر قسان گورو ۲ اکام لاکي دان فرموان
فشکة IV. (فلانيه) نايک فشکة III. گورو
فشکة III. نايک فشکة II. گورو فشکة II.
نايک فشکة I . دان جوا ففر قسان درجه کلایکين
منجادي گورو اکام .

فد 6 جنواري اين ۱۰ عبدالرزاق بن جيلاني
کرافي فجابة فر بندهران جوهر کن بلایر کا وسقواليبا
کران ملنجوتکن فلاجرانن دالم بهاگين ايکونومي
دان ايکوتنن س دالم يونيورسيقي فرث داغکر کن
دوا تاهن دغن فر بلنجان هديه فلاجران سلطانت
ابراهيم جوهر . ۱۰ عبدالرزاق اين اصلن تله مندافة
فلاجران ملايو دسکوله تلو . کرغ فونتيان ،
کمدین بلاجر ترينينغ کوليج جوهر . دالم تاهن
1928 اي منجادي گورو سکوله ملايو سرسي
کوفي مک دالم ماس اي منجادي گورو اين اي
تله بلاجر هياس ائگر سيب سبله فتم مولا ي دري
تاهن 1926 هشتک تاهن 1933 تله لولس دالم
ففر قسان سينيار کهر يچ کمدین بلاجر مالم دسيهانورا
دالم بهاگين کومرسيل دان تله مندافة اکوان
کلولسن چمبر اوف . کومرس لندن 13 فرکارا
دالم بهاگين يفتوسوه .

کيت برهازف بايق درقد انقمودا نسا کيت
يغ چکل وان برمه بگيان ۱۰ عبدالرزاق يفتله
برفدوسکن « دمان اد کاهوان دسيواد کماحوان »
کيت معوجفکن سلامة فلايران ۱۰ عبدالرزاق
دان باليق دغن مفر اوله سکل چيتا ۲۸ اوتوق فایده
تانه اير دن نسا .

کيت دغن دو کچيت مغريما فرمنتان برهنتي
درفد سيد محمد عبدالروس العطاس درقد منجادي
سندغ نغارغ کيت کران اي پتا کن تياد مندافة

(192)

Berita kita

Pada 6 Januari ini En. Abdul Razak bin Jailani

kerani pejabat Perbandaran Johor akan belayar ke Australia kerana melanjutkan pelajarannya dalam bahagian ekonomi dan *accountants* dalam Universiti Perth dianggarkan dua tahun dengan perbelanjaan hadiah pelajaran Sultan Ibrahim Johor. En. Abdul Razak ini asalnya telah mendapat pelajaran Melayu di Sekolah Telok Kerang Pontian, kemudian belajar di *Training College Johore*. Dalam tahun 1928 ia menjadi guru Sekolah Melayu Seri Kopi maka dalam masa ia menjadi guru ini ia telah belajar bahasa Inggeris sebelah petang mulai dari tahun 1926 hingga tahun 1933 telah lulus di dalam peperiksaan *Senior Cambridge* kemudian belajar malam di Singapura dalam bahagian komersial dan telah mendapat akuan kelulusan *Chamber of Commerce* London 13 perkara dalam bahagian yang tersebut.

Kita berharap banyak daripada anak muda bangsa kita yang cecal dan berhemah bagaimana En. Abdul Razak yang telah berpedomankan “di mana ada kemahuan di situ ada kemajuan” kita mengucapkan selamat pelayaran En. Abdul Razak dan balik dengan memperoleh segala cita-citanya untuk faedah tanah air bangsa.

Kita dengan dukacita menerima permintaan berhenti daripada Syed Muhammad Edrus al-Attas daripada menjadi sidang pengarang kita kerana ia menyatakan tiada mendapat

masa hendak menunaikan kewajipannya oleh sibuk dengan pekerjaan sendiri tambahan pula ia telah mengambil bahagian bersyarah dalam perkara didikan am bagi Persatuan Melayu Johor. Kita ucapkan setinggi-tinggi terima kasih di atas khidmat Syed Muhammad yang suci itu mudah-mudahan barang disampaikan Allah segala cita-citanya.

Kita telah menerima banyak karangan dari penulis-penulis budiman kita bagi disiarkan kepada ramai. Akan tetapi dengan dukacita tiada dapat kita menyempurnakan kerana banyak karangan itu seakan-akan dengan makalah-makalah yang telah kita siarkan tambahan pula tersangat panjang meleret dan tiada berfaedah kepada ramai. Akan tetapi sungguhpun demikian kita ucapkan terima kasih yang tulis kepada mereka itu yang telah sudi menghantarkan makalahnya. Maka karangan yang kita fikirkan munasabah bagi bacaan ramai dan tiada berlawanan dengan dasar kita akan disiarkan menurut giliranannya. Dan lagi dimaklumkan kita tiada menyediakan ruangan fatwa shariah. Mereka yang berhajatkan petua jemputlah hantarkan kepada mufti-mufti atau kepada rakan sejawat kita ((Pengasuh)) Kelantan.

Pada 28 dan 29 Disember 1946 ini telah diadakan peperiksaan guru-guru agama laki dan perempuan pangkat IV. (pelatih) naik pangkat III. . Guru pangkat III. naik pangkat II. Guru pangkat II. naik pangkat I. dan jua peperiksaan darjah kelayakan menjadi guru agama.

بلاغن مينية ق ب 46 / 236

بلاغن

کیتان دان اقرار اورعیم ماسق اگام اسلام

کیتان دان اقرار لیچمی بنت راماسامی (فرمفوان) بقسا هیندو
فوکل 11 10/60 هاری رابو 17 هاریون محرم 1366 برسمان دغن 11 هاریون دسمبر 1946
دهدافن ساي حاج احمد شاه بن حاج عبدالجبار
فشکو قاضي بسر جوهر

اداله ساي لیچمی بنت راماسامی فراتسکن کفوخ ندرسن کوتیک نكري اندیا دفراتسکن فد
هاریون 1918 دم فد ماس این فکر جان کولي مونغ رمقوة وعمر 28 تاهن
باق ساي تمان راماسامی دم ندرسن کوتیک سده ماتی ایبو ساي تمان کرافی بنت موتوسامی .
دم ندرسن کوتیک اد هیدوف .

فد هاری این ساي مفاکو دغن سبیرن دهدافن توان یسای سده چو کف فیکر دان فرجای بهوا
اگام اسلام ایت ابله سبایک ۲ اگام اوله سبب ایت دغن سوک هاتی ساي سندیری تله ممواسکن اگام بودا
یتله ساي مگش سلام ۲ این دان سوک ماسق اگام اسلام ایت .

دان فد هاری این جوک ساي مفاکو دغن سبیرن ۲ بهوا دغن سوک دان ریضا هاتی ساي دغن اختیار
ساي دان تیدق دقسا اوله سبایف فون . ساي ماسقله مگش دان براگما کن اسلام دان جادی سنورعیم
براگام اسلام دغن معوجف «أشهد أن لا اله الا الله وأشهد أن محمد رسول الله» ارتین ساي تاهو، ساي
یقین، ساي اقرار کن دغن لیده، ساي بتر کن دغن هاتی ساي، بهوا تیاد توهن یهدسبیه دغن سبیرن ۲ دان
۲ ایت یسای سبیه دهولو ایت سموان تیاد ملینسکن الله . دان ساي تاهو، ساي یقین، ساي اقرار کن دغن
لیده، ساي بتر کن دغن هاتی ساي، بهوا نبی محمد ایت فسوره الله کفد سکلین مخلوق . دان بهوا ترانسله
ساي درفد تیف ۲ اگام یغ مفاکسکن اگام اسلام .

(*) اد دوا اورغ سودارا فرمفوان لاکي دغن ساتو ایبو دان باق فد ماس این اد داندیا دان ساي
اد 4 اورغ انق بابت 2 لاکي 3 دان 2 فرمفوان دان کامقه اورغ این مقبکوة لاکي ساي یهدهلو
سایوم ساي ماسق اسلام دان سکارغ ساي سنورغ دیری .
ساي مفاکو ۲ ایت یغ ساي چا کف داتس این سموان بتول دان ساي تله مبیله نام ساي دالم اگام
اسلام یغه باسوچی بابت حلیمه بنت عبدالله .

تنداتاغن ساي
ح . ۱۰ ج . ک . ک
حلیمه بنت عبدالله
(لیچمی بنت راماسامی)

نمبر

دهدافن ساي
حاج احمد شاه بن حاج عبدالجبار
فشکو قاضي بسر جوهر

Bilangan _____

Bilangan minit K. B 236/46

Kenyataan Dan Ikrar Orang Yang Masuk Agama Islam

Kenyataan dan ikrar Letchumy binti Ramasamy (perempuan) bangsa Hindu
pukul 11 $\frac{10}{60}$ hari rabu 17 haribulan Muharram 1366 bersamaan dengan 11 haribulan Disember 1946

di hadapan saya Haji Ahmad Shah bin Haji Abdul Jabbar

Pemangku Kadi Besar Johor.

Adalah saya Letchumy binti Ramasamy peranakan Kampung Nadrasan Kotti negeri India diperanakan pada . . . haribulan . . . 1918. Diam pada masa ini Pekerjaan kuli memotong rumput. Berumur 28 tahun bapa saya namanya Ramasamy. Diam Nadrasan Kotti sudah mati. Ibu saya namanya Karapy binti Mutusamy. Diam Nadrasan Kotti ada hidup.

Pada hari ini saya mengaku dengan sebenarnya di hadapan tuan yang saya sudah cukup fikir dan percaya bahawa agama Islam itu ialah sebaik-baik agama oleh sebab itu dengan suka hati saya sendiri telah membuang agama Buddha yang telah saya memegangnya selama-lama ini dan suka masuk agama Islam itu.

Dan pada hari ini juga saya mengaku dengan sebenar-benarnya bahawa dengan suka dan reda hati saya dengan ikhtiar saya dan tidak dipaksa oleh sesiapa pun. Saya masuklah memegang dan beragamakan Islam dan jadi seorang yang beragama Islam dengan mengucap "*Ashhadu an lā ilāha illā Allāhu wa ashhadu anna Muḥammada rasulu Allāh*" ertinya saya tahu, saya yakin, saya ikrarkan dengan lidah, saya benarkan dengan hati saya, bahawa tiada Tuhan yang disembah dengan sebenar-benarnya dan apa-apa yang saya sembah dahulu itu semuanya tiada melainkan Allah. Dan saya tahu, saya yakin, saya ikrarkan dengan lidah, saya benarkan dengan hati saya, bahawa Nabi Muḥammad itu pesuruh Allah kepada sekalian makhluk. Dan bahawa terpecahlah saya daripada tiap-tiap agama yang menyalahkan agama Islam.

(* Ada dua orang saudara perempuan lagi dengan satu ibu dan bapa pada masa ini ada di India dan saya ada 4 orang anak iaitu 2 laki-laki dan 2 perempuan dan ke empat orang ini mengikut laki saya yang dahulu sebelum saya masuk Islam dan sekarang seorang diri.

Saya mengaku apa-apa yang saya cakap di atas ini semuanya betul dan saya telah memilih nama saya di dalam agama Islam yang maha suci iaitu Halimah binti Abdullah.

Di hadapan saya
(sain) Haji Ahmad Shah bin Haji Abdul Jabbar
Pemangku Kadi Besar Johor

Tandatangan saya
H.A.J.K
Hmah binti Abdullah
(Letchumy binti Ramasamy)

ايدريس بنى خانج همام ريشكاسن امار فونججان

ريشكاسن

تواربخ ففتران نبى صلى الله عليه وسلم

ايله سوات شراحن كرات بميموه هاري ففتران نبى صلى الله عليه وسلم بايت
مشدوشي بوناگي فرايقانن يع مستحق دان فونججان ۲ كابلوكن دان اجران اكمام اسلام
سرت اكوان ۲ درفد قنديت بئسا ۲ لايين ۰ هر ك - جواه 20 - 10 \$

فسنله كفتد

توييه بجه فرايدران دفيجابه فلاجراله اكمام جوهري

بلاجرله! Di-milikki oleh Idris bin H Salleh

بھاس شرک جنۃ الفردوس

دغن جان فوس \$3 سيوان

اوله سيد ابوبكر بن عبدالله العظاس - وكيل بيجارا

حرف
ادريشكاسن

محكمه ۲ شرعيه كراجان جوهري

نمبر 45 كنفوخ وادي حسن، جوهري بهارو

قريبك اوله احمد بن يعقوب كران كنفوان كورو ۲ اكمام جوهري دان دائره دان دجيتق اولامطيه للاجديه سيفاورا

Ringkasan

Tawārīkh Peputeraan Nabi *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam*

Jalah suatu syarahan kerana menyambut Hari Peputeraan¹ Nabi *ṣallā Allāhu ‘alayhi wa sallam* iaitu mengandungi berbagai-bagai peringatan yang mustahak dan punca-punca keelokan dan ajaran agama Islam serta akuan-akuan daripada pendeta bangsa-bangsa lain. Harga sebuah \$1.20

Pesanlah kepada _____

Penerbit majalah Peredaran di Pejabat Pelajaran Agama Johor.

Belajarlah!

Bahasa Syurga *Jannatu al-Firdawsi*

dengan jalan pos \$3 sebulan

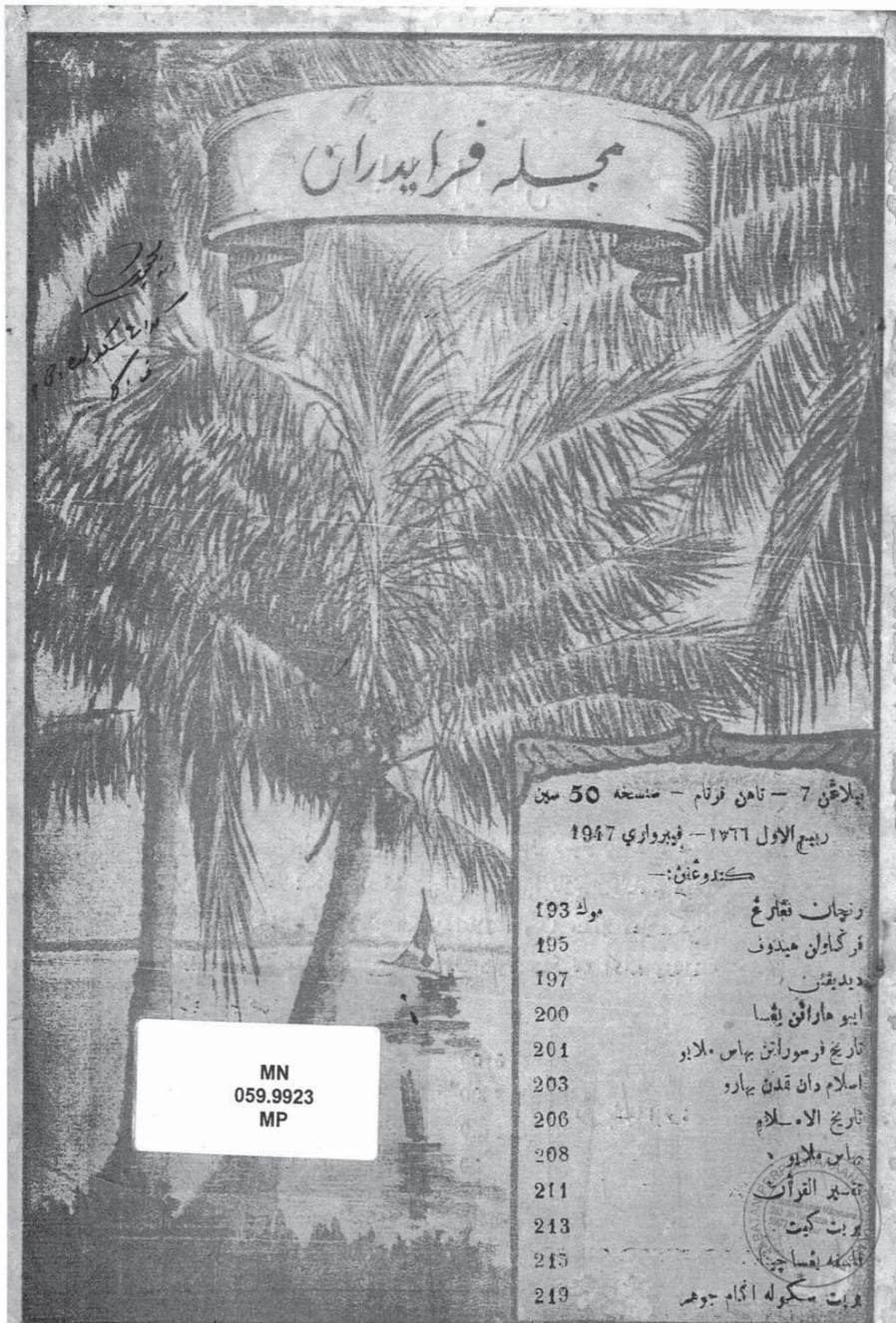
oleh Syed Abu Bakar bin Abdullah al-Attas – wakil bicara

Mahkamah-mahkamah shariah kerajaan Johor.

Nombor 45 Kampung Wadi Hassan, Johor Bahru.

Diterbitkan oleh Ahmad bin Yaakob kerani Kumpulan Guru-guru Agama Johor dan Daerahnya dan dicetak oleh *Maṭba‘ah al-Aḥmadiyyah* Singapura.

¹ Perkataan sebenarnya adalah keputeraan.

مجلة فرايداران

سورابندو
 1947

پبلشني 7 - تاهن فرقام - سندسخه 50 سين
 ربيع الاول 1376 - فيبرواري 1947
 مکتبہ وعائین:-

193	مولا	رنجانن تقارغ
195		فرگوانن هيدون
197		ديديقتن
200		ايو هارائن يفا
201		تاريخ فرمورانن بهاس ملايو
203		اسلام دان قديم بهارو
206		تاريخ الاسلام
208		بهاس ملايو
211		تاريخ القرائت
213		بوت كيت
215		تاريخه يفا
219		برات سگوله اكام جوهر

MN
 059.9923
 MP

Majalah Peredaran

MN
059.9923
MP

Bilangan 7 – Tahun pertama – Senaskhah 50 sen

Rabi' al-Awwal 1366 – Februari 1947

Kandungannya: -

Rencana pengarang	Muka	193
Pergaulan hidup		195
Didikan		197
Ibu harapan bangsa		200
Tarikh persuratan bahasa Melayu		201
Bahasa Melayu		208
Tafsir al-Qur'ān		211
Berita kita		213
Falsafah bangsa Cina		215
Berita Sekolah Agama Johor		219

مجله فرايدران

مجله اين دتريبه: سکل سيول سکلي فد نيف ۲ اول بولن اسلامي
 بابت مفندوشي فقهتموان اکام، نارنج، کصيحان،
 فرگاولن، بهاس ملايو، تدبير روه پتنگ
 دانلابن ۲

- فنيصة — يغير حرمة دائره عبدالله بن عبدالرحمن .
 فقريية — كمشولن كورو ۲ اکام جوهر دان دأيرمن .
 سيدغ فشارغ — اء احمد بن يعقوب الجوهري (كتوا)
 » — اء محمد صالح بن طوي
 » — الأستاذ تون حاج خالد ابوب الازهري .
 » — تون حاج عبدالغني بن حاج يحيى .
 » — لفنين كزبل موسى بن يوسف .
 » — انجي فاطمه بنت محمد .

سکل سورة يغير كتابان دغن فركارا بڠ هندق دسياركن كدالم مجله
 اين هندقله دعلامتكن كشد فشارغن كبروف فجابة فلاجران اکام جوهر،
 دان سکل سورة ۲ يغير كتابان دغن لفكن، اعلان ۲، وكيل هندقله دعلامتكن
 كشد « فقريية مجله فرايدران » كبروف فقوللا سكلوله ۲ اکام، دفجابة
 فلاجران جوهر .

MN
 059.9d23
 MP

دغن بلنجا اوسه .

\$ 6.00	—	هرت لكشكان ستامن
\$ 3.00	—	6 بولن » »
\$ 1.50	—	3 بولن » »
50	—	ساتو نسخه »

Majalah Peredaran

Majalah ini diterbitkan sebulan sekali pada tiap-tiap awal bulan Islami
iaitu mengandungi pengetahuan agama, tarikh, kesihatan,
pergaulan, bahasa Melayu, tadbir rumah tangga
dan lain-lain.

Penasihat	–	Yang Berhormat Datuk Abdullah bin Abdul Rahman.
Penerbit	–	Kumpulan guru-guru agama Johor dan daerahnya.
Sidang pengarang	–	En. Ahmad bin Ya'kub al-Jawhari (ketua)
“	“	– En. Muhammad Saleh bin Telawi
“	“	– Al-Ustaz Tuan Haji Khalid Ayyub al-Azhari.
“	“	– “ Tuan Haji Abdul Ghani bin Haji Yahya.
“	“	– Lieutenant Colonel Musa bin Yusuf.
“	“	– Encik Fatimah binti Muhammad.

Segala surat yang berkenaan dengan perkara yang hendak disiarkan ke dalam majalah
ini hendaklah dialamatkan kepada pengarangnya *group* Pejabat Pelajaran Agama Johor,
dan segala surat-surat yang berkenaan dengan langganan, iklan-iklan, wakil hendaklah dialamatkan
kepada ((Penerbit Majalah Peredaran)) *group* pengelola sekolah-sekolah agama, di Pejabat
Pelajaran Johor.

Harga langganan setahun	–	\$6.00
“	“	6 bulan – \$3.00
“	“	3 bulan – \$1.50
“	“	satu naskhah – 50

dengan belanja *post*.

ربيع الاول 1366

* مجله فرايدران *

فيرواري 1947

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

Tarikh perolehan:

25 JUL 2013
25 NOV 2013

Tarikh siap didokumentasi:

Tarikh disusun atas rak:

2085222 NADIR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رنجان فغارغ

عبدالطلب اب تله جادي نرءا كران بهوا سيدنا
محمد ايت مسبر ۲ دان سمليا ۲ رسول يفتله
داوتسكن اوله الله سبحانه وتعالى سفاي منجوقكن
علم مانسي بغ سدغ دالم كسسانن دان برنگلومغ
دغن اعتقاد كفرچيان بغ چمر بقدهشساكن كغد
توهن ۰ دان داوتسكندي سفاي منجوقكن
مانسي كغد جانل يقينر دان بر كلاكوان دغن
سكل فراشي بقدفوجي بغ فد ماس ايت ياد فون
دكل اوله مانسي ۰ دان داوتسكندي سفاي معاجر
مانسي چارا كهيدون بغ تيشكي دالم دنيا دان
آخرة دان چارا ملبهارا كامان دان كعمورات ۰
دان داوتسكندي سفاي مبنأ تمدن يقسبتر باكي
سكلين مانسي يقنله دروسقكن اوله نيفو داي
فيصفون ۲ اكمام بغ فاسق بغ منورة هوا نفسون
يشكاس اونتوق فابده ديرين جوا ۰ دان جوا
اوله قرينتهان راج ۲ دان كتوا ۲ يقظالم يهبرمكه ۲
دغن مفرمباكن مانسي ۰

اوله بقدمكين نبي محمد صلى الله عليه وسلم فون
ميرو سكلين مانسي فد ماس اسيا 40 تاهن
سفاي متوحيدكن الله دان مفرچياكن رسول ۲
سرت منشكلكن سكل كفرچيان يقساله دان كبالي
كغداعتقاد دان كفرچيان يقفر دغن دليل يقشوغ
بندرغ دان دترما اوله تيف ۲ اورغوغ برعقل ۶ دان

بهوا دالم ماس مننجوغ تانه عرب دان سكل
فييق دنيا ابن سدغ دليتوفي اوله كلف كليتنا
كجاهلين دان كطاليمين يقتياد نولو بنديغن يا ايت
جربة فيكيق دان ربوه رنده تاغيسي كلاكوان
مانسي دغن كفا كوتن يباد دافه دنوريكن هسك
مالو موك ۲ كانبان منتغن مك فد تكمل ايتوله
دظاهر كن اوله الله سبحانه وتعالى توهن يشامة
فغاسيه دان فبايغ كا نوس مبان ۰ توهن بغ
منجادايكن تيف ۲ سواتون نيدق سوپي درقد
مغشودغي برباكي ۲ حكمة دان رهيا بغ ياد
ترسمغي اوله عقل سريك بغ سهابيس ۲ بيچق فد
ميسكر كتن يا ايت فد صبح ۲ فاكي اثنين 12
ريم الاول تاهن مسيحي 651 سئورغ مبان بغ
فيلين درقد سنورغ ايو بغ صالحه لاكي سوچي
يا ايت سيدتنا امينه بنت وهب فادك اسقري كغد
سنورغ اتق كتوا قوم قرينش يا ايت قوم بغ
سهابيس ۲ دحرماتي اوله بشا عرب يقنله وفاة فد
ماس فادك اقتندان سدغ دكندوغ اوله بوندان
دوا بولن يا ايت سيدنا عبدالله بن عبدالطلب ۰

مك كاتق ۲ ايتفون دنماكن اوله فادك نندان
«محمد» يا ايت سوات نام يشلوم فرنه سنورغون
كشجاكن دغندي كران اي مقمبيل سمفا مدمداهن
كشجادي سنورغ يقرفوجي كلق ۰ شككان

Bismi Allāh al-Rahmān al-Rahīm
Rencana Pengarang

Bahawa dalam masa semenanjung Tanah Arab dan segala pihak dunia ini sedang dilitupi oleh gelap-gelita kejahilan dan kezaliman yang tiada tolok bandingnya iaitu jerit pekik dan riuh rendah tangis kelakuan manusia dengan ketakutan tiada dapat diperikan hingga malu muka-muka kemanusiaan menentanginya maka pada tatkala itulah dizahirkan oleh Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* Tuhan Yang Amat Pengasih dan Penyayang ke atas hamba-Nya, Tuhan Yang menjadikan tiap-tiap suatunya tidak sunyi daripada mengandungi berbagai-bagai hikmah dan rahsia yang tiada tersampai oleh akal mereka yang sehabis-habis bijak pada memikirkannya iaitu pada subuh-subuh pagi Isnin 12 Rabi' al-Awwal tahun masihi 651 seorang hamba-Nya yang pilihan daripada seorang ibu yang solehah lagi suci iaitu Saiyidatina Aminah binti Wahab paduka isteri kepada seorang anak ketua kaum Quraysh iaitu kaum yang sehabis-habis dihormati oleh bangsa Arab yang telah wafat pada masa paduka anakandanya sedang dikandung oleh bondanya dua bulan iaitu Saiyidina Abdullah ibn Abdul Muṭalib.

Maka kanak-kanak itupun dinamakan oleh paduka nendanya ((Muḥammad)) iaitu suatu nama yang belum pernah seorang pun menamakan dengan dia kerana ia mengambil sempena mudah-mudahan akan jadi seorang yang terpuji kelak. Sangkaan

Abdul Muṭalib itu telah jadi benar, kerana bahawa Saiyidina Muḥammad itu sebesar-sebesar dan semulia-mulia Rasul yang telah diutuskan oleh Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* supaya menunjukkan alam manusia yang sedang di dalam kesesatan dan bergelumbang dengan iktikad kepercayaan yang cemar yang dibangsakan kepada Tuhan. Dan diutuskan dia supaya menunjukkan manusia kepada jalan yang benar dan berkelakuan dengan segala perangai yang dipuji yang pada masa itu tiada pun dikenali oleh manusia. Dan diutuskan dia supaya mengajar manusia cara kehidupan yang tinggi di dalam dunia dan akhirat dan cara memelihara keamanan dan kemakmuran. Dan diutuskan dia supaya membina tamadun yang sebenar bagi sekalian manusia yang telah dirosakkan oleh tipu daya pemimpin-pemimpin agama yang fasik yang menurut hawa nafsunya yang ganas untuk faedah dirinya jua. Dan jua oleh perintah raja-raja dan ketua-ketua yang zalim yang bermegah-megah dengan memperhambakan manusia.

Oleh yang demikian Nabi Muḥammad *sallā Allāhu 'alayhi wa sallam* pun menyeru sekalian manusia pada masa usianya 40 tahun supaya mentauhidkan Allah dan mempercayakan Rasul-rasul serta meninggalkan segala kepercayaan yang salah dan kembali kepada iktikad dan kepercayaan yang benar dengan dalil yang terang benderang dan diterima oleh tiap-tiap orang yang berakal, dan

بگيان فورمان الله سبحانه وتعالى «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ
إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» اريئن دان تباد کامي
اوتسکن کامو هي ۳۱ مليا مخلوق مليونکن کران
مبيري رحمة کشفد عالم سکلين.

نتکل اداله يشد. سکين ايت حالن مک
تيدفکه فاتوة سکلين. أنسي تراونام امة
مسلمين بومگه ۲ دغن مليا دان ميمبوة هاري
فقدانن فد تيف ۲ ناهن؟ دان مننجوقسکن
کسوکان دان کشکوران دغن برباكي ۲ چارا
يهدولسکن اوله شرع دان مفاداکن شرح
يشتربوک يڠ سکيرا ۲ بوله منداشکن تاثير
(کسن) کشفد تيف ۲ هاتي اکن کجرمانن دان
کسران نبي صلي الله عليه وسلم ايت ادان .

واجبه دانس کيت موقوف شکور کشفد الله
بقتله منجاديکن کيت امة نبي دان ککاسين .
باتوهنکو توفيقکن اقاله کيزان ميامو بواکالن
دوالم اگام رسول توهنکو دان بو عمل دغن عمانن
يشتربولن دغن کهدنق ۲ صَلَّى اللهُ عَلَي سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ . آمِينَ .
يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ .

منکلکن سکل ايکونن بيقوت توبلي يهددافاتي
دري کتوا ۲ دان دانو۲ نينيق مريبک . جهوا دغن
ففيهن رسول الله صلي الله عليه وسلم ايت مک
ترنوکرله حال مننجوغ تانه عرب دالم سکجف
ماس سهاج دغن فرنوکران يڠ سهايس ۲ فليق
هنگ منچفمکن سکل عالم منفرهاتيکندي بايت
درفد جاهل، مسکن دان له منجادي بيجق، کاي
دان چرگس فد سرب سربي دان درفد کيواصن
دان کظالين منجادي تمدن بفرهياس دغن
کعادبلن دان تيميمت راس يڠ لمبوتقي فد تيف ۲
فريفکة أنسي دان بونوبوهله دغن سورن
فراسان سام رات هنگ تباد بربيدنا داننارا
يشکاي دغن يڠ مسکن، داننارا يڠ ميننا دغن
يشايبا دهدافن قانون يهدباوا اوله سيدنا محمد
ايت، دانلاين ۲ لائي بقتياد دافة دسبوتکن
ساتو فرساتون دوالم رنجان يڠ فنديق اين .

سيدنا محمد صلي الله عليه وسلم ايت تباد
سياف جوا فون يڠ معاجر اکندي دالم علم
فقتوان بکن دوخیکن الله دغن قرآن يڠ
فدوه کومفة مندوغی سکل جنس علم فقتوان
دان اجران ۲ يڠ مساوي دغن طبيعة کجاديکن
أنسي، دان بايت بوستوجو دغن تيف ۲ بقاء،
تيف ۲ ماس دان تيف ۲ تنفة بقدانس موک بومي
اين . اگام يهدباوا اوله سيدنا محمد ايت بارغسياف
يڠ مشکوة دان بو عمل دغندي مک سوده تنغو
براوله کجيان دان منيفکة کورچو کتيفکين
بگيمان يهدفراوله صحابة ۲ دان اورغیغ مشکوة
اکن مريبکيت بقتله دمقسکندي اوله دنيا .
دمکينه جاس ۲ سيدنا محمد کشفد عالم أنسي

meninggalkan segala ikutan yang buta tuli yang didapati dari ketua-ketua dan datuk nenek mereka. Bahawa dengan pimpinan Rasulullah *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* itu maka tertukarlah hal semenanjung Tanah Arab dalam sekejap masa sahaja dengan pertukaran yang sehabis-habis pelik hingga mencengangkan segala alam memperhatikan dia iaitu daripada jahil, miskin dan lemah menjadi bijak, kaya dan cergas pada serba serbi dan daripada kebusuan dan kezaliman menjadi tamadun yang berhias dengan keadilan dan timbang rasa yang meliputi pada tiap-tiap peringkat manusia dan bertumbuhlah dengan suburnya perasaan sama rata hingga tiada berbeza di antara yang kaya dengan yang miskin, di antara yang hina dengan yang mulia di hadapan kanun yang dibawa oleh Saiyidina Muḥammad itu, dan lain-lain lagi yang tiada dapat disebutkan satu persatunya di dalam rencana yang pendek ini.

Saiyidina Muhammad *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* itu tiada siapa jua pun yang mengajar akan dia dalam ilmu pengetahuan bahkan diwahyukan Allah dengan Qur'an yang penuh tumpat mengandungi segala jenis ilmu pengetahuan dan ajaran-ajaran yang sesuai dengan tabiat kejadian manusia, dan iaitu bersetuju dengan tiap-tiap bangsa, tiap-tiap masa dan tiap-tiap tempat yang di atas muka bumi ini. Agama yang dibawa oleh Saiyidina Muḥammad itu barang siapa yang mengikut dan beramal dengan dia maka sudah tentu beroleh kejayaan dan meningkat ke mercu ketinggian bagaimana yang diperoleh sahabat-sahabat dan orang yang mengikut akan mereka itu yang telah disaksikan dia oleh dunia.

Demikianlah jasa-jasa Saiyidina Muhammad kepada alam manusia

bagaimana firman Allah *Subḥānahu wa Ta'ālā ((wa mā arsalnā ka illā rahmatan lil'ālamīn))* ertinya dan tiada Kami utuskan kamu hai semulia-mulia makhluk melainkan kerana memberi rahmat kepada alam sekalianya.

Tatkala adalah yang demikian itu halnya maka tidakkah patut sekalian manusia terutama umat Muslimin bermegah-megah dengan memulia dan menyambut hari peputraannya pada tiap-tiap tahun? Dan menunjukkan kesukaan dan kesyukuran dengan berbagai-bagai cara yang dituluskan oleh syarak dan mengadakan syarak yang terbuka yang sekira-kira boleh mendatangkan *ta'thīr* (kesan) kepada tiap-tiap hati akan kehormatan dan kebesaran Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* itu adanya.

Wajiblah di atas kita mengucap syukur kepada Allah yang telah menjadikan kita umat Nabi dan kekasih-Nya. Ya Tuhanku taufikkan apalah kiranya hambaMu berkekalan di dalam agama Rasul Tuhanku dan beramal dengan amalan yang berbetulan dengan kehendak-kehendaknya wa *ṣallā Allāhu 'ala Saiyidina Muḥammad wa 'alā ālihi wa ṣahbihi aima'in. Amīn.*
Yā rabba al-'ālamīn.

فرنگاولن هيدوف

(اوله عبدالغني يحيى)

(سمبوغن بيلاعن (6) ناهن فرنام)

==* آداب *==

گورو - ادا كه كامو ناهو علم انا ب؟
سريد - ساي اد دغر آداب ايت مشيتكن
كيت سفابى مخر بواة بارغيغ واجب
دغربواة دان مشكلكن بارغيغ واجب
ديتكلكن.

گورو - بتول بگيتو.

سريد - جيك دمكين ادان تيدقله اد سبب بغ
مپوره كيت بلاجر علم آداب ايت.
كران سوده چوكف دان عمادا دغن
فراسان هاتي سهاج كراب اي بوله
منجووكن كيت كغد بارغيغ بابك دان
بارغيغ تايايك دان جوگك انداغ ۲ بغ
دفرانداغ ۲ كرت سنتياس ماول كيت
كتيك تباد فراسان هاتي.

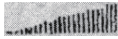
گورو - بولكه كامو مبالوا كن كغد اكو مثال
فر كقان بغ اشكو كقاكن ايت؟

سريد - اي . بوله بايت ساي تله نومو مكن بونل
دعواة دانس ميجا سنام درومه ساي،
هابس دعواة ايت تومته دانس همشان .
منكل دلپه اوله ايو ساي ايشون برنان
سياف بغ نومو مكن دعواة اين؟ مولا ۲
ساي سوده ناهندق مكاكو دغن برداليه

كغد اعين اتو كوچيم اتو فلان روم
بغ نومو مكن، تقاي ساي تيدق ترداي
هندق نرو سكن كران فراسان هاتي ساي
تله بوسرو تيدق مبركن ساي بروهم .
ساي فون منجواب دغن بتول بر افيل اي
مندغ كغد ساي . بهدمكين تيدقله فايه
بلاجر علم آداب لاكي فد مسله ۲ يقلان
چوكف بوله دقياس دانس مسله اين
سهاج (دغن فراسان هاتي دان انداغ ۲
بغ دفرانداغ ۲ كن).

گورو - اين جواب سده چوكف ترخ سقدر كن
اكو مامو ناهو، ادا كه بوله سوو دان
برقبه فراسان هاتي كامو دغن تيدق
دديدق دان دبماسكن ؟

بولكه تروف فد فيكران كامو بغ كامو اد
مقوي اي فراغي بهتر فوجي دان اد داصر بغ ايلو ؟
سكيران كامو جادي دفاغ صحراء دغن تباد ايو
باف دان تيدق اد سئورخ فون بغ منجووكن
كجان يشايك اتو يشا بابك . ادا كه فركارا ايت
كبابي كغد فراسان هاتي سهاج؟ اكو يقين تيدق!
بهكن دمكين ايت كبابي كغد فراسان هاتي دان
كغد اورغيغ مند يدق دان مشاموه كامو . ملك
دغن دمكين ايت بهاروله برقبه دان سوو صفة
فراغي بشمليا فد دري كامو ايت .

Pergaulan Hidup

(Oleh Abdul Ghani)

(Sambungan bilangan (6) tahun pertama)

Adab

Guru – Adakah kamu tahu ilmu adab?

Murid – Saya ada dengar adab itu mengingatkan

kita supaya memperbuat barang yang wajib

diperbuat dan meninggalkan barang yang wajib

ditinggalkan.

Guru – Betul begitu.

Murid – Jika demikian adanya tidaklah ada sebab yang

menyuruh kita belajar ilmu adab itu.

Kerana sudah cukup dan memada dengan

perasaan hati sahaja kerana ia boleh

menunjukkan kita kepada barang yang baik dan

barang yang tak baik dan juga undang-undang yang

diperundang-undangkan sentiasa mengawal kita

ketika tiada perasaan hati.

Guru – Bolehkah kamu membawakan kepada aku misal

perkataan yang engkau katakan itu?

Murid – Iya. Boleh iaitu saya telah menumpahkan botol

dakwat di atas meja semalam di rumah saya,

habis dakwat itu tumpah di atas hamparan.

Manakala dilihat oleh ibu saya ia pun bertanya

siapa yang menumpahkan dakwat ini? Mula-mula

saya sudah tak hendak mengaku dengan berdalih

kepada angin atau kucing atau pelayan rumah

yang menumpahkan, tetapi saya tidak terdaya

hendak meneruskan kerana perasaan hati saya

telah berseru tidak membenarkan saya berbohong.

Saya pun menjawab dengan betul benar apabila ia

memandang kepada saya. Yang demikian tidaklah payah

belajar ilmu adab lagi pada masalah-masalah yang lain

cukup boleh dikias di atas masalah ini

sahaja (dengan perasaan hati dan undang-undang

yang diperundang-undangkan)

Guru – Ini jawab sudah cukup terang sekadar kan

aku mahu tahu, adakah boleh subur dan

bertambah perasaan hati kamu dengan tidak

dididik dan dibiasakan?

Bolehkah terupa pada pemikiran kamu yang kamu ada

mempunyai perangai yang terpuji dan ada dasar yang elok?

Sekiranya kamu jadi di padang Sahara dengan tiada ibu

bapa dan tidak ada seorang pun yang menunjukkan

ke jalan yang baik atau yang tak baik. Adakah perkara itu

kembali kepada perasaan hati sahaja? Aku yakin tidak!

Bahkan demikian itu kembali kepada perasaan hati dan

kepada orang yang mendidik dan mengasuh kamu. Maka

dengan demikian itu baharulah bertambah dan subur sifat

perangai yang mulia pada diri kamu itu.

فيبرواري 1947

* مجله فرايدران *

ربيع الاول 1366

كبيدوفتن فد ماس اكدناغ . كرات هرگ
 مانسي ايت فد ادا ب دان فراغين . دغن دمكين
 جاديله ادا ب ايت سوات علم يفتروتام فد منشيكن
 هرگ سئورغ بگيان كات شهر :-

كرنيا توهن يفتدله بهل

يا ب ايت ادا ب وسوت عقل

دغن كدوان سئورغ د كفل

جيك تيدق بايكله اجل .

(باب يشكدوا)

== فرگاولن ==

1 . اهل رومه (أسرة)

سبرمول مانسي ايت ميمغ طيعة كجاديبن
 سو ك كغد بر تمدن (Civilize) اي تيدق ترداي
 هيدوف سئورغ دير ي كرات سوده تنمو تيدق
 بوله هندق ميمغرتاكن سكل كبندي ۲ هيدوف
 بگيان تله ديتاكن دهولو . « مانسي تيدق بوله
 هيدوف سئورغ دير ي » (تا دا فتيدق هيدوف ددالم
 فرگاولن دان فرچمفوران رامي) اقبيل اي تله
 هيدوف ددالم فرگاولن (مشاركه) مك سغه
 درفد يهوا جب فد انداغ ۲ ادا ب هندقله برقراتي
 بابك دان محرممكن حق ۲ فرگاولن (حق اورغرامي)
 گولغن بفترتام درفد سكل فرگاولن
 ايت ابله اهل رومه (أسرة او Family)
 يفتد كندوغ ددالم باف ، اي بو داك سكلين اتق ۲ ن
 (سودارا او اديق بر اديق) . گولغن اين سكليل ۲
 ميدان فرگاولن مانسي كرات ددالم چمفوران اباله
 ترديري فونچا تولغ منولم تنافي جيك كيت تيليق
 كفتيق بئلاين نسجاي كيت دافاتي گولغن اين سيسر ۲
 فورساتوان فول كرات دغندباله ترلياك سكل
 فرگاولن هيدوف مچارا كانسيان .

در ايت هندقله كامو كتهوي بهواسان فراسان
 هاتي سهاج تيدق بوله منجوقكن فركارا يشبايك
 دان يفتا بابك ، همكن تا دا فتيداد ماهواد ديديقنن
 جيو ا ، اسوهن فراغي دان ميمياسكن دير ي فد
 يشبايك دان منجاوه كندي دري يفتا بابك ايتوله
 دي يشد كتاك ن علم ادا ب . مك اينله رهسيا دان
 حكمة توهن مشوتسكن رسول ۲ عليهم الصلاة
 والسلام . سكهرا ن فراسان هاتي سهاج بوله مشوتسكن
 فركارا فر تنجوقتن نسجاي تيدقله الله سبحانه وتعالى
 مشوتسكن رسول ۲ ايت جادي رحمة كغد سكلين
 عالم . بو كنه علم ادا ب اين سوات درفد علم يث
 سو كر دهم سقرت علم كبر ۲ ، جغرافي دانلاين ۲
 تنافي يا ب ايت سوات علم يفترداسر كغد فركارا
 يشبايك دان ترفوجي ، فد فر كفتان دان فر بو اتن .
 اف دي داسر ايت ؟ يا بوله محرممكن كليات
 مانسي ، ميتاكن كلبين دير ي ، محرممكن انداغ ۲
 كاسيرمكن تانها بر دان سبا گين .

مك فلاجران يفترتام سكلالي ددالم بها كنين علم
 اين ابله اي بو كامو كدين باف كامو كدين گورو كامو .
 بوله جادي كامو سكل دغن علم ادا ب ايت
 سهاج بر گون دغن تيباد دلانيه دان دكاول ايت
 فون ساله جوئك كران كالو سئورغ مشهوي علم
 ادا ب تنافي تيشكل ددالم تاهو سهاج ايت تيدق
 ماداي داومفاكن سقرت فوهن بواه ۲ من يث تومبوه
 سنديري دجله ۲ سق دان تاننن كرف . مك يا ب ايت
 بو يندا دغن فوهن يث سهاج تانم دغن دبلا دان
 دبا ج سرت دكاول . يياسن يا ب ايت مغربمكن بواه لبه
 ابوق درفد فوهن يث كيارن ايت : در ايت كاتق ۲
 يشدحاك دان دكاول دغن ديديقنن دان اسوهن
 يشبايك ايت سلالو بر كلا كوات بابك دان ابوق

Dari itu hendaklah kamu ketahui bahawasanya perasaan hati sahaja tidak boleh menunjukkan perkara yang baik dan yang tak baik, bahkan tak dapat tiada mahu ada didikan jiwa, asuhan perangai dan membiasakan diri pada yang baik dan menjauhkan dia dari yang tak baik itulah dia yang dikatakan ilmu adab. Maka inilah rahsia dan hikmah Tuhan mengutuskan Rasul-rasul *'alayhimu al-salātu wa al-salām*. Sekiranya perasaan hati sahaja boleh memutuskan perkara pertunjukan nescaya tidaklah Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* mengutuskan Rasul-rasul itu jadi rahmat kepada sekalian alam. Bukanlah ilmu adab ini suatu daripada ilmu yang sukar difahami seperti ilmu kira-kira, geografi dan lain-lain tetapi iaitu suatu ilmu yang dasar kepada perkara yang baik dan terpuji, pada perkataan dan perbuatan. Apa dia dasar itu? Iaitulah menghormati kemuliaan manusia, menyatakan kelebihan diri, menghormati undang-undang kasihkan tanah air dan sebagainya.

Maka pelajaran yang pertama sekali di dalam bahagian ilmu ini ialah ibu kamu kemudian bapa kamu kemudian guru kamu.

Boleh jadi kamu sangka dengan ilmu adab itu sahaja berguna dengan tiada dilatih dan dikawal itu pun salah juga kerana kalau seorang mengetahui ilmu adab tetapi tinggal di dalam tahu sahaja itu tidak memadai diumpamakan seperti pohon buah-buahan yang tumbuh sendiri di celah-celah semak dan tanahnya kering. Maka iaitu berbeza dengan pohon yang sengaja ditanam dengan dibela dan dibaja serta dikawal. Biasanya iaitu menerbitkan buah lebih elok daripada pohon yang kebarian itu. Dari itu kanak-kanak yang dijaga dan dikawal dengan didikan dan asuhan yang baik itu selalu berkelakuan baik dan elok

kehidupannya pada masa akan datang. Kerana harga manusia itu pada adab dan perangainya. Dengan demikian jadilah adab itu suatu ilmu yang terutama pada meninggikan harga seseorang bagaimana kata syair:-

Kurnia Tuhan yang terlebih mahal

Iaitu adab berserta akal

Dengan keduanya seorang di kepala

Jika tidak baiklah ajal.

(bab yang kedua)

1. Ahli rumah (*usrah*)

Sebermula manusia itu memang tabiat kejadiannya suka kepada bertamadun (*Civilize*) ia tidak hidup seorang diri kerana sudah tentu tidak boleh hendak menyempurnakan segala kehendak-kehendak hidup bagaimana telah dinyatakan dahulu. ((Manusia tidak boleh hidup menyeorang diri)) (Tak dapat tidak hidup di dalam pergaulan dan percampuran ramai) apabila ia telah hidup di dalam pergaulan (masyarakat) maka setengah daripada yang wajib pada undang-undang adab hendaklah berperangai baik dan menghormati hak-hak pergaulan (hak orang ramai).

Golongan yang pertama daripada pergaulan itu ialah ahli rumah (*usrah* atau *Family*) yang terkandung di dalamnya bapa, ibu dan sekalian anak-anak (saudara atau adik-beradik). Golongan ini sekecil-kecil medan pergaulan manusia kerana di dalam campurannya terdiri punca tolong menolong tetapi jika kita tilik ke pihak yang lain nescaya kita dapati golongan ini sebesar-besar persatuan pula kerana dengan dialah terlembaga segala pergaulan hidup secara kemanusiaan.

Didikan

('Aynba' – Johor)

(Sambungan bilangan 6 tahun pertama)

Apa-apa dia sifat yang wajib guru-guru bersifat dengan dia?

Bermula adalah guru-guru itu suatu gambar hidup yang jadi tauladan dan ikutan yang tinggi kepada murid-murid pada sepanjang harinya. Maka wajiblah guru-guru bersifat dengan sifat yang disukai supaya murid-muridnya kelakuan dengan dia, kalau tidak nescaya hilang segala nasihatnya seperti angin atau abu di atas tunggul kerana telah dahulu dinyatakan kanak-kanak itu sangat suka meniru contoh tauladan orang ramai mendidiknya, sekiranya orang itu berperangai sedikit sahaja daripada perangai yang hina maka terus diikuti oleh kanak-kanak itu tatkala itu tiada berguna didikan dengan cakap mulut, apatah lagi kalau nasihatnya itu berlawan-lawan dengan perbuatannya. Yang demikian itu sangat berkesan dan sebesar-besar sebab yang menyekat *dhihin* kanak-kanak, boleh jadi tinggal nama belajar didikan dakwat pada kertas tulis sahaja, perbuatannya pergi ke lain beginilah yang terjadi pada hari ini.

Dari sebab itu mustahak diterangkan diterangkan di sini sifat-sifat yang wajib pihak guru-guru berkelakuan dengan dia di hadapan murid-muridnya : -

Pertama. Wajib keadaannya ada timbangan yang sama rata di antara murid-muridnya. Maka janganlah mukanya manis kepada seorang murid dan masam kepada seorang lain dengan sebab yang satu macam atau dihukum seorang dengan satu kesalahan dan dimaafkan yang lain dengan sebab kesalahan

seperti itu juga. Maka hendaklah disamakan antara mereka itu hingga pada perkara yang difikirkan ringan sekalipun.

Adapun sebab dikehendakkan guru-guru bersifat demikian itu kerana dua perkara. Pertama mencari jalan supaya murid-murid percaya dan menghormati guru. Kedua. Supaya tersemai perangai ini ke dalam diri murid-murid, sekiranya kita tilik kepada pihak lain pula adalah guru-guru itu menanggung sedikit kewajipan dan jawapan di hadapan pergaulan hidup (*ijtimā'ī*) suatu puak daripada bangsanya kerana ia tempat harapan bangsa dengan penuh kepercayaan meamanahkan anaknya. Maka adalah tiap-tiap bangsa itu masing-masing ada dengan perangai dan adat istiadatnya maka guru itulah menanggung seberat-berat bebanan yang akan disoal di hadapan Allah dan manusia.

Terkadang ada juga kita lihat setengah-setengah guru itu suka mengambil berat kepada setengah murid-murid dan mencuaikan kepada setengah yang lainnya bukan kerana sebab apa-apa tetapi ialah kerana barangkali bapa murid-murid itu sahabat kepadanya atau selalu ia datang ke hadapan mejanya menunjukkan bersungguh-sungguh perhatiannya kepada kanak-kanak itu pada hal tidak diketahuinya perbuatan yang semacam itu pertama menjatuhkan pandangan kepercayaan murid-murid ke atasnya. Dan lagi seolah-olahnya menanam ke dalam perasaan murid-murid itu suatu taji yang keluar daripada timbangan sama rata.

کامفة . واجب اتس گورو جاعن اد توجوانن
دالم جواتنن ايت سمات ۲ کران هندق منچاري
واغ کران جواتن گورو ايت ليه تيشکي موتون
درفد ايت تقافي واجب توجوانن بقهر تام سکالي
مپيارکن کلبين دان فقتهوان کفد مانسي .

بهرکن گورو ۲ ايت برحاجة کفد سارا
هيدوف استميوا دالم نكري کيٹ اين کبابقن
اورغ تياد منديريکن تيمباشن کفد گورو ۲
تقافي دنصيحتمکن ماهوله سسر ۲ همهن منديديق
سريد ۲ دغني تياد مندغ کفد گاسي کران
بهدمکن منجادبکن ليه برکون کفدان ، کران
اساس اوسها ايت تدري ايتس مشهور دان نتيجه
ينغ ايلوق مک کدوان (مشهور دان نتيجه بقأيلوق)
ايت تا بوله دافة ملبنکن البيل گورو ايت
مايلوقکن جواتن . جاس دان نية ايت دکنل
اوله اورغينغ عارف . سنورخ گورو ينغ مفرداي
اورغ ايت مننجوقکن دبرين سيانگي سنورخ
فنديديق بقشبول فد حال بقسبتر توجوانن منچاري
هرت ، مولا ۲ فکرجانن ايت برجاي دان گه
کدين تربوک رهسيان جادوله سکل کرجانن ايت
سفرت دبو دتيوف اعين دان اورغ راي فون فد
تشکل ايت موموشوکن فنداغتن کفد گورو ۲ بقاد
کلایقکن دان هاتي بقهرسيه .

کليم . واجب گورو ۲ بر کادان فد دبرين
سندري سيانگي کادان بقدسو کاین فد سريد ۲
مک واجيله فکابنن ايت برسيه ينغ مناسبه ، دمکن
جوگ تاغتن برسيه ، بروفونتم کوکو دان سکل
بولو دان رمبوة دگرونتم تئف ، دان سنونه بودري
دودقن ، چاکئن ايلو جاعن بريلوة ۲ ، موک مانيس
(سبوعتن فد هوک 199)

سيانگي گورو ۲ سنتياس ايقه اکندبرين بشاي
چنتوه دان تولدان باکي ديديقن بقهرقسا کفد
علم فقتهوان دهفان سريدان مک هندقله سروف
دان ملاکوکن کدادبان ينغ انصاف سيانگي باف
ينغ چوکف کاسيه ساينغ دان برلوة بايک کفد
سکلبن اتقن دغني سام رات .

کدوا . واجيله اتس گورو ۲ فقهوي سکل فاعده
دان اتوران اتو چارا ۲ ميمولکن طبيعة کانق ۲
بشورلانن کران اد اوگوتن اتو اجران بقفاوة کفد
سنورخ بودق تقافي تيدق برجاي کفد بقلانن
دان جوگ اد اجران بقلانن . در ايت دکيندکن
گورو ايت سفرت سنورخ دقتور ينغ مبري کيف ۲
اورغ ساکيه اف هوبه ينغ مناسبه دغني فباکيتن .
حال اين تيدق اکن برجاي کلو تيدق دغني
بوسوگوه ۲ دندغ کفد فراغي کانق ۲ بقدامانکن
کفدان ايت دان دغني ميمکرکن چارا ۲ فد
ميمولکن دبرين دان ميمفوناکن عقلي .

کتيک . واجب اتس گورو ايت مبريا
سبارغ دوگان مک جاشله جادي برکسن دغني
سدبکيه ککسيران دان ديري فلواغ دبرين
ايت اکس مبريا سکچيل ۲ دوسا بشورلاکو درند
کانق ۲ کلک کران دغني سببن مويک تيدق ميسرکن
دان عمر تکندي ، سباليقن سريک براليق سراندهکن
دان سبجاج منراولوکن سفاي کوار درفدان
گرق گري اتو فريوانن ينغ منجادبکن سريک
کلک کتاوا .

کادان ينغ سماجم اين تيدق سجاج ، سببکن
سريدان ايت برسماجمه بقما بايک تقائي کلک منجادبکن
روني ينغ سيال دان چلاک .

Seyogianya guru-guru sentiasa ingat akan dirinya yang ia contoh dan tauladan bagi didikan yang terbangsa kepada ilmu pengetahuan di hadapan murid-muridnya maka hendaklah berupa dan melakukan keadilan yang insaf sebagai bapa yang cukup kasih sayang dan berbuat baik kepada sekalian anaknya dengan sama rata.

Kedua. Wajiblah atas guru-guru mengetahui segala kaedah dan aturan atau cara-cara membetulkan tabiat kanak-kanak yang berlainan kerana ada ugutan atau ajaran yang patut kepada seorang budak tetapi tidak berjaya kepada yang lain dan juga ada ajaran yang lain. Dari itu dikehendakkan guru itu seperti seorang doktor yang memberi tiap-tiap orang sakit apa hubat¹ yang munasabah dengan penyakitnya. Hal ini tidak akan berjaya kalau tidak dengan bersungguh-sungguh dipandang kepada perangai kanak-kanak yang diamankan kepadanya itu dan dengan memikirkan cara-cara pada membetulkan dirinya dan menyempurnakan akalunya.

Ketiga. Wajib atas guru itu menerima sebarang dugaan maka janganlah jadi berkesan dengan sedikit kekasaran dan diberi peluang dirinya itu lekas menerima sekecil-kecil dosa yang berlaku daripada kanak-kanak kelak kerana dengan sebabnya mereka tidak membesarkan dan menghormati dia, sebaliknya mereka berbalik merendahkan dan sengaja memperolokkan supaya keluar daripadanya gerak-geri atau perbuatan yang menjadikan mereka gelak ketawa.

Keadaan yang semacam ini tidak sahaja menyebabkan murid-murid itu bersemangat yang tak baik tetapi menjadikan rugi yang sial dan celaka.

¹ Ejaan sekarang ubat

Keempat. Wajib ke atas guru jangan ada tujuannya di dalam jawatannya itu semata-mata kerana hendak mencari wang kerana jawatan guru itu lebih tinggi mutunya daripada itu tetapi wajib tujuannya yang pertama sekali menyebarkan kelebihan dan pengetahuan kepada manusia.

Bahkan guru-guru itu berhajat kepada sara hidup istimewa dalam negeri kita ini kebanyakan orang tiada mendirikan timbangan kepada guru-guru tetapi dinasihatkan mahulah sebesar-besar hemahnya mendidik murid-murid dengan tiada memandang kepada gaji kerana yang demikian menjadikan lebih berguna kepadanya, kerana asas usaha itu terdiri atas masyhur dan natijah yang elok maka keduanya (masyhur dan natijah yang elok) itu tak boleh dapat melainkan apabila guru itu meelokkan jawatannya. Jasa dan niat itu dikenal oleh orang yang arif. Seorang guru yang memperdaya orang itu menunjukkan dirinya sebagai seorang pendidik yang betul pada hal yang sebenar tujuannya mencari harta, mula-mula pekerjaannya itu berjaya dan gah kemudian terbuka rahsianya jadilah segala kerjanya itu seperti dibawa ditiup angin dan orang ramai pun pada tatkala itu menumpukan pandangannya kepada guru-guru yang ada kelayakan dan hati yang bersih.

Kelima. Wajib guru-guru berkeadaan pada dirinya sendiri sebagaimana keadaan yang disukainya pada murid-murid maka wajiblah pakaiannya itu bersih yang munasabah, demikian juga tangannya bersih, berpotong kuku dan segala bulu dan rambut digunting tetap, dan senonoh berdiriuduknya, cakapnya elok jangan berbulut-bulut², muka manis

(Sambungannya pada muka 199)

² Ejaan sekarang berbelit-belit

كمالا حكمة

- 101. تباد باگي اورغيغ حسدايت ملينكن بارغيغ اي حسد كن.
- 102. تباد شكور كن الله اورغيغ تباد متريا كاسيه كغد مائسي.
- 103. تباد كوار هراقتسو درغد اعن ۲ ملينكن افيل ماسق اي كدالم اجل.
- 104. تباد چرچ كدين درغد ماتي.

(سمبوغن دري موك سيله)

جاغن مشكوناكن سومفه سرانه، جاغن ريوه زنده دان جاغن ترلاو اكغ انو ترلالولبه دان كندور دالم تيف ۲ ساتو فركارا.

كانم. واجب اتس كورو رونكغ قواة كغد انوران، جاغن دلغكر دان جاغن دري فلواغ ديرين سكالتي ۲، مشكلكن انوران، مك هندقله اي بايق مقيمتكن سريدن تنغ واجب ملبهرا انوران، كران بايت سماعة باكي تيف ۲ سوات شكرجان دان سبب كجياست.

اوله كران هندق مئانكن دالم فراسان مريد ۲ سماعة اين واجب اتس ديرين جادي ايكوتن فد ملبهرا انوران ايت سام اد فد برجان انو دودق انو بوچاكف. مك جاغن اي برجان دشن تباد برفرانوران جاغن ايسه دودق سينتو سفرت اورغ منوغكم كودا دان سينتو سفرت اورغ مشنتوق دان مقوات كران دمكبن ايت مبري فراسان سريد اتس تباد مرمتمكن انوران كلتي سربك جادي لايكي ۲ بغ لينتغ فوكغ فراغيون دان سكل شكرجان تباد برباد دان تيدق سوغن.

(اد سمبوغن)

چترا فديق

(اوله شيغ منصور احمد)

== * سئورغ خيانة منجادي سنيا * ==

تله برداتم سمبه اوله سئورغ كغد يغم امانيا كيغ فيلوف ايندا كغد اسكدر ذي كربة مقنا كن سئورغ كفنن تله برادر ۲ هندق منعاوهكن كراجان بگندا. دان اورغ ايت ميمبوغكن لايكي سمبين: امقون توانكو قد سمه فاتيك ساعقله فاتوة كفنن ايت دفنچارا سفاي نرفلمه كباوه دولي درغد بهبان. جواب بگندا جيك سها كبن درغد نوبهكو ساكية مك ادا كه فاتوة اكو تر كوفه ۲ مونتق دان ميمواغ اكندي؟ سفاونن اكو مسقي منجاري اختيار بكيان مقوبة نيا كية ايت. مثله ايت ايقون منجمقوة كفنن ايت كامقنان لالو دكرتيا كفنن وياكي ۲ هديه دان دحرمتمكن بكيان يشلايق دشن طرفن. مك دشن بغم مكبن هبلقله چيتا ۲ يعجاهه ايت نيمبول كاسيه ساينغ يشرسرت دشن مالو اوله اف بشدلا كو كفن اوله كيغ فيلوف كفدان. فداخرن جادبله سئورغيغ سهايس ۲ طاعة كغد راج دان دكاسيهي اوله انق نكربن.

دمكبنله اني بغم مارق ايت تيدق بوله فادم ملينكن دشن اير اريتن موصه ۲ ايت سلالو تندوق دهدافن فراغي بغم له لمبوه دارت حليم.

(ف. م. ف)

Gemala Hikmah

Citera Pendek

101. Tiada bagi orang yang hasad itu melainkan barang yang ia hasadkan.

102. Tiada syukurkan Allah orang yang tiada menerima kasih kepada manusia.

103. Tiada keluar hawa nafsu daripada angan-angan melainkan apabila masak ia ke dalam ajal.

104. Tiada cerca kemudian daripada mati.

(Sambungan dari muka sebelah)

Jangan menggunakan sumpah seranah, jangan riuh rendah dan jangan terlalu tegang atau terlalu lembut dan kendur dalam tiap-tiap satu perkara.

Keenam. Wajib atas guru berpegang kuat kepada aturan, jangan dilanggar dan jangan diberi peluang dirinya sekali-kali meninggalkan aturan, maka hendaklah ia banyak mengingatkan murid-muridnya tentang wajib memelihara aturan, kerana iaitu semangat bagi tiap-tiap suatu pekerjaan dan sebab kejayaan.

Oleh kerana hendak menanamkan dalam perasaan murid-murid semangat ini wajib atas dirinya jadi ikutan pada memelihara aturan itu sama ada pada berjalan atau duduk atau bercakap. Maka jangan ia berjalan dengan tiada berperaturan jangan ia duduk sebentar seperti orang menunggang kuda dan sebentar seperti orang mengantuk dan menguap kerana demikian itu memberi perasaan murid atas tiada menghormati aturan kelak mereka jadi laki-laki yang lintang-pukang perangnya dan segala pekerjaannya tiada berabad dan tidak sopan.

(Ada sambungan)

(Oleh Sheikh Mansur Ahmad)

Seorang khianat menjadi setia

Telah berdatang sembah oleh seorang kepada yang Maha Mulia

King Philip ayahanda kepada Iskandar The Great mengatakan

seorang kapten telah berura-ura hendak menjatuhkan

kerajaan baginda. Dan orang itu menyambungkan lagi

sembahnya: Ampun Tuanku pada hemat patik sangatlah patut

kapten itu dipenjarakan supaya terlepaslah ke bawah duli

dari bahaya. Jawab baginda jika sebahagian daripada

tubuhku sakit maka adakah patut aku tergopoh-gopoh

memotong dan membuang akan dia? Sepatutnya aku mesti

mencari ikhtiar bagaimana mengubah penyakit itu. Setelah

itu ia pun menjemput kapten itu ke istananya lalu

dikurniakannya berbagai-bagai hidayah dan dihormatkannya bagaimana

yang layak dengan tarafnya. Maka dengan yang demikian hilanglah

cita-cita yang jahat itu timbul kasih sayang

yang berserta dengan malu oleh apa yang dilakukan oleh

King Philip kepadanya. Pada akhirnya jadilah seorang yang

sehabis-habis taat kepada raja dan dikasihinya oleh

anak negerinya.

Demikianlah api yang marak itu tidak boleh padam

melainkan dengan air ertinya musuh-musuh itu selalu tunduk

di hadapan perangai yang lemah lembut dan halim.

(P. M. P)

ایبو هارافن بھسا

(اوله کن لوغ جوهر)

اوله کیت سپوم ایبو بھرمعی فوایهاتی ایت
تظاهر سام اد فد فو کتآن اؤو کلا کوانن منکل
دافه ای ملهه اکن کیجقککن دان کیچردیقنن
انق ۲ سام اد لاکي ۲ دان فرمفوان تمباھن قول
اقبیل انق ۲ ایت منجادی اشکوت یغ مستحق
کفد مشار که اؤو کفد نگرین.

ایبو یغ چوایه دالمحال مندیدیق انق ۲
دغن سبب ترکیلا ۲ کن کیببسان یققیاد بوجد
دان ملهشوی باتس انگام ایت فد سوات ماس کنق
تردغرله فد تلیشا اکن تمقلق دان کات نستا
کاتسن دان جادیله ای نقه نومشوان اؤو لنسان
گسسالن درفد انق ۲، تنکل ایت افکه
یغ هندق دیوایه لاگی کران ناسی تله منجادیه
بوو؟

واهی قومکو جنس فرمشوان واجبله کیت برسشکوه ۲
مبایقکن اسوهن دان دیدیقنن انق ۲ کیت درمنجیق
جادین شهای دافه مزبیهسکن نتیجه یقبرکون کران
کجاتوھن بھسا کیت فد فنداغن بھسا ۲ ایت ایله
دغن سبب انق ۲ مودا کیت تیاد لشکف دغن اداب
فراعی یقباک دان تیاد چو کف علم نقتھوان یقبرکون
کشد دیری، قوم بھسا دان تانه ایرن بھکن
کیبا یقکن مریکسیت منجادی سوات بیانن بھیره
کشد تشکوه مشار که عام بھسا کیت .

اقبیل ظاهرله سنورخ انق کمالم وجود این
مک برار تیله ای سوات کمالا بھسا یغا کن
منگلکن براف لافینن کتورن . اکنتتافی انق
یقترسوه ایت نادانقیاد اکن مزبیا ساله سوات
درفد دوا نصیب: مالغ اؤو بھکیما . ارتین جیک
ای ترجاتوه کدالم ناعن ایبو یقبرعلم دان مندیدیق
دغن دیدیقنن یغ سفرن مک جادیله ای سنورخ
یقبربھکیما دان مبري کون کفد بھسا دان تانیا یر .
دان جیک ترجاتوه ای کدالم جگأاب ایبو
یقجاهل اؤو چوایه فد مندیدیق اکندی مک
جادیله ای سنورخ یقبالغ اؤو منجادی سقرت فانوغ
یقبرباوا اؤو فون منجادیه سمفه مشار که دالم
سوات کلوارک یغا کن ملاره کدالم مشار که قوم
بھسان مک یا ایت بو کنن سهاج ترهنتی کفد سانو
لافینن کتورن جوا تنافی بوجرایه ای کفد
براف کتورن، دان بو کنن سهاج مشنایه
کفد دیری سربک سهاج تنافی بوجرایه قول
ای کفد کریدوفن مشار که بھسا کران وجودن ایت
سروسکن سروه بھسا دان تانه ایر . ایبو ۲ یقبرعلم
دان یغ مپشرنا کن کواجیقنن دالمحال مندیدیق
انق ۲ ایله سنورخ یقته مچرکن نور الحیاه
کدالم مشار که هفک براف کتورن یغ فنوه
دغن لاکي ۲ دان فرمفوان یق کندیق اوله بھسا
دان تانه ایر بھساعه دجیبا ۲۱ . تنکل ایت ترتمقله

Ibu harapan bangsa

(Oleh Kak Long Johor)

Apabila zahirlah seorang anak ke alam wujud ini maka berertilah ia suatu gemala bangsa yang akan meninggalkan beberapa lapisan keturunan. Akan tetapi anak yang tersebut itu tak dapat tiada akan menerima salah satu daripada dua nasib: malang atau bahagia. Ertinya jika ia terjatuh ke dalam tangan ibu yang berilmu dan mendidik dengan didikan yang sempurna maka jadilah ia seorang yang bahagia dan memberi guna kepada bangsa dan tanah air. Dan jika terjatuh ia ke dalam jagaan ibu yang jahil atau cuai pada mendidik akan dia maka jadilah ia seorang yang malang atau menjadi seperti patung yang bernyawa atau pun menjadi sampah masyarakat di dalam suatu keluarga yang akan melarat ke dalam masyarakat kaum bangsanya maka iaitu bukannya sahaja terhenti kepada satu lapisan keturunan jua tetapi berjerait ia kepada beberapa keturunan, dan bukannya sahaja mengenai kepada diri mereka sahaja tetapi berjerait pula ia kepada kehidupan masyarakat bangsa kerana wujudnya itu merosakkan maruah bangsa dan tanah air. Ibu-ibu yang berilmu dan yang menyempurnakan kewajibannya dalam hal mendidik anak-anaknya ialah seorang yang telah memancarkan *nūr al-hayāt* ke dalam masyarakat hingga beberapa keturunan yang penuh dengan laki-laki dan perempuan yang dikehendaki oleh bangsa dan tanah air yang sangat dicita-cita. Tatkala itu tertampaklah

oleh kita senyum ibu yang bermakna puas hati itu terzhahir sama ada pada perkataan atau kelakuannya manakala dapat ia melihat akan kebijakan dan kecerdikan anak-anaknya sama ada laki-laki dan perempuan tambahan pula apabila anak-anak itu menjadi anggota yang mustahak kepada masyarakat atau kepada negerinya.

Ibu yang cuai dalam hal mendidik anak-anaknya dengan sebab tergila-gilakan kebebasan yang tiada berhad dan melampau batas agama itu pada suatu masa kelak terdengarlah pada telinga akan tempelak dan kata nista ke atasnya dan jadilah ia tempat tumpuan atau landasan kesesalan daripada anak-anaknya, tatkala itu apakah yang hendak dibuat lagi kerana nasi telah menjadi bubur?

Wahai kaumku jenis perempuan wajiblah kita bersungguh-sungguh membaikkan asuhan dan didikan anak-anak kita dari semenjak jadinya supaya dapat menerbitkan natijah yang berguna kerana kejatuhan bangsa kita pada pandangan bangsa-bangsa itu ialah dengan sebab anak-anak muda kita tiada lengkap dengan adab perangai yang baik dan tiada cukup ilmu pengetahuan yang berguna kepada diri, kaum bangsa dan tanah airnya bahkan kebanyakan mereka itu menjadi suatu beban yang berat kepada tengkuk masyarakat am bangsa kita.

تاريخ فرسوراتن بهاس ملايو

(اوله حاج خالد ايوب)

دسيوة (كتنا) ، فرموسا ، فيجي ، ساموا ، موري ، ملاكسي دسيوتن (ماسو) .

دانلاكي فر كفتان رومه دالم بهاس ملايو ، اومه جاوا ، اومه سوندا ، اووما بالي ، فروما بوگيس ، فروما مشكاسره روما مادورا .

دمكسين جوا فر كتان (بنوا) دالم بهاس ملايو (وانوا) جاوا نوا دان (فانوا) فيجي ، دان فر كتان ٢ فادي ، تبو ، كلاف ، فيسغ ، ببو ، روتن ، بو اودغ ، بوي ، دان سباكين اد فدمسوا بهاس بايت همفيرا ٢ بو بين . سكاليتون برلاين نتغ ميبوتن منوره لغكم دان لاكتق ليه ، ماسينغ ٢ ملك ايتوله جوگ بقدمتا كرن كمي اي او لاكتق چاكف فرمهسان اكنداغ هوراينن :-

* اصل بهاس ملايو *

ادفون اصل بهاس ، ملايو ايت پتاله فچاهانن درفد بهاس اريان سمرت يفتله لالو اوراين بايت دائقن درصبله انديا كران اد بيراف بايق بهاس سنسكريه دفاكي دالم بهاس ملايو ملك باقله سمكنان يغ ممتاكن بهاس سنسكريه ايت دفنجم اورغ ملايو تروس درفد هيندو يغ دانغ كيمفانن تقافي فهم ايت تباد متفاتي كران داره اريان ايت سميجغ اد مثاليه دالم تو به بشا ملايو دري سمولا جادين .

* رمفون بهاس ملايو *

ملك نتغ اي منجم بهاس عرب ، فر توكيس ، بلندا دان اشكريس دانلاين ٢ ايت بقو دمكين

سمبوغن بيلانن (6) تاهن يغفرتام

دانلاكي فنديت (جي ماسي ، فان ابريد) ممها كينن بهاس اسهرونيسيا كغد توجه بها كين بايت .

- 1- بهاس اندونيسيا .
- 2- بهاس فليپينا .
- 3- بهاس ملاك (سمنجو غ تانه ملايو) .
- 4- بهاس مدا كسكرو .
- 5- بهاس اوستراليا اوتارا .
- 6- بهاس نيوز بيلند .
- 7- بهاس فولو فاس .

كتان (لبه ٢ لايكي بشا فليپينا همفيرا بزم صام دغن بشا اندونيسيا تراوتام نتغ عادة استعادة كمانين (عادة لام) بنتوق رومه ، سجات ، فكلين ، فر كاكس فر تانين ، دان سباكين» .

بهوا اداله بئرث يغ مننجو فكنن بهاس ٢ يغتدسيوة دانن اين اصلن ساتو دان فونجا فچاهانن ساتو بايت ددافاتي بيراف فرسمان دالم فر كتان ٢ اومفهان (تيميج) بايت اد ددالم سموا بهاس كچوالي قد بهاس فرموسادان فر كتان (مات) همفيرا ٢ اد دالم سموا بهاس بايت دالم بهاس ملايو ، تكالوق ، يساي دقليفينا ، اجيه ، بانتق ، منشكابو ، لغوغ دسومورا ، دايق دبورنيو ، سوندا ، جاوا ، مادورا دقولو جاوا ، بالي ، بوگيس بشكاسره دسليبيس (مادا) سبوتن اورغ بروما ، سولا ، روتي ، تيمورو ، تيقوم دسرلار دفلوريس ، امبون ، چمفا داوانارا سمنجو غ

Tārīkh persuratan bahasa Melayu

(Oleh Haji Khalid Ayub)

Sambungan bilangan (6) tahun yang pertama)

disebut (kata), Formosa, Fiji, Samoa, Mori,

Dan lagi pendeta (J. C. Van Airid) membahagikan

XXX² disebutnya (Masu).

bahasa Austronesia kepada tujuh bahagian iaitu

Dan lagi perkataan rumah dalam bahasa Melayu, umah

1. Bahasa Indonesia
2. Bahasa Filipina
3. Bahasa Melaka (Semenanjung Tanah Melayu)
4. Bahasa Madagaskar
5. Bahasa Australia Utara
6. Bahasa New Zealand
7. Bahasa Pulau Pas

Jawa, imah Sunda, uma Bali, peruma Bugis,

puma Mengkasar, ruma Madura.

Demikian jua perkataan (benua) dalam bahasa Melayu

(wanua) Jawa Tua dan (panau) XXX³, dan perkataan-perkataan

padi, tebu, kelapa, pisang, bumbu, rotan, yu

udang, buai, dan sebagainya ada pada semua bahasa iaitu

hampir-hampir bunyinya. Sekalipun berlainan tentang menyebutnya

Katanya ((lebih-lebih lagi bangsa Filipina hampir benar sama

menurut langgam dan lagak lidah, masing-masing maka itulah

dengan bangsa Indonesia terutama tentang adat istiadat

juga yang dinamakan gaya atau lagak cakap

kematian (adat lama) bentuk rumah, senjata, pakaian,

perbahasaan akan datang huraiannya.

perkakas, pertanian, dan sebagainya)).

Bahawa adalah namanya yang menunjukkan bahasa-bahasa yang tersebut

Adapun asal bahasa Melayu itu nyatalah pecahannya

di atas ini asalnya satu dan punca pecahannya satu iaitu

daripada bahasa Aryan seperti yang telah lalu uraiannya iaitu

didapati beberapa persamaan dalam perkataan-perkataan umpamanya

datangnya dari sebelah India kerana ada beberapa banyak bahasa

(timbang) iaitu ada di dalam semua bahasa kecuali pada bahasa

Sanskrit dipakai dalam bahasa Melayu maka banyaklah sangkaan

Formosa dan perkataan (mata) hampir-hampir ada dalam semua

yang mengatakan bahasa Sanskrit itu dipinjam orang

bahasa iaitu dalam bahasa Melayu, Tagalog, Bisaya

Melayu terus daripada Hindu yang datang ke tempatnya tetapi

di Filipina, Aceh, Batak, Minangkabau, Lampung di Sumatera,

faham itu tiada menepati kerana darah Aryan itu sememang

Dayak di Borneo, Sunda, Jawa, Madura di Pulau Jawa,

ada mengalir dalam tubuh bangsa Melayu dari semula jadinya.

Bali, Bugis Mengkasar di Celebes (Mada) sebutan

orang Burma, Sula, Rotti, Timor, XXX¹

Maka tentang ia meminjam bahasa Arab, Portugis,

Sika di Flores, Ambon, Champa di Utara Semenanjung

Belanda dan Inggeris dan lain-lainnya itu benar demikian

¹ Perkataan tidak dijumpai

² Perkataan tidak dijumpai

³ Perkataan tidak dijumpai

جوا جيڪ ڊڪٽاڪن اڊر ڊڪٽاڪن دغن بهاس ۲ مون
خمر اٽو ڄم تيدق جوڳ ڊٽولق ڪران بهاس ملايو
ايت سرمون دغن بهاس اورغ ڄم بڻ مندبامبي
نڪري انم دان دغن بهاس اورغ فيگو بڻ مندبامبي
نڪري برما دان دغن اورغ ڪاسي دالم نڪري اسام
دان بهاس اورغ موند دالم نڪري چوتا نڪافور
هندوستان .

دانلائي ڪاٺ فنديت صحميدبٺ ددالم بو ڪوڻ
يقبرنام (دائي مون خر فولڪير اين بڻج لايڊ زويس
خاين فولڪير).

اد قول فرسماڻ بهاس سبغ (سمنخوڄ تانه
ملايو) ساڳي (دملوڪو) نڪري ڀٽو (دفليننا)
دغن بهاس ۲ انم دانندو چينا دان اسام دانديا اواله
بهاس ۲ دنباو اسيا دنما ڪنن بهاس اوسٽريا دان
بهاس ۲ دگو ڪوسن فولو ۲ سلاتن دغن بهاس
استرونيسيا بڻجان بقترسبوة دانسن .

(ڪاواسن اصلي باڳي بهاس ملايو)

بهواسن اداله نمقه ڪڍو دڦڪن اصلي باڳي
بهاس ملايو ايت دمنخوڄ تانه بسر ملايو دتيمبالي
اوله سومترا دان سقاروه فولو بروني دسبله بارتن
سهاج سبڳياڻ اوراين بڻنله لالو دالم ڪاواسن نڪري
ملايو بڻ بقول ڪران دسبتوله قندو دوق نڪري ۲
ملايو جاتي . تنافي بهاس ملايو اين لواس دگونا ڪن
هڪڙڪ ساروه گو ڪوسن فولو ۲ ملايو دان جوا دفاڪي
دالم فولو سيلون مڊاڪسڪر دان كيف تاون . دسبله
سيام اد سدبڪيه دمڪين جوا دسبله اوتارا بنوا
اوسٽراليا دان دفلينينا دنلاين ۲ لاکي مڪ جادبله بهاس
ملايو اين بهاس قرهو بوشن دان فرانتارن عالم ملايو
راي دان بهاس نڪري (بهاس باسهن) انتارا بڻسا
بڻج مئاوڄ اٽو بڻدائغ ڪسبله ڪاواسن عالم

ملايو اين دغن نوجوان سياحه اٽو فرنيڪاڻ
استيموا فول بآيت موده مفلاجرڻ سبابق
فرچڪاڻي هاري ۲ ين (بهاس فاسر) تنافي باڳي
بهاس فرسورانن اد سوڪر سدبڪيه ڪران براوسا
مفلاجرڻ سلوق بيلوق بهاس ملايو دان بابق فول
بندبڻج مڻبديغ اڪن فرسورانن اورغوتوا ۲ دهولو بڻاد
ترسيغن فسڪ فربندهران ايت دالم حڪايه ۲ لام
دان بو ڪو ۲ چريتا توا دان سنومشمان اڏان .

(ڪا دان بهاس ملايو)

برمول اداله ڪا دان بهاس ملايو ايت سفرت
ڪا دان بهاس ۲ لائين جوا بآيت مڻببائي بهاس
فرسورانن دان بهاس باسهن (فاسر) .

(بهاس فرسورانن)

ادقون بهاس فرسورانن ايت بآيت سوسنن
بڻج منوره قاعده، جالنهاس، راگمڪاٺ . داتور ڪن
فرڪتاڻ ايت ماسبغ ۲ دغن فشڪيڻ دان حڪم
ڪنٽنواڻن، مان، نمقن، دان ترڪادغ ددافاتي
فرڪنڪاٺ يقبرهياس منوره جانن ڪا بلوقڪننياس .

اداله ڪا بلوقڪننياس بڻد ڪبندڪي دسبني بآيت
تننغ سورانن (توليسن) تيدق چنڊروغ ڪڦد بهاس
ڪا چوڦڪن دان تيدق فول مڻڪونا ڪن لاڳت اٽو
لاگم بهاس فرچڪاڻن مولوه اٽو مڻڪونا ڪن صبارغ
فر بهسان دالم بڻقترننتو دفاڪي باڳي راج ۲، دفاڪي
ڪڦد اورغ ڪباڻڪن دان سنومشمان بآيت
تر بهائي دوا .

(۱) بهاس بڻدفاڪي دالم ڪاراعن .

بآيت بوله ددافاتي چوتنوخن دالم سجاره
ملايو، حڪايه عبدالله، حڪايه هغ تواه، دان
حڪايه ۲ بڻلاين ۲، ڪتاب ۲ اينله بڻجادي تولادان

jua jika dikatakan ada berdekatan dengan bahasa-bahasa Mon Khmer atau Cham tidak juga ditolak kerana bahasa Melayu itu serumpun dengan bahasa orang Cham yang mendiami negeri Anam dan dengan bahasa orang Pigu yang mendiami negeri Burma dan dengan orang Kasi dalam negeri Asam dan bahasa orang Munda dalam negeri Cota Nigapur Hindustan.

Dan lagi kata pendeta Schmidith di dalam bukunya yang bernama (*Die Mon-Khmer-Völker, ein Bindeglied zwischen Völkern*)

Ada pula persamaan bahasa Semang (Semenanjung Tanah Melayu) Sakai (di Maluku) Negro (di Filipina) dengan bahasa-bahasa Anam di Indo China dan Asam di India adalah bahasa-bahasa di benua Asia dinamakannya bahasa Austria dan bahasa-bahasa di gugusan pulau-pulau selatan dengan bahasa Astronesia bagaimana yang tersebut di atas.

(Kawasan Asli bagi Bahasa Melayu)

Bahawasanya adalah tempat kedudukan asli bagi bahasa Melayu itu di Semenanjung Tanah Besar Melayu ditimbal oleh Sumatera dan separuh Pulau Brunei di sebelah baratnya sahaja sebagaimana uraian yang telah lalu dalam kawasan negeri Melayu yang betul kerana di situlah penduduk negeri-negeri Melayu jati. Tetapi bahasa Melayu ini luas digunakan hingga seluruh gugusan pulau-pulau Melayu dan jua dipakai dalam Pulau Ceylon Madagascar dan Cape Town. Di sebelah Siam ada sedikit demikian jua di sebelah utara benua Australia dan di Filipina dan lain-lain lagi maka jadilah bahasa Melayu ini bahasa perhubungan dan perantaraan Alam Melayu Raya dan bahasa pengerti (bahasa basahan) antara bangsa asing yang menaung atau yang datang ke sebelah kawasan Alam

Melayu ini dengan tujuan siasah atau perniagaan istimewa pula iaitu mudah mempelajarinya sebanyak percakapan hari-harian (bahasa pasar) tetapi bagi bahasa persuratan ada sukar sedikit kerana berusaha mempelajari selok-belok bahasa Melayu dan banyak pula banding-membanding akan persuratan orang-orang tua dahulu yang ada tersimpan pusaka perbendaharaan itu dalam hikayat-hikayat lama dan buku-buku cerita tua dan seumpamanya adanya.

(Keadaan Bahasa Melayu)

Bermula adalah keadaan bahasa Melayu itu seperti keadaan bahasa-bahasa lain jua iaitu mempunyai bahasa persuratan dan bahasa basahan (pasar).

(Bahasa Persuratan)

Adapun bahasa persuratan itu iaitu susunan yang menurut kaedah, jalin bahasa, ragam kata. Diaturkan perkataan-perkataan itu masing-masing dengan pangkatnya dan hukum ketentuannya, masanya, tempatnya, dan terkadang didapati perenggan kata yang berhias menurut jalan keelokan basa.¹

Adalah keelokan basa² yang dikehendaki di sini iaitu tentang surat (tulisan) tidak cenderung kepada bahasa kacukan dan tidak pula menggunakan lagak atau lagam³ bahasa percakapan mulut atau menggunakan sebarang perbhasan dalam yang tertentu dipakai bagi raja-raja, dipakai kepada orang kebanyakan dan seumpamanya iaitu terbahagi dua.

(1) Bahasa yang dipakai dalam karangan.

Iaitu boleh didapati contohnya dalam sejarah Melayu, Hikayat Abdullah, Hikayat Hang Tuah, dan hikayat-hikayat yang lain-lain, kitab-kitab inilah yang jadi tauladan

¹ Ejaan sebenarnya "bahasa".

² Ejaan sebenarnya "bahasa".

³ Ejaan sebenarnya "ragam".

اسلام دغن تمدن بهارو

اوله السيد علوي الحداد - الازهري
باتو فقهة .

(سمبوغن بيلاغن 6 تاهن يفترتام)

ادا كه كيت لوف بهو حال كهيدونف اورغ ۲
اسلام ساعه برلاين دان جاوه بيدان فد ماس بڠ
تيدق دافه دفيكر كن اوله عقل اكن حال كا دان
اورغ ۲ ابروفه فد ماس ايت ؟ ادا كه كيت لوف
بهواسن خليفه ۲ بكرج دات براوسا فد ماس
كراجان روم دان فرسي تله جاتوه دالم كمينان
(سمبوغن فد موك 204)

تيدق كه كيت مئا كو دان ماعتبار كن ديري
كيت اورغ ابروفه بقله مئا يقكي كونچي كاجوان
فد ماس اين دالم علمو دان كوردن ؟ سڠهن
جيك تيدق دغن اجران دان ديدقن بلسا اورغ
عرب دان بايك فرتورانن فد سرب سري نسجاي
ايروفه فد ماس اين ماسيه دالم لاو تن كجايين .

* تاريخ فرسورانن - سمبوغن درفد موك 202 *

منجادي فندي سندرين . بو كنهه سكل بلسا ۲
يشلاين دالم دنيا اين ماسين ۲ اد بلاجر بهاسن
ملينكن اورغ ملايو ، دانلاكي قول كتان افاهه
كوتان دفلاجري كران يا بت بهاس كيت لا كيقون
دالم دنيا سهاج بوكون تربه بايك بهاس عرب بوكون
دنيا آخرة . ايت فون بنر جوكت تنافي حيران
اكو بكيان بوله د كنهوي بهاس اورغشلاين جكلو
سيلم متهوي بهاس كيت سندري دهولوا كنهتافي
اي بوكت ۲ ايت دغن بهاس ملايو اي بوجواليبي
دان بو كنهو سورة دان مبالس سورة دغن بهاس
ملايو جوكت . مك بلومه فرنه اكو مليه بايك
اورغ ملايو بايك فرائقن اتو بارغ بلسا يشلاين ۲
مكونا كن بهاس عرب دالم فكرجانن . بايك
دريحال يونياك اتو منوليس كيران اتو بو كنهيم
اتو مبالس سورة ملينكن سكلين مريكيت
مكونا كن بهاس ماسين ۲ . ملينكن دالم سمبين اتو
بودعا ابقوله سهاج .

دالم تمقه فلاجران ملايو تراوتام دكوليج لانين
كورو ۲ ملوره تانه ملايو بقله دادا كن فرتام
كالن دسيفانورا كدين دندهكن كلاك دبلانغ
درفد ايت دندهكن كتنبوغ ماليم فيزي
دكينه منجادي فرهسان كارغ موارغ دان تولادان
يشدفاكي اوله ورتاون ۲ دان اهل فنشرح اتو
اوچانن دان سباكين .

1 . دفتيق دري حكاية عبدالله منشي :

« نصيحة » اداله سوات حيران لاكي ترچفغ اكو
سبب مليتمكن دان ميكر كن حال اورغ ملايو
اين بلوم سادر اكندير ين اي تيشكل دالم بودهن ايت
اوله سبب اي تباد ماهو بلاجر بهاسن سندري دان
تباد ماهو مفاروه تمقه بلاجر بهاسن ايت مك مستحيل
فد عقل . ادا كه اورغين تباد بلاجر ايت بوله

Islam Dengan Tamadun Baharu

Oleh al-Sayyid 'Alawī al-Haddād – al-Azhārī

Batu Pahat

(Sambungan bilangan 6 tahun yang pertama)

Adakah kita lupa bahawa hal kehidupan orang-orang

Tidaklah kita mengaku dan meiktibarkan diri kita orang Eropah yang telah menaiki kemuncak kemajuan pada masa ini di dalam ilmu dan kemodenan? Sungguhnya jika tidak dengan ajaran dan didikan bangsa orang Arab dan baik peraturannya pada serba serbi nescaya Eropah pada masa ini masih di dalam lautan kejahilan.

Islam sangat berlainan dan jauh bezanya pada masa yang tidak dapat difikirkan oleh akal akan hal keadaan orang-orang Eropah pada masa itu? Adakah kita lupa bahawasanya khalifah-khalifah bekerja dan berusaha pada masa kerajaan Rom dan Parsi telah jatuh di dalam kehinaan

(Sambungan pada muka 204)

* *Tārīkh* persuratan – sambungan daripada muka 202*

Dalam tempat pelajaran Melayu terutama di Kolej Latihan Guru-guru seluruh Tanah Melayu yang telah diadakan pertama kalinya di Singapura kemudian dipindahkan ke Tanjung Malim Perak demikianlah menjadi perbhasaan karang-mengarang dan tauladan yang dipakai oleh wartawan-wartawan dan ahli pensyarah atau ucapan dan sebagainya.

1. Dipetik dari Hikayat Abdullah Munsyi:

((Nasihat)) Adalah suatu hairan lagi tercengang aku sebab melihatkan dan memikirkan hal orang Melayu ini belum sedar akan dirinya ia tinggal dalam bodohnya itu oleh sebab ia tiada mahu belajar bahasanya sendiri dan tiada mahu menaruh tempat belajar bahasanya itu maka mustahil pada akal adakah orang yang tiada belajar itu boleh

menjadi pandai sendirinya. Bukankah segala bangsa-bangsa yang lain dalam dunia ini masing-masing ada belajar bahasanya melainkan orang Melayu, dan lagi pula katanya apakah gunanya dipelajari kerana iaitu bahasa kita lagipun dalam dunia sahaja berguna terlebih baik bahasa Arab berguna dunia akhirat. Itu pun benar juga tetapi hairan aku bagaimana boleh diketahui bahasa orang lain jikalau sebelum mengetahui bahasa kita sendiri dahulu ka tetapi ia berkata-kata itu dengan bahasa Melayu ia berjual-beli dan berkirin surat dan membalas surat dengan bahasa Melayu juga. Maka belumlah pernah aku melihat baik orang Melayu baik Peranakan atau barang bangsa yang lain-lain menggunakan bahasa Arab dalam pekerjaannya. Baik dari hal berniaga atau menulis kira-kiranya atau berkirin atau membalas surat melainkan sekalian mereka itu berdoa itulah sahaja.

جلين تيدق اد باكين سوات تاريختن اتو مذهب
بهرتنتو تناني اف ۲ بقد كتما كنين ايله دشن هالوس
سليديق قد تاريخ دان كاجوان اسلام . مك فر كنان
ميجر بگيان بغ كيت لهيه بتردان لوروس مننجوقن
كبنچينن كشد اورغ مسيحي بغ ساعه تعصب كشد
اكان . مك كيت بوله بروكات دسان سدبكيه بفر
سريك بفرچا كف بفر دان لوروس سرت براني
مقاكو اكن كبنارن اتو كسلاهن . سگهن كيت
ميري تهنه بغ فقهه كشد ميجر بقدرماتي ايت
اوله كبرانيه بفر ايت .

سگهن فر كارا ابن بوكن بقدرعجا بيكن فدفندان
موصه ۲ اسلام دشن اس بغ سيهكه تله دافه نايك
اكتمهف يقبايك دان كونچق بغ تيغكي سگالي
تقاني كيت لهيه تيدق اد سوات كتران بغ چو كف
باكي مواسكن هاتي سربكيت . مك درسب
بقدمكين كيت دافاتي واجب باكي كيت مفرانكن
اتو مفادفكن سوات كتران بقبوله مواسكن
هاتي سربكيت دشن شرانن بقتران سفاي
سربكيت فهم اكن حقيقه اكام اسلام دان
شربعتن .

مك دسبي واجبه دفرهاتيكن دشن فرهاتين
بغ هالوس جهوا اكام اسلام ايت بو كنه سوات
اكام بشهارو داداكن تقاني اي سوات اكام بقاد
وجودن دري سمنجق دجاد بيكن عالم مك اداله
رسول ۲ بقدهولو سفرت آدم ، عيسى ، موسي ،
نوح ، سموان براكام اسلام بلاك ، ادقون فلانجرانن
ايله فلانجران اسلام ، سگهن نبي محمد صل الله عليه
وسلم تيدق مبالوا سوات رساله يقهارو بيكن اي
مشماليكن اكام اسلام يقتهله هيلغ چورلغ
كسوجينن دان كبايقكنن دان مبتولكن اف ۲

دان سموا اورغ ۲ ايروفه ند ماس ايت نيدور دباوه
اوان يشگاف كليتا ؟ كنف اورغ ۲ ايروفه
منيشگلكن دان ملوقاكن فريوانن يقدياوا اوله
اورغ ۲ اسلام دان كشهروان بقديتيشگلكن اوله
مر بكنيت ترسبوه دكتاب ؟ بهكن مر بكنيت
بروشهاج مفر بواة سفرت دهكون ايت ايله كران
دشكي دان تيدق مشفكن جاس . نيدفكه كيت
لوف اكن كروگين بشبر بغ كيت لاكوكن دانس
علمو اداب اورغ ۲ عرب ؟ بهكن كلاكوان
كبواسن بغ كيت فر بواة كران مبناسكن دشن
جاهل دان تعصب كشد اكام مسيحي اكن ويويوي
كتاب يقساعه بوكون .

تيدفكه بوله كيت بروكات دشن بفر بهواسن
بسا ايروفه تله بروصها دان برسگوه ۲ منچاري
جالن سفاي مانكار كن ترما كاسيه كشد بسا
عرب . تيدق دافه داعسكر كن كاجوان بقداميل
دان دترو اوله اورغ ايروفه درفدان ، سگالي فون
مر بكنيت برسگوه ۲ ميمبو بيكن دهقان فندانن
رامبي ، يشگلكن ايروفه اتو دشن عبارة بغ
ليه ترغ يشگلكن عالم مسيحي مقاكو دان معاترف
اكن كسلاهن .

تيشگلكندي ماعلانكن دان ميري تاهو كشد
عالم سموان اكن كجاهيلن دان كيبالن دشن سبب
مر بكنيت تيدق ماهو مرفوف ترما كاسيه كشد
اورغ عرب . سگهن اي اكن ترقسافد سوات
هاري كلق مرفوف ترما كاسيه كشد اكام اسلام .
ايله فر كنان بغ منمفلق اورغ ۲ ايروفه بغ
كيت سهونكن دسبي سموان سفاي مر بكنيت
تاهو بغ اورغ ۲ اسلام بو كنه بو ده بگيان بقدهسك
اوله مر بكنيت ، سگهن ساعه ترغ هوا ميجر

Dan semua orang-orang Eropah pada masa itu tidur di bawah awan yang gelap gelita? Kenapa orang-orang Eropah meninggalkan dan melupakan perbuatan yang dibawa oleh orang-orang Islam dan kemasyhuran yang ditinggalkan oleh mereka itu tersebut di kitab? Bahkan mereka itu bersengaja memperbuat seperti demikian itu ialah kerana dengki dan tidak mengenangkan jasa. Tidakkah kita lupa akan kerugian yang besar yang kita lakukan di atas ilmu adab orang-orang Arab? Bahkan kelakuan kebusuan yang kita perbuat kerana membinasakan dengan jahil dan taksub kepada agama masihi akan beribu-ribu kitab yang sangat berguna.

Tidakkah boleh kita berkata dengan benar bahawasanya bangsa Eropah telah berusaha dan bersungguh-sungguh mencari jalan supaya meingkarkan terima kasih kepada bangsa Arab. Tidak dapat dianggarkan kemajuan yang diambil dan ditiru oleh orang Eropah daripadanya, sekalipun mereka itu bersungguh-sungguh menyembunyikan di hadapan pandangan ramai, tinggalkan Eropah atau dengan ibarat yang lebih terang tinggalkan alam masihi mengaku dan mengiktiraf akan kesalahannya.

Tinggalkan dia meiklankan dan memberi tahu kepada alam semuanya akan kejahilan dan kebalan dengan sebab mereka itu tidak mahu mengucap terima kasih kepada orang Arab. Sungguhnya ia akan terpaksa pada suatu hari kelak mengucap terima kasih kepada agama Islam.

Inilah perkataan yang menempelak orang-orang Eropah yang kita sebutkan di sini semuanya supaya mereka itu tahu yang orang-orang Islam bukannya bodoh bagaimana yang disangka oleh mereka itu, sungguhnya sangat terang bahawa Mejar

jalin tidak ada baginya suatu tarikan untuk mazhab yang tertentu tetapi apa-apa yang dikatakannya ialah dengan halus selidik pada *tārīkh* dan kemajuan Islam. Maka perkataan Mejar bagaimana yang kita lihat benar dan lurus menunjukkan kebenciannya kepada orang masihi yang sangat taksub kepada agamanya. Maka kita boleh berkata di sana sedikit benar mereka yang bercakap benar dan lurus serta berani mengaku akan kebenaran atau kesalahan. Sungguhnya kita memberi tahniah yang penuh kepada Mejar yang dihormati itu oleh keberaniannya yang benar itu.

Sungguhnya perkara ini bukan yang diajaibkan pada pandangan musuh-musuh Islam dengan masa yang singkat telah dapat naik ke tempat yang baik dan kemuncak yang tinggi sekali tetapi kita lihat tidak ada suatu keterangan yang cukup bagi memuaskan hati mereka itu. Maka dari sebab yang demikian kita dapati wajib bagi kita menerangkan atau menghadapkan suatu keterangan yang boleh memuaskan hati mereka itu dengan syarahan yang terang supaya mereka itu faham akan hakikat agama Islam dan syariatnya.

Maka di sini wajiblah diperhatikan dengan perhatian yang halus bahawa agama Islam itu bukanlah suatu agama yang baharu diadakan tetapi ia suatu agama yang ada wujudnya dari semenjak dijadikan alam, maka adalah Rasul-rasul yang dahulu seperti Adam, Isā, Mūsā, Nūh, semuanya beragama Islam belaka, adapun pelajarannya ialah pelajaran Islam, sungguhnya Nabi Muḥammad *sallā Allāhu 'alayhi wa sallam* tidak membawa suatu risalah yang baharu bahkan ia mengembalikan agama Islam yang telah hilang cemerlang kesuciannya dan kebbaikannya dan membetulkan apa-apa

برياكي ۲ فلاجران دان علم حكمة سفاي اورغ اسلام منورة فرائوران دان فلاجرانن، دغن سبب ايت سرىكيت مفرعي بگمان عمانل اتو فربواتن يفاي مستي فربوابة دان جالنتكن .

اورغ ۲ اسلام سموان براعتقاد بهواسن فرائوران ايت جاوه درفد سكل كسلاهن كرانن تله غنق تنداد كينارنن كران سوده جوجان سلام 13 قرون تيدق ددافانتي ۲ فون كسلاهن اتو نوكران درفد اصلن هفك ماس اين هفك ككل سلملان هفك هاري قيامة سبگيان يقداوا اوله نبي محمد صلى الله عليه وسلم .

ادفون كككلان قرآن دالم ماس يغ فنجم دغن كينارنن تله منمبهك سوات كقوانن يقهارو كغد انداغ ۲ اسلام كران اي منمبهك فرائعي ۲ مانسي دان اي منجاديسكن تيف ۲ اورغيغ ميشيكونن مفرجارتن كواچينن . مك فراصات ادبي يغ منجاديسكن سئورغ مفيكوة جاني يقينر ديبلنن ددالم اكمام سنفيكي ۲ فندوان باكي كليا، اكمام اسلام ميوره دغن قوابة كغد ثقيكوة ۲ سفاي تيدق مفربوابة سوات فربواتن ملينكن فربواتن يقبايك لاكي هالوس سكليفون سوسه اتو مندافة كفتانن كران اخلاص فد فيسوران دان فربواتن ايت داعتباركن اوله اسلام سوات جالن يغ مستحق باكي كسلامن دان كسناغن . ادفون كواچينن يغ ميوره دغن اخلاص دان بز منداتسكن سوات تأثير فرائعي دان تنف فد هاتي دغن اعتقاد يغ نكوه كغد توهن يغ توغكل يغ منجاديسكن سئورغ اسلام ايت چنقوه اتو چرمين باكي اورغيغ سمفرن فراهينن .

يشاله دفربوابة اوله مانسي كدين درفد وفاة نبي موسى دان عيسى .

مك اكمام اسلام ايت بوكنن سوات اكمام يقهارو بهمكن سوات اكمام يقداوتس كغد نبي الله ادم . مك يناله فد عقل بهوا اكمام يغ سمرت اين تله دباوا اوله رسول ۲ برتورة ۲ فد ماس يقينر نوكر (تاريخ) . اكمام يغ معاير اكن حقيقه يقينر دان قاعده ۲ يغ سمفرن سرت فرائعي يقبايك . اي تله ممنتغ دان مترعكن شريعة دان فرائورانن دسرات عالم سفاي دكونا كندوي اوله مانسي سموان (بوكنن كران سوات فواني سهاج) كران اي يرتولن دغن طبيعة كجادين مانسي ، سويي درفد دجمفوري اوله ناشن مانسي بهمكن فرائوران يقفسوة ددالم قرآن يقمليا ايت سموان داتق درفد توهن .

دسفين سوك كيت ميهوتكن فيكون « ادموند يورك » سئورغ نشرح داتن اهل سياصة يقسا اعكرس يغ فندي كدان: اتوران اتو انداغ ۲ (محمدان لو) ايت ايله انداغ ۲ باكي سموا مانسي يابت درفد سبسر ۲ راج هفك كغد سهيننا ۲ رعيتن مك يابت انداغ ۲ دفربوابة دغن مهالوس ۲ فرائوران داتن تيجباغن يغ مقسام دان سبسر ۲ شريعة يقبرجهيا . بلوم ددافانتي سمرتون ددالم علم اين .

سغكهن فوجين توان يورك اداله سبسر ۲ اكوانن س كوجينن دان كا بلوقكنن اكمام اسلام . قرآن يقمليا ايت دتورنكنن دالم بهاس عرب يغ مهالوس ۲ فصيح ددالم عالم اين يغ مقندوعي بريايي ۲ جنس علم دان جوا ملتكنن اتوران فركقولن دان فتراغن دان مقندوعي بهاس يغ هالوس دان فرائعي يقبايك دان جوگك تركندوغ ددالمن

yang salah diperbuat oleh manusia kemudian daripada wafat

Nabi Mūsā dan 'Isā.

Maka agama Islam itu bukannya suatu agama yang baharu bahkan suatu agama yang diutus kepada Nabi Allah Adam maka nyatalah pada akal bahawa agama yang seperti ini telah dibawa oleh Rasul-rasul berturut-turut pada masa yang bertukar (*tārīkh*). Agama yang mengajar akan hakikat yang benar dan kaedah-kaedah yang sempurna serta perangai-perangai yang baik. Ia telah membentang dan menerangkan syariat dan peraturannya di serata alam supaya digunakan dia oleh manusia semuanya (bukannya kerana suatu puak sahaja) kerana ia berbetulan dengan tabiat kejadian manusia, sunyi daripada dicampuri oleh tangan manusia bahkan peraturan yang tersebut di dalam Qur'an yang mulia itu semuanya datang daripada Tuhan.

Di sini suka kita menyebutkan fikiran (Edmund York) seorang pensyarah dan ahli siasah bangsa Inggeris yang pandai katanya: Aturan atau undang-undang (Muhammadan Law) itu ialah undang-undang bagi semua manusia iaitu daripada sebesar-besar raja hingga kepada sehina-hina rakyatnya maka iaitu undang-undang diperbuat dengan sehalus-halus peraturan dan timbangan yang saksama dan sebesar-besar syariat yang bercahaya. Belum didapati sepertinya di dalam alam ini.

Sungguhnya pujian Tuan York adalah sebesar-besarakuan atas kesucian dan keelokan agama Islam. Qur'an yang mulia itu diturunkan dalam bahasa Arab yang sehabis-habis fasih di dalam alam ini yang mengandungi berbagai-bagai jenis ilmu dan jua meletakkan aturan perkumpulan dan peperangan dan mengandungi bahasa yang halus dan perangai yang baik dan juga terkandung di dalamnya

berbagai-bagai pelajaran dan ilmu hikmat supaya orang Islam menurut peraturan dan pelajarannya, dengan sebab itu mereka itu mengerti bagaimana amalan atau perbuatan yang ia mesti perbuat dan jalankan.

Orang-orang Islam semuanya beriktikad bahawasanya Qur'an itu jauh daripada segala kesalahan kerana telah nampak tanda-tanda kebenarannya kerana sudah berjalan selama 13 kurun tidak didapati apa-apa pun kesalahan atau tukaran daripada asalnya hingga masa ini hingga kekal selamanya hingga hari kiamat sebagaimana yang dibawa oleh Nabi Muhammad *ṣallā Allāhu alayhi wa sallam*.

Adapun kekekalan Qur'an dalam masa yang panjang dengan kebenarannya telah menambahkan suatu kekuatan yang baharu kepada undang-undang Islam kerana ia meninggikan perangai-perangai manusia dan ia menjadikan tiap-tiap orang yang mengikutnya mengerjakan kewajibannya. Maka perasaan *adabi* yang menjadikan seorang mengikut jalan yang benar dibilangkan di dalam agama setinggi-tinggi panduan bagi kemuliaan, agama Islam menyuruh dengan kuat kepada pengikut-pengikutnya supaya tidak memperbuat suatu perbuatan melainkan perbuatan yang baik lagi halus sekalipun susah atau mendapat kepanatan kerana ikhlas pada fikiran dan perbuatan itu diiktibarkan oleh Islam suatu jalan yang mustahak bagi keselamatan dan kesenangan. Adapun kewajipan yang menyuruh dengan ikhlas dan benar mendatangkan suatu *ta'hir* perangai dan tetap pada hati dengan iktikad yang teguh kepada Tuhan yang tunggal yang menjadikan seorang Islam itu contoh atau cerminan bagi orang yang sempurna perhatiannya.

تاريخ اسلام

(سمبوغن بيلانغن 6 تاهن يفترينام)

(تاهن يشكليم درفد منجادي رسول دان
كديبن) برفنده صحابه نبي كنگري حشه :-
دادم تاهن يشكليم درفد منجادي رسول مك
دتيتمكن اوله بكنندا برفان صحابتن برفنده كنگري
حشه كران دسا كيتي اوله قومن كران تيدق سهاج
مدائي كفتد رسول سئورخ تنافي تله ملمغوي
كفتد صحابه 23 كران مريكتيت شيكوة رسول
الله تراواتم اورغيتي تباد بوقوم فراق بيقوله مقال،
منواغي ائو منولكن تيفرداي سترون، بقد مسكين
برفندهله برفان اورغ كران مابوا دبيري دغن
اگمان دان اينله اول 2 برفنده درفد نكري مكه
بايت 10 اورغ لاكي 2، 5 فرمفوان، كدين
درفد 3 بولن مك باليق ممولاً مريكتيت فد
ديواس ماسق اسلام سيدنا حمزه ابه سودارا رسول
الله دان سيدنا عمر بن الخطاب رضي الله عنهما دان
جاديله اورغ اسلام فد ماس ايت له كورغ 40
اورغ لاكي 2، 11 اورغ فرمفوان.

ماسق كشمب :-

فد تاهن يشكفتوجه مك ماسقله نبي كيت صلى
الله عليه وسلم كسوات تمفة يفترينام «شعب» بوسام 2
دغن ابه سوداران ابو طالب، بني هاشم دان بني
المطلب سام اد بيق اسلام ائو بيق كفرن لايين درفد
آبي لمب دان فد ماس ايتوله بواغ 2 قوم قريش
هندق سمبونه اكندي كران دلبيه اوله مريكتيت
سما 2 بون بومجه 24 سردانن دان اگام اسلام فون تله

ترسيار دان بركباغن دانانارا سكل قبيله 2، تفكل
دكتهوي اوله قوم قريش نبي كيت فرني كشمب
مك بومفونله اي فد ملادن رسول الله دان تيدق
مريكتيت ماهو بردامي سكالتي 2 دان ممولوكن
سكل فاسران ملبنكن اورغيتي هندق بيرهكن
نبي محمد سفاي ديونه مك دغن سبب ايت
مريكتيت منوليس سوات سورة بيق مقندوعتي
شرط بيق سفيية فد تيف 2 سوات دانس اورغ سبله
نبي دان دكننتوكن سورة ايت دالم كهبه

برفنده كشمب يشكدوا :-

كدين درفد نبي كيت برفنده كشمب مك
دتيتمكنن سكلين صحابتن برفنده كنگري حشه
بايت 83 اورغ لاكي 2، 18 اورغ فرمفوان دان
بوسام 2 اورغ بيق يشقله اسلام بايت قوم الاشعري
دان قوم ابو موس اقبيل دلبيه اوله قوم قريش
بايق صحابه 2 برفنده كنگري حشه مك ايفون
مقوتسكن عمرو بن العاص دان عبدالله بن آبي
ربيعه كفتد النجاشي راج حشه دغن مابوا برفان
بيشكيس دان موهن اوله مريكتيت سفاي
مقالوكن صحابه 2 نبي اكنتمقافي فرموهن ايت
دبولق اوله النجاشي صرت مقبالوكن كدوا 2
اوئوسن ايت 2 كدين درفد ايت اسلامه النجاشي
بوسام 2 دغن برفان اورغ كفتوا دان
فدري 2 نصراني بايت فد تاهن يشكفتوجه درفد
هجره دغن سبب اي مندغر صوره مريم كران
دقورنكن اوله الله آمالي فد حق مريكتيت بايت:

Tārikh Islam

(Sambungan bilangan 6 tahun yang pertama)

(Tahun yang kelima daripada menjadi Rasul dan kemudiannya berpindah sahabat Nabi ke negeri Habshah: -

Di dalam tahun yang kelima daripada menjadi Rasul maka dititahkan oleh Baginda beberapa sahabatnya berpindah ke negeri Habshah kerana disakiti oleh kaumnya kerana tidak sahaja memadai kepada Rasul seorang tetapi telah melampaui kepada sahabat-sahabatnya kerana mereka itu mengikut Rasul Allah terutama orang yang tiada berkaum puak yang boleh mengawal, menaungi atau menolakan tipu daya seterusnya, yang demikian berpindahlah beberapa orang kerana membawa diri dengan agamanya dan inilah awal-awal berpindah daripada negeri Makkah iaitu 10 orang laki-laki, 5 perempuan, kemudian daripada 3 bulan maka balik semula mereka itu pada dewasa masuk Islam Saiyidina Hamzah ayah saudara Rasul Allah dan Saiyidina Umar ibn al-Khaṭṭāb *radīya Allahu 'anhumā* dan jadilah orang Islam pada masa itu lebih kurang 40 orang laki-laki, 11 orang perempuan.

Masuk ke Sha'ab: -

Pada tahun yang ketujuh maka masuklah Nabi kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* ke suatu tempat yang bernama ((Sha'ab)) bersama-sama dengan ayah saudaranya Abū Tālib, Banī Hāshim dan Banī al-Muṭalib sama ada yang Islam atau yang kafirnya lain daripada Abī Lahab dan pada masa itulah berangan-angan kaum Quraysh hendak membunuh akan dia kerana dilihat oleh mereka itu semakin bertambah-tambah seruannya dan agama Islam pun telah

tersiar dan berkembang di antara segala kabilah-kabilah, tinggal diketahui oleh kaum Quraysh Nabi kita pergi ke Sha'ab maka berhimpunlah ia pada melawan Rasulullah dan tidak mereka itu mahu berdamai sekali-kali dan memulaukan segala pasar-pasarnya melainkan orang yang hendak menyerahkan Nabi Muḥammad supaya dibunuh maka dengan sebab itu mereka itu menulis suatu surat yang mengandungi syarat yang sempit pada tiap-tiap suatu di atas orang sebelah Nabi dan digantungkan surat itu di dalam Kaabah. Berpindah ke Habshah yang kedua: -

Kemudian daripada Nabi kita berpindah ke Sha'ab maka dititahkannya sekalian sahabatnya berpindah ke negeri Habshah iaitu 83 orang laki-laki, 18 orang perempuan dan bersama-sama orang Yaman yang telah Islam iaitu kaum al-Ash'arī dan kaum Abū Mūsā apabila dilihat oleh kaum Quraysh banyak sahabat-sahabat berpindah ke negeri Habshah maka ia pun mengutuskan Amrū bin al-'Ās dan Abdullah bin Abī Rabī'ah kepada al-Najāshī Raja Habshah dengan membawa beberapa bingkis dan memohon oleh mereka itu supaya menghalaukan sahabat-sahabat Nabi akan tetapi permohonan itu ditolak oleh al-Najāshī serta menghalaukan kedua-dua utusan itu. Kemudian daripada itu Islamlah al-Najāshī bersama-sama dengan beberapa orang ketua dan paderi-paderi Nasrani iaitu pada tahun yang ketujuh daripada hijrah dengan sebab ia mendengar surah Maryam kerana diturunkan oleh Allah Ta'ālā pada hak mereka itu iaitu:

كشكنا سیدتا خدیجه دان آبی طالب =
 دالم تاهن یشکسوله ابن مشکة سیدتنا
 خدیجة فادک استوی یهد کاسه یی اوله جنجوشن
 کیت صلی الله علیه وسلم . مکدین درفند دوا بولن
 وفاة قول فادک ایه سوداران ابو طالب تسکل اصیان
 86 تاهن . دان ابله منولککن سترو یغ هندق
 میا کبئی دان مینسا کن رسول الله تنافی ای تیدق
 مشوحف دوا کلیمه شهادة هکک اخر حیانتن کران
 ناکوة دفرهنا کن اوله قومن تنافی تسکل ای
 همفیر دفاة مک دهغو نیکن یراف اورغ ۲ بسر دان
 اورغ ۲ یهد حرماقی درفند قوم قریش مک ایفون
 برقتاروه کن نبی صلی الله علیه وسلم سقای سربکیت
 برهواة کبجیکت دان منولغ نبی ۶ ستغه درفند
 فسانن « سان تله دانتم کفد کامو سوات فرکارا
 یهد بتر کن اوله سکل هاتی دان دانکر کن اوله
 سکل لیده کران ناکوتکن کمارهن » مکدین
 درفند وفاة ابو طالب مک دفرهواة اوله قوم قریش
 اف یقتیاد بوله دفرهواة دالم ماس اد حیاة ابو طالب
 بأبت ساعده له سربکیت میا کبئی رسول الله
 جورت دغن دگیل .

بوفنده نبی کطائف :-

افیل دلیمه اوله رسول الله اکن حال یهد مکین
 مک بوفنده له ای کانگری طائف . دان دسیتو بی
 تقیف منت سقای سربکیت مبتوا کندی هکک
 ستمرن فرنگه توهن کانتن . دان برسام ۲ دغندی
 زید بن حارثه دان دیمه بکندا دطائف سلام
 ساتو بولن بیرو کفد منتوحید کن الله . اکتنا فی
 تیدقله دفرکنکن اوله اورغ ۲ طائف دان
 دسورهن قول اورغ ۲ بورد دان مهابان ماکي
 (* مبعوثن فد کاکي موك 208 *)

«لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ
 قَالُوا إِنَّا نَصْرُكَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فَمَا
 وَرَّاهُمُ لَأَيُّكُمْ كِبْرٌ» دغن یهد مکین مک
 کتوا ۲ اگام نصرانی ایت تیاد هندق مبعوثن
 (تکبر) مکدین درفند ایت ماتی النجاشی دالم
 اگام اسلام دان دسببشکن غایب اوله رسول الله
 دغن سبب دفرهناوه اوله جبریل اکن کشفکنان
 ایت ۶ اینله مولا ۲ مبعوثن موت یغ غایب بگیان
 ترسوة دالم صحیح البخاری .

مینسا کن سورة فرجنجین :-

فد تاهن یشکسوله مک فرگیله یراف اورغ
 قوم قریش مینسا کن سورة فرجنجین ممولو کن نبی
 کیت دغن سبب ایت بهاروله ای کلوار برسام ۴ دغن
 اورغ ۲ن آیات مکدین درفند دیم دشعب همفیر ۲
 3 تاهن دالم کسوساهن دان کلافران دان تیدق
 ستمی سوات فون فرخبران ملینکن دالم سولیه
 هکک سربکیت ماکن داو ۲ کاو ۶ لیه دهولو
 درفند ایت رسول الله جوخر مفاکن سورة
 صحیفه ایت تله دماکن اوله انی ۲ ملینکن نام الله
 تعالی یهد دالم سورة ایت سهاج یقتیاد دما کنن .
 تسکل داورنکن اوله سربکیت سورة فرجنجین
 کران هندق مبعوثن کندی ددافاتی بتول بگیان
 یهد سیدا کن اوله صلی الله علیه وسلم . مک دغن
 سبب ایت برقبه ۲ انبای دان مبعوثن قوم قریش
 ایت ۲ فد تاهن اینله جوا تله دانتم سوات اوتسن
 یهد نصرانی « نجران » ماسق اسلام .

(Latajidanna ashadda al-nāsi mawaddatan lilladhīna āmanū al-ladhīna

qālū innā naṣārā dhālika bi anna minhum qisṣāsīna wa ruhbānān

wa innahum lā yastakbirūn)) dengan yang demikian maka

ketua-ketua agama Nasrani itu tiada hendak menyombong

(takabbur) kemudian daripada itu mati al-Najāshī di dalam

agama Islam dan disembahyangkan ghaib oleh Rasulullah

dengan sebab diberitahu oleh Jibril akan kemangkatannya

itu, inilah mula-mula sembahyang mayat yang ghaib bagaimana

tersebut di dalam Sahih al-Bukhari.

Membinasakan surat perjanjian: -

Pada tahun yang kesepuluh maka pergilah beberapa orang

kaum Quraysh membinasakan surat perjanjian memulaukan Nabi

kita dengan sebab itu baharulah ia keluar bersama-sama dengan

orang-orangnya iaitu kemudian daripada diam di Sha'ab hampir-hampir

3 tahun di dalam kesusahan dan kelaparan dan tidak

sampai suatu pun perkhabaran melainkan di dalam sulit

hingga mereka itu memakan daun-daun kayu, lebih dahulu

daripada itu Rasulullah berkhabar mengatakan surat

Ṣahīfah itu telah dimakan oleh anai-anai melainkan nama Allah

Ta'ālā yang di dalam surat itu sahaja yang tiada dimakannya.

Tatkala diturunkan oleh mereka itu surat perjanjian

kerana hendak menyulitkan dia didapati betul bagaimana

yang disabdakan oleh *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*. Maka dengan

sebab itu bertambah-tambahlah aniaya dan sombong kaum Quraysh

itu. Pada tahun inilah jua telah datang suatu utusan

bangsa Nasrani ((Najrān)) masuk Islam.

Kemangkatan Saiyidatina Khadijah dan Abi Tālib: -

Di dalam tahun yang kesepuluh ini mangkat Saiyidatina

Khadijah paduka isteri yang dikasihi oleh junjungan

kita *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*. Kemudian daripada dua bulan

wafat pula paduka ayah saudaranya Abū Tālib tatkala usianya

86 tahun. Dan ialah menolakkan seteru yang hendak

menyakiti dan membinasakan Rasulullah tetapi ia tidak

mengucap dua kalimah syahadah hingga akhir hayatnya kerana

takut diperhinkan oleh kaumnya tetapi tatkala ia

hampir wafat maka dihimpunkannya beberapa orang-orang besar dan

orang-orang yang dihormati daripada kaum Quraysh maka iapun

berpetaruhkan Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* supaya mereka itu

berbuat kebajikan dan menolong Nabi, setengah daripada

pesanannya ((sanya telah datang kepada kamu suatu perkara

yang dibenarkan oleh segala hati dan diingkarkan oleh

segala lidah kerana takutkan kemarahan)) kemudian

daripada wafat Abū Tālib maka diperbuat oleh kaum Quraysh

apa yang tiada boleh diperbuat dalam masa ada hayat Abū Tālib

iaitu sangat-sangatlah mereka itu menyakiti Rasulullah

berserta dengan degilnya.

Berpindah ke Ṭā'if: -

Apabila dilihat oleh Rasulullah akan hal yang demikian

maka berpindahlah ia ke negeri Ṭā'if. Dan di situ Nabi

thaqīf meminta supaya mereka itu membantu akan dia hingga

sempurna perintah Tuhan ke atasnya. Dan bersama-sama dengan dia

Zayd bin Hārithah dan diamlah Baginda di Ṭā'if selama

satu bulan menyeru kepada mentauhidkan Allah. Akan tetapi

tidaklah diperkenankan oleh orang-orang Ṭā'if dan

disuruhnya pula orang-orang bodoh dan hamba-hambanya memaki

(*sambungannya pada kaki muka 208*)

بھاس ملايو

رغك كتاب «ليده ملايو» كاراغن الجوهرى دسيار كن باكي فابده قباچ ۲
بجمله فرايدران تنافي تباد تربوك باكي فربحائن ملينكن سكل
تكوران يغ مينا، بوله منوليس تروس كند نقارعن
كبروف فحابة فلاجران جهر

(سمبوغن بيلاغن 6 تاهن يفتوتام)

❀ فصل يفسكدوا فوله امفة ❀

تقديرن عبدالله بايت داتوه . ادفون فابده
دبواشكن حرف اشارة گنتينام ايت - يفسكك جاديله
عبدالله ايت بوسندر كغد گلاران ايله كران
ميمتسكن كات . دان جيگ ددهولو كني گلاران
درد نام يغ مغبوايي گلاران ايت مك ايله يفتوبله
قيته سفرت دكات «داتوه عبدالله» ، «سلطان
ابراهيم» دان مباكون .

دمكيدله يقددغر درفد فرتوتراڻ اورغ ۲
ملايو دان جك هندق مغبواتكن لاخي هندقله

مك اداله نام گلارارن ايت ايله سوات نام
يقدسندر كن كغدان نام سبورغ يفتوحق مندافه
گلارارن ايت اكنتنافي يفسبرن گلاران ايت
منتسكن نام سبورغ يفتوتتو يفتوله دبواشكن
حروف گنتينام يغ فترسكن ليه دهولو درفد
گلارارن ايت سفرت دكات «عبدالله داتوه»

(* سمبوغن دري موك 207 *)

ايت جوا . ادفون معراج ايت مك نايك نبي كيت
هفك كعالم يغ تفكي دان دسناله درفزون كن
اوله الله سمبهيغ ليم وقتو . دان اسراء ايت ايله دغن
روح دان جسدن يعلما . تنافي ددستا كن اوله
اورغيغ سيغسكة فيكرانن . ادفون معراج ايت
مك تله بونلغسكاهن جوا: سته . مفاكن دشن
جسد دان روحن دانك ستهون مفاكن دغن روح
سهاج . ارتين ملبه دالم مغي يفتو . مك فرهمونن
دردف صحابه مفاكن دغن جسد دان روحن ، دان
يغ مفاكن دشن روح سهاج سيدتاقائشه ،
سيدنا حسن ، سيدنا معاويه دان لاين ۲ . شهيدان
كيران دغن روح (دغن مغي) سهاج مك تبدقله
دبنته اوله اورغ ۲ مشر كين ادان .

دان مليمفر كنيغ نبي صلى الله عليه وسلم دغن انق ۲
بانو هفك بولوس كاسونن دغن داره يعلما ايت
دان زيد چو كف مغاول درين تنافي يراف بايق
جوا لوك دكفان . اقبيل تباد جاي چيخانن كغد
سريكيت مك كباليله اهي ككه دان ديمله اي
بورجيران دغن . مطم بن عدي .
اسراء دان معراجن :-

فد تاهن يفسكسلس نبي كيت فون دمليا كن
اوله الله دغن اسراء دان معراج . ادفون اسراء ايت
ايله بوجان مالم دري مسجد الحرام (مكه)
مسجد الافى دبيت المقدس دان كبالين فدم مالم

Bahasa Melayu

Rangka kitab ((Lidah Melayu)) karangan al-Jawhari disiarkan bagi faedah pembaca-pembaca

Majalah Peredaran tetapi tiada terbuka bagi perbahasan melainkan segala

teguran yang membina boleh menulis terus kepada pengarangnya

Group Pejabat Pelajaran Johor.

(Sambungan bilangan 6 tahun yang pertama)

 Fasal yang kedua puluh empat

Maka adalah nama gelaran itu ialah suatu nama

yang disandarkan kepadanya nama seorang yang terhak mendapat

gelaran itu akan tetapi yang sebenarnya gelaran itu

menetapkan nama seorang yang tertentu yang telah dibuangkan

huruf ganti nama yang menerangkan lebih dahulu daripada

gelaran itu seperti dikata ((Abdullah Datuk))

takdirnya Abdullah iaitu Datuk. Adapun faedah

dibuangkan huruf isyarat ganti nama itu sehingga jadilah

Abdullah itu bersandar kepada gelaran ialah kerana

memetakan kata. Dan jika didahulukan gelaran

daripada nama yang mempunyai gelaran itu maka ialah yang terlebih

petah seperti dikata ((Datuk Abdullah)), ((Sultan

Ibrahim)) dan sebagainya.

Demikianlah yang didengar daripada pertuturan orang-orang

Melayu dan jika hendak menguatkan lagi hendaklah

(*Sambungan dari muka 207*)

dan melempar keting nabi *shallā Allāhu alayhi wa sallam* dengan anak-anak

batu hingga berlumur kasutnya dengan darah yang mulia itu

dan Zayd cukup mengawal dirinya tetapi beberapa banyak

jua luka di kepalanya. Apabila tiada jadi cita-cita Nabi kepada

mereka itu maka kembalilah ia ke Makkah dan diamlah ia

berjiran dengan Maṭ'am bin 'Adī.

Israk dan Mikrajnya: -

Pada tahun yang kesebelas Nabi kita pun dimulihkan

oleh Allah dengan Israk dan Mikraj. Adapun Israk itu

ialah berjalan malam dari Masjid al-Haram (Makkah)

ke Masjid al-Aqsa di Bayt al-Maqdis dan kembalinya pada malam

itu jua. Adapun Mikraj itu maka naik Nabi kita

hingga ke alam yang tinggi dan di sanalah difardukan

oleh Allah sembahyang lima waktu. Dan Israk itu ialah dengan

roh dan jasadnya yang mulia. Tetapi didustakan oleh

orang yang singkat fikirannya. Adapun Mikraj itu

maka telah bertelingkahan jua: Setengah mengatakan dengan

jasad dan rohnyanya dan setengahnya mengatakan dengan roh

sahaja. Ertinya melihat dalam mimpi yang benar. Maka perhimpunan

daripada sahabat mengatakan dengan jasad dan rohnyanya, dan

yang mengatakan dengan roh sahaja Saiyidatina Ā'ishah,

Saiyidina Hasan, Saiyidina Mu'āwiyah dan lain-lain. Shahadan

kiranya dengan roh (dengan mimpi) sahaja maka tidaklah

dibantah oleh orang-orang musyrikin adanya.

ماس يفتله لالواو قرينه باكي يقدمكن اينت . مك
علامتن دغن حروف اينت سفرت دكات « احمد تله
بلاجر » دان سباگين . دان دغن قرينه يفتله لالو
اينت سفرت « احمد سالم بلاجر » دان سباگين .
مك هورابن :-

1 . احمد - فرمولان كات .

2 . سالم - ماس يفتله لالو .

3 . بلاجر - فروانن سوده قرينن سالم ،
بغ ملاكو كن فروانن اينت كنينام احمد
تقديرن « اي » .

جمله فروانن دان بغ ملاكو كنين جادي ورت
كات باكي احمد ، بنديفتكله دغن لاي 2 لاكي .

(فصل يشكدوا)

==* فروانن يفا كنداغ *

مك اداله فروانن يفا كنداغ اينت ايله تيف 2
فروانن يغالوم دلاكو كن فد ماس هوكات 2 اينت
مك يايت اد كالان دظاهر كن حروف بغ
مننجر فكن اتو فون دغن قرينه باكي يقدمكن
اينت سهاج سفرت دكات « محمد اكن مفر بواة
فكر جان اينت » مك هورابن :-

1 . محمد - فرمولان كات .

2 . اكن - حرف بغ مننجر فكن ماس
ا كنداغ .

3 . مفر بواة - فروانن يفا كنداغ .

4 . فكر جان - يقد فروانن يفتله ديواشكن
علامتن يايت اكن ، بغ ملاكو كن
فروانن اينت كنينام بغ كيبالي كئد محمد .

5 . اينت - حروف اشاره ، يقد اشارتكن
فكر جان .

ددهولوكن صفة درفد گلارائن اينت سفرت دكات
« يقر حرمة داتوء عبدالله » ، يشماملما سلطان
ابراهيم » دان سباگين . مك هورابن :-

1 . يشماملما دان يقر حرمة - اينت صفة
يقددهولوكن درفد نام گلاران .

2 . سلطان دان داتوء - اينت نام گلاران
يقددهولوكن درفد نام .

3 . عبدالله دان ابراهيم - نام بغ مفر بياي
گلاران دان صفة يقر حرمت باگين
يقد كدينكن دان سباگين .

(بهاگين يشكدوا)

==* فد يفا كن فروانن *

مك اداله فروانن ددام هاس ملا بو ايت ايله
سوات فرو تران يفتياد مننجر فكن سوات حال
بغ تفت مليتكن اقبيل بوسرت اي دغن ماس
كران يايت ساتو بهاگين درفد نام سام اد دظاهر كن
حروف 2 بغ مننجر فكن فروانن اينت اتو تيدق
مك يايت ترسيمفن كفا امقه بهاگين .

1 . فروانن سوده « تله موكل » دان سباگين .

2 . فروانن يفا كنداغ « اكن موكل »
دان سباگين .

3 . فروانن سدغ « نغه اتو سدغ موكل »
دان سباگين .

4 . فروانن سوره « فوكل اولهسو »
دان سباگين .

(فصل يفر نام)

==* فروانن سوده *

مك اداله فروانن سوده اتو فروانن يفتله لالوايت
ايله تيف 2 فروانن يفتله بلاكو اتو تله دلاكو كن .
مك علامتن اينت اد كالان دغن حروف بغ مننجر فكن

Didahulukan sifat daripada gelarannya itu seperti dikata ((Yang Berhormat Datuk Abdullah)), Yang Maha Mulia Sultan Ibrahim)) dan sebagainya. Maka huraianya: -

1. Yang Maha Mulia dan Yang Berhormat – itu sifat yang didahulukan daripada nama gelaran.
2. Sultan dan Datuk – itu nama gelaran yang didahulukan daripada namanya.
3. Abdullah dan Ibrahim – nama yang mempunyai gelaran dan sifat yang terhak baginya yang dikemudiankan dan sebagainya.

(Bahagian yang kedua)

☞ Pada menyatakan perbuatan ☜

Maka adalah perbuatan di dalam bahasa Melayu itu ialah suatu pertuturan yang tiada menunjukkan suatu hal yang tetap melainkan apabila berserta ia dengan masa kerana iaitu satu bahagian daripadanya sama ada dizahirkan huruf-huruf yang menunjukkan perbuatan itu atau tidak maka iaitu tersimpan kepada kepada empat bahagian.

1. Perbuatan sudah ((telah memukul)) dan sebagainya.
2. Perbuatan yang akan datang ((akan memukul)) dan sebagainya.
3. Perbuatan sedang ((tengah atau sedang memukul)) dan sebagainya.
4. Perbuatan suruh ((pukul olehmu)) dan sebagainya.

(Fasal yang pertama)

☞ Perbuatan sudah ☜

Maka adalah perbuatan sudah atau perbuatan yang telah lalu itu ialah tiap-tiap perbuatan yang telah berlaku atau telah dilakukan. Maka alamatnya itu ada kalanya dengan huruf yang menunjukkan

masa yang telah lalu atau *qarīnah* bagi yang demikian itu. Maka alamatnya dengan huruf itu seperti dikata ((Ahmad telah belajar)) dan sebagainya. Dan dengan *qarīnah* yang telah lalu itu seperti ((Ahmad semalam belajar)) dan sebagainya. Maka huraianya: -

1. Ahmad – permulaan kata.
2. Semalam – masa yang telah lalu.
3. Belajar – perbuatan sudah *qarīnah*-nya semalam, yang melakukan perbuatan itu ganti nama Ahmad takdirnya ((ia)).

Jumlah perbuatan dan yang melakukannya jadi warta bagi Ahmad, bandingkanlah dengan lain-lain lagi.

(Fasal yang kedua)

☞ Perbuatan yang akan datang ☜

Maka adalah perbuatan yang akan datang itu ialah tiap-tiap perbuatan yang belum dilakukan pada masa berkata-kata itu maka iaitu ada kalanya dizahirkan huruf yang menjarakkan ataupun dengan *qarīnah* bagi yang demikian itu sahaja seperti dikata ((Muhammad akan memperbuat pekerjaan itu)) maka huraianya: -

1. Muhammad – permulaan kata.
2. Akan – huruf yang menunjukkan masa akan datang.
3. Memperbuat – perbuatan yang akan datang.
4. Pekerjaan – yang diperbuat yang telah dibuangkan alamatnya iaitu akan, yang melakukan perbuatan itu ganti nama yang kembali kepada Muhammad.
5. Itu – huruf isyarat, yang diisyaratkan pekerjaan.

اتو دغن قربنه بائي يهدمسين ايت سهاج . مك
 يهدظاهر كن ايت سفرت دكات « احمد سدغ
 منوليس » ، « محمد سدغ سهاج » دان دغن قربنه
 ايت سفرت دكات فد جواب سوا ل : « اف كرج
 احمد ؟ » « اي سهاج » ، « اي ماكن » اتو
 « اي منوليس » دان سباگين .

(فصل يهكامة)

== ﴿ فراوانن سوره ﴾ ==

مك اداله فراوانن سوره اتو فرنته ايت ترنتقواي
 فد ماس يشا كندا تم سهاج يايت سلاو دهبوشكن
 دغن گنتينام يهدسوره ايت جيك يهدسوره ايت
 تباد حاضر سفرت دكات « فراوة اولمو » دان
 سباگين . دان جيك يهدسوره ايت حاضر مك
 دبواعكن گنتينام ايت دگنتيسكن دغن حروف
 فننهف كات سوره يايت « له » سفرت دكات
 فراواتله ، ماكنله ، دودقهله ، مينومله ، دان سباگين .

مك فراوانن سوره ايت ترها تي اي كهد
 دواهاگين :-

يهدترنام سوره فراوة يشكروا سوره منشككن
 (نكه) سفرت دكات « جاغن كامو بواة فكريان
 اين » دان سباگين . هوراينن :-

- 1 . جاغن - حروف نكه .
- 2 . كامو - گنتينام يهدربو يهد دغن فراوانن
 نكه (فراوة) .
- 3 . فكريان - يشكنا فراوة .
- 4 . اين - حروف اشاره ، يهدتندجوقن
 فكريان .

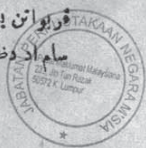
مك جمله فراوانن دان يهد ملاكو كن فراوانن
 ايت جادي ورت كات بائي محمد مك دغن قربنه
 ايت سفرت دكات « فدا تاهن هدا فن محمد سفرواة
 فكريان ايت » اتو « منكل كامو فراوة
 فكريان ايت مك ترهقهله كامو يراوله كچيان » .
 مك هوراينن :-

- 1 . فد - حرف يهد مننجوقكن ماس .
- 2 . تاهن - نام ماس .
- 3 . هدا فن - صيفه باكي تاهن يهدتله دبواعكن
 حروف يهد مننجوقكن يايت جادي
 ورت كات يهددهولو كن ، محمد فرمولان
 كات يهد كدبنكن .
- 4 . مفرىوة - فراوانن يشا كندا تم يهدتله
 دبواعكن حروف يهد مننجوقكن اوله قربينه .
 تاهن - يهد ملاكو كن فراوانن ايت
 كنتينام يهد كبالي كهد محمد تقديرن « اي »
- 5 . فكريان - يشكنا فراوة يهد دبواعكن
 علامتن يايت « اكن » كران تباد
 مندانشكن كسهارن .
- 6 . ايت - حرف اشاره ، يهدتندجوقن
 فكريان ، جمله فراوانن دان يهد
 ملاكو كن فراوانن سرت يشكنا فراوة
 ايت صفة باكي محمد يهدتله دبواعكن
 علامتن يايت « يهد » بند يشكنا كهد
 يهدلاينن .

(فصل يشكتيك)

== ﴿ فراوانن سدغ ﴾ ==

مك اداله فراوانن سدغ ايت ابله نيفه
 فراوانن يهد سدغ دلاكو اتو نقه دلاكو كن
 سلام ان دظاهر كن علامتن دغن حروف يهد مننجوقكن

Maka jumlah perbuatan dan yang melakukan perbuatan itu jadi warta kata bagi Muhammad maka dengan *qarīnah* itu seperti dikata ((pada tahun hadapan Muhammad memperbuat pekerjaan itu) atau ((manakala kamu perbuat pekerjaan itu maka terhaklah kamu beroleh kejayaan)).
Maka huraianya:-

1. Pada – huruf yang menunjukkan masa.
2. Tahun – nama masa.
3. Hadapan – sifat bagi tahun yang telah dibuangkan huruf yang menunjukkannya iaitu jadi warta kata yang didahulukan, Muhammad permulaan kata yang dikemudiankan.
4. Memperbuat – perbuatan yang akan datang yang telah dibuangkan huruf yang menunjukkannya oleh *qarīnah*-nya. Tahan – yang melakukan perbuatan itu ganti nama yang kembali kepada Muhammad takdirnya ((ia)).
5. Pekerjaan – yang kena perbuat yang dibuangkan alamatnya iaitu ((akan)) kerana tiada mendatangkan kesamaran.
6. Itu – huruf isyarat, yang ditunjukkannya pekerjaan, jumlah perbuatan dan yang melakukan perbuatan serta yang kena perbuat itu sifat bagi Muhammad yang telah dibuangkan alamatnya iaitu ((yang)) bandingkanlah kepada yang lainnya.

(Fasal yang ketiga)

 Perbuatan sedang

Maka adalah perbuatan sedang itu ialah tiap-tiap perbuatan yang sedang dilaku atau tengah dilakukan sama ada dizahirkan alamatnya dengan huruf yang menunjukkan

atau dengan *qarīnah* bagi yang demikian itu sahaja. Maka yang dizahirkan itu seperti dikata ((Ahmad sedang menulis)), ((Muhammad sedang membaca)) dan dengan *qarīnah* itu seperti dikata pada jawab soal: ((Apa kerja Ahmad?)) ((Ia membaca)), ((Ia makan)) atau ((Ia menulis)) dan sebagainya.

(Fasal yang keempat)

 Perbuatan suruh

Maka adalah perbuatan suruh atau perintah itu tertentu ia pada masa yang akan datang sahaja iaitu selalu dihubungkan dengan ganti nama yang disuruh itu jika yang disuruh itu tiada hadir seperti dikata ((perbuat olehmu)) dan sebagainya. Dan jika yang disuruh itu hadir maka dibuangkan ganti nama itu digantikan dengan huruf penutup kata suruh iaitu ((lah)) seperti dikata perbuatlah, makanlah, duduklah, minumlah, dan sebagainya.

Maka perbuatan suruh itu terbahagi ia kepada dua bahagian: -

Yang pertama suruh perbuat yang kedua suruh meninggalkan (teгах) seperti dikata ((Jangan kamu buat pekerjaan ini)) dan sebagainya. Huraianya: -

1. Jangan – huruf tegah.
2. Kamu – ganti nama yang berhubung dengan perbuatan tegah (perbuat).
3. Pekerjaan – yang kena perbuat.
4. Ini – huruf isyarat, yang ditunjukkannya pekerjaan.

تفسير القرآن

واختلاف الليل والنهار

= برصلا ٢٢ من برتوكر سيغ دان مالم =

(اوله عي)

دغن فر كرفتن متبارييه بهر فنده
در سوات كسوات قره نئين (بروج) قول تركادغ
دكة تركادغ جاوه در فد كيت ايت منجاد بكن
هاري ٢ فد بومي اين بولايين ٢ منورة كدود بكن
بنوان فد ستمه تمفة ساتو جم سهاج سيغن دان
ستمه ٢ تمفة ستمي اتم بولان منسكل سيغ بيم بياس
دوا بلس جم ادقون فد بومي بهسيه دوا قطب ايت
سيغ اتم بولان دان مالم اتم بولان قول در فد فر كرفتن
اين جاديله موسيم سجوق دسوات بنوا كتبيك ايت
جوا موسم فانس دنبوا بشلاين دسينيله تريتان بايق
منفمة ٢ دان فر كارا ٢ بيم فليق بيم منوهكن ايمان
اهل عقل سجود كغد الله سبحانه وتعالى كران
سكيزان متباري ايت تنف فد سوات تمفة سهاج تيدق
بر كرق ٢ نسجاي تيدق اد بندا بعوله هيدوف دتمفة
ايت هابيس تيرا كر كسجوان سكال تانقله فرمان:

: « قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ
سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنَ اللَّيْلِ عَذْرُ اللَّهِ يَا تَيْسَكُمُ
بَضِيَاءَ أَفْلا تَسْمَعُونَ . قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ
عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنَ الْإِلَهِ
عَذْرُ اللَّهِ يَا تَيْسَكُمُ بَلِيلٌ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفْلا تُبْصِرُونَ .
وَمِن رَّحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ » .

(سبوعن بيلاغن 6 ناهن يغر تام)
اداله فنداغن فد برتوكر ٢ سيم دان مالم ايت
ظاهر دان بات دسيسې اورغ ٢ بعلائي كران فر ليسيبن
ترسيمويي دسيسې اورغ ٢ بعلائي كران فر ليسيبن
انبارا كدوان دغن سبب بولايين ٢ كوريسن فنجغ
Longitude دان كوريسن لينتغ Latitude
كتراشن متباري ايت تريبه دان ماسوقن ملالوي
دتمفة ٢ بهسيه تيمور لبه دهولو در فد تمفة ٢ بيم سبيله
بارة . اقبيل اي تريبه دسبيله نكري جفون دان
چينا نسجاي ماسق نسبه كغد نكريه اسربكا
دمكيزله ستروسن . كوريسن فنجغ ايت ايله
كوريسن دري قطب سلاتن دان كوريسن لينتغ
ايت ايله كوريسن دري تيمور كباره بگجان
كيتانغ بيم فنجغ دالم كتاب علم فلك . مك در فد اين
د كتهويله اد ستمه ٢ تمفة دبومي اين تركادغ ٢ اد
بيم فنجغ سيغ در فد مالم دمكيزن جوا صباليقن .

اقبيل كيت لهيه فر كرفتن متباري بهاد دري
تيمور كباره نسجاي كيت دافاتي وقت صبيح
دسيسې سوات قوم كتبيك ابقوله جوا ظهر ٦ عصر ،
مغرب دان عشاء دسيسې قوم ٢ بشلاين جاديه
متباري ايت تيف ٢ سيكيزن دان مينيه سنتياس
تريبه دان سنتياس ماسوق در ايت صبيح سنتياس
اد سلمجان . دمكيزن جوگك مالم سنتياس اد سلمجان .

Tafsīr al-Qur'ān

Wa'khtilāf al-Layl wa al-Nahār

==== Bersalah-salahan bertukar siang dan malam ====

(Oleh 'Abī)

(Sambungan bilangan 6 tahun yang pertama)

Dengan pergerakan matahari yang berpindah

Adalah pemandangan pada bertukar-tukar siang dan malam itu dari suatu ke suatu perhentian (buruj) pula terkadang zahir dan nyata di sisi orang-orang yang berakal dan dekat terkadang jauh daripada kita itu menjadikan tersembunyi di sisi orang-orang yang lalai kerana perselisihan hari-hari pada bumi ini berlain-lain menurut kedudukan antara keduanya dengan sebab berlain-lain goresan panjang benuanya pada setengah tempat satu jam sahaja siangnya dan (Longitude) dan goresan lintang (Latitude) setengah-setengah tempat sampai enam bulan manakala siang yang biasa keterangannya matahari itu terbit dan masuknya melalui dua belas jam adapun pada bumi yang sebelah dua kutub itu di tempat-tempat yang sebelah timur lebih dahulu daripada tempat-tempat yang sebelah barat. Apabila ia terbit di sebelah negeri Jepun dan siang enam bulan dan malamnya enam bulan pula daripada pergerakan Cina nescaya masuk nisbah kepada negeri Amerika ini jadilah musim sejuk di suatu benua ketika itu demikianlah seterusnya. Goresan panjang itu ialah jua musim panas di benua yang lain di sinilah terbitnya banyak goresan dari kutub selatan dan goresan lintang manfaat-manfaat dan perkara-perkara yang pelik yang mememuhkan iman itu ialah goresan dari timur ke barat bagaimana ahli akal sujud kepada Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* kerana kenyataannya yang panjang di dalam kitab ilmu falak. Maka daripada ini sekiranya matahari itu tetap pada suatu tempat sahaja tidak bergerak-gerak nescaya tidak ada benda yang boleh hidup di tempat itu habis terbakar kesemuanya sekali tataplah firman-Nya:

Apabila kita lihat pergerakan matahari yang ada dari

timur ke barat nescaya kita dapati waktu subuh

:*(Qul ara 'aytum in ja 'ala Allāhu 'alaykumu al-layla*

sarmadan ilā yawmi al-qiyāmati man ilāhun ghayru Allāhi ya 'ikm

bi diyā 'in afalā tasma 'ān. Qul ara 'aytum in ja 'ala Allāhu

'alaykumu al-nahāra sarmadan ilā yawmi al-qiyāmati man ilāhun

ghayru Allāhi ya 'ikm bilaylin taskunūna fīhi afalā tubshirāna.

Maghrib dan Isyak di sisi kaum-kaum yang lain jadi

matahari itu tiap-tiap *second* dan minit sentiasa

Wa min rahmatihī ja 'ala lakumu al-layla wa al-nahāra litaskunū

terbit dan sentiasa masuk dari itu siang sentiasa

ada selama-lamanya demikian juga malam sentiasa ada selama-lamanya.

fīhi wa litabtaghū min faḍlihi wa la 'allakum tashkurūn).

تو جوانن کتا کن هي محمد کفند اورغ ۲ بغ انکر
 ايت تيدقکه کامو ليهه جيک توهن منجاد يکن
 عالم ايت ککل سمنجن سمني هاري قيامه . توهن
 مان بشلين درفد الله ببوله مبالوا کن کامو سيغ
 تيدقکه کامو هندق مندغر فرته الله جوک
 کتا کن هي محمد جيک دجاد يکن الله سيغ ايت
 ککل سمنجن سمني هاري قيامه توهن مان
 بشلين درفد الله ببوله مبالوا کن کامو مالم سفاي
 کامو بوله مشحيل ريجه دان کستاغني تيدقکه کامو
 مليهه کتواغني الله دان ستهه درفدرجتن کانس
 کامو اين تله منجاد يکن مالم اونتوه کامو مشحيل
 ريجه دان کستاغني دان اونتوه کامو منجار يه
 رزفي دري کوراهن سفاي کامو شکور اتس
 نعمتن ايت . دانلاکي فرمانن « يَقْلِبُ اللَّهُ اللَّيْلَ
 وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ » الله
 سبحانه و تعالی مبالق ۲ کن مالم دان سيغ هواسن
 يقدميکن ايت سفاي منجادي اعتبار باکي اورغ ۳
 بغ مفر باهي فرهائين دان فيکرا ن .

نکري چينا تله بر اوله کاجوان درفدنا تريبه
 بيراف حکمة کفندان دالم سبارغ بها گين علم
 سفرت فلک نجوم دان فرتو کاشن ناغن سفرت
 برتونن ميوه فرطس فيسکن مکهوه هوبه تبديل
 دانسا گين صدغ دنيا لاین ماسيه کلف تيدور .
 کدين برانسور برنده کانديا (فارس) م کصر
 کيونان دالم حال کدوا ۲ کراجان فارس دان روم
 ايت ترديري مولأ به ماسي مالف کتياک ايت
 تريبه سوات فالوان افي فر کر قنن بهارو بغ مبارک
 تيف ۲ جنتوغ ماسي، اف دي؟ يا يتوله اکام
 اسلام تله مپولوه سکوتنه ۲ عالم هکک رچيق ۲
 بوغا افي سمني کاسريکا دان نکري جفون . مک
 دغن سب بارا افي ايت تله ترانم دالم عاده
 استعادة فراغي دان ديديقن اومه اسلاميه سنديري
 تربيتن چيبان کسبه باره تراليق فول اومه ايت
 مبارک جنتوغ هاتي اومه ۲ تيمور ثقافي کاجوان
 دان قشوان ايت ميعم تأبوله سام انتارا تيمور
 دان باره تيدقه مستحيل اي کن برتو کر دريه
 سوات کسوات ماس اتس چوتوه دان تولدان
 فرسايسين دان برتو کر ۲ سيغ دان مالم ايت اينله
 دي ستهه درفد عجائب ادا ن .

(بوسميوغ)

کمالا حکمة

- 105 . تباد بغترليه بابک لاین درفد باف
 جيک دجفقن کدالم جولغ ۲ افي
 سکاليفون .
- 106 . تباد سوات او توسن سفرت واغ .

Tujuannya katakan hai Muhammad kepada orang-orang yang ingkar itu tidakkah kamu lihat jika Tuhan menjadikan alam itu kekal semangjanya sampai hari kiamat. Tuhan mana yang lain daripada Allah yang boleh membawakan kamu siang tidakkah kamu hendak mendengar perintah Allah, juga katakan hai Muhammad jika dijadikan Allah siang itu kekal semangjanya sampai hari kiamat Tuhan mana yang lain daripada Allah yang boleh membawa akan kamu malam supaya kamu boleh mengambil rehat dan kesenangan tidakkah kamu melihat keterangan Allah? Dan setengah daripada rahmat-Nya ke atas kamu ini telah menjadikan malam untuk kamu mengambil rehat dan kesenangan, dan untuk kamu mencari rezeki dari kemurahan-Nya supaya kamu syukur atas nikmat-Nya itu. Dan lagi firman-Nya (*Yuqallibu Allāhu al-layla wa al-nahāra inna fī dhālikā la'ibratan li ūlī al-aḥṣārī*) Allah *Subhānahu wa Ta'ālā* membalik-balikkan malam dan siang bahawasanya yang demikian itu supaya menjadi iktibar bagi orang-orang yang mempunyai perhatian dan fikiran.

Sebagaimana bertukar-tukar siang dan malam begitulah bertukar-tukar kerajaan, raja-raja, dan bangsa-bangsa di dalam dunia ini ada yang bertambah tinggi darjatnya dan ada yang bertambah kurang dan hina telah dikatakan tadi matahari itu naik dari sebelah timur menuju ke barat terus berjalan melalui lautan Atlantik kemudian ke Amerika kemudian ke lautan tengah kemudian ke benua-benua sebelah timur nyatalah di situ mana kaum yang telah terang terus jaga padahal dalam tempoh itu juga ada yang masih tidur lagi di tempatnya masih gelap beransur-ansur bertukar dan berpindah yang membawa beberapa ilmu pengetahuan dan hikmah. Cuba lihat di lembaran *tārīkh* orang-orang di sebelah timur ini dari semenjak beribu-ribu tahun dahulu

negeri Cina telah beroleh kemajuan daripadanya terbit beberapa hikmah kepandaian dalam sebarang bahagian ilmu seperti falak, nujum dan pertukangan tangan seperti bertenun, membuat kertas, pinggan mangkuk, hubat¹ bedil dan sebagainya sedang dunia lain masih gelap tidur. Kemudian beransur berpindah ke India (Paris), ke Mesir, ke Yunani di dalam hal kedua-dua kerajaan Paris dan Rom itu terdiri mulailah manusia malap ketika itu terbit suatu paluan api pergerakan baharu yang membakar tiap-tiap jantung manusia, apa dia? Iaitulah agama Islam telah menyuluh sekotah-kotah alam hingga recik-recik bunga apinya sampai ke Amerika dan negeri Jepun. Maka dengan sebab bara-bara api itu telah tertanam di dalam adat istiadat perangai dan didikan umat Islamiyah sendiri terbitnya cahayanya ke sebelah Barat terbalik pula umat-umat itu membakar jantung hati umat-umat timur tetapi kemajuan dan pengetahuan itu memang tak boleh sama antara Timur dan Barat tidaklah mustahil ia akan bertukar dari suatu ke suatu masa atas contoh dan tauladan perselisihan dan bertukar-tukarnya siang dan malam itu inilah dia setengah daripada ajaib adanya.

(Bersambung)

Gemala Hikmah

105. Tiada yang terlebih baik lain daripada bapa jika dicampakkan ke dalam julang-julang api sekalipun.
106. Tiada suatu utusan seperti wang.

¹ Ejaan sekarang ubat

بريت كيت

5. مئاداكن فنجانم كئفد اهل ۲ يئغ سوك
برنياكئ
6. اورخ ۲ عوام (فرين) دتر بئما ئنچادي اهل
7. بربايك ۲ دان ئولئغ ئنولئغ انتارا سانو
مام لاين .
8. فرسكئوان جوانن رنده ئيدق . مئمبيل
بهاكئن دالم سياة نئري .
بواغ بن شرقاوي - يئفد فرئوا
محمد بئراالدين - نأب يئفد فرئوا .

* * * *

كيت مئرتي درفد فيئق يئقبوله دفر چيآيے
يأبت ئد 3 جنواري 1947 اين تله داداكن
مشوارة فرسكئوان كورو ۲ جوهر دفجابه بسرن
دباؤ فبه . مشوارة ايت تله دبائسكن دغن كئيرغ
دان جاي سرت مئمبيل كئوسن يئاوتمان :-

- (1) مئاداكن درما فلاجران ئئكي دلوار
نئري بائي انق كورو ۲ ملايو دان اگام .
- (2) مئلوار كن هديه كلوسن يئغ ئئكي
سكالي ددالم ففرقسان اخر تاهن
داننار اسيد ۲ جوهر يئغ بلاجر دسكوله
لائين كورو دئبوغ مالم دان سكوله
لائين كورو ۲ فرمفوان ملاك .

- (3) مئلوار كن هديه كلوسن يئغ ئئكي
سكالي بائي اسيد ۲ ائمام لاكي ۲ دان
فرمفوان ددالم ففرقسان كلايقسكن
منچادي كورو .

مك دغن كئوسن اين داقتله دكئوي بهوا
كورو ۲ جوهر تله لئسكه سائسكه كدالم ميدان
كاجوان يئغ مئبناه يئاكن مئربيسكن ئئبجه ۲

بهوا دسرو دغن قوارة كئفد سودارا ۲ يئغ ئنصيب
دان سئفرواغن ددالم كئيدوفن دنيا مشار كه يأبت
اراله فرسكئوان جوانن رنده جوهر فد ماس اين
تله بئكرج منچاري مصلحه بائي منعبه ئفقه هيدوف
دغن جان برسانو فادو دان بئكرجاسم مئاسيے
ئصيب اهل ۲ جوانن رنده دان جوا اورخ ۲ عوام
(فرين) بوجاي مئورة فرايدران ماس مك اينله
فونچا ۲ كواجيئان .

يئفد مئكين سئفيله ماس دان واجئب ئوان ۲
ماسوئكي فرسكئوان يئفتر سبوة . كيت فرجاي
ئراونام كئفد كا كئياغن جوانن رنده دسلوره ملايا
فهم دان مئالامي بئاق سوسه فايه دغن فئكر جان
يئفد ئئكوشن ، تر كادغ ۲ ئيدق دسئهاج بوهئي كرج
دان سبائكين . فئدبق كات فرسكئوان جوانن
رنده ايتوله اكن مئببلا ئصيب اهل ۲ دان
يئاكن بئكرج مئنتوة حق ۲ يئغلابق دغنئدي
مد مئهاغن هيدوفله كبالي سماعة مشار كه يئغ مئفون
فد ماس يئا كئداتغ كلق .

ئوجوان فرسكئوان جوانن رنده جوهر
بئكان دباوه اين :-

1. مئيري فرتولئن كئفد اهل ۲ يئغ مئدافه
كلاغن دان كئوساهن .
2. مئببلا ئصيب اهل ۲ جوانن رنده .
3. مئاداكن فرئيكئان .
4. مئاداكن درما فلاجران بائي انق ۲
اهل فرسكئوان جوانن رنده جوهر .

Berita kita

Bahawa diseru dengan kuat kepada saudara-saudara yang senasib dan sepejuangan di dalam kehidupan dunia masyarakat iaitu adalah Persekutuan Jawatan Rendah Johor pada masa ini telah bekerja mencari muslihat bagi menambah nafkah hidup dengan jalan bersatu padu dan bekerjasama supaya nasib ahli-ahli jawatan rendah dan jua orang-orang awam (*freeman*) berjaya menurut peredaran masa maka inilah punca-punca kewajipannya.

Yang demikian sampailah masa dan wajibnya tuan-tuan memasuki persekutuan yang tersebut. Kita percaya terutama kepada kakitangan jawatan rendah di seluruh Malaya faham dan mengalami betapa susah payah dengan pekerjaan yang ditanggungnya, terkadang-kadang tidak disengaja berhenti kerja dan sebagainya. Pendek kata Persekutuan Jawatan Rendah itulah akan membela nasib ahli-ahlinya, dan yang akan bekerja menuntut hak-hak yang layak dengan dia mudah-mudahan hiduplah kembali semangat masyarakat yang sempurna pada masa yang akan datang kelak.

Tujuan Persekutuan Jawatan Rendah Johor bagaimana di bawah ini: -

1. Memberi pertolongan kepada ahli-ahlinya yang mendapat kemalangan dan kesusahan.
2. Membela nasib ahli-ahli jawatan rendah.
3. Mengadakan perniagaan.
4. Mengadakan derma pelajaran bagi anak-anak ahli Persekutuan Jawatan Rendah Johor.

5. Mengadakan penjamin kepada ahli-ahli yang suka berniaga.
 6. Orang awam, (*freeman*) diterima menjadi ahli.
 7. Berbaik-baik dan tolong-menolong antara satu sama lain.
 8. Persekutuan Jawatan Rendah tidak mengambil bahagian dalam siasah negeri.
- Buang bin Sharkawi – Yang Dipertua
Muhammad Baharudin – Naib Yang Dipertua.

* * * *

Kita mengerti daripada pihak yang boleh dipercayai iaitu pada 3 Januari 1947 ini telah diadakan mesyuarat Persekutuan Guru-guru Johor di pejabat besarnya di Batu Pahat. Mesyuarat itu telah dijalankan dengan girang dan jaya serta merta mengambil keputusan yang utama: -

- (1) Mengadakan derma pelajaran tinggi di luar negeri bagi anak guru-guru Melayu dan agama.
- (2) Mengeluarkan hadiah kelulusan yang tinggi sekali di dalam peperiksaan akhir tahun di antara murid-murid Johor yang belajar di Sekolah Latihan Guru di Tanjung Malim dan Sekolah Latihan Guru-guru Perempuan Melaka.
- (3) Mengeluarkan hadiah kelulusan yang tinggi sekali bagi murid-murid agama laki-laki dan perempuan di dalam peperiksaan kelayakan menjadi guru.

Maka dengan keputusan ini dapatlah diketahui bahawa guru-guru Johor telah melangkah selangkah ke dalam medan kemajuan yang membina yang akan menerbitkan natijah-natijah

هارافن كيت

كيت برهافن دافقه كهران فباج ۲ كيت يشو ديمان دان تولس اخلاص مغير يمكن
 كغد كيت سدبكيه فنداغن دانس « فرايدران » كيت درمنجقي تربتن ههنگ فد
 هاري اين مدممدهان دغن فنداغن يشانصاف دان تولس ايت دافقله كيت سوات فدمون
 فد بمبايشكن اف ۲ بغير غرغ بياك دان ميمقرناكن اف ۲ بغير غرغ ميمقرن سفاي دافقله كيت
 مناريق فرهاين بشا كيت كدالم ميدان فرسوران دان فمهوران ۰ مدممدهان دغن
 بغير سبوه ايت دافقله كيت نروسكن فرخدمانن كيت كغد اكمام دان بشا ۰ اكننتافي
 كيت برهافن سكل فنداغن دان شور ۲ يشدداتشكن كغد كيت ايت سكريرا ۲ تيدق
 منجادي كهران كغد كيت اتو فون سكريرا ۲ مغير يمكن فرديرين كيت بمهاصل ۰
 كيت بقين هارافن كيت اين اكن مندافه سمبونن بغبايك درقد فباج ۲ كيت بشد حرماتي ۰

فد 18 جينواري 1947 اين داداكن
 مشواره گورو ۲ فاسوقكن اكمام سلوره جوهر
 دكنواكن اوله احمد بن يعقوب فقلولا
 سكروله ۲ اكمام سكروله نمباتن تيشكي، مشواره
 ايت ميمجشكن برباكي ۲ فركارا بغير كنان
 دغن كجاجوان سكروله اكمام، دان منتفكن كرابان
 مولد النبي صلى الله عليه وسلم دغن چارا بغ لبه
 لاس لاكي درقد تاهن بغ سده ۰ دان دانقارا
 بشلان ساتو درقدان منتفكن هر ك فرايدران
 كيت دري بيلاغن بشكوتوجيه اين 50 مين سهاج ۰
 شد مكنن تننوله ككوتسن ايت دسمبوه اوله
 فمباج ۲ كيت دغن ربا كيت سنتياس منچاري
 جانل فراوباهن بغ سكريرا ۲ منداتشكن كهوانن
 كغد فباج ۲ كيت دغن برانسور ان شاء الله ۰

(* بويت كيت - سمبونن دري موك 213 *)
 يشبايك كغد قوم بشا دان تانه ابر كران كيت
 كتمهوي تباد سوات فون كجاجوان يشوله
 دباغونكن دغن تباد براساسكن فلاجران تراوتام
 فلاجران تفكي فد حال ددالم ليغورغن بشا كيت
 ملايو فركارا اينله بشاعه ككوراغن ۰ كيت
 برهافن چيتا ۲ يشبايك ايت منجادي سوات نور
 الهام بغ منچر كن چهبان كغد هاتي تيف ۲ گورو ۲
 ملايو دان اكمام جوهر مدممدهان اكن لبسقه
 چهبان ايت كسلوره آهه ملايو ۰ تشكل ايت بهاروله
 دافقه كيت منگسكن كات فقلما بسر كيت لقسان
 هغ-نواه: « ملايو تاكن هياغ دنيا ۰ » دمكينهله
 اداڻ - ف . م . ف .

Harapan kita

Kita berharap dapat kiranya pembaca-pembaca kita yang budiman dan tulis ikhlas mengirrimkan

kepada kita sedikit pandangan di atas ((Peredaran)) kita dari semenjak terbitnya hingga pada

hari ini mudah-mudahan dengan pandangan yang insaf dan tulus itu dapatlah kita suatu pedoman

pada membayangkan apa-apa yang kurang baik dan menyempurnakan apa-apa yang kurang sempurna supaya dapatlah kita

menarik perhatian bangsa kita ke dalam medan persuratan dan pengetahuan. Mudah-mudahan dengan

yang tersebut itu dapatlah kita meneruskan perkhidmatan kita kepada agama dan bangsa. Akan tetapi

kita berharap segala pandangan dan syor-syor yang didatangkan kepada kita itu sekira-kira tidak

menjadi keberatan kepada kita ataupun sekira-kira mengubahkan perdirian kita yang asal.

Kita yakin harapan kita ini akan mendapat sambutan yang baik daripada pembaca-pembaca kita yang dihormati.

(*Berita kita – sambungan dari muka 213 *)

Pada 18 Januari 1947 ini diadakan

yang baik kepada kaum bangsa dan tanah air kerana kita

ketahui tiada sesuatu pun kemajuan yang boleh

dibangunkan dengan tiada berasaskan pelajaran terutama

pelajaran tinggi pada hal di dalam lingkungan bangsa kita

Melayu perkara inilah yang sangat kekurangan. Kita

berharap cita-cita yang baik itu menjadi suatu *nūr*

ilham yang memancarkan cahayanya kepada hati tiap-tiap guru-guru

Melayu dan agama Johor mudah-mudahan akan limpah

cahayanya itu ke seluruh umat Melayu. Tatkala itu baharulah

dapat kita menegaskan kata panglima besar kita Laksamana

Hang Tuah: ((Melayu takkan hilang di dunia)). Demikianlah

adanya – P. M. P.

mesyuarat guru-guru pasukan agama seluruh Johor

diketuakan oleh Ahmad bin Ya'kub Pengelola

Sekolah-sekolah Agama Sekolah Tambatan Tinggi, mesyuarat

itu membahaskan berbagai-bagai perkara yang berkenaan

dengan kemajuan sekolah agama, dan menetapkan kerayaan

Mawlid al-Nabi *shallā Allāhu 'alayhi wa ālihi wa sallam* dengan cara yang lebih

luas lagi daripada tahun yang sudah-sudah. Dan di antara

bilangan satu daripadanya menetapkan harga Peredaran

kita dari bilangan yang ketujuh ini 50 sen sahaja.

Yang demikian tentulah keputusan itu disambut oleh

pembaca-pembaca kita dengan ria kita sentiasa mencari

jalan perubahan yang sekira-kira menandatangani kepuasan

kepada pembaca-pembaca kita dengan beransur-ansur *in shā' Allāh*,

فلسفه بعسا جينا

(اوله احمد سلجان)

2. کات کبکارا فبوةا فرکا کس درند نانه: اکو بوله بواة اف سوک اکو دغن تانه ليه . کالو هندق بوله اکو فاکي جهک فبوله کالو هندق فرسکي اکو فاکي سيکيو ۲ . کات توکغ کايو اکو بوله بواة اف سوک اکو دغن کايو . کالو هندق ييشکوه اکو فاکي فقيلوه . کالو هندق لورس اکو فاکي بنم ارغ . تنافي دغن اف دليل کيت بوله کات تانه ليه دان کايو ايت سندريري بروکندقکن کنا جهک ، کنا فقيلوه دان کنا بنم ارغ ؟

* * * *

3. کات «چواغ ذو» کالو کران فلايران مان هندق لاون دغن فراهو . کالو کران فسياران مان هندق لاون دغن کرابتا . اين دسيکن فراهو صنع برگرق داير . تنافي کالو اغکو هندق تولق اي دداره سوسيله اي هندق برگرق . زمان دهلو دغن زمان سکارغ سماله سفرت لاده دغن دارة . دان «چاو» دغن «لو» سماله سفرت فراهو دغن کرابتا . عاده رسم «چاو» هندق چوبا دفا کي ددالم «چو» ايت سام جوک سفرت مپوروغ فراهو دداره . سوسين بايق . چدرا کتد دري دانه دافين سديکيه .

فاکيکن موبيه فکين «چاو - کوغ» ننتو اي تاسنغ کالو بلوم سمثي باجوايت کويق رايق . فر بيذان دهلو دغن سکارغ ايت سفرت فر بيذان «چاو - کوغ» دغن موبيه .

1. سوات هاري سبورغ سرید برکات کتد «لو چيو»: «توان گورو! ساي نله سمثي کتد مقام ناو، ساي سوده بوله بواة اير باو دالم موسم فانس؛ هذ وقتو سحوق کالو تايراني فون ساي تا معاف»، جواب «لو چيو» اشکو چوما مشکونا کن سجو، فانس يفتوسموبهي (ددالم اير) . ايت يوکن «تاو» يغ اکو شرحکن . بيه اکو بنجوقکن اف «تاو» ايت . مک داميلن دوا بواه کچافي لالو دنالان سام تالا . سبواه دناروهن دييلق بره يغ سبواه لاکي دييلق سبلن . مکدين دفتيقن تالي کوغ کچافي ايت مک تالي کوغ فد کچافي يغ سبواه لاکي ايت بود کوغ برهوبهي سام . افکل دفتيقن تالي چي مک بردچي فول تالي چي فد کچافي يغ ساتو لاکي تادي . مکدين شهج دسوميشکن تالي کچافي ايت . افکل دفتيقن ساتو تالي مک برگرق سمو تالي فد کچافي يثلاين ايت . سفکيقوت ماچم تادي اد بوبي جوک تنافي سوبه تيدق سکت . سب کراس بوبي سقسي نله تيدق اد . مکدين کتان لاکي هيدوف مهندوغي فريذان، ددالم ماتي کيت جادي سام زان . بهوا ماتي بوله اد مولان زان بهوا هيدوف ايت نياد فرمولان: تاکنله بکتو . اف يغ منتجوقکن ادا هيدوف ايت فد سوات تمقه دان تبادان فد سوات تمقه لاین . عالم اد انداغ بن يغ تنف . بوي تله مشلوارکن رهسيان کتد مائسي . تنافي دمان هندق اکو چاري درمان دانغ اکو ۶۶ .

Falsafah Bangsa Cina

(Oleh Ahmad Sulaiman)

1. Suatu hari seorang murid berkata kepada

((*lao shi*)) : ((Tuan guru! Saya telah sampai kepada makam

Tao, saya sudah boleh buat air batu dalam musim panas,

pada waktu sejuk kalau tak berapi pun saya tak mengapa.

Jawab ((*lao shi*)) engkau cuma menggunakan sejuk panas

yang tersembunyi (di dalam air). Itu bukannya ((*lao*))

yang aku syaruhkan. Biar aku tunjukkan apa ((*lao*))

itu. Maka diambilnya dua buah kecapi lalu ditalanya

sama tala. Sebuah ditaruhnya di bilik besar, yang sebuah

lagi di bilik sebelahnya. Kemudian sengaja disumbangkannya

tali kecapi itu. Apakala dipetiknya satu tali maka

bergegar semua tali pada kecapi yang lain itu. Sungguhpun

macam tadi ada bunyi juga tetapi sumbang tidak

sekata. Sebab kuasa bunyi saksi telah tidak ada.

Kemudian katanya lagi "hidup mengandungi perbezaan",

di dalam mati kita jadi sama rata. Bahawa mati boleh ada

mulanya dan bahawa hidup itu tiada petmulaannya:

takkanlah begitu. Apa yang menunjukkan adanya hidup

itu pada suatu tempat dan tiadanya pada suatu tempat lain.

Alam ada undang-undangnyanya yang tetap. Bumi telah mengeluarkan

rahsianya kepada manusia. Tetapi di mana hendak aku

cari dari mana datangnya aku".

2. Kata kumbakara pembuat perkakas daripada

tanah: Aku boleh buat apa suka aku dengan tanah liat.

Kalau hendak bulat aku pakai jangka pembulat kalau hendak

persegi aku pakai siku-siku. Kata tukang kayu

aku boleh buat apa suka aku dengan kayu. Kalau

hendak bengkok aku pakai pengelok. Kalau hendak

lurus aku pakai benang arang. Tetapi dengan apa dalil

kita boleh kata tanah liat dan kayu itu sendiri

berkehendakkan kena jangka, kena pengelok dan kena

benang arang?

* * * *

3. Kata ((Chuang Tzu)) kalau kerana pelayaran

mana hendak lawan dengan perahu. Kalau kerana pengembaraan

mana hendak lawan dengan kereta. Ini disebabkan perahu

senang bergerak di air. Tetapi kalau engkau hendak tolak

ia di darat susahlah ia hendak bergerak. Zaman

dahulu dengan zaman sekarang samalah seperti laut dengan

darat dan ((*chao*)) dengan ((*lao*)) samalah seperti perahu

dengan kereta. Adat resam ((*chao*)) hendak cuba

dipakai di dalam ((*cho*)) itu sama juga seperti menyorong

perahu di darat. Susahnya banyak. Cedera kepada diri

dan dapatnya sedikit.

Pakaikan monyet pakaian ((*chao kong*))

tentu ia tak senang kalau belum sampai baju itu koyak rabak.

Perbezaan dahulu dengan sekarang itu seperti perbezaan

((*chao kong*)) dengan monyet.

٤ تونر کباوه . کاپو افون سوڊه هابس . تنافي افون بلوم دفند هکن . کيت بلوم ناهو افی ايت فادسکه تيدق ٤٤ .

* * * *

5 کات سئورخ اهل فيکرات چينا زنان دهولو:

مان اکو ناهو کاسيه کن دنيا اين بو کائن سوات همي سمات ٠٢ . بکيات اکو هندق ناهو سريک يڻ ناکوه اکن مافي ايت بو کائن سفرت کانق ٢ يڻ سسه دجان تيدق دافه چاري رومهن . فترتي « لي چي » ايله انق کشف ٩٩ آي فيڻ ٤٤ افکل داتوه باکي ٩٩ چين ٤٤ مولا ٢ دافه اکندي مک مناعيسله اي يغاغه ساعه سهنگ لچون دادا باجون . تنافي سته سمفي کيليکي داتوه ايت دودق ما کن برسام ٢ دغندي اکن هيداعني يڻ نمسه ٢ مک ميسل اي سبب دهولون اي مناعيس . مک بقاؤسکه اکو کتموي اورخ يڻ سوڊه مافي ايت تيدق ميسل يهدمولون اي هندق بفر هيدوف منوعکة لاشيه . سريک يڻ همي اکن جھوان بسر ايت ترکيوه دغني همغان سدبه ايت باغون ترکيوه منجاري سام وقتو سريکثيت همي مريکثيت تيدق ناهو يڻ مريکثيت همي وقتو جاگ بهارو سريکثيت صادر يڻ مريکثيت نادي همي . لمبه لاؤن اکن تيبا ٩٩ باغون يشمباسو ، دان وقتو ايت بهارو کيت دافاتي کيدوفن اين سوات همي بسر . يڻ جامل بولبکر مريکثيت سکارخ جاگ دان موسوي ٢ ديرين فندي .

✽ گمالا کات ✽ =

107 . چاغن کادو هلوب اکن تيف ٢ بارغين کادو دغر .

4 . اقبيل « لاو ذو » ماتي « چين شي » فرمي ملاوه سمفي کسان « چين شي » . ملاوؤغ نيگ کالي کدين اي باليق گروهن . مک دنگرر اوله صعبان ٩٩ بو کسکه توانمب صعبا اقر ب دغن تون کورو ايت ٤٤ ، بهکن جواب « چين شي » جيک دمکين ، ادا که توانمب ليکر دغن ملاوؤغ نيگ کالي ايت سوڊه مهاي اتوق ملفظکن نهزيه توانمب ايت ٢٢٤٤ آي بفر ٤٤ جواب « چين شي » سراي ميمبوغ کتان ٩٩ سلام اين مھب فيکر توانگورو کيت ايت لاین درقد اورخ کيا بکن ، سکارخ بهارو مھب ناهو تيدق اد بيدان . بيلا مھب سمفي کسان بايق اورخ ٢ تواسراف سئوله ٢ اورخ کاتين انق . مھب ليهه بايق کانق ٢ مناعيس ماچم بودق کيبلاشن باف . سمفي بگيتو اورخ ٢ ايتسکدي ، تنوله دالم ماس اد حياتن اي فون اد برواه بگيتو . تنوله اي اد سام جوک بولفظ فر کتان يشافاتوه اي لفظکن . تنوله اي فون سام جرک اد مقلوارکن اير مات يڻ تيدق مناسبه اي مقلوارکن . جاديه ملفکر فراتوران يڻ لازم ، مليه ٢٢ ، ماداد ٢١ ، مھيکوه هوا نسو ، ملوفا کن اساس دلق فونچا باوان سندري . اورخ تورا ٢١ زمان دهولو مھتا کن فريوان سماچم ايت ايله فرهيان دنيا . توانگورو کيت « ظاهر » سبب سمفي مسا ايت دفرانقکن . اي ٩٩ فرمي ، سبب سوڊه سمفي مسا اي موت . سريک يڻ ممدخ اکن فرتوکران هندق مافي ايت سفرت اين مک تيدق اد فدان فرامات سوڊه دان مشغول . کات اورخ ٢١٢٢ زمان دهولو اورخ مافي ايت سئوله ٢ ترکيتوؤغ داوؤغ ٢٢ . دفتوؤغ توهن دباوا

4. Apabila (Lao Zhu) mati (Chin Shi) pergi melawat sampai ke sana (Chin Shi) melaung tiga kali kemudian ia balik ke rumahnya. Maka ditegur oleh sahabatnya "Bukankah tuan hamba sahabat akrab dengan tuan guru itu". Bahkan jawab ((Chin Shi)) jika demikian, adakah tuan hamba fikir dengan melaung tiga kali itu sudah memadai untuk melafazkan takziah tuan hamba itu? "Memadai benar" jawab ((Chin Shi)) seraya menyambung katanya "selama ini hamba fikir tuan guru kita itu lain daripada orang kebanyakan, sekarang baharu hamba tahu, tidak ada bezanya. Bila hamba sampai ke sana banyak orang-orang tua meratap seolah-olah orang kematian anak. Hamba lihat banyak kanak-kanak menangis macam budak kehilangan bapa. Sampai begitu orang-orang ingatkan dia, tentulah dalam masa ada hayatnya ia pun ada berbuat begitu. Tentulah ia ada sama juga berlafaz perkataan yang tak patut ia lafazkan. Tentulah ia pun sama juga ada mengeluarkan air mata yang tidak munasabah ia mengeluarkan. Jadi melanggar peraturan yang lazim, melebihi-lebih, mengada-ada, mengikut hawa nafsu, melupakan asas dan punca nyawanya sendiri. Orang tua-tua zaman dahulu mengatakan perbuatan semacam itu ialah perhiasan dunia. Tuan guru kita ((Zahir)) sebab sampai masanya ia diperanakkan. Ia "pergi" sebab sudah sampai masanya ia maut. Mereka yang memandang akan pertukaran hendak mati itu seperti ini maka tidak ada padanya perasaan susah dan *mashghul* .

Kata orang tua-tua zaman dahulu orang mati itu seolah-olah tergantung di awang-awang. Dipotong-potong Tuhan dibawa

turun ke bawah. Kayu apinya sudah habis. Tetapi apinya belum dipindahkan. Kita belum tahu api itu padamkah tidak".

* * * *

5. Kata seorang ahli fikiran Cina zaman dahulu:

Mana aku tahu kasih akan dunia ini bukannya suatu mimpi semata-mata. Bagaimana aku hendak tahu mereka yang takut akan mati itu bukannya seperti kanak-kanak yang sesat di jalan tidak dapat cari rumahnya. Puteri ((Li Chi)) ialah anak kepada "Ai Peng" apakala datuk bagi "Chin" mula-mula dapat akan dia maka menngislah ia yang amat sangat sehingga lencun dada bajunya. Tetapi setelah sampai ke mahligai datuk itu duduknya makan bersama-sama dengan dia akan hidangan yang nikmat-nikmat maka menyesal ia sebab dahulunya ia menangis. Maka batpakah aku ketahui orang yang sudah mati itu tidak menyesal yang dahulunya ia hendak benar hidup menongkah langit. Mereka yang mimpi akan jamuan besar itu terkejut dengan hampa dan sedih itu bangun terkejut mencari sama waktu mereka itu mimpi mereka itu tidak tahu yang mereka itu mimpi waktu jaga baharu mereka itu sadar yang mereka itu tadi mimpi. Lambat laun akan tiba "bangunan yang maha besar" dan waktu itu baharu kia dapati kehidupan ini suatu mimpi besar. Yang jahil berfikir mereka itu sekarang jaga dan memuji dirinya pandai.

 Gemala Kata

107. Jangan kamu haloba akan tiap-tiap barang yang kamu dengar.

بکرج ددالم اسلام

(اوله الجوهری)

(میبوئین بیلاغن 5 تاهن یغفرنام)

کیت سکلین تله د کلوبوغي اوله اوان کمالسن،
مقکف دان تا کوة فد سرب سربني مک افکه
سببن أمة اسلام فد هاري اين دمکين ايت حالن؟
مک بولبله کيت جواب، ايله دغن سبب مقشکوة
سکل اجران توه ۲۰ عالم یشتیاد سفتي فقهوانن کفد
مهمکن توجوان ۲ دان اجاران اکام اسلام یغ
سجاني. تناني سربسکثیت تله یبقاکن کفد اورغ
عوام: اداله کهنندق ۲ اکام اسلام ايت ايله برواة
عبادات کران أخره سمات ۲. دان سکل فکرجان
یهلاین درفد بعبادات ايت ايله فکرجان یشتیاد
برکون. مک جاعله سکلني ۲ کیت برفکغ دان
برعمل دغن شرح ۲ اتو اجران توه عالم فسو یساله
مفرغشکن کهنندق ۲ حدیث الدنيا سجن المؤمنین
وجنة الکافرین فد حال یسالا لاین درفد
أمة اسلام سئوله ۲ سربسکثیت مقمعلکن کهنندق ۲
حدیث ایتله مک سربسکثیت تله مفراوله کماجران
هیدوف همک بوله تریع کاودارا یغ تیشکي دان
میلم کداسر لاوه یهدالم دان میلبکي سکل
نعمة ۲ یقتله دجادیکن اوله الله کران مبان.

سرعکن این عمادله باکي بارغسیاف یغبر کهنندق
فندوان دان فرتجوئتن کفد جانن ککیان دان
کعموران هیدوف ددنیا یفا ککن مبابوا کفد
کبکیان هیدوف دنکري أخره کلفی منکل
دبلجاکن کفد جانن یفداتور اوله شرع. دان جوا
مقدر کفران یغفرسبوة داتس این عمادله اونوق
منولتکن سکل تودم یغ ددانشکن کانس اکام
اسلام یسها سوچی اوله فندیت ۲ تمدن یشتیاد
مرقسا سکل رهسبا دان اجران اکام اسلام یغ
صبر ۲ ن والسلا م علیکم ورحمة الله.

بارغسیاف یغ مقاماتي ۲ اکن تاریخ صحابة ۲
دان اورغ ۲ یغ مقشکوة فرجلانن صحابة ۲ ايت
نسجاي ترغفله کفد فنداعنن سکل همه یغ تیشکي.
دان کماجران چیت ۲ یغ سقی یغ فائوة کیت بومکه ۲
مشحیل تولدان منورة جان ۲ ن، دان ایغین هندق
سفتي کندان. چوب کیت فرهاتیکن دغن فرهاتین
یغ تغه یا بیت أمة اسلام فندولان ترساعة سدبکیه،
دان دودق فدیلسنه ۲ دان فمانت یغ کریغ کوقتم
دغن کادان مسکین. یا بیت تیاد برسمان دغن کادان
یسالا لاین ۱۰ اکنتتانی انبیل سربسکثیت برئندو
دغن فندوان قرآن دان حدیث ۲ یغفرسبوة. دان
مشسکن سکل دبو ۲ کمالسن دان کلیسا مک دالم
80 تاهن مهاج سربسکثیت تله دافه ملواسکن
فمریتاهن دان ملواسکن کدودق کهنن داتس
موک بوي این فد حال تیاد دداناتي کماجران یغ
سقرت ايت اوله کراجان دومان یغ مشهور ايت
سلام 800 تاهن. مک دغن سبب کلواسن
فمریتاهر أمة اسلام توندوقله سکلین یسالا کفدان
دغن جانن مقشکوة دان طاعة (تیدق کران فسا)
بکیان کلواسن فمریتاهن رومان ايله دغن سبب
تا کوتکن ککرانن دان فقسا مقشکوة مذهب
سربسکثیت. اکنتتانی الفکه مالثن أمة اسلام فد
هاري این تیاد هندق مقشکوة لکمه ۲ أمة اسلام
یهدولو کالا والونون سماروه مهاج. دغن سبب

Bekerja di dalam Islam

(Oleh Al-Jawhari)

(Sambungan bilangan 5 tahun yang pertama)

Barang siapa yang mengamati akan tarikh sahabat-sahabat dan orang-orang yang mengikut perjalanan sahabat-sahabat itu nescaya ternampaklah kepada pandangannya segala hemah yang tinggi. Dan kemajuan cita-cita yang hak yang patut kita bermegah-megah mengambil tauladan menurut jalan-jalannya, dan ingin hendak sampai kepadanya. Cuba kita perhatikan dengan perhatian yang tepat iaitu umat Islam pada mulanya tersangat sedikit, dan duduk pada lembah-lembah dan pematang yang kering-kontang dengan keadaan miskin. Iaitu tiada bersamaan dengan keadaan bangsa-bangsa lain. Akan tetapi apabila mereka itu berpandu dengan panduan Qur'an dan hadith-hadith yang tersebut. Dan mengebaskan segala debu-debu kemalasan dan kelisa¹ maka dalam 80 tahun sahaja mereka itu telah dapat meluaskan pemerintahan dan meluaskan kedudukannya di atas muka bumi ini padahal tiada didapati kemajuan yang seperti itu oleh kerajaan Roman yang masyhur itu selama 800 tahun. Maka dengan sebab keluasan pemerintahan umat Islam tunduklah sekalian bangsa kepadanya dengan jalan mengikut dan taat (tidak kerana paksa) bagaimana keluasan pemerintahan Roman ialah dengan sebab takutkan kekerasan dan paksa mengikut mazhab mereka itu. Akan tetapi langkah malangnya umat Islam pada hari ini tiada hendak mengikut langkah-langkah umat Islam yang dahulu kala walaupun separuh sahaja. Dengan sebab

kita sekalian telah dikelubungi oleh awan kemalasan, menggap dan takut pada serba serbi maka apakah sebabnya umat Islam pada hari ini demikian itu halnya? Maka bolehlah kita jawab, ialah dengan sebab mengikut segala ajaran tok-tok alim yang tiada sampai pengetahuannya kepada memahami tujuan-tujuan dan ajaran agama Islam yang sejati. Tetapi mereka itu telah menyatakan kepada orang awam: Adalah kehendak-kehendak agama Islam itu ialah berbuat ibadat kerana akhirat semata-mata. Dan segala pekerjaan yang lain daripada beribadat itu ialah pekerjaan yang tiada berguna. Maka janganlah sekali-kali kita berpegang dan beramal dengan syarah-syarah atau ajaran tok alim palsu yang salah menerangkan kehendak-kehendak hadith *al-dunyā sijnu al-mu'minīna wa jannatu al-kāfirīna* padahal bangsa-bangsa lain daripada umat Islam seolah-olahnya mereka itu mengamalkan kehendak-kehendak hadith inilah maka mereka itu telah memperoleh kemajuan hidup hingga boleh terbang ke udara yang tinggi dan menyelam ke dasar laut yang dalam dan memiliki segala nikmat-nikmat yang telah dijadikan oleh Allah kerana hamba-Nya.

Serenggan ini memadhal bagi barang siapa yang berkehendak panduan dan pertunjukan kepada jalan kekayaan dan kemakmuran hidup di dunia yang akan membawa kepada kebahagiaan hidup di negeri akhirat kelak manakala dibelanjakan kepada jalan yang diatur oleh syarak. Dan jua sekadar keterangan yang tersebut di atas ini memadhal untuk menolakan segala tuduhan yang didatangkan ke atas agama Islam yang maha suci oleh pendeta-pendeta tamadun yang tiada memeriksa segala rahsia dan ajaran agama Islam yang sebenar-benarnya *wa al-salām 'alaykum wa rahmat Allāh.*

¹ Perkataan gelisah lebih tepat dengan konteks ayat

چترا فنديق

(اوله شيخ منصور احمد)

سكاليفر ستورا ستورخ برهمان تله كفاسر عبيلي
 سنيكور كبيغ كران هندق بر قربان كغد برهالان
 تنافي حالن ايت تله دكتيري اوله 3 اورغ فنيغو
 يشاعا ايشين اكن كبيغن . دالم فرجلانن اسه
 باليق ميمكول كبيغ ايت مك بر جومقاله اي دغن
 فنيغو يغير نام درفد 3 اورغين تله بر موافقه هندق
 هندابا اكن برهمان ايت، كشان : مضاف توان مياوا
 بابي؟ اقبيل ددغر اوله برهمان ايت ايقون ماره
 سراي بركات اكو مياوا كبيغ؟ ستله ايت ايقون
 بر جانن نيغما اكن تمغه ايت، سبورس بر جومفا
 قول دغن فنيغو يشكدوا سراي بركات بگمان
 يشدكات اوله كوانن فنيغو يغير نام ايت . مك فد
 كالي اين برهمان ايتفون ترچقم دان تله مولاي
 براوبه فراسانن لالو منچمققن كبيغ ايت، ستله
 دفره ايتيكنن مك دفيكولن سمولا تروس بر جانن
 اكن تنافي هاتين تله مولاي كورخ فرچاي اكن
 فنديغانن . سبورس بر جومفا قول دغن فنيغو
 يشكيبك لالو بركات مضاف توان مياوا بابي؟ فد
 حال يا ايت نجيس كغد مذهب توان . اقبيل تله
 نيك اورغ مضافنن كبيغ يشداوان ايت بابي مك
 تنقله هاتين مضافنن فنديغانن تله بيلاهي حقيقه بنم
 بتر كران فد فكريانن مسانن كيبك 3 اورغ ايت
 ساله فنديغ . ستله ايت ايقون منچمققن كبيغن
 لالو مياسوه تاغن دان كيبالي كرومهن . مك
 كيبك 3 فنيغو ايتفون مشميل كبيغ برهمان
 ايت دغن سوكان اوله تله يشكس فر عكف نيغو

دای بغدادشن ایت .

دمکینله اورغین نیاد قوای کفر چیا ان ایت
 دغن سنغ مهاج دکلیروکن اورغ اتو فون دمکینله
 فر کتاهن زای ایت سلالو مبري کسن درفد
 يشد بکیه فد حال بنر ادان (ف . م . ف) .

* * * *

ستورخ فقلیا بقلاری دغن سبب حیلله ستورخ عسکر

تله بر لاکو سوات فقرارغن دانتارا دواججهان
 دالم نکري چينا يا ايت ججهان چو دان چي . دالمجال
 يشدمکين دانغ ستورخ فنگاوي ججهان چو کغد
 فقلیا بسرن سراي بركات ساي مفاکو بوله مفاکو اکن
 موسه بنم مفاوغ کيت اين دغن سنغن . فد سوات
 مالم فر کيله فنگاوي ايت کخمجه فقلیا فرغ ججهان
 چي ستورخ فون نیاد مشهوری اکنجانن ایت مک
 دچوربن کلبو فقلیا ایت کدین دکبالیکنن
 دغن سفوجوه سورة مفاکانن ستورخ عسکر
 چو تله بر جومفا دغن کلبو ایت فد ماس اي مشميل
 کابو افي . فد مالم بیسوقن فول فر کيله فنگاوی
 ایت منچوری بنقل فقلیا چي ایت دباوان بالیق
 دان فاکی ۲ دکبالیکنن . فد مالم يشکيبک فر کيله
 فنگاوي ایت منچوري فین فیمه رمبوه فقلیا چي .
 کدین دکبالیکنن سمولا . دغن حال يشدمکين
 فقلیا چي فون برفیکر : کیران اکو توغکو لاغي
 ساتو مالم مهاج دسني نسچاي کفلا اکو فول
 دچوربن دري ایت ليه بابک اکو ننگلکن سراي
 برنتهکن بالانتقران برکس اوندور دري مفاوغ
 ججهان چو ایت .

دمکینله ترکاوغ سوات کفنداين بنم هینا
 ایت بوله نجاداي ملیا منکل دگونا کندي دغن
 توجوان يشبابک . (ف . م . ج) .

Citra pendek

(Oleh Sheikh Mansor Ahmad)

Sekali persetujuan seorang Brahman telah ke pasar membeli seekor kambing kerana hendak berkorban kepada berharganya tetapi halnya itu telah diketahui oleh 3 orang penipu yang sangat ingin akan kambingnya. Di dalam perjalanan ia balik memikul kambing itu maka berjumlah ia dengan penipu yang pertama daripada 3 orang yang telah bermuafakat hendak mendayakan Brahman itu, katanya: Mengapa tuan membawa babi? Apabila didengar oleh Brahman itu ia pun marah seraya berkata aku membawa kambing! Setelah itu ia pun berjalan meninggalkan tempat itu, sejurus berjumpa pula dengan penipu yang kedua seraya berkata bagaimana yang dikata oleh kawannya penipu yang pertama itu. Maka pada kali ini Brahman itu pun tercengang dan telah mulai berubah perasaannya lalu mencampakkan kambing itu, setelah diperhatikannya maka dipikulnya semula terus berjalan akan tetapi hatinya telah mulai kurang percaya akan pandangannya. Sejurus berjumpa pula dengan penipu yang ketiga lalu berkata mengapa tuan membawa babi? Pada hal iaitu najis kepada mazhab tuan. Apabila telah tiga orang mengatakan kambing yang dibawanya itu babi maka tetaplah hatinya mengatakan pandangannya telah menyalahi hakikat yang benar kerana pada fikirannya masakan ketiga-tiga orang itu salah pandang, setelah itu iapun mencampakkan kambingnya lalu membasuh tangan dan kembali ke rumahnya. Maka ketiga-tiga penipu itu pun mengambil kambing Brahman itu dengan sukanya oleh telah bingkang perangkap tipu

daya yang dipasangnya itu.

Demikianlah orang yang tiada kuat kepercayaannya itu dengan senang sahaja dikelirukan orang. Atau pun demikianlah perkataan ramai itu selalu memberi kesan daripada yang sedikit padahal benar adanya (P. M. P.)

Seorang panglima yang lari dengan sebab helah seorang askar.

Telah berlaku suatu peperangan di antara dua jajahan dalam negeri Cina iaitu jajahan Chu dan Chi. Dalam hal yang demikian datang seorang pegawai jajahan Chu kepada panglima besarnya seraya berkata saya mengaku boleh menghalaukan musuh yang mengepung kita ini dengan senangnya. Pada suatu malam pergilah pegawai itu ke khemah panglima perang jajahan Chi seorang pun tiada mengetahui akan halnya itu maka dicurinya kelambu panglima itu kemudian dikembalikannya dengan sepucuk surat mengatakan seorang askar Chu telah berjumpa dengan kelambu itu pada masa ia mengambil kayu api. Pada malam besoknya pula pergilah pegawai itu mencuri bantal panglima Chi itu dibawanya balik dan pagi-pagi dikembalikannya. Pada malam yang ketiga pergilah pegawai itu mencuri pin penyemat rambut panglima Chi. Kemudian dikembalikan semula. Dengan hal yang demikian panglima Chi pun berfikir: Kiranya aku tunggu lagi satu malam sahaja di sini nescaya kepala aku pula dicurinya dari itu lebih baik aku ninggalkan seraya memerintahkan bala tenteranya berkemas undur dari mengepung jajahan Chu itu.

Demikianlah terkadang suatu kepandaian yang hina itu boleh menjadi mulia manakala digunakan dia dengan tujuan yang baik. (P. M. J.)

Berita Sekolah Agama Johor

Pada 28 dan 29 Disember 1946 ini telah diadakan peperiksaan guru-guru sekolah agama Johor naik pangkat. Kita telah diminta menyiarkan daftar nama-nama mereka yang lulus pada tiap-tiap pangkat bagaimana di bawah ini menurut susunannya.

1. Guru-guru pangkat II yang lulus peperiksaan naik

pangkat I (laki-laki)

1. Umar bin Ibrahim	Muar
2. Abdul Hamid bin Abdul Karim	Segamat
3. Wan Abidin bin Lebar	Pontian
4. Osman bin Haji Yahya	Muar
5. Sheikh Muhammad bin Ibrahim	Batu Pahat
6. Haji Muhammad Yusuf bin Asmawi	Batu Pahat
7. Ja'far bin Muhammad Yasin	Muar
8. Syed Abu Bakar bin Akil	Batu Pahat
9. Haji Abdul Kadir bin Haji Hasan	Batu Pahat
10. Abdullah bin Haji Muhammad Nur	Batu Pahat
11. Muhammad Zain bin Husin	Pontian
12. Idris bin Laji	Pontian
13. Haji Abdul Majid bin Andak	Batu Pahat

Guru-guru pangkat II naik pangkat I (perempuan): -

1. Satiara binti Gauh	Johor Bahru
2. Rahmah binti Manaf	Johor Bahru
3. Hindun binti Daud	Johor Bahru
4. Habibah binti Haji Ibrahim	Muar

5. Wook binti Tahir	Johor Bahru
6. Hajah Zainab binti Abdullah	Johor Bahru
7. Hajah Zahrah binti Haji Abdullah	Muar
8. Fatimah binti Haji Yunus	Muar
9. Saadah binti Haji Abdul Jamal	Muar
10. Yang binti Osman	Batu Pahat

2. Pangkat III naik pangkat II (laki-laki): -

1. Ismail bin Muhammad Elah	Batu Pahat
2. Baba bin Muhammad Yusuf	Muar

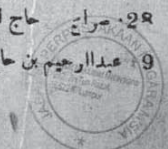
Guru-guru pangkat III naik pangkat II (perempuan): -

1. Ramlah binti Lasim	Muar
2. Rafiah binti Ibrahim	Muar
3. Aishah binti Husin	Batu Pahat
4. Adawiyah binti Haji Abdul Rahim	Muar
5. Azizah binti Haji Nuruddin	Johor Bahru
6. Aishah binti Haji Ismail	Muar
7. Kalsum binti Ahmad	Batu Pahat
8. Asmah binti Kawi	Muar
9. Hadijah binti Sulaiman	Muar
10. Hamimah binti Abdul Mutalib	Batu Pahat
11. Sharifah Rokiah binti Ali	Johor Bahru

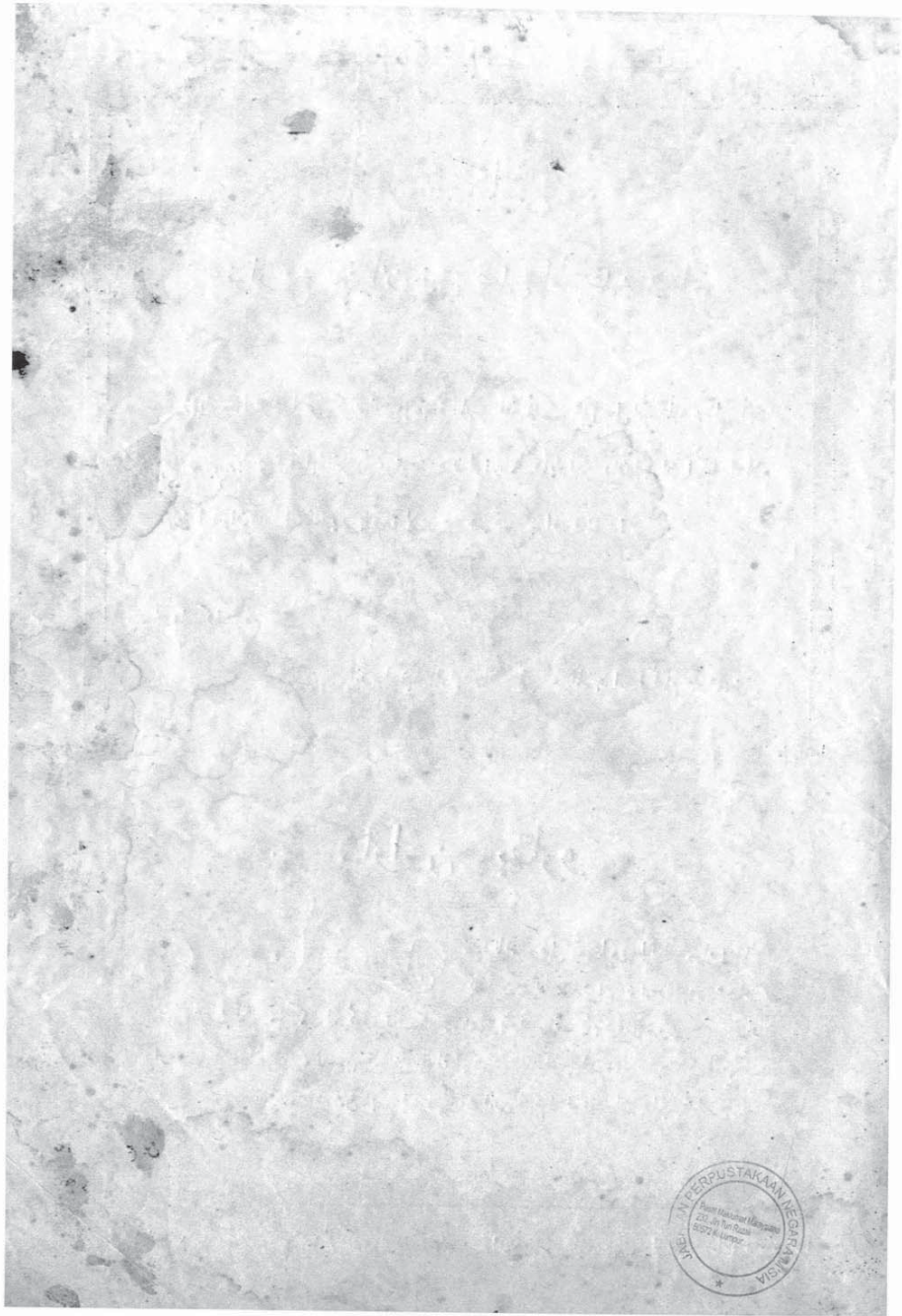
3. Pangkat IV naik pangkat III (laki-laki): -

1. Jaiz bin Haji Saleh	Segamat
2. Sulaiman Haji Muhammad Nur	Batu Pahat
3. Muhammad Amin bin Haji Siraj	Muar
4. Busu bin Ahmad	Pontian

5. بردان بن ج عبدالشكور موار
6. اسمعيل بن جمل 10. جعفر بن عيسى موار
7. اسحاق بن حاج عبدالرحمن موار
8. احمد بن ثاني موار
9. اننين بن حاج محمد نوح جوهه بهارو
10. جعفر بن عيسى موار
11. محمد بن حاج ياسين فونتيان
12. الياس بن محمد يوسف جوهه بهارو
13. احمد نوح بن عبدالله موار
14. رحمة بن حاج احمد فونتيان
15. محمد بن عبدالرحمن موار
16. سليمان بن حاج محمد موار
17. محمد ليزان بن محمد ياسين موار
18. عمر بن حاج احمد جوهه بهارو
19. عدان بن اوغ موار
20. حاج ليلا بن ابراهيم بائو فهة
21. عباس بن عبدالجليل موار
22. احمد بن عبدول بائو فهة
23. عبدالعزيز بن نورالدين موار
24. محمد ياسين بن ابراهيم سگامة
25. عبدالحميد بن محمود فونتيان
26. احمد بن حاج قاسيم سگامة
27. جوهاري بن حاج اندوة موار
28. حاج احمد موار
29. عبدالرحيم بن حاج رابيس موار
1. 80 اورغ سنوان بڠ ماسق فقر قساين اين
دان يخالس 72 اورغ :-
1. فشكة II نايك فشكة I 23 اورغ
دردف 27 اورغ.
2. فشكة III نايك فشكة II 13 اورغ
دردف 13 اورغ.
3. فشكة IV نايك فشكة III 36 اورغ
دردف 40 اورغ ادان.
108. جاشن كامو جاديبكن ديري كامو ايت
باسه هفك بوله دفره.
109. جاشن كامو جاديبكن ديري كامو
كربڠ هفك بوله دفاتم كن.
110. جاشن كامو تشكوه كن تشكوجان
هاري اين هفك ايسوه.
111. جاشن كامو حكوم ساتو حال نايك كن
كددين دردف كامو برفيكر فدان.

5.	Burdan bin Haji Abdul Syukur	Muar	Guru-guru pangkat IV naik pangkat III (perempuan): -	
6.	Ismail bin Jamal	Batu Pahat	1.	Hafisah binti Haji Muhammad Kota Tinggi
7.	Ishak bin Haji Abdul Rahman	Segamat	2.	Fatimah bt Maun Segamat
8.	Ahmad bin Tani	Muar	3.	Azah binti Haji Muhammad Muar
9.	Isnin bin Haji Muhammad Nuh	Johor Bahru	4.	Safiah binti Muhammad Batu Pahat
10.	Ja'far bin Isa	Muar	5.	Dayang Hamidah binti Haji Uthman Johor Bahru
11.	Muhammad bin Haji Yasin	Pontian	6.	Hajah Aishah binti Haji Ahsan Batu Pahat
12.	Ilyas bin Muhammad Yusuf	Johor Bahru	7.	Fatimah binti Ahmad Johor Bahru
13.	Md Nuh bin Abdullah	Muar	Kehasilannya: -	
14.	Rahmat bin Haji Ahmad	Pontian	Jumlah 80 orang semuanya yang masuk peperiksaan ini dan yang lulus 72 orang: -	
15.	Muhammad bin Abdul Rahman	Muar	1.	Pangkat II naik pangkat I 23 orang daripada 27 orang.
16.	Sulaiman bin Haji Muhammad	Muar	2.	Pangkat III naik pangkat II 13 orang daripada 13 orang.
17.	Muhammad Liza bin Muhammad Yasin	Muar	3.	Pangkat IV naik pangkat III 36 orang daripada 40 orang adanya.
18.	Omar bin Haji Ahmad	Johor Bahru		
19.	Adan bin Awang	Muar	<h2>Gemala Hikmah</h2>	
20.	Haji Laila bin Ibrahim	Batu Pahat	<hr/>	
21.	Abas bin Abdul Jalil	Muar	108.	Jangan kamu jadikan diri kamu itu basah hingga boleh diperah.
22.	Ahmad bin Abdul	Batu Pahat	109.	Jangan kamu jadikan diri kamu kering hingga boleh dipatahkan.
23.	Abdul Aziz bin Nuruddin	Muar	110.	Jangan kamu tangguhkan pekerjaan hari ini hingga esok.
24.	Muhammad Yasin bin Ibrahim	Segamat	111.	Jangan kamu hukuk satu hal melainkan kemudian daripada kamu berfikir padanya.
25.	Abdul Hamid bin Mahmud	Pontian		
26.	Ahmad bin Haji Kasim	Segamat		
27.	Johari bin Haji Endut	Muar		
28.	Siraj Haji Ahmad	Muar		
29.	Abdul Rahim bin Haji Rais	Muar		

کتابت سنه ۱۳۸۵ لایه اوله

ریشه کاسن

تواریخ ففتوران نبی صلی الله علیه وسلم

ایله سوات شراحن کران مہمبوتہ ہاری ففتوران نبی صلی الله علیه وسلم بآیت
مفتدوشی بریاگی ۲ فرایمانن یغ مستحق دان فونچا ۲ کابلوکن دان اجران اکام اسلام
سرت اکوان ۲ درفندرت بفسا ۲ لاین ۰ هرک سیواہ \$ 20

فستله کفند

تہریبہ مجله فرایدردان دفجابه فلاجراہ اکام جوہر

کاراغن بہارو

(قصہ اسراء دان معراج) سیدنا محمد صلی الله علیه وسلم ایله سیواہ رسالہ
کاراغن چارا بہارو یغ مہالیس ۲ مودہ دفہم
یفتلہ دتربیتکن اولہ کفولان کورو ۲ اکام جوہر ۰ بارغشایف یفتندق فتموی چترا یغبر
دان متاریق ہاتی یغان کن منہسکن قراۃ ایمان دان کفرچیآن، دان ہندق فتموی
سکل حکمہ ۲ فترمشون ددان ایٹ فستلہ کفند تہریبہ مجله فرایدردان دفجابه فلاجراہ
جوہر ادان

تہریبیتکن اولہ احمدین بنقوب کران کفولان کورو ۲ اکام جوہر دان دائرن دان دہیتق اولہ مطبہ الاحدیہ سہانورا

Ringkasan

Tawārikh peputeraan Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam*

Ialah suatu syarahan kerana menyambut hari peputeraan Nabi *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* iaitu

mengandungi berbagai-bagai peringatan yang mustahak dan punca-punca keelokan dan ajaran agama Islam

serta akuan-akuan daripada pendeta bangsa-bangsa lain. Harga sebuah \$1.20

Pesanlah kepada _____

Penerbit Majalah Peredaran di Pejabat Pelajaran Agama Johor.

Karangan Baharu

Saiyidina Muḥammad *ṣallā Allāhu 'alayhi wa sallam* ialah sebuah risalah

(Kisah Israk dan Mikraj)

karangan cara baharu yang sehabis-habis mudah difaham

yang telah diterbitkan oleh kumpulan guru-guru agama Johor. Barangsiapa yang hendak mengetahui citra yang benar

dan menarik hati yang akan menambahkan kuat iman dan kepercayaan, dan hendak mengetahui

segala hikmah-hikmah yang terhimpun di dalamnya itu pesanlah kepada penerbit Majalah Peredaran di Pejabat Pelajaran

Johor adanya.